

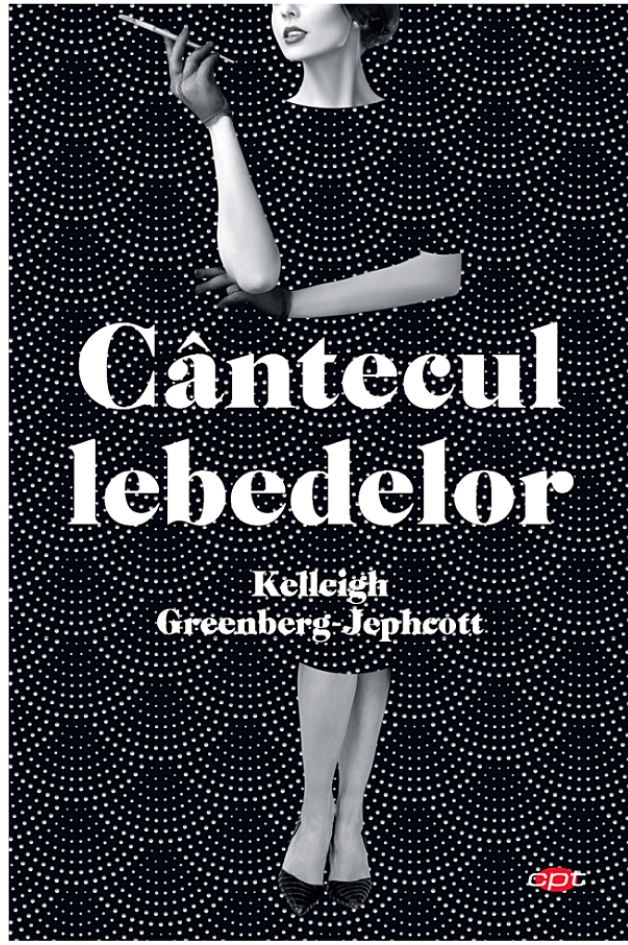

Cântecul lebedelor

**Kelleigh
Greenberg-Jephcott**

cpt

Cântecul lebedelor

Kelleigh
Greenberg-Jephcott

CPT

UNU. 1974. TEMA

DOI. 1975. VARIAȚIUNEA NR. 1

TREI. 1932-? . VARIAȚIUNEA NR. 2

PATRU. 1975/1955. VARIAȚIUNEA NR. 3

CINCI . 1933/1966. VARIAȚIUNEA NR. 4

ȘASE . 1970/1974/1975. DUETE

ȘAPTE. 1976. VARIAȚIUNEA NR. 5

OPT. 1970/1962. MARELLA. DRAMA GIOCOSO

NOUĂ. 1975. VARIAȚIUNEA NR. 6

ZECE. 1958. SLIM. FANDANGO

UNSPREZECE. 1960. SEPTET

DOISPREZECE. 1954. LAMENTAȚIE

TREISPREZECE. 1975. GLORIA. CORIDO

PAISPREZECE. 1978. VARIAȚIUNEA NR. 7

CINCISPREZECE. 1978. BABE. ELEGIE

ȘAISPREZECE. 1978. VARIAȚIUNEA NR. 8

ȘAPTESPREZECE. 1978. C.Z.. NEBUNIILE DE LA

CLINICA . DE DEZALCOOLIZARE

OPTSPREZECE. 1966. VARIAȚIUNEA NR. 9.

COMPOZIȚIE ÎN ALB ȘI NEGRU

NOUĂSPREZECE. 1961/1972/1979. LEE.

ELUCUBRAȚIILE DE LA MIEZUL NOPTII

DOUĂZECI. 1980. VARIAȚIUNEA NR. 10

DOUĂZECI ȘI UNU. 1983. FANTASIA. CEAIKOVSKI,

OP. 20

DOUĂZECI ȘI DOI. 1984. RECVIEM

MULTUMIRI

clasici contemporani
LITERA

Clasici contemporani Litera
pune laolaltă scriitori contemporani laureați
sau nominalizați ai unor prestigioase premii literare
care le prefigurează statutul de „clasici”.
Operele de ficțiune cele mai noi, cele mai vândute,
cele mai iubite din zilele noastre –
cărți pe care abia aștepti să le citești.

Kelleigh Greenberg-Jephcott s-a născut și a crescut în Houston, Texas, după care s-a mutat mai întâi la Los Angeles, apoi la Londra. Și-a luat licența în arte teatrale (regie) de la Carnegie Mellon University și a studiat scenaristica la University of Southern California. În 2006, Kelleigh a primit o bursă din partea Abroad Writers' Conference, datorită căreia a călătorit în Provence, unde s-a născut ideea unei cărți despre felul în care Truman Capote le-a trădat pe femeile din viața lui, cele pe care le numea lebedele sale. Astfel, după zece ani de cercetare, Kelleigh a scris primul ei roman, *Cântecul lebedelor* (*Swan Song*, 2018).

**Kelleigh
Greenberg-Jephcott**

Cântecul lebedelor

Traducere din limba engleză și note
EMANUELA TEGLA

Swan Song

Kelleigh Greenberg-Jephcott

Copyright © 2018 Blackwing Titles Ltd.

Carte Pentru Toți este parte

a Grupului Editorial Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România

tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777

Cântecul lebedelor

Kelleigh Greenberg-Jephcott

Copyright © 2020

Grup Media Litera

pentru ediția în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Monica Grecu

Corector: Ionel Palade

Copertă: Flori Zahiu

Tehnoredactare și prepress:

Ofelia Coșman

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GREENBERG-JEPHCOTT, KELLEIGH

Cântecul lebedelor / Kelleigh Greenberg-Jephcott; trad. din lb. engleză:

Emanuela Tegla. – București: Litera, 2020

ISBN 978-606-33-4518-0

ISBN EPUB 978-606-33-4733-7

I. Tegla, Emanuela (trad.)

821.111

*Părinților mei, Les și Marty,
care mi-au îngrijit dragostea pentru cuvinte,
fără de care nu ar fi existat această carte
Și lui Dominic,
pentru că a citit fiecare silabă de zece ori
Paradoxal, cuvintele nu sunt destule
atunci când trebuie să-mi arăt recunoștința.*

Ne spunem unii altora povești ca să putem trăi. Prințesa e captivă în consulat. Vânzătorul de dulciuri îi va ademini pe copii spre mare. Femeia goală de pe pervazul ferestrei de la etajul al 16-lea este victima unei stări de apatie sau femeia goală este o exhibiționistă și ar fi „interesant“ să aflăm care e adevărul despre ea. Ne spunem că e o mare diferență dacă femeia goală e pe cale să comită un păcat de moarte sau să facă un protest politic sau, ca într-o piesă de Aristofan, să fie trasă înapoi în condiția umană de pompierul deghizat în haine de preot care se ițește de la fereastra din spatele ei, cel care zâmbește la teleobiectiv. Căutăm predica din suicid, căutăm lecția socială sau morală din crima celor cinci. Interpretăm ce vedem, selectăm cele mai fezabile dintre multiplele alegeri posibile. Trăim pe de-a-ntregul, mai ales dacă suntem scriitori, într-o linie narativă impusă peste imagini disparate, între niște „idei“ cu care am învățat să încremenim fantasmagoria care este, de fapt, existența noastră reală.

Sau cel puțin asta facem o vreme.

Joan Didion

The White Album

UNU. 1974. TEMA

Pentru prima dată în viața lui, cuvintele refuză să vină. Stă întins pe pat, rezemat de o grămadă de perne de creton, al căror imprimeu încâlcit, cu trandafiri cățărători, amintește vag de salonul de primire al unei mari cucoane din sud.

Fiecare dintre noi s-a gândit, la un moment dat, că undeva, sub exteriorul său de pitic cocoșat, se ascunde o matroană rafinată din New Orleans, rușinată de grosolănia trupului gazdei sale.

Privirea îi e pironită pe foaia de hârtie din fața lui, dar gândurile îi sunt în altă parte. La termene-limită pe care nu le-a onorat, la sume primite în avans, deja cheltuite. La prespapierul Fabergé pe care tocmai l-a achiziționat la o licitație, și care își schimbă nuanța când lumina trece prin el, tonurile de citrin amintindu-i de legumele miniaturale ale lui Babe, acei morcovi minusculi, adorabili, care nu cresc prea mult.

La cele opt sute de pagini de minciuni pe care le-a spus sau nu, depinde de persoana pe care o întrebi. Depinde de ceea ce a spus și cui.

Cu toate lăudăroșeniile lui, hârtia – răsucită în jurul tamburului de la mașina de scris Smith Corona, așezată pe burta lui prominentă – e stearpă. Mormanul de foi liniate, de un galben luminos, acoperite neglijent cu mâzgălele lui ca de păianjen, e tot o dovadă a unei încercări eșuate.

Întinde mâna după o scrumieră plină cu țigări fumate pe jumătate și își ia pachetul de True – marcă al cărei nume jură că a fost inspirat de el. Tremură în timp ce își aprinde una, astfel că flacăra pâlpâie înainte ca el să tragă nicotina în plămâni. Își trece o mână prin părul fin, un gest din vremuri apuse, când un ciuf de păr des și blond precum mătasea de porumb îi cădea pe frunte. Bretonul, la fel ca multe alte lucruri, a dispărut de mult; a rămas doar gestul reflex care să ne amintească de băiatul cu păr bălai pe care l-am adorat cândva. Un băiat răsfățat, căruia și acum, după ce a trecut de mult de vârsta mijlocie, i se face pe plac, grație geniului său de necontestat.

În pijama lui în carouri madras și jerseul roz jerpelit, copilul-minune, acum îmbătrânit, nu prea mai seamănă cu o celebritate literară, și mai puțin cu un rechin social, așa cum este perceput de public. Singur în camera întunecată, lipsit de acea vervă ostentativă, el arată exact așa cum este de fapt – „doar un țânc demn de dispreț din Monroeville, Alabama, care face pe el de frică, la fel ca întotdeauna“. (Cuvintele lui, nu ale noastre.)

În multe privințe, Tiny Terror¹ este același băiețuș care plângea în hohote când Mama lui îl lăsa încuiat în moteluri mizere, în timp ce ea ieșea pe furiș cu iubiții. Lillie Mae, cea care și-a schimbat numele ei provincial și insignifiant cu unul mai exotic, „Nina“² – încă un gest de distanțare față de rolul pe care nu și l-a dorit niciodată: acela de mamă pentru copilul ăla liliputan, bizar, cu păr ca de zăpadă, față respingătoare și voce de fetișcană, copilul a cărui ciudățenie îi repugna.

Stătea, ne-a povestit el, pe „Marele-Pat“, cu degetele dolofane lipicioase de la zahărul din punga de gogoși pe care o primise ca să tacă. În timp ce mesteca, o privea cercetător cu ochii lui mari reliefați pe chipul angelic. Ea însăși era doar o copilă³ și, cum stătea el așa în fund, rezemat de perne, dacă n-ar fi molfăit din acea bucată de aluat prăjit, ar fi putut fi luat drept păpușa ei – și nu ceea ce era de fapt, adică monumentala ei greșeală. Un prunc viu, pe care nu și l-a dorit niciodată și de care voia să scape măcar pentru câteva ore, în încercarea de a salva ce se mai putea din *dezastrul* ăsta care devenise *viața ei*.

Îi spusese toate astea pe un ton dulce, melodios, de parcă ar fi fost un cântec de leagăn, ceea ce-l făcu să creadă că e un lucru bun, mai ales că-i zâmbea în timp ce-l

legăna strâns la piept.

Era frumusețe și lumină. Întregul lui mic univers.

O studiasse în timp ce stătea la măsuța cu oglindă, în furoul ei negru, transparent, aranjându-și o buclă blondă rebelă, prinsă într-o agrafă. Se uitase la ea în timp ce răsucea un tub de ruj – roșu precum mașina de pompieri de jucărie pe care un bărbat pe nume Tati i-o dăduse cândva. Își țuguie buzele în oglindă. În celălalt capăt al camerei, copilul o imită, împrăștiind zahăr lipicios cu buzele lui subțiri. Pe fața ei a apărut un zâmbet larg, iar el chicoti.

Luă o altă gogoasă din pungă, în timp ce ea, cu mișcări mlădioase, îmbracă rochia de mătase verde-gri, ca mușchiul spaniol. Îi spusese că așa se numește chestia aia care atârna din copaci, acele picioare de păianjen care se mișcă în bătaia brizei și care îl speriaseră cândva, dar al căror foșnet a ajuns să-l asocieze cu sentimentul de „acasă“.

Se duse la plita din colț. El o urmări cu privirea, fascinat de luminile colorate care străluceau prin fereastră pe fața ei, licărind roșu-verde-albastru, roșu-verde-albastru – ca un pom de Crăciun. Prin fereastra deschisă se auzea tânguiera unei trompete, încăierându-se cu vibrațiile pianolei care veneau dintr-o altă încăpere. Ea își legăna șoldurile pe ritmurile de jazz ale acesteia din urmă, în timp ce amesteca într-o oală cu lapte, turnând o porție sănătoasă din sticla cu „Mama-juice“⁴ pe care o ținea întotdeauna pe noptieră. Băiatului îi plăcea foarte mult să se uite la acea sticlă, cu lichidul ei gălbui, care scânteia la lumină chiar și atunci când nu mai rămânea în ea decât foarte puțin.

Ea turnă un cocktail din lapte cald și Mama-juice într-o cană de tinichea și i-o întinse. Îl mângâie pe păr, spunându-i că e un băiat tare bun, în timp ce el sorbea, simțind focul alunecându-i în jos pe gât. Se cuibări lângă ea, inhalându-i parfumul. Îi amintea de mirosul de iasomie din holul prin care treceau în fiecare zi, furișându-se pe lângă bărbatul gras din spatele biroului de la intrare, care o tot întreba, ca o bandă stricată, când avea de gând să plătească. Ea transformase acest incident într-un joc – fugi, *fugi!* i-a spus, iar piciorușele lui dolofane se chinuiau să țină pasul cu ea.

Stând pe Marele-Pat, îi mângâie smocul de păr blond ca paiul din vârful capului, căldura coapsei ei fiind ultimul lucru pe care și-l aminti înainte de a cădea într-un somn adânc.

Când se trezi, în cameră era întuneric. Întinse mâna după ea, dar ea nu mai era acolo.

Se ridică în capul oaselor, amețit, simțindu-se de parcă cineva îi turnase sirop prin creier. Culoarele neonului de Crăciun, care pătrundeau prin fereastră, continuau să pâlpâie în încăpere. Încă se auzea sunetul slab al pianolei, înecat de răcnetele fanfarei. Se ridică din Marele-Pat, cu picioarele atârându-i pe margine, și căzu cu o bufnitură pe podea. Merse cu pași nesiguri către ușă, întinzând mâna în sus spre mânerul sferic de alamă. Îl întoarse – într-o parte, apoi în cealaltă. Nu voia să cedeze. Își puse obrazul pe crăpătură și strigă: „Mama...?“

Nici un răspuns.

Strigă din nou: „Mama?! *Mama!!*“

Doar muzică și chiote de plăcere de la etajul inferior.

Cuprins de spaimă, a început să urle cu disperare, sperând că cineva îl va auzi. Îi era teamă că ea plecase definitiv și uitase de el. Bătea cu pumnii lui mici în ușă, dar țipetele îi erau înăbușite de învălmășeala de jazz, râsete și alte zgomote pe care le făceau adulții și pe care el nu le înțelegea. Se prăbuși pe podea și plânse în hohote până la epuizare.

Adormise plângând până când s-a întors ea. Îl luă în brațe și-l azvârli pe un fotoliu jerpelit. Se trezi puțin – și, în extenuarea lui, pe jumătate adormit, putu distinge, cu greu,

bărbatul pe care ea îl adusese în cameră. Un bărbat într-un costum alb, elegant. Au sorbit amândoi dintr-un pahar de Mama-juice și s-au sărutat violent, înainte de a se prăbuși pe Marele-Pat, strivindu-i punga cu gogoși, îndesată între perne.

Uneori detaliile se schimbă, firește...

Culoarea rochiei ei. Gogoși sau prăjituri, jazz sau blues. Identitatea bărbatului. Culoarea limpede sau gălbuie a băuturii Mama-juice. Dacă-i instruiseră pe angajații motelului să-i ignore țipetele sau nu. El este întotdeauna lăsat în urmă, încuiat înăuntru. Singur. Abandonat. Terifiat.

Aceasta este partea importantă, chiar dacă povestea e spusă de nenumărate ori.

Singur. Abandonat. Terifiat.

Detaliile sunt, în fond și la urma urmei, intersanjabile.

Îi cunoaștem foarte bine poveștile, doar i le-am ascultat de sute de ori.

Acestea erau cărțile de joc ale lui Truman. Cum să nu ne stârnească compasiunea? Cum să nu-i întoarcem favoarea, oferindu-i propriile noastre povești tragice, fiecare dintre noi crezând că avem un avantaj față de celelalte...? Fiecare dintre noi se crede Preferata lui.

În definitiv, l-am iubit. L-am primit în casele noastre – în numeroasele noastre case –, în piscinele și în iahturile și în avioanele noastre. L-am acceptat în familiile noastre celebre. Paley. Guinness. Guest și Keith. Agnelli și Bouvier. Unde domneau vitalitatea și pielea bronzată, florile proaspăt tăiate și cățelușii de rasă pură. Cu banii noștri și cu eleganța noastră, ne-am ocupat de cheltuielile lui și i-am sporit statutul. L-am făcut distins.

Noi am fost soțiile pe care nu le-a cunoscut niciodată. Mamele pe care și-ar fi dorit să le fi avut. L-am iubit așa cum ne-am iubit propriile noastre odrasle – poate chiar mai mult. Nimeni n-ar fi îndrăznit să-l lase pe Truman în grija vreunei bone. Zelul lui copilăros și umorul lui grobian s-au dovedit a fi un cocktail prea puternic. l-a sedus până și pe soți. Pe acei masculi alfa care întemeiau rețele și imperii, care s-au trezit făcându-i confidențe spiridușului nostru androgin în moduri în care nu ni se puteau confesa nouă.

Ne-a sedus pe toți cu cuvinte – iar Truman e perfect conștient de puterea cuvintelor lui. Ele îi sunt scut și armă în același timp, unicul lucru de care e sigur. Doar ele nu l-au dezamăgit niciodată, lirismul lor lăsând să se înțeleagă că exista o frumusețe blocată în acel trup mărunț, ca să nu mai vorbim despre sufletul lui chinat de tot felul de conflicte.

Dar acum muzele au amuțit. Pentru prima dată de când și-a instalat un birou spartan în dormitorul copilăriei lui, înarmat cu un caiet de însemnări și niște whisky, muzele refuză să-i vorbească. De parcă a orbit și nu mai e capabil să vadă firele străvezii, subtile, din care, pe vremuri, crea țesături narative atât de complexe. A surzit și nu mai percepe echilibrul delicat al tonalităților pe care, cândva, îl obținea fără prea mare efort. E lipsit de acel dar unic de a găsi exact cuvântul potrivit pentru a face o expresie să reverbereze.

În vreme ce cuvintele potrivite îi scapă, cele *greșite* sunt o cu totul altă chestiune. Tot mai multe aiureli și răutăți curg printre buzele lui din ce în ce mai subțiri – gânduri pe jumătate cumpănite, insulte facile. Doamne, cât se mai *laaaudă!*

– Scumpo, eu m-am *născut* pentru a scrie cartea asta. Sunt *singurul* care o poate scrie. Să recunoaștem, nimeni altcineva nu îndrăznește să spună ceea ce sunt dispus eu să spun. Am experiență directă cu monștri răzgâiați, iubito, și nu-s deloc simpatici. *Crede-mă*, această poveste este singurul adevăr pe care-l cunosc.

L-am auzit rostind acest crez față de oricine e dispus să-l asculte. Editorialiști. Moderatori de emisiuni de dezbateri. Prieteni, străini. Dușmani, lingăi – îl predică oricui. O

scrie de o veșnicie. Ne-a spus tuturor că asta face. Ne tachinează stârnindu-ne curiozitatea, unora dintre noi ne citește fragmente, altora le citează câteva rânduri, și tot discută și analizează intriga. De ani de zile ne avertizează Truman că e foarte probabil să ne regăsim în ea. A conceput special pentru fiecare dintre noi niște sicrie gravate manual.

– Se numește *Rugăciuni împlinite*⁵. Și, dacă totul merge bine, această carte va fi răspunsul la rugăciunea mea.

Au existat tot felul de zvonuri, s-a vorbit *foaaarte* mult despre ea. Dar începe să devină vorbărie răsuflată, de doi lei. Rahat pe băț prezentat drept foie gras pe un platou Tiffany de argint...

– E de-a dreptul spectaculoasă treaba la care meșteresc. Toți cei pe care i-am cunoscut vreodată. Tot ce am *văzut*. Construiesc cartea asta ca pe o armă. Are mâner, trăgaci, țevă și, la sfârșit, glonț. Și, când se va declanșa, va țâșni cu o viteză și o putere cum n-ați mai văzut: *BANG!*

Și totuși, acum cuvintele îi scapă printre degete, ca niște fulgi de zăpadă într-o zi caldă, care se evaporă înainte să-i poată prinde. Fără cuvintele lui iubite, el nu există. E panicat.

Și când Truman e cuprins de panică...

Se ridică în capul oaselor, aruncă o privire furișă către ceas. Nouă și jumătate. E ora cinci undeva în lumea asta. Mută mașina de scris de pe burta lui umflată și se dă jos din pat, târându-și cu greutate trupul sfrijit, putrezit, pășind cu grijă pe terenul minat al gândurilor lui.

Picioarele goale i se mișcă cu greu prin covorul gros, stufos, firele de lână ieșindu-i printre degete. Merge în camera de zi, unde, prin pereții de sticlă, se vede un peisaj pustiu, dezolant. E îmbrăcat în chiloți de baie și un halat din prosop, care atârnă neglijent pe trupul lui minuscul. Ochelarii de soare supradimensionați ascund ochelarii de vedere cu rame de baga. Părul rar îi e pitit sub o pălărie panama și, dacă n-ar fi burdihanul acela de bărbat ajuns la vârsta mijlocie, ar putea trece drept un băietan de zece ani care înoată în hainele alea mari, de adulți.

Deschide o ușă transparentă, mijindu-și ochii din cauza luminii orbitoare a soarelui.

Pe verandă zace nemișcat un bulldog englez, Maggie, cu balele picurându-i de pe limba care-i atârnă în afară. Truman pășește peste ea și se duce direct la măsuța cu băuturi. Zăbovește în dreptul minifrigiderului, neștiind ce să aleagă. Strigă către maldărul păros și adormit:

– Ce să fie, Mag-pie...? Un Bloody-Blood sau obișnuita mea *Orange Drink*...?

Maldărul acela de grăsime canină nu răspunde decât printr-un gâfâit letargic, nepăsător.

– Așa mă gândeam și eu... OJ să fie atunci. Întinde mâna după cutia de carton cu suc concentrat. Ia din congelator sticla de Stoli, de 50 de grade. Toarnă votca într-un pahar înalt, umplându-l pe jumătate, apoi adaugă o cantitate infimă de suc. Savurează câteva înghițituri cu sfială prefăcută – apoi umple paharul de tot.

– *Na zdorovie*⁶, zice în glumă într-un dialect rusesc cu accent puternic, ridicând paharul în cinstea lui Mag cea bătrână și leneșă când trece pe lângă ea. Truman ia un telefon de culoarea casei, dotat cu un cablu neobișnuit de lung, care îl leagă de casă ca și cum ar fi un cordon ombilical spiralat. Sub dogoarea soarelui, se îndreaptă către un șezlong și se întinde pe el, cu paharul de *Orange Drink* în mână. Ia o înghițitură zdravănă, apoi scoate un carnețel negru din buzunarul halatului său voluminos. Găsește numărul dorit. Îl formează. Și, adoptând acea voce plângăcioasă, de adolescentă, pe care toți o recunoaștem de la prima silabă, zice cu nonșalanță în receptor:

– Bună, scumpo. Cu domnul Don Erickson, *s'il vous plaît*². Apoi, surprins de aparenta ignoranță a recepționerei: Asta-i bună ! Dragă, eu sunt, domnul Truman Streckfus Persons Capote, în caz că nu știați.

Ca să nu-i cadă telefonul de pe umăr, se răsuțește ca un contorsionist, dându-și jos halatul cu mișcări legănate și recuperându-și paharul cu o dexteritate surprinzătoare.

De la celălalt capăt al firului, se aude o voce încordată.

– Domnul Capote?

– Donny. Saluturi și salutări.

– Asemenea, domnule Capote.

– Spune-mi Truman, doar nu sunt tac-tu, ce naiba!

– Domnule... Truman. Aș dori să vă mulțumesc că ne-ați sunat înapoi. Ne bucură foarte mult, și aș vrea să subliniez, dacă se poate, *foarte* mult, perspectiva de a publica povestirile dumneavoastră...

– Capitole, îl corectează Truman. Primele *capitole* din capodopera mea. Capitole așteptate de *muuuult* timp. De aproape cincisprezece ani. Consideră-le ca pe o introducere la ce va urma... Câteva capitole care să mențină interesul treaz.

– Da. Capitole. Aș dori să vă transmit, în numele personalului de la *Esquire*...

– Să trecem la chestiunea care ne interesează, ce zici? *New Yorker* mi-a oferit douăzeci de mii. Ați fi dispuși să măriți miza...?

Telefonul amuțește. Truman se încruntă, tamponând transpirația care i se adună în bazinul dintre piept și burtă. „Țâțele lui de bărbat“, după cum ne-a informat, amuzat, când făceam plajă pe iahtul *Agneta*, plutind pe ape de culoarea albastrului de cobalt, lângă Coasta Amalfi, iar el ungea pielea de porțelan a scumpei lui Babe cu miraculosul unt de shea.

Toate i-am spus, bineînțeles, că vorbește prostii, că e mult prea prepubescent să aibă orice fel de țâțe.

– Donnn-eeee...? Ți-a mâncat pisica limba? se aventurează Truman, adoptând ofensiva cu șarmul lui caracteristic, o combinație între tors de pisică și mârâit amenințător.

La celălalt capăt al firului, dezamăgire palpabilă.

– Ne gândiserăm să îți oferim cel mult șaisprezece. Îmi pare rău, Truman. Am face orice să rămânem în joc. Ne dăm seama cât de importantă va fi...

– De *faaaapt*, eu nu cred că vă dați seama!

– Ba da! Doar că suntem o companie mai mică decât...

– Ascultă, scumpule, habar n-ai cât de importantă o să fie cartea asta.

Truman se ridică, trăgând după el cablul de telefon lung de o milă pe lângă Maggie, care își saltă capul când îi atinge spatele dolofan. Se duce la bar și își prepară încă un pahar de Orange Drink, sticla de votcă rece ca gheața cu ceva timp în urmă fiind acum aburită de la căldură.

– Ne dăm seama. Ne-am dat seama și când a fost vorba de *Breakfast*, nu-i așa? Dar pur și simplu nu avem resurse, oricât am încerca, să oferim mai mult decât *New Yorker*.

Truman își toarnă încă un pahărel de Stoli și îl dă pe gât.

– Dă-mi un singur motiv întemeiat pentru care ar trebui să continui colaborarea cu *Esquire* pentru o sumă cu patru mii mai mică. Ai șizeci de secunde, băiete. Convinge-

mă!

Donny inspiră adânc și spune:

– Cine ai vrea să fie cititorii tăi?

Truman ezită.

– *Păi...* Nu vreau să dea ortu' popii la jumătatea lecturii. *Presupuuun* că aş vrea ca cititorii mei să fie mai tineri. Pe care să-i doară în cot de reguli.

– Bine. Din punct de vedere demografic, știi ce meserii au cei care formează procentajul cel mai mare de abonați la *New Yorker*?

– Nu.

– Dentiști.

– Dentiști?

– Da, *dentiști*. Cei pentru care cărțile reprezintă, cum zicem noi, Literatură de Anticameră. Iată care ar fi cititorii tăi. Niște nenorociți încuiați la minte, cu dureri de dinți, așteptând o obturație de canal.

Truman mestecă un cub de gheață, îl înghite, bătând darabana cu ghearele lui pe paharul cel înalt.

– O să am anumite *pretenții* la care nu renunț.

– Orice.

– Vreau să mi se ceară părerea pentru copertă.

– S-a făcut.

– Și nu puteți schimba nici măcar *un cuvânt* din text. Vorbesc serios! Nici o *silabă*!

– Bine...

– Merg cu avionul la Yucatán s-o văd pe Lee – o știi pe Lee Radziwill? E *absolut* divină. *Mult* mai fermecătoare decât sora ei... Adică, eu o *iubesc* pe Jackie, să nu mă înțelegi greșit. La vremea ei, a fost o tânără tare deșteaptă – surprinzător de cultă, dar uneori e atât de serioasă, nu ți se pare? Toată rutina asta de văduvă îndurerată... Nici un bărbat nu ar atinge așa ceva nici cu un vârf de deget. Și-apoi, trebuie să recunoaștem, uneori seamănă puțin cu un travestit cu perle, din anumite unghiuri. Ari, desigur... Mă rog. *Nici el* nu-i tocmai arătos. S-a culcat mai întâi cu Lee, e adevărat... dar asta-i altă poveste. În fiiiine. Merg s-o văd pe Lee în Mexic, și de acolo mai departe în Key West, unde am descoperit cel mai fermecător motel kitsch de pe litoral. Nu am decât un singur exemplar al cărții mele. Există unul singur în întreaga lume. Va trebui să vii și să iei manuscrisul. Personal.

– S-a făcut.

Truman aruncă ultimul cub de gheață în pahar.

– *Atuuuunci...* ne-am înțeles, dragule. *Esquire* rămâne. Acestea fiind zise, o să țopăi de bucurie și o să-mi torn un ultim pahar din această băutură, să sărbătoresc...

Își mai toarnă câțiva stropi de suc de portocale peste votcă. Cu paharul și telefonul în mâini, Truman se îndreaptă, clătînându-se, spre piscină. Maggie se trezește pe jumătate și se rostogolește iritată din calea lui.

În receptor se aude o voce care acum e triumfătoare.

– Truman, asta-i o veste extraordinară pentru noi!

– Mă bucur, Don. Sunt pur și simplu în *al nouălea cer*.

Pune telefonul pe marginea piscinei, cufundându-și degetul de la picior în apa cu clor.

– Dar Donny... te avertizez. Truman face o pauză, intrând până la brâu în apa caldă, savurând momentul. Am de gând să provoc o explozie de proporții.

– Întotdeauna faci așa. Sunt sigur că nu va fi nimic diferit de data asta.

– Ooo, ba da, *va fi*. Încă n-au văzut nimic...

– Mă rog. Te asigur... nu vei regreta decizia asta.

– Nuuuuu, zice Truman, pe gânduri, nu cred. Dar poate că *tu* vei regreta.

Cu un aer mulțumit, pune receptorul înapoi în furcă.

Abia perceptibil...

Dar tu, Truman, nu crezi că vei regreta ce ai de gând să faci?

Truman își termină băutura, pune paharul lângă telefon.

Nu ești deloc îngrijorat de ceea ce vom spune când vom afla...?

Se încruntă. Vocea noastră nu e tocmai cea a Calliopei, pe care își dorește s-o audă.

Întorcându-se la gimnastica lui de dimineață, Truman înoată până la capătul piscinei, ținându-și capul și pălăria deasupra apei. Ajuns acolo, se întoarce și vâslește cu mâinile înapoi până la capătul cu apa mai puțin adâncă.

Știi, există un singur lucru care nu poate fi iertat...

Trădarea, în negru pe alb.

– Încetează, spune Truman cu voce tare, fără să se adreseze cuiva anume. Maggie își ridică capul la auzul acestei expresii familiare. Truman râde. Nu tu, Mags.

Vorbe urâte, careucid, tipărite cu Century Expanded[®]. Ești sigur că n-o să-ți pară rău...?

Ținându-și respirația, se cufundă cu totul în apă. E senin. Liniște. Dar, în singurătatea aceea amniotică, în care se aude doar gâlgâitul apei, o voce, vocea Noastră, continuă...

De regulă, pe oameni îi rănește mult mai tare ceea ce citesc decât ceea ce aud.

Truman se scufundă cu toată greutatea în apă, în timp ce pălăria panama plutește ușor pe suprafața lucioasă a apei.

O săptămână mai târziu, o limuzină oprește în fața modestului refugiu al lui Capote din deșert. Un șofer îi ia bagajul: două geți Vuitton uzate, decorate cu etichete.

– Gețile mele au fost absolut peste tot, spune Truman adesea cu mândrie. Au călătorit *de două ori* mai mult decât mine. Nu e vina mea... Au propriile lor piciorușe care o iau la fugă înaintea!

În timp ce încuie ușa cu grijă – ni s-a spus că au avut loc spargerii în absența lui –, șoferul se întoarce după ultimul bagaj. Un pachet gros, dreptunghiular, învelit cu grijă în hârtie maro de măcelărie, legat cu sfoară de bucătărie. Când se întinde după pachet, Truman se năpustește în fața lui, împiedicându-l.

– Nuuuu, mulțumesc, domnule Hauptmann. Puiul ăsta nu pleacă de lângă Tati Tru-bergh!

Șoferul, un bărbat mediteranean corpolent, dă înapoi. Truman râde cu poftă.

– Doamne! Sunt ca un bătrân câine vagabond! Drăguțul de tine! Cu cine am plăcerea...?

– Mă numesc Vincent, domnule.

– Vi-cen-teee... Truman răsucesce numele în jurul limbii. Ei bine, va trebui să-mi povestești *totul* despre tine...

Truman se așază pe bancheta din spate a limuzinei, cu pachetul la loc de cinste lângă el. Bate ușor în geamul despărțitor. Zâmbește larg în oglinda retrovizoare.

– la spune, Vicente... Te deranjează dacă deschid această minunată sticlă de șampanie? Știu că e foarte *necuviincios* să bei în mașină, dar dacă nu te superi *prea tare*...?

– Nu, domnule. Beți liniștit.

– E în scop terapeutic. Pur și simplu trebuie să fac să alunece aceste pastille minuscule, care-s întotdeauna *mult* mai plăcute în compania vechiului meu prieten Dominic P.

Truman se întinde nerăbdător să ia sticla rece de Dom Perignon, chicotind când dopul țâșnește cu zgomot, vesel ca un copil cu o petardă de Crăciun. Scoate din buzunar o tabacheră smălțuită, în stil victorian, și ia o pastilă de Metacualon, una turcoaz, apoi una verde jad, care, împreună, formează o grămăjoară veselă, colorată, ca o coadă de păun.

– Vincente și mai cum?

– Angelotti.

– Angelotti. *Quel* superb! Ești *italian*, bănuiesc.

– Da, domnule.

– Ce exotic, să fii italian! Și de unde ziceai că ești?

– Familia mea se trage din Sicilia, dar eu am crescut în Hoboken.

– Ce coincidență nemaipomenită! Prietenul meu Francis e din Hoboken. E cântăreț... Poate-l cunoști? Rânjetul ca de acordeon al lui Truman devine mai larg. Ca întotdeauna, se înfioară de plăcere când e vorba despre vreo celebritate. Francis...? Francis *Sinatra*...? Privește cum ochii șoferului se măresc. Știi, a vrut să cumpere drepturile de ecranizare pentru cartea mea. Acuma, drept să spun, oricât de drag mi-ar fi mie Francis, se știe că e *îngrozitor* de zgârcit, așa că Big Mama – adică Slim, prietena mea *foarte* apropiată –, care era agentul meu la acea vreme, mi-a zis să refuz până nu primesc un milion.

– Sinatra, bâiguie șoferul. Îl cunoașteți pe *Frank Sinatra*?

– Vinny, eu cunosc pe toată lumea. Deci Slim a fost măritată cu Howard Hawks, apoi l-a părăsit pentru Leland Hayward, care a părăsit-o pe ea pentru curva aia, Pam Churchill – același nume ca al lui Winston, iar Pam a pus mâna pe fiul lui, Randolph (... așa cum a făcut cu tot ce mișcă!). În fine, l-am cunoscut pe Howard prin Bogart, care a întâlnit-o pe scumpa lui soție, Betty, prin Slim, care a descoperit-o, *literalmente*. E drept că șobolanul ăla misogin, Hawks, nu ar recunoaște nici în ruptul capului meritele cuiva și...

– L-ați cunoscut și pe Bogie...?

– Dacă l-am *cunoscut*? Îmi spunea Caposey. L-am învins la skandenberg. De trei ori. Am câștigat două sute de dolari de pe urma lui, care erau parale serioase pe vremea aia. Dar, când l-am trântit la pământ pe Bogie – mă provocase, ce puteam să fac! – și l-am scos din funcțiune pentru trei zile, Marele John Huston n-a fost tocmai încântat de Bătrânul Caposey, îți spun eu! Unde rămăsesem? A, da. Înapoi la Slim...

Când mașina trage în dreptul fațadei științifico-fantastice a aeroportului LAX două ore mai târziu, Vincent e la curent cu viața și aventurile amoroase ale aproape tuturor celor din cercul nostru. Șoferul a ascultat cu oarecare suspiciune, neștiind dacă acest povestitor pitic spune adevărul sau e pur și simplu nebun de legat. Obosit după acel cocktail

amețitor de bârfe, pastile și șampanie, Truman se lasă pe spatele banchetei și trage un pui de somn.

Vincent ia bagajul din portbagaj și îl așază lângă bordura trotuarului. Deschide ușa din spate și-l scutură ușor pe pasagerul său, care sforăie. Cu sticla de șampanie goală pe genunchi, Truman face un efort să se trezească. Se uită cu ochii întredeschiși la ușa deschisă, unde stă șoferul, cu soarele bătându-i în spate, astfel că pare înconjurat de o aureolă de lumină, care-i estompează trăsăturile.

- Domnule *Angel*-otti... am ajuns în orașul semenilor tăi?
- Bine ați venit în Los Angeles, domnule Capote.
- Dă-mi brațul tău, scump înger, și ajută-mă să zbor.

Șoferul îl ridică pe Truman în picioare – o treabă nu tocmai ușoară, corpul acela mic fiind greu ca plumbul din cauza oboselii. În timp ce apar portarii să ducă valizele înăuntru, Truman își dă jos ceasul. O chestie stridentă, de la Cartier. Îl pune cu o ușoară apăsare în mâna lui Vincent, care se holbează la cadou, mut de uimire.

- Pentru tine, Vicente.
- Dar, domnule, n-aș putea nici în ruptul capului...
- Nu mă jigni, Angel. Bogie a avut unul, Frances are unul, eu am o duzină.

Protestele lui Vincent încetează când Truman îi ridică șoferului mâneca uniformei și îi pune cu grijă cureaua ceasului în jurul încheieturii. Apoi îl bate prietenește pe braț.

– *Bellissimo*.

Își pune ochelarii uriași de soare la ochi și pornește în urma hamalilor înspre terminal.

Doar după ce se strecoară printre călătorii grăbiți, înotând apatic împotriva șuvoiului forfotitor, în urma genților lui care, într-adevăr, au astăzi propriile lor picioare (întodeauna am susținut cu tărie că, în general, există un sâmbure de adevăr în ceea ce spune Truman...).

Doar după ce a ajuns la ghișeul Aeroméxico, fără să-i pese de nimic, și i s-au verificat actele, iar o señorita cu ochi de căprioară și cu o pălărie mică, șic, pe cap i-a dat biletul. („Exact cum obișnuia să poarte Jackie“, i-o fi spus cu siguranță, „până în acea zi teribilă, când pălărioara de culoare roz ca Pepto-Bismol-ul a fost mânăjită cu sângele lui Jack...”)

Doar după ce a bolborosit un ultim „*Adios, amiga*“, făcând o pauză pentru a reflecta că versiunea masculină a aceluia salut – după cum ne-a informat cu lacrimi în ochi – a fost folosită de Perry Smith înainte de a fi spânzurat, când ucigașul, apropiindu-se, șchiopătând, de Truman, l-a sărutat pe obraz și i-a șoptit la ureche „*Amigo*“... În depozitul înghețat, a simțit respirația caldă a lui Perry, a observat cum expira, într-un ritm tot mai accelerat, pe măsură ce urca treptele către eșafod, unde i s-a legat o mască neagră, fină, peste ochi. Respirație vizibilă – la fel ca aceea a oamenilor legii și a jurnaliștilor care priveau. O ultimă suflare a creat iluzia unui scurt răgaz, dar tocmai atunci i s-a tras platforma de sub picioare și respirația i s-a oprit pe vecie. A fost prea târziu când Truman și-a dat seama că nu va fi niciodată în stare să-și șteargă din memorie acele imagini cu gâturile fragile ale lui Perry și Dick frângându-se cu un trosnet sau cele cu focurile de armă pe care le plătiseră – patru împușcături care au nimicit clanul Clutter, oameni de treabă, potrivit opiniei generale, într-o singură noapte sângeroasă. Nu putea să scape de senzația că înmormântarea lor a fost și a lui, și că băiatul cu breton a murit odată cu ei în acel depozit înghețat, lăsând în locul lui doar umbra celui ce fusese.

Doar după ce, simțindu-se amețit, își îngăduie un moment de autocompătimire, din cauza tuturor pierderilor pe care le-a suferit, din cauza prețului pe care a trebuit să-l

plătească pentru arta sa...

Doar *atunci* își amintește Truman...

Se uită în jurul lui, îngrozit, orbecăind după pachetul maro, gândindu-se că *trebuie* să fi fost aruncat în vreuna dintre valize. Se repede la ele, le deschide larg, le scotocește frenetic, scoțând fiecare lucrușor ascuns în buzunarele interioare. Foi acoperite cu mazăgălele lui Truman. Mașina de scris Smith Corona, grea, ascunsă în husa ei de piele. Un costum de baie cu imprimeu în linii șerpuite. Pijamale de mătase neagră. Eșarfe de lungimi imposibile. Tricouri. Pantaloni de catifea. Blănuri...

Blănuri? În Yucatán? Noi întotdeauna am fost de părere că nu-i în stare să-și pună ce trebuie în bagaje. Doar i-am făcut noi bagajele de atâtea ori, i-am aranjat frumos cele necesare vreunei excursii în ținuturi îndepărtate, i-am scos lucrurile total nepotrivite sau inutile, pe care întotdeauna reușea să le strecoare înapoi în ultima clipă... În timp ce el, copilul răsfățat, stătea ghemuit la piciorul patului, jumătate pașă, jumătate pechinez, urmărind cu atenție eforturile noastre, îngânând: „Vai, draga mea, ce *frumos* le aranjezi“, minunat de eforturile pe care le făceam pentru el.

La picioarele acelor señoritas, angajate ale companiei Aeroméxico, neobișnuite cu astfel de manifestări, Truman azvârle în stânga și-n dreapta scumpele lui comori, căutând în zadar singurul lucru care contează cu adevărat.

– O, Doamne, o, Doamne, o, *DOAMNE* – se tânguie el, scoțând niște țipete ca de păun, cam ca ale unei femei. (Dacă ar fi fost în deplinătatea aptitudinilor sale, ar fi apreciat acest detaliu, doar ne-a atras atenția de mai multe ori, când eram la Central Park Zoo, că poliția orașului New York a fost deseori solicitată să investigheze zona, din cauza țipetelor scoase de vreun păun din specia Pavo.)

– Nu pot să cred... Cincisprezece ani din viața mea – *cincisprezece ANI!*

Domnișoarele de la Aeroméxico schimbă priviri stânjenite.

– Nu pot – nu voi fi *niciodată* în stare să rescriu...!

Întinde mâna până în fundul ultimei valize, apoi se așază pe jos, acolo, în mijlocul obiectelor împrăștiate în jurul lui, formând o imagine penibilă. (Atât de penibilă, încât *aproape* că ne e milă de el...) Își vede ultima șansă dispărând în neant, ceea ce e și mai înspăimântător decât Groaza cu care se luptase. Își dă seama că incidentul ăsta ar putea fi sfârșitul. Nu are tăria de a o lua de la capăt.

Dar Hemingway a reușit, când a pățit așa ceva, încercam noi să-l liniștim.

– Îl urăsc pe bășinosul ăla încrezut, spunea el, parcă recitând dintr-un scenariu. Un idiot homofob, cu pretenții de macho. O *JIGODIE*. Îl mai contraziceam, cele care îl cunoscuserăm pe Papa¹⁰, iar Truman, cu ghearele scoase, se răstrea negreșit: Păi, era practic un *copil* pe atunci – Domnul Servesc-mitralieră-la-micul-dejun nu prea ar fi în stare de multe *acum!*

Simțindu-se frustrat, își chircește corpul acela de elf. Umerii osoși încep să-i tremure, urmați de șira spinării cea ordonată și bine definită, ca un șirag de perle de apă dulce.

Apare un seșor îngrijorat, administratorul ghișeului, care se oferă, amabil, să telefoneze la hotelul „tânărului“. Truman refuză clătănând din cap, pe care și-l ține în mâinile lui scheletice, perfect conștient de faptul că totul e pierdut.

Vocile, vocea *Noastră* – de soliste, suprapunându-se acum...

Ar fi trebuit să-ți dai seama, Truman, că e sub demnitatea ta.

Să dezgropi secretele noastre și să le faci publice...

Să scoți nenumăratele rufe murdare în văzul tuturor!

Și să ne lași cu sufletul zdrobit de durere, după ce încrederea noastră a fost trădată într-un mod atât de cumplit de către prietenul nostru cel mai apropiat...

– Nuuuuuu! se tânguie Truman.

Señorul de la Aeroméxico se retrage, înțelegând în mod eronat că protestul îl viza pe el.

Ne putem imagina titlurile – „Capote ucide cu sânge rece. Doamnele cu care lua prânzul – eviscerate în cel mai șic restaurant din Manhattan de către cel mai bun prieten al lor?! “

– N-am vrut să... N-am vrut...

Prietenul nostru cel mai bun...

Angajatul de la Aeroméxico a chemat portarii.

– De unde a venit? întreabă managerul, confuz.

– A fost adus cu mașina, domnule. O limuzină mare și neagră.

Tu – cel cu care am băut Cristal și în fața căruia ne-am deschis sufletele. Am împărtășit cu tine bârfe picante la o porție de Soufflé Furstenberg, am clevetit împreună despre ultimele mizerii din înalta societate în timp ce mâncam desertul cu gălbenușurile de ouă ce se prelingeau în șarlota lăptoasă. Ți-am destăinuit secretele noastre cele mai intime, în timpul acelor tête-à-tête în care ne chercheleam, iar tu ascultai cu atenția pe care nu ne-o acordau propriii noștri soți.

Pitic meschin și nerecunoscător ce ești! Parvenit ordinar!

– Întotdeauna ați făcut greșeala asta în ceea ce mă privește! Eram un artist! Întotdeauna am fost un artist!

Domnul manager vorbește acum la telefon cu firmele de închiriat mașini, cere întăriri. S-a format o coadă de bogătași la ghișeu. Majoritatea ignoră spectacolul, refuzând să accepte faptul că astfel de scene melodramatice, de duzină, pot avea loc într-un spațiu public, și încă într-unul atât de minunat precum *aeroportul*.

O fetiță care stă la rând ținând-o strâns de mână pe mama ei se uită la Truman cu o privire fixă, speriată. Truman o privește și-i spune cu o voce rugătoare, înlăcrimată:

– Cine au crezut că...? Ce au crezut că *sunt*...?!!!

– Mamă... Fata se retrage după fusta mamei.

Apoi, o altă voce, din celălalt capăt al încăperii...

– Domnule Capote...?

Vocea unui înger care plutește spre el.

Truman se uită la el și vede lumina fulgerătoare a unei aripi de aur – un accesoriu de la Cartier.

Și iată-l pe Sfântul Vincent Angelotti stând aplecat deasupra lui, întinzându-i obiectul sacru... Opt sute de pagini, învelite în hârtie maro, legate atent cu sfoară – un pachet care parcă semăna cu Pruncul Isus în scutece.

– Îmi pare rău, domnule. Am venit de îndată ce l-am observat. Ați uitat pachetul acesta pe bancheta din spate.

Truman se întinde după el și astfel reintră în posesia propriului destin, pe care îl ține acum strâns la piept.

– Ooooooo, *grazie*, Angel! *Grazie!*

Și dintr-o dată își dă seama, în mod irevocabil – indiferent de rezultat – că uneori cuvintele greșite sunt preferabile absenței totale a cuvintelor.

Tiny Terror [Mica teroare / Piticul terorist] – expresie deseori asociată cu Truman Capote, pentru a sugera contrastul dintre statura mărunță și personalitatea sa impetuoasă.

Părinții lui Truman au divorțat când acesta avea patru ani, iar el a fost trimis la rudele din partea mamei. Lillie Mae, mama lui Truman, a revenit în viața fiului ei în 1932, cu numele de „Nina”, când el avea șapte ani.

Mama lui Truman Capote avea 17 ani când l-a născut.

Marcă americană de băuturi din fructe organice presate la rece, special create de către dieteticieni pentru a regla nivelul de energie și de fier, precum și echilibrul hormonal al femeilor după naștere. În argou american, se referă la o băutură alcoolică (bere, lichior etc.), pe care o consumă o mamă sătulă de îndatoririle ei, pentru a se relaxa

Answered Prayers [Rugăciuni împlinite] – ultima carte, neterminată, a lui Truman Capote, în care autorul oferă, cu o franchețe necruțătoare, o descriere a aristocrației americane, în special a femeilor din înalta societate care-i fuseseră prietene și pe care le numea „lebedele” lui. Publicarea în *Esquire* a unor fragmente din această carte, sub titlul „La Côte Basque”, a dus la prăbușirea socială a lui Capote, care, căzut în dizgrație, s-a retras din viața socială.

„Sănătate / noroc” (în limba rusă în original)

„Vă rog” (în limba franceză în original)

Tip de caractere preferat de publicațiile din America

Aluzie la „angel” = „înger”, parte a numelui șoferului, care coincide cu numele orașului, Los Angeles

Porecla lui Ernest Hemingway

DOI. 1975. VARIAȚIUNEA NR. 1

Lady Slim Keith – fosta doamnă Leland Hayward, care fusese odinioară doamna Howard Hawks, iar înainte de asta, Nancy Gross, slăbănoaga din Salinas, California – tresare la auzul telefonului, cu puțin înainte de ora opt. E în pat, citind ziarele de dimineață – rutina ei din ultima vreme. Așa fac femeile divorțate, își spune ea – chiar și cele care nu simt nici o tragere de inimă, dar se văd nevoite să-și creeze noi ritualuri. Întotdeauna a fost o persoană matinală, sculându-se odată cu răsăritul soarelui și savurând orele leneșe care o despărțeau de momentul în care se trezea restul lumii să i se alăture. Cu toate acestea, telefonul acesta neașteptat o neliniștește.

Nimeni nu sună înainte de zece. Pur și simplu nu se face.

Îi trec tot felul de gânduri prin cap... Să fie de la azil? Oare Billy a încercat din nou să evadeze? Dacă-i așa, oare ar trebui să-l contacteze pe Leland sau să aștepte...? El și curva aia odioasă de Pam l-au cam lăsat în voia soții pe Billy. Ea a încercat să intervină, dar asta, după cum i-am reamintit noi, nu e responsabilitatea ei; nu mai e fiul ei, chiar admitând că un fiu vitreg poate fi vreodată considerat astfel.

Când telefonul se oprește, se simte ușurată, de parcă i s-ar fi amânat o pedeapsă. O fi fost vreo iscoadă din Londra care n-a avut bunul-simț să verifice cât e ceasul.

Apoi – telefonul sună din nou, bruscând tăcerea.

Sigur e Billy. Sau Bridget? Neamul Hayward a luat-o pe arătură. N-ar fi pentru prima dată și, bănuiește Slim, nici pentru ultima. Are o senzație acută de neliniște, așa cum a simțit cu câțiva ani în urmă când a sunat telefonul la răsăritul soarelui, pentru a-i da cumplitele vești despre Papa. Ernest nu se simțise bine. „M-am săturat de toate, domnișoară Slimsky“, îi spusese el ultima dată la plecarea din Havana, și nu exagerase. Fuseseră la o vânătoare de porumbei pentru ultima dată, confirmă ea mai târziu, exact cu pușca pe care a folosit-o ca să...

Dumnezeule. Nu și Billy...

Pregătindu-se pentru ce-i mai rău, Slim întinde mâna după receptor. Înainte să apuce să răspundă, aude vocea lui Babe – nu dulce, perfectă, ca de obicei, ci mai subțire, tensionată.

– L-ai citit?

Slavă Domnului – e doar Babe.

Răsuflând ușurată, Slim se întinde după ziare.

– Unde a apărut, în *Times* sau în *Post*?

Deja a răsfoit, cu câteva ore înainte, editorialele de știri mondene ale lui Suzy și Charlotte, a aruncat o privire peste articole despre scandaluri insignifiante. Aceleași vedete neroade, îmbulzindu-se pentru a avea prioritate să vadă și să fie văzute, în eterna cursă pentru notorietate. După cum era de așteptat. Face parte din joc.

Nu apar soții Paley. Sau Hayward. Nimic care să justifice un telefon la ora 8 dimineața.

– Capitolul din cartea lui Truman, l-au publicat în *Esquire*, spune Babe, cu o voce grăbită, care nu-i e deloc caracteristică. L-ai citit...?

– În *Esquire*...? Nu.

– Atunci citește-l acum și sună-mă înapoi. Clic. Clic? Din partea Reginei Bunelor Maniere? *Foarte* neobișnuit pentru Babe... Ce ar fi putut să...?

Slim o cheamă pe menajeră, îi dă ceva mărunțiș din sertarul de la măsuța de toaletă și o trimite să meargă în grabă la standul de ziare din colț.

O oră mai târziu, Slim stă la masa din bucătărie, bând încet dintr-o sticlă de whisky, cu paginile din *Esquire* răsfirate dinaintea ei, față în față cu doppelgänger-ul ei fictiv.

Lady Slim Keith, faceți cunoștință cu Lady Ina Coolbirth...

Amândouă din California, lipsite de griji, cu trei divorțuri la activ. Amândouă al naibii de frumoase. Fete aparent obișnuite, dar fermecătoare, a căror atitudine încrezătoare și relaxată face ca până și hainele cele mai banale să pară atractive. Amândouă genul tipic de fată care corespunde perfect idealului de femeie al unui bărbat de bărbat. O femeie care bea vârtos și trăiește pe picior mare, care pescuiește, călărește și vâneză animale mari. Care va spune tot felul de povești picante de îndată ce încep să curgă cocktailurile... Problema e că băutura și poveștile merg mână în mână.

Și iată-le pe toate aici, negru pe alb. Scumpele noastre secrete, ținute ascunse cu atâta sârg. Împărtășite în șoaptă între membrii cercului nostru, date peste gard ca niște mingi de tenis în cluburile noastre cele mai exclusiviste. Pălăvrăgeli de pe teren, de lângă piscine. Destul de inofensive. Dar păzite cu vigilență feroce de orice intruziune din afară.

Ne-a inclus pe toate. Distribuția e completă. Unele dintre noi apar cu numele reale – Babe și Betsey, Jackie și Lee; altele, sub pseudonime nu tocmai subtile. Toate la mesele noastre obișnuite de la restaurantul La Côte Basque, dând glas, fără să știm, insultelor usturătoare ale fictivei Lady Ina... care e, *evident*, Slim, vorbind despre cele mai obscene mizerii cu un gigolo întreținut de femei, pe nume „Jonesy“... Truman, desigur.

Dar nu din gura lui „Jonesy“ ies toate aceste calomnii... Ci dintr-*a ei*.

Slim simte un fior rece străbătându-i corpul... fiorul de gheață al ororii.

Oh, Trueheart. Ticălos afurisit. Ce mama naibii ai făcut?!

Asta, înainte de a citi partea cea mai gravă... Când ajunge la partea cu așternuturile pătate de sânge, caută, năucită, telefonul. Babe răspunde după primul apel.

– *Deci? Ce zici?*

– Mă simt de parcă cineva tocmai mi-a tras un pumn în stomac.

– Da, mă rog, dar *ce părere ai...?*

– Niște mizerii, pur și simplu. Porcării răutăcioase, perfide, zice Slim răspicat, fără ezitare. Încearcă să pară indiferentă, ca și cum cele scrise sunt pură ficțiune insignifiantă, dar amândouă știu că nu e adevărat.

E o declarație de război.

– Povestea asta... Babe șovăie. Crezi că e adevărată?

Slim își tine respirația, știind *exact* la ce se referă Babe...

La povestea cu așternuturile.

Slim nu îndrăznește să-i spună. Cu cancerul ei... și cu tratamentele. Noi *toți* știm de aventurile lui Bill. Dar, având în vedere că Babe trebuie să lupte cu moartea în fiecare zi, să *vorbești* despre așa ceva pare de o cruzime ieșită din comun.

– Truman e un fantezist, inventează. Întotdeauna am fost de părerea asta. *Nu pot să-i spun... Nu pot...*

– Da' de fiecare dată există un sâmbure de adevăr în ceea ce spune, insistă Babe. E clar că „Ann Hopkins“ e Ann Woodward. Aparentul intrus, soțul mort...

- Da, mă rog, partea aia e adevărată. O, Doamne, să răscolească toată treaba asta...
- Ce-o fi fost în capul lui?
- Dumnezeu. Sper că Ann e bine...

Slim nu știe încă, dar Ann *nu* e bine. Cineva i-a adus pe ascuns o copie a articolului lui Truman cu câteva zile înainte. Se înțelege, Ann Woodward a fost îngrozită de ideea de a-și vedea demonii de mult îngropați scoși la lumină, scârbită de gândul că va fi târâtă prin noroi, stigmatizată drept „BIGAMĂ” și „UCIGAȘĂ” în litere stacojii, din nou.¹¹

Întodeauna a recunoscut că și-a împușcat soțul, pentru că l-a confundat cu un hoț. De la ea a pornit ideea, cu siguranță, Tâlharul¹² fiind singurul subiect de conversație al familiei Woodward la cina în cinstea Ducesei de Windsor la care au participat exact în noaptea cu pricina – în special Ann a tot trâncănit pe tema asta. Se temuseră de spargeri în sătucul lor, Oyster Bay. Începuseră chiar să doarmă cu pușca lângă pat. Dar nu au menționat dormitoarele separate – într-atât de destrămată era căsnicia lor, care atârna, în perioada aceea, de un fir de ață. Ann a auzit că era cineva în casă și a tras fără să se uite. Dar exista ceva dubios în poziția corpului gol al soțului când a ajuns poliția, ca răspuns la apelul ei disperat.

Pe Truman îl încânta obscenitatea întâmplării și adăuga câte un nou detaliu de fiecare dată când o povestea comesenilor săi, la prânz, de parcă se uita regulat, pe ascuns, în dosarele poliției din Oyster Bay.

- Ea așa zice, că a apucat pușca – à la Annie Oakley¹³ – și a descărcat drăcovenia aia în beznă totală. *Bang! Bang!* povestea Truman, cu mare vervă. Apoi a aprins lumina și pe cine vede – *quelle surprise!*¹⁴ –, pe scumpul ei soț, răposatul Billy, efectiv ciuruit de gloanțe. Ghinionistul soț zăcea flasc în hol, întins între cele două dormitoare ale lor. Când a sosit șeriful, a găsit-o pe domnișorica Oakley deasupra cadavrului – o poziție pe care a ocupat-o de atâtea ori în viață (îi plăcea lui să adauge, cu un rânjet disprețuitor). Plângea cu suspine și cu lacrimi de crocodil, având încă pe ea cămășuța de noapte, distrusă, împroșcată cu sânge ca un Jackson Pollock purpuriu. „Eu sunt vinovata! Eu l-am ucis! Era întuneric – n-am văzut nimic!” La o amărâtă de distanță de șase metri?! Ha! Ei bine, nu a fost nevoie de un mare efort mental din partea polițiștilor să elimine într-o clipită această variantă. Faza cu holul a fost o poveste bună – foarte bună. Îi dau lui Annie un zece pentru efort. Cu excepția unui mic detaliu: nu *acolo* fusese ucis...

Când l-am întrebat pe Tru cum putea fi atât de sigur, el ne oferea, cu zel de criminalist, amănunte picante care nu fuseseră făcute publice:

- Scumpa mea, poliția a găsit cadavrul într-o cabină de duș din sticlă. *Gol-pușcă*, pentru numele lui Dumnezeu! Apa curgea încă, iar ușa era spulberată de gloanțe. Acuma spune-mi *tu*...? Cum a murit...?

Apoi sorbea satisfăcut o lingură de supă sau dădea pe gât un pahar de martini.

Spre exasperarea lui Tru, scandalul s-a estompat, încheindu-se cu achitarea lui Ann, soacra ei, Elsie, refuzând să depună plângere. Era un vestigiu al Epocii de aur¹⁵, a clanurilor Astor și Vanderbilt, de pe vremea când un nume de familie era sfânt, nu se dezona cu ceva rușinos, chiar dacă asta însemna să lași o criminală să scape basma curată. Elsie Woodward era de părere că se cade să-ți vezi numele în presă de două ori – o dată la naștere și o dată la deces (nici măcar căsătoria nu merita, în opinia ei, acest privilegiu, având în vedere că speranța ei de viață e atât de scurtă.)

În orice caz, pentru Truman, cu cât mai multă cerneală, cu atât mai bine. Pentru el, o poveste bună nu murea niciodată, așa că a așteptat cu răbdarea lui lov să readucă la

viață această nestemată de intrigă. Truman e nemaipomenit de ranchiunos, iar Ann a fost în capul listei lui de aproape două decenii.

– Uită-te la Capote, nenorocitul ăla poponar, afurisitul, ne-a povestit el cum Ann s-a dezlănțuit în injurii la o petrecere în St. Moritz în anii cincizeci. Alteori, ne povestea cum a întâlnit-o accidental pe ringul de dans aglomerat de la El Morocco și a călcat-o pe degetele ei de țopârlană, fiind pe jumătate beat și prins în frenezia dansului.

– Fii atent, *poponarule...*, șuierase ea printre dinți.

– Ba tu să fii atentă, Bang-Bang, a ripostat el, după cum ne-a povestit.

Oricare ar fi fost varianta reală, malefică sau nu, ea și-a primit pedeapsa binemeritată prin vârful de pumnal al stiloului lui. Ea reprezintă principala atracție în spectacolul lui din *Esquire*, producția fiind efectiv impregnată cu răutatea lui Truman. Apare sub numele de „Ann Hopkins“, o văduvă cu părul roșu ca focul care poartă un costum Mainbocher negru și vâl, stând lângă un preot care bea cu lăcomie cocktailuri Gibson și care o consolează pentru moartea soțului ei, botezat în text „David“.

– Ann era mai degrabă o dansatoare-prostituată de două parale, îi spune Lady Ina lui Jonesy în povestea lui Truman, afundându-și lingura în bolul cu Soufflé Furstenberg. Căutând întotdeauna cu disperare să iasă în evidență, Ann și-a găsit un protector în persoana lui David Hopkins Senior, înainte de a trece la Junior, care a luat-o de nevastă pentru... talentele ei. Dar, când David a aflat că Tati i-o luase înainte, căsătoria lor s-a deteriorat rapid... David voia să scape, dar fără să plătească sumele substanțiale aferente, așa că a angajat un excelent detectiv particular, ca să afle ce alte secrete mai ascunde Ann. Și, în foarte scurt timp, a obținut fotografiile care dovedeau că Ann călărea fiecare membru al clubului de polo Piping Rock (unul-câte-unul-câte-unul, apoi întreaga echipă, *tous ensemble*¹⁶...). Destul ca să garanteze un arest, ca să nu mai vorbim de divorț! Dar, printr-o ciudată răsturnare de situație, detectivul Dick cel isteț a decis să-și bage nasul mai adânc și să investigheze vechea fermă a lui Ann.

– Le-a intervievat pe rudele ei știrbe, care nu o știau în rolul pompos de Doamna David Hopkins – Lady Ina savurează această secvență cu o plăcere deosebită –, ci doar sub numele de Angeline Lucille Crumb, răsfățata cea băiețoasă a unei matroane de la stația de taxi, care își conducea afacerile în toaleta bărbaților din cinematograful din orașul ăla al ei de rahat, din Midwest. Micuța „Angie“ s-a cuplat repede, să scape din casa mamei – astfel că a devenit mireasa-copil a unui anume Joe-Bob Barnes, un mocofan de pușcaș marin, și expedită fără întârziere la Okinawa. Dar, de îndată ce echipajul lui Joe-Bob a pornit la drum, Angie a părăsit scena, făcându-și apariția în Manhattan, reambalată sub numele de „Ann Eden“. După mulți ani, Dick cel isteț a răscolit toate aceste amănunte, l-a scos la iveală pe numitul Joe-Bob Barnes și l-a convins să depună mărturie că se căsătorise cu o femeie pe nume Angelina Crumb, de care nu a divorțat niciodată, deci, logic, ea era încă soția lui.

Billy s-a atacat când a aflat secretul cel murdar al lui Ann, care făcea ca mariajul lor să devină nul și neavenit. A amenințat-o că o s-o lase pradă rușinii; i-ar fi luat pe copii. Ea se chinase prea mult pentru ca acum să piardă totul, să ajungă, din nou, printre cei mai ordinari oameni de rând. Țasta trebuie să fi fost motivul... Încolțită, cu bigamia demascată: prima ei treaptă pe scara lungă de un kilometru pe care trebuia să urce ca să iasă din mocirla moștenită. Ce altceva putea să facă Ann decât să-l împuște? *La matadora*, așa a poreclit-o presa – ucigașa. Un destin pe care nu l-a putut controla, biata de ea, unul stabilit prin fatalitatea de a se fi născut în sărăcie; prin însăși firea ei, era un amestec distrugător de mizerii și ambiții, o curvă nerușinată, ahtiată după bani.

– Dar eu nici măcar nu l-am întâlnit vreodată pe Truman Capote, și nici el nu m-a cunoscut pe mine! insistase Ann când i s-a spus despre articol. Oricare ar fi fost adevărul, după ce a citit sordida poveste a lui Tru în *Esquire*, Ann a marcat data publicării lui în jurnalul de buzunar. S-a retras în temnița ei de pe Fifth Avenue și a tras draperiile, le-a povestit Miss Reeve, menajera ei, menajerelor noastre. I-a cerut lui Reeve să o țină de mână și să se roage împreună cu ea.

În noaptea aceea, într-o cămașă de noapte cu flori albastre, Ann a scos din noptieră un carnețel, cu antetul „NU UITA“, și-a notat numele de Anne Woodward și l-a pus lângă telefonul ei bej Bakelite. În locul măștii hidratante pe care o folosea de obicei seara, Ann, care a rămas aceeași animatoare din tinerețe, a început să se machieze, aplicând pudră, roșu în obraji și rimel verde din belșug, de parcă ar fi fost pe cale să pășească pe scenă pentru o ultimă reprezentație grotescă.

Apoi, luptându-se cu fantomele trecutului ei complicat și măcinat de vinovăție, Ann s-a pus în pat, a luat o doză letală de Seconal și nu s-a mai trezit niciodată. (Același medicament care a ucis-o pe Lillie-Mae-Nina-Capote, ne vom aminti una altele mai târziu, șocate de această ironie.)

Pedepsită pentru o insultă pe care a împroșcat-o cu optsprezece ani înainte, Ann este prima victimă a lui Truman.

O pauză la celălalt capăt al firului. Respirația ușor greoaie a lui Babe. Cei patruzeci de ani de L&M își spun, în sfârșit, cuvântul. Când vorbește din nou, o face cu precauție...

– Povestea aia... Cu așternuturile de pat. La cine crezi că se referă...?

– Cine știe. Ar putea fi oricine, răspunde Slim în glumă, puțin prea repede.

Încă o pauză, respirație ușor greoaie, apoi:

– Nu pot să-mi dau seama cine e femeia, dar cred că știu cine ar putea fi *bărbatul*...

Slim își termină băutura... Începe tragedia.

Babe ezită, apoi, cu prudență:

– Slim... crezi că ar putea fi Bill?

Slim, cu convingere simulată:

– Asta-i ficțiune, Babe. Și încă una imatură, insuficient gândită. Nu-ți mai pierde timpul cu ea. Apoi, schimbând subiectul: Unde să luăm prânzul? Quo Vadis?

– Dar e evreu, acest „Sidney Dillon“...

– Asta e valabil pentru jumătate din Manhattan.

În receptor, Babe respiră mai calm.

– E imposibil. Truman nu ar face așa ceva... Nu *mie*. Nu nouă. Gândul ăsta pare s-o liniștească.

La St. Pierre, Slim își toarnă încă un pahar de whisky. Ar vrea să poată fi de acord.

Dementul ăla nenorocit o să plătească! O să plătească pentru că ne-a vândut secretele ca un proxenet de rând, care bântuie alei lăturalnice. Pentru că a făcut-o pe ea purtătorul *lui* de cuvânt, personajul care dă glas tuturor resentimentelor și cruzimilor *lui*.

– Cum am zis întotdeauna: Truman își vede de propriile interese.

– Dar tu-l *iubești* pe Truman.

– Îl iubesc. Însă n-am avut niciodată încredere în el.

Oh, dar Slim *avusese*. Nu asta fusese intenția ei, dar Truman se pricepea să te facă să vorbești. Să te facă să bei și să te facă să pălăvrăgești în neștire despre vrute și nevrute. Slim se chinuie să separe faptele de ficțiune. Oare ea i-a zis lui Truman despre zvonul potrivit căruia Bill a încercat să se culce cu soția Guvernatorului când Babe era plecată din oraș, ca să aibă parte doar de sângele menstrual al doamnei respective pe așternuturile maritale ale soților Paley? Când a sunat Babe să anunțe că se întoarce mai repede, Bill, într-un gest de umor negru și ieftin, a tras repede așternuturile de pe pat și, cuprins de panică, le-a aruncat în cadă. Imaginea marelui Bill Paley, mogulul de la CBS, stând în patru labe și frecând pe marginea vanei petele de pe bumbacul egiptean, ca o bătrână spălătoreasă din Rusia, părise amuzantă pe moment, atât timp cât nu știa Babe. Și mai amuzantă a fost teama lui Bill – după ce a epuizat numeroase bucăți de săpun *Fleures des Alpes* de la Guerlain, destinate musafirilor – că s-ar putea ca cearșaful să nu se usuce la timp. Mult-lăudatul spălător a îndesat lenjeria albă în cuptor, până când devenit o țesătură de culoarea vaniliei.

Cu siguranță *Tru* a fost cel care îi povestise toată trășenia lui *Slim* – sau să fi fost invers? *O, Doamne...* „Lady Ina“ regretă nespuse că nu-și amintește.

Și-au împărtășit multe cei doi, și-au spus povești peste povești, cu zel competitiv, de aceea totul părea să se potrivească perfect.

Doamne, cât au putut povesti! În timpul sutelor de prânzuri luate împreună în cei peste douăzeci de ani, de când se cunosc. În timp ce mâncau tocana de pui cu coniac la Oak Bar la Hotelul Plaza. Sau homar Thermidor și boeuf à la mode la Colony. Când, îmbrăcați în mățăsuri de culoarea pietrelor prețioase, treceau pe lângă jocheii de grădină din fier forjat, în drum spre 21. La mesele deasupra cărora plutea un fum dens, la Stork Club. La dineuri, peste aspicul tremurând. La gale, ignorând biletele de intrare. Pe șezlonguri, sorbind cocktailuri Gimlet, pe terasele de lângă piscine sau lângă pupa vreunui vapor. Au povestit în taxiuri, când erau blocați în trafic. Pe Vespa, mergând ca vântul prin Madrid. În avioane, în timp ce zburau peste ocean, la zece mii de kilometri înălțime, fumând la bar ca să le treacă timpul. În trenuri înghețate care treceau prin peisaje pustii din Rusia, agățându-se unul de altul să se încălzească.

Doar după ce au petrecut împreună câteva zile de-a dreptul suprealiste în Moscova – după o călătorie cu trenul spre Leningrad, în timpul căreia au băut pahar după pahar de vodcă, înfășurați în mai multe rânduri de haine ca să se apere de frigul acela feroce, cântând cântece populare pe care le învățaseră de la localnicii cu care se împrietenise Truman, toastând „*Na zdorovie*“ de fiecare dată, savurând senzația pe care le-o dădea Mama-juice când se prelingea ca lava pe gâtlejurile lor – doar atunci i s-a năzărit lui Truman. Și-a înclinat brusc capul și s-a uitat lung la Slim:

– Tu niciodată nu-mi faci confidențe, Big Mama, reflectă el, cu o voce care trăda o oarecare jignire.

– Truheart, *te rog*. Vorbim tot timpul! Îți spun *totul*.

– Da... Dar niciodată nu-mi faci *confidențe*. Despre *tine*.

Slim zâmbi.

– Nu, așa e, ai dreptate, dragul meu.

– De ce nu mi te destăinui? insistă el, băutura dispersând, precum un diluant de vopsea, obișnuitele mecanisme de defensivă.

– Păi, Truman, îngăimă ea, e foarte simplu. N-am încredere în tine.

Papa i-a spus întotdeauna: „Domnișoară Slimsky, dumneavoastră aveți un detector de porcării și minciuni de primă clasă“. Și Slim a simțit imediat că Truman era un maestru al

artei de a emite vrăjeli. A depistat, în scurt timp, ceea ce noi toate, aproape, refuzam să recunoaștem: dacă Truman e în stare să umble în stânga și-n dreapta, flecărind cu fiecare dintre noi despre celelalte – „în cea mai deplină confidențialitate, scumpa mea!“ –, atunci era destul de clar că vorbea despre noi cu oricine, într-un hățiş de pălăvrăgeli fără sfârșit.

Noi am fost creațiile lui, pe care le-a plăsmuit fie prin viu grai, fie în scris. Domnișoarele Golightly nu au fost mai puțin reale decât doamnele din familiile Paley sau Guinness sau Keith – și viceversa. Detaliile vieților noastre au furnizat metalul de bază pentru poveștile lui pe care, printr-un ciudat proces de alchimie, le-a transformat în aur narativ, scriitor, în care s-au amestecat diverse teme și genuri. Am detectat nuanțe din noi însene în scrierile lui; nimic precis, care să poată fi identificat – n-am fi acceptat așa ceva. Însă ceea ce domina textele lui era însăși esența noastră, ca ființe. Ne-am perindat în acele texte sub diverse deghizări... Babe a plutit în derivă prin basmele lui fade. Trecutul ascuns al Gloriei i-a bătuit romanele de groază. Cadența exotica a Marellei i-a marcat libretele. Îndelung reprimata invidie a lui Lee a mocnit sub rivalitățile lui. Frâiele și aranjamentele florale din viața de sportivă a lui C.Z. i-au străbătut pastoralele. Slim a dat naștere unor eroine în westernuri gotice austere, în care se îmbinau sărăcia lucie, în stilul lui Steinbeck, cu motivul fetei rătăcite.

– Big Mama a avut un frate care arăta exact ca mine. Același păr blond, aceeași față angelică. Copia *fidelă*. Îl chema Edward (după tatăl lor – un tip solid care deținea jumătate din fabricile de conserve de sardine din Cannery Row), dar lumea întotdeauna i-a zis lui Ed Junior doar „Buddy“ – exact același nume cu care mă striga verișoara mea Sook când eram mic... *Buddy*.

Toate am avut ocazia, de nenumărate ori, să-l ascultăm pe Truman, să vedem cum transformă trauma din copilăria lui Slim în legende, așa cum făcuse cu fiecare dintre noi.

– A fost mumificat – efectiv *mumificat*, aidoma acelor suflete nefericite din Pompeii. Bietul Buddy. Ce trist. Acel copil mărunțel, într-o cămașă de noapte de om mare, el, care nu va apuca niciodată să crească atât cât să-i vină bine. Flăcările împresurându-l de parcă ar fi fost o mie de limbi de șarpe. Slim a încercat să-l salveze – pe atunci o chema Nancy, iar Nancy era o fată foarte curajoasă și îl adora pe fratele ei mai mic. Aveau un limbaj secret, așa cum și eu am, cu Slim. Ajuns în acest punct dureros, făcea o pauză, uneori dându-și jos ochelarii de dragul efectului.

– Întotdeauna m-am simțit *extrem* de apropiat de Slim – ciudat de mult. Din momentul în care ne-am cunoscut, în camera de zi a doamnei Vreeland, o cameră atât de *roșie*, încât puteai să auzi pereții sfârâind. M-am trântit pe canapeaua cu modele purpurii și i-am spus: „Draga mea, sunt *sigur* că ne-am mai întâlnit – într-o altă viață“. *Am recunoscut-o, înțelegeți...?* A fost ca și cum am găsit bucata lipsă a sinelui meu rătăcit. Suntem suflete bătrâne, eu și Slim – am văzut destule, cu greu ne mai surprinde ceva. De-asta zic, poate că eu sunt Buddy reîncarnat! (Această ultimă idee ni s-a părut multora dintre noi oarecum prostească, i-am și spus-o – dar, în rest, *aproape* că i-am înțeles punctul de vedere.)

Rămâne discutabil dacă Slim s-a născut un suflet bătrân sau, prin forța circumstanțelor, a devenit așa, pe parcurs. Cert e că suferințele și doliul au privat-o de copilărie, căci tinerețea ei a fost incinerată odată cu trupul lui Buddy, pe vremea când încă era micuța Nancy din Salinas. A renăscut așa cum o știm noi în Death Valley, unde fusese trimisă pentru a-și vindeca petele la plămâni – era pe-atunci o copilă pricăjită de șaptesprezece ani. O ironie să-ți începi viața într-un loc cu numele asta, dar ea asta a făcut, când Bill Powell a cules-o de la un motel din Mojave și a botezat-o „Prințesa Slim“, prenumele Slim persistând mult după ce nimeni nu-i mai zicea „Prințesă“.

Chiar și acum, câteva zeci de ani mai târziu, Slim ne-a povestit că *încă* se trezește scaldată în sudoare înghețată, după coșmaruri în care a simțit pârjolul nimicitor al

furnalului. Își revine în simțiri, se rostogolește în pat, încercând cu disperare să înăbușe flăcările care au cuprins marginea cămășii de noapte a lui Buddy; flăcări care s-au întezit cu sălbăticie printre fibrele de bumbac.

Mai târziu, când membrii supraviețuitori ai familiei Gross stăteau la cimitir și se uitau cum trupul copilului e îngropat în cavoul pe care tatăl ei l-a cumpărat cu amărăciune în suflet, Nancy a observat că erau doar patru plăci, iar ei erau cinci. În acea zi neobișnuit de rece pentru zona de vale din California, Nancy s-a întrebat pe cine învinovătea tatăl ei pentru moartea lui Buddy și îi nega dreptul de a fi înmormântat în același loc cu restul familiei. La scurt timp, a hotărât că acela era ultimul loc din lume unde ar fi vrut să sfârșească și a jurat, discret, să cedeze locul ei celui rămas pe dinafară.

Începând cu acea zi, fiecare bărbat pe care și l-a ales a fost, în felul lui, tatăl pe care nu l-a avut niciodată. Șirul ei de soți și de amanți – în fiecare a căutat figura tatălui.

– Big Mama e la vânătoare, în căutarea unui Big Daddy, pentru că cel real a fost atât de absent în viața ei, observa Truman. Nu i-a păsat decât de Buddy, iar când el s-a dus, s-a dus și domnul Gross. Nu-ți mai revii niciodată, după ce ai fost lăsat în urmă... Acesta era momentul în care își înlocuia ochelarii, cu obișnuita-i schimbare de ton. Vedeți voi, eu știu asta, pentru că și eu am avut părinți absenți.

I-au tot căutat de atunci. Modele de psihanaliză tipice, amândoi. Visul murdar al lui Freud, bătrânul pervers – Slim căutându-și Tăticul, iar Truman pe Mami. Căutând cu disperare ocazia de a o înlocui pe Nina cu o ființă grațioasă ca o lebedă, care să-l iubească cu devotament neclintit. Ne avea pe noi acum, *en masse*. Iar Slim și-a dat seama, mai ales când au fost amândoi în Rusia, câtă nevoie avea Truman de dragostea pe care Nina nu i-a oferit-o niciodată.

Abia în timpul unei călătorii și mai lungi, la Copenhaga, după ce s-au cazat la Hotel d'Angleterre și s-au lăfăit în luxul cu care erau obișnuiți, Slim a avut ocazia să-l vadă pe Truman lepădându-și armura. Și doar în acel moment l-a înțeles. Sau, cel puțin, așa a crezut.

Au avut parte de o zi idilică, au devorat un prânz extrem de gustos cu hering marinat și rachiu, urmate de un platou uriaș de *smørrebrød* – deși, au conchis ei, orice le-ar fi părut delicios după săptămâni întregi de borș înghețat. Până și niște simple sandvișuri cu nume daneze pretentioase, ciudate.

În drum spre hotel, Slim s-a oprit să fotografieze un grup de copii localnici care aruncau monede într-o fântână. Când și-a întors capul, Truman dispăruse. Slim a intrat într-un șir de magazine, căutându-l. Nici urmă de Tru. Și-a continuat drumul spre hotel, când, fără să bage de seamă, s-a trezit cu el lângă ea. A strecurat o cutiuță împachetată în buzunarul ei de la haină.

– Pentru tine, Big Mama. Pentru că vreau să ai lucruri la fel de frumoase ca tine.

Slim a deschis cutia în care era un inel splendid, în stil clasic: niște pietre prețioase superbe, de culoarea canarului, legate printr-o fâșie delicată de aur. Așadar, în timp ce ea se plimba, Truman s-a strecurat într-un magazin și a reușit să găsească un cadou care era exact pe gustul ei, performanță de care nici unul dintre soții și amanții ei nu fusese în stare. Când avea chef, Truman știa să fie cea mai atentă și drăguță ființă din lume. Ne cunoștea foarte bine. Acesta a fost unul dintre nenumăratele motive pentru care îl iubeam, iar Slim, în ciuda cinismului pe care-l afișa, nu era imună la farmecele lui.

În fiecare seară, în timpul călătoriilor lor, stăteau de povești la un pahar, înainte de culcare, apoi Truman o conducea pe Slim în camera ei, o săruta de noapte bună și se

retrăgea într-a lui. În ultima lor seară în Danemarca, au repetat ritualul, doar că, de data asta, Truman s-a oprit la ușa ei.

– Vin să o învelesc pe Big Mama înainte de culcare, atât de mult o iubesc, a insistat Truman, pe un ton ciudat, șoptit.

Slim a deschis ușa, iar Truman a urmat-o în apartament. S-a așezat pe marginea patului, urmărind-o cu privirea în timp ce se dezbrăca, studiindu-i corpul acela lung, cu ochi mari. Apoi, complet dezbrăcată, de parcă ar fi fost în prezența unui copil, Slim s-a dus la baie. Relaxată, fără pic de jenă. S-a întors, purtând un halat subțire de mătase.

– Fă ce faci tu de obicei, apoi eu te învelesc de culcare, a spus el, pe un ton aproape melodios.

Slim s-a instalat în fața măsuței cu oglindă, și și-a început obișnuitul ritual de frumusețe din fiecare seară. Truman o urmărea absorbit, fascinat, în timp ce ea își îndepărta machiajul, de parcă ar fi fost martor la dansul celor șapte voaluri.¹² Slim a lepădat, pe rând, câte un strat de machiaj, cu un aer de promisiune ispititoare, până când a scos la iveală propria-i piele. El i-a studiat atent fața în starea ei naturală, cu primele riduri fine, ca niște raze de soare, care începeau să i se formeze în jurul ochilor.

– Admirabil, a suspinat el. Razele de soare din jurul ochilor ei au devenit și mai vizibile când i-a zâmbit în oglindă, așa cum făcuse și Lillie Mae, cu o viață de om în urmă, când el o privea în oglindă, mestecând gogoșile cu zahăr.

A urmărit-o, fascinat, cu privirea, în timp ce ea aplica un strat de cremă. Și-a desfăcut părul, care i-a căzut pe umeri – un păr blond vopsit, mai închis decât fusese cândva, culoarea grâului de iarnă. Cu o perie moale, din păr de mistreț, și-a periat fiecare parte a capului, de exact cincizeci de ori.

În sfârșit, Slim s-a ridicat, a mers la pat și și-a dat jos halatul. Ca un amant tandru, ca un tată copilăros, sau poate o combinație între ele, Truman a ridicat pătura. Slim s-a strecurat lin sub ea, iar el a învelit-o cu blândețe.

– Fac toate astea, Big Mama, pentru că te iubesc. Te iubesc foarte mult. Ochii lui i-au întâlnit pe ai ei, copleșiți de sinceritate.

– Și eu te iubesc, Truman.

– Nu, nu mă iubești, s-a încruntat el, ferindu-și privirea.

– Bineînțeles că te iubesc! a insistat ea, întinzându-și brațul să-i mângâie spatele ușor cocoșat.

– Nu, *NU MĂ IUBEȘTI!* S-a tras brusc înapoi, cu putere.

Slim s-a ridicat în capul oaselor, nedumerită. I-a întors fața, care căpătase culoarea cireșelor putrede, spre ea. Dinții îi erau înclășțați, iar lacrimile îi curgeau pe obraji fierbinți, buhăiți.

– Truman, ce se întâmplă?

– *Nimeni* nu mă iubește.

– Nu e adevărat. *Eu* te iubesc. Și Babe te iubește. Și Jack.

– *Nu-i adevărat, nu* mă iubiți. Nici unul. Mă rog, *poate* Jack..., a ezitat el. Pentru că Jack mă vede exact așa cum sunt.

Slim a vrut să-i atingă brațul și, în acel moment, el a izbucnit. Ca un animal sălbatic, feroce, prins în cușcă. Protejându-și singurul lucru pe care-l avea: cunoașterea.

– Crezi că *nu știi*? Crezi că nu știi ce impresie face înfățișarea mea? Sau vocea mea? Crezi că nu văd cum se strâmbă oamenii, în silă, când mă întâlnesc? Sau cum se crispează când mă aud vorbind? Se frecă la ochi. Sunt un ciudat. Sunt un pitic ciudat și monstruos și toată lumea crede asta.

Slim a încercat să protesteze, dar el i-a retezat-o scurt.

– A, desigur, oamenii ajung să se obișnuiască cu mine. Se adaptează. Dar de fiecare dată când mă văd sau mă aud, trebuie să o ia din nou de la început, să se *obișnuiască* iar cu mine – să treacă peste exteriorul meu de bâlci și să redescopere tot ce e ascuns înăuntru. Fii sinceră, Big Mama. Nu te prefac că nu știi la ce mă refer.

Slim a continuat să tacă. Chiar dacă nu-i plăcea să recunoască, *știa* la ce se referea. Observase și ea lucrul ăsta, de nenumărate ori – ca noi toate, de altfel. Observase cum o întreagă încăpere era nevoită să se adapteze la ciudățeniile lui. A simțit-o pe pielea ei – și nu o dată, ci, fie și într-o măsură foarte mică, de fiecare dată când îl vedea, înainte de a fi acaparată de delicioasele lui extravagante.

Știa, într-adevăr, iar el știa că ea îl înțelege.

Și-a lăsat capul greu în piept, suspinând tăcut.

– Nu pot fi iubit. Nimeni nu m-ar putea iubi vreodată așa cum îmi doresc să fiu iubit.

Cu un avânt de căldură și afecțiune, Slim l-a îmbrățișat strâns, încercând astfel să înăbușe flăcările suferinței lui Truman, la fel cum încercase, cândva, să înăbușe flăcările care cuprindeau cămașa de noapte a lui Buddy.

Adevărul e că Truman o avertizase în legătură cu bomba din *Esquire* cu câteva săptămâni înainte, în Ceainăria Rusească, unde le plăcea să povestească cu nostalgie despre aventura lor din Moscova. Îi amuza teribil discrepanța dintre speluncile rusești, fără pic de ornamente, în care au avut curajul să intre, și sala în care se aflau, cu pereții de un verde jad și cu decorațiunile din frunze aurite ce păreau să se năpustească peste oamenii Manhattan-ului care pălăvrăgeau la mese. Slim arăta de două ori mai strălucitoare în localul acela, scăldată în lumina caldă care se reflecta din tavanul de douăzeci și trei de carate, lumină care proiecta până și asupra lui Truman o aură ciudat măgulitoare, chiar dacă ușor gălbuie.

– Și tu apari în ea, Big Mama, zâmbise el în timp ce se cuibăreau unul lângă altul pe o banchetă circulară, sorbind din borșul de sfeclă murată, de un roșu aprins, și savurând un rând de Black Russians, urmat de un rând de White. Ține-te bine, urmează o mare surpriză...! Slim nici nu s-a mai gândit la episodul acela. Se așteptase să apară în descrierea lapidară a vreunui personaj secundar – nu să aibă rolul principal, fir-ar să fie!

În fine. Farmecul lui n-o să-l ajute să scape din această mizerie, vipera naibii.

Slim își amintește brusc de cele două cobre împăiate din apartamentul lui Truman de la hotelul United Nations Plaza. Erau împreună când le-au găsit într-un magazin de antichități din Madrid, li se păruseră bizare și caraghioase. Două corpuri solzoase, împăiate în poziție verticală, ridicate ca pentru atac; gurile căscate, în care se vedeau mici colți ascuțiți, gata să se înfigă, pe neașteptate, în carne vie. Truman s-a prăpădit de râs, precum Br'er Rabbit în ascunzătoarea lui, când noi am observat două reptile care păreau vii și ne-am năpustit asupra lor.

Vai, o să fie război în toată regula.

Slim aude în receptor clicul brichetei Ronson a lui Babe și și-o imaginează ducându-și la gură, cu unghiile ei perfecte, următoarea țigară din lungul șir de L&M-uri.

Toate ne-o imaginăm pe Babe, răsucind pe un deget o şuviță rebelă de păr, cum face ea când e agitată – bucata aceea de păr care e deja atinsă, prematur, de nuanțe argintii, de obicei ascunsă în freza ei bufantă, aranjată cu grijă.

– Slim. Fii sinceră cu mine. Doar ești prietena mea. Dacă știi, spune-mi... E Bill?

Slim răspunde cu grijă, nici prea repede, nici prea încet.

– Nu e Bill.

Dă pe gât cel de-al treilea pahar de whisky, după ce a spus prima minciună în dimineața aceea.

Încă nu e ora 10.

Aluzie la romanul *Litera stacojie* (*The Scarlet Letter*) al scriitorului american Nathaniel Hawthorne, în care personajul principal, Hester Prynne, comite adulter și este aspru judecat de societatea puritană din Bostonul secolului al XVII-lea, cerându-i-se să poarte în piept litera „A” (prima literă a cuvântului „adulter”), de culoare stacojie, în semn de recunoaștere a păcatului comis

Aluzie la personajul de benzi desenate *The Prowler* (Tălharul), creat de Stan Lee – soțul lui Joan Lee, una dintre „lebedele” lui Truman – și publicat pentru prima oară în 1969

Personaj al showului lui Buffalo Bill, din vestul Sălbatic

„Ce surpriză” (în limba franceză în original)

Perioada din istoria americană de la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, caracterizată printr-o dezvoltare economică majoră

„Toți împreună/deodată” (în limba franceză în original)

Aluzie la interpretarea lui Oscar Wilde a episodului biblic, în care Salome dansează lasciv în fața lui Irod Antipa

TREI. 1932-? . VARIAȚIUNEA NR. 2

Băiatul are opt, poate nouă ani, ni s-a spus.

E o zi toridă în Monroeville, o căldură înăbușitoare care face șopârlele să sfârâie pe trotuar, care frige pernițele labelor câinilor.

Stă întins pe terasă, apatic, privind cum se topește un cub de gheață pe pieptul lui, picături străvezii prelingându-i-se printre coastele proeminente.

E una dintre acele zile în care zăpușeala îți pătrunde în creier, de parcă îi dă foc. În care trebuie să faci ceva ca să agiți puțin lucrurile, altfel riști să-ți pierzi mințile, gata să explodeze de la căldură.

Face un efort să se ridice de la umbră, își încheie cămașa cu gesturi molatice, apoi merge repede, cu pași mărunți, până în vecini, la casa lui Nelle. Bate în rama de la ușa de protecție împotriva insectelor, așteptându-și prietena.

Apare domnul Lee, într-un costum de bumbac organic, o țesătură rară care se presupune că permite aerului să circule prin ea, asta, în cazul în care aerul ar binevoi să coopereze.

– Hei, Truman, salut, spune el, cu vocea lui de bariton. Voce de avocat, instruit să țină pledoarii în fața unui număr de doisprezece oameni devotați adevărului – în fața întregului oraș, de fapt. E cel mai stilat bărbat pe care l-a întâlnit băiatul vreodată, o emblemă a ceea ce el consideră a fi „justiție“, așa cum e predicată de cei care n-ar recunoaște-o nici dacă le-ar fi trântită în față. Profesori și predicatori, toți proști ca noaptea.

– Bună, domnule Lee. Oare Nellie are timp să se joace? Se înclină ceremonios, un pețitor liliputan, îndepărtându-și bretonul de pe fruntea scăldată în sudoare.

– Nelle, scumpo, te caută Truman! strigă domnul Lee, punându-și servieta zgâriată lângă ușa. Întinde mâna și-și ia pieptenele și pălăria panama, apoi se întoarce către oglinda din bucătărie, în timp ce băiatul se duce către leagănul de pe verandă, întrebându-se cum o fi să-ți aștepți acolo iubita.

Cu picioarele atârându-i în aer, se leagănă înainte și înapoi, amuzându-se pe seama scârțâitului lanțurilor de metal, care-i amintește de orăcăitul neregulat al broaștelor-bou de la locul lor de scăldat. Prin fereastra deschisă aude o voce care bâzâie ca un tăun, probabil la telefon, poposind pentru scurt timp asupra unui subiect înainte de a trece, bâzâind enervant, la următorul.

– ... Și tocmai i-am zis să facă bine să-și împacheteze lucrurile și să plece. Da' ce, crezi că ascultă? La ce te poți aștepta de la un bărbat ca ăsta, care și-o bagă în tot ce mișcă de aici până la Mobile, și asta, înainte să ajungă tortul de nuntă în frigider? Și atunci cine-o poate *învinovăți* pe Itty că a fugit cu Scrub Mangram? Și încă tocmai la N'awlins! Dar *asta* a făcut – Esther Reaben i-a *văzut* când s-au cazat! Jur pe un teac de Biblii! La Hotelul Pontchartrain de pe St. Charles. Îți zic *eu*, Esther i-a *văzut* la Bayou Bar! Deh, Itty ar face bine să aibă grijă sau o să sfârșească precum vecina de *colo* – cu burta la gură și săracă lipită pământului, înainte de-a fi destul de mare ca să-și poată comanda singură un cocktail. Să-și lase copilul cu adunătura aia de fete bătrâne... Ascultă ce-ți spun eu – băiatul ăla va ajunge un escroc de bărbat ca taică-su, dacă poți și pe ăla să-l numești bărbat, iar pe *ăsta*, băiat.

– Neeeeeeeeeee, țipă băiatul, disperat, pe tonul lui cel mai pițigăiat.

Vrea ca vocea de la telefon să știe. A *auzit-o*.

El *ascultă*. Întotdeauna ascultă...

– Dă târcoale peste tot și ascultă, a auzit-o pe guraliva aia băgăreață spunând despre el. Bătrâna doamnă Lee, Băgăreața. Cum e posibil ca un bărbat atât de drăguț, cum e domnul Lee, să-și fi ales așa o scorpie? Cum a putut tipa aia să o nască pe scumpa de Nelle, care tocmai iese pe ușă...

Forma aceea jucăușă care apare ca o săgeată pe verandă nu prea seamănă cu o iubită, așa cum nici băiatul nu arată tocmai ca un crai. Ea e partea masculină care completează partea lui feminină, cu tunsoarea ei în formă de castron, blugi îndoiți și teniși Keds în picioare, ca să poată alerga în voie. Ea este singura lui prietenă adevărată, iar el e prietenul ei.

Se așază lângă el pe balansoar și încep să se legene tot mai sus, bucurându-se de sunetele regulate, scârțâite, ale mișcărilor înainte și înapoi...

La o fereastră de la etaj, bâzâitul de muscă se amplifică, devine bâzâit de drujbă.

– *Nelle...?* Să nu cumva să *îndrăznești* să pleci de acasă cu fătălăul ăla mic!

Când iese, domnul Lee le zâmbește scurt, obosit.

– Mai bine plecați, până nu vă prinde!

Oprește balansoarul și o mângâie scurt pe fetișcana cea năzdrăvană înainte de a merge în grabă la birou, să scape de furia nevastei.

Nelle și băiatul schimbă priviri și sar deodată din balansoar, alergând de pe verandă cu viteza unui uragan. La țanc, pentru că femeia – absurd de durdulie pentru o insectă – este deja în ușă, iar bâzâitul ei a degenerat în lătrat de câine turbat.

– *Nelle Harper Lee! Vino-ncoace în clipa asta! Ai oră de balet la două și jumătate!*

Dar ei sunt deja plecați, aflându-și scăparea pe câmpii. Pe drumurile murdare din afara orașului. În căsuțele din copaci sau sub terase, ascultând voci care habar n-aveau de prezența lor acolo, pe care apoi le imitau și pe care, mult mai târziu, le vor include, într-o formă sau alta, în scrierile lor. Uneori băiatul o pune pe Nelle să scrie ce-i dictează, născocind tot felul de picanterii în poveștile pe care i le spune. Alteori el bate la mașina de scris Remington, veche, cu taste care se înțepenesc și pe care a găsit-o în podul casei verișorilor lui. În noaptea asta, în timp ce bate, înversunat, la mașină – fereastra deschisă oferindu-i slabă alinare în liniștea aceea lipicioasă, umedă –, își savurează răzburarea pe bătrâna doamnă Băgăreața.

O să vadă ea. O s-o învețe el minte să mai vorbească așa despre...

Băiatul are nouă sau zece ani, ne povestește el – nu mai mult, *sigur*. E o zi sufocant de caldă în Monroeville. Șopârlele sfârâie pe trotuar. Câinii își ard pernuțele labelor.

El și Nelle hoinăresc de-a lungul căii ferate, făcând echilibristică pe șine, întrebându-se cam cât i-ar trebui conductorului să observe un corp care ar fi legat de șine și dacă frânele ar putea opri trenul îndeajuns de repede ca să nu-l lovească. Într-un depou vechi, părăsit, aflat la intersecție, spionează doi vagabonzi. Oameni de-ai locului, „care au fost, cândva, oameni de treabă, de casă“, avertizează predicatorii, „până când au dat în patima băuturii“.

Unul pare că doarme, fața îi e acoperită cu o pălărie Stetson – sau poate că e un cadavru, târât de pe șine. Celălalt, un individ fără cămașă, doar piele și os, trage o dușcă dintr-o sticlă de Wild Turkey în timp ce îl bate la cap pe amicul său care, dacă nu e mort deja, poate că își *dorește* să fi fost, având în vedere muștruluiala de care are parte.

Băiatul își duce un deget la buze, făcându-i semn lui Nelle să-l urmeze în spatele clădirii dărăpănate. Stau întinși pe iarba înaltă, atât de fierbinte, încât firele par niște flăcări care le cuprind gleznele goale. Trăgând cu urechea...

– Afurisiții ăia de predicatori o să-ți zică altceva, da' nu-i nimic în neregulă cu bordelul Faffy Bixter de lângă drum, pe cuvântu' meu, îl asigură Piele-și-Os pe prietenul său leșinat. Alea îs numa' niște fătuci cinstite, care fac un ban cinstit... Mai ia o dușcă, clătindu-și gura știrbă înainte de a înghiți. Mi-aș târi și io trupul ăsta ramolit până acolo în clipa asta, dacă nu mi-aș fi dat și ultimul ban pe luptele de cocoși... Aș fi putut să prăjesc amărātu' ăla de cocoș într-o tigaie și să-l halesc io – *încă* fierb de nervi! Mai dă pe gât o gură de Turkey, uitându-se cu ciudă la etichetă.

Băiatul și Nelle râd pe înfundate ascultând discursul violent și răutăcios, îmbibat cu whisky, al lui Piele-și-Os, când...

Băiatul tocmai a împlinit zece ani. Știe asta pentru că ziua lui de naștere a fost săptămâna trecută. Drept cadouri, a primit un costum de culoarea oului de rață, cu model în zig-zag (trimis prin poștă de Mama), o praștie (de la Nelle) și o panglică pentru mașina de scris (de la domnul Lee). Își dorise un câine, iar tatăl lui îi promisese... O să-i aducă unul când mai vine în vizită.

Fiind septembrie, cu doar o zi înainte de începutul lui octombrie, băiatul e convins că deja copacii își pierd frunzele.

În perioada asta chiulește de două ori pe săptămână de la școală, cam de câte ori îi iese figura fără să fie trimis la un cămin pentru băieți răi. Își ia un teanc de cărți de la bibliotecă, așteaptă până când adulții din familia Faulk pleacă la muncă și rămân doar el și verișoara Sook în casa aceea mare și rece. Scumpa de Sook – care are undeva între șaisprezece și șazeci de ani, și despre care oamenii spun că e înceată și ciudată, ca și băiatul, de altfel. Îi aduce câni cu ciocolată caldă la patul în care stă sprijinit de perne și evadează din atmosfera cenușie a aceluia orașel anost prin lectura marilor povești ale lumii, populându-și încăperea minusculă cu eroi precum Huck Finn sau Oliver Twist, băieți care nu au pe nimeni, ca el, și care trăiesc din plin, cu îndrăzneală, într-o lume colorată în culori primare.

Sook îi mai aduce băiatului și ziarul de dimineață, el fiind singura ființă din acea casă plină cu verișoare bătrâne care e câtuși de puțin interesat de știri. Îi citește cu voce tare anunțurile mortuare. Fetei îi place să le asculte, să afle despre oameni care au murit și despre toți cei care își vor vedea de viață fără ei.

În timp ce Sook se face comodă în balansoar, iar băiatul răsfoiește ziarul, ochii lui se plimbă peste pagina Sunshine dedicată copiilor. De obicei o ignoră – în fond, sunt chestii pentru puști. Dar atenția îi e atrasă de fotografia unui pui de beagle, deasupra căreia e scris cuvântul CONCURS. Îndoind cu grijă pagina la secțiunea cu pricina, băiatul o citește cu voce tare în timp ce Sook se leagănă ușor în balansoarul vechi, care scârțâie când coboară. Ea zâmbește și aprobă din cap, cârpind o pereche de izmene lungi și bucurându-se de pagina Sunshine la fel de mult ca de cea cu necrologurile. Ceea ce îndrăgește ea, de fapt, este vocea băiatului, subțire, melodioasă.

– Mobile Press Register e interesat să primească nuvele scrise de copii sub vârsta de doisprezece ani. Orice temă. Cinci sute de cuvinte. Premiul întâi, publicarea poveștii câștigătoare și... un CĂȚELUȘ BEAGLE!

Tocmai a terminat de citit *À la recherche du temps perdu*¹⁸ – la vârsta de zece ani, cum îi plăcea să se laude mai târziu – și, în mod ciudat, i s-a părut... familiară. A citit ceea ce se numește un *roman-à-clef*, care lui îi pare doar un cuvânt franțuzesc pretențios pentru

răspândirea de zvonuri. Se gândește că ar putea să-și încerce norocul scriind o poveste în stilul gotic, caracteristic sudului. E adevărat că nu se întâmplă multe în Monroeville, dar bârfe *există* din belșug. Ele condimentează fiecare sporovăială de aici până în Mobile. Și cine e mai potrivit pentru aurul ăsta narativ local, dacă nu reporterii de scandal din oraș – care să servească bârfele despre doamna Lee și despre Piele-și-Os drept ficțiune, așa cum a făcut și bătrânul Marcel? Și-a notat deja o grămadă de minciuni pe care doamna Lee le-a scos pe gură. Așa-i trebuie, dacă vorbește tot felul de tâmpenii despre lucruri care nu o privesc.

Până la sârșitul după-amiezii, băiatul a scris cu grijă, la mașină, pe hârtie albă, curată, un exemplar din povestea căreia i-a dat titlul „Doamna Băgăreața“, a pus-o într-un plic Manila maro, pe care l-a sigilat și i l-a dat personal domnișoarei Bee McGhee de la poștă.

– Este foarte important ca acest plic să nu se piardă pe drum, îi dă el instrucțiuni pe un ton grav și plătește bănuțul în plus pentru expediere rapidă.

În fiecare după-amiază băiatul fuge acasă și cercetează căsuța poștală. În fiecare zi citește cu sfințenie pagina Sunshine și scotocește printre facturile și plicurile din poștă, căutând unul cu numele lui. Când primește o scrisoare cu aspect oficial, o ține în buzunar timp de o zi și jumătate înainte de a-și lua inima în dinți s-o desfacă.

Domnul Truman Streckfus Persons, avem plăcerea de a vă informa că...

Plăcerea?! Băiatul nu-și mai încapă în piele de bucurie. Niciodată nu a câștigat nimic, nimeni nu i-a spus vreodată că ar fi bun la ceva, cu excepția lui Sook (ea i-a spus că e grozav de priceput la înălțatul zmeielor artizanale). Face tumbe pe iarbă până la casa lui Nelle, strigându-și victoria îndeajuns de tare ca să-l audă doamna Lee.

Dar bucuria lui nu va dura mult. Povestea lui trebuia să fie publicată în trei părți în ziarul *Mobile Press Register*, semnată chiar cu numele lui care, spun cei de la ziar, e numele său oficial de *autor*.

În duminica aceea, băiatul și Nelle așteaptă ca ziarul să fie aruncat peste gardul aproape prăbușit al familiei Faulk. În secunda în care aterizează, după ce a fost azvârlit fără nici un menajament de un puști indolent care pedala *mult* prea încet o bicicletă roșie, cei doi îl iau repede și o zbughesc în camera băiatului, să se bucure nestingeriți de poveste, acum tipărită negru pe alb, să vadă toată lumea.

Pentru prima dată în viață se simte ca și cum ar avea un fel de putere.

Exact în aceeași clipă, domnul și doamna Lee se așază înaintea unor farfurii cu bacon, terci și ouă, citindu-și propriul lor *Register* de duminică. Domnul Lee e cel care o observă primul (după cum va relata mai târziu Val, bucătăreasa familiei Lee) și începe să râdă în felu-i caracteristic, sincer și cu poftă.

– Măi, să fiu al naibii. Micuțul Truman a reușit să apară în ziar. Îl împătorește la pagina Sunshine, își drege vocea și începe să citească cu voce tare:

– „Doamna Băgăreața“ – de Truman Streckfus Persons. Doamna Băgăreață bâzâia ca un tăun la telefon, abia trăgându-și sufletul după ce termina de pălăvrăgit despre vreun subiect înainte de a zumzâi enervant despre următorul... „Ce să zic, Itty ar face bine să fie mai cu băgare de seamă...“ Bâzâitul ei de albină se amplifică, devine un huruit de drujbă, în timp ce ea-și continuă tânguirea: „... sau va sfârși ca asta de lângă noi – cu burta la gură și săracă lipită pământului, înainte de-a fi destul de mare ca să-și poată comanda singură un cocktail!“

Pe la a treia propoziție, doamna Lee are destulă judecată să se recunoască pe sine în personaj și, clocotind de furie, merge direct la casa familiei Faulk, să le spună verișoarelor nemăritate ale băiatului ce crede ea despre el. Îl sună chiar ea pe redactorul ziarului, cerându-i imperios ca următoarele două foiletoane să nu fie tipărite. Le cere tuturor prietenelor ei să trimită scrisori în care amenință că-și vor anula abonamentele.

Băiatul trimite și el scrisori, despre frumusețea artei și despre efectele sinistre ale cenzurii, dar nu-și mai vede niciodată numele de autor în *Mobile Press Register* – cel puțin nu înainte de a fi ieșit din crisalida prepubescentei pline de complexe și de a-și pune propria amprentă asupra lumii.

Tot la vârsta de zece ani, băiatul le scrie celor de la *Mobile Press Register* în legătură cu câinele pe care îl promisese că câștigătorului, dar nu primește răspuns. Îi sună din biroul domnului Lee din oraș, în care el și Nelle se strecuraseră anume cu acest scop. I se spune că cererea lui va fi „analizată”. Ba chiar își economisește banii de buzunar, chiulește de la școală și ia autobuzul Greyhound până la Mobile. Ajuns acolo, merge cu pași hotărâți direct la biroul *Press Register*, unde de-abia vede peste biroul de la recepție. Secretara de acolo, care purta ochelari cu ramă de baga, se preface că nu știe la ce se referă.

A câștigat concursul lor în mod cinstit, dar nu a primit niciodată acel Beagle pe care îl promisese. Sau cel pe care i-l promisese Tati. A reușit să aibă unul doar după ce a crescut și s-a mutat în orașul în care nimănui nu-i pasă ce...

Băiatul are opt ani, dar el *ține minte* că toate astea s-au întâmplat la nouă ani. E tot toamnă, dar mai e puțin până la Halloween. Își amintește foarte limpede costumul pe care plănuia să-l poarte: Fu Manchu, o mantie lungă și o mustață subțire, care-i atârna până mai jos de colțurile buzelor.

Se laudă de multe ori cu ideea de a săpa un tunel din Monroeville până în China, a și recrutat niște matahale de prin partea locului care să sape grădina de legume a verișoarei Jenny, promițându-le să-i plătească în comori orientale de îndată ce ajung la celălalt capăt.

De data asta nu uită să ascundă identitatea personajului său, scriind despre doamna Lee, dar punându-i cuvintele în gura lui Piele-și-Os, boschetarul de la căile ferate.

– „...*Și io tocmai i-am spus să facă bine să-și împacheteze lucrurile și să plece!*”, îl pune băiatul pe Piele-și-Os să vocifereze cu îngâmfare către tovarășul lui beat criță, leșinat lângă el în depoul ăla lăsat în paragină. În noua poveste, obiectul bârfelor e soția lui Piele-și-Os, o femeie greu de ținut în frâu și care a fugit cu un comis-voiajor, „...*care și-o bagă în tot ce mișcă de aici până la Mobile, și asta, înainte să ajungă tortul de nuntă în frigider... au fugit la N'awlins, fără nici un ban... cu burta la gură înainte de-a fi destul de mare ca să-și poată comanda singură un pahar de whisky...*”

Piele-și-Os-de-pe-Hârtie mai trage o dușcă de Wild Turkey, pentru emfază. Băiatul se simte tare isteț că i-a venit ideea cu amalgamarea, o deghizare care, desigur, va fi îndeajuns de iscusită încât să-i scape oricărui adult care ar putea suspecta adevărata lui sursă și care i-ar putea zădărnici eforturile.

Își îngăduie chiar să urzească o continuare a poveștii, în care doamna Lee le șochează pe cucoanele din Monroeville la salonul de frumusețe cu polologhia lui Piele-și-Os despre lupte de cocoși și jocuri de noroc și despre localuri rău famate, încercând să le convingă că și lucrurile astea au anumite virtuți. Gândul că îi aduce doamnei Lee o dublă ofensă – prin faptul că a desemnat un vagabond ramolit să-i rostească propriile cuvinte

și prin faptul că gura ei pioasă e forțată să folosească acele cuvinte obscene ale vagabondului – îi face o imensă plăcere băiatului.

Până la sfârșitul după-amiezii a bătut cu grijă la mașină prima lui poveste – căreia acum îi dă titlul „Domnul Băgăreț“ – pe hârtie albă, curată, a sigilat plicul maro și i l-a predat domnișoarei Bee McGhee de la poștă, insistând, cu un aer grav, pe tonul lui pițigăiat, să aibă mare grijă de el și plătind în plus pentru livrare rapidă.

Premiul oferit de *Mobile Press Register* este un ponei Shetland, pe care copilul și-l dorește cu ardoare. Parcă Tati i-a promis să-i aducă unul într-o bună zi.

Își amintește cum a câștigat premiul întâi, prima parte a poveștii sale fiind tipărită sub propriul lui nume. Dar verișoara Jenny se întoarce devreme acasă de la magazinul de haine, îl aude pe băiat citind istorisirea lui Sook și lui Nelle în bucătăria din acea casă rece, și recunoaște bârfele doamnei Lee. Îl sună chiar ea pe redactorul ziarului și îi spune să nu tipărească următoarele două părți ale poveștii. Ba chiar îl forțează pe băiat să scrie o scrisoare în care să-și ceară scuze pentru minciunile pe care le-a răspândit. Speră, în ciuda tuturor evidențelor, că poate o să primească, totuși, poneiul și o să poată galopa liber, la apusul soarelui, sau măcar o să călărească departe, până în oraș, acolo unde copiii talentați pot spune ce gândesc fără să stârneasă un tămbălău.

Poneiul niciodată...

*

Băiatul are doisprezece ani. Nu e sigur dacă soarele arde sau dacă frunzele cad, dar are senzația că e mai bătrân. De data aceasta a adăugat epitetul peiorativ „Bătrânul“ la „Băgăreț“, apoi uită dacă era vorba despre „Bătrâna doamnă“ sau „Bătrânul domn“ și ezită între cele două variante, neștiind pe care s-o aleagă.

În această versiune, prima parte e tipărită în *Mobile Press Register* sub semnătura lui, pentru că el e câștigătorul premiului Sunshine Club.

În săptămâna următoare, a doua parte e gata de tipar, dar publicarea ei este anulată în ultima clipă, după ce, la sediul ziarului *Mobile Press Register*, semnalele luminoase de la centrala telefonică se aprind continuu, ca un foc de artificii, din cauza apelurilor.

Cu cât băiatul insistă mai mult să spună povestea, cu atât devin oamenii mai turbați, de parcă sunt pe punctul de a se dezlănțui într-o adevărată răzmeriță în Monroeville din cauza unei amărăte de povestioare de pe pagina pentru copii Sunshine.

Premiul este „un beagle și un ponei Shetland“ – uneori chiar și o bicicletă, pentru orice eventualitate. Verișoara Jenny oricum nu-l va lăsa să se dea cu bicicleta, pretextând că are o constituție prea fragilă. După ce nici câinele, nici poneiul nu se materializează, băiatul dezvoltă o teorie a conspirației și începe să le scrie altor câștigători de concursuri pentru copii din țară, întrebându-i dacă ei și-au primit premiile, și o pune pe Nelle să facă același lucru. După cincizeci de scrisori, simțindu-și limbile amorțite din cauza timbrelor pe care le-au lins, nici unul dintre ei nu reușește să găsească măcar un copil care să fi primit un câine sau o bicicletă sau un ponei.

Băiatul e bărbat când ne povestește, pentru prima dată, diversele versiuni.

Era în toiul iernii – i-a povestit el lui Babe –, când copacii emaciați de frig vuiau în vântul înghețat. Și el tremura de frig într-o geacă jerpelită, primită de la cineva – chiar dacă temperatura medie în decembrie în Alabama se menține la zece grade.

Le-a povestit lui Lee, lui C.Z. și Marellei că era primăvară, când azaleele începuseră să înflorească peste rămășițele din anotimpul precedent, în acea scurtă durată de viață pe care o au ele, între Paște și 1 Mai.

Cu Slim și Gloria revine la acea vară înăbușitoare de demult. Șopârlele care sfârâie. Labele cățelușului beagle, arse – pe care el le-ar fi bandajat cu mare grijă, dacă i s-ar fi dat unul.

Gloriei îi oferă varianta de vară, pentru că i se pare că se potrivește mai bine cu temperamentul ei latin, iar lui Slim, pentru că nu se îndură să-i povestească o scenă în care nu e soare.

Atât Gloria, cât și Slim sunt prea perspicace ca să dea crezare poveștilor lui. Dar Gloria, ea însăși o maestră a manipulării prin vorbe, apreciază detaliul cu căldura înăbușitoare, în timp ce Slim îl ia ca pe un motiv în plus să nu aibă încredere în el.

Doar Nelle – niciodată una dintre noi, căci ea e înarmată cu prea multă cunoaștere și prea puțină frumusețe – știe adevărul. Și tocmai din acest motiv a ținut-o el la distanță de turma noastră, de teamă că ar putea face cunoscută varianta adevărată, definitorie.

În căutarea timpului pierdut, romanul în șapte volume al lui Marcel Proust

PATRU. 1975/1955. VARIAȚIUNEA NR. 3

Firește că ne prefacem că nu știm nimic despre povestea cu Așternuturile de Pat, în afară de ceea ce am citit.

Când devine subiectul principal de conversație la mesele noastre de la Vadis sau Cirque – sau chiar de la omonimul La Côte Basque – simulăm indignarea.

Ne prefacem nu doar că nu știm – așa cum a făcut Slim – că Sidney Dillon e Bill Paley sau că soția guvernatorului e Marie Harriman, ci și că povestea în sine e o noutate pentru noi.

Ne prefacem cât putem de convingător că suntem ofensate, că suntem consternate în special de detalii pe care facem un efort comun să nu ne dăm de gol că le știm dinainte. În cele din urmă, vom susține că toată treaba asta pare absurdă – de un umor atât de ieftin, încât nu poate fi decât ficțiune. Nu-i așa că autorul ei e un ticălos, dacă a putut inventa așa ceva? De unde a scos asemenea obscenități, descrise atât de grafic, dementul naibii?

În timp ce ne jucăm rolul în această dramă și ne rostim replicile cu o atitudine care, sperăm noi, pare naturală – reglându-ne timbrul vocii pentru a sugera îngrijorare, șoc, folosind invective doar atât cât e necesar –, simțim privirea *ei* insistentă zăbovind pe fețele noastre, înainte de a trece la alte subiecte. Mai târziu, când ne consultăm între noi la telefon, suntem aproape sigure că am scos-o la capăt, că nu ne-am dat de gol.

Bineînțeles că auziserăm povestea aceea ridicolă despre așternuturile de pat. Mai mult decât atât, e foarte probabil că noi știam mai multe despre căsnicia familiei Paley decât însăși Babe, doar detaliile din interiorul ei ne-au captivat ani de zile în timpul întâlnirilor noastre de prânz. Informațiile au fost obținute printr-o persoană care a fost martor direct: fiul lor favorit, care se așeza la picioarele paturilor lor în fiecare seară, făcând schimb de confidențe când cu soția, când cu soțul și care ar fi putut la fel de bine să se cuibărească în pat cu oricare dintre ei, într-atât era de atașat de ei. Și când spunem fiu, nu ne referim la Tony Mortimer, băiatul lui Babe din prima căsătorie, sau la Billy Paley, fiul lor pe care l-au lăsat în Kiluna cu o întreagă suită de bone. Ne referim la fiul lor cel *ales*, fără de care soții Paley, după cum am observat, nu au călătorit niciodată în ultimele două decenii – indiferent de destinație, de la Jamaica sau Veneția sau Lyford Cay, până la Paris, Londra sau Timbuktu. L-au luat cu ei peste tot și a devenit la fel de indispensabil și de comod precum o pereche favorită de papuci; demn de încredere și loial (cel puțin așa credeam noi...) precum cel mai devotat animal de companie. Confesor, confident, consilier, încă din ziua aceea fatidică în care a câștigat inima frântă a lui Babe Paley.

Când David i-a întrebat, în timp ce mâncau *pots de crème*, dacă el și Jennifer vor să-l invite și pe Truman, bineînțeles că au zis da. Nici nu se punea problema. Pur și simplu nu puteai refuza.

– Te rog, invită-l! a spus Babe, cu zâmbetul ei fermecător, caracteristic.

– Plăcerea va fi de partea noastră, ne-a asigurat Bill, răzuind pereții vasului ramekin și lingând ultimele particule de ciocolată rămase pe lingură.

Plăcerea noastră, s-a gândit Babe, cu un râs mut, știind prea bine că doar ea va avea de suferit. Ce era pentru Bill încă o persoană în plus? Mai ales una renumită.

Bill adora să aibă musafiri de vază – cu cât mai importanți, cu atât mai bine. Ce altă formă mai bună de a da lovitura decât să ai ca invitat un fost șef de stat?

Mai erau doar două zile până la Round Hill. Și acum va trebui să facă o schimbare de protocol.

Babe a început să treacă în revistă, mental, cele mai mărunte detalii.

Oare tocana de pui cu smântână e prea banală? Oare Harry Truman o să bea Jamaican Mule? Oare Harry Truman consumă alcool...?

Pentru Babe, un oaspete în plus nu însemna nimic altceva decât încă o listă care trebuie verificată minuțios. Încă o serie de aranjamente, atent regizate, cu care îi va însărcina pe alții. A planificat excursiile lor în Caraibe ca un general care pornește la luptă. A luat în calcul tot felul de situații neprevăzute. S-a pregătit pentru orice eventualitate. A analizat toate aspectele ce țin de confort. A organizat totul în așa fel încât să aibă parte de plăcerile culinare oferite de vânzătorii de specialități gourmet din New York: somon afumat, trufe rare, de calitate; cireșe negre înmuiate în vin; cinci feluri de roșii de grădină – chiar șase, dacă găsea; vin franțuzesc – Pouilly-Fumé, ambalat în gheață și transportat cu un avion CBS.

Gazdă desăvârșită, Babe știa, dacă era cazul, să dea o serată elegantă chiar și în aer, la mii de kilometri înălțime; de altfel, Babe ar fi fost în stare să organizeze o întâlnire unică și pe lună. Asta era meseria ei: să-l facă pe Bill fericit.

Personalul de la Round Hill se ocupa de luxul la care se așteptau toți. Despachetatul bagajelor, hainele luate rapid și discret pentru a fi călcate și împăturite cu dibăcie în șifonierele invitaților, fără ca ei să-și dea seama că lipseau. Familia Paley era renumită pentru răsfățul oferit, grație abilității incredibile a lui Babe de a anticipa dorințele și nevoile musafirilor. Atenția ei aproape obsesivă față de detalii le-a cimentat de mult faima de amfitrioni fără egal.

Avea grijă să fie fructe și flori în apartamentul fiecărui musafir, să aibă săpunuri împachetate și uleiuri de baie, făcând fiecare alegere estetică în funcție de persoana care ocupa camera respectivă. Selecta cu mâna ei cărțile pentru fiecare invitat; se asigura că sunt trei ziare pentru fiecare persoană, aranjate frumos la ușă, lângă o cană cu cafea proaspăt prăjită, în fiecare dimineață.

De primă clasă, din toate punctele de vedere, soții Paley. Exact cum îi plăcea lui Bill.

Firește că toți cei care cunosc familia Cushing (și doar cine a putut evita asta?) știu că Babe a învățat secretele meseriei de la o vârstă șocant de fragedă. A fost crescută în spiritul perfecțiunii, într-o familie în care excelența era o țintă modestă. Cine altcineva avea un tată neurochirurg, care a revoluționat operațiile pe creier, care a predat la Harvard, și care a scris, în timpul lui liber și fără prea mare efort, o biografie care i-a adus Premiul Pulitzer? Cine altcineva avea două rivale permanente în cele două surori mai mari, aproape identice? Și ce trio de femei frumoase alcătuiau ele, a căror mamă fusese o femeie ambițioasă, de o inteligență ascuțită și care, precum împărătesele văduve din trecut, și-a crescut fiicele să se mărite cu bărbați de viță nobilă. Într-adevăr, Gogsie Cushing lua în calcul doar tronuri și dinastii pentru fiicele ei cu siluete încântătoare... Dar regatele pe care căuta să le cucerească erau guvernate de moștenitorii industriei americane. Familia Vanderbilt. Astor. Whitney și Roosevelt.

– Măritați-vă cu cineva de rang superior, a fost mesajul pe care l-a inoculat în capetele lor perfect coafate încă din copilărie. Așa că, asemenea curtezanelor de familie, au învățat să le facă celorlalți pe plac. Din copilărie li s-au transmis secretele meseriei. Cum să organizeze un dineu impecabil: homari Thermidor cu legume miniaturale sau un soufflé cu brânză, crescut exact atât cât trebuie. Cum să aranjeze fără cusur o masă în funcție de ocazie – de la o cină relaxată, lipsită de formalități, până la un bal al debutantelor. Să decoreze o încăpere cu o combinație adecvată de mobilă nouă, în stil New Elegance, și piese din vremurile de demult – preferabil din Franța –, în așa fel încât mireasma de bogăție și prosperitate să poată fi simțită discret, iar eleganța lor arhaică să confirme

descendența aleasă a stăpânilor. Să-și îmbrace silueta cu grație naturală, în hainele cele mai moderne și elegante, pe care să le poarte cu aplomb. Le-a impus lecții de conduită, purtare și bune maniere. Cum să vorbească, cum să stea jos, cum să fumeze... cum să se facă plăcute.

Aspectul elegant era cheia unei ținute reușite. O fată poate să poarte aceeași rochie neagră la zece ocazii și să-și păcălească criticii prin schimbări subtile de accesorii. Îngrijirea era totul. Mergi la coafor de cel puțin două ori pe săptămână. Ocupă-te de manichiură cu sânguință. Niciodată să nu mergi la culcare fără să aplici un strat gros de cremă hidratantă pe față, pentru a-i menține aspectul tânăr. Și niciodată, dar absolut *niciodată*, să nu fii văzută fără machiaj.

De la vârsta de cinsprezece ani, Babe Paley, fostă Mortimer, născută Cushing, nu a fost văzută nici măcar o dată fără ca buzele și obraji să-i fie atent machiate, fără genele aplicate cu grijă, toate astea sporindu-i frumusețea unică a trăsăturilor – chiar dacă asta însemna să-și aplice machiajul în oglinda de la măsuța din dormitor, în semiîntuneric, pentru ca apoi să se strecoare repede în pat lângă vreun partener care sforăia. Sau să se trezească în zori înaintea vreunuia dintre numeroșii musafiri.

Oaspeți, amanți... nici chiar propriul soț nu ar trebui vreodată să aibă parte de altceva decât de perfecțiunea radiantă a unei femei fabuloase din familia Cushing.

Spre cinstea ei, planurile ambițioase ale lui Gogs au dat roade din belșug. Trei fiice, două căsătorii fiecare. Betsey: cu un Roosevelt și un Astor. Minnie: cu un Whitney și un Fosburgh. Gogsie era cât se poate de mulțumită. Cât despre Barbara... Babe a ei... orice era posibil, nu-i stătea nimic în calea succesului. Avea cele mai mari și mai arzătoare speranțe pentru fiica ei cea mică, frumusețea supremă printre celelalte frumuseți, fata aceea grațioasă ca o sirenă, care moștenise înălțimea tatălui și trăsăturile delicate, rafinate, ale mamei – Babe, cu aerul ei aristocratic și șarmul lipsit de afectare. Ea, care deținea puterea involuntară de a atrage privirile în orice încăpere se nimerea să intre. Faptul că era amabilă și inteligentă era doar un bonus. Babe va satisface, cu siguranță, ultima ambiție a lui Gogsie: să se căsătorească cu un bărbat de viță regală. Firește că mama lui Babe era îngrijorată că stagiul ei ca redactor la *Vogue* ar putea să-i aducă porecla de Fată de Birou, dar, pe de altă parte, e adevărat că astfel avea acces la ofertele vestimentare cu care o copleșeau croitorii de lux, care contribuiau la dezvoltarea statutului ei de simbol al modei, demn de urmat. Deși nu era de acord cu eticheta de carieristă care amenința să-i fie aplicată, Gogsie a fost cea dintâi care a apreciat recompensele pe care o poziție influentă le poate avea pentru fermecătoarea ei fiică.

A fost ușor dezamăgită când Babe a ales să se căsătorească cu moștenitorul unei averi câștigate din exploatarea petrolului, Stanley Grafton Mortimer, Junior. Era destul de bogat, din familie bună. Gogs a luat-o ca pe un început decent, pentru o primă căsătorie. Doi copii în șase ani – un băiat și o fată; apoi căsnicia s-a destrămat (războiul... Stan a început să bea), așa că Gogsie a redevenit vigilantă. Imaginați-vă șocul ei când Babe, exemplarul pursânge din galeria ei de odrasle splendide, a ales să se mărite cu un bărbat de *rang inferior*.

Babe a ignorat comentariile. Zvonurile. Întrebările politicoase, mascate în preocupare sinceră: „Și Bill la ce *club* e membru...? Ah... prea ocupat la muncă...? Vai de mine – ce ambițios e!” A ignorat comentariile WASP¹⁹-ilor, care șușoteau când treceau printre mese la restaurantul Colony... „E *evreu*, înțelegeți...” A trecut cu vederea și remarca ironică, arogantă: „Ce... *exotic!*”

În schimb, ea s-a lepădat de snobismul familiilor pentru care bogăția era o tradiție și a acceptat fără rețineri noua specie de putere a lui Bill. În care Noua Avuție s-a născut din ingeniozitate. În care un tânăr ambițios putea scoate profituri serioase din afacerea cu

trabucuri a familiei sale de imigranți, apoi din achiziționarea unei rețele de radio și să ajungă, în cele din urmă, un titan în domeniul încă fraged al radiodifuziunii.

S-a îndrăgostit nebunește de pofta de viață a lui Bill Paley. Entuziasmul lui era contagios. Își dorea cu atâta ardoare să-și găsească un loc printre acele familii avute, cu tradiție, încât a devenit un ucenic tenace; o corcitură adulmecând și săpând în jurul javrelor de rasă, care au avut toată viața totul pe tavă. În ochii lui Babe, aviditatea lui era înduioșătoare. Pasiunea lui pentru frumusețe – emoționantă, adorabilă. Era perfect conștientă de faptul că ea reprezenta realizarea lui cea mai râvnită. Ea devenise obiectul perfect pe care el pusese ochii, cu lăcomie. Tot ceea ce și-a dorit toată viața Bill Paley, un intrus – care nu avusese acces la școlile potrivite, la cluburile potrivite. Pe cât era de măgulitor, pe atât era de demoralizant. Ea crezuse că, după ce o va avea pe ea, se va simți împlinit, așezat. Iar ea se va simți în siguranță, având iubirea unui bărbat care depindea de ea pentru a fi acceptat în regatul exclusivist și grandios al celor înstăriți. El va savura faptul că soția lui era întruchiparea eleganței desăvârșite, studiată și admirată de toți, dar aparținându-i doar lui.

Va deveni perfectă pentru el. Capodopera pe care și-a însușit-o cu propriile-i puteri. Vor cucerii imperii. Împreună. Soții Paley. Cuplul Perfect.

Dar asta a fost înainte de a-și da seama că Bill nu căuta să achiziționeze o capodoperă...

El își dorea o colecție.

*

– Ne trebuie stridii! le-a spus Bill, cu convingere, soților Selznick, aruncându-i lui Babe o privire scurtă și aspră.

Babe și-a înăbușit un oftat inhalând din țigara ei L&M.

Era ianuarie acum în Manhattan, iar Babe știa că acea remarcă aparent indiferentă a lui Bill însemna că va trebui să-și schimbe programul din acea zi. Pentru dimineața următoare își planificase să meargă la Kenneth's. Părul ei trebuia vopsit, unghiile retușate. Dar planurile ei s-au dus pe apa sâmbetei. Trebuia, în schimb, să se târască prin noroi la pescăria din Chinatown, ca să nu-l dezamăgească.

Și-a scuturat scrumul, apoi și-a ajustat port-țigaretul lung, de aur, de care nu se dezlipa niciodată. Bill iubea fructele de mare – stridiile în special – cu o pasiune ieșită din comun. Mama lui gătise doar mâncare cușer. Poate că acest lucru explica, parțial, pofta lui insașiabilă de mâncare, entuziasmul lui nestăvilit pentru tot ce ținea de gastronomie (în special crustaceele și produsele din carne de porc). Într-o singură zi, Bill Paley era în stare să mănânce opt mese. Faptul că a reușit să-și mențină silueta athletică fără a ridica nici o greutate în afară de furculiță era un afront adus celor care se chinuie să țină diete.

– Stridii Kumamoto, a zis Bill, entuziasmat. Reci ca gheața. Aroma este inegalabilă. Japonezii au început să le importe chiar după război. Sunt cele mai consistente și mai dulci alimente pe care le-ai gustat vreodată! Noi le-am descoperit în L.A., dacă stau bine să mă gândesc. La Dave Chasen's. Apropo... Se aplecă în față către comesenii săi, devenind și mai însuflețit.

– ... Ai mâncat vreodată chilli de la ei? a spus Bill, aproape lingându-se pe buze.

– Divin, gânguri Jennifer, cu o privire visătoare. Mi-aș da *brațul stâng* să pot mânca o lingură acum.

După masa cu cinci feluri pe care tocmai au terminat-o – creveți în aspic, salată de crabi, supă cremă de porumb, costițe de miel și boluri cu budincă de ciocolată –, Babe se

îndoia că Jennifer își dorește altceva în afară de un somn adânc.

Dar Bill... dragul de Bill. Pasiunea lui pentru mâncare – fie că era vorba de a o consuma sau de a vorbi despre ea – era fără margini.

– Cred că se poate rezolva! Baby, draga mea, ce zici? N-ar putea Dave să ne trimită la Round Hill niște chilli la gheață? Întreabă el, șterpelind bolul cu budincă al lui Babe, neatinsă, și începând să mănânce din ea.

Babe s-a întins după mini-carnețelul cu marginile aurite de lângă farfuria ei, care era însoțit de un mini-creion aurit, pe care le păstra la îndemână tot timpul, ca să poată lua notițe amănunțite despre treburile excentrice pe care trebuia să le facă pentru a menține vie și nevătămată legenda soților Paley. Și-a pus întrebarea dacă va reuși să rezolve totul la timp, dacă va avea răgaz să se oprească puțin pe la salon...

Pe când derula în minte conversația, Bill a uitat, din fericire, de meniul de la Chasen's înainte să-i vină alte idei la fel de inspirate.

– Truman e o figură, a spus David, cu emfază. O persoană extrem de originală.

Babe s-a lăsat, pentru o clipă, în voia imaginației, închipuindu-și portretul sobru al unui democrat-liberal anost, căruia îi lipsea șarmul lui Franklin Delano Roosevelt. Bietul Harry Truman arăta la fel de original precum un bancher plicticos, cu buze atât de subțiri încât păreau inexistente.

Babe și-a întors privirea spre Jennifer care spunea „... e de-a dreptul fermecător, Babe. Încântător. Îl vei *adora* pur și simplu.“

Babe a zâmbit, cu masca de neutralitate la locul ei. Dar divina doamnă Paley deja revenise, în mintea ei, la ceea ce o preocupa, adică la listele ei, întrebându-se ce fel de fructe, cărți sau flori i-ar plăcea unui fost președinte, și cum să facă să transporte chilli din California în Jamaica în mai puțin de două zile.

Formau un cuplu de-a dreptul orbitor domnul și doamna William S. Paley, în timp ce se urcau la bordul unui avion CBS în acea dimineață geroasă de ianuarie. El, în costumul lui Savile Row. Ea, într-o haină subțire de culoare bleumarin, cu o eșarfă Hermès *Harnais* care-i proteja coafura de vânt.

Au arborat zâmbetele lor de o mie de wați, salutându-l mai întâi pe pilot, apoi și restul personalului. Bill i-a oferit lui Babe brațul, ajutând-o galant să urce scările rulante. Un gest inutil, dar cât de drăguț din partea lui! Cât de grijuliu era el! Ce încântată părea ea!

Cine ar fi putut ghici că soții Paley se certaseră?

În avion, Babe s-a așezat în scaunul ei, răsfoind absentă revista *Women's Wear Daily*, în timp ce Bill îi servea o porție de tăcere încăpățânată. El rareori își ieșea din fire; pur și simplu o ignora, o trata cu răceală, lăsând-o să se perpească de una singură până când îi recâștiga bunăvoința. Babe ar fi preferat să înfrunte furia oricui decât *dezamăgirea* lui Bill. O ducea la disperare.

– Ce dorești? Bill, cu indiferență politicoasă.

– Pouilly, te rog, a răspuns Babe, fără să-și ridice privirea din revistă.

Domnul Paley o chemă pe stewardesă în timp ce doamna Paley își concentrează atenția asupra articolului „Noua siluetă“.

După cum s-a dovedit mai târziu, Babe eșuase.

Pentru ea, eșecul era ceva imposibil de acceptat, așa că, sub masca aceea de seninătate și calm, era într-o stare de spirit foarte proastă.

A reușit să obțină chilli, dar nu a găsit nicăieri stridii Kumamoto. Dave Chasen a asigurat-o că nimeni nu izbutea să dea de ele. Se pare că, în California, crescătorii de stridii au oprit aprovizionarea din Japonia când au descoperit că pot crește ei înșiși stridii Kumamoto. Dar Chasen jura că varianta locală era diferită. I-a recomandat soiurile din Europa, stridiile franțuzești de Belon, din Bretania. A încredințat-o că acestea aveau un gust minunat, mineral, puternic, de alge și o consistență carnoasă... Erau aproape crocante.

A fost în expediție la trei magazine, în căutarea sosului barbecue care-i plăcea lui Bill, așa că a ajuns târziu la Kenneth. Nu mai avea timp pentru vopsit, doar pentru un aranjat. La patruzeci de ani, în părul castaniu al lui Babe începuseră să apară primele șuvițe argintii, iar ea suferea cumplit pentru că nu știa ce să facă cu ele. Își pusese în gând să acopere urmele de gri în ziua aceea, dar, cu alergătura după stridii și chilli și sos...

Babe stătea sub uscătorul bombat în timp ce unghiile îi erau rotunjite și date cu un lac lucios, roșu-sângeriu – își făcea unghiile de două ori pe săptămână, deoarece, din cauza uzurii, și ele ar putea să se tocească și, în cele din urmă, să se rupă ca orice altceva.

Când Bill a aflat că stridiile Kumamoto erau imposibil de obținut, a strâns din dinți și și-a făcut un sandwich. A fierăstruit o franzelă de secară, așezând metodic felile de mezeluri, vizibil dezamăgit.

– Chasen a zis că pur și simplu nu-s de găsit, dragule. Nimeni nu le poate cumpăra, îi explică Babe. Tăcere. Bill a scos un borcan cu murături din frigider. E din cauza crescătorilor de stridii..., a continuat ea, cu voce stinsă, apoi a încercat din nou: Chasen a zis că cele din Europa au un gust divin. Cu arome subtile de alge și minerale – de apă sărată.

– Nu-mi place gustul de apă sărată.

Babe s-a așezat în scaunul de la masa din bucătărie. S-a frecat la tâmpale, simțind că începe să o doară capul. Bill și-a tăiat sandwichul în două. Apoi l-a mâncat stând în picioare lângă blat, cu spatele la ea.

– Dragul meu, chiar m-am străduțit, a zis Babe, simțindu-se înfrântă.

– Bănuiesc că soții Selznick nu vor ști ce gust au stridiile Kumamoto până nu se întorc în California. Apoi, pe același ton: Ar fi fost frumos dacă ne-am fi putut ține de cuvânt.

Mașina soților Selznick s-a oprit în dreptul avionului la câteva minute după ora stabilită a decolării. Cu ochii în revistă, Babe l-a simțit pe Bill uitându-se la ceas, fără a se strădui prea mult să-și ascundă iritarea. *Detesta* să plece târziu.

– Dă peste cap întregul program, zicea el, fierbând de nervi.

Babe s-a încordat, știind că Bill Paley nu așteaptă după nimeni. Nici măcar după un fost președinte. Și totuși, *unde era* ilustrul musafir? Nu cu David și Jennifer, a observat ea, uitându-se pe fereastră.

În timp ce David a luat geanta din portbagaj, lângă el a apărut un omuleț ciudat – șoferul, probabil – care se chinuia să ridice o valiză de două ori mai mare decât el. Eforturile lui erau îngreunate de eșarfa extraordinar de lungă pe care o purta la gât și care flutura în vântul rece ca gheața, făcându-l să se încurce în întinderea aceea de material de lână, în dungii. Ce șofer ciudat, s-a gândit Babe în timp ce se ridica de pe scaun, pregătindu-se să-i întâmpine pe invitați.

Jovialii soți Solznick s-au urcat în avion, amândoi numai zâmbete și sărutări, cu omulețul ciudat în urma lor, ca un terrier zelos.

Acesta din urmă a zâmbit larg către Babe și s-a luminat la față de parcă soarele însuși explodase. Când a deschis gura, s-a auzit vocea unei fetițe de doisprezece ani care își exprima încântarea, pe un ton ascuțit și strident.

– Pe cinstea mea, ești cea mai uluitoare ființă de pe pământ. Sunt *copleșit!* S-a uitat la Bill, care îl privea încruntat, nedumerit de prezența aceluia personaj bizar în avion. Terrierul i-a întins laba de om și i-a strâns mâna lui Bill surprinzător de tare. O strângere de om puternic. Sigur de sine. Ca un personaj principal masculin într-un film cu Bogart. În contrast izbitor cu restul persoanei sale.

– Domnul Paley – pot să-ți spun Bill? Bill, ești cel mai norocos bărbat din lume. Soția ta e, într-adevăr, de o frumusețe *desăvârșită*. O zeiță, cu Z mare! Trebuie să recunosc, n-am mai întâlnit așa un cuplu frumos în viața mea! Apoi, către soții Selznick: Da' nici cu voi nu mi-e rușine, îngerașilor!

Jennifer și David au izbucnit în râs. Bill se holba cu gura căscată.

Terrierul l-a împins ușor la o parte și a luat-o pe Babe de braț, cu un aer confidențial. De parcă ar fi fost prieteni de-o viață și-și împărtășeau secrete de viață și de moarte.

– Așadar, doamnă P... O să-ți spun Babyling. Jenny spune că ești o gazdă perfectă. Ce-ar fi să bem o gură de ceva și să stăm frumos la taclale...?

Babe nu și-a putut reprima zâmbetul care-i apăruse pe chip. Te copleșea cu căldura lui omulețului ăsta, cățelușul ăsta. Era dezarmant. Era magnetic. Nu mai întâlnise o astfel de persoană.

Cât ai clipi, s-au așezat comod unul lângă altul în colțul avionului, chicotind, bând șampanie – erau atât de absorbiți, încât uitaseră de ceilalți.

Bill a comandat un rând de băuturi pentru David și Jennifer și încă un whisky pentru el. S-a uitat din nou la ceas. În cele din urmă i s-a adresat scurt și răspicat lui David:

– Cât mai trebuie să așteptăm?

– Hmm?

– Va sosi în curând?

– Cine să sosească în curând?

– *Harry Truman*, ce naiba!

David a zâmbit larg către Jennifer, care a izbucnit în hohote de râs.

– Bill... *acela*-i Truman !

Confuz, Bill și-a întins gâtul să-l studieze pe terrierul care sporovăia cu nevasta lui.

– Am crezut că ai spus că Harry Truman...?!

– Am zis *Truman*. Era vorba de *Capote*. Am crezut că știi!

Bill s-a încruntat.

– Cine naiba e Truman Capote...?

În celălalt capăt al avionului, Babe și Truman se îndrăgostiseră deja unul de altul, nebunește, platonice.

Chiar în acel moment, el îi spunea:

– Trebuie să mergem într-o excursie împreună, draga mea – doar noi doi. Știi! Hai să dăm o fugă la Tanger. Au acolo cel mai *fabulos* hotel la care am stat vreodată...

Pe când aterizau în Jamaica, Truman și Babe au epuizat treizeci de ani de istorie în patru ore. Arborii genealogici (al ei – ilustru, al lui – incult). Studiile, sau lipsa lor (ea nu prea făcuse școală, în afară de regulile ce țin de etichetă și de bunele maniere; el nu-și luase examenele de liceu, în afară de engleză). Preferințele în domeniul artelor, al muzicii și al literaturii (Renoir, Bach, Proust). Sus, în înaltul cerului, deasupra Atlanticului, și-au creat un mod de a comunica schematic, aproape telepatic. Se înțelegeau de parcă se cunoșteau de-o viață. Și nu doar datorită șarmului obișnuit al lui Truman, pe care-l adopta când avea nevoie. Această întâlnire era o comuniune de suflete.

– Știi, Babyling, i-a destăinuit el în avion, aplecându-se spre ea, o să-ți spun ceva ce n-am mai spus *nimănui*. Absolut nimănui. Știu că abia ne-am cunoscut, dar am senzația că pot să am încredere în tine... Am dreptate? Pot să am încredere în tine, draga mea?

– *Bineînțeles!*

S-a apropiat și mai mult de ea și i-a șoptit la ureche.

– Mama mea a murit anul trecut!

– Ce trist! Îmi pare *atât* de rău...

Apoi el a continuat, vorbind foarte încet, aproape în șoaptă.

– Da... Dar n-a murit de cancer sau în vreun accident, cum le spun eu celor care mă întreabă. Mama mea s-a sinucis cu o butelie de Seconal, urmată de o sticlă de whisky.

– Oh, Truman! Expresia feței lui Babe s-a întunecat. Cât de *greu* trebuie să-ți fie!

– Și știi care-i partea cea mai nasoală, Babyling?

– Care?

El a ezitat, precaut.

– *Chiar* pot să am încredere în tine?

– Da, *bineînțeles* că poți avea încredere în mine.

– Eu am iubit-o foarte mult, înțelegi, dar știu că ea nu m-a iubit. De aceea mă tot părăsea. Mi-a spus odată că a făcut un avort pentru că nu suporta gândul că ar putea să aibă încă un copil ca mine. Mă considera grotesc. Ochii începuseră să i se umple de lacrimi. Am crezut că, dacă mă străduiesc îndeajuns, mă va iubi. Dacă scriu îndeajuns, dacă devin cunoscut, de succes. Am crezut că, dacă am destule reușite, nu va avea de ales și se va răzgândi. Dar adevărul e că nu-i eram *eu* îndeajuns. A dat pe gât sticluța aceea de pastile și m-a părăsit din nou, ca atunci când se îndepărta cu mașina pe drumul acela lung și murdar, doar că acum a fost pentru totdeauna. Întocmai cum a făcut de sute de ori înainte, când eram doar un băiețel în Monroeville. M-a lăsat de atâtea ori... Cu verișoarele mele nemăritate. Sau încuiat în vreo cameră de hotel. Degeaba am adorat-o, nu m-a putut iubi așa cum îmi doream să fiu iubit!

Și-a șters repede lacrimile cu dosul palmei, iar fața i s-a înseninat când a văzut expresia ei serioasă, plină de compasiune.

– Dumnezeu, cât ești de frumoasă! Cred că ești cea mai frumoasă ființă pe care am văzut-o vreodată. Și se vede că ești frumoasă și în *interior* – și asta contează cu adevărat.

Babe i-a ascultat confesiunea, așteptând să-l ia în brațe și să-l iubească așa cum Mama lui n-o făcuse niciodată. L-a urmărit cu privirea în timp ce-și termina băutura (trecuseră la martini dry) și mesteca măslina, pierdut într-un ocean de gânduri.

A simțit brusc impulsul de a-i mărturisi și ea, la rândul ei, un adevăr secret.

– Dar eu, eu pot să am încredere în tine? a întrebat din senin, surprinsă la auzul acestor cuvinte pronunțate de ea însăși.

Babe era întotdeauna precaută, nu-și deschidea sufletul *niciodată*. Mai ales când era vorba despre chestiuni personale. Mama Gogsie și-a dresat fetele să fie stoice. Nu aveai voie să te plângi, mergeai înainte. Nu aveai voie să-ți dezvălui suferințele vreunui bărbat pe care l-ai cucerit – asta ar strica tot „misterul“. Nu aveai voie să le arăți prietenelor tale toate atuurile, pentru că, oricât de apropiate (inclusiv surorile), ele tot rivalele tale erau. Dar Gogs sigur nu s-a gândit că Babe îl va întâlni pe acest spiriduș simpatic – sau ce-o fi fost el. Nu a avertizat-o deloc în legătură cu o astfel de persoană, care nu prea putea fi încadrată în vreo categorie clară. Nefiind nici un bărbat pe care încerca să-l impresioneze, nici prietenă, acest sufletel părea un refugiu sigur. Pentru prima dată în viața ei, Babe simțea că se poate destăinui – fie chiar și în legătură cu o bucată minusculă din puzzle-ul vieții ei. Băiatul-elf se aplecă spre ea, cu un aer înțelegător.

– Da, Babyling – mie poți să-mi spui orice. N-aș dezvălui nimănui nici măcar o silabă, *jur*. (Ne va spune același lucru fiecăreia dintre noi; era, poate, cea mai convingătoare dintre reprezentațiile sale, căci noi chiar l-am crezut.) Să mor eu!

Și-a dus mâna la inimă, cu acel gest din copilărie, pe care l-a făcut de atâtea ori cu Nelle.

Ea s-a uitat în celălalt capăt al avionului către Bill, care tot flecărea cu David, în timp ce Jennifer se prefăcea că răsfoiește *Women's Wear*, aruncând priviri geloase în jur. Babe s-a aplecat spre urechea lui Truman și i-a șoptit propria-i confesiune.

– Nu cred că soțul meu mă iubește.

– *Imposibil!* a răspuns el, tot în șoaptă. *Uită-te* la tine – ești perfecțiunea întruchipată! Cum ar putea cineva să nu prețuiască o asemenea splendoare?

Babe a continuat, mai încrezătoare, după ce a reușit să exprime pentru prima dată...

– Știu că Bill nu mă iubește.

– Așa ceva *nu se poate*...

– Îi sunt *de folos*. Mă încadrez perfect în imaginea pe care vrea s-o creeze. Mă apreciază de la distanță – ca pe un obiect așezat frumos deasupra șemineului. Dar nu mă iubește. Cum spuneași și tu.... nu așa cum mi-aș *dori* să fiu iubită.

Drăcușorul de Truman asculta cu atenție, iar ea era convinsă că o înțelegea.

– O, Babyling. Cunosc *perfect* sentimentul ăsta, biata de tine.

Acela a fost momentul în care și-a întins mâna aceea minusculă și a atins-o pentru prima dată. Și-a îngăduit să-și treacă ușor degetele peste bărbia ei sculpturală.

Când pielea lui a atins-o pe a ei, Babe și-a amintit cum stătea, cu ani în urmă, în întuneric, într-o sală de bal. Se întorsese după o eșarfă sau o poșetă sau un cerceș pierdut, după ce musafirii au plecat. A auzit un clinchet bizar în candelabru care lumina slab. S-a uitat în sus și a văzut un fluture zbătându-se în colivia de cristal, formată din globuri mici de Baccarat. Aripile sale subțiri, gri, se loveau de sticlă. Babe și-a ținut respirația, uitându-se în sus la candelabru și ascultând zgomotul fin al bățăilor de aripi – inutilitatea efortului lor. Nu suporta să vadă nimic captiv, mai ales ceva atât de fragil. Inima i-a stat în loc când fluturele a dispărut sub rândul de cristale de jos; apoi a început să zboare, liber, prin sala de bal. Alegându-și următorul loc de aterizare la întâmplare, fluturele a zburat spre ea, atingându-i ușor obrazul, apoi gâtul.

A stat perfect nemișcată când a aterizat pe umărul ei. După ce a poposit acolo o clipă, a zburat din nou și mai jos, așezându-se tocmai în decolteul rochiei ei de seară.

Babe și-a ținut respirația, neîndrăznind să se miște, în timp ce fluturile bătea din aripile sale delicate pe inima ei – sau pe sânul ei, nu-și amintea cu precizie.

Ceva erotic și cast, totodată.

Ceva ce n-a mai simțit de când...

Până când degetele tremurânde ale lui Truman i-au mângâiat conturul feței.

S-a uitat în ochii lui și a fost sigură că și el simțea la fel – o senzație pentru care nu exista un alt cuvânt în afară de comuniune spirituală. Atât băiețelul simpatic din Alabama, cât și soția dezamagită a magnatului au văzut ceva special, esențial, în celălalt. A fost ca și cum fiecare a recuperat o bucată lipsă din ei înșiși.

După ce au coborât din avion în zăpușeala de pe insulă, în timp ce mergeau pe pistă în briza cu parfum de flori, Truman a luat-o de braț pe Babe și i-a șoptit la ureche:

– Acum suntem prieteni. Un prieten e acea persoană cu care nu trebuie să-ți termini propozițiile.

White Anglo-Saxon Protestant, grup social de albi din Statele Unite, din familii bogate și renumite, preponderent cu descendență britanică

CINCI . 1933/1966. VARIAȚIUNEA NR. 4

DOMNUL TRUMAN STRECKFUS PERSONS

ARE PLĂCEREA DE A VĂ INVITA

LA PETRECEREA DE RĂMAS-BUN, DE HALLOWEEN,

VINERI, 28 OCTOMBRIE 1933,

LA ORA 7 (SEARA),

ÎN CURTEA DIN SPATELE REȘEDINȚEI FAMILIEI FAULK

COSTUMAȚIILE SUNT OBLIGATORII – ALTFEL VI SE VA REFUZA INTRAREA!!!

Băiatul *nu-și mai încapă în piele* de bucurie, cocoșat pe masa din bucătăria răcoroasă de la fermă, în timp ce bate prima invitație la mașina de scris Remington, cu tastele ei care se blochează, după ce a schimbat cu grijă panglica, anume pentru această ocazie.

– Pur și simplu nu mai pot de *bucurie*, le spune el, extaziat, lui Nelle, lui Sook și, practic, oricui e dispus să-l asculte. Sunt în culmea fericirii!

O să le ofere el celor din orașelul Monroeville o noapte pe care n-o vor uita degrabă. Chiar și la mult timp după ce se va fi mutat în marele oraș, tot se va vorbi despre el, ca despre o legendă vie.

Da, domnule, o să-și amintească ei de el după ce pleacă, dacă-și pune în aplicare planul. S-a dus până la bazar anume pentru a-și cumpăra un caietel nou-nouț, pe care a dat trei cenți: model pe negru cu puncte albe, care-i amintește de placa de granit din curtea de piatră.

De mai bine de două săptămâni își notează în el, cu mare grijă, numele fiecărui copil din orașelul lor. A cântărit cu atenție propriile-i sentimente față de fiecare dintre ei și a desenat o stea în dreptul numelui sau a tras o linie peste.

El e și judecător, și jurat. Poate alege să fie mărinimos – nu i-a tăiat el numele lui Summer Clewett săptămâna trecută, când n-a vrut să-l lase să sară coarda, pentru ca, mai apoi, să i-l rescrie după ce fata a împărțit cu el porția de stridii din prânzul ei? La fel de bine poate și să se răzbune, așa că l-a șters pe Chipper Daniels după ce a râs de vocea lui în clasă.

Băiatul își ia carnețelul cu el peste tot. La terenul de joacă. La locul lor de scăldat, unde se ține la distanță de război, sus, pe malul acoperit cu mușchi, protejându-și prețioasele pagini de stropii nedoriți. Carnețelul acela în alb și negru este tovarășul lui permanent.

Copiii îl privesc curioși cum își mângălește secretele pe foile cu linii. Nu e precum ceilalți, în costumul lui de baie cu model marinăresc și jacheta de in, elegantă, pe care Mama i-a trimis-o prin poștă. Dar toți au descoperit că e un fel de magician – un „Merlin de buzunar“, cum îi zice Nelle – care întotdeauna are vreo idee în zilele în care nu au nimic de făcut, iar timpul pare că trece mai încet decât dacă s-ar uita cum se formează smântâna pe laptele de anul trecut. Fie că e vorba despre planificarea de la zero a unui spectacol în șopronul verișoarei lui, Jenny, despre jocul de-a Generalul Tom Degețel, Cel Mai Mic Om din Lume, sau despre părul de cal pe care-l lipește pe bărbia lui Nelle, cu lipici, transformând-o în Doamna cu Barbă, sau chiar despre a-i convinge pe cei doi muncitori de la fermă, Lucian Cole și John White, să interpreteze rolul de gemeni siamezi, siluetele lor separate fiind ascunse de un cuier de pălării îmbrăcat în costum – băiatul putea cere favoruri, pentru că era în relații prietenești cu *toată lumea* din oraș: negri, albi sau roșii.

Copiii mai știu și că e în stare să devină foarte arțăgos, așa că s-au învățat să păstreze distanța când e în vreo dispoziție bătaioasă. Băiatului îi face plăcere să vadă panica ce se

citește pe fețele lor insipide când taie vreun nume de pe listă și apoi păstrează pagina respectivă la piept.

Fiecare copil se teme că numele *lui* a fost tăiat de pe listă, așa că toți îi aduc batoane de Snickers și gumă de mestecat și licurici pe care i-au prins în borcane pentru a i le da ca ofrandă.

– O, mersi, scumpule, se extaziază el, mâzgăind ceva în registrul lui. *Poate* că va trebui totuși să te invit și pe tine la petrecerea mea...

Adulții zic că a luat-o razna. E prea plin de sine, insistă ei, de când nebuna de maică-sa l-a chemat la New York.

– Și-a găsit un *yankeu* și s-a măritat. Doamne ferește!

– Și încă unu' vorbitor de *spaniolă*...

Astea sunt discuțiile care predomină în clubul de cărți pe alocuri citite ale doamnei Lee. Cucoanele mai în vârstă din Monroeville, îmbrăcate în hainele lor cele mai bune, stau tolănite pe verandă, răcorindu-se cu evantaie făcute din revistele *Forum*, cu paginile îndoite la colțuri în dreptul povestirii „Un trandafir pentru Emily“ a domnului Faulkner. Din puținul pe care l-au citit, le place eroina din casa aceea mare în care tot timpul e curent, al cărei logodnic, „într-o bună zi, *dispare*“. Seamănă cu o mulțime de scorpii pe care le cunosc. În special cu adunătura aia de fete bătrâne care locuiesc în vecini.

– Pun pariu pe o sută de dolari și pe primul meu copil că bătrâna verișoară Jenny are și un cadavru care putrezește pe undeva în cocina aia, cotcodăcește doamna Lee cu răutate, iar celelalte se hlizesc ca un cârd de găini satisfăcute.

Băiatului nu-i mai pasă de ce spun ele. l-au crescut deja aripi și poate zbura sus, departe de bârfele și preocupările lor de prost gust.

– Știți ceva, eu sunt primul din Monroeville care trece linia Mason-Dixon²⁰, se laudă el copiilor adunați la docul de lângă râu. Primul, adică după Mama sa, care s-a întors după el, după cum promisese, cu o viață nou-nouță și un nume nou-nouț. E cubaneză acum – și-a schimbat numele ăla țărănos, Faulk, și cel sudic, Persons, cu unul mai exotic, Capote. Și băiatul e pe punctul de a deveni cubanez. Le promite că le va aduce, când va veni în vizită, cutii de trabucuri fine, acesta fiind singurul lucru despre care e sigur că e specific cubanez.

Oamenii nu-l cred. Sigur toată țărășenia asta e doar o născocire doar aparent verosimilă, ca multe altele pe care le spune băiatul. Și totuși, când îl văd pe bietul copil atât de fericit, nu pot decât să se bucure pentru el. Băiatul știe asta de la Nelle, cea care stă totdeauna în umbră, acesta fiind, poate, cel mai mare talent al ei.

A așteptat de mult timp momentul acesta. De când a fost părăsit pentru prima dată, când a urmărit-o cu privirea pe Mama sa îndepărtându-se de el în decapotabila Silver Bullet, după ce a ieșit cu spatele din parcare din fața casei familiei Faulk – conducând cu viteză pe drumul acela lung și murdar, lăsând în urma ei nori de fum roșu. Băiatul fugise după ea, dar zgomotul motorului i-a acoperit țipetele. O implorase să-l ia cu el, îi promisese că va fi un copil *atât de bun*, încât nici nu va ști că există. A fugit ca un ogar bătrân după mașina ei până când i s-au tăiat picioarele și s-a prăbușit la pământ, nemaiaivând putere să fugă mai departe. Un cățeluș de curse, abandonat, pe care-l usturau mușchii din cauza efortului. (Pentru a obține un efect suplimentar, vrea să fie sigur că știm că un câine de cursă care aleargă prea încet este fie împușcat în cap, fie lăsat pe câmp să moară de foame, nemaifiind de nici un folos.)

Ne-a spus că, prima dată când ea a plecat cu mașina, a adormit plângând. A doua oară, i-a furat o sticlă de parfum – Shalimar – și a băut-o pe toată, până la ultima picătură,

de parcă ar fi fost o sticlă de Mama-juice, o parte din el sperând să înghită frumusețea ei și s-o păstreze înlăuntrul lui, o altă parte sperând să moară de supradoza din otrava ei răncedă, bucurându-se la gândul că ea va plânge amar când micul lui trup va fi așezat la firma de Pompe Funebre Johnson, cu picioarele lui slăbănoage abia ajungând până la jumătatea sicriului, acoperit cu sute de cale superbe...

Dar toate astea țin de trecut. A fost *chemat*. Taman la New York.

A mai fost acolo, să fie clar.

– Am fost *dus* acolo, ne reamintește el adeseori, pe baza propriilor mele merite speciale. Fusese dus acolo de o echipă de cercetători îmbrăcați în haine șifonate de la Mobile Works and Progress Administration, care aduseseră cu ei cutia cu teste IQ la mica școală de țară.

A obținut un rezultat atât de mare, încât oamenii aceia s-au încruntat și l-au pus să mai facă o dată testul. Și din nou băiatul a obținut un punctaj perfect de 215. Nu a mai existat un copil în SUA care să fi obținut un punctaj atât de mare la un test IQ, ne-a asigurat el. Cercetătorii au fost atât de uluiți, încât l-au luat cu ei la New York, unde doar au confirmat ceea ce băiatul știa deja – că era un adevărat geniu, fapt dovedit științific.

Și acum a fost chemat, de către ea. Va deveni cubanez, la fel ca ea, poate își va schimba numele în *Juan*... Își va vopsi în negru bretonul acela alb și va începe o nouă viață de geniu în orașul în care băieții exotici și talentați pot să spună ce gândesc fără să provoace un mare tam-tam.

Dar, înainte de asta, vrea să se asigure că Monroeville nu-l va uita niciodată. Așa i-a venit ideea... să dea o petrecere cum nu s-a mai văzut în orașelul ăla provincial, de țărani, și nici nu se va mai vedea vreodată. O petrecere în care să se laude cu inteligența lui ieșită din comun și cu norocul lui. Are momente în care îi vine să se îmbrățișeze singur, *într-atât* de incredibil i se pare norocul care a dat peste el. E mai bine decât o *haită* de câini beagle și decât o *herghelie* de ponei Shetland (pe care e sigur că le-a câștigat din plin, pentru poveștile pe care le-a scris).

Dintr-un impuls îndrăzneț, a insistat ca petrecerea să aibă loc noaptea, deși majoritatea copiilor sub zece ani nu prea au stat pe-afară mult după apusul soarelui. S-a decis asupra sfârșitului de săptămână în care e Halloween-ul, ca să confere un plus de dramă evenimentului. Adoră balurile mascate.

Păi, nu? Ai putea fi practic oricine în spatele unei măști...

DOMNUL TRUMAN CAPOTE
ARE PLĂCEREA DE A VĂ INVITA
LA PETRECEREA SĂ ÎN ALB ȘI NEGRU
LUNI, DOUĂZECI ȘI OPT NOIEMBRIE
O MIE NOUĂ SUTE ȘAIZECI ȘI ȘASE,
LA ORA ZECE
SALA MARE DE BAL, HOTELUL PLAZA

CONFIRMAREA PREZENȚEI: DOAMNA ELIZABETH DAVIS

485 PARK AVENUE

ȚINUTA:

DOMNII: SMOCHING, MASCĂ

DOAMNELE: ROCHIE ALBĂ SAU NEAGRĂ, MASCĂ

Truman nu mai poate de nervi când ridică cutia cu invitațiile frumos decorate de la Tiffany's. E pur și simplu furibund când vede hârtia tipărită, proaspăt scoasă de la tipografie. I-a pierit entuziasmul.

– Dragul meu, îl informează el, grav, pe managerul departamentului de papetărie, tonul prietenos pe care-l avusese cu câteva minute înainte dispărând aproape cu desăvârșire, se pare că lipsește un „E“ din numele domnișoarei Davies, iar cel care locuiește la numărul patru-opt-cinci va fi *très*²¹ surprins să primească felicitările de confirmare de la cinci *sute* dintre prietenii mei apropiați, în timp ce editorul meu, domnul Cerf, care stă la patru-șase-cinci, va asculta țârâitul greierilor.

Vânzătorul de la Tiffany își pune ochelarii și studiază invitația. La prima vedere, pare exact ce a comandat clientul său. O invitație clasică, modelul Emily Post, albă, elegant decorată, cu marginile de culoarea răsăritului, după cum ceruse, glumeț, Truman, și cu dungi fine, aurii și portocalii, care încadrează perimetrul. Totuși, întorcându-se către lista cu numele celor care trebuie să trimită confirmarea prezenței, observă că numele secretarei e, într-adevăr, scris greșit, iar numărul străzii, la fel.

– Acum, zău așa, având în vedere publicitatea gratuită pe care v-am făcut-o, voi ar trebui să-mi faceți mie cinste cu micul dejun – plus un set Tiffany, de argint! Înainte ca Domnul Manager să apuce să se ploconească de-adevăratelea în fața lui, Truman a și înșfăcat cutia și a părăsit furios magazinul, consolându-se cu gândul că va profita de această gafă mai târziu, când va cere o reducere. Adevărul e că deja se hotărâse să corecteze invitațiile de mână.

I-a venit brusc inspirația pentru o *pièce de résistance*²²... un Invitat de Onoare. Bineînțeles că acelea dintre noi care îl cunoaștem cu adevărat știm că e doar o încercare de a epata. Să fim serioși: Truman dă o petrecere în cinstea lui Truman.

Cu toate acestea, și-a notat numele noastre și ne-a evaluat pe fiecare dintre noi ca posibile candidate. Babe este alegerea evidentă; dacă aceasta este versiunea lui Truman pentru o nuntă, ea se apropie cel mai mult de rolul de mireasă. Știe totuși că asta se și *așteaptă* din partea lui, iar el nu dorește să fie previzibil. O ia în calcul pe Slim, dar ea, din păcate, e în Londra, cu Soțul Numărul Trei. Gloria s-ar considera superioară lui Babe. Lee ar face ca atenția să se concentreze asupra familiei Kennedy, lucru absolut inacceptabil. C.Z., prea puțin stilată pentru planul lui. Marella, prea *europeană* pentru un local atât de ancorat în tradiția americană.

Truman a ales, bineînțeles, restaurantul de la Plaza pentru dramoleta lui. A fost refugiul lui încă de pe vremea când făcea muncă necalificată la *New Yorker*, când devora mâncarea de la Oak Bar în pauzele de prânz, inhalând cu nesaț specialitatea locului, tocana de pui cu coniac – o versiune mai scumpă a mâncărilor gătite acasă de Sook. Se uita lung, gânditor, la opulența discretă din Marea Sală de Bal, înainte de a se întoarce grăbit la birou, unde întârzierile lui erau cronometrate cu oarecare regularitate de superiorii lui exasperați. Încă de pe vremea când nu era decât un nimeni cu gura mare, își imaginase scene grandioase în acea sală, oameni dansând pe muzica unor orchestre celebre. Știuse dintotdeauna că, pentru el, *aceasta* era Shangri-La. „Este ultima sală de bal măreață din Manhattan“, ne tot spune de atunci. Cu strălucirea ei care persistă și acum, și cu aerul acela mistic, de vremuri apuse, Plaza rămâne un simbol incandescent al celor mai îndrăgite ambiții ale lui Truman, în stilul lui Gatsby.

În final, nu reușim să ne calificăm pentru rolul de invitat de onoare. Știm, desigur, care sunt *adevăratele* motive pentru care nici una dintre noi nu e aleasă. Truman cunoaște femeile și e îndeajuns de perspicace să-și dea seama că, dacă selectează una din corul lui, celelalte cu siguranță se vor simți ofensate. Mai mult decât atât – nici una dintre noi *nu are nevoie* de o poveste de basm. Celebra noastră grație ar umbri laurii după care tânjește

Tru, l-ar priva de glorie, care e apanajul unui artist. Își plănuiește petrecerea cu atenția pe care, în mod normal, o dedică ficțiunii. Eroina lui din viața reală va fi o moștenire la fel de importantă precum personajul său fictiv, Holly Golightly. Ca orice dramaturg talentat, Truman e conștient de faptul că are nevoie de iluzia transformării. O Rățușcă Urâtă, gata de metamorfoză.

Iar Truman știe exact cine o să fie rața cea urâtă...

– Kay, scumpo, Tru-baby la telefon, spune el târăgănat, stând la biroul din noul lui apartament roșu, de la United Nations Plaza – o adresă impresionantă, după cum se spune, cumpărată cu paralele pentru care a muncit din greu. Carnețelul lui cu adrese stă deschis la litera G, unde a desenat o steluță în dreptul numelui *GRAHAM, Kay*.

– Truman! răspunde Kay, bucuroasă că-l aude.

Cu un stilou albastru, Truman corectează cu grijă numărul străzii de pe invitațiile din primul teanc, ținând receptorul telefonului între bărbie și umăr.

– Mi-a fost dor de scumpa mea Kay-Kay!

– Și mie, de dragul meu Tru-babe.

– Ascultă, draga mea. Trebe să vorbim. Am ajuns la concluzia că ești deprimată și am de gând să te înveslesc. O să dau o mică petrecere în cinstea ta, să te scot din starea asta.

În biroul ei de la *Washington Post*, copleșită sub presiunea unui termen-limită, Kay pare mai degrabă nedumerită decât bucuroasă.

– Dar nu sunt deprimată.

– Ba da, ești, scumpo. Ești deprimată și ai nevoie de ceva care să te înveslească și exact asta am să fac. Mi-a venit ideea asta, cu... un *bal masqué*. O mare de negru și alb, iar tu vei fi frumoasa balului.

Îmbrăcată într-un costum cuminte, practic, cu freza ei cuminte și practică, Kay râde zgomotos la auzul unei asemenea absurdități.

O știm pe Kay, bineînțeles, unele dintre noi mai bine decât altele.

Babe i-a făcut cunoștință cu Tru cu un an în urmă și, așa cum se întâmplă întotdeauna când e vorba de Truman, Kay a fost de la început fascinată. În ceea ce privește îmbrăcămintea, e cam lipsită de stil pentru pretențiile grandomane ale lui Truman, dar are ochi blânzi și o inteligență ascuțită, lucruri pe care el le admiră. Ca editor al ziarului *Washington Post*, Kay e un adaos impresionant la grupul de femei al lui Truman, chiar dacă nu e ea prea șlefuită.

Anul trecut, în august, a luat-o cu el pe iahtul *Agneta*, ca „partenera lui specială“, într-o croazieră în jurul insulelor grecești și turcești. Excursia a părut sortită eșecului de la bun început, după ce Marella și Gianni s-au trezit cu toxiinfecție alimentară – de la o porție de stridii stricate. Cu toate acestea, au insistat ca Tru și Kay să ia iahtul, după cum plănuiseră.

Lui Truman i-a plăcut de Kay din prima clipă, doar el adoră tragediile.

Amândoi încercau, de fapt, să nu se mai gândească la moarte. El tocmai asistase la spânzurarea lui Dick Hickock și a lui Perry Smith în Kansas, pentru că cei doi ucigași au cerut ca „Prietenul Truman“ să fie prezent la execuția lor. Deși noi înțelegeam durerea lui Truman – am observat că porția lui de martiri de la prânz s-a triplat în câteva luni –, ne era *extrem de milă* de Kay... Philip Graham, soțul ei și director de ziar la *Post* – un bărbat *odios*, maniaco-depresiv –, s-a dus la o casă de nebuni în Washington, apoi i-a convins pe doctori să-l lase acasă la un sfârșit de săptămână. Întors la ferma lor din Virginia, Phil a

sărutat-o pe Kay de noapte bună, a ieșit din cameră și s-a apucat să-și zboare creierii cu o carabină Winchester de calibru douăzeci și opt. După această tragedie greu de imaginat, Kay și-a reprimat suferința și a preluat funcția de director de ziar cu o grație plină de demnitate.

În timpul croazierei, Truman a retrezit în Kay simțul plăcerii, stând la plajă pe apele Mării Egee și ale altor mări din jurul Turciei. Au băut Retsina rece și au mâncat pești proaspăt prinși, prăjiți și serviți cu un platou de aperitive cu brânză sărată și pepene dulce. În tot acest timp, Tru i-a citit lui Kay din strădaniile lui la romanul *Cu sânge rece*. În scena finală, detectivul Dewey o întâlnește în cimitir, vizitând mormintele, pe prietena cea mai bună a fetei Clutter care fusese ucisă. A venit acasă de la facultate. E în floare. Își amintește cum ea și Nancy au visat să plece la școală împreună și să fie colege de cameră la Universitatea din Kansas. La despărțire, omul legii o urmărește pe fată cu privirea, gândindu-se la toate lucrurile pe care Nancy le-ar fi putut realiza dacă acel căpșor fermecător al ei ar fi fost preocupat cu cărți și băieți, și nu s-ar fi întâlnit cu plumbul din pușca lui Perry. Apoi detectivul Dewey se întoarce spre casă, la cină, închipuindu-și că aude, fâșâind prin grâu în adierea ușoară, vocile celor din familia Clutter, acum reduși la tăcere.

Închizând cartea cu fler de dramaturg, Tru se uită la public, așteptând reacțiile.

– Truman, e extraordinar. Absolut extraordinar, a spus Kay, ștergându-și lacrimile. Tru a ezitat, apoi s-a aplecat spre ea.

– Pot să-ți spun un secret, Kay-Kay...? În adâncul sufletului meu, cred că știi... Aceasta e capodopera mea, am scris-o, în sfârșit. Și lucrul ăsta mă sperie de moarte.

– Dar de ce...?

– Ce mi-a mai rămas? a întrebat el, cu un aer nenorocit. Mă sperie de moarte gândul că nu voi mai fi în stare să scriu ceva care să fie măcar *aproape* la fel de bun și că acesta e începutul sfârșitului.

Kay spune că a respins ideea aceasta absurdă, totuși, undeva, în străfundul sufletului, Truman știa că avea dreptate.

Noaptea au fumat hașiş furnizat de băştinașii în turbane și s-au prăbușit amețiți pe puntea plină cu perne, chicotind cu poftă pentru prima dată de când au făcut cunoștință cu moartea. Au stat mult timp așa, ținându-se în brațe și uitându-se la cerul plin de stele.

În partea de sus a invitației, Truman scrie frumos, cu cerneală albastră: „În onoarea doamnei Katharine Graham“, apoi mută receptorul telefonului pe celălalt umăr în timp ce o strecoară în plic.

– Tocmai sigilez plicul – e prea târziu să refuzi.

– Truman, nu sunt deprimată. N-am nevoie de...

– Hai, Kay-Kay, nici nu vreau să aud. O să ai un bal în cinstea ta și cu asta, basta.

Pune receptorul în furcă, întrerupând convorbirea fără nici o jenă înainte ca oaspetele său de onoare să apuce să obiecteze. Satisfăcut, își concentrează atenția și stiloul pe următoarea invitație, pregătit să clarifice de încă patru sute nouăzeci și nouă de ori, cu scrisul lui îngrijit, că această serată nu are *nici o legătură* cu romanul său *Cu sânge rece* sau cu propriu-i succes. Dar cei care-l *cunosc* nu pot fi prostiți.

După cum spuneam, Truman dă o petrecere în cinstea lui însuși.

Da, domnule, o să dea o petrecere pe care Manhattan-ul nu o va uita prea curând.

S-a dus la Woolworth anume pentru a cumpăra un carnețel nou-nouț, cu zece cenți, acel tip de carnețel pe care-l folosește pentru scrisul lui, negru cu alb și cu picățele confetti, modelul acesta amintindu-i de podeauna de marmură din vestibulul soților Paley. A scris doar un cuvânt – SERATĂ – pe copertă și a notat cu grijă, timp de peste trei luni, numele tuturor celor pe care-i cunoștea. Scriitori. Vedete de cinema. Politicieni. Intelectuali. A cântărit cu atenție propriile-i sentimente față de fiecare dintre ei și a desenat o stea în dreptul numelui sau a tras o linie peste. A savurat procesul de selecție a distribuției perfecte, de parcă era un zeu care dădea o petrecere pe Câmpiile Elizee.

A fost mărinimos – nu l-a ascultat el, cu bunăvoință și înțelegere, pe bărbatul acela pe care-l cunoștea și care l-a sunat să-i spună că soția lui nu mai voia să se ridice din pat, într-atât era de afectată pentru că nu a fost inclusă pe lista de invitați? Ceva din demnitatea tristă a soțului l-a mișcat pe Truman. Ceva din disperarea soției i-a amintit de Lillie-Mae-Nina-Capote. Așa că le-a bandajat mândria rănită, spunând că omisiunea a fost o greșeală.

– Vai, dragul meu, nu ați primit invitația? Dumnezeule. S-o fi rătăcit la poștă. O să-i spun secretarei să vă trimită alta imediat. Mi-ar face *maaaare* plăcere să veniți la petrecerea mea.

În egală măsură, s-a folosit de lista lui pentru a regla niște conturi vechi, adăugând numele lui Ann „Bang-Bang“ Woodward doar pentru plăcerea de a-i tăia numele, pentru că l-a numit „un afurisit de poponar odios“ la restaurantul El Morocco, cu ani în urmă. Doar o linie ușoară deocamdată... păstrează armamentul greu pentru mai târziu.

Își ia carnețelul cu el peste tot. La Colony. La Côte Basque. La 21, unde evită să se așeze la masa lui preferată și alege un separeu din colț, unde ține întâlniri pe șoptite, ascunzându-și prețioasele pagini de ochi curioși. Îl ia cu el ca pe un animal de companie premiat, la diversele noastre piscine, în toate acele luni umede de vară.

– Lee, oare s-o invităm și pe Jackie, sau face pe „Văduva Îndurerată“ toată luna lui noiembrie...?

Toate știm că poate fi o jigodie uneori și ne-am învățat să-l lăsăm în pace când îl apucă metehnele. Ne dăm seama că se joacă cu noi, ca un motan cu o găleată plină cu șoareci. Bucurându-se de panica ce ne străbate fețele atent machiate când vedem că taie încă un nume de pe listă. Având în vedere că facem parte din cercul său *intim*, nu prea ne vine a crede că ne va tăia, dar cu Truman *nu se știe* niciodată.

Cunoștințele lui, care nu fac parte din cercul nostru, se dau efectiv peste cap să-i intre pe sub piele. Îi trimit stilouri Mont Blanc și bilete la teatru și cecuri de cinci cifre ca ofrandă.

– Vai, mulțumesc, dragă, spune el, zâmbind, dar petrecerea mea e doar pentru prietenii mei *apropiaați*... plus că eu nu-mi pierd vremea cu oamenii pe care nu-i admir.

Devenit un bărbat înstărit și influent, băiatul nu mai poate fi mituit.

Ziarele scriu că lucrurile au scăpat de sub control. De când Truman și-a trimis invitațiile, orașul New York a fost lovit de febra combinației Alb-cu-Negru.

– Într-o singură zi mi-am făcut cinci sute de prieteni și cinci *mii* de dușmani! spune el presei, savurând din plin gustul victoriei. Lista lui Truman cu „prieteni apropiați“ include ceea ce se poate numi „noua aristocrație“ – Sinatra, Mailer, Warhol, Bacall. SALA DE JUDECATĂ A LUI CAPOTE – O LISTĂ INTERNAȚIONALĂ PENTRU GHILOTINĂ! Așa arată furajul care alimentează titlurile, în cele șase cotidiene, plus *Vogue*, *Bazaar* și *Esquire*. Până și cei de la *New Yorker*, care l-au concediat cândva pe băiețașul neîndemânatic cu idei mari, vor acum să fie incluși în horă.

De mult timp așteaptă acest moment, încă de când a sosit pentru prima dată în ținutul pustiu al Kansasului, împrietenindu-se cu detectivi și ucigași deopotrivă, el având rarul dar de a ști să jongleze sforile delicate ale loialităților. I-a invitat la petrecerea lui pe prietenii lui *foarte* apropiați din Kansas – adică pe cei care sunt încă în viață –, prieteni immortalizați, după șase ani lungi, ca personaje în capodopera lui. Iar acum ei sunt cei chemați tocmai la New York.

– Am fost adus la Plaza pentru prima dată, le va reaminti el după ce se vor fi cazat în marele hotel și-și vor fi luat prânzul la Oak Bar, nu de Nina sau de Tati – ci de bărbății în costume, cu testele lor de IQ. Acum o viață de om, când copiii stăteau la rând pentru cutii chinezești și ca să prindă cu gura merele din butoiul cu apă din curtea familiei Faulk din Monroeville, activități orchestrate de o piticanie ciudată, care se ascundea în spatele unei mustăți Fu Manchu.

Băiatul-devenit-bărbat a așteptat o *veșnicie* să-și sărbătorească răsunătorul succes. Să le arate tuturor, fiecărui idiot de profesor, fiecărui coleg care și-a bătut joc de el, fiecărei persoane care s-a îndoit vreodată de el, cât de tare s-au înșelat.

S-a metamorfozat în Truman Capote, Marele Scriitor American. Și a ajuns aici pe propriile sale merite. Fapt ce a confirmat ceea ce el știa deja, ceea ce tot repeta oricui era dispus să-l asculte: el e un geniu autentic, lucru dovedit științific de mult.

Linie imaginară care constituie granița a patru state: Pennsylvania, Maryland, Delaware și West Virginia. În Războiul de Secesiune (1860–1865), linia de demarcație între statele din Nord și cele din Sud

„Foarte“ (în limba franceză în original)

Elementul-surpriză, de mare efect (în limba franceză în original)

ȘASE . 1970/1974/1975. DUETE

Gândindu-se retrospectiv, Marella a simțit că se apropie furtuna.

De aceea n-a mai vorbit cu el de câteva luni.

Lebăda europeană Numero Uno – cum a botezat-o Truman cu mult timp în urmă – are noroc că Manhattan-ul nu e mediul ei natural. Merge în vizită pe acolo, bineînțeles, dar faptul că se află pe un iaht, în mijlocul oceanului, e scuza perfectă pentru a scăpa de invitațiile la prânz cu care Truman continuă să ne bombardeze.

S-a întâmplat la bordul iahtului *Agneta* în ultimele zile ale lui august, în timp ce făceau plajă pe puntea lustruită, sorbind din paharele cu prosecco rece și ciugulind antipasti.

– Uno, trebuie să citești neapărat ultimul capitol pe care l-am scris. Adusese un teanc de foi din cabina lui. Marella era entuziasmată. I-a citit opera cu mult înainte de a-l cunoaște personal și i s-a părut genială. A fost admiratoarea lui înainte de a-i deveni prietenă, după ce a devorat traducerile romanelor lui, *Mic dejun...* și *Alte voci...* înainte ca el să se fi infiltrat în sfera ei. Așa cum făcuse și cu noi, i-a citit fragmente din *Cu sânge rece* înainte de a fi publicat, iar ea l-a ascultat, impresionată de frumusețea prozei lui.

– *Bellissimo*, Truman. *Sei Michelangelo*, a spus ea, considerându-l un maestru modern al scrisului. Noi am fi fost tare încântate să avem ocazia să citim o bucată din mult-așteptatul lui volum, *Rugăciuni împlinite*, dar Marella își lua rolul în serios, ca o persoană din familia Medici asistând la crearea sculpturii *Pietà*. Așa că a început să citească acel ultim capitol, în care acțiunea nu avea loc nici în sudul gotic al copilăriei sale, nici în câmpiile aride din Kansas, ci în mijlocul meselor înghesuite de la La Côte Basque. După primele zece pagini, Marella a început să se îndoiască de abilitățile ei de a citi. Engleza nu era limba ei maternă. Poate a înțeles greșit...? Cineva pe nume Lady Ina părea să împrăște cu injurii la adresa tuturor celor pe care-i cunoșteam. Marella s-a văzut nevoită să se întrebe dacă nu cumva i-a scăpat ei ceva, oare...? Părea un episod din seria bârfelor perfide ale lui Truman. Ba chiar mai rău. (Noi toate am observat că Truman se comporta oarecum mai frumos în preajma Marellei. O fi din cauza statutului ei de prințesă.)

Întinsă pe burtă, pe un șezlong, cu acea curbă grațioasă a spatelui expusă la soare, Marella făcea eforturi să citească textul, de parcă ar fi fost o școlăriță corigentă, chinându-se să prindă nuanțele unei limbi străine. Dar chiar și așa... Asta nu era literatură.

S-a întors către autor, care mesteca o felie de prosciutto în timp ce își răsfoia creația de calitate îndoielnică.

– Truman, *stai scherzando?*²³

– Cum adică, Uno?

Ea a venit lângă el la masă.

– E o glumă? Unde-i romanul tău?

El a rânjit larg, apoi a luat o măslină.

– În fața ta.

Marella s-a încruntat.

– Nu știi ce să zic, poate engleza mea nu e destul de bună...

– O, da, desigur, scumpa mea... Stilul e *molto* colocvial. Uite. Și-a șters degetele pline de grăsime pe fața de masă, întinzând nerăbdător palma. Lasă-mă să-ți citesc eu.

A înșfăcat paginile de pe genunchii Marellei. Apoi, dintr-un implus, le-a aruncat deoparte.

– De fapt, n-am nici un motiv să fac asta. E totul aici, în mintea mea sclipitoare, a spus el, lovindu-se ușor cu degetul în tâmplă.

Acestea fiind zis, și-a dres vocea și, pe tonul acela înalt și melodios pe care prințesa a ajuns să-l iubească, Truman a început:

– „Bill“ – ups! Adică *Dill*..., i-a făcut el cu ochiul ostentativ Marellei, „nu reușea să ejaculeze. În ciuda entuziasmului său în pat, pentru care era renumit (defectele de metodă le compensa prin ambiție...) nu și-o putea ține sculată. Părea că se îneacă într-un vid înșelător, dens. Nimic din persoana soției guvernatorului nu putea fi descris drept «ferm», cu excepția buzelor, poate, pe care le strângea tare în timp ce îi suporta eforturile cu un amestec de dispreț și plictiseală. Dacă ar reuși să trezească la viață forma aceea inertă, cadaverică... Își scoase șarpele flasc din gaura lui, mișcându-se în jos, între picioarele ei. Asta a stârnit-o, într-adevăr, dar nu în felul în care sperase el.

– OPREȘTE-TE! îi ordonă ea, trăgându-l de păr ca de niște hățuri subțiri.

– Ești sigură că nu vrei o partidă bună de lins? se oferi Dill, cu sollicitudine, ca un vânzător de înghețată Good Humor care-ți dă și un con.

– NICI VORBĂ! se răsti ea. El se ridică și îi spuse:

– Păi, atunci, poate vrei să mi-o sugi și dup-aia o lăsăm baltă...?“

Pe când a ajuns majordomul cu prânzul, Truman se găsea la acel moment din narațiune în care soția guvernatorului s-a ridicat să se îmbrace, lăsând în urma ei, drept cadou de rămas-bun, povestea el vesel, o pată de sânge de mărimea Sumatrei, în mijlocul aceluși ocean de cearșafuri fine, albastre.

– Ohhhhh, dar e nemaipomenit! se entuziasmă Truman, în timp ce capacele cloche erau ridicate pentru a scoate la iveală farfuria aburinde cu spaghetti Puttanesca. Pastele *Târfe*²⁴!

Marellei îi trecuse de mult pofta de mâncare.

– Nu-i așa că-i grozav...? a râs el, începând să mănânce din sosul picant. Vezi tu, Dill o vrea pe mototoala aia cu sânge albastru numai pentru a dovedi că o poate avea. Pentru că nu i-a inclus și pe idiși în petrecerile lor de străngeri de fonduri sau cluburile lor selecte... O ironie, când te gândești că, foarte probabil, e singurul evreu ateu din Manhattan!

Se uita la el cu repulsie, ne-a povestit apoi Marella, când a întrebat-o între două îmbucături lacome:

– Deci, Uno... ce părere ai despre povestioara mea...?

– Mie mi se pare de-a dreptul dezgustătoare, Truman. *Pettegolezzo*.²⁵

Atunci Marele Scriitor, care nu era obișnuit cu înțepătura criticii, a decis că trebuie s-o pună la punct. Marella ne-a povestit apoi că a fost ca și cum ceva s-a rupt și a transformat cățelușul blând într-un Rottwiler care-și arăta colții – că s-a transformat instantaneu din cățel de jucărie în dulău de măcelar, crescut pentru a scoate carne pe piață.

– Tu n-ai de unde să știi. Nici măcar nu vorbești afurisita asta de limbă!

– Am citit ce ai scris până acum, iar asta mi se pare nedem de tine.

– Ce naiba știi tu! Ești doar o prințesă plătită. Principesa *Puttana*, a râs el. O să dăruiesc Americii ceea ce Proust a oferit Franței. E de-a dreptul genial – e o chestie îndrăzneță, care cere curaj. *Tu* n-ai recunoaște ceva genial nici dacă te-ar lovi în *faccia*^{26!}

Pe Marella a cuprins-o amețea. A continuat să se uite în farfurie, să nu-i vadă grimasa.

Cum de nu i-a observat până acum dinții, gingia bolnavă, felul în care caninii i s-au subțiat și au devenit niște colțișori ascuțiți? Și-a pus șervețelul peste spaghetetele de care nici nu s-a atins, acoperind băltoaca de sos de tomate, în timp ce chelnerii din Kalamata se uitau nedumeriți la ea. Marginile paginilor manuscrisului lui Truman fluturau în briza mării, sub cuțitul ei pentru unt.

– Și ce anume nu-ți place la el? a întrebat el imperios. Fii mai *precisă*.

Ea s-a întins după o pagină și a început să citească rar, cu accentual ei italian, puternic.

– „De ce ar alege un evreu bine făcut, parvenit, narcisist și bătrâior o namilă de femeie, care tot timpul poartă catifele, jersee și pantofi de golf cu crampoane și duhnește a tuberoze și a pudră de ta-talc?“

– Pudră de taaa-taaaa-taaalllc..., a luat-o în râs Truman, maimuțărindu-i accentul. Marella a continuat să citească, ignorându-l.

– „Mai ales dacă soția lui e Cleo Dillon, cel mai grozav exemplar de perfecțiune feminină care a existat vreodată pe lumea asta?“

A lăsat pagina jos și s-a uitat țintă în ochii lui Truman.

– Ce crezi că va zice *Babe*...?

Truman a privit-o și el în ochi, apoi și-a întors privirea, lăsând întrebarea să plutească în aer.

– Astea-s bârfe. Vorbărie răutăcioasă, meschină. Truman... *te rog*, nu face asta.

Pentru o clipă, ochii lui au devenit sticloși, apoi s-au umezit. O briză sărată de mare l-a făcut să clipească, apoi o lacrimă i-a alunecat pe obraz.

– Babe nu e Babe când scriu. S-a frecat la ochi cu putere, întinzându-se după sticla de prosecco. Va înțelege.

Marella s-a aplecat peste masă și l-a apucat de braț, încercând să-l facă să *priceapă*.

– Truman... nu cred că va înțelege.

El i-a ascultat cuvintele, apoi s-a eliberat din strânsoarea ei și și-a golit paharul.

– Mă rog, ce știi tu. *Non capisci un cazzo* – ești proastă ca băta.

Truman s-a ridicat, și-a luat manuscrisul și l-a băgat cu grijă sub prosopul de plajă.

Și-a îndreptat atenția spre Gianni, care înota în apa din jurul iahtului ancorat, cu pielea lui arămie ca o castană. Pielea bronzată a celor cu bani.

– *Miele*, Gianni e atât de bogat, încât își cumpără un iaht nou de fiecare dată când cel de dinainte se udă!

Când era binedispus, lui Truman îi plăcea să facă astfel de glume.

Moștenitor al vastei averi Fiat, Gianni nu a pierdut nici un moment, se pare, și a testat sute de modele ale afurisitei mărci, plimbând cu mașina jumătate din populația de sex feminin din Europa înainte de a fi nevoit să se însoare și să se așeze la casa lui. Urmașul unui industriaș italian și al unei moștenitoare din America – cu care Marella semăna, oarecum –, Gianni s-a conformat. Dar nu fără a opune rezistență.

Îi plăcea ca iubitele lui să aibă mai mult sex appeal, dar faimoasa Pam Churchill i-a cântat în strună și i-a făcut toate poftetele de aproape zece ani. Cu entuziasmul ei legendar, și-a croit cu tenacitate drum prin frățiile bărbaților sofisticăți și bogați ai vremii, care au trecut prin multe și care, deși îi apreciau prestațiile, au refuzat s-o ia de nevastă. Nefiind o fire care să se dea bătută ușor, Pam a pus ochii pe Gianni; s-a convertit la catolicism, s-a înscris la un curs intensiv la Berlitz și a învățat singură limba italiană. (Nu se putea zice despre ea că a precupețit vreun efort.)

– Pe toți dracii, a învățat până și să facă chiftele cum făcea *nonna*²² lui! exclamase Truman.

Asta, până când cei din *famiglia* lui Gianni au amenințat că se vor arunca de pe vreun pod din pitoreasca zonă a Piemontului dacă l-ar bate vreodată gândul să facă așa ceva. După ce s-a izbit cu noul său Fiat Otto Vu '53 de un camion (după o ceartă aprinsă cu Pam, trebuie precizat, pentru că fusese prins în flagrant cu una dintre multele lui amante), s-a văzut nevoit să-și încetinească ritmul din cauza oaselor rupte și a statului forțat la pat. Surorile lui au luat toate măsurile ca Pam să nu aibă voie să-l viziteze, în timp ce Marella a așteptat la porțile spitalului. Cele două *sorelle* dominatoare și-au unit forțele și au hotărât că trebuie să i se dea întâietate prințesei-din-vecini, de parcă ar fi pus la cale o căsătorie de proporțiile celor din familia Borgia.

– Îți dai seama de ce, nu-i așa? Marella emană bogăție și bunăstare prin toți porii. Dacă ea și Babe ar fi în vitrina de la Tiffany, și-a imaginat Truman adesea, poate că Babe ar fi mai elegantă, dar Marella ar fi mai *scumpă*.

Într-adevăr, cu profilul ei acvilin, cu gâtul ăla lung cât o zi de vară și cu un pedigree pe măsură, Prințesa Marella Caracciolo di Castagneto s-a dovedit a fi o opțiune matrimonială mai potrivită decât ușuraticile care au încălzit scaunele din mașinile puternice ale lui Gianni.

Trebuie remarcat faptul că pe Truman nu l-a interesat niciodată viteza. Starea lui de letargie din timpul copilăriei petrecute în sud încă îi persista în sânge, curgându-i încet prin vene ca smoala printr-un șanț. Nu va fi niciodată iute ca playboy-ul acela, cu mișcările lui rapide și puternice, tăind cu brațele-i vânjoase apa oceanului, nici la fel de șmecher... decât când era vorba de cuvinte. Acesta era domeniul în care Tru îi întrecea pe ceilalți, viteza lui verbală depășind-o pe cea a brațelor lui Gianni când înota sau conducea mașini de cursă sau bărci cu motor. Ca întotdeauna, Truman își găsea alinare în cuvinte, care mereu i-au vindecat mândria rănită.

Scut și armă...

Întorcându-se pentru a merge în cabina lui, Truman i-a aplicat o ultimă lovitură. S-a aplecat și i-a șoptit Marellei la ureche:

– Apropo de... soția guvernatorului. Și Gianni i-a tras-o.

Apoi, atingându-i ușor lobul urechii cu buzele lui reci de la prosecco, Truman a dispărut.

*

Noi am observat, bineînțeles, că se schimbaseră ceva între ei.

Marella, care ținuse atât de mult la Truman, care i-a preferat compania, el fiind însoțitorul ei special în călătorii („*Draaa*-gă, eu și Marella suntem singurii care am navigat de-a lungul Coastei Amalfi, nu o dată, nu de două ori, ci de *trei* ori...!”), a păstrat o tăcere de sfinx pe tema lui *piccolo Vero* al ei.

Și mai ciudat e faptul că acum pare efectiv îngrozită de el.

Dar ce s-a întâmplat între voi? o vom întreba când ne vom întâlni, încercând să prindem detalii ca niște pescatori încăpățânați. Ceva teribil?

– S-a cherchelit și s-a comportat ca un dobitoc? o întreabă Lee pe Marella când iau prânzul împreună, în timp ce dă pe gât, la rândul ei, un pahar de scotch. (Al treilea rând de băuturi pentru Lee, observăm noi repede, de la mesele alăturate.)

Marella scutură din cap și nu suflă o vorbă despre groaza ei.

Cel mult va spune: „Mi-a zis ceva foarte urât – despre o persoană pe care o iubesc – anume ca să mă rănească. Ceva... impardonabil.“

– *Dar ce? Ce ți-a spus?!*

Cu siguranță că numeroasele cuceriri din *dolce vita* a lui Gianni nu o mai șochează acum pe Marella, chiar dacă, oficial, refuză să accepte realitatea.

Oare ce ar putea fi *atât de rău*...?

– Nu îndrăznesc să spun, răspunde Marella, fermă pe poziție, de teamă că, poate, cuvintele meschine ale lui Truman conțin vreun sâmbure de adevăr sau că, dacă le repetă, poate se vor împlini.

Incidentul cu Marella a pregătit terenul.

S-a petrecut într-un magazin de antichități din Genova, povestește ea aceluia dintre noi care o tot tragem de limbă. Era o zi de toamnă, în afara sezonului, o zi cu ceață lăptoasă. Prima zi a anotimpului, care te dă peste cap. Tocmai începuse să plouă.

Marella și Truman au intrat în magazin, ținându-și hainele sus, deasupra capetelor, să se ferească de picurii reci ca gheața. Era unul dintre cele mai frumoase *magazine de antichități* din Europa, al cărui proprietar era un bătrânel care șchiopăta. Un loc cavernos – plin de praf, ticsit cu fel de fel de lucruri rare.

Au hoinărit printre splendidele obiecte lustruite și stivuite până la tavan, farmecul vremurilor de demult persistând încă în fibrele lor.

Truman țipa ca un băiețel într-un magazin de jucării de fiecare dată când vedea vreun bufet lăcuit în roșu, cu gravuri minuțios lucrate sau când privirea îi cădea pe vreo pereche de fotolii în stil rococo.

– Uno, uită-te la minunăția asta! N-ar arăta divin în sufrageria mea, sub tabloul ăla plicticos de Fosburgh? E atât de lipsit de viață, de culoare!

Marella confirmă că, într-adevăr, acel bufet ar arăta sublim sub portretul lui Tru realizat de Jimmy, cumnatul lui Babe, care l-a surprins în acea stare efemeră, undeva între Băiatul Minune și *Enfant Terrible*, arătând neobișnuit de serios.

Truman l-a chemat pe proprietar, „care a venit târșâindu-și picioarele cu energia unui leneș cu trei degete“, după spusele potențialului lui cumpărător, care a început, extaziat, procesul de târguială.

Când am auzit povestioara asta, ne-am dat ochii peste cap și am izbucnit în râs, fiecare dintre noi având în minte propriu-i canon de povești avându-l ca protagonist pe Truman în căutare de chilipiruri. Canapeaua din era victoriană, cu umplutura care ieșea în grămăjoare de pufuri de bumbac, pe care el și Babe o cumpăraseră la un preț de nimic – și pe care ea l-a ajutat, cu mare drag, să o retapițeze cu un brocart superb, de culoarea șerbetului de lămâie. Obiectele chinezești pe care le-a găsit cu Lee pe când cutreierau prin târguri sătești în Franța, pentru a o ajuta să-și lanseze afacerea cu decorațiuni, încă în fază incipientă. Cobrele împăiate ale lui Slim, împachetate și livrate din Spania taman până la ușa lui Truman.

Era nemilos ca un cămătar din vremurile de demult și avea darul de a păcăli și manipula când era vorba să obțină o scădere de preț.

Adoptând un limbaj ciudat – o combinație între pidgin și pantomimă –, Tru l-a întrebat pe bătrân în legătură cu bufetul:

– Cât costă?

La rândul lui, leneșul a luat-o și el frumos pe îndelete, scoțând o pereche de ochelari groși ca fundul de sifon și atât de uzați, încât păreau ei înșiși o relicvă Chippendale. Vorbind într-un dialect neinteligibil, bătrânul i-a dat un preț care, oricât ar fi fost, era inacceptabil pentru Tru, doar din principiu.

– *Grazie, Signore Sloth! Dar e molto scump!*

Bătrânul a mormăit, a ridicat din umeri și a rămas pe poziția lui cea lacomă.

– Uno, nu ți se pare că prietenul nostru e cam *zgârcit*? Truman se lăsă în patru labe să verifice dacă dulăpiorul are vreun defect. Culmea ironiei e că el nici măcar nu apreciază frumusețea acestui giuvaier, așa cum am face-o noi. El doar vrea să facă un *dollaro* rapid.

– *Sì, sì... dollaros...* Bătrânul își miji ochii prin ochelari.

– *Sì, sì...* Truman îi imită, în derâdere, accentul, așa cum făcuse cu Marella. Știi, *miele...*, continuă Truman, cu ochii tot pe dulăpior, aruncând numere către vânzător, ofertele lui prăbușindu-se ca valoare, spre disperarea prunei uscate și zbârcite, el e ca orice mascul din Europa – cea mai mârșavă dintre specii.

Marella s-a uitat la Truman care aproape că a săltat de bucurie, după ce a descoperit un defect minuscul pe lacul vechi de secole – acel tip de defect pe care experții l-ar fi considerat nostalgic, dovada vieții și a istoriei. Truman însă s-a apropiat de proprietar, arătând cu degetul către cusur.

– Ce zici de asta, *aici*? a întrebat el, cu mâinile de american în șolduri.

Apoi, întorcându-se spre Marella, și-a continuat observația, adresându-i-se doar ei:

– Adică, adevărul e că bărbații din Europa – ca trib, dacă vrei – îndeosebi speciile astea orientate spre *profit* – sunt niște imbecili. Niște imbecili cu toții.

Signore Sloth a scârțâit din încheieturi până s-a aplecat să cerceteze suprafața cu pricina prin lentilele lui de geamgiu, în timp ce Truman continua să vorbească într-o limbă pe care, spre ușurarea Marellei, bătrânul n-o înțelegea.

– Fie nu-și dau seama de adevărata valoare a ceea ce au, fie supraestimează ceva de prost gust. Tru a bătut nerăbdător cu unghia în dulăpiorul lucios.

– *Più economico*, a cerut el. Apoi, răspicat, în engleză: Mai ieftin.

Signore a cedat în cele din urmă, s-a gândit Marella, mai mult ca să scape de omulețul ăla zgârcit și impertinent. Și, în timp ce îl urmau spre casa de marcat, pentru a plăti, Truman, scoțându-și un teanc de bancnote din buzunar, a început să reflecteze:

– Singura specie mai rea decât ei sunt *femeeeile* din Europa, care își îngăduie să fie cumpărate și vândute, de parcă ar fi niște fraiere biciuite, într-un spectacol cu animale.

– *Asta a fost? Asta a zis, de te-a făcut să-l renegi?* insistăm noi, după ce am scos cu cleștele toată povestea asta de la Marella.

Neagă din nou, dând din cap.

– A fost mai rău. Un lucru plin de cruzime, doar atât pot spune. Ceva... *letal*. Avea o privire de criminal... Ca și cum, la fel ca acel *amico* al lui, Perry Smith, Truman ar putea tăia felii beregata oricăreia dintre noi fără să aibă pic de remușcare.

Când încă erau pe iahtul *Agneta*, l-a ignorat timp de trei zile; și-a petrecut restul călătoriei ascunsă în cabina ei. În cele din urmă, chiar în minutele dinaintea debarcării în ultimul port, în timp ce privea, ușurată, siguranța uscatului apropiindu-se tot mai mult, s-a așezat lângă el pe provă.

– De ce mi-ai spus...? l-a întrebat, neputând să se abțină. El a privit-o lung, cu ochii goi. De ce mi-ai zis lucrurile alea...?

– Am crezut că ar trebui să știi, a spus el simplu. Toată lumea știa, *în afară de tine...* Apoi, cu o rămășiță din vechea blândețe, s-a întins să o mângâie pe obrazul ei de alabastru.

– Te iubesc și m-am gândit că trebuie să știi.

După aceste cuvinte, Marella rămâne iar tăcută, dar expresia de căprioară hăituită persistă în jurul ochilor ei. Oricât am încerca, nu reușim să o convingem să se descarce, să aibă încredere în noi și să ne spună orice temere, amenințare sau insultă i-a adresat Truman în mijlocul acelor comori din magazinul de antichități.

Tot ce știm sigur este că, acum, pe Marella o trec fiori reci de fiecare dată când îi aude numele.

Marella nu e singura care are ocazia de a întrezări mocirla în care Truman e pe cale să se scufunde.

Lee e următoarea căreia i se oferă acces.

Lee, protejata lui, iubita lui.

Lee, cea care se ascunde în spatele unei măști de indiferență – în spatele costumelor Cassini și a buclelor șatene, ea, care are o personalitate perversă, pe măsura lui Truman. Lee, cea care a fost propulsată în societate și a ajuns faimoasă pe baza relațiilor și nu pe merit. Lee, care nutrește furii profunde și mocnite în colțurile întunecate ale sufletului – așa cum poate doar Truman mai are –, provocate de invidia ei pe o soră care i-a furat locul în istorie, lăsându-i micuței Lee doar cutiile înguste cu nisip ale societății, în care să se joace.

Lee are încredere în foarte puține persoane – și *cu certitudine* nu în noi. Cu aproape zece ani mai tânără decât Truman și lipsindu-i siguranța noastră, Lee e rezervată. Sora i-a fost confidentă până când i-a luat prea mult din ce-i aparținea, iar Lee nu a mai putut suporta. Acesta este motivul pentru care ține atât de mult la Truman.

El, în schimb, are propriile motive, bineînțeles. A fost, mai întâi, prietenul apropiat al lui Jackie – pe vremea când Jack era, după spusele lui Tru, „doar un senator tăios, cu ochii de contrabandist ai lui taică-su fixați pe premiul cel mare – Casa Albă“.

Fusese mândru de legătura lui cu Jackie; faptul că a reușit să câștige prietenia Primei Doamne a fost, într-adevăr, o mare reușită. Iar lui Truman îi plăcea la nebunie să le spună oamenilor cât de apropiați îi erau. Se zice că atunci când bebelușul lui Jackie, Patrick, a murit, Tru i-a scris o scrisoare atât de profundă, încât ea a păstrat-o până în ziua de azi.

– Jackie are încredere în mine, trăncănea el în fața jurnaliștilor. Îmi spune orice. Absolut orice.

La vremea respectivă, ne-am întrebat dacă Jackie a adus vreodată vorba despre „scumpa prietenă“ a lui Truman, Marilyn, care – după ce și-a cimentat reputația de Cealaltă Femeie cu urarea „La Mulți Ani, Domnule Preșșședinte“, rostită cu o voce răgușită, de drogată – cu siguranță a plâns pe umărul lui Truman. („De ce oare, Norma Jean, nu te-au iubit băieții Kennedy?“, parcă-l auzim întrebând.)

– Jackie știa ce pune la cale Jack – după cum spuneau, nu e proastă. Dar Jackie nu e genul de fată de care să te poți descotorosi așa, cu una, cu două. Jackie e de rasă pură, destinul ei e să epateze și să se reproducă.

Acela a fost momentul în care Truman a înțeles – sau nu a reușit să înțeleagă – lecția care l-ar fi putut salva.

Regula de bază *numerus unus* – niciodată, dar *niciodată* să nu vorbești despre lucruri care nu te privesc și pe care nu le cunoști decât parțial.

Abaterea a fost, în acest caz, relativ inofensivă – nimic altceva, de fapt, decât recunoașterea legăturii dintre ei. Dar în momentul în care el a început să vorbească vrute și nevrute în public, Jackie s-a distanțat de el, nici nu-i mai răspundea la telefoane. Poate că a simțit pericolul cu mult înaintea noastră, de aceea s-a retras, refuzându-i lui Truman favorurile regale cu aceeași indiferență confuză cu care i le conferise.

Câțiva ani mai târziu, când lui Tru i s-a făcut cunoștință cu Lee, ne-am întrebat dacă nu cumva ferveoarea lui nu era motivată de disprețul surorii ei.

Primul lor prânz împreună, o întâlnire de patru ore la restaurantul La Grenouille, s-a transformat rapid într-un bairam de defăimare a lui Jackie de proporții epice. Lee s-a eliberat de toată furia pe care o acumulase pe parcursul anilor – o adevărată revărsare de ciudă reprimată.

Dintre cele două, ea era cea inteligentă, îl asigură ea.

Lee era cea care avea fler pentru stil, pentru eleganță, pentru bun-gust. Lee era cea care iubea cărțile, care avea suflet de artist. Lee era cea care se pricepea să decoreze o încăpere; Lee era cea care avusese simț estetic când fuseseră mici, nu Jackie, cu caili ei cu tot! Îi venea să urle de nervi când o vedea pe Jackie conducând vreo echipă TV prin Casa Albă, lăudându-se, cu vocea ei infectă, cu renovările pe care le făcuse, de parcă revenirea la stilul rococo francez ar fi fost meritul ei!

Lee era scriitoarea; Lee era actrița; Lee era femeia fatală pe care bărbații o adorau – și nu doar de la distanță. Lee era geniul, Lee ar fi trebuit să fie sub lumina reflectoarelor – nu să fie condamnată la o viață petrecută în umbra rece a lui Jackie, să fie asociată pentru totdeauna cu o ființă inferioară.

Și totuși, în mod ciudat, Truman a recunoscut în invectivele ei acide un spirit înrudit.

El coboară din avionul Aeroméxico în Yucatán cu încredere reînnoită.

Acum, că și-a pierdut – și găsit – prețioasele pagini, e convins că asta s-a întâmplat dintr-un motiv anume, ascuns. De atunci e în al nouălea cer, debordând de recunoștință față de forțe nevăzute. Această stare transcendentală se dovedește a fi un narcotic mai puternic decât toate pastilele pe care le cară cu el peste tot în trusa lui medicală neagră.

În drum spre stațiunea îndepărtată, șoferul îi povestește că „Yucatán“ derivă dintr-un cuvânt din cultura maya, care înseamnă limbaj. O vacanță în ținutul limbii i se pare un semn.

Mai mult decât atât – peisajul din acel ținut rezonază cu sufletul lui Truman. Întinderea aceea netedă, cu stânci, și copacii aceia pitici, la fel de mici și rezistenți cum, după părerea lui, este el însuși. Îl încântă nuanțele ruginii, stacojii, apusurile lente, în culori de tequila. Seamănă cu Palm Springs, doar că fără suferință. Fără zile cu pagini goale, petrecute în singurătate... în teroare. „Capătul speranței“, așa numise Jack deșertul californian și acela a fost locul în care speranțele lui Truman s-au prăbușit.

Și totuși, aici, întins pe o plajă privată de pe riviera Maya, cu încântătoarea Lee lângă el, purtând amândoi ochelari mari care se asortează și ascultând valurile spărgându-se de

plajă cu mișcări ritmice – e fericit. Chiar euforic. Pentru că e convins (sau cel puțin așa crede...) că acel lucru în legătură cu care avusese tot felul de îndoieli nu-l va mai chinui.

Să publice sau să nu publice, asta a fost întrebarea care l-a chinuit. Cel puțin acum știe că nu are de ales. Povara deciziei i-a fost îndepărtată; soarta a ales pentru el.

În timp ce el și Lee stau la soare lângă apele limpezi, de culoarea turcoazului, sorbind din piña coladas spumoase, Truman o întreabă pe tovarășa lui:

– Scumpa mea prințesă (așa îi spune el lui Lee), n-ai vrea să ascuți puținel din capitolele mele...?

Fără să se deranjeze să facă vreo mișcare, Lee mormăie leneș:

– Mmmmmmm.

– Să înțeleg că da. Își drege vocea, apoi începe să recite: „La Côte Basque, templul acela de bucătărie franceză fără egal, este un local din centrul Manhattan-ului, situat la est de Strada 55, exact vizavi de Hotelul St. Regis. Și-a deschis ușile în 1940, sub cârmuirea venerabilului Henri Soulé, un Leonardo al dineurilor, faimos pentru lansarea restaurantului Le Pavillon de la intersecția dintre 57 și Park, frecventat pentru faimosul caviar Beluga și pentru întâlnirile private la care se servea șampanie rosé Louis Roederer. Decesul domnului Soulé va surveni în toaleta bărbaților de la Basque (un atac cerebral, cel mai probabil, căci marele patron era corpulent, ca să nu zic mai rău...) și a fost găsit de către angajații de la curățenie, chiar în dimineața urmă...”

– Stai puțin, îl întrerupe Lee, întorcându-și capul doar cât să-l poată vedea. Tu nu citești... Doar vorbești.

– Scumpo – am o memorie aproape perfectă, țin minte în proporție de nouăzeci și nouă la sută. E un adevăr științific. Truman arată către capul lui imens. E totul aici – toată cartea! Toate cele opt sute de pagini, întipărite în tărtăcuța mea. Unde rămăsesem...? Aaaaa, stai așa! Mi-a venit o idee extraordinaaaară! O să adaug câteva personaje, să vedem dacă ghicești cine sunt.

Lee schițează un zâmbet din colțurile gurii, expresia cea mai apropiată de entuziasm pe care poți spera să o obții din partea ei.

– De acord.

– Super! Ce grozav! Truman face o pauză, năucit de câte variante îi trec prin cap.

– Bun, ești gata? Spune-mi cine este *aceasta*: Soțioara *numéro deux* a unui bufon ce prezintă o emisiune nocturnă, „Jane Baxter“ este nesigură pe ea și cerșește tot timpul afecțiune. A fost dată afară până și de psihologi, pentru că le-a făcut capul calendar, lăsându-i traumatizați pe viață. Iar „Bobby Baxter“ este un Marchiz de Sade modernist, ascunzându-se în spatele unui costum din poliester în trei piese! Având în vedere cum se învârte el prin oraș, biata Janie s-a pricopsit cu un afurist de sifilis, plus gonoree.

– Joanne și Johnny Carson! chicotește Lee. Truman, *nu ai dreptul* să spui așa ceva.

– Să încercăm cu un alt personaj!... Fostă soție a guvernatorului din New York – din fericire, decedată. O creatură porcină din toate punctele de vedere, cu picioarele ei ca niște trunchiuri de copaci, care, bănuiesc, purta chiloți din serj și arăta de parcă era pe punctul de a-ți da una cu crosa de fier...

– Marie Harriman? Nu poate fi decât ea.

– Corect din nou. Da' ce zici de asta: notele de plată ale Ducesei, lungi cât părul ei, pe care le acoperă șleahta ei de lingușitoare – muieri putred de bogate pe care Urâtenia Sa poate oricând conta să scoată din buzunare sumele exorbitante de care are nevoie...

- Ușor – Wallis Simpson.
- O zgârcită notorie! Mă întreb dacă a onorat vreodată o notă de plată.
- *Tu vorbești?*

Sorbind cu paiul din băutura rece atât de repede, încât simte că îl săgeată până-n creier, Truman își duce mâna la frunte. Se întoarce cu fața spre Lee, cu o licărire răutăcioasă în ochi.

- Să vedem dacă *asta* îți este mai familiară. Lady Ina Coolbirth – adică Slim, apropo – raportează... SPAȚIU LIBER și sora ei SPAȚIU LIBER intră în restaurantul La Côte Basque. Se vede de la o poștă că aceste două fete au avut parte, la vremea lor, de destule cuceriri notabile. Mai toți cei pe care îi cunosc nu le suportă pe nici una dintre ele – se uită la Lee, care ascultă cu fața lipsită de orice expresie –, în general, alte femei, lucru pe care-l înțeleg, având în vedere că cele două surori disprețuiesc femeile și nu spun niciodată lucruri plăcute despre vreuna, doar despre ele însele, surorile Bouvier.

Lee se uită atentă la el cum soarbe timid din piña colada, care e pe sfârșite.

- Mi se pare corect, admite ea, care aprecia întotdeauna sinceritatea.
- Ah, dar ce senzații magice stârnesc ele în bărbați! Își țes vrăjile asupra flăcăilor ca două vrăjitoare, ca și cum, cu ajutorul vreunui procedeu voodoo bizar, ar putea să pună farmece pe pretendenții lor bogați și să se facă indispensabile.

La auzul acestor cuvinte, Lee ridică dintr-o sprânceană.

Truman ridică din umeri, trecând la partea pe care abia aștepta să i-o spună prin intermediul personajului Lady Ina, o parte din adevărata față a sufletului său, o scrisoare de dragoste:

- Dacă aș trece în tabăra cealaltă, aș fi îndrăgostit până peste cap de Lee. Are un corp perfect, ca o statuie grecească... o față strălucitoare, cu păr șaten-auriu și cu voce caldă, șoptită, ușor vibrantă...

La auzul acestor cuvinte, Lee zâmbește de-adevăratelea, satisfăcută.

Truman, prin Lady Ina, continuă:

- „Jackie – nu e de același calibru. Da, reușește să iasă al naibii de bine în poze, dar *în persoană* nu e deloc plăcută la vedere. Trăsăturile alea, atât de... severe. Seamănă cu un travestit care se dă drept doamna Kennedy.“ Truman își întrerupe personajul și îi spune, ca o paranteză, lui Lee: *Știi* că e preferata lor, nu-i așa? Am cunoscut un travestit senzațional la The Anvil, căruia i se spune „Jackie Uh-Oh...”

Zâmbetul lui Lee se lărgeste într-un rânjel. Îi place la nebunie să-l audă pe Truman împrôscând-o cu noroi pe Jackie. Bine că există *cineva* care e în stare de asta. Cineva care, din fericire, nu o vede ca pe o văduvă mult-ridicată-în-slăvi, nici ca pe o madonă îndurerată, ci așa cum e, o scârbă intrigantă care i-a furat dragostea tatei – și pe Ari la fel, cu mult timp în urmă, și multe alte tâlhării pe care i le-a făcut.

Truman îi zâmbește și el larg, cu un aer conspirativ.

- Deeci, draga mea, cum ți se pare ce am scris despre tine...?

Lee se ridică să soarbă din băutură, aruncându-și pe spate părul șaten-auriu.

- Sinceră să fiu, prea puțin îmi pasă. (O minciună, bănuim noi – deși ea îi va spune mai târziu Marellei că a fost sinceră.)

- În fine. Cam asta-i esența capitolului. Mai am, bineînțeles, câteva bucăți de-a dreptul fabuloase, pe care nu le-ai auzit încă: despre Cole Porter – mai ții minte când și-a fluturat

scula către administratorul ăla de vinuri din Portugalia? Și, *evident*, despre Ann Woodward... Cine ar putea rezista unei asemenea tentații? Și Bill, firește.

– Bill...?

– Bill Paley.

– *Paley*...? Ce-i cu el?

Expresia lui Tru se întunecă, sugerând răzbunare.

– Trebuie să se învețe minte. Trebuie să aprecieze ce are... (Nerostit: știm că se referă la Babe.)

Lee se întinde după o revistă, își face, apatică, vânt cu ea, masca de neutralitate la locul ei.

– Truman, nu-mi pasă nici cât negru sub unghie ce spui despre noi... dar te-ai gândit ce riști să pierzi...?

– Știu ce risc să *câștig*.

– Te-ai gândit cât de furioși o să fie? Și ce vor face, ca să te rănească?

– O, scumpa mea – asta-i artă. E ceva frumos... e Proust! Doar nu le-am folosit numele.

– Le-ai folosit, în cazul unora. Iar în cazul celorlalți – totul e extrem de limpede.

– Hmmm, nu cred... Sunt prea tâmpiți. Nu s-ar recunoaște nici pe ei înșiși.

Lee își pune pălăria cu boruri largi pe față și zice prin țesătura cu găuri:

– Vom vedea. Dar, dacă se *recunosc*, n-o să se bucure.

La umbră, într-un foișor din curtea unei vile din West Palm Beach, Gloria și C.Z. stau pe două fotolii de nuiele, cu resturile de la prânz și o carafă cu ceai rece între ele.

Sunt un exemplu perfect de extreme.

Părul Gloriei e negru ca pana corbului, iar al lui C.Z. – cea mai palidă nuanță de blond-argintiu. Bruneta, într-o rochie neagră, petrecută; blonda, la fel, dar de culoarea fildeșului. Cea dintâi, ten măsliniu, plin de culoare și viață. Cealaltă, irizată, aproape siefie. Cea cu sânge latin, temperamentală și aprinsă, o ascultă pe bostonianca cea rece ca gheața prezentând o evaluare a daunelor, răsfoind un exemplar din *Esquire*.

– Thumnezeeeeeeeee, intonează C.Z., în stilul ei brahmanic, lungind vocalele. O descrie pe această „Lady Ina“ ca pe o bețivă ordinară, disperată și îmbătrânită... În timpul unui zbor transatlantic soțul îi dă papucii, iar ea-i nevoită să stea lângă afurisitu' ăla lipsit de inimă încă șase ore, drace.

– *Dios mío!* Gloria face ochii mari.

– Stai așa! Mai încolo e și mai grav... C.Z. sare peste câteva rânduri, asimilând textul.

– Ce zice? Întreabă prietena ei aplecându-se înainte, nerăbdătoare.

– Oo, e pur și simplu îngozitooooor...

– Spune!

– Nu phot.

– *Trebuie!*

– Uhh, bine... Autorul *insinuează* că Coolbirth nu mai e în floarea vârstei – la doar *patruzeci* de ani – cu trei divorțuri la activ, și că o așteaptă perioada criminală de Femeie-în-Plus... Gloria ridică din sprâncene, de parcă e vorba despre un concept al cărui înțeles îi scapă.

– Cum adică, „în plus“...?

– O, dhagă, știi tu. Cea care e în plus. Cea pentru care gazdele se simt obligate, la dihneuri, să găsească un Bărbat-de-Rezervă, ca să-i țină companie. Gazdele care acordă importanță unor astfel de tâmpenii... De aceea eu înthotdeauna prefer o masă drăguță cu bufet suedez.

– Da' de ce nu poate „Coolbirth“ asta să-și găsească un alt bărbat?

– Sunt puține phartide bune.

– N-ar putea să-l împrumute pe al alteia...?

– Nu putem fi toate ca *tine*, dhaga mea.

După ce mai citește câteva rânduri, C.Z. îi comunică:

– Thoamne... Se încheie cum ea zîmbește fals, cu ochii în soufflé... Lasă revista jos, soarbe din ceai și pronunță verdictul. Ghhroaaaznic... dar de efect.

Gloria râde, dând din cap dezaprobator.

– *Él tiene cojones, Diablito...*

– Ce zici, dhagă?

– Are tupeu Truman al nostru.

– Dar de ce bârfele astea – când ar putea scrie orice?

C.Z. ridică din umeri.

– Scriitorii scriu. Nu te photoji mira că scriu despre ceea ce știi.

– Săraca Bébé. Și Slim!

– Mda, da' acum serios vorbind. Ce-o fi fost în capul lor?

Gloria se încruntă:

– Ce vrei să spui?

– Toate știam cum era el în realitate. Ar fi trebuit să vorbească cu psihologul lor, nu cu un scriitor. Ce credeau că o să facă? *Bineînțeles* că avea de gând să folosească tot acel mahterial, la un moment dat. C.Z. se întinde după carafă și reumple paharele. De aceea eu nu i-am povestit niciodată ceva îndeajuns de interesant încât să *mherite* să apară în vreo carte.

– Hmm. Gloria nu zice nimic, fapt ce sugerează că poate ea nu a fost atât de înțeleaptă.

– Nu zice explicit că la ei se referă, încearcă C.Z.

– Da' cine altcineva ar putea fi această „Coolbirth“? E clar că „Dill“ e Bill...

– Truman mi-a spus povestea aia cu *ani* în urmă – de fapt, și pe celelalte, aproape pe toate.

Palmierii foșnesc deasupra capului lor și se aude un bubuit înfundat de tunet.

– *Bueno*, zice Gloria, respirând adânc. Sunt pregătită.

– Pentru ce, dhaga mea?

– Sari până ajungi la partea în care vorbește despre *noi*.

C.Z. răsfoiește înainte, în timp ce Gloria așteaptă, cu o expresie ce sugerează, speră ea, scepticism – dar care se va dovedi mai târziu a fi, de fapt, mai degrabă *poftă*...

Ajungând la sfârșit, C.Z. își ridică privirea și aruncă revista pe masă.

– Nimic.

– Cum adică, *nimic*...?!

– Nada. Nimicuța. Se pare că am fost scutite de scandalul ăsta de rahat.

Gloria înhață revista, plimbându-și rapid privirea peste coloanele înguste.

– Cum e posibil...?

– Ar trebui să mulțumim *ceeeerului* că am scăpat ca prin urechile acului.

Gloria e de altă părere, nu-i vine a crede. Răsfoiește paginile înapoi.

Picături mari de ploaie încep să cadă, mai întâi doar câteva, apoi se aude un ropot, lovind cu ricoșeu în masă. C.Z. se ridică să deschidă umbrela de deasupra lor, căci e o adevărată ploaie de toamnă.

Glumești? (în limba italiană în original)

Referire la tipul de spaghete pe care îl mâncău (puttanescă) – în limba italiană, derivat de la „puttana” = „târfă, prostituată”

„Bârfe, zvonuri” (în limba italiană în original)

„Față” (în limba italiană în original)

„Bunica” (în limba italiană în original)

ȘAPTE. 1976. VARIAȚIUNEA NR. 5

– De fapt, să-l ia naiba pe Paley, împrășcă Babe, savurând scârba ascunsă în aceste cuvinte pe care le pronunță în timp ce trage adânc în piept fumul de țigară.

Înjurătura e ceva nou, care o desfată, de parcă ar fi o adolescentă răzvrătită.

Am observat asta în ultimele luni, în timpul vizitelor la patul lui Babe, când noi sorbim din cocktailuri Manhattan, iar Babe fumează îndrăgitele ei L&M-uri una după alta, considerând că acum nu mai contează, răul s-a produs deja.

Babe s-a schimbat în ultimele săptămâni. E sleită de puteri și totuși, în mod bizar, plină de viață.

Cele care o cunosc bine își dau seama că acum este ea însăși mai mult decât oricând.

Cancerul i-a confiscat vanitățile care persistau în sufletul ei, după ce a lăsat-o fără părul ei lucios și fără energia debordantă, de puștoaică. Și totuși, deși i-a răpit multe, i-a și dat ceva ce, de foarte mult timp, și-a refuzat sie însăși.

O voce. Nu vocea aceea suavă, manierată, pe care o folosea.

Acum iese la iveală personalitatea necenzurată a lui Babe.

A descoperit că moartea nu e nici pe departe un musafir amabil. Nu există nici un loc anume, unde să poți sta și să sporovăiești vesel. Nici un loc care să-i facă plăcere, nici un fel de mâncare aleasă care să-i satisfacă apetitul vorace. Și, ca orice musafir de coșmar, refuză să plece. A avut chiar tupeul să se mute

în dormitorul ei, unde stă la capătul saltelei acoperite cu puf.

Îi urmărește somnul intermitent, distrus de durere, o salută dimineața când se trezește, pustiită. Nu are parte de nici o clipă de intimitate, nici măcar în dormitorul ei cu pereții tapetați cu model de viță-de-vie din Maroc, pe care l-a ales în ciuda avertismentelor că ar putea să dea senzația de claustrofobie. Are timp berechet zilele acestea să-i studieze liniile șerpuite, încurcate. Complexitatea lor o calmează.

Se aventurează de câteva ori pe zi să coboare la parter și să se alătore celor vii, dar și acolo o însoțește parfumul de putrefacție al vizitatorului nedorit. Ca orice gazdă bună, a încercat să ignore această insolență. S-a învățat să adopte o atitudine ciudat de calmă când e vorba despre prezența care o urmează peste tot. Chiar îi vorbește, adresându-i-se cu „Cealaltă“, ca apoi să-și dea seama că vorbește singură.

Babe spune acum mult mai multe decât în trecut. Vocea aceasta nouă, străină, care gălgâie din gâtul ei alungit, a apărut odată cu micile izbucniri de nervi. Când vede vreo mâncare adusă pe o tavă de argint pe care trebuie s-o respingă, pentru că nu poate nici în ruptul capului să o mănânce. Sau când vreun asistent cu mâinile transpirate îi înjunghie brațul veștejit, într-o încercare zadarnică de a-i găsi o venă. De îndată ce începe să-și folosească propria voce – cea adevărată, guturală, care nu mai caută să facă pe plac nimănui –, descoperă că îi place cum sună. Își dă seama că e o entitate separată, cu totul diferită de ea. Păstrează o porție specială de invective zilnice pentru Truman, pe care continuă să-l deteste de la distanță și pe care-l

urăște cu atât mai mult cu cât știe că e singura persoană care ar fi putut s-o înveselească.

Dar furia cea mai intensă îi e rezervată omului din cauza căruia l-a pierdut pe dragul ei Truheart.

– Păi, nu-i așa? Dacă Paley nu și-ar fi băgat scula în tot ce mișcă și poartă fustă, s-ar mai fi deranjat Truman să scrie toate porcăriile alea?

Îi spune „Paley“ acum, sau „nemernicul ăla bătrân“ – niciodată „Bill“. Niciodată. A pierdut privilegiul de care s-a bucurat până acum, acela al intimității. La fel și autorul.

– De parcă ar conta câtuși de puțin dacă Nemernicul de Paley a mâncat piftie sau budincă aerată. Skippy sau Jif. Moi sau bine prăjite.

Își întoarce privirea tăioasă către Slim, cea care mai totdeauna e descrisă ca fiind aurie. Bronzată. *Senină*, degajată...

– Babe, nu e corect. Tu *chiar ai vrut* să-i faci tot timpul pe plac, îndrăznește să spună Slim, așezată pe marginea patului, cu un pahar de manhattan în mână, fiindcă era rândul ei să-i facă o vizită. Babe se uită lung la ea, cu o expresie ciudată, de parcă tocmai i-a desemnat rolul de ticăloasă celei mai bune prietene. Nu Slim a fost cea care a insistat, împreună cu Bill, ca ea să nu mai vorbească niciodată cu Truman?

S-a întâmplat la Quo Vadis, la șase luni de la ruptură. Fiecare dintre noi a rămas în memorie cu o versiune oarecum diferită a întâlnirii. Unele ne amintim că Babe și Slim stăteau la o masă centrală, în văzul tuturor.

Toată lumea știe exact care e locul fiecăruia în ierarhia socială din Manhattan în funcție de masa la care stă.

Separeurile cele mai comode, care încadrează perimetrele restaurantelor Vadis sau Basque sau Cirque, cele care oferă un minimum de intimitate, sunt fatale. Dacă ești condus la o banchetă comodă, laterală, e clar că ești un nimeni.

Cele ca Jackie, Babe sau Slim stau la mesele infernal de incomode din centrul restaurantului. Cu cât masa e mai aproape de ușă, cu atât mai bine. Nu contează că intră câte o rafală înghețată de fiecare dată când portarul deschide ușa unor noi clienți. La fel și scaunele, sunt tari, cu spătar drept, de parcă ar fi dintr-o școală primară de pe vremea Puritanismului. Acestea sunt mesele importante la care oamenii pot fi văzuți – de către obișnuții casei, de către paparazzi care stau tot timpul la pândă sau, și mai bine, de către ceilalți din local. Dar divagăm.

Am făcut un pact să nu mai vorbim cu el. *Niciodată*. A fost exclus. *Persona non grata*. Firește că Slim și Babe – cele mai profund afectate dintre noi toate de capitolul din *Esquire* – au fost cele mai înverșunate. Dar povestea nu se încheie aici, ne-a avertizat el dintotdeauna. Cine știe când ne vine și nouă rândul. Așa că ne adunăm în public, în semn de solidaritate.

Departe de ochii lumii însă, fiecare dintre noi se comportă oarecum diferit.

Lee se întâlnește cu el, statutul ei o scutește de necesitatea de a urma turma. Fiind cumnata unui președinte ucis, și de viță regală prin căsătorie, Lee poate face tot ce o taie capul. A continuat legătura cu Tru, deși entuziasmul ei se estompează.

C.Z. i-a fost alături, dar asta, pentru că Truman nu a făcut, în articolul acela, nici o aluzie la personalitatea ei

calmă, imperturbabilă, à la Hitchcock. Sentimentul de *schadenfreude* care o încearcă pe Gloria la vederea umilirii lui Babe și a lui Slim a fost temperat de teama crescândă că ea urmează. Nu a rupt-o complet cu Tru, dar invitațiile ei la Gemini au încetat; Loel le-a interzis. Oricât de mult i-ar fi lui dor de compania lui Truman, face parte dintr-o lume înverșunată, în care fiecare își apără habotnic ce-i aparține, prin străngeri de mâini uleioase între titani. Bill e un prieten prea apropiat (sau un aliat în afaceri prea important) ca să riște, acceptându-l din nou pe Truman.

Marella a fost nevoită să stea lângă el la o cină la Lee, cină à *trois* – un gest răutăcios din partea lui Lee, de fapt. A fost încercarea ei de a încropi o reconciliere, la insistențele de cățeluș spăsit ale lui Truman, cu siguranță. Cei trei au avut o cină perfect civilizată, cocoțați pe pernele Fez din apartamentul lui Lee, pe care îl folosea doar ocazional, și ciugulind din tocana de miel cu prune uscate. La sfârșitul cinei, Truman a insistat s-o conducă pe Marella acasă. Ea a înjurat-o în gând pe Lee în timp ce, neavând de ales, l-a lăsat pe piticul otrăvit să-i țină haina din blană falsă, să o ia de braț cu un aer de intimitate forțată și să iasă cu ea din casa lui Lee în viscolul de afară.

În taxi, ne-a povestit apoi, Truman s-a cuibărit lângă ea, sprijinindu-și bărbia de umărul ei îmblănit.

– De ce nu ne-am mai văzut, *miele*? Micului Tru i-a fost dor de Numero Uno a lui.

– Nu m-am îndurat să-i spun că am văzut ceva putred și întunecat în sufletul lui în acea ultimă zi în Genova. În schimb, m-am mulțumit să-i spun: O, Truman, tu locuiești aici, eu în Europa. E destul de greu.

El i-a luat mâna într-a lui, bătând-o ușor.

După ce taxiul a tras în fața hotelului ei, Truman a coborât, galant, și a condus-o până la ușă. I-a întins obrazul lui rumen, ne-a povestit ea, care aducea a reptilă. În acel moment, Marella a simțit prin toți porii că este o prințesă din Italia captivă într-un basm nebun, pervers, în care sărută broasca râioasă, cu un orăcăit strident, într-o scenă pe care nici Central Casting nu ar fi putut-o orchestra mai bine. Ochii holbați ai lui Truman au căutat într-ai ei un semn – de respingere, de iertare. Marella a zâmbit cu o politețe desăvârșită. Nu și-a putut da seama dacă vocea lui tremura când a întrebat-o, sau a fost doar un detaliu pe care și l-a închipuit după, când el s-a întors să plece:

– O să mă suni, Uno? Să ne întâlnim la prânz?

– Da, Truman. O să te sun.

În timp ce grăbea pasul să ajungă cât mai repede în sanctuarul din holul de la Ritz, Marella a știut că nu-l va mai suna niciodată pe Truman.

Unele dintre noi încă au vie în memorie acea după-amiază de la Quo Vadis, când Babe stătea la o masă centrală, lângă ușă, așteptând să sosească partenera ei de prânz.

Altele își amintesc că Babe și Slim începuseră de ceva vreme să mănânce când s-a întâmplat totul. Un alt grup își aduce aminte că Truman a sosit primul și a stat cu ochii pe bar.

Lee își amintește că Tru era în centrul atenției, la o masă ultracentrală, Babe fiind nevoită să treacă pe lângă el pentru a ajunge la întâlnirea ei de prânz.

Majoritatea are câștig de cauză, deci legenda a urmat, în mare parte, ruta Slim-și-Babe: Truman mergând direct la bar și comandând un martini dublu. După câteva înghițituri fortifiante, a înaintat, ușor și unduitor ca o briză, până la masa unde se aflau Babe și Slim, aparent fără să-i pese de nimic. Slim a refuzat să-și ridice privirea din *Lingue du Boeuf*, înfigând cu furie furculița în limba de pe farfurie. Babe bea încet din paharul cu Pouilly-Fumé, ridicându-și puțin ochii de căprioară, incapabilă să reziste tentației de a-i arunca o privire rapidă. Truman i-a zâmbit larg, de parcă nu se întâmplase nimic.

– Bună, Babyling, ciripi el.

Luată prin surprindere și reacționând după vechile obiceiuri, a răspuns fără să vrea:

– Bună, Truman.

Babe a simțit un junghi de durere când Slim a lovit-o puternic pe sub masă. Și-a întors repede privirea spre farfuria cu quiche din fața ei, mărunțind crusta și luând câte o bucățică cu furculița, reușind să se mai uite o dată la el... Atitudinea lui era veselă, dar era ceva în ochii lui care spunea adevărul. Ochii aceia, ascunși în spatele ochelarilor... ochii unui băiețuș care încă speră cu disperare că va fi invitat să se joace cu ceilalți.

Privirea ei a întâlnit-o pe a lui și, preț de o clipă, s-au uitat fix unul la celălalt.

Te rog, aproape că-l auzea spunând. Te rog, iartă-mă.

Babe a avut o strângere de inimă la fel de dureroasă ca lovitura cu piciorul primită de la Slim. Ce tare își dorea să se sfârșească toate astea! Ce mult i-ar fi plăcut să-l vadă pe Truman trăgându-și un scaun și revenind la

relația lor dinainte! Prânzul acesta insipid s-ar însufleți imediat, sub influența lui magică. Ar fi total absorbite în conversație, rupte de restul lumii, râzând în hohote la auzul vorbelor lui de duh.

Avea atât de multe să-i spună... Despre Kate, care s-a înscris într-o sectă religioasă. Despre Bill, care a fost prins cu droguri. Despre divorțul Amandei. Numai dezamăgiri în jurul ei. (Întotdeauna a avut teama asta, că e o mamă de rahat.) Dar, mai mult decât orice, despre pasiunea renăscută a lui Bill...

De când a primit diagnosticul, s-a întâmplat cel mai ciudat lucru cu putință. Bill Paley, acel Don Juan nestăpânit, cuceritorul prin excelență, s-a îndrăgostit de soția lui. Ca și cum pericolul de a o pierde a deschis porțile până atunci ferecate ale iubirii. A fost silit să recunoască ce avusese dintotdeauna, dar nu știuse să aprecieze.

A încercat să o seducă din nou, să facă dragoste cu ea în fiecare zi, lucru care nu s-a mai întâmplat de ani de zile – de când s-a născut Billy, la insistențele lui Bill. Nu voise ca perfecțiunea ei să fie viciată de poftele trupești. Pentru asta existau alte femei.

Babe a fost distrusă când Bill s-a mutat în altă cameră și n-au mai dormit împreună în patul matrimonial. Într-o noapte s-a dus pe furiș prin holul scufundat în întuneric în dormitorul lui. Și-a lăsat halatul să-i alunece de pe umeri și a stat goală în fața lui. Tremurând. Vulnerabilă. Bill s-a uitat lung la ea, de parcă ar fi studiat o statuie într-o galerie și i s-ar fi părut plăcută din punct de vedere estetic. Dar, când i-a luat mâna și a încercat să i-o ducă între picioarele ei, atingându-și ușor cu ea smocul de păr, Bill a dat înapoi. A mângâiat-o pe obraz

și s-a retras în biroul lui, răsfoind rapoartele săptămânale de audiență ale rețelei sale și ciugulind din resturile unui sandviș.

Fără să scoată un cuvânt, Babe și-a recuperat de jos halatul, s-a întors în dormitorul ei cu labirintul de viță-de-vie marocană pe pereți, și-a afundat capul într-o pernă cu model de porumbei îndrăgostiți și a început să plângă.

A iubit-o cândva. Apoi a încetat s-o iubească, după ce a transformat-o în doamna Bill Paley. Apoi, pe neașteptate, a început s-o iubească din nou. Iar lui Babe îi era al naibii de ciudă pe el.

Stând acolo, lângă Slim, la masa de la Quo Vadis, cu privirea lui Truman ațintită asupra ei, implorând iertare, Babe și-ar fi dorit foarte mult să-i poată spune totul.

El ar fi fost singura persoană care ar fi înțeles – dacă îți dorești un lucru și aștepti prea mult timp să se împlinească, în cele din urmă dorința de a-l obține moare.

Babe s-a rupt de privirea insistentă a lui Truman și s-a uitat în farfurie.

El și-a revenit rapid și și-a îndreptat atenția spre Slim, spunându-i voios:

– Salut, Big Mama... Știi ce? M-am hotărât să te iert.

Negăsind cuvintele lui amuzante, Slim a dat pe gât paharul de whisky și i-a aruncat o privire rece, absentă, de parcă Truman ar fi fost invizibil.

– Măi să fie, se pare că trebuie să-mi reumplu paharul. Mă întorc într-o clipită.

A reușit să pară optimist, vesel, și s-a îndreptat spre bar, nu înainte de a ne a zâmbit fiecăreia dintre noi.

Privind retragerea aparent voioasă a lui Truman, Babe ar fi vrut să alerge după el, să-și descarce inima frântă care, în starea în care se afla, putea la fel de bine să fie și ea îndepărtată, odată cu plămânu înnegrit. Dar Bill și Slim îi interziseseră.

OPT. 1970/1962. MARELLA. DRAMA GIOCOSO

Ca trib, migrăm des și rapid – în general pentru că putem.

Ne amintim cu vagă nostalgie plăcerile unei călătorii de vară cu vreuna dintre minunatele nave Cunard, când plecam din New York și ajungeam în Europa într-o săptămână, perioadă care ne încânta la fel de mult ca gândul la destinație, dar asta a fost înainte. Înainte să se deschidă cerurile și să-și dezvăluie potențialul. Înainte ca viteza aripilor de metal să ne ofere luxul agitației. Înainte ca presiunea timpului să primeze, silindu-ne să compensăm pentru anii pe care i-am pierdut din cauza războiului. Înainte ca adrenalina să ne infecteze ceasurile biologice, tentați de gândul aerului rarefiat și al ochilor astrali și al băuturilor exotice în baruri din îndepărtatul Bombay. Pentru că acum e atât de ușor, ne-a venit dorul de ducă.

Cine ar concepe, în ziua de azi, să piardă o săptămână, sau chiar o zi, la bordul unei nave care merge cu viteza unei broaște țestoase, când poate să zboare la Paris pentru o după-amiază de cumpărături – sau la Veneția, pentru a lua masa? Iar dacă ai prieteni apropiați care te pot duce oriunde ți se primește pașaportul, de ce oare – ne-am întrebat noi, când această opțiune a apărut pentru prima dată – ne-am limita orizontul de mișcare?

Babe și Bill au fost atât de drăguți – s-au oferit să mă lase în Roma, în drumul lor spre Sardinia. Au un avion adorabil, comod și plăcut – ai zburat vreodată cu ei?

Draga mea, te superi dacă reprogramăm prânzul de joi? Vreau să dau o fugă până la Acapulco cu Gloria și Loel – doar câteva zile, să stau la soare. Trebuie neapărat să mă bronzez.

Ceea ce la început a fost o noutate a devenit un stil de viață. Ne-am transformat, printr-o combinație amestecată de tehnologie și resurse financiare, într-un grup migrator. Nomazi. Călători prin lume. Internaționaliști. Ne animă pulsul mișcării, dorința frenetică de a ține pasul cu semenii noștri; disperați să fim cu o distanță respectabilă înaintea rivalilor noștri. Astfel, ne petrecem zilele într-o continuă stare de flux, lipsiți de rădăcini, ceea ce ne convine.

Cercul nostru s-a extins de la un grup de prieteni la o armată de *cunoștințe*. Cum altfel poți să te asiguri că ai parte de ospitalitate în fiecare port?

Întrezărim dinainte unde ne va fi următoarea destinație – acolo unde am putea găsi restul turmei. Știm care sunt cele mai mondene luni în fiecare loc, dar adoptăm un aer de dispreț studiat când vreunul devine prea popular.

Călătorim pentru nunți – deși, în mod curios, nu și pentru înmormântări, pentru că există pericolul să ne încetinim ritmul dacă începem să ne gândim la propria noastră mortalitate. Călătorim pentru partide de vânatoare, curse de mașini și evenimente sportive pe care nu le putem rata. Pentru licitații, expoziții și lansări de modă. Zburăm către pârtiile din St. Moritz când zăpada e bună și către plajele din St. Tropez când soarele e la apogeu. Traversăm continente pentru premierele din fiecare metropolă – și suntem cu atât mai satisfăcuți dacă reușim să ne-o luăm înainte unii altora.

Chiar și cei mai afoni dintre noi consideră că trebuie neapărat să participe la festivalul din Salzburg, mai ales dacă dirijează Herbert von Karajan, având în vedere că suntem prieteni cu cea de-a treia soție a lui, Eliette, spuma modei franceze într-o vreme. Și până și cel mai înverșunat dușman al operei și-ar vinde un plămân să o audă pe Maria Callas cântând oriunde – deși nu ne-am putut abține să nu râdem pe seama lui Gianni Agnelli, care a zis că cele două ore în care a ascultat-o pe Callas cântând *Medea* au fost „tortură curată“.

Ne place asta la Gianni – nu are timp de subterfugii. De fapt, Gianni ar putea fi simbolul cultural al comunității noastre, reprezentând viteza epocii. Se știe că Gianni se trezește în Torino, stă o oră la biroul lui de la Fiat, zboară la Roma să ia prânzul, apoi spre vârfurile acoperite de zăpadă ale Alpilor – unde îl lasă elicopterul, căci nu are răbdare să ia telescaunul, încheindu-și ziua în sudul Franței, unde, se zvonește, sare din avionul lui direct în piscină. Rareori termină vreo carte sau vreun film și nu suportă să zăbovească la masa de cină. Îi plac conversațiile scurte, plăcute și la obiect (se pare că – și am auzit asta de la surse *de încredere* – are aceleași preferințe și când face dragoste).

Dacă există cineva care, dimpotrivă, ne face să întrezărim o epocă mai plină de grație, aceea e, în mod ironic, Marella. Deși e cu nouă ani mai tânără decât el, în spatele calmului ei regal, neperturbat, se ascunde un suflet clasic, de modă veche.

Ne vin astfel de gânduri într-o seară răcoroasă de vară în Salzburg, în timp ce ne așezăm la locurile noastre. Așa cum era de așteptat (având în vedere prezența noastră), Karajan dirijează – și, slavă Domnului, ne scutește de data asta de țipetele Valkyriilor. (I-am spus lui Eliette pe șleau că încă o tură de *Götterdämmerung* și o să fim „ocupați“ cu alte treburi, tăindu-ne venele în seara deschiderii.) Din dorința de a ne face pe plac, probabil, a reintrodus în program rezerva din sezonul anterior: *Don Giovanni*. E a treia reluare în ultimii opt ani a acestei puneri în scenă, deci, cu aerul celor care au trecut deja prin experiența asta, ne îndreptăm atenția spre scena înconjurătoare, opera devenind, astfel, o muzică plăcută de fundal pentru dramele din mijlocul nostru. Îi înghiontim pe cei din scaunele vecine, tușim delicat, facem semne cu capul către cei recent divorțați, care sunt însoțiți, de probă, de noi modele; către fostele soții, aflate la doar câteva rânduri distanță, ținându-și de braț însoțitorii tineri, zeloși. Zărim adunătura obișnuită de vedete, alături de regizori la fel de celebri. Proporția normală de aristocrați și de membri ai elitei, care tocmai au coborât din avioanele proprii, în care au căscat și moțait.

După ce trecem în revistă o astfel de mulțime, cum să nu ne zăbovească privirea asupra Marellei?

Aflată într-o lojă chiar deasupra scenei, seamănă cu o pasăre exotică. Nu cu o lebedă, cum le numește Truman pe prietenele lui – ci cu ceva mai ascuțit. Cu gâtul ei subțire și gulerul înalt, Pucci, care-i atinge ușor bucelele castanii, seamănă mai degrabă cu o egretă. Există, într-adevăr, în felul în care-și înclină capul, ceva care te face să te gândești la o pasăre, iar nasul ei acvilin seamănă cu un cioc fin.

Lângă ea, Gianni, în costumul lui Battistoni, croit la perfecție. Cu detaliile care-l definesc, cravata aranjată lejer în jurul unei cămăși Brooks Brothers, descheiată la guler, sugerând nonșalanța studiată a unui școlar rebel. Stă picior peste picior, cu glezna pe genunchi și bocancii ieșind din pantalonii de lână fină. Scuturându-și ușor piciorul. Nerăbdare evidentă. Personificarea ideii felliniene de viață frumoasă. Playboy neliniștiți, în costume elegante, bălăcindu-se romantic în fântâni arteziene, gonind în mașini rapide pe lângă paparazzi înghesușiți, nopți petrecute în cluburi, cu multe pahare de Negroni, ruine și pasiuni nesăbuite.

Ne dăm seama de paralela asta undeva pe la mijlocul primului act. E chiar acolo, sub nasul nostru – dacă ar fi fost una dintre cobrele lui Truman, ne-ar fi mușcat. Se pare că Mozart a avut, într-adevăr, darul profeției. Ce bine seamănă fustangiul de pe scenă, care cântă acum celebra Champagne Aria, cu Rake-ul Rivierei, porecla lui Gianni în acele zile de plăceri sălbatice de după război... Culmea e că până și numele e același, numele de botez al lui Gianni fiind Giovanni, după bunicul său, marele director de la Fiat. E drept că lumea îi spune lui Gianni *L'Avvocato*, o șicană afectuoasă din cauza diplomei lui în drept, la care a renunțat fără să practice deloc. Nu era el un seducător incorrigibil? Ca s-o zicem

pe șleau, nu erau celebre aventurile lui amoroase? Erau prea multe pentru a ține evidența, numărul lor rivalizând cu cele detaliate de Mozart.

Și desigur! Dumnezeule – *desigur. Tocmai* ne-am dat seama că există încă o asemănare.

Donna Elvira! Soția stoică, statornică, cea care îndură trădările lui Giovanni. Oare Marella a observat și ea asta? Cum ar putea să-i scape? De când ne-a picat fisa asta în actul întâi, ne uităm insistent, cu nerușinare, ca niște vulturi lascivi, la Donna Marella și Don Gianni. La zece minute după ce a început al doilea act – adică la scurt timp după ce Giovanni fredonează *Deh, vieni alla finestra*²⁸, acompaniat (în mod sugestiv, se va șopti mai târziu) de o mandolină –, îl vedem pe Gianni uitându-se la Rolexul lui, legat, după cum îi e obiceiu, peste manșetă (a declarat presei că e prea ocupat să-și tot tragă mâneca să vadă cât e ceasul).

Urmărește serenada, foindu-se nerăbdător în scaun.

Ne ia puțin prin surprindere, *trebuie* să recunoaștem, când Gianni se ridică brusc de pe scaun, în mijlocul ariei. Îl privim fascinați cum se apleacă spre Marella și-i șoptește ceva la ureche. Ea dă vag din cap fără să-și ia privirea de la ce se întâmplă pe scenă, în timp ce el se întoarce și se strecoară afară din lojă. Ne chinuim să vedem dacă ieșirea are vreun efect asupra ei, dar trăsăturile ei rămân impasibile, de parcă ar fi sculptate din frumoasa marmură italiană.

Abia spre finalul zbuclum al ariei Donnei Elvira, *Mi tradi quell' alma ingrata*²⁹, credem că observăm o mișcare fină a gâtului ei de egretă, ceva ce denotă, credem noi, melancolie. Câțiva dintre noi am fost siguri că am văzut o lacrimă alunecându-i pe obraz.

Marella era hotărâtă – după cele ce i-a zis Truman în *Antiquariato di Sloth* cu câteva luni în urmă – să nu spună nimănui ce se întâmplase acolo.

A jurat că nu va repeta niciodată, dar *absolut niciodată*, vorbele lui abjecte, nici măcar în minte.

Adevărul e că nu-i mai pasă dacă ceea ce a spus e adevărat sau fals – ceea ce contează e că i-a zis acele lucruri și, din acel moment, el a încetat să mai existe pentru ea.

Amintirea acelei zile fatale e fragmentară. Hainele umede. Șuieratul plitei pe care Signore Sloth a pus ceainicul să fiarbă. Șirurile de volume vechi, cu pielea decolorată, și degetele lui Truman mângâindu-le ușor când a trecut pe lângă ele. L-a privit cum s-a oprit și s-a uitat lung, cu jind, la tomurile vechi de secole, cu o puritate în ochi pe care rareori i-a observat-o în interacțiunea cu vreo ființă vie. Deși aprecierea lui inițială părea mai mult pentru felul în care lucrările erau grupate, fața i s-a luminat când privirea i-a căzut pe un volum anume. A început să zâmbească enigmatic – un zâmbet care sugera spiritul acela poznaș, pus pe șotii, care Marellei i se păruse, cândva, irezistibil și care acum îi făcea greață. L-a luat de pe raft, lăsând un gol în colecție. A mers în grabă spre casa de marcat, să-l înfrunte încă o dată pe proprietar, în timp ce Marella a reușit să iasă pe furiș din magazin, înainte să înceapă o nouă rundă de tocmești.

Au luat un taxi înapoi spre port, iar Truman a răs pe înfundate tot drumul, răsucind în mâini pachetul învelit în hârtie. Doar când se apropiu de locul de ancorare, i l-a dat.

– Pentru tine, Uno. *Un regalo*.

Marella s-a uitat cu suspiciune la cadou. A reușit să zâmbească puțin, în timp ce refuza din cap.

– *Grazie*, Truman, *ma no, grazie*.

– Ceeeeeee? Mulțumesc, dar nu, mulțumesc? S-a prefăcut ofensat. Îmi refuzi darul, *miele*?

– Si, Truman. Nu, mulțumesc.

– Dar, Uno, *trebuie* să-l accepți. L-am luat *special* pentru tine. L-a pus pachetul pe genunchi, ignorându-i împotrivirea. Doar nu pot să-l dau *altcuiva*. La mine place să fiu precis în alegerile mele, iar asta chiar ți se potrivește perfect. Hai... Deschide-l.

Expresia feței lui era atât de gravă, încât ea a început să se întrebe dacă nu cumva era, într-adevăr, o ofrandă de reconciliere. Un gest prin care-și cere scuze pentru perfidia lui de neînțeles. Fără să zică nimic, a desfăcut ambalajul și a găsit un mic volum, legat în piele albă, crăpată, cu paginile îngălbenite de vreme.

Pe copertă era inscripționat în aur scorjot: *DON JUAN*.

– E *Byron, miele*. Bineînțeles că n-o să fii în stare să înțelegi nici cinci silabe, nu e în *italiană*... Dar cred că *Gianni* e bărbatul care rezumă perfect intriga.

Marella și-a trecut ușor degetele peste litere, observând că îi rămăseseră pe piele urme foarte fine de aur și de praf.

– Inițial am *vrut*, firește, să-ți iau *Heroidele* lui Ovidiu. Este vorba despre niște eroine înșelate, povestea lor fiind spusă sub forma unor poeme epistolare și adresate bărbaților care le-au trădat. Știi ce înseamnă „epistolar“? Mă îndoiesc. Se referă la scrisori. Scrisorile acelor biete neveste ale căror soți le-au abandonat. Penelopa către Ulise, Medeea către Iason. Poate că *L'Avvocato* ar reuși s-o lămurească și p-asta? Iat-o din nou pe chipul lui. Grimasa aceea de om îngâmfat, mulțumit de sine.

– Ulise s-a întors. La Penelopa. *Soția* lui. Marella l-a privit drept în ochi, ridicându-și bărbia regală în semn de sfidare, exact ca el.

El a ridicat din umeri, dând o notă de nepăsare răutății.

– Uneori se întorc, alteori nu. Trebuie să recunoaștem, pentru cei putred de bogați, căsătoria e precum călătoriile în ziua de azi... fiecare rămâne atât cât îl ține interesul, apoi el – sau ea –, dar, să nu ne amăgim, de obicei e un *el* – trece la următorul port. Apoi, apăsător: Uneori nici nu știm că suntem pe punctul de a pierde.

Și-au continuat drumul în tăcere. În clipa în care taxiul a oprit pe marginea cheiului, Marella a sărit din mașină și deja era la jumătatea pasarelei când tovarășul ei s-a aplecat să-și adune comorile decolorate.

Ajunsă înapoi pe iahtul *Agneta*, Marella s-a închis în cabina ei, unde avea de gând să se autoexileze până la sfârșitul călătoriei. S-a perindat prin cabina principală, pe care n-o împărțea cu Gianni, preferând să doarmă în cabina de oaspeți, pentru ca el să poată veni și pleca după bunul-plac. Era, firește, o celulă luxoasă, cu șemineu din marmură de Carrara și opere de artă modernă de valoare inestimabilă, cu tablouri de Rothko și Bacon atârând pe pereți. Totuși, Marellei îi era ciudă că parșivul ei invitat dădea tonul pe navă, în timp ce ea se perpelea la subsol.

Cum a îndrăznit, bestia! El, urâțul și mincinosul! Și toate astea... de ce? Pentru că a avut îndrăzneala să-i critice opera. Doar pentru că s-a nimerit să fie ea sibila care-i prezice prăbușirea, asta înseamnă că el trebuie să ignore avertismentul oracolului? Îi era clar ce soartă-l aștepta după ce Babe va fi citit mârșăviile pe care le-a debitat pe punte. Și abia atunci a înțeles că, deși îl iubea pe Truman-Artistul, și încă îi respecta talentul, nici nu mai voia să audă de Truman-Omul. S-a rușinat că a confundat cele două identități. Poate pentru că i-a povestit atât de multe. Despre căsnicia ei. Despre Gianni. Despre afurisita aia de femeie Churchill. Despre doamna John Fitzgerald Kennedy, în legătură cu care încă

avea bănuieli. I-a spus lui Truman toate aceste povești și încă multe altele. Întotdeauna i-a împărtășit lui *Piccolo Vero* al ei cele mai profunde, cele mai intime temeri.

Marella se plimba prin cabina principală, amintindu-și un incident de acum șapte ani care i se părea înfiorător de asemănător. O reluare a unui cor anterior. O variațiune pe o temă, repetată la nesfârșit, cu amestecul ei specific de farsă și tragedie.

S-a petrecut în august 1962, când Lee și Stas se aflau într-o vilă din Ravello.

Lee a depus eforturi uriașe – chinându-se în legătură cu cele mai mici detalii, după cum i-a mărturisit Marellei – să fie o gazdă bună pentru sora ei, Jackie, care căuta cu disperare să scape de nebunia de la Washington în perioada de apogeu a președinției lui Kennedy. Aceasta urma să fie aventura italiană a doamnei Kennedy, care avea să înceapă cu Lee la Roma și să continue apoi pe Coasta Amalfi. Formau un grup vesel, plin de viață, care includea și prieteni comuni invitați de soții Radziwill. Au fost incluși pe listă și fotografii Benno Graziani cu soția lui, Nicole, avocatul Sandro D'Urso cu agentul său de bursă, Mario, deci cum ar fi putut soții Agnelli să refuze? Tocmai se întorceau dintr-o croazieră la Amalfi oricum. A fost o alegere firească să îndrepte iahtul *Agneta* spre micul port pescăresc.

S-a dovedit a fi un loc încântător. Până și Gianni și-a încetinit ritmul obișnuit îndeajuns cât să savureze parfumul care emana din lămâii de pe stânci și verbințele care fluturau în vânt, făcând comentarii pe marginea florei din acea regiune – lucru pe care nu prea l-a făcut, în toți acești ani de când îl cunoștea Marella. În fiecare dimineață, micul grup începea să coboare cele trei sute de trepte până la plajă, sub privirea vigilentă a celor de la Serviciile Secrete. Ce penibil arăta bietul agent Hill, cu pistolul băgat în slipul de baie și cu picioarele lui foarte albe, ca niște scobitori, care nu prea au văzut lumina zilei!

Marella nu putea înțelege cum reușea Jackie să suporte povara unui asemenea anturaj. I-a admirat grația calmă când s-au cunoscut prin intermediul soților Roosevelt cu câțiva ani în urmă, recunoscând în soția politicianului ceva din masca pe care ea însăși o adopta în situații publice. Când soții Kennedy au găzduit o cină oficială la Casa Albă pentru soții Agnelli și Radziwill în toamna precedentă, Marella a fost impresionată de atenția la detalii a Primei Doamne. Signora Agnelli era îmbrăcată în negru și purta diamante. Aproape că n-a observat privirea lui Jack Kennedy fixată asupra gâtului ei lung, ocupată cum era cu Gianni, care era de-a dreptul hipnotizat de Jackie.

Firește, Marella a învățat, de-a lungul anilor, să fie atentă la ce se întâmplă în jurul ei, dar să-și păstreze întotdeauna calmul și prezența de spirit – nimic nu i se părea lui Gianni mai odios decât un „scandal“. Așa a fost crescut, să-și controleze emoțiile. În parte, era o chestiune de temperament, restul ținea de autodisciplină, pe care, bănuia ea, și-a dezvoltat-o după ce i-au murit ambii părinți când el avea paisprezece ani, în accidente, din cauza vitezei – tatăl a intrat cu avionul într-o stâncă, iar frumosul gât al mamei s-a rupt într-un accident de mașină, pe când gonia pe drumurile șerpuite de deasupra Rivierei. Pentru Gianni, a-ți exprima sentimentele – sau și mai rău, a da dovadă de lipsă de autocontrol – nu era un simplu semn de slăbiciune; era cea mai mare greșală pe care o putea comite cineva.

Era lipsit de eleganță.

Nu-și făcea nici o iluzie că soțul ei îi era fidel, dar îl considera loial. Poate că toate acele femeiști se bucurau de atenția lui fermecătoare pentru o perioadă, dar se debarasa repede de ele și tot ei îi era devotat. Știau despre cuceririle lui cu mult timp înainte de a-l lua de soț – doar citise și ea tabloidele care țineau evidența isprăvilor lui. Surorile lui o avertizaseră, încă de pe vremea când Marella era doar o școlăriță, cu mult înainte să

înceapă relația lor. După ce i s-a făcut cunoștință cu *L'Avvocato* în timpul unei petreceri în Roma, cele două *sorelle* Agnelli au întrebat-o:

- Te-a băgat în seamă?
- Nu prea, recunosc eu ea. De fapt, chiar deloc.
- Atunci fugi! Fugi cât poți de repede! *VELOCE!*

Marella a zâmbit cu ochii împăienjeniți de îndrăgostirea visătoare a unei fete de optsprezece ani.

- Dar e un bărbat nemaipomenit, nu-i așa?

Cele două *sorelle* au râs cu indulgență afectuoasă și s-au lansat în inventarierea cuceririlor lui:

- *Ascolta*, Marella. Nu ești prima și nu vei fi nici ultima! Are aventuri amoroase în fiecare oraș, în fiecare regiune, în fiecare țară. În Italia, cu sutele; în Anglia, Spania și Franța – pe Riviera cel puțin o mie. Iarna îi plac femeile grase, vara cele slabe. Înalte sau scunde. Tinere sau bătrâne. Nu contează dacă e bogată sau săracă, urâtă sau frumoasă; dacă poartă fustă, nu-i greu de ghicit ce va face!

Exagerau, de dragul efectului... deși nu foarte mult. Și tot ele aveau s-o încurajeze pe Marella, când va veni momentul, să se căsătorească cu iubitul lor *fratello*.

Marella a încercat să ia în serios avertismentul lor. S-a mutat la Paris pentru a face stagiul la o școală de artă, apoi la New York, unde a fost recrutată pentru a fi model pentru *Vogue*, corpul ei suplu, grațios, fiind perfect pentru hainele de ultimă modă. S-a dovedit a fi o activitate care o plictisea de moarte, până când marele Erwin Blumenfeld a încurajat-o să pășească în *spatele* aparatului foto.

I-a dat un Rolleiflex cu obiectiv dublu, iar ea a început să învețe cu sârguință tehnicile suprarealiste pe care le folosea el. A învățat-o despre expunere dublă; despre imprimare combinată și solarizare. Despre surprinderea fragmentată a frumosului și refacerea lui într-un tot unitar – subiectul devenind cu atât mai atrăgător la final cu cât era mai dezlânat la început.

A citit ziarele, în căutare de știri despre Gianni – majoritatea dintre ele, bârfe. În legătură cu chefurile de la Villa Leopolda de pe Coasta de Azur, la care erau invitate vedete de cinema, aristocrați și tot felul de cuceriri de-o noapte. Trăind departe de el, în lumea ei, Marella era mulțumită să-și petreacă timpul așteptând într-o încăpere întunecată să apară imagini din acele băi chimice cu miros înțepător.

Povestea lor de dragoste a început, în sfârșit, să înflorească doar când cei din clanul Agnelli au chemat-o pe Marella la căpătâiul patului lui *Avvocato* al lor, unde era imobilizat pentru că piciorul aproape amputat îl împiedicase să ia avionul. Deși și-ar fi dorit să fi fost altfel, Marella nu prea avea iluzii în legătură cu fidelitatea lui când a cerut-o în căsătorie. Gianni avea *obiceiurile* lui. În sinea ei, s-a temut întotdeauna că el o iubise pe intriganta Pam Churchill și nu pe ea, când s-au căsătorit, și că ea a câștigat premiul matrimonial doar pentru că cele două *sorelle* l-au forțat s-o ceară. Sau pentru că deja purta în pânțele viitorul moștenitor al lui Gianni.

Ziua nunții a fost blestemată cu ploaie, dar ea a refuzat să vadă în asta un semn de rău augur. A ieșit din biserică în rochia ei de dantelă Balenciaga, la brațul lui Gianni. Era șic în haina aceea cu croială strâmtă și cu gardenia parfumată la rever. Și totuși, pozele – făcute de Robert Doisneau, pe care îl angajaseră cei de la *Vogue* să surprindă în imagini evenimentul – nu au putut ascunde cele două bastoane pe care se sprijinea chipeșul mire pe parcursul ceremoniei. Ar fi vrut să scape, până la nuntă, de cărjele care-i deveniseră

indispensabile de când cu accidentul care s-a petrecut în timp ce fugea de iubita lui Pam Churchill. Bastoanele aveau vârful din aur și puteau fi luate drept o excentricitate vestimentară, dar pentru Marella nu erau altceva decât niște anexe grotești – care aminteau de Pam, taman în ziua ei specială, sau cel puțin așa se presupunea. Se simțea de parcă rivala ei ar fi fost acolo, o fantomă care bântuia splendoarea aceluia eveniment.

În acea primă noapte împreună, pe terasă, Marella și-a luat inima în dinți și i-a adresat proaspătului ei soț întrebarea care o măcina cumplit încă de când începuse oficial relația lor.

– *Amore mio... ești îndrăgostit de mine, nu-i așa? Inima îi bătea să-i iasă din piept de emoție.*

Drept răspuns, Gianni i-a oferit râsul lui sănătos, binevoitor.

– *Îndrăgostit? Angelo, dar asta-i pentru valeți și cameriste, nu?*

A sărutat-o pe frunte, de parcă ar fi fost sora lui mai mică, dar nu i-a spus niciodată – nici înainte, nici atunci, nici mai târziu – că era îndrăgostit de ea.

Cu timpul a învățat să-i ghicească aventurile. Intuia când se grăbea la vreun rendez-vous și și-a dezvoltat metode prin care să-și facă simțită prezența, umplându-i apartamentul din Roma cu destule semne ale existenței ei cât să-i atenueze libidoul. Un pat livrat la apartamentul lui de burlac, așternuturi brodate cu inițialele lor. Room service așteptându-i sosirea în vreun apartament de hotel cu mâncare atent aleasă, pentru a-i trezi amintiri. Un telefon dat la momentul oportun unor prieteni comuni, pe care ea îi bănuia că-l ajută în escapadele lui – fiiiindcă își deschideau porțile casei și ofereau spaghete pentru acele *maggiorate* ale lui Gianni, fetele voluptoase care, pentru bărbații italieni, reprezentau idealul feminin.

Cu toate acestea, Marella nu era îngrijorată. A ajuns să considere infidelitățile lui o formă de expresie – dorința lui de a poseda o femeie frumoasă nu era cu nimic diferită față de dorința de a avea o sculptură sau un tablou. Chestii ce țin de estetică, nu de emoții. Chiar și cele mai fermecătoare dintre ele, sirenele de la Cinecittà – Anita Ekberg și altele de teapa ei – în general își făceau intrarea și ieșirea fără a lăsa ceva schimbat în urma lor. Se consola cu gândul că ea fusese cea aleasă. Era Donna Marella Agnelli. Soția lui Gianni. Erau un cuplu – cu timpul nu va putea nimeni să vorbească despre *L'Avvocato* fără să o pomenească și pe Marella în aceeași propoziție. Formau o unitate în ochii familiilor lor, în ochii lui Dumnezeu.

Și totuși, a fost nevoie doar de un incident ca să-i zdruncine această convingere din temelii.

Era însărcinată în luna a șasea cu al doilea copil al lor, când i-a trecut prin minte că, în ciuda devoțiunii lui excentrice, Gianni era, fără îndoială, o persoană ciudată. I-au mai trebuit Marellei încă zece ani, în timpul unui prânz plictisitor cu Truman, în mijlocul agitației din Piazza Navona, până să încerce să exprime în cuvinte acest concept.

– Știi, Vero, observă ea, răsucind gânditoare un fir de linguine în jurul furculiței, Gianni nu a zis niciodată „noi“. Doar „eu“.

– În ce sens, *miele*?

– N-a spus nici măcar o dată „noi mergem la schi“ sau „noi mergem cu vaporul“. Doar „eu“. La singular. Niciodată la plural. Se opri, lăsând jos furculița. Schiem împreună, călătorim cu vaporul împreună, dar când vorbește despre una sau alta... despre ce e corect sau greșit, e evident că se referă la ce consideră ei corect. Înțelegi ce vreau să spun?

Fața lui Truman s-a înseninat, știa la ce se referă.

– Bineînțeles. E o chestiune ce ține de perspectivă. Gianni e, fără discuție, un narator de persoana întâi, singular.

Marella și-a pus mâna pe brațul lui, recunoscătoare că exista cineva care o înțelegea. Iată de ce Truman îi era atât de indispensabil.

După cum i-a spus mai departe lui *Piccolo Vero* al ei, în perioada în care era însărcinată a simțit că ceva nu era în regulă cu soțul ei. Gianni nu era afemeiatul obișnuit, care să se dea de gol prin semne tipice. Din contră. De data aceasta însă, s-a întâmplat ceva cu totul neobișnuit... Și-a încetinit ritmul.

Nu mai observase niciodată această letargie la el. Chiar și când fusese ținut la pat din cauza piciorului rănit, tot era agitat, în stilu-i caracteristic. Acum, în schimb, nu se grăbea. Stătea ore întregi într-un loc, cu o expresie de satisfacție pe chip. Termina de mâncat un fel și le aștepta pe celelalte, nu mai grăbea pe toată lumea, cum îi era obiceiul. Părea să emane acea stare visătoare pe care o știa prea bine, căci la fel se simțise și ea când începuse să se îndrăgostească de el.

Nu i-a trebuit mult timp Marellei să identifice obiectul afecțiunii lui Gianni. Câteva telefoane către prieteni comuni, ca să-i întrebe cine îl însoțise la cluburile de noapte din Via Veneto, la centrul *// Boom*, punctul fierbinte de întâlnire al celor din lumea bună din Roma. Iar dovada concretă a găsit-o în timp ce răsfoia tabloidele – *Momento-sera*, mai precis. În acea imagine, surprinsă de un paparazzo, Gianni șoptea ceva la urechea unei femei extraordinar de frumoase. Femeia asta nu era o simplă actriță, care ar fi putut fi dată la o parte cu nonșalanță. Nu era vreo copilă răsfățată, bogată, care trăia în stil nomad și putea fi în următorul avion către Monte Carlo. Aceasta era o femeie pe care o cunoștea. O femeie cu un nume – dar nu *orice* nume. Unul la fel de aristocratic și de respectat ca al Marellei. Prințesa Laudomia Hercolani. „Domietta“, cum îi spuneau prietenii, sau „Dom“, pentru cei foarte apropiați. Fotografia scotea în evidență profilul ei de aristocrată. Păr blond-cenușiu, cu nuanțe de fagure. Cu țigara atârându-i între degetele nefiresc de lungi, Prințesa Dom era o rivală de proporții mitice. Scenografa lui Visconti, inspirație pentru idealul feminin al lui Ian Fleming. Pasională, încăpățânată, de o vivacitate pe măsura lui Gianni, Prințesa Hercolani era mai mult decât egala Marellei. Era o adevărată amenințare.

L'AVVOCATO URMEAZĂ SĂ SE CĂSĂTOREASCĂ CU HERCOLANI, scria în tabloid, sub poza cu pricina. Grosolănia acelor cuvinte a rănit-o. Să se căsătorească? Dar el era deja căsătorit! Poate a fost din cauza stării pe care i-o provoca sarcina, cert e că Marella și-a luat în grabă haina, l-a sărutat pe micuțul Edoardo, pe care l-a lăsat în grija bonei, a pus mâna pe una dintre multele mașini Fiat pe care le avea la dispoziție, și a gonit de la Torino la Roma. În timp ce conducea, tot felul de gânduri i se involburau în minte, tema predominantă fiind invidia și furia... *Astea sunt tertipurile la care se dedă ca să mă trădeze? Asta este răsplata pentru loialitatea și pentru dragostea mea? Trebuie să-l opresc, înainte să scape, s-o taie... Trebuie să-l opresc...* tot învărtea ea aceleași gânduri în cap, zgândărind focul mocnit al mâniei care o cuprinsese.

I-a găsit în al treilea club. Nefiind obișnuită cu localurile din Via Veneto, s-a luat după haita de fotografi.

Cu părul încălzit de vânt sub o eșarfă de mătase și purtând un impermeabil care-i ascundea burta, s-a strecurat înăuntru fără a fi observată. Când i-a găsit pe cei doi la o masă, împreună cu câțiva prieteni de-ai lui Gianni, nu s-a mai putut controla.

– Giovanni? a strigat ea, nevenindu-i să-și creadă ochilor. De parcă nu s-ar fi așteptat să aibă dreptate.

– Marella, draga mea.

L-a privit pe Gianni cum își ia mâna de pe cea a Domiettei în timp ce se ridică în picioare. Zâmbet larg. Brațele deschise, s-o îmbrățișeze, de parcă nimic nu era nelalocul lui.

– Monstrule. Criminalule...

– Haide, scumpa mea, calmează-te...

– O grămadă de minciuni! Marella s-a uitat la rivala ei, care o studia cu detașare rece în timp ce-și aprindea o țigară.

– Superbe insulte, i s-a părut că o aude pe Domietta spunându-le amicilor lui Gianni. Îl cunoaște bine. A expirat fumul cu putere, de parcă scena din fața ei o plectisea la culme.

– *Angelo*, încercă Gianni din nou, lasă-mă să vorbesc...

Marella a scuturat din cap, simțind cum i se umplu ochii de lacrimi.

– Ce mai poți spune, după o astfel de trădare? Ai reușit să mă seduci. Te-ai furișat în inima mea cu promisiunile și minciunile tale... M-am îndrăgostit de tine și m-ai luat de soție. Ți-am dăruit un copil, iar acum, când al doilea e pe drum, mă *abandonezi*? Pleci, mă lași pradă regretelor și lacrimilor? Asta este pedeapsa mea pentru că te-am iubit prea mult?

Vocea ei, la început melodioasă, a sfârșit prin a deveni stridentă. La mesele învecinate oamenii vorbeau în șoaptă, dornici să audă ce zice.

Gianni își păstră calmul de gheață.

– Am avut motivele mele să vin la Roma.

– Și care au fost acelea, dacă nu să mă înșeli pe mine? Bine măcar că te-am găsit aici. Cel puțin acum *știu*...

– Dar, draga mea, Domietta e doar o *prietenă*.

– E clar că-i mai mult decât atât!

– Te dai în spectacol. Tonul lui era neutru, deși privirea îi era foarte grăitoare. La loc lângă noi, dacă dorești – sau, dacă nu te simți bine, îi zic lui Mario să te ducă acasă cu mașina. L-a indicat cu capul pe un tânăr cu sprâncene negre, groase, care s-au ridicat, înțeleghătoare, către Marella.

– Asta e tot ce poți spune, după tot ce ai făcut?

– Femeie dragă, nu înțelegi că vreau să mă simt bine?

– Să te simți bine?! Știu eu cum te „simți bine“ tu!

Spectatorii a început să chicotească.

Gianni, calm:

– Devii enervantă. Nu am făcut nimic. Dacă nu mă crezi, întreabă-i pe domnii aceștia. A făcut un gest cu capul către cei din anturajul său, expresiile lor variind de la amuzament la mâhnire.

Domietta și-a dat o șuviță blondă după ureche. Marella i-a întâlnit privirea.

– Să nu-l crezi pe perfidul ăsta! M-a trădat. Te va trăda și pe tine.

Gianni a râs slab:

– Biata mea soție e obosită, prieteni. Starea ei e de vină... o face... emotivă. Când femeile sunt însărcinate, li se iartă orice comportament nebunesc.

Marella și-a strâns haina de ploaie în jurul dovezii „stării“ ei.

– Trădătorule, a zis ea cu patimă, printre dinți. *Trădătorule!*

Gianni a luat-o de braț și a condus-o afară.

– *Angelo*. O să ne vorbească lumea. Ai grijă să nu devii subiect de bârfă.

Marella a râs cu amărăciune.

– Nu te gândești că mă convingi cu argumentul ăsta. Mi-am pierdut simțul demnității! Poate să afle întreaga Romă despre faptele tale reprobabile, nu-mi pasă.

Apoi, aruncându-i o ultimă privire prințesei-rivale, care avusese neobrăzarea să se uite la ea cu o vagă expresie de milă, Marella s-a întors și a părăsit clubul, pregătită pentru a fi întâmpinată de inevitabila explozie de lumini de la blițurile paparazzilor care așteptau afară.

*

Marella știa că nu se comportase tocmai cum trebuie și că l-a dezamăgit pe Gianni, dar nu-i păsa. El era *al ei* și s-a luptat pentru el. Au ajuns la un *armistizio* în perioada ritualurilor de Crăciun, când toată familia era de față, dar animozitatea continua să mocnească în spatele aparenței de placiditate. În noaptea de Revelion, a ridicat receptorul la miezul nopții și l-a surprins pe Gianni vorbind cu Domietta Hercolani. Marella a făcut un mare scandal, în care Gianni a refuzat să se implice. A stat tăcut, suportându-i lacrimile și urletele – chestiuni ce țin de tragedia romană. Contribuția lui la întreaga scenă a constat într-un singur cuvânt: „nedemn“.

În zilele următoare, Marella a cerut sfatul celor două *sorelle* Agnelli. Le-a împărtășit pe rând povara care o apăsa pe suflet, ca să descopere că și ele erau, mai mult sau mai puțin, de aceeași părere.

– *Cara*, a spus una dintre ele, uneori se întâmplă ca un pătrat să nu fie cerc, asta-i viața.

– Ce vrei să spui? a întrebat Marella, confuză.

– Că nu ar trebui să încerci să potrivești un cui pătrat într-o gaură rotundă.

Cealaltă:

– *L'Avvocato*... el e devotat, nu fidel.

Înainte să se așeze cu Suni, cea mare, pe terasa impunătoarei lor case din Argentina, Marella și-a împachetat și despachetat lucrurile de mai multe ori. Le-a explicat, printre lacrimi, în ce *situazione* se afla și a dat glas temerii ei cele mai cumplite:

– O să se însoare cu femeia asta.

Suni i-a luat mâinile într-ale ei și i-a spus direct, fără menajamente, în stilul lui Gianni:

– *Ascoltami*. Nu o să se însoare cu ea. Niciodată. Tu ești soția lui. Nu te va părăsi niciodată. De ce să pună în pericol totul de dragul unui lucru atât de neînsemnat?

Marella a ascultat-o cu atenție și a învățat să-și ascundă teama. Era pur și simplu o chestiune de disciplină. Și-a împachetat lucrurile pentru ultima dată și s-a întors la Torino cu un ciudat sentiment de calm, sigură că, deși Gianni pleacă și vine, întotdeauna se va întoarce la ea.

Astfel că, în acel august din 1962, Marella a fost bucuroasă să petreacă timpul cu surorile Bouvier, care, între timp, făcuseră niște căsătorii avantajoase. Pe Lee o știa bine și avea încredere în ea. Iar Jackie, deși reprezenta, încă, o enigmă, cu vocea ei subțire și pauzele șovăielnice, era o companie plăcută din care emana strălucirea de Camelot a lui Kennedy.

Au existat, bineînțeles, și complicații, care păreau incompatibile cu acea insulă paradizică în care domnea un calm somnolent. Ofițerii de la Serviciul Secret, omniprezenți, urmărindu-le îndeaproape din bărcile cu motor. Ochii iscoditori ai paparazilor, cu lentilele lor telescopice. Dar dacă reușeai să ignori astfel de intruziuni și pur și simplu să *te bucuri de viață* – pentru că asta părea că-și dorește Jackie cel mai mult –, totul era chiar minunat.

În după-amiezile călduroase au plutit pe apele limpezi. Au tăiat arici de mare de pe stâncile aflate în apă, despicându-i și sorbind din cochilii măruntaiele cremoase. Au explorat grotele de smarald, unde, cu secole în urmă, romanii venerau nimfele mării – și care, a insistat Sandro, încă erau bânuite de spiritele damnate ale marinarilor, ale vrăjitoarelor mării și ale zeilor de mult dispăruți. După ce mâncau spaghete cu calamar proaspăt, cutreierau prin oraș, oprindu-se să cumpere saronguri din magazinele locale, care afișaseră la intrare o pancartă cu cuvintele „WELCOME JACQUELINE!”. Aceste escapade, deși plăcute, creau o adevărată frenezie crescândă printre fotografi, care urmăreau micul grup peste tot. O oprire la o cafenea din Piazza Duomo pentru un *aperitivo* avea puterea să stârnească aproape o răzmeriță, toți se chinuiau să-și obțină fotografiile.

– Eh, Jackie! *Sorriso*, Jackie! Își arătau dinții pătați de nicotină să le încurajeze și pe ele să zâmbească.

– *Di „formaggio“*, Jackie! Marella văzu teroare în ochii lui Jackie în timp ce se chinuia să schițeze un zâmbet cu o jumătate de gură, și întorcându-se să se asigure că agentul Hill era la îndemână. Sub aparența de maleabilitate și supunere – panica unei vulpi înfruntând câinii de vânătoare.

Agitați, dar nevătămați, membrii grupului Radziwill se întorceau apoi acasă, unde dispăreau să facă băi lungi sau să doarmă sau să citească pe terasă, reunindu-se după ora zece pentru cină, pe care o luau admirând luminile din golf și ascultând serenadele pescarilor ancorați în larg. Uneori dormeau până la prânz, pentru că se culcau după ora trei. Apoi reîncepea rutina relaxantă, cu cafea și fructe coapte, pe care le savurau în timp ce răsfoiau ziarele internaționale de a căror livrare se ocupaseră dinainte soții Radziwill. Până în cea de-a șasea zi a șederii lor, paginile erau pline de fotografii cu doamna Kennedy, însoțită de anturajul ei, plimbându-se prin sat – ceea ce era de așteptat. Apoi s-a petrecut un lucru curios, a avut loc o schimbare. În poze nu mai apăreau doamna Kennedy și însoțitorii ei... cu excepția lui *L'Avvocato*.

ESCAPADA ROMANTICĂ A LUI GIANNI ȘI JACKIE, scriau titlurile.

FUZIUNEA KENNEDY-FIAT.

O mulțime de variante pe această temă, traduse în nenumărate limbi; în fotografiile apărea Jackie, relaxată, în pantaloni albi și bluze în V în culori pastelate, cu părul castaniu acoperit cu o eșarfă. Plimbându-se cu Gianni – *singură*. Râzând – alcătuiind imaginea perfectă a unui cuplu de îndrăgostiți în vacanță.

Marella a studiat cu atenție pozele: Jackie uitându-se la Gianni, cu dorință în priviri. Gianni turnând o băutură pentru Jackie. Gianni ajutând-o pe Jackie să urce în barca cu motor, mâna lui odihnindu-se la baza spatelui ei. Una dintre poze îi înfățișa într-o ipostază deosebit de provocatoare: Jackie ținând un flacon cu ulei de protecție solară, Gianni apucând-o de mână. Capul lui odihnindu-se pe brațul ei, cu șuvițele lui de păr cărunt, ondulat, atingându-i pielea goală.

În fundal: o femeie aplecată în față. Ochelarii de soare protejând o miriadă de secrete. Poate că urmărea intimitatea cuplului din fața ei. Poate era oarbă la ce se întâmpla în jurul

ei. Marella s-a uitat cu atenție și i s-a părut că acea femeie ar putea fi ea, dar figura nu era foarte clară.

Când Jackie a ieșit din cabana ei, purtând o rochie de plajă peste costumul de baie, somnul încă îi zăbovea pe la colțurile ochilor. Lee i-a dat un teanc de ziare.

– Ai face bine să-l suni pe Jack.

Jackie a început să le răsfoiască; nu putea să-și creadă ochilor.

– Dar... cum au *reușit* să facă asta?

Cei de la masă au primit și ei, la rândul lor, ziarele, pe care le-au examinat cu atenție, chipurile lor căpătând expresii grave.

Doar Gianni părea amuzat, râzând pe înfundate pe seama titlurilor. Satisfăcut de cucerirea lui imaginară.

– Asta-i chiar o idee bună, de fapt. Kennedy și Agnelli – ar fi o fuziune excelentă, nu? Și adăugă: Din punct de vedere financiar, bineînțeles. Poate că ar trebui să vorbesc cu Jack – și vom lua în calcul această variantă.

Marella aproape că nu-l auzea, preocupată cum era de imaginea neclară din poza cu încheietura mâinii.

– Ne-au tăiat pe noi din imagine ca să-și poată vinde povestea, a spus Benno Graziani, expert în astfel de treburi. Cea mai veche șmecherie în domeniu. Tu știi asta, Jackie.

Ea a aprobat din cap cu mișcări automate. Cei doi au devenit apropiați de pe vremea când lucrau ca fotojurnaliști pentru un ziar din Washington – *Times Herald* –, înainte ca Benno să înceapă lucrul la *Paris Match* și Jackie să renunțe total la carieră.

Și Marella cunoștea, desigur, toate subterfugiile prin care se putea măslui o imagine, de pe vremea când lucrase la *Vogue* cu Blumenfeld. Rațional, era perfect conștientă că era doar un truc. Dar intuiția îi spunea altceva...

– Am fost *împreună* toți – tot *timpul!* a zis Jackie, pe un ton în care începea să se facă simțită îngrijorarea. Pur și simplu nu înțeleg cum au reușit asta.

– E vorba de unghiuri, a spus Benno, uitându-se peste umărul ei.

Lee li s-a alăturat.

– Uite... aici se vede marginea cămășii mele!

Într-una dintre versiunile plimbării lui Jackie cu Gianni prin piață, se vedea o fâșie de culoarea lămâii din tunica în dungii a lui Lee.

– Și Marella, uite, aici se vede umbra ta.

Lângă Gianni se putea observa umbra unei siluete, separată de imagine, în spatele unei reflectări cețoase, de parcă acea persoană ieșise intenționat din cadru.

– Au apărut în *The Times*? a întrebat Jackie.

Stas s-a uitat prin ziare.

– Mda. Apoi, după ce l-a verificat pe următorul din teanc: Și în *Post*.

Jackie s-a lăsat pe spătarul scaunului, descumpănită.

– Poate că nu ar trebui să mergem în oraș.

– *Senza senso!*²⁰ a zis Gianni, cu dispreț. Rosa! a strigat el către femeia pe care Lee o angajase ca bucătăreasă și care venise să adune farfuriile. Adu-ne șampania!

Lee a început să râdă:

– Șampanie? La micul dejun?

Marella a zâmbit. Asta era încă o excentricitate a celor din familia Agnelli. După moartea tatălui, cele trei vlăstare Agnelli, aflate la vârsta adolescenței, au fost lăsate în plata Domnului de către mama lor, care era la fel de nestăvilită ca ei. Astfel că șampania și sucii de ananas au devenit hrana lor zilnică la micul dejun. Acestui ritual i s-au adus obiecții doar după ce bunica lor i-a descoperit pe jumătate dezbrăcați pe șezlongurile de lângă piscina de la vila Cap-Martin a familiei. Gianni a răspuns nedumeririi lui Lee așa cum Marella se aștepta deja – cu aceleași cuvinte pe care le foloseau tinerii Agnelli când *nonna* îi lua la întrebări:

– De ce nu? E bună.

Marella era foarte încântată că îl cunoștea atât de bine. Putea anticipa ce avea să zică înainte să deschidă gura. El era marea ei iubire – unica ei iubire. Într-un fel, dădea dovadă de înțelepciune când era vorba de Gianni. Simțea ceva anume în el, exact în acel moment, ceva extrem de viu. Agitându-se... trezind în Marella acea veche îndoială pe care o crezuse suprimată de mult. Sentimentul pe care-l împlânzise cu ani în urmă, odată cu ieșirea din scenă a Domiettei Hercolani. Pentru prima dată de atunci simțea că piedestalul solid pe care încercase să-și mențină echilibrul se cutremura, amintindu-i de efemeritatea lui.

Când a reapărut Rosa, Gianni i-a luat sticla din mână și a deschis-o triumfător.

– *Nu le vom permite hienelor ăloră să ne strice plăcerile!* declară el, făcând înconjurul mesei și turnând în pahare. Haideți să mergem cu barca la Capri! Și la Positano – și peste tot între cele două! Bem vin până ni se învârte capul – și ne împrietenim cu *bella gente* din piețe! Apoi ne luăm după ei, mergem în cluburi de noapte și ne dezlănțuim! Dansăm rumba și cha-cha și twist! Haideți să dansăm și să cântăm și să flirtăm cu tot ce ne iese în cale!

I-a sărutat scurt pe obraz pe Jackie, pe Lee și apoi pe Benno. Toată lumea râdea acum, dispoziția sumbră dinainte transformându-se în poftă de distracție. Marella radia, astfel de transformări îi erau perfect familiare. Era un vrăjitor *L'Avvocato*. Într-un fel foarte diferit, semăna mult cu Truman. Debordând de dorința de a face năzdrăvănie. Molipsindu-i pe cei din jurul lui cu fiorul posibilului.

Gianni și-a ridicat paharul:

– Pentru *la bella vita!*

Ceilalți i-au urmat exemplul: *La bella vita!*

A dat paharul pe gât și – râzând cu poftă, în spiritul excesului – l-a aruncat pe stâncile antice, unde s-a spart într-o mie de splendide bucăți.

lahtul *Agneta*, cu pânzele lui bordo fluturând în vânt, era regatul lui Gianni. Aici era, fără putință de tăgadă, *il re*³¹, iar legea lui era una a excesului. Își îmbrățișă musafirii de bun venit – soții Radziwill, soții Graziani, D'Urso și pe cele două doamne care veniseră neînsoțite, Kennedy și Jacqueline (Caroline rămăsese la Villa Episcopo cu Serviciile Secrete, care făceau pe bonele).

– Noi îi spunem Negroni, a zis Gianni, întinzându-i lui Jackie un pahar, de parcă ar fi dat o ofrandă zeilor. Pe tăvi de argint se aflau pahare cu lichid de un roșu aprins, gheață și felii de portocale.

– Ce-i în el? a întrebat ea, ducând paharul la gură.

– Campari – de la Milano –, vermouth de Torino din Piemont, de la poalele Alpilor... și *uno spruzzo di gin*. Rânjetul lui sugera că s-a adăugat mai mult decât câteva picături de gin.

Negroni e mai mult decât o băutură; e un mod de viață.

Pasagerii au băut fără reținere paharele cu bitter și tincturi botanice, care aveau asupra lor un efect asemănător cu al unui opium ușor, făcându-i să se simtă moleșiți. Soții Graziani s-au întins – Nicole odihnindu-și căpșorul palid pe coastele lui Benno; apoi și-au schimbat poziția, Benno folosind fesele ei frumos curbate pe post de pernă. Sandro și Mario au jucat șah ore în șir. Jackie a citit o vreme – apoi a adormit cu cartea pe piept, paginile la care rămăsese umezindu-se de la uleiul de protecție solară și transpirație.

Marella nu era absolut sigură, dar oare nu l-a auzit pe Gianni exprimându-și admirația față de silueta athletică a lui Jackie, în timp ce ea făcea plajă în acel modest costum de baie întreg (Președintele i-a interzis să poarte bikini, de teama vreunui scandal)? A fost doar în închipuirea ei sau degetele lor s-au atins *intenționat*, nu accidental, când și-au schimbat pozițiile, având în vedere că șezlongurile lor erau unul lângă celălalt? A respins rapid gândurile acestea, căci își amintea foarte bine ce pățise în trecut...

Și totuși, era doar o întâmplare că cei doi păreau a fi tot timpul unul lângă altul, fie că stăteau pe scaun, fie că se plimbau? E adevărat, fotografiile pot face tot felul de șmecherii ca să-și promoveze poveștile inventate, dar nu pot crea apropierea asta. O fotografie poate fi falsificată, dar la fel de bine poate surprinde adevăruri ascunse.

Lee desena până se plictisea, apoi își găsea altceva de făcut. În cea de-a doua după-amiază a lor pe mare, au observat o barcă cu motor îndreptându-se către ei. Jackie s-a trezit din starea de semi-amorțeală, de teamă că ar putea fi vreo haită de paparazzi care aflaseră unde erau. Marelui i se păru mai probabil să fie una dintre flotilele Serviciilor Secrete, plasată la distanță strategică, pentru a nu fi observată, de către agentul Hill. Zgomotul motorului se auzea tot mai tare, deși vasul arăta de parcă pe el se aflau nu insecte, nici monștri marini, ci păsări cocoțate pe provă. Se vedeau niște aripi negre, imense, care fluturau în vânt – un corb negru, în contrast cu apa atât de verde și cu cerul atât de albastru care păreau că se unesc și formează un soare de o lumină splendidă, orbitoare. Apropiindu-se mai mult, corbul luă forma unei persoane în haine preoțești, ținându-se de capătul bărcii care mergea cu viteză.

– Cred că e pentru mine, s-a înseninat la față Lee. Stas! Soțul ei, care dormea la umbră, s-a trezit, iar cei doi Radziwilli s-au dus spre pupă, unde au început să-i facă cu mâna celui care se apropia.

Întinsă la plajă lângă Jackie, Marella privea această scenă ciudată. Întorcându-se pe cealaltă parte a șezlongului, Jackie a explicat, relaxată:

– E un emisar de la Vatican.

– De la *Vatican*...? s-a încruntat Marella.

– Da. Am fost cu Lee să-l vedem pe Papă când eram la Roma. Oficial, eram doar eu, dar de fapt ne-am dus amândouă. Apoi, cu entuziasmul celui care împărtășește un secret, vocea lui Jackie deveni și mai găfăită decât de obicei. Știi, Lee vrea anularea căsătoriei.

– Vrea să se despartă de Stas?

– O, nu, nici vorbă! chicoti Jackie. Vrea să divorțeze de primul soț. Michael Canfield. Englez. Moștenitor în publicistică. Apoi a adăugat cu dispreț: O căsătorie de tinerețe. Să scape de sub papucul mamei – sau să mi-o ia mie înainte. Cine știe. În fine, vrea să se căsătorească cu Stas...

– Credeam că deja...

– La starea civilă, da. Dar vor cu disperare să se căsătorească așa cum trebuie. Să uite de eșecul dezastruos al primei căsnicii. Nu s-ar zice, dar eu mă gândesc la... situația

noastră. Jack e catolic, primul președinte catolic... Ce să zic, am tras și eu niște sfori mai delicate, dar ce să faci? Lee e parte din familie.

Marella a privit de la distanță cum preotul a coborât din barca cu motor și s-a urcat pe puntea *Agnetei*, mișcându-se nesigur, ca un bețiv care încearcă să iasă dintr-o barcă cu vâsle. Mai auzise de astfel de aranjamente, bineînțeles. În Italia, unde divorțul era ilegal, anulările erau singura cale prin care puteai scăpa de un soț, ca să te poți căsători cu un alt bărbat. Nonșalanța cu care erau tratate anulările, precum și frecvența lor i se păreau alarmante. Cunoștea cel puțin o duzină de femei de care soții lor s-au descotorosit în grabă pentru a se putea însura cu altele. Fără să vrea, i-a venit în minte linia de asamblare de la fabrica Fiat din Lingotto, la capătul căreia ieșeau Coupé-urile – pentru noii cumpărători de mașini, care voiau să renunțe la cele vechi pentru un model nou. Ce fragil e totul în secolul ăsta; schimbarea e etosul timpurilor! Gândirea Marelei era atât de diferită... pentru că îi plăcea ceva cu atât mai mult cu cât valoarea îi era confirmată de trecerea timpului. O piesă din Antichitate, un tablou renascentist. O căsnicie...

De fapt, asta a speriat-o când Gianni a flirtat în felul acela cu Domietta Hercolani. Iar acum, ascultând-o pe Lee, care stătea relaxată în bikini pe șezlong și-i povestea toate detaliile înțelegerii ei cu trimișii de la Vatican, Marelei i se părea că totul frizează absurdul.

A apărut Gianni, înfășurat într-un prosop și cu un pahar în mână. Gazdă atentă ca întotdeauna, l-a servit pe preotul transpirat cu un Negroni. Apoi, dându-și jos prosopul fără nici cea mai mărunțică urmă de jenă, a sărit în pielea goală în apă. Bronzat. Divin.

– Ce să zic..., a rânjit Nicole Graziani cu subînțeleles, ridicându-și ochelarii să evalueze mai bine priveliștea. Cine le are pe toate chiar că le are *pe toate*.

Zilele au trecut lin una după alta, plăcerea estompând granițele dintre experiențe.

Au făcut turul ruinelor greco-romane din Paestum, au cutreierat prin templele Herei și ale lui Poseidon. Gianni a aranjat să ancoreze iahtul în larg și să ia o barcă cu motor până la o plajă din Praiano unde se construise recent un club de noapte – Africana Famous –, în niște grote naturale cu fața spre mare. Grupul lor de opt membri a intrat în acel loc slab luminat, așteptând să li se obișnuiască ochii cu strălucirea liliachie a candelabrelor care atârnavă printre stalactite. S-au înghesuit în separeul circular tăiat în stânci, alăturându-se altor petrecăreți celebri care, în costumele lor negre, fumau neîncetat. Privind cu detașare un spectacol de scenă scandalos – dansatori africani vopsiți tradițional, în culori de război, răsucindu-se pe ritmurile primitive ale tobelor, unul dintre ei chinuind o femeie în costum mulat cu model de blană de leopard. S-a întins supusă sub scuturile și sulile lor. Clienții continuau să privească, sorbind șampanie în caverna plină de fum și care pulsa din cauza lovirii repetate a instrumentelor de percuție și a vaietelor înfocate ale saxofonului.

Marella a simțit cum o trage Gianni mai aproape de el, îmbrățișându-o strâns, în timp ce dansau pe muzica lentă de bossa nova. Geaca lui mirosea vag a ulei de protecție solară. Ritmul s-a accelerat, iar Marella s-a trezit învârtită în brațele lui Mario pentru un cha-cha, apoi într-ale lui Benno pentru un mambo. S-a uitat atentă peste umerii lor cum Gianni schimba partenerile de dans, mai întâi Lee, apoi Nicole, apoi s-a așezat la masă lângă Jackie să fumeze o țigară. Când a început o melodie rock-and-roll în italiană, a tras-o pe doamna Kennedy înapoi pe ringul de dans și au dansat twist, răsucindu-și șoldurile și emanând o atracție subtilă. Locul era aglomerat până la refuz. Amețitor. Ei continuau să danseze în acel ritm năucitor, schimbând cu rapiditate partenerile până când acestea s-au prăbușit pe scaunele de la o masă tăiată în stâncă, să-și revină. La patru și un sfert au coborât scările spre plajă, unde s-au îngămădit în barca ce aștepta să-i ducă înapoi pe *Agneta*, cântând:

– *Volare! Ooooo-oooo! Cantare, oo-oo-ooo-ooooo!* – în noaptea senină. Cerul părea mitic, nesfârșit, în pragul zilei.

În dimineața următoare, una dintre bărcile de pază le-a adus teancul de ziare.

JACKIE ȘI L'AVVOCATO: NOAPTE SĂLBATICĂ ÎN PEȘTERA PIRAȚILOR!

– O, Doamne, a suspinat Jackie.

Clubul de noapte plin cu fum. Dansul de scenă african. Trupuri dansând strâns pe ringul de dans. Grupul lor intrând și ieșind din Africana Famous.

– Dar unde erau? a întrebat Marella, nedumerită.

Benno a studiat fotografiile.

– Trebuie să fi fost în club. Și pe terasă.

– Eu nu i-am observat.

– Au ei metodele lor. Lentile telescopice. Camere ascunse. Atașate de rever sau de serviete. Sau ascunse chiar de complicele lor.

– Bănuiesc – a început Jackie, apoi s-a oprit, în stilul ei caracteristic, de nu știi niciodată dacă afirmația ei se încheiase sau nu – că asta e. Ar trebui să ne întoarcem la Ravello.

Gianni a apucat un alt ziar – GIANNI E JACQUELINE IN AMORE – și l-a mototolit în pumn.

– Naiba să le ia pe hienele astea! *Nu* ne vom schimba planurile! Vom merge cu iahtul la Capri, așa cum am plănuțit. Apoi, către Jackie: Vrei să-l vizitezi, nu?

– Ce să zic... *chiar* mi-am dorit asta. Și poate să-mi iau o pereche de pantaloni din ăia foarte largi, divini...Îți *admir* alegerea, Marella. Tare mi-ar plăcea să iau cu mine acasă o pereche.

Marella a zâmbit.

– Sunt sigură că va fi încântată Contesa. Contesa, adică scumpa lor prietenă Irene Galitzine. Chanel de Rusia. Pantalonii aceia largi, tip pijama, *facevano furore*³² peste tot în Europa. Contesa Galitzine trăia într-o vilă închiriată ce aparținuse familiei Medici, pe insula Capri.

Gianni se ridică hotărât.

– Deci așa rămâne. Mergem cu iahtul. Să încerce numai să ne oprească. În timp ce se îndrepta să aranjeze plecarea, a sosit șalupa agentului Hill. Gianni i-a făcut cu mâna.

Hill se îndreaptă spre galerie, unde ceilalți zăboveau la o ceașcă de cafea.

– Bună dimineața, domnule Hill. Pofțiți. Nu doriți niște pâine prăjită?

– Mulțumesc, am mâncat deja, doamnă Kennedy. I-a înmânat lui Jackie o telegramă.

– A sosit azi-dimineață pentru dumneavoastră. De la Casa Albă.

Jackie radia când a deschis plicul, în timp ce ceilalți din grup au început să vorbească despre planurile pentru acea dimineață.

– Marella, a zis Benno, abia aștept să fotografiez stâncile Faraglioni când ajungem în Capri. Vrei să mă însoțești?

S-a format o legătură între ei în ultima săptămână, după ce Marella i-a reamintit lui Benno cât de mult îi plăcea fotografia experimentală, care nu implica manipulări imagistice ordinare, de dragul banilor; iar Benno i-a adus aminte Marellei de o lume cu care nu mai intrase în contact de vreo nouă ani.

Nicole discuta cu soții Radziwill:

- Știi că *am fost* la Green, dar n-am putea încerca la Blue Grotto...?
- Jackie...? a spus Lee, observând expresia de pe chipul surorii ei. E totul în regulă?

Într-adevăr, Jackie pălise. S-a uitat la Lee și i-a întins telegrama.

- De la Jack.

S-a ridicat și a plecat de la masă. Lee a citit mesajul, apoi a pus foaia jos și s-a grăbit s-o urmeze pe Jackie. Stas a luat-o și a citit-o cu voce tare.

Câteva cuvinte, cu un mesaj clar:

MAI MULT CU CAROLINE. MAI PUȚIN CU GIANNI.

Marella a pregătit un picnic (terină de pui, cu aspic din lămâie de Amalfi) în timp ce Benno a adunat echipamentul de fotografiat. Nicole, pe cel de snorkeling. Când au plecat, pe la amiază, soții Radziwill erau deja întinși la soare. Sandro și Mario erau la tabla de șah, continuând o partidă pe care o întrerupseseră în după-amiaza precedentă. Jackie nu era nicăieri, își petrecuse dimineața în cabină.

În timp ce Marella, Nicole și Benno se urcau în barca auxiliară și au pornit motorul, Gianni, care plutea la o mică distanță de *Agneta*, a înotat spre ei să-i salute.

- Ultima șansă, *Avvocato!*
- Nu, *grazie*, Benno. Mi-a ajuns de câți fotografi am avut parte. Apoi, rânjind, către Marella: *Divertiti, angelo*. I-a trimis o beza și a început să înoate pe spate spre iaht.

Pe barcă, soții Graziani și Marella admirau apa care era atât de albastră, încât cerul părea violet prin comparație. În fața lor se vedeau trei formațiuni stâncoase, sculpturale, în forme neregulate, ieșind mărețe din mare. Stâncile Faraglioni.

- Au și nume, a spus Marella, pentru care acele stânci reprezentau ceva magic încă din copilărie. Cea mare e Stella, stea. Cea mai mică, Mezzo. Iar între ele, Fuori. Unii spun că acestea au fost exact stâncile de pe care au cântat sirenele când i-au ispitit pe Ulise și pe oamenii lui.

Benno a fluierat încet.

- Ce să zic... nu e greu de înțeles ce l-a atras pe bietul om!

După ce s-au mai apropiat, Nicole s-a dezbrăcat de rochia de plajă și s-a băgat în apă. Marella și Benno s-au întins după aparatele foto. Fuori părea că se mișcă, deși, dacă te uitai mai atent, observai că erau doar șopârlele de culoarea lapisului care se târau pe suprafața stâncoasă. Marella ținea cutia cu Rolleiflex-ul ei la nivelul taliei, uitându-se în jos la imaginea din cadru. A poziționat-o într-un unghi în care silueta neregulată aducea cu sânul unei femei, apa devorând forma stâncoasă ca o gură înfometată.

S-au întors după-amiaza târziu, Nicole epuizată după atâta înot, Marella și Benno satisfăcuți de acea ieșire artistică. Exact la timp pentru un cocktail.

- Regatul meu pentru un Negroni..., a zis Benno cu entuziasm, trântindu-se pe bancheta de pe punte, lângă Lee.

- Va trebui să ți-l faci tu, atunci. Gianni nu s-a întors încă.

Marella și-a dat jos sandalele și li s-a alăturat, aruncând o privire mării.

- S-a dus din nou să înoate? Nu l-am văzut când am venit.

Lee a căscat.

- S-a dus pe țârm.

– Ah...

– Cu Jackie. Și Mario.

– Fără noi...?

– Păi, Gianni s-a gândit că i-ar face bine lui Jackie să iasă puțin. Voia să-și cumpere o pereche de pantaloni largi, ca ai tăi, așa că a dus-o la magazinul Contesei Galitzine.

– Credeam că ne-am înțeles că mergem *toți trei* la Villa Vivara, a zis Marella, silindu-se să zâmbească. Fac eu Negroni. Pornind să aducă cele necesare pentru băutură, s-a întors și a întrebat, cu un calm studiat:

– Au zis la ce oră se vor întoarce...?

– Bănuiesc că la cină.

Ora cocktailurilor a sosit și a trecut. Nici urmă de Gianni. Sau de Jackie. Sau de Mario.

Marella știa că cel de-al treilea membru al expediției avea rolul de a da absenței lor aparența de nevinovăție. Se lăsase întunericul și cei trei călători încă nu se întorseseră. Cei de pe iaht deveneau neliniștiți. Plănuiseră se meargă cu toții la cină pe insulă. Și acum... Cum să facă să se întâlnească?

– Oare să mâncăm aici? a zis Marella, după ce Lee și Nicole s-au plâns de dureri de stomac din cauza foamei, deși goliseră o tavă de aperitive.

– *Nuuuuu!* au răspuns toți în cor, pe un ton smiorcăit. *Vreau* să mergem pe țarm! Ce ziceți?

S-au propus diverse variante. Să ia barca de rezervă. Să stea o noapte la Quisisana, hotelul la modă în acel moment. Existau șanse mari să-i găsească pe cei trei într-o enclavă atât de mică, nu? Sau măcar să pornească în căutarea lor la Villa Vivara a Contesei Galitzine înainte de micul dejun? Elementul de surpriză al acestui plan le făcea mare plăcere, mai ales lui Lee și lui Benno, care începuseră să șușotească între ei, de parcă puneau la cale ceva de proporții. Apoi au dispărut în cabinele lor să-și ia gențile pentru noapte, în timp ce Marella a rămas pe punte, uitându-se visătoare la stele.

– Dar, Marella dragă, tu nu vii? au întrebat ei, în timp ce Stas și Benno îl trimiseseră pe majordom să pornească *motoscafo*. A refuzat din cap, silindu-se, cu curaj, să zâmbească, așa cum mai făcuse de atâtea ori până atunci.

– Cred că eu rămân aici. Sigur o să se-ntoarcă în scurt timp și n-aș vrea să se îngrijoreze Gianni, a zis ea, încercând să pună capăt protestelor lor. Și-apoi, mă doare puțin capul de la atâta stat în soare. Chiar vreau să rămân aici.

– Nu! au obiectat ei. Trebuie să vii cu noi! s-au rugat de ea pe un ton lingușitor.

Dar ea n-a cedat, așa că grupul a urcat în mica barcă și a pornit spre luminile de pe insula Capri, iar Marella a rămas pe puntea lustruită a *Agnetei*, făcându-le cu mâna.

S-a dus în bucătărie, pustie acum, pentru că-i trimisese de mult pe angajați în cabinele lor. Și-a făcut o porție simplă de paste, dar a descoperit apoi – stând singură în salon – că nu avea deloc poftă de mâncare. Și-a turnat un pahar din carafa cu vin lăsat să respire în mijlocul mesei pregătite pentru nouă persoane. Și-a privit ceasul de la mână – trecuse de mult de miezul nopții. Și-a luat paharul și a mers înapoi pe punte să aștepte; s-a întins pe un șezlong și, după o vreme, a căzut într-un somn agitat.

Visa că era pe o mare întunecată, într-o barcă cu vâsle, mânată de un curent puternic. Privind cu atenție, a văzut silueta unei prințese italiene cu păr de culoarea fagurelui, ademenind-o către prima dintre cele trei stânci crestate. O voce joasă, melodică, ademenea barca Marellei tot mai aproape. I s-a alăturat o a doua voce, care venea de pe

a doua stâncă, pe care șopârlele de culoarea lapisului se târau peste forma unei zeițe imense de piatră. De pe a treia s-a auzit o voce găfâită – întreruptă, nerăbdătoare. Unindu-se într-un cântec de sirenă, o ispiteau pe Marella tot mai aproape de stâncile periculoase...

S-a trezit tresărind. Singură. Vechea panică spintecându-i inima ca un pumnal. S-a uitat din nou la ceas: trecut de ora două. A început să se plimbe pe punte, vorbind în șoaptă cu ea însăși, cu stelele nemiloase.

– Nefericită Marella! De ce suspini? Chinul ăsta! *Iar* m-a trădat. M-a luat de proastă. Soția cea loială care așteaptă, care iartă. Și totuși...

Și-a amintit de liniile din jurul ochilor lui când zâmbea, de parcă radiau din două puncte simetrice. De fâșiile cărunte în marea de păr negru. De nonșalanța cu care se bucura de frumusețea lui fizică, de pielea aceea aurie, bronzată. Delicioasa convingere pe care o avea de fiecare dată când intra într-o încăpere, că totul e posibil, și care persista mult timp după ce pleca. Și, ca întotdeauna, furia i s-a estompat. I s-au trezit iar sentimentele de afecțiune și dragostea pentru el și, ca de fiecare dată, a simțit că el nu poate greși.

S-a retras în cabina ei, unde s-a dezbrăcat și s-a strecurat între cearșafurile din bumbac egiptean, brodate cu inițialele ei, încolăcite între cele ale lui Gianni. Știa că îl va ierta. În ciuda durerii surde, în ciuda dorinței arzătoare de a se răzbuna. Toate astea cântăreau prea puțin în fața unui simplu adevăr. Când se uita la chipul lui, inima încă îi tresărea.

Era cu mult trecut de ora patru când a auzit hârâitul bărcii cu motor care creștea pe măsură ce se apropia.

Sunetul lui *L'Avvocato* care se întorcea.

Inima dădea să-i iasă din pieptul de egretă, bătând în ritm cu motorul, chiar lângă hublou. Apoi... tăcere. S-au auzit pași deasupra – două perechi? trei? –, urmași de sunete slabe de... corzi? Ciupirea în stil baroc a corzilor de... oare era o lăută?

Marella și-a luat halatul pe ea și a ieșit în vârful picioarelor pe scările care duceau spre punte. A rămas ascunsă, urmărind din umbră.

Un singur muzician, care stătea la proră, ciupind dintr-o mandolină.

Cei doi erau la câțiva metri distanță, îmbrățișați în lumina lunii. Gianni, ținând-o strâns pe Jackie. În picioarele goale pe puntea lustruită, dansând pe acordurile blânde ale mandolinei. Jackie purta o pereche de pantaloni largi de la Contessa Galitzine, de mătase, de un verde-palid, care strălucea precum coada unei sirene în lumina reflectată de marea scăldată în lumina lunii.

Gianni i-a șoptit ceva la ureche lui Jackie, dar Marella nu putea fi sigură ce îi spusese, chiar dacă și-a ținut respirația. I s-a părut că Jackie aprobă din cap, dar la fel de bine se poate să-și fi aruncat părul ei castaniu peste umăr, unul dintre gesturile pe care îi plăcea ei să le facă, așa cum îi plăcea să folosească vocea aceea de copil sau să facă pauze când vorbea. Marellei i s-a părut că mandolinistul a privit-o în ochi, de la distanță, cu o expresie care *putea* fi luată drept compasiune.

Marella i-a lăsat acolo, pe punte, dansând sub pânzele bordo ale *Agnetei* care fluturau cu grație în briza mării.

*

În dimineața următoare l-a găsit pe Gianni singur pe punte, mâncând restul pastelor pe care le pregătise ea în seara anterioară. Gianni i-a zâmbit... apoi, văzând că nu-i răspunde la fel, și-a reluat masa.

Marella s-a apropiat și s-a așezat lângă el.

– Bănuiesc că ești furioasă.

Drept răspuns, ea a negat din cap.

– Am dus-o pe Jackie la Contesă – să-și cumpere afurisiții ăia de pantaloni.

Ea a încuviințat.

– Apoi am vrut să vedem clubul de noapte Number Two, așa că am mers toți acolo – Contesa, Mario, Jackie și cu mine –, cu gândul că nu stăm mult. Dar știi cum îs localurile astea. Pe când am plecat, apa era prea agitată să luăm barca. Era periculos...

Ea a continuat doar să-l privească în ochi.

– O, fir-ar să fie! Spune ceva!

Marella a ezitat, apoi s-a aplecat și și-a pus, preț de o clipă, capul pe genunchii lui. El i-a mângâiat buclele scurte. Ea s-a uitat la el cu ochi rugători.

– Dragostea mea, pot să-ți cer ceva?

– Știam eu. Ești nervoasă. Ai de gând să faci scandal.

– Dragul meu, nu mai sunt nervoasă. Tot ce simt e milă. Nu-mi mai pasă unde ești, cu cine. Nu contează. Nu mă mai gândesc la minciunile tale. Vreau doar să-ți cer o favoare.

– Ce vrei – o lesă de aur cu care să mă ții aproape de tine?

– Nu mă lua în derâdere.

– În derâdere? Pentru ce! Ce vrei de la mine, *angelo*?

– Să te schimbi. Să o lași mai moale.

Era prima dată când îi cerea ceva într-un mod serios. Fără plânsete, fără țipete. Doar îi cerea. Gianni s-a uitat lung la ea, surprins. Apoi a început să râdă – un râs sfidător, nestăpânit.

– Bravo, *mio amore*! Vrei să mă controlezi!

– Nu râde, *te rog*.

– Bravo ție! Și-a lăsat capul pe spate, râzând vesel.

– Sunt îngrijorată...

– Suntem bine, *angelo*.

– Nu – sunt îngrijorată... pentru *tine*.

Peste chipul lui a trecut umbra unei pânze de culoarea sângelui. A rămas acolo fără să zică nimic. Marella s-a ridicat și – un gest total neașteptat – Gianni a apucat-o de mână. A dus-o în dreptul inimii și a ținut-o acolo. În acel moment, el i s-a părut Marellei foarte tânăr și foarte bătrân în același timp. A privit-o cu expresia aceea de băiat pierdut, care a rămas orfan din cauza vitezei; frumosul satir, sărutat de buzele lui Dionysos; un bărbat foarte bătrân, pentru care iadul înseamnă să moară singur. Cu mâna pe pieptul lui, a simțit ce îi face inima să bată. *Velocità! La bella vita! Măreția umanității!*

Și, în acel moment, a înțeleș. Să-l schimbe ar fi însemnat să știrbească exact lucrul pe care-l iubea cel mai mult la el.

A suspinat încet, aproape imperceptibil. A stat așa un moment lung, simțindu-i bătăile inimii, mâna lui ținându-i-o pe a ei. În cele din urmă i-a strâns-o ușor și i-a dat drumul.

– Haide, lasă-mă să mănânc acum. Poți mânca cu mine, dacă vrei. A ridicat furculița, răsucind pastele în jurul ei, și i-a întins-o.

Marella s-a așezat din nou lângă el. A luat furculița și a turnat două pahare de vin. Au stat așa, fără să mai schimbe o vorbă. Doar împărțind o farfurie cu paste și privind creasta soarelui răsărind la orizont.

CODA

La scurt timp, au început să apară tot felul de zvonuri – bârfe obscene, indecente.

Nu ne face plăcere să le repetăm, dacă o facem e doar pentru a le combate, pentru că, firește – să fim bine înțelese –, ele nu reflectă în nici un fel propriile noastre păreri *personale*.

Zvonuri legate de un mesager căruia Agnelli i-a cerut să se întoarcă la Washington după steriletul lui Jackie. Sau ziceau oare că a fost trimis direct, prin Air Force One?

Bârfe șoptite de-a lungul anilor pe la colțuri, extrem de răutăcioase, de cei mai înverșunați scandalagii. Că John-John seamănă mai mult cu Gianni decât cu Jack Kennedy. (Ne cuprinde rușinea când ne amintim că și noi am numărat lunile de sarcină și am răsuflat ușurate când am descoperit că datele nu se potriveau.)

Cei din grupul Radziwill au negat cu vehemență că s-ar fi întâmplat ceva indecent.

– Jackie îi era devotată lui Jack, a insistat Benno. În acea excursie s-a ocupat doar de Caroline. Au făcut schi pe apă. Au gătit spaghete. Chestii de-astea, materne.

– Lui Gianni nu-i plac complicațiile, a zis și Mario, care cunoștea bine obiceiurile lui *L'Avvocato*. Iar *asta* ar fi fost complicat.

– E strigător la cer, a spus Lee, aprinzându-și o țigară, într-un gest defensiv, când am luat-o la întrebări în timpul prânzului. Pe de altă parte, toți știam că Lee a mai trunchiat destule adevăruri în viața ei, mai ales când era vorba despre sora ei.

Desigur, zvonurile cele mai periculoase au fost declanșate de Truman, care e singurul, în afară de Lee, care-i cunoștea bine pe toți cei implicați și, astfel, putea să susțină că vorbește în cunoștință de cauză.

– O, *credeți-mă*, spunea Truman, după câteva pahare de Negroni – modul lui de a aborda astfel de indiscreții –, eu *știu* ce s-a-ntâmplat în acel august pe Insula Capri! Nu eram acolo, e drept... dar știu tot ce s-a-ntâmplat din surse *foarte* sigure.

Când a fost întrebat de sursele cu pricina, și-a fluturat genele blonde.

– Nuuuu! Io nu-s turnător – io păstrez secretul surselor mele!

Când părea că renunțăm – *Bine, bine, dar spune-ne odată!* –, își cobora glasul până devenea aproape o șoaptă, atât de secrete erau informațiile lui.

– Păăăi, vă pot spune doar că exaaact înainte de ivirea zorilor, în data de treisprezece august, doamna Kennedy a primit o *cerere*.

– *O cerere în căsătorie?* întrebam noi, nedumerite.

– Păi, *bineînțeles*, dragă. Nu mi-aș strica povestea cu altfel de cereri.

– *Dar amândoi erau deja căsătoriți!*

Truman pescuia felia de portocală – „bucata sănătoasă” – din paharul de Negroni, insistând:

– *Lee* era în mijlocul unei anulări a căsătoriei... V-am spus despre Papa, care era în șalupă și în fața căruia Gianni și-a dezgolit, pentru o fracțiune de secundă, organele din dotare.

Fusese un preot – nu Papa.

– Poate că un *alt* Barnacle Bouvier încerca să obțină ceva de la serviciile Vaticanului.

Dar Jack Kennedy era în viață atunci! Era încă Președintele!

Rânjea, sugând din felia de portocală.

– Nici n-aș îndrăzni să fac speculații. Io știu ce mi se *spune*.

În ciuda eforturilor lui Truman, seria de scandaluri care ne amuzau pe noi la culme a luat o întorsătură neașteptată.

În anul următor, JFK a făcut o vizită prezidențială în Italia.

Precum Jackie înaintea lui, i-a fermecat pe toți, de la lideri locali până la oameni obișnuiți; l-a vizitat pe Papă, stârnind o adevărată frenezie printre paparazzi. Și totuși, în perioada vizitei, a existat o noapte în legătură cu care nu există nici un fel de date oficiale. Se știe doar că a închiriat o vilă impresionantă la poalele Alpilor, lângă Lacul Como... la scurtă distanță de Torino.

Se spune că le-a dat liber angajaților, pentru că aștepta un musafir strict confidențial.

Oamenii locului încă vorbesc, pe un ton grav, în șoaptă, despre o mașină Fiat care a intrat în curtea vilei și la volanul căreia era o femeie ce semăna cu o egretă, pentru că avea un gât neobișnuit de lung.

O femeie care semăna foarte bine cu Donna Marella Caracciolo di Castagneto Agnelli.

Când am întrebat-o, mulți ani mai târziu, dacă fusese ea, dacă petrecuse o noapte cu Președintele Kennedy, Marella a ridicat din umeri, enigmatică.

– Poate că da. Poate că nu. Nu mai țin minte.

„Haide, vino la fereastră“ (în limba italiană în original)

„M-a trădat sufletul acela ingrât“ (în limba italiană în original)

„Prostii / Nici vorbă“ (în limba italiană în original)

„Regele“ (în limba italiană în original)

„Făceau furori“ (în limba italiană în original)

NOUĂ. 1975. VARIAȚIUNEA NR. 6

Se zvonește că Tru a avut grijă să-i trimită prin poștă lui Babe un exemplar din *Esquire* cu o zi înainte să apară la chioșcurile de ziare.

Îl pune într-un plic maro Manila și-l trimite cu livrare specială, pentru care a plătit în plus. A strecurat un bilet înăuntru, scris cu stiloul pe hârtie Tiffany, pe care Babe l-a ajutat s-o aleagă: niște cartonașe pentru corespondență, de culoarea cojii de ou, cu o monogramă elegantă de culoare bleumarin.

Pentru Frumoasa Mea Babyling, muza mea dintotdeauna. Al tău, Tru.

Plicul rămâne nedeschis, rătăcit într-un teanc de scrisori, în timp ce Babe își petrece dimineața la Sloan Kettering – pentru o cură de înțepături cu ace și tot felul de chimicale –, apoi, după-amiaza, la Kenneth, pentru tratament facial, pensarea sprâncenelor și lăcuirea unghiilor, în încercarea de a continua să se simtă umană. Sare peste partea cu coaforul; în perioada asta își ascunde puful de rață ce i-a mai rămas sub niște turbane șic, de mătase – sau sub peruci făcute la comandă, stilizate cu măiestrie, și pe care le poartă cu atâta grație, încât unui străin i-ar veni greu să creadă că este ceva în neregulă.

În seara aceea își adună puterile pentru a juca rolul de gazdă perfectă pentru soții Guinness, dar obosește înainte de a fi servită masa și se retrage în dormitor.

Așa că descoperă plicul abia a doua zi dimineață, când începe să trieze corespondența din ziua precedentă. Când dă peste scurta scrisoare de la Truman, e foarte încântată de gestul lui și fața i se luminează de mândrie, ca de fiecare dată când îi trimite vreun text scris de el. O ia și se duce în sufrageria tapetată cu lemn de stejar, o deschide la pagina la care el a pus, cu grijă, agrafa aurie și începe să citească, în timp ce ia puțin din grepfrutul tăiat felii și din cafeaua espresso, pentru că mai mult nu poate mânca.

La început, e amuzată de istețimea lui, râde când citește că pe ea și pe Bets le-a plasat lângă Jackie și Lee și alte figuri recognoscibile, într-un context pe care-l știm atât de bine. La Côte Basque. Frecventat *de rigueur*. Ce nostim e să primești un rol activ, chiar și unul contextual.

Și totuși, pe măsură ce înaintează cu lectura, simte o strângere de inimă din ce în ce mai puternică... grepfrutul îi rămâne în gât. Babe își dă seama că ceva nu e în regulă de la al doilea paragraf. Spectacolul de ventriloc al lui Tru devine din ce în ce mai serios, păpușa lui, pe nume Lady Ina, primește replici de-ale lui Slim. Regurgitează cadențele ei. Îi sunt atribuite detaliile care o definesc – până și mâncarea ei preferată la prânz, Soufflé Furstenberg, spanac, cremă de ouă, cu gălbenușurile pregătite într-un mod anume.

E evident că Jonesy este o versiune idealizată a lui Truman, luat prin surprindere de Lady Ina și forțat să cineze și să stea la taclale cu ea – după ce Ducesa de Windsor nu a onorat-o cu prezența.

Ceilați sunt ușor de ghicit, există ceva ciudat, sinistru, în deghizările lor străvezii: fețe acoperite cu măști ieftine, de duzină, care ar putea cădea printr-o simplă mișcare a sforilor. Partea cu Ann Woodward, în special, i se pare lui Babe extrem de răutăcioasă, dar tot nu se compară cu sentimentul de groază care o

cuprinde pe Babe când citește atacurile nerușinate la adresa lui Slim. Slim, pe care Truman o adoră!

Slim – în realitate despărțită recent de Soțul Numărul Trei, Înălțimea Sa Kenneth Keith. Babe știa cât de profund ura Slim toată situația aceea tipic englezească, în care nu se regăsea. Pur și simplu nu se potriveau deloc. Keith era insipid, insipid, insipid. Opusul lui Slim. Toate am comentat pe tema asta – „*Cum suporta?*“ (Lucrurile rămase nespuse sunt, de fapt, tocmai cele pe care Truman le-a evidențiat în scris... Era clar pentru toată lumea de ce a răbdat Slim atât de mult timp – *Cel puțin nu era singură.*)

Babe e șocată când citește că Tru o prezintă pe „Lady Ina“ ca pe o epavă de femeie care bea șampanie pe rupte până la sfârșitul prânzului ei cu Jonesy, plângând în hohote în timp ce mănâncă soufflé-ul și mărturisindu-i teama ei că îmbătrânește și că o să moară singură. Are înălțimea și vivacitatea lui Slim. Poartă cu ea o pudrieră Bulgari, la fel ca Slim. Vorbește despre Papa Hemingway, care, după cum știm cu toții, a fost apropiatul lui Slim. Asemănarea e incredibilă. Apoi apar persiflările legate de vârsta lui Coolbirth ca fiind „în jur de patruzeci“ și călătoria ei în Mexic, pentru a pune capăt *încă* unei căsnicii. Mai grav, îl descrie pe domnul Coolbirth ca fiind un ticălos de englez mătăhălos, iar soția lui o americană bătută în cap – doi oameni care de-abia se suportă, a căror despărțire e provocată de Lord Cool, care o respinge pe Lady Ina în timpul unui zbor transatlantic, când ea nu avea cum să scape de lângă el și era plină până la saturație de alcool și Thorazine. Cel mai dureros e că Truman o înfățișează într-o stare de totală vulnerabilitate.

Sigur Slim i-o fi mărturisit toate aceste neliniști, după cele întâmplate cu Leland... și după ce a ținut totul secret ani de zile (în timp ce le dădea în vileag pe ale noastre, remarcăm noi, lăsându-ne în voia unui moment de ciudă și amărăciune).

Dar să o portretizeze Truman pe Slim în halul ăsta, în ajunul divorțului, ca fiind o femeie disperată după afecțiune, să o compare cu laptele acru, trecut de termenul de valabilitate... Trădarea i se pare lui Babe de neconceput.

Cum a putut Truman să scrie toate lucrurile astea?

Până și stilul narațiunii, observă Babe, pe măsură ce citește, e vulgar, obscen. Gata cu proza aceea dulce, scrisă pe îndelete, gata cu orăcăielile și chițăiturile și cu sunetele monotone de cicadă. Au dispărut vocile acestor lucruri care îl inspiră când scrie, muzica ce i-a modelat proza până acum.

Truman a avut dintotdeauna o parte lascivă, dar textul *ăsta* e de-a dreptul pornografic. E menționat și un fost iubit de-al Inei, avea o poză cu el în cartea *De parte de Africa* de Dinesen, o autoare pe care Babe știa că Slim o adoră, căci a cunoscut-o prin intermediul lui Truman în timpul celebrei excursii la Copenhaga. Imaginea îl prezintă pe respectivul iubit cu organul la vedere, pozând în fața aparatului. Pe spatele fotografiei, Ina a scris, cu afecțiune, numele de „Dill“.

Și-apoi mai e și povestea cu așternuturile.

Simte că e vorba despre Bill de îndată ce începe să citească. În ciuda eforturilor ei de a părea Soția Perfectă, știe cum e Bill. Mai mult decât lasă să se vadă. Mult mai mult decât crede Bill...

Cu ani în urmă, Babe a descoperit dovada unei legături amoroase – nu o aventură insignifiantă, cu vreo muierușcă apetisantă, cum îi era obiceiul, ci o relație bazată pe sentimente. Au fost, bineînțeles, și altele, cu zecile, dar Babe a descoperit-o doar pe aceasta, în timp ce răscolea după ceva prin biroul lui Bill. A găsit chitanțe pentru bijuterii. Note de plată de la hoteluri. De o banalitate înfiorătoare. Păreau dovezi într-un film prost.

Erau acolo și scrisori de la fată, care, evident, crezuse că ocupă un loc mult mai important în viața lui. Când s-a încheiat – Bill temându-se că devenea prea atașată de el –, fata s-a aruncat de la etajul al nouăsprezecelea al unui hotel de mâna a treia, lăsând un mesaj pentru el, în care îi mulțumea pentru generozitatea lui și care era lipsit de orice umbră de sarcasm.

Citind aceste rânduri, Babe a fost cuprinsă de amărăciune. Aflase despre fată din ziare, căci reușise, într-un context nefericit, să ajungă știre de prima pagină, deși numele domnului Paley nu a fost menționat în rapoarte, și nici de cei de la poliția din New York. (Se zvonea că editorii și șefii de secție au primit „donații” generoase, oficial din partea rețelei de televiziune.)

Bineînțeles că Babe l-a sunat pe Truman imediat. Acesta a sosit în mai puțin de o oră. A găsit-o fumând L&M-uri una după alta și punând haine atent împăturite în trei valize deschise pe pat.

I-a fost de ajuns să se uite o singură dată la ochii ei înroșiți ca să-și dea seama.

(De fapt, Truman știuse toate astea dinainte... El îi făcuse cunoștință lui Bill cu domnișoara respectivă, el l-a ajutat să se întâlnească la hoteluri sau chiar să aleagă bijuteriile pe care i le făcea cadou. Ne-a povestit nouă, nenorocitul naibii, ticălos cu două fețe... Babe nu știe nimic despre asta, firește... Ar ucide-o dacă ar afla.)

– O, Babyling, ce faci?

– Plec. Nu mai pot rămâne în situația asta. Pur și simplu nu mai pot. Merit ceva mai bun. Merit mai mult.

– Scumpo, tu meriți întreaga lume pe un băț de aur masiv. Și știi ceva? O ai.

Tru a făcut un gest larg cu mâna, ca un măscărici din Renaștere, arătându-i palatul de pe Park Avenue în care se aflau.

Babe a scuturat din cap și a inspirat adânc fumul de țigară, aruncând o eșarfă în cea mai apropiată valiză. O șuviță de păr rebelă îi ieșise din coafură. A dat-o la o parte din ochii care păreau neobișnuit de obosiți.

– Nu am nimic.

– Păi, scumpa mea, tu ai totul. Tot ce se poate avea.

– Nu am iubire. Iar iubirea e tot ce contează.

– Dar, draga mea, ai! Mă ai pe mine.

Confesorul și confidentul ei și-a deschis brațele lui miniaturale, iar ea s-a prăbușit în ele și a început să-i plângă pe umăr. Truman a mângâiat-o pe păr, aranjându-i șuvița argintie.

– Ascultă-mă... Eu te iubesc, Barbara Paley. Te iubesc mai mult decât iubesc viața însăși. S-a întins și a sărutat-o pe frunte cu o tandrețe desăvârșită.

Cât de mult ar fi vrut ea ca asta să fie destul pentru o căsnicie... Dacă l-ar iubi pe Bill măcar jumătate cât îl iubește pe Truman... Dacă Bill ar iubi-o câtuși de puțin.

– Babyling. Ascultă-mă cu atenție. Tu, îngerul meu, ai reușit să te ridici sus de tot, deasupra tuturor. Și acolo o să rămâi. Indiferent de ce se va întâmpla.

Babe se uita cu ochii mari la el, seriozitatea lui impunându-i să-l asculte cu atenție.

– Tu ești doamna William S. Paley – o zeiță. Nu Bill a creat-o. Ci *tu*. Ești o operă de artă superbă. Și te iubesc. Te voi iubi mereu. Babe s-a cufundat înapoi în brațele lui fără un cuvânt, în timp ce el a continuat să-i mângâie părul. Draga mea, gândește-te la statutul de doamna William S. Paley ca la un loc de muncă. Cel mai minunat loc de muncă din întreaga lume. Și nu uita – ai un lucru care e mai valoros decât iubirea...

Babe a întors capul să-l poată privi în ochi.

– Adică?

Buzele lui subțiri s-au arcuit într-un zâmbet contagios.

– Putere.

După convorbirea matinală cu Slim (încălcarea regulilor fiind acceptabilă într-o situație de criză), îl sună pe Bill la birou, lucru pe care nu-l face mai niciodată. O salută pe centralista de la CBS, spunându-i pe nume și întrebând de sănătatea copiilor – apoi așteaptă să răspundă Bill, suportând cu stoicism sunetele anesteziante, o interpretare în stil muzak a melodiei „Satisfaction“.

Apoi se aude în receptor vocea lui tăioasă:

– Paley.

– Dragul meu.

– O, salut, Baby. Totul în regulă?

– Da, sigur... Pauză, timp în care Babe atinge ușor paginile lucioase.

– Orice ar fi, n-ar putea aștepta până diseară? E o zi infernală aici, încerc să-i dau de capăt programului ăștia și...

– Ți-a spus cineva ceva azi..., îl întrerupe Babe, lucru pe care nu-l face mai niciodată... în legătură cu Truman?

Tăcere.

Și-l imaginează stând pe scaunul acela rotativ cu spătar înalt pe care i l-a ales ea pentru birou, un Eames pentru Herman Miller, făcând o pauză ca să citească vreo notă sau să deschidă vreun plic. (Sau să primească favoruri orale de la

stagiarele din birou, cel puțin așa se zvonește...) Tipic pentru Bill. Jonglând întotdeauna cu zece lucruri deodată. Rareori s-a întâmplat să-i acorde întreaga lui atenție.

Fără a se lăsa descurajată, Babe reia întrebarea:

– Truman. A zis cineva ceva de el?

– Ce? Nu. Scumpo, nu putem lăsa pe mai târziu?

– Te-a întrebat cineva astăzi... despre *așternuturi de pat*?

Se lasă o tăcere de rău augur. Aude ceva zgomote în fundal, un cuțit de desfăcut scrisori care taie un plic. Apoi:

– Habar n-am despre ce vorbești, Babe. De ce să mă întrebe cineva despre Truman sau despre *așternuturi de pat*? Și încă în aceeași propoziție. Pare cam neverosimil, nu ți se pare? Râde, dar râsul lui sună fals.

– Dar despre *Esquire*? Vorbește cineva despre asta?

Bill, iritat acum:

– Ascultă, Babe, am o groază de lucruri de făcut, nu am timp de jocuri de-a ghicitul la telefon. Ne vedem acasă. Să fii cuminte.

Se aude tonul.

„Fii cuminte“, se gândește Babe. Dacă e cineva care ar trebui să fie „cuminte“, acela e Bill, el are nevoie de un avertisment asupra propriului comportament.

Când Bill ajunge acasă devreme în seara aceea, cu un buchet de flori (ceva ce nu-i trece niciodată prin cap să facă), Babe își dă seama că Bill nu numai că a citit articolul lui Truman, dar că e – fără doar și poate – modelul care a stat la baza personajului Sidney Dillon.

Și dacă Bill e Dill, iar Slim e, fără îndoială, Ina... oare și partea aceea e adevărată? Oare întreaga ei viață a fost o farsă? După lectura a doar nouă pagini, Babe începe să aibă îndoieli cu privire la cele trei persoane pe care le-a iubit cel mai mult și în care a avut încredere în ultimii douăzeci de ani.

Pe măsură ce începe să înțeleagă adevărul tot mai clar, nu se poate hotărî pe care dintre ei e mai furioasă – pe Bill, pentru trădare, pe Truman, pentru că a scris despre ea, sau pe Slim, pentru că știa și nu i-a spus.

După cum vom afla mai târziu, Truman a trimis un exemplar cu povestea din *Esquire* și la biroul lui Bill, în care a pus semn, cu aceeași agrafă aurie, la capitolul „Așternuturile“.

Bill a deschis plicul și s-a uitat peste text în timp ce Babe era la telefon, îi va povesti el mai târziu lui Slim în timp ce se lamentează unul altuia la un pahar de whisky într-un bar ascuns, undeva pe strada St. Regis.

„Lady Ina“ și „Sidney Dillon“ sunt, într-adevăr, prieteni vechi.

I-a legat dintotdeauna o anumită camaraderie, de fapt, i-au legat mult mai multe... Dar treaba asta cu Truman a reînnotat vechea lor legătură pe care, din lipsă de timp, au neglijat-o de ani de zile.

– Nu pot să cred că nenorocitul ăla a avut îndrăzneala să facă asta, bombăne Bill către Slim, într-un separeu izolat.

– Nu pot să cred că m-a folosit pe *mine* drept purtătorul lui de cuvânt, ticălosul.

Bill tace, tocmai băuse două pahare.

– *Eu* i-am spus afurisita aia de poveste sau *tu?* se gândește dintr-odată să întrebe.

– Cine naiba mai știe acum? Slim scutură din cap, total incapabilă să-și amintească. Jur că n-o să mai vorbesc niciodată cu el.

Un legământ. Ferm.

– O, *eu* n-o să las lucrurile așa, o asigură Bill. Există mai multe modalități de a jupui un șarpe.

Slim dă băutura pe gât.

– Să-ți spun un lucru – dacă ar fi îmbibat în benzină și i-ar da cineva foc, așa cum a pățit dragul meu Buddy, nu m-aș deranja nici să mă piș pe el. E mort pentru mine.

Truman – care era plecat în Los Angeles, după ce și-a aranjat evadarea temporară – încearcă să vorbească cu Babe de pe Coasta de Vest, dar i se răspunde că „nu e acasă“ de fiecare dată când o sună.

Apoi încearcă să o sune pe Slim, care pur și simplu îi închide în nas în clipa în care îi aude vocea de fetișcană.

Își face curaj și-l sună pe Bill la birou și e extrem de surprins când i se face legătura.

– Paley.

– Bill...? Vocea lui Truman e mai ezitantă decât plănuise.

– Truman. Nici prietenos, nici nervos – *perfect* neutru.

Neputând să-i ghicească poziția, Truman începe să sondeze terenul.

– Am sunat doar să te salut și să-ți spun că mi-e dor de voi.

– Salut, Truman.

Apoi tăcere.

– Ce mai face Babyling...?

– Bine.

– O, mă bucur. Îmi făceam griji – cum n-am mai avut nici o veste de la ea...

Tăcere.

– Așadaaar, eram curios să văd dacă ai primit povestea pe care ți-am trimis-o...?

– Da. Cred că da.

– V-am trimis câte un exemplar amândurora, să aveți fiecare câte unul.

Iarăși tăcere.

– Ai citit-o?

– Nu, Truman, încă n-am apucat.

Lui Truman nu-i vine să-și creadă urechilor. Acesta e ultimul lucru la care s-ar fi așteptat. Se leagănă înainte și înapoi, ȝopăie de nerăbdare în camera lui de zi, un Rumpelstiltskin postmodern. În scurt timp – suntem sigure – se va rezezi la măsuța cu băuturi.

– Și... când crezi că o s-o citești...? întrebă, cu o voce în care i se distinge disperarea.

– De fapt, Truman, cred că cineva a aruncat-o la gunoi.

– Păi, pot să vă dau alte exemplare –personal!

Țopăie de nerăbdare în pauza chinuitor de lungă pe care o face Bill înainte de a-i aplica lovitura de grație...

– Truman, soția mea e foarte bolnavă. Chiar n-avem timp pentru astfel de nimicuri.

Zbang! Ca o suliță înfiptă în piept, rănindu-l cu indiferență.

– Soția ta? Adică *Babyling*! Bill... doar vorbești cu *mine*, ce sărăcie!

Satisfacția lui Bill pare că țipă și urlă, atât de grăitoare e tăcerea lui. (Slim va recunoaște mai târziu că planul lui Bill de a refuza să-i acorde atenția care nenorocitul ăla credea că i se cuvine a fost *genial*.)

Într-un final:

– Truman, chiar trebuie să te las. Mă așteaptă o convorbire foarte importantă.

Clic.

Linia e moartă, făcându-l pe marele scriitor să se simtă extrem de neînsemnat.

Îi scrie lui Babe o scrisoare lungă. E în rulota lui, pe platoul de filmare al unui film de mână a treia, având ca distribuție doar celebrități. Spre disperarea lui, descoperă că nu reușește să-și joace propriul rol, pentru care a fost angajat. (E, într-adevăr, groaznic, vom aproba noi în timp ce vom viziona rezultatele de toată jena câteva luni mai târziu.) Își formulează cu grijă pledoaria, prin care îi explică povestea, motivul care a dus la scrierea ei, comparând-o cu Proust (a cărui operă i-a prezentat-o lui Babe în vremurile bune), dar scrisoarea lui rămâne fără răspuns.

Îi mai scrie una, invitând-o la prânz. Din nou, nici un răspuns.

Cea de-a treia e retrimisă expeditorului, nedeschisă, iar conținutul ei nu-l putem ști, din păcate.

Tăcere asurzitoare.

Nemaiîndrăznind să sune după convorbirea cu Bill, îl roagă pe scumpul lui prieten Jack să o sune pe Babe în numele lui.

Babe a avut întotdeauna o afecțiune specială pentru Jack, la fel și Jack pentru Babe – lucru de care Truman e perfect conștient. Ea îi admiră calmul neclintit, cu care, de două decenii, îl aduce pe Truman cu picioarele pe pământ sau calmează furtuni – angoasa, arta; ceilalți bărbați toxici, cu care Babe *nu* a fost de acord. Întotdeauna a empatizat cu Jack, știind că până și cel mai stabil partener n-ar putea să țină în frâu neastâmpărul lui Truman. Nu poate nimeni nega că Jack s-a străduit din răputeri...

Așa că, atunci când servitoarea ei îi spune că o caută domnul Dunphy, Babe răspunde la telefon.

– Babe, te rog eu – fă-o pentru mine. Te rog. *Te rog*, vorbește cu Truman.

– O, Jack, o tresărire în voce. Îmi pare extrem de rău... îl iubesc pe Truman. Îl iubesc cu toată ființa mea. Dar, după ceea ce a făcut... Eu și Bill... pur și simplu nu putem.

– A crezut că e *artă*, Babe. La fel ca în cartea *Cu sânge rece*. Reportaj sub formă de ficțiune.

– Aici e vorba despre *viețile* oamenilor, Jack... Oameni care au avut încredere în el.

– E scriitor! *Știi* asta. Scriitorii scriu despre ceea ce știu. Iar el te știe mai bine decât oricine.

Babe nu zice nimic. I se pare că aude ceva zgomot în fundal.

– Te implor. Jack inspiră adânc și mai face o ultimă încercare. Tu ești iubirea vieții lui, Babe. Nimeni nu poate contesta asta. Ea știe că Jack are dreptate. Știm amândoi că asta-l va duce la pierzanie.

Urmează o pauză lungă, timp în care Babe plânge pe mutește, încercând să se calmeze... Nu vrea ca Jack să-și dea seama de slăbiciunea ei. *Nu vreau să știe cât de tare m-a afectat.*

În cele din urmă, străduindu-se să vorbească pe un ton neutru:

– O, nu știu ce să zic, Jack. O să discut cu Bill despre asta.

După ce ea închide, Jack rămâne cu privirea în zare, urmărind cum lumina zilei lasă loc întunerului, încercând să-și facă curaj să-i spună lui Truman că tentativa de reconciliere a eșuat.

Jack e extrem de furios când Slim renunță la băiat.

Așa că Truman apelează la unul dintre amozii lui insipizi și toxici (... amozii cu care am refuzat să avem de-a face – chiar și în vremurile bune. Amozii care l-au lovit și rănit pe băiat; amozii care sunt nedemni de talentul lui și de compania noastră) să acționeze în calitate de intermediar.

Când primește un telefon de la unul dintre acești domni, Slim, cu franchețea-i caracteristică, îi spune răspicat că nu are nici un rost să insiste.

– Tocmai ies în oraș. Ce vrei?

– Ascultă-mă, Slim. Truman a-nțeles că ești foarte supărată.

- Truman a-nșeles foarte bine.
- A crezut că ți se va părea nostim.
- Ei bine, s-a înșelat.
- Chiar crezi că Lady Ina ești tu?
- Cred că e exact cine se presupune că e.

Dintr-odată, Slim aude respirația unei a treia persoane, care ascultă.

Adresându-i-se direct lui:

- Truman...?

Nu se aude nimic, pentru că vinovatul își ține respirația.

- Da, Big Mama?
- Nu ești iertat.

Și, cu aceste trei cuvinte, ultimele pe care i le va adresa vreodată, Slim închide telefonul, încheind astfel conversația cu îndrăgitul ei Truheart, îndepărtându-l din viața ei ca pe o tumoare nedorită, ceea ce, de altfel, și devenise.

ZECE. 1958. SLIM. FANDANGO

Manhattan-ul n-a mai fost atât de captivat de un scandal domestic de pe vremea când Billy Wood a fost împuşcat de propria lui mireasă-trofeu, în Oyster Bay.

La urma urmei, drame de o asemenea anvergură nu apar în fiecare zi. Obişnuitele aventuri – plictiseală. Despărţirile sezonului – ridicat din umeri. Dar o tragedie cu distribuţie de cinci stele, care se întinde în cinci oraşe din trei ţări – şi toată această efervescentă doar din cauza a trei persoane! Această disproporţie e de-ajuns să te ţină cu sufletul la gură.

Cine poate şti ce anume atinge vreun punct sensibil într-o comunitate? Ce i-ar putea determina pe locuitorii oraşului New York, de obicei atât de apatici, de blazaţi, să iasă din pasivitatea lor de spectatori inactivi şi să ia partea vreuneia dintre echipe? S-au ales tabere, s-au făcut pariuri, preferaţii au fost aprig susţinuţi.

Majoritatea dintre noi ne declarăm „slimite“ – un termen inventat, fireşte, de Truman. A găsit un nume şi pentru această experienţă dureroasă, sătul de expresiile obişnuite, folosite de atâtea ori în cercurile mondene, care vorbesc despre nefericita serie de evenimente sub denumirea de „Chestiunea A“.

Porecla dată de Truman e mult mai interesantă: „Fandangoul Hayward – Churchill“. *Olé!* Cu atât mai nimerită, convenim noi, cu cât Slim era în Spania, evident, când a avut loc furtul.

În absenţa ei, Tru a numit-o pe Babe conducătoarea Slimitelor, care avea, astfel, o poziţie fruntaşă în demersul de apărare a lui Slim. În fond, Babe era cea mai bună prietenă a lui Slim... plus că sentimentul de vinovăţie o chinuia cumplit. Adevărul e că toată această chestiune urâtă, mizerabilă, a creat o *situaţie* complexă între surorile Cushing. Mai precis, între Babe şi Betsey, pentru că Minnie a avut înţelepciunea să nu se implice în încurcăturile surorilor ei mai mici.

Dar să n-o confundăm pe sora lui Babe, *Betsey*, cu prietena lui Slim, *Betty*, pe care o cheamă Bacall, ca pe vedeta de cinema, cu numele de scenă Lauren. Cunoscută drept doamna Bogart. Doamna Bogart, cea care a rămas, nu demult, *văduvă*...

În acest şir de evenimente, atât *Bet-sey*, cât şi *Bet-ty* au fost catalizatoare involuntare, ambele prin acţiuni pe de-a-ntregul nevinovate.

Dacă *Betsey* nu ar fi promis s-o găzduiască pe fosta doamnă Churchill. Dacă nu i-ar fi pasat această obligaţie lui Babe. Dacă... Dacă... O mulţime de factori ar fi putut schimba deznodământul.

Dacă Truman ar fi fost în oraş în acea noapte, nu s-ar fi întâmplat nimic nepotrivit (şi cât de des putem spune *asta* despre Truman?!).

– Ştiaţi, se înflăcăra Truman, încântat de propria-i isteţime în găsirea unui nume pentru întreaga poveste, că, *pe lângă* faptul că era dansul suprem, care se bucura de o popularitate extraordinară în rândul aristocraţilor din acea vreme, *Fandango* are şi un sens figurativ? E considerat sinonim pentru: A. ceartă, B. mare tărăboi, sau C. un dans genial. Nu-i așa că toate *trei* o caracterizează perfect pe Big Mama...? Rânjetul lui îngâmfat se lărgea şi mai tare, iar el continua să-şi bea sangria, satisfăcut. (Trebuie să recunoaştem că e o expresie care se potriveşte de minune, mai ales partea cu „mare tărăboi“...)

Dacă Slim s-ar fi concentrat doar pe ceea ce-şi dorea, dacă şi-ar fi văzut de propriile interese... Dar a încercat să fie o prietenă bună. Aşa e ea, Slim. Ca sarea în bucate. Ajută prietenii la nevoie, fără să pună întrebări. Prin urmare, când *Betty* a hotărât, la un an după moartea lui Bogie, că e timpul să se desprindă de terasa de gresie şi să trăiască din nou,

cine altcineva ar fi putut orchestra reînvierea ei mai bine decât Slim? Slim, cea care i-a creat imaginea publică de la bun început.

– Trebuie să mergi, Nan, încuviințase Leland. Leland nu-i zicea niciodată lui Slim „Slim“, așa cum făcuse Howard. Era „bunicuța“ lui Leland.³³ O relicvă din acea Nancy pe care a lăsat-o de mult în urmă, în țărâna copilăriei ei din Salinas.

– Având în vedere prin câte a trecut, Betty nici nu cere prea multe.

Slim i-a luat fața în mâini și i-a sărutat intens. Tocmai se întorsese din excursia ei de patru săptămâni prin Rusia, cu Truman. Și uite-l pe Leland, cât e de drăguț și înțelegător, nu se supără că, deși s-a întors acasă de puțin timp, vrea să plece din nou. Întotdeauna Leland a fost un domn când a fost vorba de astfel de lucruri. Majoritatea bărbaților preferă lese mai scurte.

– E doar pentru o săptămână. Ne putem întâlni în Paris și de-acolo mergem la Berlin împreună.

Așa se face că Slim se afla în Spania, cu Betty și Papa, când a început Fandangoul. Și pe când au ajuns la urechile ei sunetul ritmic al castanelor și zarva tamburilor, dansatorii implicați erau deja prinși într-un iureș în care nu mai putea interveni și din care nu înțelegea mare lucru.

Telefonul a sunat la zece și cincizeci și cinci, ca de obicei. Ținând în brațe o grămadă de haine din dulap, pe care voia să le inspecteze, Slim a ridicat receptorul din furca de bachelită.

– 'Neața, Truheart, a zis ea, fără să se deranjeze să mai întrebe cine e.

Zece și cincizeci și cinci – telefonul lui Truman, când lua o pauză de la scrisul de dimineață.

– Azi iei prânzul cu mine, Big Mama.

– Nu pot. Și-a pus o rochie de vară, de in, peste silueta ei de Saluki, nuanța de unt a materialului potrivindu-se aproape perfect cu șuvițele ei blonde.

– De ce *nu*?

– Împachetez. Ton ferm.

– Orice fată trebe să mănânce.

– Am o întâlnire la prânz.

– Cu *cine*?

– Cu nefericitu' de Kelly.

– Păi, anulează.

– Nu pot. Am stabilit întâlnirea asta de câteva săptămâni

– Sigur că *poți*, Big Mama. Și așa vei și *face*.

Slim a râs fără să vrea. Atitudinea lui autoritară era, de cele mai multe ori, adorabilă. S-a obișnuit cu ea în timpul acelor lungi săptămâni petrecute în trenuri prin Siberia, când au ajuns să se comporte ca un cuplu cu mulți ani de căsătorie în spate.

– Și de ce, mă rog, l-a provocat ea, aș face un lucru atât de josnic?

– O să contramandez pentru că scumpul tău Truheart vrea să îți vadă chipul ăla luminos. Și-apoi, știi doar că te vei distra mult mai bine cu mine decât cu distrusul ăla de Kelly, care te plictisește de moarte!

– Știi ceva, tu chiar ești diavolul întruchipat.

– Cu coarne și furcă, scumpa mea! Da' serios acum, Big Mama, știi că am dreptate! Un insipid cuminte sau un demon interesant... pe cine alegi?

– Unde? (Lăsându-se înduplecată...)

– La restaurantul 21. Pur și simplu tânjesc după o tocăniță de-aia nemaipomenită de la ei. Mergem incognito... o să stăm la un separeu în sala de lângă bar, ascuns undeva în colț. Nu va ști nimeni că suntem acolo.

– Bine.

– Bun.

Slim aproape că i-a auzit zâmbetul.

– Trădătorule.

Slim a pus receptorul la loc. Se simțea ușor vinovată în timp ce căuta, în carnețelul din sertarul de sub măsută, numărul nefericitului K, pregătindu-se să tușească și să se simtă bolnavă.

După ce s-a așezat lângă Truman, în separeul de la barul 21, Slim era foarte bucuroasă că și-a schimbat planurile. Au șușotit pe sub talmeș-balmeșul de jucării antice care atârnau precar din tavan, mâncând tocană și bând mojito cu paiul.

– Așa că i-am sugerat Madridul. Are nevoie doar de o doză bună de distracție.

– Și vreun matador sau doi pe lângă, poate...?

– Ghidul lui Big Mama pentru a lua taurul de coarne.

– Sau de orice altă protuberanță e la îndemână...

– Până la fund!

– Să sperăm..., a rânjit Truman cu subînțeles. Apoi, ridicându-și paharul și făcându-i semn bătrânului chelner să le mai aducă un rând: O, domnule Weisssss...

Luându-i-o înainte lui Weiss (pasul lui de broască țestoasă fiind o trăsătură distinctivă a localului), a apărut Babe, care s-a îndreptat cu pași ușori spre masa lor, îmbrăcată într-o pelerină deschisă la culoare și scuturându-și stropii de ploaie de pe umbrelă.

– Salutare, Babyling! a zis Truman, zâmbind larg, fericit. Apoi, adresându-se servitorului: Adu trei, domnule Weiss!

S-au sărutat scurt pe obraz, apoi Babe și-a dat jos eșarfa, legând-o, cu un aer absent, în jurul mânerului de la poșetă. A alunecat pe locul de lângă Slim, uitându-se fix la ea cu ochii rugători.

– Slim, draga mea, sunt într-o încurcătură nemaipomenită – și tu ești *singura* care mă poate ajuta. Știu că-ți cer cam mult, dar aș putea să-ți împrumut bărbatul pentru o noapte...?

– Poftim? Slim a reușit cu greu să-și ascundă zâmbetul.

Weiss a ajuns la țanc cu paharele de mojito. Truman a ridicat un pahar de pe tavă și a tras o dușcă zdravănă.

– Măi să fie, prânzul ăsta tocmai a luat o turnură mult mai interesantă... I-a făcut lui Slim cu ochiul. Ei, ce zici, ai fi avut parte de așa ceva cu Nefericitu' Kelly? La ce te-ai gândit, Babyling? La un *ménage à trois*, sau chiar să faceți un schimb, efectiv?

Babe l-a lovit pe Truman cu meniul.

– Nu pentru *mine*. De fapt, bănuiesc că e pentru mine, într-un fel... și pentru Betsey. Și-a dat ochii peste cap, un gest pe care îl făcea de obicei când venea vorba despre Betsey.

– Și incest, pe deasupra?! Baby, nu te-aș fi crezut în stare! Deși trebuie să recunosc, n-aș fi zis că *Betsey* e genul tău.

– Truman, te rog să-ți scoți din cap astfel de mizerii. Întorcându-se spre Slim: *Practic*, e pentru Pam. Churchill.

– Pam Churchill? se încruntă Slim nedumerită.

– Se pare că ea și Jack au fost prieteni apropiați în Londra în timpul războiului...

– Bineînțeles că au fost, o întrerupse iute Tru, vesel. La fel ca domnii Onasis și Agnelli... și domnii Harriman, Kahn și Rothschild – o! și Eddie R. Murrow...

– Ed e doar un zvon, l-a corectat rapid Babe (Tru și Slim au schimbat o privire care spunea contrariul.)

– Dar ce naiba avem *noi* cu ea?

– Păi, acum, că Betsey și Jack se joacă de-a ambasadorii peste Ocean, se pare că și-au reînnoit vechea prietenie. Cică a venit vorba în timpul unei cine că lui Pam i-ar plăcea *foarte mult* să meargă în vacanță în New York.

– *Bineînțeles.*

– Iar Betsey s-a oferit s-o găzduiască, știind foarte bine că n-avea de gând să vină acasă. Așa că ghici cui îi revine sarcina...

– Surorii ei mai mici. O, Doamne, ce pacoste.

Babe a scormonit cu paiul în grămada de mentă din mojito, iritată.

– *Este*, într-adevăr, o bătaie de cap, în special când e vorba de *europeni*. Cei din ultima tranșă pe care i-am primit voiau așternuturi călcate. Călcate de mână! În fine. I-am spus lui Bets că sunt de acord – adică, ce altceva puteam spune?

– *NU!* au ripostat Slim și Tru la unison.

Babe a zâmbit.

– Dar știm foarte bine că n-aș fi în stare de așa ceva, nu-i așa? Și-a scos tabachera, a aprins două L&M-uri și i-a întins una lui Slim. Am fost de acord cu un *minim* de lucruri. O să-i ofer o cină la Kiluna vineri, apoi o să fac rost de bilete la teatru pentru sâmbătă, când, sper, apari *tu*, a dat ea din cap către Slim. Iar duminică e pe cont propriu.

– O să-i zic lui Leland să îți dea invitații. Ce preferi, *Regele și cu mine* sau *Pacificul de Sud*?

– Oricare. Mă gândeam că, având în vedere că tu vei fi în Spania cu Betty, iar Tru în Verbier cu Jack, poate Leland ar fi de acord să se alătore grupului nostru și să fie perechea lui Pam? Doar sâmbătă, la piesa de teatru – nici măcar n-aș *îndrăzni* să-i cer să îndure cina aia îngrozitoare! Știu că e cam neplăcut, da' ce să fac, trebuie să găsec pe cineva care să stea cu ea cele două ore între ridicarea și lăsarea cortinei, apoi o expediez înapoi de unde a venit.

– Pe Leland nu l-ar deranja.

– Ești *sigură*? Știu că va fi groaznic de plictisitor.

– Orice pentru o prietenă, a spus Slim, după cum îi era firea.

– Când pleacă Leland? Să se întâlnească cu tine?

– Eu și Betty ne întâlnim cu Papa în Madrid, *avec* mireasa *número cuatro*...

– Ooo, *fii serioasă!* a mârâit Truman. Ăla e un mare poponar, pe ascuns.

Slim a continuat, ignorându-l:

– Apoi mergem la Paris. Betty va pleca la Londra pentru filmări, iar eu și cu Leland la München, să ne întâlnim cu Baroneasa.

– Care Baroneasă?

– Von Trapp. Călugărița-devenită-bonă. A pus mâna pe tată și a fugit de naziști. A scris o carte de memorii despre copiii lor, care cântau îmbrăcați în pantaloni de piele. Leland e de părere că se poate face un musical din asta. Mergem să negociem drepturile pe viață.

– Întotdeauna mi s-a părut că băiețașii ăia de la SS ar putea fi biciuiți până ar forma un cor *nemaipomenit*, a afirmat Truman, înțepând două chifle cu cuțitul și furculița și oferindu-le propria-i versiune a dansului chiflilor lui Chaplin, din *Goana după aur* – „picioarele“ de aluat, care semănau cu niște labe de găscă, săreau în sus, într-o transpunere vioaie a imnului „Deutschland über alles“.

– O, Tru. Slim a clătinat din cap, ideea aceasta năstrușnică făcând-o să chicotească.

– Asta chiar că-i prea de tot, a zis Babe, acoperindu-și ochii cu mâna. Au continuat să bea mojito cu paiul, lăsându-se în voia unui hohot de râs vinovat..

Slim a simțit că o cuprinde un val de căldură când a intrat în apartamentul ei de la Hotelul Ritz din Madrid. O senzație care îi amintea, în mod curios, de șocul pe care l-a simțit când a făcut surf pe Matador Beach, iar pielea ei neacoperită se izbea de acele valuri sărate minunate. O „amintire involuntară“, după cum ar spune Truman, lansându-se apoi într-una dintre discuțiile lui obișnuite despre Proust și madlene.

Oricare ar fi fost cauza declanșatoare, cert e că amestecul de șoc și încântare au teleportat-o pe Slim, pentru o clipă, de la Hotelul Ritz din Madrid pe o plajă din Malibu. S-a desfătat cu senzația de furnicături care, știa prea bine, îi va rămâne pe piele – o senzație secretă, senzuală, pe care o simțea mult timp după ce pielea se uscaseră. Parfumul ușor de apă de mare pe sub rochia ei de seară.

Gustul acela sărat, care persista pe pielea ei ca un secret ispititor, îi aducea aminte de Leland. Poate că din cauza parfumului a început să se gândească la Hay, care apoi i-a trezit un șir nesfârșit de amintiri.

Parfumul le ademenea într-acolo încă dinainte ca ea și Betty să intre în încăperea. Nu mireasma tainică, oceanică, din memorie, ci una dulce, florală, care adia în hol, pătrunzând până și printre cele mai mărunte crăpături. Slim a împins ușa și a descoperit o cameră plină cu flori albe. Orhidee sculpturale. Frezii. Magnolii grandiflora, preferatele lui Truman, mireasma întregului sud în șapte petale ceroase.

Tru a fost cel care i le-a arătat lui Leland pentru prima dată, la Florăria lui Petrov de pe Sixth Avenue, spunându-i extaziat:

– Uite, Big Daddy, *trebuie* să cumperi una dintr-astea pentru Big Mama. Sunt florile supreme. *Miroase-le...*

Adoptând atitudinea unui expert în vinuri, Leland s-a aplecat și a inspirat adânc mireasma bobocilor alburii. Discretă. Aromată. Divină.

Truman, căruia îi plăcea la nebunie să epateze, era celebru pentru gusturile sale, pe care i le apreciau mai ales bărbații de bun-gust.

– Și ia și o grămadă din frunzele alea! Îs exact ca niște flori! A atins suprafața tare, de un verde închis, a unei frunze: fină ca pielea, lucioasă – cea mai divină combinație de tare și moale. Exact ca Big Mama. A mângâiat cu nostalgie partea inferioară. Știai că magnoliile Little Gem sunt printre primii arbuști care ridică vălul iernii? Nina avea dintr-astea oriunde locuia, în ghivece mici, chiar și în cămăruța aia cât o cutie de chibrituri, când încă își mai

zicea Lillie Mae, înainte să-l cunoască pe Joe. Le iubea pentru că florile lor apăreau primele, ca să înfrumusețeze crengile goale ale primăverii timpurii, a adăugat el, zâmbind cu tristețe. Au un început timid, dar apoi se fac mari ca grandiflora... doar că le ia un pic mai mult timp.

Receptiv ca întotdeauna la lucruri noi, Leland i-a făcut un semn florarului și a cerut o duzină.

– Nuuuuu, Big Daddy – ai nevoie doar de *un fir*, interveni Truman. Sunt foarte prețioase. Big Mama poate să și-l pună în păr... ar arăta excelent albul ăla de hârtie în părul ei blond, nu-i așa? Apoi să o pui să plutească într-un bol plin pe jumătate cu apă. Crede-mă, Big Daddy, se întâmplă ceva magic când se udă. Nimic nu se compară cu parfumul de magnolie udă.

Leland i-a spus toate aceste lucruri lui Slim după ce i-a dat floarea, în acea seară, împachetată în folia de plastic. A înțeles perfect ardoarea din privirea lui Truman, care avea o sclipire deosebită, și, râzând, a scos portofelul.

– Truman – ajunge. M-ai convins.

*

Mai multe vase cu flori umpleau acum camera de hotel, încercând să-și facă loc prin mulțimea de petale albe.

Slim și Betty și-au trântit poșetele pe canapeaua de lângă ușă, admirând, încântate, priveliștea. Pe masa ovală, încrustată, de lângă intrare se afla un bilet. Betty l-a luat și și-a scos ochelarii cu ramele groase, negre, din buzunar. O senzație deconcertantă, se gândea Slim de fiecare dată, să o vezi pe zeița filmului cu ochelarii aceia de tociară, lăsând la o parte calmul rece care ascundea căldura ei adevărată și astfel amintindu-le celor care o cunoșteau de mult de Betty Joan Perske, fata aceea stângace care fusese înainte să devină „Lauren Bacall“ (Betty fiind un nume prea comun, iar Perske sunând prea evreiesc).

Slim a fost cea care a observat-o în timp ce stătea la rând la un magazin în Santa Monica, în martie 1943. Slim a fost total captivată de imaginea acelei fete care semăna cu ea. O slăbănoagă înaltă, blondă. Cu privirea severă, directă, care, în combinație cu o frumusețe sălbatică, putea fi intimidantă. De pe copertă, fata se uita fix la ea. Așteptând...

În prim-plan, purtând un costum elegant, albastru închis, cuvântul BAZAAR inscripționat deasupra capului. În spatele ei, o ușă din sticlă mată, cu o cruce roșie pe ea – se distingea vag umbra unei asistente care trecea pe sub geam ca printr-un tifon. Fata părea că așteaptă într-un hol de spital. Mesajul era clar – Donați Sânge, Ajutați Crucea Roșie, așa vă puteți demonstra patriotismul...

Da, da, s-a gândit Slim, nefiind în stare să-și ia ochii de pe chipul acela care atrăgea atenția tuturor. Nimeni nu se gândea la sânge sau la război – sau la altceva, doar la ochii aceia. Pătrunzători, gravi, dezmințindu-i vârsta. Exprimând îndrăzneală, sfidare. Emanând o strălucire curată, sănătoasă, dar sugerând, vag, prezența unei pantere care stătea la pândă, ascunsă. Slim a avut senzația că se uita în oglindă.

– Am găsit-o pe fata ta, i-a spus lui Hawks în acea seară la cină.

– Care fată...? a întrebat el neliniștit. Deși erau căsătoriți de scurt timp, el tot un afemeiat rămăsese, nu se potolise deloc. Slim a ghicit că el se temea că a descoperit-o pe fata de la cantină, de care știa de luni de zile. Sau pe Dolores Moran, pipița aceea căreia Howard i-a dat un rol obscur într-un film obscur. Slim își imagina cam în ce consta rolul acela, iar când aventura lor a devenit cunoscută în oraș, multe mese de la Derby au răs cu lacrimi de felul în care o imita pe amanta soțului ei și de porecla pe care i-o dăduse – schimbă

Dolores Moran cu „Dollar-ass Moron”³⁴. Asta era mottoul lui Slim – fă-i să râdă oricât de mult, plângi când nu te vede nimeni.

– Pe *fata* ta. Pentru filmul cu Bogart.

A scos revista de modă din geantă și i-a întins-o lui Hawk, la sfârșitul unei alte mese condimentate cu minciunile lui. Deși reacția lui inițială a fost una de indiferență, în clipa în care a văzut ochii aceia care se uitau fix la el, a apucat revista și a început să-i studieze îndeaproape. Slim și-a aprins o țigară, savurându-și istețimea.

– Am sunat-o pe doamna Vreeland. Am aflat cine e. O anume Betty Joan Perske.

Howard a strâmbat din nasul lui de uliu.

– De numele ăsta va *trebui* să scăpăm.

– Hmm, nu știu ce să zic... Mie îmi place.

În timp ce scutura scrumul și își reumplea paharul cu cocktail Manhattan, Slim s-a uitat atent la Howard, să vadă dacă observă și el același lucru.

– Cerule mare! Seamănă perfect cu *tine*!

– Pe cine *credeai* că am găsit?

Howard și-a ridicat privirea de pe pagina lucioasă, pregătit să se apere.

– Ascultă, Slim, habar n-am ce...

Plictisită, Slim s-a aplecat spre el, ca un animal de pradă, și l-a sărutat pe buze, măcar să oprească torentul de minciuni care, inevitabil, ar fi urmat.

Howard s-a tras înapoi, mirat. Nu se mai sărutaseră așa de foarte mult timp. Nu mai fusese de mult așa de dură cu el. Slim a descoperit repede ce îl excita pe Howard – violența. Să te bați și apoi să ți-o tragi. Asta era fetișul lui. Era un lucru evident și în filmele lui, nu? N-ar fi trebuit oare să vadă mai multe înainte de a-și lega viața de a lui? Tachinări, o palmă, un pumn, apoi protagoniștii se prăbușesc pe pat. Asta înțelegea Howard prin seducție.

Păi, atunci dă-le ce-și doresc.

*

INTERIORUL CASEI FAMILIEI HAWKS – SUFRAGERIE – ZIUA

Slim își bagă limba și mai adânc în gura lui, îl mușcă tare de buza de jos, apoi iese. Howard o trage înapoi, ducându-și șervețelul la buze, bumbacul alb, curat, murdărindu-se de sângele lui.

HAWKS

De ce ai făcut asta?

SLIM

Voiam să văd dacă-mi place.

HAWKS

Și? Care-i verdictul?

SLIM

Nu mă pot pronunța încă...

(se sărută din nou)

E chiar mai bine când te implici și tu.

Se îndepărtează de el și își recuperează țigara aprinsă, trăgând cu sete un fum, să scape de gustul de cotelet bine-prăjit pe care l-a mâncat Howard la cină.

SLIM (CONT.)

Sunt afară, în spate. Dacă ai nevoie de mine, fluieră.

HAWKS

Slim...

SLIM

Știi să fluieri, nu-i așa, Hawks?

Ea schițează un zâmbet șiret din colțurile buzelor

SLIM (CONT.)

Îți unești buzele... și suflă.

Întorcându-se să plece, aproape că vedea cum Hawks modifică, în minte, scena, pentru a-i include pe Bogie și pe domnișoara Perske cea-cu-privirea-tăioasă, care, în acel moment, se afla cu mama ei într-un apartament dintr-un bloc fără lift, în Bronx, la masa de Formica pe care se afla un sandwich cu pastramă afumată, și care habar n-avea că viața ei era pe cale să se schimbe dramatic.

Slim a deschis ușa din spate a încăperii pe care o decorase ea însăși, după cadrul filmului lui Hawks, *Leopardul Suzanei*. Doamne, cât de mult îi plăcuse lui Slim acea casă falsă! În primele lor zile de căsnicie, pline de planuri și iluzii, a crezut că, dacă ar reproduce acel cadru pe un canion din Bel Air, ar pregăti terenul pentru a trăi împreună fericiți până la adânci bătrâneți. Mai ales dacă era o casă care-i hrănea lui Howard vanitatea, una reconstruită chiar de scenograful lui, care au avut îndrăzneala să includă și un garduleț alb, clișeu care ascundea atâtea speranțe...

Slim a privit fațada sufocant de tradiționalistă a casei pe care a ajuns s-o iubească cu atât mai mult cu cât știa că era căminul ei temporar. Știa care va fi următoarea intrigă în scenariul ei. Și îl va obține în timp ce Howard era preocupat, conform planului, cu filmul *A avea sau a nu avea* – o poveste cu care l-a ajutat și ea, convingându-l pe Papa s-o aleagă.

Ernest protestase, insistând asupra cărții *Pentru cine bat clopotele*. Dar Hawks nu a înțeles mare lucru din ea.

– Dă-mi cea mai proastă lucrare a ta – cea care e un fiasco total. Rescrisă, și cu Bogart în distribuție, o transform într-un succes! se lăudase el față de Papa, în timp ce vânau fazani în Sun Valley.

Așezați lângă focul de tabără, Slim și Papa s-au uitat unul la altul. Ea și-a dat ochii peste cap, iar Papa a izbucnit în râs. Slim considera cartea *Clopotele* a lui Papa cea mai bună lucrare a lui de până atunci. Așa i-a și spus lui Howard. Problema era că Howard rareori o asculta pe Slim.

Ca și Leland, de altfel...

Leland, „Hay“ al lui Slim. Eroul ei din actul doi, așteptând în culise să intre pe scenă, oferind brațe întregi de flori palide.

Da, Slim știa, momentul era perfect. Howard va fi total absorbit de doppelgänger-ul ei, domnișoara Perske, pe care Slim i-a recrutat-o cu atâta generozitate. El o va seduce, evident, cu eterna scuză a regizorului-care-îi-arată-vedetei-cum-să-joace-într-o- anumită-scenă.

Slim n-avea cum să știe că alesese la întâmplare o femeie pe gustul ei. După cum s-a văzut mai târziu, Betty nu s-a jucat de-a instrucția-pe-canapea cu Howard, ci a avut îndrăzneala să se îndrăgostească nebunește de partenerul ei de film. Dacă ar fi știut asta înainte, Howard ar fi ales o altă ingenuă.

Fără să bănuiască, Slim și-a ales o prietenă pe viață de pe standul acela de lângă magazinul din Santa Monica. N-avea cum să știe că Betty Perske-devenită-Bacall va fi iubita lui Bogie, că va fi lângă ea când va naște și pe care, zece ani mai târziu, o va ține de mână, când Bogie se va fi stins din viață, curajos și elegant până în ultimul moment. Timp de câteva luni a luat unicul lift, destinat transportului mâncării (neavând puterea de a coborî pe scări), pentru a bea cocktailuri cu ea și Leland, cu vechea pasiune a lui Leland, Kate, și cu cel mai bun prieten al lui Bogie, Spence. Grupul exclusivist, singurii cărora li s-a îngăduit să fie martori la procesul de degradare fizică a lui Bogie. Slim n-avea cum să știe că se va ține cu disperare de brațul lui Betty la câteva momente după ce respirația greoaie a lui Bogie se va fi oprit, acea strângere sugerând tot ce pătimiseră împreună.

Stând acolo, în penumbră, singurul ei gând era că a sosit momentul perfect să-și încheie rolul de doamna Howard Hawks.

În timp ce-și stingea țigara cu călcâiul espadrilei, Slim și-a dat seama că singurul ei regret era că nu i s-a recunoscut niciodată contribuția la acele dialoguri.

„Pentru cele două flori exotice ale mele – cu drag, Leland.“ Betty a citit bilețelul cu voce tare, în apartamentul de la Hotelul Ritz din Spania.

– Scumpul meu Hay, a zâmbit Slim cu mândrie.

– Un adevărat prinț, a flatat-o Betty.

– Da, un adevărat prinț, a încuviințat Slim.

Slim a dispărut în camera ei să despacheteze, să-l sune pe Papa ca să stabilească la ce oră se întâlnesc pentru a bea sangria înainte de coridă, aceasta fiind pasiunea supremă a lui Papa, apoi i s-a alăturat din nou lui Betty în salon.

A găsit-o lângă fereastră, pe unul dintre cele două fotolii, lumina slabă de dinaintea serii căzând pe profilul ei sever exact din unghiul potrivit.

Betty stătea cu un buchet de crini imperiali în mână, cu privirea pierdută în zare.

Slim s-a apropiat de ea și a lovit-o ușor peste gambă, trântindu-se pe fotoliul de lângă ea.

Betty i-a zâmbit, continuând să țină în brațe crinii, iar ochii i s-au umezit.

Slim s-a uitat cu subînțeles la florile grațioase, înțelegându-le semnificația.

– Crini imperiali albi... Înțelegi...? Leland e încântător, nu-i așa? Zicând acestea, Betty și-a pierdut stăpânirea de sine și a început să plângă, ascunzându-și fața în mâneca pelerinei pe care încă nu o dăduse jos.

Slim a luat-o în brațe, a strâns-o tare și nu i-a mai dat drumul până când nu s-a oprit din plâns.

Se rezolvă totul cu un pahar, a asigurat-o Slim.

Eh, poate cu vreo două...

În fond, erau în vacanță – și nu orice vacanță. Asta era o reînviere. Pe când a sosit Papa, ele erau deja amețite bine după o carafă de sangria pe care au băut-o la masa dinspre piața măturată de nisip. Fructele erau zbârcite, iar vinul prea tare, dar le-a căzut foarte bine.

Betty se uita la Slim cu aceeași privire de fată de nouăsprezece ani pe care o avusese când s-au cunoscut – sau poate și mai puțin, după cum arăta, cu părul ei blond-caramel prins într-o coadă ștrengărească la spate, dezvelindu-i fața în întregime, fapt ce-i scotea în evidență năsulul plin de pistrui de la soare. Pentru prima dată de la evenimentul fatal, când a simțit că lumea se prăbușește în jurul ei, Betty arăta fericită. De mult n-au mai râs așa, doar din plăcerea de a râde.

Când s-a apropiat Papa, însoțit de matadori, a strigat-o pe Slim din celălalt capăt al pieței: MISS SLIMMMMSKY! Ea a zâmbit, privindu-l cum își făcea drum spre ea. I-a sărutat mâna, iar ea a simțit că mustața lui îi gâdila pielea de pe dosul palmei ca niște peri fini de arici alb.

– Ce mai faci, Pap...?

– Scumpa mea Slimsky.

A mângâiat-o afectuos pe păr. Ea s-a întors spre Betty:

– Faceți cunoștință. Prietena mea.

Papa și-a fixat privirea tulbure pe fața arsă de soare a lui Betty Bacall. Pentru prima dată de când se cunoșteau, Slim l-a văzut luându-și privirea de la ea și îndreptând-o spre o alta. El s-a uitat la Betty și s-a îndrăgostit pe loc, profund, de ea, așa cum numai Papa putea. Și aproape toată după-amiaza aceea a iubit-o cu o dăruire totală.

– Doamnă Bogart.

– Domnule Hemingway. Spuneți-mi Betty, a zis ea cu vocea ei guturală, care contrasta puternic cu înfățișarea de fetiță.

– Ernesto, a răspuns el, cu un zâmbet grotesc de ștregăresc pe fața lui arsă de soare, plină de riduri. Ne întâlnim în sfârșit.

– Am senzația că ne știm deja. Cărticica ta mi-a schimbat viața. Cuvintele tale au ieșit deja de pe buzele mele.

Așa cum se întâmpla de fiecare dată, din cauza vocii ei până și cele mai inocente cuvinte păreau să vibreze cu insinuări indecente. Slim urmărea cu satisfacție această scenă, în care Betty se deschidea și înflorea precum un crin alb.

Papa a chicotit.

– Oricât de mult mi-aș dori să fie cuvintele mele în frumoasa ta gură, mă tem că nu e meritul meu. E al domnișoarei Slimsky. În întregime. Și-a aruncat privirea pătrunzătoare către Slim și i-a făcut cu ochiul, cu o expresie conspirativă. Slimsky, iartă-mă. Doar știm amândoi că ne e scris să fim, în cele din urmă, împreună...

– Luată. Slim a ridicat mâna stângă, arătându-i inelul delicat pe care Leland i l-a strecurat pe deget în timpul modestei ceremonii ținute în grădina din spatele casei soților Paley din Kiluna, cu aproape zece ani în urmă. Babe aranjase un dineu foarte drăguț, cu supă de legume, salată de crab și carne de vită rece, în saramură. Au mâncat toți al fresco, la acea masă de opt persoane, cei câțiva nuntași ținând toasturi pentru proaspăt căsătorii Hayward cu cocktailuri de șampanie.

Drept răspuns, Papa și-a arătat propria verighetă, de parcă ar fi vrut să-i spună că acesta nu era un argument valid.

– Nu vei fi căsătorită pentru mult timp... Cam zece ani durează, de obicei, la tine, nu?

– La tine și mai puțin, a zis Slim, îmbrâncindu-l în glumă. El tras-o spre el și i-a dat un sărut frățesc, care a ținut o clipă mai mult decât era confortabil pentru ea. Slim l-a împins înapoi cu blândețe, iar Papa și-a dres vocea.

– După cum spuneam, noi doi vom îmbătrâni și vom muri împreună, doar că tu încă nu-ți dai seama. Dar, între timp, sunt sigur că-mi vei ierta infidelitatea, căci ființa asta care a fost neglijată până acum are mare nevoie de atenție.

S-a întors iar către Betty:

– Doamnă Bogart, ați stat vreodată în fața unui taur fioros?

Betty a zâmbit ștregărește:

– Nu, din câte îmi amintesc.

– Eu, da. Hai să-ți povestesc cum e, ce înseamnă să-ți privești propria moarte în ochi.

Și, luând-o de braț, Papa a început să-i explice, cu amănunte, despre coridă și ritualurile ei, despre asocierea *mano a mano* dintre Luis Miguel Dominguín și Antonio Ordóñez, cei doi mari toreadori ai vremii, despre care scria – și uite așa, s-a gândit Slim, subiectul de conversație a revenit asupra lui Papa.

– *Quelle* afurisită de *surprise*, și l-a imaginat pe Truman bombănind – și a zâmbit, amuzată.

În Plaza de Toros li s-a alăturat și doamna H *número cuatro*: domnișoara Mary, căreia niciodată nu-i plăcuse de Slim. Se pare că Mary nu a putut-o ierta pentru faptul că, fie sub numele de doamna Hawks, fie sub cel de doamna Hayward, Slim i-a luat-o înainte, a rezistat mai mult decât soții și iubite, ceea ce însemna că avea un loc special în inima lui Ernest. I-a strâns mâna lui Slim cu răceală, măsurându-i cu privirea înălțimea și talia subțire și părul acela de culoarea razelor de soare, înnebunitor de frumos – culoare cu care soțul ei a forțat-o să-și vopsească părul.

Papa n-a făcut nimic pentru a detensiona atmosfera, dimpotrivă, a insistat să se așeze în tribună între Slim și Betty, având în stânga și-n dreapta sa câte un exemplar superb de păr blond, de parcă ar fi fost două trofee în vreun joc exotic: o pereche de pantere blond-caramel, încolăcite de-o parte și de alta a coapselor lui groase, de urs. Deloc încântată de acest aranjament, domnișoara Mary a încercat să se înghesuie lângă Slim, însă Papa a început să urle la ea:

– Ce-ai de gând să faci, femeie?

Mary a bolborosit ceva în legătură cu scaunul ei și că nu vedea prea bine. A clipit repede din ochi, reținându-și lacrimile când el a izgonit-o în celălalt capăt al rândului. S-a așezat mai departe; buzele ei mici, strânse, tremurau cu indignarea unei victime. I-a aruncat lui Slim o privire plină de reproș, ascuțită ca vârful suliței cu care toreadorii străpungeau carnea taurului în arena din fața lor, lăsând corpul plin de tăieturi largi ca niște guri deschise.

Dacă Slim voise ca Betty să bea vârtos, dorința i s-a împlinit în stil mare, căci au băut toți trei rachiu de cireșe din flaconul învelit în piele de căprioară, până la ultima picătură. Cu cât curgea mai mult rachiu, cu atât se relaxa Betty mai mult, sprijinindu-se de brațul puternic al lui Papa. În tot acest timp, domnișoara Mary stătea atât de rigidă, încât Slim se temea că cea de-a patra doamnă Hemingway avea să explodeze într-o mie de cioburi letale.

Au zăbovit apoi la restaurant, în fața farfuriilor aburinde de paella, aroma de șofran îmbinându-se cu cea de crustacee în saramură. Spre încântarea lui Slim, Papa și-a concentrat atenția asupra lui Betty aproape tot timpul, aplecându-se să-i șoptească la ureche, în timp ce ea râdea gutural de eforturile lui.

Slim a fost reținută de Luis Miguel Dominguín, care încerca să-și descarce sufletul tulburat într-un amestec de spaniolă și engleză – ceva despre o relație nereușită cu Ava Gardner, pe care o cunoscuse când jucase rolul matadorului Romero în *Fiesta*. Cuvintele „zbuciumat“ și „pătimaș“ au fost rostite de mai multe ori, în ambele limbi, lucru care n-a surprins-o deloc pe Slim. Luis Miguel nu era primul matador al Avei, dar era primul ei matador în calitate de doamna Sinatra.

Slim știa din surse sigure – Frank însuși i-a spus, în timp ce împărțeau o țigară în patul de hotel cu așternuturile în dezordine, în acel weekend pe care l-au petrecut împreună în deșert, când Leland era plecat din oraș. Trei nopți furate, pline de transpirație... Slim nu era mândră de ce făcuse, dar se împăcase cu gândul. Îl considera un eveniment izolat. În zece ani de căsnicie, cu siguranță că și Leland a făcut la fel...

Ascultând pe jumătate atentă poveștile despre Ava și *tempestuosas* și *ardientes*, Slim o observa pe domnișoara Mary – din nou izgonită taman la capătul mesei – ridicându-se, profitând de faptul că Papa se ridicase să meargă la baie sau să se bată, sau ambele.

Mary s-a îndreptat calmă spre Betty și s-a așezat pe locul de lângă ea, pe care înainte îl ocupase Papa. Amețită de băutură, cu mintea absentă, îndrăgostită din nou de lumea din jurul ei, Betty a întâmpinat-o bucuroasă. Cu un zâmbet crispat, scurt, domnișoara Mary și-a întins brațele cu pumnii strânși.

– Doamnă Bogart, am ceva pentru dvs.

– O, Mary, s-a răsfățat Betty, ce drăguț din partea ta.

Arătând spre pumni, domnișoara Betty a îndemnat-o:

– Haide. Alege. Stângul sau dreptul?

Fața lui Betty a căpătat o expresie de încântare copilărească. După ce a ezitat o clipă, a arătat spre mâna dreaptă și a așteptat cu nerăbdare.

Buzele domnișoarei Mary s-au răsucit, ridicându-se la colțuri și formând astfel o semilună. Și-a desfăcut degetele, scoțând la iveală un glonț argintiu, lucios. Slim și Betty s-au holbat la el; le-a trecut beția instantaneu și nu le venea să-și creadă ochilor. Mary s-a aplecat spre ea...

– Asta o să primești dacă pui vreodată mâna pe soțul meu.

– Betty, a zis Slim, ridicându-se protectoare.

Domnișoara Mary s-a răsucit cu violență sălbatică spre ea.

– Vrei să vezi ce-i în celălalt pumn, domnișoară *Slimsky*...?

Din pumnul stâng, a lăsat să cadă pe farfuria lui Slim un glonț identic, care a făcut un zgomot surd când a lovit grămada de scoici.

Pe când au ajuns să treacă pragul de la Ritz – în Paris, de data aceasta –, Slim și Betty se săturaseră să tot tragă la măsca rachieu din tărtașuțe soioase. Se săturaseră de marele joc și de bărbați macho, de cozi de taur tăiate și de *tormentas* și *incendios*. Erau fericite că puteau să se lepede de pielea de panteră și să-și reia înfățișarea de doamne – recunoscătoare pentru perle și săruri de baie și pahare curate.

Așa că erau fericite când au reintrat în confortul din sala de recepție, de marmură. Le-au dat bacșiș hamalilor cu șepci roșii care le-au cărat bagajele. Și-au luat cheile și s-au întors spre lift – continuând să râdă pe seama nebuniei de a fi fost aproape împușcate, jupuite și coapte la proțap de domnișoara Mary, poveste pe care au înflorit-o cu tot felul de detalii în timpul zborului spre Paris – când au fost acostate de un recepționar cu monoclu, care flutura o bucată de hârtie.

– *Pardon*... Doamna 'Ayward? a zis el, înmânându-i lui Slim bilețelul roz. Voiam doar să vă aduc la cunoștință – mașina doamnei Churchill așteaptă afară.

Slim s-a încruntat.

– Trebuie să fie o neînțelegere. Noi nu am închiriat nici o mașină.

– *Oui*. Dar doamna Churchill a pus la dispoziție mașina dânzei pentru doamna 'Ayward.

După schimbul inevitabil de *merci*-uri, recepționarul s-a îndepărtat. Slim și Betty s-au privit nedumerite.

– Pam Churchill? Betty a ridicat dintr-o sprânceană. Pam din grupul lui Aly Khan și Stavros Niarchos și Élie de Rothschild și Averell Harriman, acea Pam Churchill?

Slim a încuviințat din cap, plictisită:

– Și a lui Ari Onasis și Jock Whitney și Gianni Agnelli...

– Nu știam că tu și Leland o cunoașteți pe Pam.

- Ne-am întâlnit doar o dată, acasă la Babe. Trebuie să recunosc că n-am înțeles de unde atâta agitație în ce o privește.
- Mă mir că Babe a vrut s-o primească... știi tu. În prezența lui Bill.
- Pam și-a încercat norocul cu Paley cu ani în urmă, a răspuns Slim, respingând ideea. Apoi zise, de parcă tocmai îi trecuse prin minte:
- Truman o știe pe Pam.
- Truman știe pe toată lumea. Uneori ia prânzul cu ea – doar ca să culeagă cele mai picante bârfe, cred.
- Cum ar fi...?
- Săptămâna trecută, la Colony, era la o masă mare, plină – Slim a zâmbit malițios amintindu-și –, și le-a povestit cu amănunte despre histerectomia lui Pam, susținând că doctorul ei a numit procedura o formă de contracepție.
- Nu se poate!
- Ba da! Bineînțeles că Tru a început să-l imite pe Dr. Uter, care, se pare, după ce s-a încheiat procedura, a zis: „Ei bine, scumpă doamnă, v-am scos căruciorul de bebeluși... dar v-am lăsat țarcul de joacă intact!“
- Numai Truman putea zice așa ceva, a chicotit Betty. Săraca Pam!
- Da, săraca Pam, a repetat Slim, fără să-i pese prea mult.

*

În acea seară, Slim și Betty s-au așezat confortabil la masa curbată de la barul Ritz Cambon și au comandat două pahare de gimlet.

La scurt timp, a apărut recepționerul cu un teanc de mesaje pe același tip de hârtie, de culoarea unui ruj roz, și apoi s-a retras, făcând o abia perceptibilă plecăciune.

- Ce mama naibii...? a zâmbit Slim, aruncându-le pe bar și continuând să bea cu paiul din cocktail. Betty și-a scos ochelarii de vedere din poșeta de seară și s-a concentrat pe prima fițuică roz.

„Doamna Churchill îi cere doamnei Hayward să o sune. Numărul în cartea de telefon“. A trecut la următorul. „Doamna Churchill dorește să o invite pe doamna Hayward și pe prietena ei“ – asta sunt eu, bănuiesc – „la apartamentul ei, unde organizează un dineu intim.“

- O, Doamne! Sari la ultimul...

- *„Doamna Churchill își dorește foarte mult să le aibă ca invitate la cină pe doamna Hayward și pe prietena ei – se solicită răspuns“.* Betty și-a dat jos ochelarii și a mai luat o gură de cocktail. Se pare că cineva are un admirator.

- Ce-i cu interesul ăsta față de „doamna Hayward“? O cunosc foarte puțin pe femeia asta! a râs Slim. Adică, *bănuiesc* că vrea să-și arate recunoștința pentru că i l-am împrumutat pe Leland pentru o seară...

- Ce-ai făcut?

- Babe m-a întrebat dacă Leland poate face rost de locuri la teatrul *Pacific* și dacă ar putea merge cu grupul lor, să o plimbe pe nefericita aia prin New York într-o seară. Tru era în Verbier cu Jack, iar Babe s-a trezit într-un impas... Leland a acceptat, ca o favoare pentru mine, iar eu am făcut-o ca o favoare pentru Babe, care a făcut-o ca o favoare pentru Betsey...

Betty a chicotit:

– A' naibii, câte favoruri.

– Păi, ce poți să faci cu o Femeie-în-Plus? Slim i-a făcut semn barmanului să le mai aducă un rând. E o mare bătaie de cap când Tru nu e pe-aici să facă onorurile.

Betty a băut restul de cocktail în liniște.

Slim a atins-o pe braț.

– Nimic nou, m-am mai gândit la asta. Ochii ei s-au umezit în timp ce scotea o Lucky Strike din tabacheră, pe care apoi a bătut-o ușor pe suprafața metalică. Am fost întotdeauna într-o relație de când aveam nouăsprezece ani. Acum, că Bogie nu mai e, sunt și eu o Femeie-în-Plus...? A tras adânc în piept din țigara pe care o ținea între degete molâi, așa cum obișnuia Bogie.

– Nu mai vorbi prostii. Tu vei fi întotdeauna iubita lui Bogie. Și vei depăși momentul ăsta, când te vei simți pregătită, apoi vei deveni doamna Cutărică. Dacă vrei, doamna Cum-îl-Cheamă.

– Nu voi fi doamna Nimeni-Altcineva, voi rămâne doamna Bogart.

– Pentru că l-ai ales pe Bogie, iar el te-a ales pe tine. Eram *acolo*, ai uitat? Și-au zâmbit cu nostalgie. Slim a stat puțin pe gânduri. Groaza de a fi o Femeie-în-Plus constă în faptul că nimeni nu te-a ales pe tine.

– Așa cum a pățit Pam Churchill.

– Exact. Slim a smuls o țigară din tabachera lui Betty și a aprins-o. Se joacă cu ea. O susțin. Dar ascultă ce zic eu – nimeni nu se *căsătorește* cu Pam Churchill.

Barmanul a pus în fața lor încă un rând de gimleturi și un telefon, al cărui fir era prins în perete.

– Mă scuzați, *mesdames*. Dar doamna Churchill e la telefon și dorește să vorbească cu doamna 'Ay-ward.

Slim a zâmbit malițios către Betty:

– Povestea asta devine ridicolă.

În seara următoare, Slim și Betty au ajuns la ora fixată la apartamentul doamnei Churchill de pe malul stâng al Senei, după cum li se precizase. Cele două pantere de culoare blond-caramel arătau impecabil – Slim într-o rochie albă tricotată, livrată de la atelierul lui Grès, iar Betty într-o rochie Dior neagră.

Când a deschis ușa să-și întâmpine musafirele, asemănarea dintre Pam Churchill și o bucată de carne din vitrina unei măcelării, ușor trecută de perioada de glorie, i s-a părut izbitoare lui Slim. Avea ceva de matroană îmbătrânită înainte de vreme, ceva prăfuit, stătut. Părul ei înfocat părea că s-ar fi potrivit unei persoane de două ori mai în vârstă decât ea, iar rochia aceea insipidă, de mătase creponată, aducea cu o zdreanță din epoca Blitz. Era greu să ți-o imaginezi pe femeia asta domoală, cu obraji roșii plesnind de sănătate, în postura de seducătoare, cum fusese cândva, dar cine știe ce fetișuri satisfăcea ea în spatele ușilor închise. Poate că Pam a jucat rolul unei guvernante îmbrăcate doar într-un sutien delicat și un șorț de grădiniță și i-a lovit la fund pe ce-mai-puternici-bărbați-din-lume, pedepsindu-i pentru poftele lor perverse. Slim de-abia se putea abține să nu pufnească în râs de câte ori se uita la Pam – iar să se uite în ochii lui Betty, nici vorbă.

– Doamnă Hayward! a zis Pam cu entuziasm, trăgând-o pe Slim, care nu se aștepta deloc la așa ceva, în brațele ei.

– Doamnă Churchill... Slim a îmbrățișat-o și ea, dar doar din curtoazie. A observat că palmele Pamelei erau calde și puțin umede. Aceasta este scumpa mea prietenă Betty Bac...

– Da, desigur – doamna *Bogart*, a întrerupt-o Pam, luând-o pe Betty de braț cu solicitudine. Îmi pare *nespus* de rău pentru pierderea dumneavoastră. Intrați, vă rog, și povestiți-mi tot.

Pam le-a condus printr-un hol în care trona un imens aranjament de flori albe, pe care avusese grijă să-l comande. Florile scoteau în evidență contrastul izbitor dintre decorul strident, de prost gust, și simplitatea și puritatea lor – singurul lucru din acel bordel împopoțonat care putea destinde privirea.

După ce s-au așezat la o măsuță de trei persoane, o *femme de ménage*³⁵ cu un aer oprimat le-a servit primul fel – vichyssoise, ciudată alegere pentru o zi de toamnă, abia se putea mânca. Subiectul conversației a alunecat de la cunoștințe comune la pălăvrăgeli pe teme generale – despre Paris, Londra, New York. Astfel, s-a aflat că Pam pur și simplu adorase piesa lui Leland. O adorase pe Mary Martin – iar Leland a fost *atât de* drăguț și le-a dus în culise. După teatru, grupul lor a dat o fugă la Sardi, iar Leland a fost *atât de* atent și i-a făcut lui Pam cunoștință cu domnii Rodgers și Hammerstein – și chiar cu Yul Brynner! Trebuie *neapărat* să vadă *Regele și cu mine* când va mai merge în oraș.

– Mă bucur tare mult că v-ați simțit bine, a spus Slim, în timp ce farfuria de vichyssoise, de care nu se atinsese, îi era luată din față și înlocuită cu o felie de *saumon au gratin*. Și-a dat seama imediat că fusese copt prea mult – Leland ar fi detestat profund asta! Rareori comandau somon când mâncau în oraș, tocmai pentru a evita această greșeală des întâlnită.

Leland era un bucătar senzațional – mai priceput decât majoritatea bucătarilor de restaurante, îi plăcea lui Slim să se laude. Obişnuia să gătească ceva pentru cină seara târziu, doar pentru ei doi, după ce se întorceau acasă de la inevitabilele cine la Sardi, la El Morocco, la Stork sau oriunde altundeva mergeau după ce se lăsa cortina în seara respectivă. Ajungeau acasă, deseori foarte târziu, pe la trei dimineața, și Leland își punea șorțul și se apuca entuziasmat să gătească preparatele lui rafinate, desăvârșite, servite pe farfurii albe, curate, cu șervețele albe, curate, și cu lumânări albe, curate, pe masă. Uitându-se la porțelanul de Rothschild al lui Pam, cu modele cu păsări și insecte și încâlcii de plante care se întindeau printre bucățile de mâncare de parcă s-ar fi luat la întrecere pentru a ocupa cât mai mult spațiu, lui Slim i s-a făcut dor de simplitatea farfuriilor lui Leland, fără nici un model pe ele.

S-a auzit un telefon din cealaltă încăpere... Continua să sune. Neînduplecat. În cele din urmă, după ce s-a prefăcut că ignoră această întrerupere, Pam s-a adresat, cu părere de rău, invitatelor ei:

– Vă rog să mă scuzați, doamnelor. *Chiar* aștept un telefon de peste Ocean.

– Sigur, nici o problemă, a spus Slim.

– Revin într-o clipă.

– Nu te grăbi, a liniștit-o Betty.

De îndată ce gazda lor a părăsit încăperea, Slim s-a uitat la Betty și au început amândouă să râdă pe înfundate, ținând șervetele la gură, să nu se audă; urătă treabă: țesătură cu model persan.

– Cine credem că e? Gianni?

– Nu! El e în Roma, cu Marella.

– Am înțeles... Élie de Rothschild?

– Posibil. Foarte posibil.

Cele două prietene au încercat apoi, șușotind ca niște școlărițe neastâmpărate, să ghicească cine ar putea fi persoana care o sunase pe Pam, reușind să reducă lista de candidați la exact trei magnați. După o scurtă absență, Pam s-a întors la masă, roșie în obraji ăia rotunzi, cu un aer de profundă mulțumire de sine.

– Scuze.

– Nu e nici o problemă, au răspuns Slim și Betty la unison.

– E nemaipomenit, a zis Pam, ștergându-și buza de sus cu șervetul, cât de *clare* pot fi convorbirile telefonice în ziua de azi! Vorbești cu cineva din New York, de exemplu, și se aude atât de clar, de parcă persoana respectivă ar fi în camera alăturată!

Betty i-a aruncat o privire amuzată și satisfăcută lui Slim, doar ea pariasse pe un moștenitor al vreunui bancher de pe Wall Street.

– Unde rămăsesem...? a zis Pam. A, da! Babe! Babe e tare drăguță. Ce suflet minunat. Fragil... dar minunat. În schimb, Bill... A râs scurt, de parcă știa ceva. Ce să zic, Bill e cu siguranță un bărbat care-ți dă multe *bătăi de cap*... Nu cred că o *astfel* de căsnicie e ușoară.

Era ceva în tonul ei care nu i-a plăcut lui Slim. Nu ar fi putut spune cu precizie ce anume, dar se întreba dacă descurcările doamnă Churchill a avut, într-adevăr, o a doua întâlnire cu Bill Paley. Poate că Babe a simțit asta, de aceea a insistat ca Leland să se alătore grupului lor – ca măsură de precauție împotriva unei invazii totale din partea lui Churchill?

Fiind întotdeauna gata să ia apărarea unei prietene, Slim i-a zâmbit politicoșului Pam și a refuzat să alimenteze speculațiile ei despre Babe, începând să vorbească despre căsnicie în general.

– Bănuiesc că orice căsnicie își are greutatea ei.

– Tu ai o căsnicie fericită?

Pam s-a aplecat, părând și mai fascinată decât înainte.

Slim a sorbit din paharul cu vin, reflectând. De ce i-ar povesti unei străine despre greutatea pe care le întâmpini în zece ani de până-moartea-ne-va-despărți? Despre viața unei soții de impresar de teatru, care ajunge acasă foarte târziu. Despre cum nu reușeau să fie niciodată doar ei doi, chiar atunci când ieșeau în oraș împreună. Despre sporadicele ocazii în care reușeau să ia o cină împreună la ora trei dimineața, singurele momente în care, cu oareșce noroc, poate reușeau să-i captezi atenția. Dar chiar și atunci, vorbeau despre munca de la birou... Cutărică actor. Cutare compozitor. Din afară, căsnicia lor părea, într-adevăr, minunată, dar perspectiva eșecului era palpabilă.

De ce i-ar spune unei străine că de multe ori se simțea ca o dădacă prost plătită, înhămată cum era la creșterea a trei copii vitregi nebuni? Că de fiecare dată când auzea telefonul simțea o străfulgerare în piept, întrebându-se dacă e ospiciul, care o suna în legătură cu Billy, sau spitalul, s-o informeze că Bridget a încercat din nou să se sinucidă, crizele convulsive făcându-i viața insuportabilă. De ce să-i spui unei străine, reflectă Slim, că propriul ei pântec otrăvit a reușit să piardă făt după făt, ca într-un film de groază prost, pe care ambii ei soți ar fi refuzat să-l producă...? Că tot ce-și dorea cu adevărat era să-i ofere lui Leland un copil – un copil *normal*, care să compenseze pentru cei cu defecte pe care-i aveau și pe care abia-i putea privi în ochi. Slim n-avea deloc de gând să îi spună lui Pam Churchill – femeia asta cu părul ei umflat și farfuriile cu modele stridente – niște adevăruri atât de complexe.

În schimb, a răspuns simplu:

– Bănuiesc că nici o căsnicie nu e perfectă.

Pam a privit-o curioasă de parcă asista la cea mai *fascinantă* interpretare a unui rol, în speranța că va reuși să afle ceva din el.

– Ce vrei să spui?

– Păi, bănuiesc că oricine ar putea găsi avantaje în a trăi singur. Lipsit de responsabilități. Și de greutățile care apar în traiul în comun.

Pam a zâmbit și a răspuns pe un ton în care se simțea o urmă de înțelegere:

– Da. Există și avantaje în a fi Femeia-în-Plus.

În ora care a urmat, Slim și Betty s-au chinuit să îndure desertul (tartă cu mere, cumpărată din magazin) și – când s-a servit coniac – s-au prefăcut că sunt foarte obosite, invocând diferența de fus orar și căscând grațios exact cât trebuie, astfel că au reușit să pună capăt, în sfârșit, acelei cine neplăcute. S-au ridicat de la masă, exprimându-și zgomotos mulțumirile pentru gazdă, într-un efort disperat de a-și ascunde plictiseala. Pam le-a răspuns la fel, întorcându-se mai întâi spre Betty cu un zâmbet special, rezervat văduvelor, unul care ascundea o combinație respingătoare de compasiune și condescendență.

– Doamnă Bogart, *bon courage!* Dacă vă mai pot fi de folos cu ceva cât mai stați în Paris, vă rog, nu ezitați. Noi, Femeile-în-Plus, trebuie să ne ajutăm reciproc.

– Mulțumesc, dar mâine plec spre Londra.

– Ah! Afaceri sau plăcere?

– Filmări.

– Vai, ce grozav.

– Trebuie să și muncim, ce să facem.

– Păcat că n-o să mai avem ocazia să ne vedem, a zis Pam.

– Data viitoare, a promis Betty, deși Slim o cunoștea îndeajuns de bine să-și dea seama că asta se va întâmpla când vor zbura porcii.

Apoi, Pam și-a fixat privirea aceea intensă asupra lui Slim și a luat-o de braț cu un aer conspirativ, conducând-o pe hol:

– Iar dumnevoastră, doamnă Hayward? Vă pot ajuta cu ceva?

Slim făcu o mișcare abia perceptibilă de a se retrage din strânsoare, deși nu destul de clară să observe Pam.

– Nu, mulțumesc. Foarte drăguț din partea dumnevoastră, dar mâine vine Leland.

Pam a dat din cap, ca și cum informația era de la sine înțeleasă.

– Da, desigur. Sper că nu vă supărați, dar mi-am permis să prepar o mică cină în cinstea dumnevoastră și a lui Leland... Sper din tot sufletul că veți veni. Doar câțiva prieteni apropiați. O cină intimă.

Slim s-a forțat să-și miște colțurile buzelor în sus și a reușit să le oblige să schițeze un zâmbet politicoș, de parcă ar fi fost trase de sfori invizibile. Însă, deși buzele erau cooperante, cuvintele refuzau să facă la fel.

– Și după aceea am bilete la o piesă de teatru care cred că i-ar plăcea lui Leland. Înainte ca Slim să poată răspunde, Pam a adăugat repede: În semn de mulțumire pentru generozitatea pe care mi-a arătat-o în New York. Încă visez la *South Pacific!* A început să

fredoneze câteva acorduri din „O seară fermecată“, în timp ce Slim se holba la ea, înmărmurită.

– Trebuie să-l întreb pe Leland, bineînțeles.

– Bineînțeles. Îi sunt profund îndatorată lui Leland – și lui Bill... și lui Babe, a adăugat ea, de parcă și-a amintit doar ulterior de ea. Și dumneavoastră, bineînțeles, pentru că mi l-ați împrumutat pe soțul dumneavoastră.

– Da. Mă rog. Plăcerea a fost de partea noastră, a spus Slim și, alături de Betty, s-a îndreptat spre ieșire.

Doamna Churchill cea săritoare și atentă le-a adus hainele și le-a ajutat să se îmbrace.

Doar după ce și-au urat noapte bună a observat Slim floarea, așezată pe o masă chiar lângă ușă...

Un singur fir de magnolia grandiflora, plutind într-o vază, umedă și parfumată, așa cum îi promisese Truman lui Leland că va fi, cu aproape zece ani în urmă.

– Fir-ai tu să fii de ticălos mincinos, Hay... Trădătorul naibii!

În taxi, Slim a izbucnit într-o diatribă de înjurături, un torent fierbinte de frici combinate cu insulte. Betty a râs pur și simplu:

– *Leland?* Cu grasa aia insipidă? Când te are pe *tine*?

– Și nenorocita aia de *magnolie*? a întrebat Slim, furioasă.

– Coincidență.

– *Serios?!*

Betty a stat puțin pe gânduri, apoi a respins o explicație mai sinistră.

– Absolut. Dacă ar fi să ne luăm după aparențe, ea doar încerca să te impresioneze. A organizat toată seara asta afurisită pe gustul tău! Flori albe, lumânări albe.

– Dar nu și farfuriile albe, nu s-a putut abține Slim. Cerule mare, nu-i așa că porțelanul ăla era de-a dreptul respingător?

– Complet lipsit de bun-gust.

– Mi-a tăiat toată pofta de mâncare!

– De parcă mâncarea ar fi avut nevoie de ajutor pentru asta! Au izbucnit în râs, amintindu-și de acea vichysoise lipsită de gust, insuficient răcită. De somonul care nu fusese îndeajuns de cald, deși petrecuse timp berechet în tigaie, lăsând în urmă solzi uscați.

– Ce *dispreț* i-ar fi stârnit lui Leland așa ceva!

– Exact. Ar disprețui-o și pe ea – și întreaga ei rutină searbădă, insipidă, de trandafir englezesc pe cale de ofilire! Trebuie să fi fost un coșmar pentru el să o plimbe pe *ființa aia* prin New York.

– Așa crezi?

– Leland e un gentleman. Un bărbat cu gust – cu simțul *dramei*. La tine găsește tot ce dorește. Încântare, sclipire, frumusețe.

Slim i-a zâmbit cu recunoștință.

– Pam Churchill, a continuat Betty, n-ar recunoaște sclipirea frumuseții autentice nici dacă ar lovi-o în mutră!

Au început să râdă, imaginându-și scena, și, pentru prima dată în ultimele ore, Slim a reușit să respire cu mai multă ușurință.

Când a sosit Leland în dimineața următoare, la o oră după ce Betty a plecat la aeroport, Slim a răsuflat ușurată, era același bărbat încântător dintotdeauna. Atât de adorabil, de fapt, încât și-a alungat din minte și ultimele fărâme de îndoieli legate de magnolia grandiflora.

Ochii aceia surzători, limpezi și albaștri precum cerul de vară. Liniile de expresie de la colțurile lor. Tunsoarea lui de student, tinerească, în ciuda firelor cărunte. Cu un zâmbet larg pe față și cu peste treizeci de trandafiri albi ca hârtia în brațe – o altă preferință florală de-a lui.

Nu orice trandafiri... Bourbon Boule de Neige, un soi special.

După ce s-au stabilit în Manhasset, pe malul de nord din Long Island, au plantat straturi cu astfel de trandafiri sub fiecare fereastră. Au urmărit cu încântare cum li se formau mugurii, pentru a erupe apoi în bulgării aceia albi, ireal de frumoși în perioada de căldură mare din august. Două flori dintr-o singură tulpină, deschizându-se împreună.

– Oh, *Hay!* Ochii lui Slim s-au umplut de lacrimi.

L-a strâns cu putere în brațe, strivind trandafirii între ei, și l-a sărutat pe buze.

– Să nu-mi spui că Nan a mea a devenit sentimentală – a zis el cu vocea lui răgușită de la atâtea țigări. I-a sărutat obrații umezi, apoi lacrimile care încă îi atârnavă de gene.

– Ce se întâmplă, de ce plângi?

Slim a râs printre lacrimi, simțind o bucurie profundă că îl avea lângă ea. Brațele lui erau căminul ei – de parcă pereții apartamentului de hotel dispăruseră și, odată cu ei, toate lunile (ba chiar *anii*, dac-ar fi să spună adevărul) de tensiune și neliniște. Dispăruseră și ospiciile în care Billy și Bridget Hayward se atrofiu, irosindu-și copilăria într-un șir nesfârșit de pastile și șocuri și crize. Dispăruseră și saloanele de spital care deveniseră un punct fix în căsnicia lor, și în care Slim a petrecut ani întregi, jelind după bebeluși pe jumătate formați, interminabile hemoragii și pansamente și speranță.

Ce greu i-a fost... Slim a înfruntat aceste tragedii singură, în timp ce Leland a trebuit să facă față propriilor lui probleme. Sub aparența lui de veteran imperturbabil, perfect stăpân pe sine, mocnea nesiguranța. După ce a împlinit cincizeci de ani, Leland s-a văzut pus în fața unui lucru foarte rar în cariera lui: eșecul.

Înainte de recenta serie de succese, a avut parte de un șir egal de rateuri, urmat de o perioadă seacă la fel ca seceta din Deșertul Mojave.

– Valorezi cât ultimul tău succes, Nan, obișnuia să-i spună când ea încerca să-i ridice moralul. A încercat să-l susțină, să-l asculte, dar Leland, din instinct, avea obiceiul să se retragă în colțul lui și să-și lingă rănilor în singurătate, lucru care o scotea din minți pe Slim. Avusese grijă de el într-un mod superficial... Dar adevărul era că nu putea suferi starea aceea a lui. De aceea a petrecut acel sfârșit de săptămână cu Frank... și poate altele câteva la fel. Nu a fost întotdeauna atât de „sclipitoare“, după cum, cu generozitate, o descrise Betty. Depărtarea de Leland pe o perioadă de aproape șase luni – mai întâi în pustiriile înghețate din Rusia, cu Tru, apoi cu Betty în Paris și Madrid – a făcut-o pe Slim să reflecteze. Ce s-ar face ea fără Hay al ei? Nu au avut ei parte de cele mai violente furtuni posibile și le-au supraviețuit? Nu erau ei oare încă prinși de aceeași tulpină, epuizați, somnolenți chiar, dar meniți să înflorească din nou, de fiecare dată? Nu exista nimic în afară de Leland. Vor avea parte de actul al doilea, doar al lor, după acest interval nefericit – cu puțin noroc, chiar și un al treilea.

Și-a ridicat fața plină de urmele lacrimilor spre el, radiind.

– Sunt atât de fericită să te văd.

L-a sărutat și s-au prăbușit pe canapea, lăsând florile și petalele strivite să cadă între ei, devenind doar mâini și picioare și guri, devorându-se unul pe celălalt, așa cum făcuseră pe vremea când erau cu zece ani mai tineri și cu zece ani mai dornici.

Apoi au stat așa, îmbrățișați, cu brațele și picioarele încolăcite și cu halatele de baie de la Ritz înfășurate în jurul goliciunii lor. Leland a râs când Slim i-a povestit, la un pahar de whisky, despre bizara ei întrevvedere cu amabila doamnă Churchill. Ca întotdeauna, Slim a imitat-o perfect pe gazda ei exagerat de binevoitoare și săritoare, iar când l-a informat despre cea de-a doua invitație, a fost ușor surprinsă că el nu s-a împotrivit cu mai multă convingere. Ajunși la al doilea pahar, el chiar a lansat ideea că ar putea fi „distractiv” să meargă.

– În ce sens, distractiv...?

– Păi, știi și tu. Se va da în spectacol, asta-i sigur.

– Ce impresie ți-a făcut în New York?

– Ce să zic, e o figură, a răspuns Leland, de parcă îi dezvăluia o glumă pe care doar ei doi o puteau gusta.

Slim a răsuflat oarecum ușurată. Și-a lăsat capul pe pieptul lui gol, lat, mângâindu-i firele de păr cărunte pe alocuri.

– Chiar a fost groaznic, dragul meu...?

– Un adevărat coșmar. Leland s-a întins după pahar, în spatele ei. Ea a adăugat o mână de gheață din frapieră și a luat o înghițitură după el. Buzele lor s-au întâlnit din nou, împărțind astfel gustul înțepător al băuturii. El a îndepărtat printr-o mângâiere o șuviță de păr care-i cădea pe față, așezându-i-o cu tandrețe după ureche.

– Știi că am făcut-o doar pentru că mi-ai cerut-o tu.

– Da, știi. Ești un adevărat prinț.

S-a cuibărit și mai bine în brațele lui, inspirându-i parfumul în care predomina combinația de arbore de ceară și tutun –mai amețitor pentru Slim decât o mie de trandafiri Boule de Neige și magnolia grandiflora la un loc.

În seara aceea, când au ajuns în apartamentul doamnei Churchill, Slim a descoperit că „cina intimă” a lui Pam era orice, numai intimă nu. Erau acolo vreo douăzeci de invitați care doreau pur și simplu să-i cunoască pe celebrii soți Hayward, aranjați la mese de câte zece persoane, pe care se aflau odioasa veselă Rothschild și cartonașe cu distribuirea locurilor, plasate în piscurile unor rațe sălbatice aurii în dreptul fiecărui scaun.

Slim se îndreptă împreună cu soțul ei către masa gazdei, dar Pam interveni repede, dirijând-o în glumă spre o alta.

– Slim, draga mea, oricât de mult mi-aș dori să am exclusivitatea companiei tale, nu pot să-i refuz pe prietenii mei, care ar fi încântați de prezența ta. Te superi dacă te așezi în capul celei de-a doua mese?

Ce putea să facă Slim? Doar să accepte. Astfel că a făcut cunoștință cu un poet francez și cu un pictor francez și-apoi cu un politician francez, fiecare cu soția lui franțuzoaică, toate părând variantele franțuzești ale lui Madame Churchill. În timp ce se lupta cu un sufleu aproape necomestibil, îndurând cu stoicism felurile de mâncare ce se succedau de la rău la mai rău, cu fripturi de vită, cenușii, bine prăjite, Slim – arborând zâmbetul acela

larg, pe care-l adopta ca o marionetă în astfel de situații – a făcut tot posibilul să dea vina pe bariera lingvistică pentru conversația incredibil de searbădă.

– Așadar, doamnă 'Aaaay-ward..., a început poetul la care, observă Slim, absența literei H din Hay era și mai pronunțată decât la un franțuz obișnuit. Pamela ne-a spus că sunteți, cum s'zic... *une femme indépendante*.

Slim, pricepând esența, a răspuns:

– A, da... bănuiesc că sunt.

Soția unui politician, îmbrăcată în ceva stofă bouclé și cu o freză înfoiată în sus, precum un coif, ca a Pamelei, poate puțin mai ordonată, a rânjit disprețuitor.

– Dar ce părere are *Monsieur 'Ayward* despre asta? *Il dois se sentir seul, n'est-ce pas?*³⁶

Din nou, Slim a reușit să zâmbească politicoș, în timp ce tăia cu greutate halca de carne din fața ei.

– Domnul 'Ayward este *très heureux*³⁷... E pur și simplu euforic. S-a aplecat mai aproape de politician și de pictorul din spatele lui: *Je suce sa queue*, i-a informat ea cu drăgălășenie.

Doamnele Pâte-à-Choux³⁸ au tresărit de groază, oripilate, spre amuzamentul tăcut al lui Slim, care învățase expresia obscenă în toate limbile exact pentru momente ca acesta. A învățat de la scumpul ei Truman – dacă nu cumva știa deja – utilitatea practică a aplicării unui șoc-surpriză.

– Big Mama, îi spusese Truman în repetate rânduri, trebuie să știi cum să „sugi o sculă“ în orice limbă. Franceză și germană și spaniolă și italiană... Crede-mă, draga mea. E o expresie extrem de utilă! Hai să le mai zicem o dată. Repetă după mine: *Je suce sa queue... Ich seinen Schwanz lutschen... Me chupan la polla...*

În timp ce matroanele franțuzoaice încercau să-și revină din oripilare, Slim s-a uitat spre celălalt capăt al încăperii, sperând să poată schimba privirea *am-o-poveste-pentru-tine-mai-târziu* cu Leland.

Dar Leland părea captivat de cine știe ce istorisire cu care Madame Churchill îi delecta pe invitații de sex masculin de la masa ei, în timp ce soțiile acestora ciuguleau ursoze legume fierte prea mult.

*

Mai târziu, Slim va susține că s-a comportat onorabil la cină.

În mod sigur a împiedicat discuțiile despre căsnicia soților 'Ayward să ia amploare. Și totuși, simțea, fără voia ei, că ceilalți invitați știau mai multe despre treburile ei familiale decât ar fi vrut să recunoască. După ce au mâncat o cremă de ciocolată ușoară, musafirii s-au pregătit să plece la teatru. Spre disperarea lui Slim, soții Hayward și Madame Churchill nu erau singurii care urmau să vadă piesa de la Théâtre Hébertot...

Mergea toată gloata aia nesuferită. Toți cei douăzeci de prieteni apropiați. *Vingt amis*. Se înțelege, a explicat Pam, pe un ton de scuză, cercul lor va trebui să se spargă în grupuri mai mici, deoarece era imposibil să faci rost de locuri alăturate pentru *atâtea* persoane.

Așa cum zici, un grup mare, s-a gândit Slim. Nu doar „prieteni intimi“, nu-i așa, Madam Trădătoare?

Pe când intrau în foaiet, Slim a descoperit, îngrozită, ce piesă urmau să vadă: *Lungul drum al zilei către noapte. En français*.

Fir-ar să fie, ce ghinion, piesa asta a fost o tortură și în engleză!

Și-a adunat puterile să reziste cu calm la cele *quatre heures* de plictiseală, consolându-se cu gândul că va putea cel puțin să-și dea jos pantofii și să-și plimbe degetele de la picioare pe coapsa lui Leland. Să-l țină de mână pe sub programul piesei și să-i simtă, în întuneric, degetele lungi, mângâindu-i palma...

– Să ne organizăm atunci. Slim, tu *sigur* vei avea nevoie de un traducător, iar *Pierre* a insistat să facă el onorurile.

Jurnalistul de la masa ei – singurul care a privit-o cu apreciere după ce a lansat bomba cu „*queue*” – i-a zâmbit, dezgolind un șir de dinți pătați de nicotină.

– Iar *eu* voi traduce pentru Leland, a decretat Pam. Va fi foarte interesant pentru tine, Leland, să vezi cum e traducerea. L-a luat de braț (de fapt, l-a *apucat* de braț, practic), în timp ce *Pierre* i l-a oferit lui Slim pe al lui. A reușit să-i întâlnească privirea lui Leland în timp ce acesta se îndepărta cu doamna Churchill. El a ridicat din umeri către Slim și i-a făcut cu ochiul. Slabă consolare pentru patru ore de O'Neill în condiții de separare forțată, dar n-avea ce face.

Luminile din sală pâlpâiau. Plasatoarele îi conduceau pe clienți la locurile lor cu lanterne. În timp ce Slim era îndrumată către rândul ei, a observat o undă paralelă de lumină, fapt ce sugera că locurile doamnei Churchill și al domnului 'Ayward erau cu exact trei rânduri în spatele ei. După ce s-a așezat, așteptând să se stingă luminile, a auzit râsul strident al lui Pam, un ecou distonant, ascuțit, ca tânguirea unei sirene. Asta și era La Churchill, o sireună... Slim nu mai avea nici o îndoială acum. Jumătate femeie, jumătate pasăre de pradă, ademenind impresari creduli spre propria lor piele cu interpretări ușor false ale melodiei „O seară fermecată”, cu scopul precis de a mângâia egoul fragil al bărbaților care au produs cântecelele în cauză.

Acum, că a reușit să identifice cu ce fel de animal avea de-a face, Slim și-a jurat că nu va mai lăsa niciodată garda jos. S-a forțat să privească înainte, fără să se miște, la spațiul din fața ei, conștientă, cu fiecare respirație, de furtul care avea loc la doar trei rânduri în spatele ei.

Cu sau fără Pulitzer, *Drumul* te aducea la capătul răbdării.

Slim sperase să poată ieși rapid de îndată ce avea să-l reîntâlnească pe Leland, însă, când gazda lor a propus o *scuurtă* excursie la un club de noapte, Leland a apăsător ușor pe mână, în semn că o înțelegea și era de acord cu ea, dar a acceptat politicos oferta. În taxi, Pam s-a înghesuit între ei, insistând că fiecare dintre ei trebuie să aibă o fereastră prin care să vadă luminile Parisului. Slim începea să înțeleagă cum opera șireata doamnă Churchill.

A observat cu câtă grijă atingea Pam cotul lui Leland când voia să-i arate puncte de interes. Cu vocea ei bâiguată, ton invariabil, ca de elevă care tocmai a terminat școala, întreruptă – cu regularitate uimitoare – de râsete sonore. Atât cât să-i pară muzicale unui bărbat, dar false unei femei.

Cât despre Slim, ea nu-și putea lua ochii de la buza superioară a lui Pam, care se împiedica de acea pereche nefericită de canini, în care se tot agăța. Și totuși, după fiecare propoziție rostită, perseverenta buză reușea să se elibereze, la timp pentru următoarea. Ce chin, cu buza aia și cu zâmbetele forțate, mieroase, biata femeie trebuie să fie epuizată la sfârșitul serii. Trebuia să-i recunoști meritele, te făcea, *într-adevăr*, să te uiți la ea. Poate că în asta consta viclenia doamnei Churchill – fă-i să-și concentreze atenția asupra gurii, apoi devorează-i cu totul.

Leland și Slim stăteau îmbrățișați la o masă din colț într-un club de noapte, urmărind o dansatoare de burlesque. Ea se delecta cu degetele lui puternice, care le țineau pe ale ei,

și cu respirația lui pe gât, în timp ce-i șoptea la ureche – vorbind mai mult despre costurile producției, după cum era de așteptat, decât despre caracterul ațâțător al spectacolului. Alcoolul și prezența lui Leland, atât de aproape de ea, au făcut-o pe Slim să se simtă mai generoasă față de *compagnon*-ii ei de pahar. Tânjea după răsfațul așternuturilor de mătase de la Ritz, îi era dor de plăcerea cu care se strecura în ele *avec* Leland, simțindu-i degetele de la picioare gădilindu-le pe ale ei, povestindu-și evenimentele din seara respectivă până îi cuprindea somnul. Și să se trezească în dimineața următoare cu tăvile de room service lângă ei și să o ia de la început.

Pentru că Leland s-a tot gudurat pe lângă ea, a acceptat să danseze cu el un cha-cha, după care s-a retras la bar. Începea să resimtă oboseala după piesa lui O'Neill și, dacă tot nu putea merge la culcare, era hotărâtă ca măcar să bea ceva bun. Cei câțiva *amis* francezi dețineau rezerve nelimitate de entuziasm pentru samba și rumba. Când Leland a invitat-o pe Slim la *încă* un cha-cha, ea a scuturat din cap.

– Îmi pare rău, amice. Mă retrag. Și-a dat jos pantofii cu tocuri și și-a ridicat picioarele pe scaunul din fața ei, mișcându-și degetele ca să și le dezmoștească. La naiba, nu putem lua un taxi, să plecăm?

– Scumpa mea, doar nu vrei să dăm impresia că suntem nerecunoscători.

Slim a îngăimat în șoaptă:

– Rahat, cât de recunoscători trebuie să fim...?

Exact în acel moment, ca la comandă, a apărut doamna Churchill cu încă două pahare de martini. Printr-o mișcare ce părea coregrafiată, Pam a așezat cu o mână băuturile pe masa lui Slim, iar pe cealaltă i-a oferit-o lui Leland.

– Domnule Hayward, întrucât soția dumneavoastră ia o pauză, poate reușesc *eu* să vă atrag spre ringul de dans? a întrebat ea, trăgându-l ușor, încurajator, spre ea. Leland a sărutat-o scurt pe Slim pe obraz și a urmat-o pe Pam în marea de trupuri care dansau.

Da, sigur, s-a gândit Slim. Nu poate să o refuze, trebuie să fie curtenitor, nu?

I-a venit brusc în mintea încețoșată de votcă ce îi spusese Truman cândva, după ce luase prânzul cu Pamela la restaurantul La Côte Basque, în primăvara anului trecut. Truman i-a povestit că a întrebat-o pe Pam care e secretul ei – era nemaipomenit de bună la pat?

– *Scumpo*, povestea Tru, ce le faci *bărbaților* ăstora? Știi ceva ce *eu* nu știu...? A adăugat apoi că Pam a negat din cap, cu un aer plin de înțelepciune.

– Nu e vorba despre asta, l-a asigurat ea. Uite, cunosc un bărbat. Mă așez lângă el. Îl *ascult*. Iar în ziua următoare, dacă simt că e doritor, merg la Cartier și cumpăr o tabacheră, pe care cer să se graveze în interior un mesaj personal, pe baza conversației avute cu el. l-o trimit și atunci ce poate să facă? *Trebuie* să răspundă.

Când i-a povestit, nici că i-a păsat, așa că a stocat această informație în cotloanele prăfuite din creier. Poate că ar fi trebuit să fie mai atentă... Și-a amintit că Truman fusese impresionat nu atât de gestul în sine, ci de preț.

– *Cartier*, Big Mama! a zis el, entuziasmat. Cine crezi că plătește nota *aia*?

Stând în pâcla aceea de fum de Gitane și de oameni care dansau samba cu foc, lui Slim i-a trecut prin minte că trebuie să verifice mâine buzunarele lui Leland, să caute vreo tabacheră gravată cu „O seară fermecată“. A dat pe gât încă un pahar și s-a uitat la mulțime, încercând să distingă coafura aceea umflată, pufoasă. A zărit-o repede pe Pam, incandescentă și impunătoare în același timp, cu bărbia dublă ridicată spre Leland.

Hay, bărbatul lui Slim, dansa tango cu Madam Churchill, mâna lui era pe partea superioară a spatelui ei gras, vânjos, iar ea râdea, cu râsul ăla al ei de sirenă, printre incisivii albi, peste care se balansa cu bucurie precară buza de sus.

Totul se estompase până devenise un vis ușor tulburător când soții Hayward au ajuns în München.

Așteptau cu nerăbdare să se întâlnească cu baroneasa von Trapp, ale cărei povești erau întotdeauna un succes. Poate că totul a început cu soții Hawk, cu atâția ani în urmă, dar, după doi soți care munceau în lumea spectacolului, după ce a dăruit zeci de scenarii și a studiat nenumărate platouri de filmare, costume și bugete, Slim a dobândit, fără să vrea sau fără să știe, cunoștințe solide, ca un adevărat profesionist. De-a lungul anilor s-a dovedit cu atât mai valoroasă cu cât singurul ei interes era exclusiv bunul-gust; opinii dictate de intuiție. De la bun început a știut că povestea cu von Trapp va fi mijlocul prin care se putea resuscita cariera lui Leland (înainte ca *Pacific* și *Regele și cu mine* să o devanseze dramatic). Acum părea un lux, să fii în plină glorie și tot să-ți dorești mai mult. Asta ar marca sfârșitul grijilor lor și începutul pensionării. Nu că Leland se va pensiona vreodată – nu avea așa ceva în sânge. Dar s-ar putea ca munca lui să izvorască din dorință, nu din nevoie. Acum, că nu mai trebuia să dovedească nimic, acum, că toți copiii erau mari, se puteau în sfârșit ocupa de fericirea lor, pe care Slim se hotărâse s-o considere o prioritate majoră.

Cu gândul la aceste zile de Walhalla care îi așteptau, s-a străduit să fie de două ori mai fermecătoare decât de obicei cu baroneasa von Trapp, care i-a servit cu ceai și *stollen*³⁹.

Leland i-a prezentat oferta modificată, cu o cotă-parte de zece la sută din producție, iar baroneasa a dispărut într-o altă încăpere. Leland a privit-o pe Slim, care continua să ciugulească din prăjitură, și a ridicat o sprânceană presărată cu fire albe. Baroneasa a revenit și a dispărut de mai multe ori, până când, la un moment dat, Leland s-a aplecat spre Slim și i-a șoptit:

– Oare are o întregă echipă de avocați acolo sau îi sună pe fiecare dintre cei șapte copii von Trapp?

Slim s-a abținut să nu râdă când s-a întors Baroneasa, cu o expresie serioasă pe față. Leland s-a ridicat, a scos contractele din servietă și s-a așezat pe scaunul de lângă ea.

– Baroneasă. Unde rămăseserăm...?

– Mai doriți ceai, Frau Hayward? a întrebat baroneasa.

Leland și Slim au așteptat cu răbdare ca baroneasa să le umple ceștile, în timp ce fredona un lied de Schubert pe un ton limpede, melodic. După ce i-a servit cu încă o farfurie de *stollen*, Leland și-a continuat demersul:

– Domnii Rodgers și Hammerstein sunt de acord. Lindsay și Crouse vor scrie cartea. Iar Mary Martin, una dintre cele mai bune artiste de comedie muzicală pe care le avem, dorește să vă aducă la cunoștință că ar fi foarte onorată să joace rolul dumneavoastră. Ea... S-a întrerupt când baroneasa, calmă, a ridicat mâna. Leland și Slim au așteptat în tăcere, ca doi copii muștrați în biserică de Sora Maria.

– Herr Hayward. După cum spuneam, eu nu fac nimic fără a consulta Duhul Sfânt mai întâi.

Amuzată, Slim a privit chipul lui Leland, care și-a menținut expresia neutră.

– Și...?

– Ei bine, am vorbit cu el și acum spune că e de acord cu zece la sută.

Slim a observat zâmbetul reținut al lui Leland formându-se la colțurile buzelor. Sfântul Duh își va primi procentajul, iar soții Hayward vor avea un film de succes. Mai târziu, Slim va recunoaște că a admirat tactica îndrăzneță a Sfântului Duh, adăugând că acesta fusese, de fapt, mai priceput în arta negocierii decât majoritatea veteranilor din teatru.

Când s-au întors acasă triumfători, abia a atins avionul pista din Idlewild, că scumpa lor Jerry Robbins i-a și bombardat cu un alt proiect pe care să-l adauge la lista lor de hituri: *Gypsy*, bazat pe memoriile artistei de striptease Gypsy Rose Lee. Leland nu putea refuza. Va fi ocupat, desigur – până peste cap. Dar lui Leland îi plăcea să muncească mult și avea rezultate excelente când era sub presiunea haosului aparent.

Și astfel, soții Hayward și-au reluat obișnuita rutină de lucru, primind musafiri și mergând și ei în vizite. Noaptea de sâmbătă îi aparțineau lui Babe. Întruniri oficiale. Rochii de seară și smoching. Muzică în surdină și patru feluri la mâncare. Duminicile erau ale lui Slim – grătare și pești prăjiți. Torțe tiki, albume de relaxare, rochii de vară și pantaloni trei sferturi. După-amiezi amețite de alcool, cu crochet pe dezbrăcate – un articol de îmbrăcăminte pierdut după fiecare lovitură greșită.

Slim și Babe s-au înțeles asupra acestui program cu mult timp în urmă, pentru a evita invitații suprapuse, și acest lucru le-a consolidat prietenia.

Cu Leland ocupat la muncă și călătoriile încheiate, Slim și-a rezervat pe calendar o săptămână, să tragă o fugă la centrul spa Maine Chance din Tempe și să slăbească niște kilograme. Mâncatul în voie din perioada Crăciunului, după alimentele bogate în calorii din Europa, și-a lăsat amprenta. Nu poți să-ți păstrezi porecla de Slim și să nu te ridici la standardele impuse de aceasta.

Leland a apucat cei câțiva centimetri în plus cu mâna și a mușcat-o, plin de dorință, de coapsă.

- Te accept sub orice formă, Nan Hayward.
- Vrei să zici că ți-ar plăcea o soție grasă?
- Tu ești soarele și luna și stelele. Asta-i tot ce știu, a replicat el.

A sunat-o de trei ori pe zi cât a stat la Maine Chance, îndurând aburii și foamea. I-a spus cât de dor îi era de ea, cât de pustie era casa fără ea. La celălalt capăt al firului, Slim a zâmbit și i-a spus că se vor vedea în scurt timp. Sub cerul acela infinit din deșert, Slim simțea că Leland era centrul vital al micului ei univers. Voia să-i spună – direct, față în față, uitându-se în ochii lui blânzi, albaștri – că și el era, pentru ea, soarele și luna și stelele, constelația în jurul căreia se învârtea.

Slim și-a anulat tradiționalul grătar de duminică în ziua de dinainte de a se întoarce la Manhasset.

Fusese prea greu, chiar și pentru micile ei petreceri fără pretenții, să organizeze ceva din Tempe. Și apoi, abia aștepta să petreacă seara acasă, cu Hay. Vor deschide o sticlă de Château d'Yquem – „vinul care nu dă niciodată greș și le convinge pe femei să se culce cu un bărbat“, după cum chicotea Leland adeseori. Vor pune pe tavă o baghetă cu brânză și suncă sărată de Parma și castraveți murați – Doamne, ce bine va fi să *mănânce* din nou! Vor gusta cina rece și vinul răcoros. Vor vorbi și se vor săruta și vor râde, iar ea îi va povesti la ce a reflectat acolo, în deșert. Că nu avea de gând – acum, că erau din nou împreună – să plece nicăieri. Nici cu Tru. Nici cu Papa. Nici cu Betty. Era doar *a lui*. Că nu voia să existe un „eu“ fără un „noi“. Că ei, celebrii Hayward, formau o pereche superbă.

A intrat în casă și i-a strigat numele. A mers prin hol către dormitorul lor, desfăcându-și nasturii de la bluza de mătase și renunțând și la fustă. L-a găsit stând pe pat și vorbind la telefon. El s-a uitat în sus la ea, i-a zâmbit și a tras-o spre el. Scumpul meu Hay, s-a

gândit ea, bucuroasă și emoționată să-i revadă chipul familiar. S-a târât ca o panteră pe cearșaf, cuibărindu-se în poala lui. I-a studiat fața, întinzând mâna să-i mângâie bărbia.

– Da, e bine așa, a zis Leland, încheind convorbirea. Da. La ora șapte. Ne vedem atunci.

A pus telefonul deoparte și s-a aplecat s-o sărute pe Slim. Ea a suspinat fericită și a închis ochii. El a îmbrâncit-o ușor:

– Hei, puștoaico. Unde-ți sunt hainele?

Slim a ridicat o mână molatică și a arătat spre hol.

– Nu am nevoie de ele în următoarele zile. Nu cred c-o să mă mișc de aici – doar până la bucătărie și înapoi. Și poate o să mă aventurez, dacă mă simt îndeajuns de ambițioasă, până în grădină, să stau acolo goală-pușcă.

I-a tras capul înapoi spre ea. El a sărutat-o scurt pe obraz, îmbrâncind-o ușor în sus.

– Din păcate, oricât de mult mi-aș dori asta, trebuie să ne mișcăm.

– De ce?

– Mergem în oraș la cină.

– Cum...? De ce?

El s-a ridicat și a spus:

– Îți pregătesc cada pentru baie.

Slim s-a ridicat și ea, mormăind:

– Dar abia am ajuns! Și e duminică! *Noi* avem rezervate duminicile pentru cină! Care hoț îndrăznește să se bage în programul nostru?

Leland era deja în debaraua lui Slim:

– Rochia Mainbocher albă sau cea galbenă?

– Nici una.

– Nan. Te rog.

– Despre ce e vorba? Soții von Trapp sau *Gypsy*?

L-a urmat în dressing.

– Cum adică?

– Bănuiesc că o cină obligatorie în Manhattan are legătură cu ceva criză de afaceri. Cu Slippery Strippers sau Loose Lederhosen? a glumit ea, punând un deget de la picior în apă.

– Cu nici unul dintre ei, de fapt. Cu Pam Churchill.

Slim s-a holbat la el, confuză.

– Ce?

– Pam Churchill e în New York, stă la Carlyle și ne-a invitat la cină.

– De ce?

– Bănuiesc că vrea să sărbătorească reîntoarcerea ta?

– Cred că mai degrabă vrea să sărbătorească faptul că e ea aici.

Simțind brusc un fior rece, Slim s-a întins după un capot și și-a acoperit cu el trupul gol, conștientă că Leland nu a zis nimic de cele patru kilograme și jumătate de care a reușit să scape.

– Sun-o și anulează.

– Nu.

– De ce?

– Pentru că ne-a invitat și e un grup mic și am spus că vom merge, a insistat Leland.

– Nici nu mă gândesc să merg acum în oraș și să iau cina cu Pam Churchill, a răbufnit Slim, pierzându-și faimosul ei calm. Abia am ajuns acasă – n-am pus nimic în gură de câteva zile. N-am nici un chef de carnea ei gri și sufleul de cauciuc! Vreau să stau cu tine acasă, să ne plimbăm în grădină și să mâncăm ce pregătești tu.

Leland a ezitat puțin, apoi s-a retras în dressingul lui și a revenit cu o cravată. Slim s-a încruntat, privindu-l cum și-o leagă.

– Ce faci?

– Păi, dacă tu nu vii, bănuiesc că va trebui să merg singur.

În acea clipă Slim a știut că nu avea de ales.

S-a dus în dressingul ei și a revenit câteva minute mai târziu într-un costum cu pantaloni negru, cu voaluri, cu părul adunat într-un coc – părea îmbrăcată mai degrabă pentru o înmormântare decât pentru o cină. Și-a aplicat puțin parfum după urechi și a trecut pe lângă Leland, lăsând neatinsă cada, unde robinetul picura în apa aburindă.

*

În timp ce aștepta, împreună cu Leland, să li se deschidă ușa de la apartamentul luxos al lui La Churchill, Slim se întreba care anume dintre numeroșii binefăcători ai lui Pam suporta prezentele cheltuieli. (Se zvonea că mai încercase o dată cu Élie de Rothschild. Care, zice-se, i-a dat apartamentul acela imens din Paris după prima lor despărțire – deși alții susțin că fusese Gianni. Că *amândoi* au lăsat-o cu ochii în soare după ce ea le-a dat ultimatumuri. Dar aceștia erau doar suspectii obișnuiți. E posibil ca oricare dintr-un număr considerabil de bărbați să-i fi plătit chiria pentru apartamentul acesta.)

Indignată, Slim n-a scos nici un cuvânt în taxi – din cauza lui Leland reîntâlnirea lor era distrusă. Nici n-a apucat să-i spună despre grozava ei surpriză. În Tempe a decis că aveau nevoie, meritau, o a doua lună de miere. Nu un pelerinaj cu prietenii, nu o călătorie de afaceri. Nu de vreo vizită la azil să vadă vreo progenitură din familia Hayward sau la spital să piardă o alta. Doar o lună, doar ei doi. Slim și Hay. Fără întreruperi. S-a gândit la toate detaliile. Mai întâi, să zboare la Paris, să stea puțin în Madrid și apoi să petreacă restul verii în Veneția. A și trimis o telegramă să închirieze pe o lună un apartament din Gritti Palace. Marea ei surpriză va trebui să aștepte, din cauza...

Slim efectiv s-a crispat când a văzut fața înflăcărată a doamnei Churchill, de cum le-a deschis ușa. Într-un nou habitat, dar aproape aceeași matroană pe care Slim a cunoscut-o în Paris – poate puțin mai dolofană, puțin mai roșie în obraji, cu brațele ei zdravene, a căror grăsime se aduna în jurul tivului de la rochia fără mâneci, pe care nici n-ar fi trebuit s-o poarte.

– Slim! Lasă-mă să mă uit puțin la tine. Pam a făcut un pas înapoi și a măsurat-o cu privirea, de parcă ar fi fost o copilă care tocmai se întorsese din tabăra de vară.

A strâns-o într-o îmbrățișare sufocantă și atunci a observat Slim, peste umărul ei, că tot holul era plin până în tavan cu trandafiri albi.

Și nu orice fel de trandafiri albi.

Trandafiri speciali. Rari.

Trandafirii ei.

Trandafiri Bourbon „Boule de Neiges“ în valoare de cel puțin cinci sute de dolari.

Slim a mers și a atins unul, de parcă ar fi vrut să se asigure că petalele catifelate erau reale și nu parte dintr-o halucinație de coșmar indusă de șapte zile de înfometare petrecute în câmpiile uscate, scorjite, din deșert.

S-a întors spre Pam și a privit-o direct în ochii ei stupizi, de bovină:

– De unde îi ai?

Pam a zâmbit, iar buza superioară i s-a răsucit, trădându-i satisfacția:

– O, nu mai știu. Mi i-a trimis cineva, cred.

Slim și-a îndreptat privirea spre Leland, care zâmbea inocent.

Pam intră în rolul de gazdă.

– Slim, pot să-ți ofer un cocktail, după atâta abținere? Leland mi-a spus că a fost *îngrozitor* pentru tine. L-a mângâiat ușor pe rever în drum spre camera principală. Și-i a zis lui Leland, în treacăt, cu vocea aceea sclifosită a ei, de trandafir englezesc, învelită în familiaritate...

– Leland, știi unde este frapiera. Fii drăguț și umple-o din nou, te rog.

Slim l-a privit pe Leland, clătinând din cap. A făcut un pas spre ea.

– Nan...

– Ticălosule!

Apoi, ca orice profesionistă cu experiență, Slim a intrat în sala unde se servea cina și și-a jucat rolul perfect.

I-a evitat privirea pe tot parcursul serii.

A fost perfect civilizată, de o politețe desăvârșită. Nimeni n-ar fi avut ce să-i reproșeze din acest punct de vedere. La sfârșitul unei cine total lipsite, în mod surprinzător, de evenimente și care a constat în ruladă de pui cu orez – niște rulouri de-o insipiditate perfect acceptabilă –, Slim i-a mulțumit gazdei și a pornit cu Leland spre lift.

Doar după ce au chemat un taxi din fața hotelului Carlyle și după ce au mers o jumătate bună de oră în tăcere, Leland și-a dres vocea.

INT. TAXI-NOAPTEA

Vocea lui Leland, hotărâtă, întrerupând liniștea:

LELAND

Nan, cred că ar fi mai bine să-ți spun eu, înainte s-o faci Truman sau să auzi cine știe ce afurise de bârfe...

(o bătaie de tobe, apoi...)

Am ieșit cu Pam Churchill de câteva ori cât ai fost plecată.

Nu a fost mare scofală.

SLIM

Așa deci.

(un zâmbet amar)

Cu asta ar fi trebuit să începi.

LELAND

Zău așa, Nan. Știi că ești singura femeie pe care am iubit-o vreodată.

Vrea să o ia de mână, dar Slim îi întoarce spatele. Se uită pe geam cu privirea pierdută cum trec cu repeziciune, ca într-o ceață, luminile din Manhattan.

Exact patruzeci și opt de minute și cincizeci și șapte de secunde mai târziu, taxiul a oprit în fața reședinței Hayward din Manhasset. Slim a așteptat până când Leland l-a plătit pe șofer și au intrat împreună înăuntru. A așteptat până a traversat ca o somnambulă holul, dându-și jos costumul negru cu pantalonii, lăsându-l inert pe covor, de parcă ar fi fost pielea unui cadavru dispărut.

A așteptat până când a pășit în cada pe care i-o pregătise Leland, în care apa era acum la fel de rece precum cea din iazul din spatele grădinii.

A așteptat până când el i-a spus, după cum mai făcuse și înainte, că iese să ia un pic de aer – până la telefonul public de la magazinul de pe colț, bănuia ea, să o sune pe hoțomana de doamnă Churchill. Apoi, lăsându-se pe spate în apa rece ca gheața, Slim a început să plângă în hohote, fără să scoată un sunet, să n-o audă nimeni, deși casa era goală.

După o oră a ieșit din cadă cu pielea încrețită, s-a șters cu prosopul, gata să oblojească rana larg deschisă care era acum viitorul ei.

CODA

Bineînțeles că noi toate am zărit-o pe Pam în diverse buticuri, uitându-se relaxată la porțelanuri pentru proaspăt căsătoriți.

Luam prânzul la restaurantul Le Petit Jardin, așezați într-un separeu circular, urmărindu-l pe șeful de sală cum flamba salate de spanac cu coniac pe un cărucior cu roți în capul mesei noastre și aplaudând în momentul în care alcoolul s-a aprins într-o explozie impresionantă de flăcări.

Sala restaurantului era o adaptare încântătoare a unei grădini mediteraneene, cu lumini care-și schimbau nuanța și intensitatea, pentru a simula durata unei zile în spațiul botanic închis. La un prânz servit devreme, era de un albastru deschis, ca al cerului, nuanță care devenea, cu trecerea orelor, tot mai închisă, până când ajungea la culoarea vie a apusului de soare. Toată lumea era de părere că avea un efect deosebit și ne-am trezit de multe ori că ne prelungim prânzul, gustând mai multe feluri, doar pentru a ne bucura de schimbările atmosferei.

Acela a fost momentul în care am zărit-o pe Pam traversând sala și având în mână o cutie imensă de pălării de la magazinul Bergdorf. Plus câteva plase de la Tiffany. Nu puteam, firește, decât să ne imaginăm ce avea în *alea*...

- *Îți dai seama? Ce tupeu.*
- Să se afișeze așa, când încă nici nu s-a răcit cadavru?
- E imposibil ca Leland să o prefere pe *asta*...! Lui *Slim*?
- Păi, toți știm de ce-i în stare *doamna* Churchill.
- Și de ce-s și *ei* în stare. (Subînțeles: bărbaii căsătoriți.)
- Ce știm sigur e că ochește inelul de alamă de fiecare dată.
- Bărbaii ăștia, cum le place lor spectacolul ăsta englezesc, tot numai piersici-și-frișcă.
- Fetișul cu guvernanta...
- Poate că *Sunetul muzicii* i-a afectat prea tare creierul lui Leland...
- Aia cu *siguranță* e Balenciaga... Cea albă... care era în vitrine, pe strada Cincizeci și opt...? E singura pălărie care are nevoie de o cutie atât de mare.
- Mai țineți minte ce ignorantă era mai demult? *Înainte*. Nici n-ar fi știut diferența dintre o Balenciaga și o Barbour, la naiba!

– Îmi aduc aminte că am văzut-o în Capri chiar înainte de război. În loc să poarte, știți, pantaloni și espadrile potrivite – ea purta o pereche de pantofi oribili, țărănești, din piele de șopârlă și o rochie cloș, strânsă la mijloc, în *cele mai țipătoare* culori posibile... Habar n-avea de stil! La un an după ce l-a cunoscut pe Gianni, apare brusc îmbrăcată doar în Chanel și Dior și cele mai superbe bijuterii...?

– Păi, da, desigur! E singura femeie cu care Gianni a cheltuit vreodată bani.

– Și asta, fără să mai punem la socoteală cadourile de *despărțire*. Apartamentul ăla exorbitant din Paris – să nu *cumva* să-i spuneți Marellei!

– Să nu uităm de *Bentley*.

– Nici nu ajungea să-i dea un *Fiat*!

Am chicotit toate pe seama acestei idei, poate puțin prea tare. Prea... la *unison*. Pam și-a întors capul și s-a uitat din celălalt capăt al încăperii la masa noastră, cu o expresie nedumerită pe față.

– O, fir-ar – ne-a observat.

– *Bineînțeles* că ne-a observat.

– La naiba. Ne face cu mâna.

– Zâmbiți și faceți-i și voi cu mâna.

Așa am făcut, ne-am silit să-i zâmbim femeii pe care o disprețuiam profund și să-i facem cu mâna. Unele dintre noi chiar și-au forțat norocul trimițându-i cu ipocrizie o beza.

– Târfă. Cuvânt pronunțat printre dinții strânși într-un zâmbet fals.

– Nu poate veni aici. Nu este loc.

– Ar putea să-și tragă un scaun.

– În cazul ăsta va trebui să cerem încă un cărucior, să păstrăm accesul blocat.

Ne-am uitat la șeful de sală, care ne punea salatele în farfurii pe masă și spunea „Poftă bună, doamnă“ fiecareia dintre noi.

– Și adu-ne, te rog, și șase porții de fettuccine carbonara – porții de copii.

– Îngrașă atât de tare! Nu putem!

– Dar măcar ținem căruciorul aici...

– *Eu* am auzit că a chemat-o casa Christie's să evalueze colecția familiei Hayward.

– Nu poate face asta! Înțelegerea nici nu-i încheiată încă – sincer vorbind, a fost mai aproape de a face pasul ăsta cu Gianni.

– Chiar dacă Leland ar fi atât de idiot, ea *nu poate* să se năpustească așa, pur și simplu, și să ia din lucrurile lui Slim!

– Legea din New York. Împărțirea egală a bunurilor.

– Ei bine, bucătăreasa mea a auzit de la bucătăreasa lui Slim, lucru confirmat de Dolores, care e prietenă cu Brook. Ele *zic* că Pam a stat în casa din Manhasset toată perioada în care Slim a fost plecată.

– *Nu se poate!* Cât timp?

– De când cu afurisita aia de piesă *South Pacific*, cu Bill și Babe.

– Slim știe asta?

– Bineînțeles că nu știe! Crezi că și-ar ține gura când e vorba de așa ceva? Pamela Churchill – să locuiască în casa ei?

– N-ar fi trebuit să meargă în Europa s-o ajute pe Betty.

– Cum adică? S-a comportat ca o prietenă adevărată.

– Draga de Slim!

– Bună ca sarea în bucate.

– Întotdeauna săritoare să-și ajute prietenii.

– Vreți să știți partea cea mai *nasală*?

– Spune!

– Trebuie să-mi *promiteți* că nu suflați o vorbă nimănui...

Am jurat toate solemn. (O promisiune pe care o vom ține până la următoarea întâlnire de prânz, când îi vom face pe alții să promită același lucru. Ne amăgeam cu gândul că eram în stare să păstrăm un secret. Oricât încercam, întotdeauna apărea cineva căruia simțeam nevoia să-i povestim.)

– Bucătăreasa zice că Pam a umblat prin toată casa, ținând foi cu etichete roșii în mână – știți bulinele alea pe care scrie „vândut“ și care sunt folosite la licitațiile de binefacere? Ei bine, bucătăreasa soților Hayward zice că Pam a făcut turul casei și a lipit etichetele pe fiecare obiect pe care voia ca Leland să-l păstreze după divorț.

– *Nu se poate!*

– Mobile, tablouri, tot.

– E de-a dreptul mârșavă femeia asta, nu?

– Ticăloasa!

– Biata Slim!

– Ce i-aș trage una lui Leland în mutră!

– Mie întotdeauna mi-a *plăcut* atât de mult de Leland...

– Acum nu ne mai place.

– Așa e.

– Și totuși... încă nu e nimic definitiv.

Toate nutream această slabă speranță.

– În fond, *nimeni nu se căsătorește* cu Pam Churchill.

Și astfel, în timp ce șeful de sală s-a întors să ne prepare porțiile de carbonara pe care, de fapt, nici nu le voiam și pe care le-am comandat doar pentru a o împiedica pe doamna Churchill să vină la masa noastră, ne-am uitat la lumina care devenea cu o nuanță mai închisă în grădinile simulate de la Le Petit Jardin, am reflectat asupra genului de femeie care pune etichete roșii pe comorile unei alte femei și am răsuflat ușurate, știind prea bine că și bunurile fiecăreia dintre noi au fost la un pas de a avea aceeași soartă.

În limba engleză, „Nan“ înseamnă „bunicuță“.

Joc de cuvinte prin care numele inițial, Dolores Moran, devine forma ofensivă „Dollar-ass Moron“ = imbecilă ahtiată după bani, care își folosește atuurile fizice pentru a obține avantaje materiale

„Servitoare, femeie în casă“ (în limba franceză în original)

„Bănuiesc că se simte singur, nu-i așa?“ (în limba franceză în original)

„Foarte fericit“ (în limba franceză în original)

Aluat pentru gogoși pufoase, aluzie la înfățișarea mai puțin atrăgătoare a doamnelor respective

Chec cu fructe uscate (în limba germană în original)

UNSPREZECE. 1960. SEPTET

A avut loc o ultimă răsturnare de situație în fandangoul în care eram implicați toți.

Slim era în pat, lăsându-se în voia suferinței. De fapt, în voia dorului de Leland, dacă e să spunem adevărul. Trecuse puțin timp de la despărțire, încă nu reușise să accepte noua realitate în întregime.

Telefonul a sunat chiar înainte de ora nouă, lucru care se întâmplă rareori în cercurile noastre. Inima îi bătea cu putere când s-a întins după receptor – oare-i *Leland*?

– Saluuuuut, Big Mama, s-a auzit un ciripit.

Truman. Era fericită să-i audă vocea. Dacă tot nu o suna dragul ei Hay, măcar era Tru, pe care îl prefera oricui altcuiva.

– 'Neața, Truheart. Cum de suni așa de devreme?

– Păăăăi, am pus la cale pentru tine un prânz *foarte* special azi și trebuia să vorbesc cu tine, să mă *asigur* că poți veni.

– Unde?

– La Colony. Ai încredere în mine, Big Mama – nu-ți pot spune mai mult, dar, după părerea *mea*, cred că am avut o idee absolut specială și genială.

Mai târziu am aflat că ne-a spus fiecăreia o altă oră, ca să decaleze sosirile.

Slim a fost prima, conform aranjamentelor lui Truman.

A intrat în anticameră, fiind salutată cu căldură de proprietari, Gene și George. Dintre toate localurile pe care le frecventam noi la prânz, cei de la Colony aveau cele mai bune servicii și, deși era un loc pentru întâlniri

de afaceri foarte popular în rândul domnilor, George și Gene știau *foarte bine* de unde le venea profitul substanțial. De la ora unu încolo, după-amiaza aparținea Stupului, iar „Reginele Albinelor“ puneau stăpânire pe local.

– Bună ziua, domnișoara Sliim. E superb Diorul cu care sunteți îmbrăcată azi. George a sărutat-o pe ambii obraji, după moda europeană. Slim arăta, într-adevăr, splendid, într-un costum din material alb creponat, cu pantaloni și decolteu larg.

– Mersi, George. Mă întâlnesc cu...

– Doomnul Truman – da, vă așteaptă. A plănuit ceva cât se poate de special pentru dumneavoastră. Cred că vă va face plăcere tuturor.

– Tutoor...?

– El zice că e pentru toate Lebedele *luuuu*.

– Ah. Și cam câte „Lebede“ a invitat...?

– Oh, nu vă pot spune – asta este surpriza doomnului Truman. E la bar, vă așteaptă.

A indicat spre ușa în stil maur din stânga anticamerei, pe care Gene o ținea deschisă pentru Slim. Gene i-a făcut o plecăciune discretă, el fiind mai puțin european decât George.

– Bună ziua, doamnă Hayward.

Încă o durea să audă acel nume, care nu mai era al ei.

Au intrat în bar, unde o aștepta Truman, arătând *très* motanul-care-a-mâncat-canarul. Zâmbea larg când s-a apropiat de el.

– Poftim, draga mea. Ți-am comandat deja ceva. Marco ți-a pregătit un Colony Special...

I-a împins ușor un pahar de martini în față.

– Bine, Truheart. Care-i faza? S-a cocoțat pe scaunul de lângă el, studiindu-i cu atenție expresia feței. Sunt *sigură* că pui la cale ceva. Ești *mult* prea mulțumit de tine însuși ca să nu fie așa.

El a fluturat din gene, adoptând un accent sudist.

– Vai, doamnă Slimsky, n-am nici cea mai vagă idee de ce *sugerați* așa ceva.

– Cine mai vine? George și-a dat deja drumul la gură și mi-a spus că nu vom fi doar noi doi – lucru care mă irită teribil, apropo. Abia m-am ridicat din pat, și asta, pentru a fi cu *tine*. N-am nevoie de un grup.

– Vine și Babe.

– A, păi, atunci e în regulă. Dacă mai vine doar Babe.

– Și poate alte *câteva* persoane...

– Mmm. Mâncăm aici? A arătat spre bar, în care se aflau aranjate vreo douăzeci și ceva de mese. De când Ducele de Windsor a declarat că, de fapt, el *preferă* să mănânce la bar, a devenit o modă.

– Doamne ferește, nici vorbă. Am pregătit anume o masă. În încăperea *principală*. Țsta-i un prânz *oficial*. Truman și-a verificat ceasul Cartier de la mână. Vai, cât e ceasul! Ia-ți paharul cu tine. Putem merge înăuntru, cred. Nu vrem să ratăm nimic...

A luat-o pe Slim de braț, gudurându-se pe lângă ea în timp ce o conducea înapoi în hol.

George a deschis ușa cea mare spre o încăpere lungă, pătrată, cu pereți roșu aprins și crem, luminată de candelabre din sticlă ornamentală și lumânări înalte,

pâlpâitoare. Sala era în tumult, vibrând de sporovăielile mesenilor...

Cu toate acestea, în momentul în care au intrat Slim și Truman, întreaga mulțime a tăcut. Toți ochii s-au întors ca să-i evalueze pe cei doi nou-veniți. Zgomotul conversațiilor și al tacâmurilor deopotrivă a fost suspendat și, pentru o fracțiune de secundă, a părut că timpul s-a oprit în loc – un ritual care se va repeta, mai mult sau mai puțin, de fiecare dată când intra încă o persoană din grupul lor. Mesenii se uitau cu deosebit interes la George, care îi conducea pe cei doi la o masă rotundă, plasată anume într-o poziție centrală. Aranjată pentru douăsprezece persoane, spre disperarea lui Slim.

– Ia uite, draga mea, i-a zis Tru lui Slim cu entuziasm. Locul ales. Cel mai bun dintre cele mai bune.

– La naiba, Truman! Avem măcar atâtea *cunoștințe*?

– Calmează-te, Big Mama, e bine să fii *sociabilă*.

A tras scaunul de lângă el pentru Slim. Masa era aranjată într-un stil desăvârșit, cu cele mai bune fețe și șervețele, cu farfuriile albe, simple, și tacâmuri de argint. În fața fiecărui loc fuseseră plasate meniuri scrise de mână, iar în dreptul a șase dintre cele douăsprezece locuri se afla câte un bol mic, în care plutea câte o gardenie proaspăt culeasă.

Slim s-a uitat la gazdă și a ridicat din sprâncene.

– Fără grandiflora azi?

– Nah – am vrut să fac ceva diferit. Lady Day a purtat gardenii în păr și, crede-mă, au un parfum *divin*.

În clipa aceea, ca la comandă, a intrat Babe. Același ritual: s-a lăsat tăcerea printre meseni, care au măsurat-o cu privirea. Murmure de admirație.

Ignorându-i complet, Babe a ajuns la masă și i-a sărutat scurt pe obraji pe Slim, apoi pe Tru.

– Oh, Tru, *chiar* că e minunat. Uitându-se mai îndeaproape la meniuri: Ooo, prepelițe Colony! Preferatele mele. Și uite, Slim! Supă de crab, ce-ți place ție!

– De ce crezi că apar acolo, Babyling? Am ales *toate* felurile voastre preferate. Așadar, Big Mama, vrei să-ți prind gardenia în păr? Albul pur întotdeauna arată perfect pe fond auriu.

Atunci s-a deschis din nou ușa, în care a apărut Marella. Truman a strigat-o din cealaltă parte a sălii:

– *Benvenuta*, Uno!

Marella a fost mirată să le vadă pe Slim și pe Babe. Era clar că a înțeles și ea greșit, invitația nu era, de fapt, pentru un prânz *à deux*. În următoarele zece minute grupul s-a mărit, odată cu sosirea Gloriei și apoi a lui C.Z. De fiecare dată, Truman exalta.

Au început să vorbească despre nimicuri. Tru le-a povestit Marellei și Gloriei despre Verbier, unde au fost zărite domnișoare cu instructori voinici cum schiau în afara pistei, în spatele muntelui Mont Fort. Babe a tot pălăvrăgit despre ceva îngrășământ special pe care l-a cumpărat pentru straturile ei din Kiluna. C.Z. i-a sugerat o altă variantă – bălegar de elefant, de care a făcut rost de la îngrijitorii de animale când a fost Circul Barnum & Bailey în oraș. Doar Slim tăcea, nu putea să și-l scoată din minte pe Leland. În cele din urmă, Marella s-a aplecat spre Truman și l-a întrebat:

– Vero, de ce suntem șase persoane la o masă aranjată pentru douăsprezece?

– *Pazienza, Uno... pazienza!*⁴⁰ Zicând acestea, s-a uitat din nou la ceas și apoi la ușa de la intrare. Nu mai e mult...

– Nu mai e mult până ce?

– Până când sosesc invitații noștri de onoare...

– Credeam că *eu* sunt invitata de onoare, a spus Slim.

– Nu chiar. Tu ești invitata cea mai *importantă*, dar nu „de onoare“. Hai să zicem că-i vorba despre o onoare mai *dubioasă* în cazul ăsta...

Noi – inclusiv Slim – ne-am uitat lung la scaunele goale, apoi din nou la ușă.

Acesta a fost momentul când am observat că zâmbetul răutăcios al lui Truman se lărgiște când ușa s-a deschis, iar mesenii au înmărmurit, furculițele, cuțitele și conversațiile fiind toate suspendate...

Și iat-o în ușă. Nimeni alta decât doamna Churchill. Infama Pam Churchill. Proaspăt căsătorita doamnă Leland Hayward. Doamna Leland Hayward care *nu era Slim*. Pamela Digby Churchill Hayward, cea-care-s-a-culcat-cu-toți-soții-noștri, purtând pe cap pălăria albă Balenciaga.

Nu mai ținem minte care dintre noi a zis, șoptit: *Oh, Truman!*

Care dintre noi a zis: *Cum ai putut?*

Din partea Marellei, o înjurătură printre dinți, în italiană.

Ce știm sigur e că Slim a stat dreaptă și i-a aruncat lui Pam o privire care ar fi putut să înghețe Sahara. Știm că ne-am simțit stăpâne pe noi și pe situație – un grup puternic. Unite prin solidaritate. Babe i-a strâns mâna lui Slim pe sub masă.

Ne amintim vag fața lui Truman, roșie de încântare – uitându-se în stânga și în dreapta, ca un spectator la un meci de tenis, când la soțiile înșelate, când la vânătoarea-de-soți.

Dar amintirea noastră cea mai vie este expresia de panică totală de pe chipul lui Pam, când s-a văzut nevoită – nu doar în fața *noastră*, ci a altor cincizeci de mese, la care erau cele mai importante personaje din Manhattan – să aleagă între a se retrage sau a parcurge, rușinată pentru că toți ochii erau ațintiți spre ea, distanța până la masă, într-o liniște absolută, în care nu se auzea nici musca.

Până când a ajuns la masa noastră și s-a așezat la locul care-i fusese desemnat, avea deja picături de sudoare la rădăcina părului ei care semăna cu vata pe băț și pe buza de sus, deasupra acelor canini lamentabili.

Pentru majoritatea agitatorilor cărora le plăcea să împrăștie cu bârfe și noroi, asta ar fi fost de-ajuns, dar, având în vedere talentul lui Truman pentru umiliri în public, nimeni nu a fost surprins (cu excepția, poate, a Marellei) când au sosit ultimii invitați.

Soții noștri. Aliații trădători ai doamnei Churchill.

Au sosit unul câte unul, Loel Guinness, Bill Paley și Gianni Agnelli. Toți s-au văzut siliți să treacă prin interminabilul purgatoriu al privirilor curioase din Colony. S-au oprit să strângă câteva mâini importante în drum spre masa noastră. Conștienți că se aflau sub observație, se mișcau cu fudulie studiată. Ne-au sărutat pe obraz pe aproape toate – excepțiile notabile fiind Truman și Pam, ale căror priviri le-au evitat cu grijă. Au râs ostentativ și au vorbit cu entuziasm pronunțat, *tot*

timpul uitându-se la ceasuri și gândindu-se cum să facă să scape mai repede. Fiecare dintre ei a stat cele cinci minute necesare, înainte de a se scuza că trebuie să se întoarcă la diversele lor treburi.

În tot acest timp, Truman a făcut pe gazda volubilă, pălăvrăgind despre tot felul de lucruri, într-o vagă încercare de a-și ascunde adevăratul plan... acela de a o expune pe Pam Churchill oprobiului celor mai alese fețe din Manhattan și de a o stigmatiza cu un mare A stacojiu, de femeie-care-fură-soții-altora, în piața din Colony.

Lovitura de grație a fost când Slim – după ce soții s-au scuzat și au părăsit masa unul câte unul, arătând destul de plouați, chiar dacă erau îmbrăcați în costume elegante – i s-a adresat lui Pam cu răceală:

– Deci. Leland nu vine...?

Tru a intrat în vorbă și i-a spus:

– O, Big Mama, *crede-mă* – l-am invitat și pe el.

Pam, plângând cu picături de transpirație sub privirile noastre ațintite toate asupra ei, a răspuns cu o voce stinsă:

– Leland a decis să nu vină.

Slim, pe tonul acela nostim, de Betty Bacall, tonul pe care Betty îl luase, de fapt, de la Slim:

– Ce să zic? Asta pare să fie singura decizie inteligentă pe care a luat-o Leland în ultima vreme.

Se înțelege că Pam a fost cea care a plecat prima. Noi ne-am împărțit în perechi, Babe și Marella îndreptându-se spre Kenneth's pe East 54, C.Z. și Gloria spre Erno

Laszlo pe West Broadway, în speranța că vor reuși să ajungă la timp.

La barul de la Colony, Slim și Truman savurau victoria post-mortem, la un pahar de Martini special servit de Marco, trăncănelile fiindu-le stimulate de absint și gin și de senzația triumfului. Au râs cu poftă când și-au amintit fețele nestatornicilor soți și chiar au încercat să-și imagineze cum ar fi reacționat Leland – și ce va spune când va afla ce se întâmplase.

– Truheart, a zis Slim printre hohote, cu siguranță că există un loc special în iad, rezervat pentru suflete ca tine...

– Da, dar important e că... te-a amuzat teribil să vezi cum transpiră în fața ta, nu-i așa?

Slim și-a dat seama că, pentru prima dată în ultimele săptămâni, se distrase.

Au râs atât de mult, încurajați de martini și de starea de veselie în care se aflau, încât Slim aproape că a uitat, pentru câteva momente, că doamna Churchill Hayward, care fusese făcută de rușine, avea lucrul pe care și-l dorea cel mai mult pe lume și pe care nu-l va putea recupera niciodată.

Pe scumpul, dragul ei Hay, pe care îl iubea în continuare.

Noi am considerat acest mic episod de la Colony doar un pic de distracție răutăcioasă, nimic mai mult – ceva care să-i ridice moralul lui Slim, ceva care să pună capăt bătăliei care se dădea în New York de când a început toată această tevatură ridicolă pe ritm de fandango între Hayward și Churchill. *Marella*, în schimb, a văzut în această întâmplare ceva sinistru.

– Poate că de vină e engleza mea, dar când Truman îmi spunea, în toți acești ani, că eu sunt lebăda lui *Numero Uno*... Nu știam că ne spune tuturor la fel.

– Cum adică, draga mea? a întrebat-o Babe, în timp ce așteptau un taxi.

– A zis că e din cauza gâtului meu – care e atât de lung. Am crezut că doar *mie* îmi spune așa. Nu m-am gândit că e doar un cuvânt pe care-l folosește... despre noi toate.

– Nu cred că asta are vreo importanță.

– *Cigni... Troppi cigni*. Prea multe lebede.

„Răbdare“ (în limba italiană în original)

DOISPREZECE. 1954. LAMENTAȚIE

Băiatul are douăzeci și nouă de ani când Mama lui îl părăsește pentru totdeauna.

A mai încercat ea să dea bir cu fugiții și înainte, de fapt a plecat și s-a întors de atâtea ori, încât acum, când își dă seama că e plecată de-a binelea, crede că e doar o altă păcăleală de-a ei.

Au trecut patru zile de la Anul Nou, iar confetti au fost îndepărtate din canalele de pe umedele Champs-Élysées – unde panglicile sunt călcate în picioare, lipindu-se de tocuri ca niște fâșii de alge îmbibate cu apă.

E în Paris, cu Jack.

Jack *al lui*.

E îndrăgostit – nebunește.

După atâtea căutări, nici că-ți vine să crezi că dragostea poate fi un lucru atât de puțin complicat, atât de natural, de constant...

Îi vine să se ciupească, să se asigure că nu visează, într-atât i se pare de incredibil norocul care a dat peste el. Se abține totuși, de teamă că ar putea influența lucrurile – că perfecțiunea ar putea dispărea brusc.

Tocmai au plecat din Sicilia, unde au închiriat o casă pe o stâncă abruptă și unde și-au petrecut diminețile scriind, după care au hoinărit, cel mai adesea fiecare singur, până jos la ocean, să facă o baie. Mergeau cu rândul la piață, în timp ce celălalt stătea întins pe plajă. Se reîntâlneau la amiază și pregăteau prânzuri simple, cu măslina, roșii coapte și bibani de mare proaspăt fripți la grătar.

– Când două persoane sunt atât de apropiate cum suntem *noi*, va povesti mai târziu băiatul, nu trebuie să stea tot timpul împreună. Sunt împreună chiar și atunci când nu sunt.

După-amiezile erau dedicate scrisului – Jack lucra la o piesă de teatru; băiatul tocmai începuse să inventeze o fată pe nume Holiday Golightly. Era o parte Nina, o parte Bang-Bang Woodward – un amestec format din fetele pe care le știa, vreo zece-douăsprezece. Caracterizarea cea mai aproape de adevăr ar fi că Holly este geamăna siameză a creatorului ei. Cele care-l cunoaștem vom descoperi că nu putem citi replicile ei fără să-l auzim pe el, recitându-i dialogul cu vocea lui ascuțită, stridentă, de sudist, de provincial excentric. Un personaj realmente fals – o imitație proastă, chinându-se la periferia vieții, care, precum autorul însuși, vizitează des magazinul Tiffany, în încercarea de a scăpa de ceea ce amândoi numesc Nesuferita Roșeață.

Nesuferita Roșeață e infinit mai chinătoare decât cenușii tristeții, lucrul ăsta îl știe băiatul foarte bine – deși Jack l-a vindecat de boala asta aproape complet. Vocea lui gravă, pieptul gol și încrederea cu care pășește, ușor târșâit – toate astea au înlocuit seturile de mic dejun din argint și portofelele din piele de crocodil, ele îl tonificază acum.

Băiatul se dedică ficțiunii din nou, după ce tocmai a terminat de scris scenariul pentru *Mai puternic decât diavolul*, filmul cu Bogart – sau, mai bine zis, l-a salvat, acest Merlin de buzunar, căci Nelle i-a dibuit devreme poate cel mai mare talent al lui. Marele John Huston i-a cerut să-și folosească magia cu un film fără scenariu, care se zbătea să obțină o producție. Scribul cu păr blond și ciufulit era trimis în camera lui monastică în fiecare seară, să creeze scenele pentru ziua următoare de la zero. A reușit asta fără nici o bătaie de cap – deși noi îi spunem mai târziu că expresia sună fals, având în vedere că el e prea prepuber ca să aibă dureri de cap de vreun fel.

A fost o chestie pe care n-a putut-o refuza, căci îl plăteau destul ca să-i poată întreține pe Nina și pe Joe – iar lucrul ăsta era foarte important pentru el.

După ce i-a cunoscut și fermecat pe actorii celebri ai tinereții sale, băiatul a avut bucuria de a se infiltra în sfera lor meteorică. El era mascota filmului, cel care îi delecta atât pe actori, cât și pe cei din echipa de filmare, cu povești scandaloase, de care se îndoiau că erau adevărate, dar pe care le admirau pentru originalitate. În cele din urmă, a reușit să fie acceptat de Bogie și Huston, care îl respectau pe scribul acela mărunțel pentru capacitatea lui de a bea mai mult decât ei toți la un loc, precum și pentru rezistența lui fizică nemaipomenită.

După ce a câștigat un concurs de skandinav cu Bogie, băiatul simte în fiecare fibră că e bărbatul pe care și l-a dorit Mama întotdeauna. A reușit – deși are doar un metru și jumătate – să-l doboare pe marele Bogart, iar acesta să fie nevoit să stea la pat o săptămână.

Mamei i-ar plăcea detaliul ăsta... doar e foarte macho.

– *Nina*, își închipuie el că îi va spune Mamei lui cu mândrie, l-am învins pe *Bogart*. L-am doborât pe bietul om. O fi având el o aparență de dur, dar, de fapt, e un *mielușel*. (Toți am auzit, firește, tot felul de sume – două sute pare să fie numărul mediu, dar indiferența Mamei lui impune manevrarea cifrelor, de dragul impactului.)

Când o sună anume pentru a-i povesti incidentul, cu câteva zile înainte de Crăciun, nu reușește să dea de ea. Sosește ziua Crăciunului, trece, fără nici un telefon de la ea, dar asta nu e prima dată. Băiatul a petrecut mai multe Crăciunuri *fără* ea, decât cu ea. De obicei îi trimite un cadou într-o cutie, înfășurat în foi de ziar și expediat la cine știe ce adresă la care se află el în acel moment – costume de stofă sau papioane sau costume de baie noi, elegante –, dar anul acesta știe că nu trebuie să se aștepte la nimic.

Acum *el* este cel care-i trimite *ei* cutii cu cadouri sau plicuri înșesate cu bancnote. Bani de care ea are nevoie ca să-și continue viața aceea falsă; bani care o vor ține pe ultima treaptă a ierarhiei sociale de la Café, după ce toate celelalte s-au rupt sub ea.

Povestirile lui, cândva respinse de *New Yorker*, sunt de mult obiectul unui război continuu între edituri.

Mai mult decât atât, s-a îndrăgostit de un bărbat bun. Un bărbat care e la fel de prezent pe cât era Nina de absentă. Jack – un bărbat de bărbat. Un bărbat așa cum Mama lui și-a dorit să fie și *fiul* ei.

– Jack era *tout droit* când ne-am cunoscut, draga mea – atras de sexul opus ca de un magnet. Era căsătorit cu o fată *extrem* de drăguță – o chema Joanie. Au trăit împreună în *Oklahoma* – dansatori de ansamblu, închipuieste-ți! Și inseparabili, până când ea a fugit cu un alt băiat din ansamblu în timp ce Jack se lupta cu nemții în străinătate. Asta i-a frânt inima într-o mie de bucățele. Era hotărât să nu se mai îndrăgostească niciodată... asta, până m-a întâlnit pe *mine*.

Mamei băiatului chiar îi place de Jack – adică așa, ca entitate separată, individuală. Când au făcut cunoștință, a flirtat cu el fără pic de rușine, așa cum a făcut cu toți iubii lui Truman. Jack este exemplarul perfect. E arătos, într-un mod sălbatic, necizelat, ca un om din popor. Piele pistruiată de irlandez. Păr castaniu-auriu. Față osoasă, puternică, voce răsunătoare, de bariton. Și-apoi Nina *adoră* bărbații care știu să danseze.

De fapt, pentru ea, singurul lui cusur e că interesul lui pentru fiul ei nu e unul simplu, platonice. Refuză să creadă că Jack e mai mult decât „prietenul apropiat“ al fiului ei. Când propriii ei prieteni o contrazic, Nina se grăbește să precizeze:

– Jack a fost *căsătorit*, ce naiba! Cât despre Truman, el trebuie să-și găsească fata potrivită și să se așeze la casa lui. Dacă cineva insistă – după câteva pahare de whisky –, Nina va îngâna: Ascultă, știu și eu ce e el *cu adevărat*... Dar sunt o mulțime de poponari care se căsătoresc cu fete de treabă.

Telefonul începe să sune la răsăritul soarelui în camera din Hôtel de France et de Choiseul de pe strada Saint-Honoré.

Băiatul și Jack dorm, cu picioarele împletite.

Jack se întinde după telefon peste băiat, care dispăre sub așternuturi. Când aude accentul cubanez puternic al lui Joe Capote urlându-i în ureche, Jack îi dă receptorul fără nici un cuvânt. E greu să înțelegi ce zice Joe și într-una dintre zilele lui bune, darămite acum, când pare beat criță...

– Joe... vorbește mai rar, îi aude Jack vocea de sub cuvertură. Nu pot... Ce-i cu Nina...? Joe... Ascultă-mă... Dă-mi-o la telefon. Rezolv eu tot... Ce...? Nu mai e? Unde a plecat, când se întoarce?

Apoi:

– Cum adică *nu mai e*...?

În acel moment, Jack simte că trupul băiatului, lipit de pieptul lui, începe să tremure când...

Jack își amintește că era cu freza în gură când a sunat telefonul – o treabă nasoală cu o obturație de canal.

Când se întoarce de la dentist, îl găsește pe băiat stând pe Marele-Pat, punând receptorul înapoi în furcă. Băiatul se uită în sus la el cu ochii larg deschiși. Îngroziți.

– Mama nu mai e, Jack.

Începe să plângă, dar lacrimile refuză să curgă. Jack se așază lângă el și îi ia în brațele lui musculoase trupul mic, înmărmurit.

Năucit, băiatul îl liniștește:

– Nu-ți face griji. E *în regulă*. A mai făcut asta, și *întotdeauna* se întoarce, mai devreme sau...

Într-o altă variantă a poveștii, băiatul este cel care își amintește că s-a întors dintr-o plimbare prin Jardin du Luxembourg, în care țurțurii atârnavă din copaci ca niște cioburi de Baccarat. La Hôtel de France et de Choiseul îl așteaptă o telegramă de la Joe Capote.

Când Jack se întoarce de la dentist, îl găsește pe băiat ghemuit pe pat, cu haina de iarnă pe el. A plâns, dar e calm acum.

– Nina nu mai e, doar asta reușește să spună la început.

Jack se întinde pe pat lângă el și îl ia în brațe. Apoi îl aude repetând o incantație blândă, aproape ca un cântec de leagăn:

– Am bani. Nu trebuia să facă asta... Am...

O altă versiune include o *serie* de telefoane de la Joe, care, de îndată ce închide, sună din nou înapoi. Nu poate înțelegi că ea într-adevăr nu mai e și simte nevoia să audă vocea băiatului, subțire, melodică, având cadența aceea sudică specifică, pentru că ea îi amintește de Nina lui, umple oarecum golul rămas în urma ei.

– *Vorbește-mi*, îi spune Joe, în timpul convorbirii transatlantice.

Băiatul își dă jos ochelarii și își freacă ochii umezi, iar lacrimile încep să-i curgă pe obraji.

– Ce să zic, Joe?

– Nu contează. Orice. Spune-mi o poveste... Spune-mi niște bârfe din vechiul cartier. Nu-mi pasă despre ce vorbești. Vreau doar să-ți aud vocea.

– Bine.

– Dar, Truman...?

– Da?

– Nu te opri. Continuă să vorbești, pentru că, dacă te oprești, chiar și preț de o secundă, mă tem că o să-mi pierd mințile.

Așa că băiatul, cu vocea sugrumată de emoție, începe să-i povestească lui Joe Capote despre o fată de provincie, din Monroeville, pe nume Lillie Mae, care a strâns din dinți și a făcut totul ca să plece din amărâțul ăla de orașel de provincie și care s-a transformat, într-un gest dârz de autocreație, în Nina cea exotică a lui Joe.

Oricare ar fi ordinea, cert e că totul s-a întâmplat în primele zile din noul an, când băiatul este chemat acasă să-și vadă Mama pentru ultima oară.

Lui Jack îi e tare ciudă pe ea. Tipic pentru Nina să-l tragă înapoi exact când își descoperă aripile.

S-a cumpărat un bilet de avion, iar băiatul și-a făcut bagajul. S-a stabilit că vine un autobuz să-l ia de la Hôtel de France et de Choiseul și să-l ducă la aeroport. Valiza lui, Vuitton, e lângă ușă, cu o etichetă legată de mâner, pe care îi e scrisă destinația: New York.

Stă pe marginea patului, cu ochii pierduți în gol. Își îmbrățișează strâns câinele la piept – cel pe care și l-a cumpărat după ce a cunoscut succesul. Având în vedere că nimeni nu s-a ținut de cuvânt, a trebuit să se ocupe singur de problemă. E primul bulldog englez al băiatului – un cățeluș pe care l-a botezat Charlie J. Fatburger.

– Așadar, Charlie, o să fii cuminte cât stai cu Jack, nu? îi șoptește băiatul la ureche.

Charlie nu zice nimic, în afară de un găfâit apatic.

Jack e în dormitor când intră camerista de noapte, împiedicându-se de valiza de lângă ușă. O aude întrebându-l pe băiat – într-o engleză cu puternic accent local:

– *Alors!* Monsieur, cin' merge la New York...?

Vocea băiatului – blândă, tristă:

– Eu. *Eu* merg.

Auzindu-i vocea, ai zice că e un om foarte mic – chiar mai mic decât e în realitate. Personalitatea băiatului e, de obicei, atât de exuberantă, încât uiți cât e el de mărunțel, de fapt.

După ce recepționarul sună să-i anunțe că a sosit autobuzul băiatului, Jack îi cară valiza jos, la parter.

E o zi geroasă în Paris, temperatura a scăzut la trei grade Celsius. Îmbrăcat într-o geacă second-hand, băiatul tremură de frig în timp ce ține în brațe cățelușul, spunându-i, cu voce mângâitoare, ce băiat bun e.

Șoferul îi ia valiza, lăsându-i răgaz să-și ia rămas-bun de la Jack, care, în felul lui stoic, încuviințează, de parcă ar vrea să-i transmită curajul care-i lipsește. Își freacă nasul de gâtul grăsun al lui Charlie Fatburger înainte de a-l pune, cu mare grijă, în brațele lui Jack. Apoi, fără a mai rosti vreun cuvânt, băiatul se urcă în autobuz și se așază pe unul dintre scaunele goale. Începe să ningă exact în clipa când autobuzul iese din curbă și bate un

vânt de gheață, care parcă-l propulsează spre aeroport, spre avionul care-l va duce la celălalt capăt al lumii, înapoi în New York.

Mai târziu ni se va părea unul dintre acele detalii gotice, care-i plac băiatului, pe care le adaugă povestirilor doar așa, de dragul efectului, și vom avea unele îndoieli că într-adevăr așa s-a întâmplat... dar Jack, care nu se dă niciodată în vânt după romanțări, le-a jurat celor pe care-i consideră îndeajuns de demni pentru a sta de vorbă cu ei că într-adevăr așa a fost.

Se pare că de data aceasta băiatul nu are nevoie să adauge lucruri inventate pentru a ne stârni mila.

Nu poate crede că ceea ce i s-a spus e adevărat până în momentul în care o vede.

E sigur că a fost o neînțelegere la mijloc și se așteaptă ca, după ce ajunge în Park Avenue 1060, în noul lui costum italian, cu vesta mov, de mătase, și pantofi de lac care strălucesc, arătând ca un dandy perfect, Nina (cu câteva pahare de whisky la bord) să-l ia la rost, disprețuitoare, și să-l trimită să se schimbe.

– Cine te *crezi*, îl va provoca ea, cu siguranță, afurisitul de Wilde? Te rog, fii drăguț și tai-o în camera ta și îmbracă-te cum trebuie. Ți-am dus costumul Brooks Brothers la călcat, îl găsești acolo pregătit.

Doar după ce ajunge în apartamentul gol (ea și Joe fiind siliți, din cauza unor schimbări de situație, să-și vândă bunurile în absența lui, pentru a-și plăti creditorii). Doar după ce a îmbrăcat costumul acela Brooks Brothers albastru, clasic, care fusese preferatul ei întotdeauna – „Vezi, *aaasta-i o ținută clasică*“, aproba ea, târăgănat, pe un ton exagerat de suav, când el ceda insistențelor ei și-l îmbrăca. Doar după ce a văzut-o, în clădirea Frank Campbell de la intersecția dintre Madison și 81, cea mai distinsă capelă funerară din Manhattan, pentru care a plătit el – întinsă în sicriu, în singurul ei costum Chanel *autentic*, pentru care a economisit câteva luni bune ca să și-l cumpere.

Doar *atunci* devine realitate.

Băiatul își adună toate forțele în timp ce se apropie de sicriu, așteptându-se să vadă trăsăturile pe care le-a studiat atât de atent toată viața. Fața lungă, tenul de porțelan. Buclele de culoarea mierii, aranjate la salon într-un semicerc în jurul feței, semănând cu un nimb aruncat acolo, într-o parte.

Când reușește, în cele din urmă, să arunce o privire, băiatul constată cu uimire că nu e Mama lui, ci o femeie mult mai în vârstă decât acea Nina cu care s-a războit cu câteva luni în urmă. Părul ei nu mai e vopsit blond, nu mai e îngrijit, ci brăzdat cu șuvițe cărunte. Va afla mai târziu că fusese nevoită să-și anuleze vizitele la coafor – era un lux pe care ea și Joe nu și-l mai puteau permite. Era încă tânără, aproape patruzeci și nouă de ani, dar părul cărunt o făcea să pară de șizeci sau poate chiar mai mult.

– De ce nu mi-ai *spus*? îl va întreba băiatul pe Joe în timp ce stau aplecați peste cele două pahare de whisky, al patrulea – sau al cincilea? – rînd, într-un bar de lângă East 56, într-una dintre zilele neguroase care au urmat. Nina își *iubea* părul... Aș fi putut să-i plătesc eu coaforul.

Joe, care era într-o stare permanentă de suferință și beție, va ridica din umeri.

În sicriu arată senină, cum nu a fost niciodată când era în viață, iar tenul îi este acoperit cu o bază groasă de fond de ten mortuar, aplicată de angajatorul de acolo, fapt ce-i dă chipului un luciu uniform, chiar dacă oarecum ceros. (I-ar fi plăcut detaliul acesta – I-ar fi numit „o strălucire proaspătă“, ceva ce a citit în vreo revistă.) Buzele ei – mai subțiri decât ținea minte băiatul, din cauza stresului și problemelor – sunt vopsite cu roșul acela care o caracterizase și care acum pare o simplă mânjeală, de o culoare nefirească.

O linie subțire, roșu-aprins.

Băiatul se uită lung la ea, de parcă ar studia o străină.

Mai târziu, când încearcă să reconstituie ultimele ei zile, Eleanor Friede – prietena cu care luase prânzul în săptămâna dinaintea morții – îi va spune o poveste care aproape îi sfâșie inima îndurerată. Eleanor își va aminti că era cu puțin înainte de Ziua Recunoștinței și nu de Revelion, dar fișa legistului spune altceva. Au mers la Plaza, locul preferat al Ninei (ca și al fiului ei, de altfel). Au stat la o masă retrasă din Oak Bar, care era practic în *bucătărie*. Nina a comandat ceva modest – o salată și o singură felie de pâine, fără delicatesele care-i plăcuseră cândva. Tocana de pui cu coniac de la Plaza era un alt lux la care a renunțat, pe lângă altele. De altfel, poate că mirosul ușor de alcool i-a tăiat pofta. S-a abținut și nu a comandat nici o picătură de vin, era după o perioadă de șase luni în care nu mai băuse deloc. A fumat țigări True una după alta și a dat pe gât mai multe cafele.

– Foarte tragic, reflectează Eleanor. Mai demult *adoram* să bem trei martini la prânz, noi două. La naiba, începeam dinainte de amiază, ni se părea nouă că-i mai bine așa. Dar, în ziua aia, Nina stătea acolo, bând cafea după cafea după cafea. Tremura – nu știu dacă era din cauza sevrajului sau a cafeinei sau a nervozității, pur și simplu. Dar nu era ea însăși, asta-i sigur. Ar fi trebuit să-mi dau seama... Dacă aș fi *spus* ceva. Dacă aș fi *intervenit*...

Nina i s-a destăinuit lui Eleanor, povestindu-i despre recenta lor călătorie în Cuba, unde Joe sperase să facă destule parale cât să-și salveze pielea. Autoritățile au roit ca niște vulturi, Joe fiind acuzat de fraudă. Fusesse condamnat pentru trei capete de acuzare și îl așteptau paisprezece ani la închisoarea Sing Sing dacă nu reușea să dea înapoi cei o sută de mii pe care i-a deturnat de la patroni. Cuba era ultima lui speranță de a face rost de suma cerută, dar și această încercare, precum celelalte, a eșuat. Nina spusese că acea excursie fie le va rezolva problemele, fie le va distruge viețile și se pare că a doua variantă s-a și întâmplat.

A dat o ultimă petrecere, cu câteva luni înainte – se lăuda că va oferi bulevardului Park Avenue o seară pe care n-o va uita niciodată. A făcut o listă cu toți prietenii și cunoscuții ei, apoi fie le-a încercuit numele, fie a trasat un X peste ele, după ce a cumpănit care cu ce îi greșise. Plănuiuse să dea o petrecere cu tema Mardi Gras – a făcut tocană și sandvișuri și gogoși umplute cu brânză. Dar, când a început să umble vorba că Joe era condamnat și va fi închis la Sing Sing, invitații nu au mai apărut. Nina a stat pe un scaun închiriat, în acel apartament imens, gol, al ei, cu capul în mâini, și a plâns pentru tot ce a pierdut. A fost atât de aproape de a-și atinge scopul în viață; *aproape* că a devenit o lady în societate. Dar a intervenit soarta și a aruncat-o pe Lillie Mae înapoi în mocirla sărăciei de care s-a chinuit toată viața să scape.

Eleanor va raporta că, după ce farfuriile au fost luate de pe masa lor, în timpul aceluiași ultim prânz la Plaza, Nina și-a scos pudriera și rujul din poșetă. Acel ruj roșu al ei – pe care băiatul îl va asocia întotdeauna cu săruturi cu buze pline de zahăr și cu mașinuțe de pompieri din tinichea, cumpărate de un escroc pe nume Daddy.

Va povesti cum Nina a scos o pensulă minusculă de buze din poșetă și a scormonit cu ea în tubul gol de ruj până la ultimele *rămășițe* posibile. Cu o mână nesigură, își rujă buzele și spuse, răsând cu tristețe:

- Ei bine, s-a zis și cu rujul ăsta. Ca și cu restul. *Kaput*.
- Păi, ia-ți altul atunci – o să trecem chiar pe lângă Bendel...
- Nu pot.

Truman o va asculta pe Eleanor povestindu-i:

– I-am zis: „Nina, pentru numele lui Dumnezeu, e doar un ruj – oricine-și poate permite un ruj...!” S-a uitat la mine într-un mod ciudat, de parcă privea prin mine, și a spus:

– *Eu* nu pot. S-a sfârșit.

Băiatul va scutura din cap, încercând din răspuțeri să accepte aceste informații. Cum de nu a observat nimic? Dacă ar fi știut, i-ar fi trimis *cutii* întregi cu rujuri – roșu-vișiniu, roșu aprins, roșul merelor coapte, expediate chiar din Paris, ar fi plătit suplimentar pentru poșta rapidă.

Varsă lacrimi amare când vede trupul ei mic, ca de pasăre, pregătit de înmormântare la capela Frank Campbell, acoperit cu sute de cale superbe.

„Da’ ce s-a întâmplat?“, îl întreabă băiatul pe Joe în timp ce stau pe rând pe cele câteva scaune rămase la 1060 Park după înmormântare. Invitații s-au adunat unde era loc, după ce ea a fost incinerată – arșă scrum, spre consternarea celor câteva rude mai conservatoare care-i rămăseseră.

– Mi-a zis să ies naibii din casă, așa am făcut, e tot ce poate spune Joe drept explicație.

El însuși pare incapabil să înțeleagă moartea ei – chinul de a da explicații e peste puterile lui.

Din ce reușește să priceapă băiatul, după ce a tot pus întrebări în stânga și-n dreapta la priveghi, Mama lui și-a petrecut ultimele săptămâni într-o stare de beție totală. Începuse iar să bea, stresul provocat de faptul că totul s-a dus de râpă a fost prea mult, nu i-a putut face față trează. A ajuns la concluzia că atât de mult îi plăcea gustul acelui de-mult-interzis Mama-Juice încât îl bea de parcă era apă de izvor. După cum îi era obiceiul, se îmbăta prea tare și avea tendința să se ia la hartă cu persoana care se nimerea să fie lângă ea.

Când era cu Joe, pe care încă îl iubea cu pasiune năvalnică, furia ei se fixa asupra sculei lui hoinare – temperamentul lui latin și accesele ei turbate de gelozie formau un cocktail letal când se dezlănțuiau.

În acea ultimă noapte, fratele Ninei, Seabon, venise să stea la ei, soția fiindu-i internată la Bellevue pentru o amigdalectomie. Cei doi frați au început ușor, cu câteva pahare de Bloody-Blood la prânz, și au ținut-o așa până spre seară, încheind pe tărâmurile mai nesigure ale whisky-ului.

Încolțit, Seabon îi povestește lui Truman la priveghi:

– Când Joe a ajuns acasă, Ninei i s-a părut că simte miros de parfum pe gulerul lui. Se aplecase s-o sărute, înțelegi. L-a acuzat că e un trădător nenorocit, așa cum bănuise dintotdeauna – un *nemernic* bun de nimic, care a înșelat-o.

Joe a fluturat steagul alb al cămășii sale de afacerist ratat, pe care și-a dat-o jos și s-a dus în vechea cameră a băiatului. Nina, dornică de confruntare, l-a urmat, iar Seabon, la rândul lui, s-a dus după ea.

– Să nu cumva să mă minți, Joe Capote, se pare că a țipat Nina, urcându-se pe vechiul pat al lui Truman și aplecându-se peste el. Știu unde mergi tu noaptea, curvar netrebnic. Am pus pe cineva să te urmărească. Da, asta am făcut – să te urmărească un detectiv privat *a-de-vă-rat*. Iar el mi-a spus că scula ta s-a ținut doar de nebulii!

Joe s-a rostogolit pe o parte, acoperindu-și urechile cu o pernă. Nina i-a smuls-o din mâini (zice Seabon...), scoasă din minți de furie pe întreaga ei viață.

– Ești atât de prost, că nici n-ai destulă minte să ascunzi măcar dovezile – ți-am găsit urme de spermă pe chiloți, fir-ar să fie!

Joe s-a ridicat în capul oaselor, tremurând de nervi.

– Așa ceva e imoral, Nina, să cotrobăi printre lucrurile personale ale unui bărbat. Ești o târfă rea și băgăcioasă!

– Iar tu ești un netrebnic infidel, un neisprăvit.

– Eu *niciodată* nu ți-aș umbla printre lucruri, a ripostat Joe.

– Am avut motive, a insistat ea, dar fără să-și amintească dacă într-adevăr așa fusese sau nu.

Seabon i-a spus mai târziu băiatului că l-a dus pe Joe cu mașina la singurul hotel pe care și-l putea permite, West Side YMCA, iar el a pornit apoi spre biroul lui din Queens, să doarmă pe o canapea extensibilă. În tot acest timp, cât ei au fost plecați, Nina a reușit să mai bea încă o jumătate de sticlă de whisky, împreună cu un pumn de Seconal.

Există indicii că se răzgândise înainte de a-și da duhul. Lângă corpul ei neînsuflețit – pe care l-a găsit Joe când s-a întors acasă înainte de a se crăpa de ziuă –, era un telefon cu receptorul ridicat, iar mâna nemișcată a Ninei era poziționată de parcă ar fi vrut să-l apuce.

– Pe cine a încercat să sune? întrebă Truman cu voce sugrumată.

Chiar așa, oare pe cine încercase să sune, fără să reușească, în acele ultime momente, când simțea cum viața i se scurge din trup? Pe vreun doctor, să repare răul pe care și-l făcuse cu mâna ei? Pe Joe, să-i spună că-i pare rău? Sau pe băiatul ei, pe care îl iubea și-l detesta în egală măsură – fiul pe care nu și l-a dorit *niciodată*, a cărui personalitate a făcut-o de rușine, la fel cum talentul lui a făcut-o să se simtă mândră? Sau să le spună fiecăruia în parte să meargă la naiba pentru că i-au distrus imaginea unei vieți pe care nu i-au oferit-o? Sau pur și simplu telefonul a căzut când ea s-a prăbușit inconștientă și a lovit un obiect pe care n-avusese deloc de gând să-l apuce?

Nici băiatul, nici Joe nu vor afla *niciodată* răspunsul, pentru că Lillie-Mae-Nina-Faulk-Persons-Capote l-a luat cu ea în mormânt.

Sună telefonul la un moment dat, în timpul priveghiului de pe 1060 Park. Joe, care a băut atât de mult încât de-abia se poate ține pe picioare, merge încet, greoi, să răspundă.

– Rezzzzzzzzidența Capote..., zice Joe în receptor, gâlgâit. Herald *cine...?...* Nu cunosc nici un... Circumstaaaanțe...? *Nici o* suzzzzzpiciune... Da? Așa, și șe știi *tu* despre asta?

Băiatul aude că Joe începe să ridice vocea și își dă seama cine e la telefon.

Vulturii, încercuindu-i pentru atac.

– Ascultă aici, lingău mizerabil ce ești... chiar că ai tupeu să suni aici și să întrerupi o familie... Da, a lui Truuuman Capote...

Băiatul se grăbește să intervină:

– Închide, fir-ar să fie! *Închide!* țipă el la Joe, care lasă receptorul din mână ca ars.

Mai târziu, după ce aproape toți musafirii au plecat, băiatul, acum adult, se așază pe patul Mamei, tot în costumul Brooks Brothers, refuzând să-și dea jos sacoul – de parcă, dacă poartă ceva ce i-a plăcut ei, ar putea, ca prin minune, s-o aducă înapoi. Ascultă fără pauză discurile ei preferate la vechiul gramofon, cu acul lui care-ți zgârie auzul.

Invitații intră în vârful picioarelor să-i transmită condoleanțe și să-l consoleze, povestindu-i cum a fost ultima dată când au văzut-o. Unul dintre ei își amintește cum stătea Nina și se uita la vitrinele de la Tiffany în zori, îmbrăcată în acea rochie de seară veche de zeci de ani și bând cafea rece dintr-o ceașcă ieftină din polistiren.

– Mai erau câteva ore până să se deschidă – habar n-am ce făcea acolo, zice martorul, gânditor. Băiatul zâmbește în minte, în ciuda suferinței care-l copleșește.

În sfârșit ceva legat de Nina care-i sună familiar...

– Încerca să scape de Nesuferita Roșeață, răspunde el.

Cum cartea lui nu e publicată încă, această expresie le e cunoscută doar lui și Mamei – iar ea nu este prin preajmă să guste conotațiile.

*

Mai târziu, când e întrebat cum a murit Mama lui, băiatul răspunde, de obicei, „de pneumonie“. Uneori, de „cancer galopant“. Alteori, zice că un infarct sau un atac cerebral a răpus-o.

Doar Nelle își dă seama că minte – îl cunoaște îndeajuns de bine pe băiat – și jură că va afla, cu timpul, adevărul despre decesul Ninei.

E foarte atent cui i se destăinuie, secretul morții Mamei fiind cea mai valoroasă carte de joc a lui.

De-abia după un an, când o cunoaște pe cea care *ar fi trebuit* să fie mama lui, sau iubita lui, sau ambele, spune băiatul adevărata poveste. (Ne referim la Babe, firește, ieșirea din scenă a Ninei i-a pregătit intrarea.)

Cu cei care n-au cum să verifice desfășurarea faptelor, testează terenul cu o minciună mai îndrăzneță:

– Știți, Mama mea a fost ucisă. În funcție de reacții, fie renunță la subiect, fie îl amplifică: A fost ucisă de cei care au renegat-o. Ei au ucis-o cu sânge rece.

Privind în urmă, e clar că atunci s-a hotărât să ne învinovățească pe noi – chiar dacă noi nici nu-l cunoșteam încă. Chiar dacă noi n-am dat niciodată ochii cu Lillie-Mae-Nina-Capote.

E în căutarea unui țap ispășitor – a unui criminal pe care să-l condamne – și a decis că noi suntem acela. Noi toate, pătura privilegiată a societății, cele care l-am lăsat fără Mama lui.

Și poate că tot atunci i-a venit marea idee... să ne cunoască. Să se împrietenească cu noi. Să ne pedepsească pentru o crimă pe care habar n-aveam că am comis-o.

Să-i facă pe toți cei din blestemata noastră clasă socială să plătească – pentru banii noștri și pentru obiceiurile noastre și pentru numele noastre celebre, indiferent dacă ne-am născut în bogăție sau am parvenit prin căsătorii avantajoase.

Să ne facă pe toți să regretăm – oricât ar fi durat să obținem asta – că i-am luat-o pe Mama de lângă el pentru totdeauna.

TREISPREZECE. 1975. GLORIA. CORIDO

Se pare că persoana cea mai indignată de măcelul lui Truman din *Esquire* e cea care a fost cel mai puțin afectată. Gloria e foarte supărată de când „La Côte Basque“ a apărut pe standuri, e evident, am observat și noi. Gloria, cea care a fost scutită de injurii. Gloria, cea care nu a fost menționată nici măcar o dată.

Nu reușim să-i înțelegem reacția nici în ruptul capului, dar, de fapt, noi niciodată n-am înțeles prea multe din ceea ce gândește sau simte Gloria.

Ne dăm seama pentru prima dată că e furioasă în timp ce luăm prânzul exact în locul acela, la scurt timp după tevdură. La masa noastră centrală, la care nici prin gând nu ne-a trecut să renunțăm de dragul unei povești fictive, negândite decât pe jumătate. (Dacă Truman a sperat că ne va alunga din localul care servește cel mai bun prânz din oraș, s-a înșelat amarnic...) După ce ne-am așezat comod, pregătite pentru o masă lungă, trecem din nou în revistă cele întâmplare.

– *Serios*, acum. Vă vine să *credeți* ce lucruri a putut spune despre Paley? perorează Babe, învârtind spanacul moale cu furculița. Ca să nu mai vorbim de *Slim*, Dumnezeuule!

Își mută privirea spre tovarășa de suferință, în timp ce Slim soarbe calmă din martini!

Gloria ascultă impasibilă; ingerând datele odată cu porția ei de *homard Thermidor*. Babe e cea dintâi care observă că obrajii Gloriei încep să se facă roșii ca racul, potrivindu-se aproape la perfecție cu crustaceele de pe farfurii. Crezând că s-a înroșit din solidaritate pentru ea, Babe îi pune mâna pe braț:

– O, draga mea, știam eu că vei înțelege, și crede-mă... dacă ți-ar fi făcut asta *ție*, și eu aș fi neagră de furie!

Gloria își retrage brațul din strânsoarea lui Babe și scoate cu lingura ultimele bucăți de homar din crustă.

– Cine știe, poate *eu* urmez...

– Ce să zic... *sper* că nu. Fii recunoscătoare că ai scăpat de această nenorocire!

– Povestea nu s-a încheiat, mai sunt multe pagini, se răstește Gloria. *Mult* mai multe. Cel puțin șase sute.

Celelalte încuviințează bolborosind:

– Da! Le-am văzut...

– Le-am *auzit*...

– Mi-a citit câteva fragmente...

– Un pachet, învelit în hârtie maro...

– ... legat cu mare grijă cu sfoară, Gloria completează propoziția, părând, în mod ciudat, consolată. Sunt sigură că eu urmez. Că mă păstrează pentru rolul principal din următorul capitol. *Kate McCloud* asta, despre care vorbește...? Mă tem că aceea sunt eu.

Ne uităm cu atenție la Gloria și distingem ceva curios în ochii aceia negri ai ei. Se prefacă că-i e teamă, se prefacă că e îngrijorată. Dincolo de aparența asta, e altceva...

E furie.

Își aprinde o țigară, o Sobranie Black Russian.

– Sunt sigură că eu urmez. *Știu* asta, pur și simplu. *Trebuie* să fiu eu...

Dăm toate din cap, sorbind din supă, oferind cuvinte de consolare, încercând să înțelegem de ce ar vrea cineva să fie subiectul calomniilor lui Truman.

Noi n-am reușit niciodată să o cunoaștem cu adevărat pe Gloria. Foarte probabil că nici n-o vom cunoaște vreodată.

O știm, desigur – face parte din grupul nostru.

Luăm prânzul cu ea la Colony în fiecare marți, la Basque în fiecare joi.

Ne întâlnim la Kenneth's pentru coafat și saune – la ora unsprezece, în fiecare luni și vineri.

Ne-am plimbat pe Marea Adriatică, cu *Seraphina*, iahtul de trei sute de tone al soților Guinness, și cu *Agneta* soților Agnelli, care, prin comparație, pare o bărcuță cu pânze – așa ne petreceam verile, la bordul celor două.

Când mergem în Palm Beach, suntem deseori invitate, nu numai la moșia Artemis a lui C.Z., ci și la Gemini – impresionanta casă de pe malul mării a Gloriei. Atât de mare, încât o autostradă interstatală o împarte în două aripi, una orientată spre ocean, cealaltă spre lac. Am mers prin tunelul subteran care leagă cele două părți, admirând piesele de mobilier în stil rococo pe care Gloria le-a ales pentru a distra atenția de la zgomotul infernal al traficului de deasupra.

Am luat cina în casa ei din Paris, de pe bulevardul Matignon, și în apartamentul ei select din Waldorf Towers, unde are grijă ca legumele pe care le servește să fie chiar *mai mici* decât ale lui Babe. De fapt, sunt de-a dreptul *microscopice*, după cum a remarcat Tru.

Marella se întâlnește cu Gloria când se nimeresc în același timp la cabanele lor din Elveția – Vila Zanroc a soților Guinness fiind „o simplă casă de țară”, sau cel puțin așa susține stăpâna ei, pentru că nici nu se compară cu castelul lor din Normandia, pe care puține dintre noi l-am văzut.

Poate că cel mai mult am reușit s-o cunoaștem, cât de cât, pe *adevărata* Gloria la casa ei din Acapulco. Locul acela reflectă simplitatea ei, stilul ei elegant. Colibe indigene cu tencuială de ghips, netedă și albă, răcoroasă la atingere chiar și în zilele umede de vară. Acoperișuri de stuf sub care zăceam cu orele, ridicându-ne doar pentru a ne bucura de gustările exotice pe care am ajuns să le iubim: tamale învelite în pănuși și ceviche cu gust puternic, sărat.

Tequila curge la fel de liber precum conversația, iar noi distingem o notă de obtuzitate în cadența Gloriei, de îndată ce intră din nou în pielea fetei care fusese cândva. Deși noi nu știm cine a fost acea fată, deslușim câteva aspecte ale personalității ei la lumina lumânărilor așezate pe mese pline cu flori de hârtie, o explozie de nuanțe primare.

„E mai ușor, de fapt, să ai șase case în loc de una”, se pare că s-a lăudat Gloria – în special presei. „Te urci pur și simplu într-un avion și *jhecho!*⁴¹ – viața ta e acolo; nu mai trebuie să împachetezi”. (Se zvonește că ea și Loel au garderobe ticsite cu haine în fiecare dintre ele – de la blănuri de iarnă până la rochii de seară și *trajes de baño*⁴² pentru scufundări în mare.) „Nici nu-mi pot închipui cât de greu trebuie să fie să întreții o *singură* gospodărie. Oare cine poate să trăiască douăsprezece luni în același loc?”

Știm cu certitudine că toate astea sunt minciuni sfruntate. Nu plictiseala îi face pe soții Guinness să fie tot timpul pe drumuri, ci dorința de a evita fiscalul. I-am auzit deseori pe soții noștri spunând asta; Bill, Gianni și Winston mai ales cunosc toate detaliile, doar ei sunt în orbita lui Loel, pe post de piloni ai afacerilor și ai industriei.

Truman ne-a spus pe șleau:

– Scumpo, ăia doi trebuie să fie tot timpul pe drumuri, altfel riscă să plătească taxe cu carul. Gloria își notează în jurnal când au ajuns la limită într-un anume loc și trebuie să o ia

la goană către alt loc. Nu i-aș spune chiar *fraudă*... Dar sunt un cuplu de *bandidos* de înaltă clasă.

Doar cei doi Guinness ar putea să facă evaziunea fiscală să pară aventuroasă...

Da, știm că e una de-a noastră, dar n-am cunoscut-o niciodată dincolo de ceea ce ne permite ea să aflăm. Am fost nevoite să ne bazăm pe zvonuri, care există din abundență, până să ne iasă pe gât.

S-a născut în Mexic – măcar atâta lucru știm sigur. Stilul ei abrupt, tăios, de a vorbi e condimentat cu câteva aspecte picante. Vocalele pronunțate în mod provocator. Vibrarea ușoară a lui „r”, pe care-l răsuțește încet cu limba. Când umblă, își leagă abia perceptibil șoldurile zvelte. Dând impresia de forme voluptuoase, pe care nu le are de fapt. Îi invidiem coama, de un negru atât de închis, încât strălucește cu nuanțe de albastru – mai negru decât am putea noi obține vreodată de la maeștrii părului, la Kenneth. Își poartă părul strâns la spate, răsucit într-o manieră desăvârșită – noi am arăta mult prea severe dacă ni l-am face așa.

Am reușit să aflăm și alte frânturi din viața ei.

Anume, că s-a născut Gloria Rubio – uneori Alatorre.

Când anume, asta e o altă chestiune. Ea e cea mai în vârstă din grupul nostru, cu *cel puțin* zece ani mai mare, bănuim noi, deși reușește să reducă diferența la patru sau cinci ani.

Că a crescut în Guadalajara – sau în agitatul Mexico City. Uneori pe coasta din Veracruz.

Că tatăl ei a fost jurnalist, iar mama ei croitoreasă – deși au existat întotdeauna vorbe șoptite, cum că originile ei au fost mai puțin salubre.

Babe, care o iubește pe Gloria la fel de mult pe cât o detestă – după ce presa le-a pus pe amândouă pe același calapod, numindu-le zeițele vremii –, e prima care o apără când e atacată. Și totuși, când o apucă pe Gloria un acces de superioritate, am auzit-o pe Babe bodogănind iritată:

– A lucrat la început ca momeală pentru clienții dintr-un club de noapte din Mexico, *știați* asta, nu?

Truman, care era de obicei prezent la astfel de izbucniri, râdea pur și simplu, plin de încântare.

– Dar, scumpa mea Babyling, era mult mai mult de-atât! Era o *compañera la baile paga!* Ne holbam la el fără să pricepem. O *dansatoare profesionistă*, dragă! Bărbații plătesc tariful și pleacă!

– Exact, spunea Babe cu satisfacție. Aproape o prostituată.

– Ai ceva cu prostituatele?

– Drept să-ți spun, nu-mi pasă deloc ce face fiecare cu zonele ei inferioare. Da' de ce nu poate fi cinstită în legătură cu asta? De ce nu spune adevărul?

– Ah, dar povestea fiecăruia dintre noi conține propriul adevăr *special*, nu crezi...?

Ochii lui Babe îi întâlnea pe ai lui, iar ea zâmbea. Mai puțin convinsă, Slim trăgea un fum în piept:

– O artistă a vrăjelijilor.

– O *povestitoare*, o corecta Truman. Se apleca înainte și, cu un aer conspirativ, îi spunea: N-ai auzit niciodată de un *corrido*?

– Un ce?

- Un *corrido*, dragă. Ce să spun, o caracterizează perfect pe Gloria.
- Corid-aaa...? Îndrăzne Slim să sugereze, amintindu-și de isprăvile lui Hemingway al ei.
- Corid-oooo. O baladă populară, *en la tradición Mexicana*. Un omagiu adus faptelor eroice. Epic. Liric... (ultima formă plăcându-i lui cel mai mult) *Narativ*.
- Cu alte cuvinte, confirmă Slim, o maestră a vrăjeliilor.
- Sau... continua Truman, cu însuflețire, ceva mult mai subtil. Ceva mult mai rar întâlnit. Cădea pe gânduri, ciugulind o ceapă din cocktail. Dacă știi să apreciezi *forma*.

Bineînțeles că Truman auzea zdrăngănitul chitarei, luptând pentru supremație cu fanfarele trupei de mariachi. Dar auzea în special vocea guturală, puternică, acoperind corul. Aspră și profundă, un contralto mai degrabă masculin decât feminin, coaptă în lemn și fum și turbă.

Un bocet primordial, afirmându-i identitatea.

EL CORRIDO DE GLORIA GUINNESS

Ascultă, dragul meu Diablito...

Ascultă, al meu iubit,

Corido-ul Gloriei și al lui Rubio

Înainte ca viața cu Guinness să se fi ivit.

A fost o umilă fiică,

Cu un jurnalist de stânga tată...

Un copil al zilelor *Revolución*...

Și-o spălătoreasă harnică drept mamă.

Avea nouăsprezece (poate douăzeci?) de ani

În acel iunie din 1933,

Și-a schimbat cozile cu bucle de abanos,

Iar fuste-a purtat, scurte, și cercei.

Locuia într-un apartament *cuarto*.

Cu ceilalți, cinci, din familie,

Construit lângă o curte fetidă,

Înconjurată de alții o mie.

Într-o seară fierbinte de vară,

În mahalalele din portul Veracruzului,

Și-a rujat buzele cu roșu *cereza*,

Reinventându-se în Muză a Bărbatului.

Într-o oglindă improvizată din cioburi

Și-a pus roșeață în obraji fragmentați;

Prin crăpătura din fereastra-nțepenită

Intră duhoarea din deșertul celor damnați.

Dar undeva, sub toate acele mizerii,

Ea a simțit un parfum delicat:
Boboci înmiresmați de bougainvillea
Ce i-au-ntărit hotărârea când a plecat.
Târându-și picioarele, într-o rochie subțire –
Un voal alb, numai flenduri –,
Și-a pus o floare în păr
Și-a ieșit fără a sta pe gânduri.
„Unde pleci?“, a strigat mama după ea,
Când Gloria a ieșit pe ușă.
„La clubul cel nou, să scap de aici...
Pe ringul de dans sunt ca o păpușă!“
A pornit, săraca fată, prin pustietatea grea
Înspre club, pe străzi murdare, pe mai multe căi
Unde, sub felinarele rare și pâlpâinde,
O fluierau vagabonzii libidinoși și răi...
„Vino cu mine, îngerăș din ceruri...“
(Au fost și alte propuneri, mai indecente.)
Ea a trecut, în grabă, pe lângă ei,
Nu avea timp de prostii, realmente.
A intrat hotărâtă în clubul plin cu fum,
Luând o atitudine de experimentată –
Ea nici nu ieșise din Veracruz,
Dar asta nu va ști nimeni, niciodată.
A trecut de fereastra ghișeului
Unde bărbații așteptau să-și plătească intrarea,
Să primească un lung șir de bilete,
Cu dansatoare frumoase să-și bucure privirea.
Fete aliniate în holul cam șubred,
Așteptând invitații la dans.
Unele indiferente, altele dornice,
Disperate să scape de acel suspans.
La bar, bărbați de tot felul...
Ținând între mâini băutura.
Au plătit pentru plăceri garantate...
Acum, după o fată își plimbau căutătura.
Dar când Gloria Rubio pășit-a pe ringul de dans,
Parcă toți înlemnit-au cu admirație...

O priveau unduindu-și lasciv șoldurile,
Dansând singură, tachinându-i cu temperație.
I-a trezit din letargie, i-a ridicat în picioare,
Cu farmecul ademenitor de fatală femeie,
Cei mai avuți s-au prezentat, zece pesos de dans...
Fiecare nerăbdător să ajungă la scânteie.
Au fost mulți tineri, dornici și îngâmfați,
Care au tras-o aproape și au strâns-o la piept,
Au fost și tipi tăcuți, timizi, cu mâini muncite,
Care i-au evitat privirea, în mod înțelept.
Au fost bărbați mult prea scunzi pentru ea,
Bărbați prea înalți sau lați îndeajuns,
Bărbați bâlbâiți și bărbați șchiopătați,
Bărbați cu secrete de ascuns.
Colegele dansatoare o priveau furioase,
Acceptând ce ea refuza cu desconsiderare,
Jurându-și că la sfârșitul nopții
Vor forma, împotriva ei, o confederare.
Era târziu în noapte când Gloria-l zări...
Un bărbat de pe alte meleaguri, stând separat.
Era slab și spilcuit, cu mult mai bătrân;
Văzându-i impasibilitatea, inima i-a scăpărat.
A decis chiar atunci că el e alesul,
Și-a mers către el, întâlnindu-i privirea,
El sta nemișcat, urmărind-o intens,
Iar ea știa c-așa bărbat nu va găsi nicăierea.
„¿Cómo se llama?, señorule chipeș“,
El privește lung, iar ea repetă: „Numele, mahăr“.
„Scholtens“, răspunde, „sunt venit din Olanda.
Și afacerea mi-este cu trestie de zahăr.“
Gloria-i zâmbeste, conducându-l spre ring,
Și-au stat mult așa, în strânsă-nvăluire;
În timp ce toată lumea dansa,
Ea a știut că era la prima aciuire.

– Draga mea – ¡Dios mío! Lucra la o fermă de trestie de zahăr? Era fermier? a țipat Truman când a auzit povestea pentru prima dată.

Era într-un separeu, față-n față cu Gloria, în locul lor *muy propio* – un loc unde mergeau de obicei ca să fie singuri. Să împartă secrete, pentru că aici nu le era teamă că ar putea fi

cunoscuți de-ai lor la mesele alăturate. Nici o ureche de aristocrat care să tragă cu urechea la pălăvrăgelile lor, oricât de zgomotoase sau de obscene.

Restaurantul Howard Johnson din Queens. Uneori, cel de pe Jericho Turnpike, New York State Route 25. Aceste expediții erau pentru ei o ocazie de „a vizita mahalale”, căci, într-adevăr, nici unul dintre cei pe care-i cunoșteau – inclusiv partenerii lor – nu ar fi călcat pe acolo nici în ruptul capului.

În ziua cu pricina au ales Turnpike, Gloria luându-și măsuri speciale de precauție să nu fie recunoscută. *Niciodată* n-a vorbit despre seňor Scholtens, sau despre faptul că ea a fost, cândva, seňora lui. Dar ceva din ceea ce i-a spus Truman a făcut-o să se destăinuiească. Poate pentru că i-a vorbit despre Mama lui și despre ambiția ei de a se căsători cu cineva care s-o scape din Podunk, Alabama. Despre un bărbat pe nume Arch, care, îmbrăcat în costumul lui lucios și afișând un comportament simandicos, aparent sofisticat, i-a făcut curte vorbindu-i despre New Orleans.

– Mama mea și-a dat seama *pronto* că tatăl meu nu avea o lețcaie. În luna de miere a rămas fără *dinero* și a trebuit să plătească ea. Dumnezeuule, avea doar șaisprezece ani! Așa că a făcut ce ar face orice femeie ambițioasă – a pornit în căutarea unei prăzi mai mari, iar asta a ucis-o până la urmă. Și apoi – de parcă ar fi făcut o declarație de dragoste în forma ei cea mai pură – Truman a adăugat: Tu vei fi *noua* mea mamă, acum, că a mea nu mai e – mama mea *latina* adoptivă.

– *Su madre adoptiva*, a zâmbit Gloria.

– *Mamacita*. Mama mea și-ar fi dat ochii din cap să fie *exact* ca tine... S-a străduit atât de mult să fie cubaneză, să treacă drept *Nina*, dar nu a reușit să scape de sfrijita Lillie Mae dintotdeauna, de trecutul ei de provincială.

Acela a fost momentul în care Gloria a decis să-i spună Balada Sălii de Dans. Și a nunții cu seňor Scholtens, soțul pe care s-a chinuit mult să și-l șteargă din memorie. Truman a avut dreptate să protesteze când a auzit de trestia de zahăr – deși s-a înșelat în legătură cu meseria lui de fermier.

– Nu era fermier, Diablito – era director de fabrică.

– Nici așa nu era cu mult mai breaz!

Ea încuviință dând din cap. De fapt, încă o bântuia acea perioadă.

Duhoarea care o însoțea pretutindeni. Duhoarea care-i amintea mereu de cum e să te simți prinsă în capcană. Își închipuise că avea nevoie doar de o casă, nimic altceva. Orice, numai să scape de *patios de vecindad*, cu barăcile alea improvizate, făcute de mântuială, în mijlocul unor curți pline până la refuz; zece persoane într-o singură încăpere infectă. Pentru Gloria Rubio, orice ar fi fost un progres, în comparație cu situația asta, în care trăiau toți claie peste grămadă, vecini peste vecini – *vecinos asfixia vecinos* –, două sute într-o ogradă, cu muștele și pungășiile și gunoaiile lor. Dar nu se aștepta deloc că va da peste o altă duhoare, cea a trestiei de zahăr.

Astfel, a descoperit că trestia de zahăr nu e deloc dulce. Din contră, mirosul pe care-l emana uzina părea produs de o neconținută putrefacție. Pentru noua seňora Scholtens duhoarea trestiei de zahăr a ajuns să echivaleze cu însuși izul morții. Își imagina că își va lua viața, punându-și otravă în băutură, poate adormind în cadă. Ce a împiedicat-o a fost teama că ar fi putut trece zile, dacă nu săptămâni, până i-ar fi descoperit cineva cadavrul, contopit în putregaiul uzinei.

Deși seňor Scholtens se stropea cu aftershave, ea nu simțea decât mirosurile toxice de trestie de zahăr, după ce acestea i s-au impregnat iremediabil în nări. Sub unghiile lui

impecabil de curate, în foliculii firelor de mustață, în porii lui frumos parfumați – peste tot simțea prelingându-se mirosul coroziv de descompunere.

Știa că trebuie să scape de el înainte s-o distrugă și pe ea.

Într-o seară, în timp ce el dormea, iar miasma lui persista pe propria-i piele, señora Gloria Scholtens stătea la măsuța ei cu oglindă, rujându-se. Culoarea buzelor ei deveni mai închisă, ca de *sangre*. Se ridică fără să facă nici un zgomot și-și trase pe ea un al doilea înveliș, sub forma unei rochii de seară. Se strecură afară, în noapte, atrasă de ritmul arzător al bolerourilor și de miresmele din aer, mult mai plăcute.

Știa că va găsi un cabaret. Știa că va merge agale la o masă, savurând privirile bărbaților ațintite asupra ei. Știa că va sta singură, cu capul sus. Știa că, în cele din urmă, un bărbat bine îmbrăcat își va aduna curajul și-i va oferi un pahar, iar ea, acceptându-i gestul cu un zâmbet seducător, va simți cum îi va renaște puterea.

Simțea cum ritmul muzicii începe să prindă viață în interiorul ei, înseninându-l, explodând în următoarea mișcare de...

I-auzi, Diablito! Orașul Luminilor!

În Paris, într-o noapte de iarnă, rece!

Unde Gloria Rubio – singură din nou –

A dovedit că nimeni n-o întrece.

Rivalele erau în blănuri și podoabe,

Dar ea stătea dreaptă, mândră nevoie mare –

Fată de croitoreasă sau dansatoare de club –,

Căci se va mărita pentru afirmare.

– Stai puțin, Mamacita! În ce *an* s-au petrecut astea? a întrerupt Truman, de data aceasta doar vorbind ca să treacă timpul, la barul circular din mijlocul piscinei de la Villa Vera Racquet Club, în timp ce linge sarea de pe marginea paharului de margarita, cu golful Acapulco desfășurându-se glorios în fața lor. Lângă el, Gloria, ghemuită pe un scaun înalt, scufundat în apa cu clor, cu ochelari de soare și o pălărie roșie pe cap.

– *¡Paciencia!* Ajung și acolo...

– Și nu erai *deja* căsătorită? Cu Domnul Trestie-de-Zahăr?

– Poate că eram, admise ea, în timp ce sorbea băutura ei răcoritoare de hibiscus, trecându-și degetele peste un boboc decorativ din pahar. Poate că nu. A trecut atât de mult timp, nici nu mai știu cum eram.

– Și cum ajungem de la Veracruz în Franța?

– Prin Mexico City? Sau prin New York, oare? Chiar că nu-mi amintesc.

– Nu ești un narator credibil.

– Cine vorbește, señor „Băgăreț“.

Truman a zâmbit larg, apreciativ:

– Touché, Mamacita! Touché.

– Ascultă aici, *pequeño niñato*, a zis *corridista* pe un ton glumeț, sarcastic, înainte de a lăsa narațiunea să treacă la următoarea etapă, iar eroina ei, la următoarea încarnare.

Abia împlinise vreo douăzeci de ani,

În 1935, într-un decembrie cu zile line,

Și totuși, era împlinită la trup, cu vino-ncoa',
De parc-ar fi trăit multe vieți pline.
Gloria Rubio cea enigmatică
Le-a dat motiv de dezbateri:
O fi în Franța, în căutare de studii,
Printre studenți scofâlciți și lefteri?
Unii o credeau o stângistă din Mexic,
Fugind de politice persecuții,
De cruzii asasini ai propriului tată,
Care scrisese multe lucruri de proporții.
Acum îi saluta din Guadalajara
(Veracruz era parte din istorie),
Învăluită-n mister, eliberată de trecut –
Candidata ideală pentru-o mișcare combinatorie.
Unii credeau că are secretă avere;
De parte, în cont elvețian ascunsă;
Unii dezaprobau, și totuși tăcut-au
Când ea contelui Fürstenberg îi fu mireasă.
S-au mutat la Berlin în iarna lui '36
Și-aici devine totul mult mai confuz.
Fost-au zvonuri că are prieteni vătămători, de vază,
Deși „contesa“ le primi cu un ferm refuz.
Bârfele s-au împrăștiat (oricare-o fi fost adevărul)
În vârtoarea războiului, cu mare vervă –
„Gloria Fürstenberg – Trădătoare și Spioană“!
Contesa e doar o mare...

– *Curvă?* a sugerat Truman, sugând dintr-o papaya și scuișând semințele. Gloria l-a stropit cu apă din piscină. Hai, scumpo – treci la subiect! *Ai lucrat* pentru naziști sau nu? Gloria continua să soarbă din băutura fără să scoată nici un cuvânt. Pentru că prietena lui Slim, Aline – acum contesă de Romanones –, care făcea activități de spionaj pentru Aliați în Madrid în timpul războiului, zice că te știa chiar bine... Și că tu lucrezi pentru cealaltă *tabără*...

Ea l-a fixat cu privirea, fără a trăda nici o emoție.

– *Chismoso*⁴³, a spus ea răstit, apoi s-a întors și a mers înot spre scări.

Interlocutorul ei a urmat-o, înotând stângaci cu toate membrele și pișcând-o de călcâie.

– Păi, *bineînțele*s că-mi plac bârfele! Dar nu ăsta-i motivul pentru care te ascult!

Ea a ieșit din piscină, trupul ei scânteietor semănând cu o zeiță aztecă.

– Atunci *de ce* te interesează? Oare nu ca să mergi fugița la Slim și la Babe și la celelalte *tipas*...? Apoi s-a învelit într-un prosop, s-a lăsat pe spate pe un șezlong de sub

un palmier și și-a tras pălăria pe ochi, refuzând să se mai uite la el.

– Pentru că, Mamacita, mă interesează povestea ta. S-a întins pe șezlongul de lângă ea, lăsând soarele să-i usuce stropii de apă de pe corp, în timp ce ea îl privea neîncredătoare. Ești cea mai fascinantă femeie din câte cunosc. Ești o eroină epică – mai mult, pentru că tu chiar ai trăit experiențele alea. Ea s-a simțit mai relaxată, auzind aceste cuvinte. Eu, Truman Garcia Capote – folosea numele „Garcia“ doar când era cu Gloria –, jur solemn că nu voi divulga *nimănui* nimic din ceea ce-mi spui. Ți jur cu mâna pe inimă, să mor eu.

– Mă îndoiesc.

Dintr-odată, el a lăsat la o parte orice înflorituri și i-a spus cu voce gravă:

– Te rog. Trebuie să spui cuiva – orice o fi fost ce ai trăit. Și aș fi onorat dacă aș fi eu cea persoană.

Ea l-a privit lung, apoi a inspectat cu precauție clientela clubului. Ca și cum printre turiștii în bikini, cu pielea lor aurie, bronzată, sau cu paharele de cocktail în mână, s-ar putea ascunde vreun turnător.

– Bine, i-a spus Gloria lui Truman. Dar nu aici, nu acum.

În seara aceea, când s-a simțit pregătită, i-a povestit totul. În intimitatea casei ei, situată mult deasupra golfului – sub acoperișul de stuf, ca o cupolă, care imita colibele din Veracruz. Ea a reluat, cu o voce răgușită, lirică, de parcă ar fi rostit o incantație, povestea următoarei ei încarnări.

Cea mai mitică baladă – a Valsurilor din timpul Războiului.

Spre neutrul Madrid a pornit Contesa von

Fürstenberg

Cu cei doi copii după ea, speriată.

Fiind contele departe, pe frontul rus,

Căsnicia lor rămase întortocheată.

– De ce „întortocheată“? a întrebat Truman, în șoaptă. Plin de respect și admirație.

Gloria n-a răspuns. A urmat un moment de tăcere; se auzea doar corul blând al greierilor, purtat de briză.

– L-am iubit pe Fürstenberg... L-am iubit cu adevărat pe Franz-Egon. Am crezut că el era răspunsul la toate căutările mele. În acele saloane și săli de dans, stând în picioare atâtea nopți, atâtea ore, încât îmi sângerau din cauza efortului. Eu conduceam. Ademeneam. Toate acele trupuri... Nici unul care să se potrivească. Din clipa în care l-am cunoscut pe Franz – la *Le Bal des Petits Lits Blancs* în Paris –, el a fost cel care a condus. Mi-am zis: *Asta e*. Ultima pradă, nu voi mai fi nevoită să mai vânez vreodată!

– Și pe urmă...?

– Ne-am căsătorit în Londra, ne-am mutat în Berlin, am avut copii... Ne iubeam la nebunie. Părea prea frumos ca să dureze. S-a dovedit că așa a și fost.

– Ce s-a întâmplat?

– Războiul. Și-a aprins o Sobranie și s-a lăsat pe spătarul scaunului. A fost repartizat în Rusia – Divizia 4 Panzer. De cum a plecat mi-am făcut nenumărate griji. Că va fi ucis sau mi se va spune că a fost dat dispărut. Că va rămâne fără picioarele alea frumoase ale lui. Că nu se va întoarce niciodată... I-am scris câte o scrisoare în fiecare zi, timp de un an.

– Iar el?

– Puțin, la început, apoi... *silencio*. Ochi enormi. Îndurerăți.

– Draga mea.

– Am început să mă gândesc că poate a murit. Mi-am zis că, gata, de-acum sunt văduvă – doar ca să supraviețuiesc în acea perioadă. Era mai bine să știi decât să nu știi, chiar dacă era o chestie inventată de mine. Cred că am început așa, pe nesimțite, să înnebunesc. M-am gândit serios să pun capăt acelei situații, poate chiar să mă... Apoi a zis cu voce stinsă: Știam că trebuie să regăsesc măcar o rămășiță din mine însămi – să recuperez măcar jarul din focul care ardea cândva în mine. Trebuia să fac ceva care să mă forțeze să revin la viață.

– Și ce ai făcut?

O urmă de zâmbet în lumina slabă.

– Singurul lucru pe care știam să-l fac...

Era în ajunul Sfântului Ion, în 1942,

Contesa Fürstenberg în oglindă se privea;

Imaginea reflectată era înțețoșată, confuză,

Și se gândea că poate bolnavă era.

S-a dat cu un ruj de un roșu aprins

Și-a îmbrăcat o rochie neagră, sclipitoare;

În jurul gâtului – un șir de perle nemaipomenit,

Și-apoi a ieșit în oraș la plimbare.

A luat un taxi prin străzile din Berlin,

În căutarea unui palat de plăceri.

Cluburile Charlottenburg de mult s-au închis;

Erau acum alte locuri, cu multe petreceri.

În fiecare seară se pregătea cu migală

Și dansa lângă flăcări, în vârtoare.

În haine de sărbătoare, rătăcind în voia sorții,

Se împrietenea cu nume răsunătoare...

De ce să nu lege tovarășii cu sus-pușii Partidului,

Dacă favoruri putea să procure?

Pentru fiecare pas înainte și mici libertăți,

Contesa Fürstenberg a plătit îndesat, în acea vreme
tulbure.

Noapte de noapte, petreceri în toi,

Șampanie și dans fără de restricții;

Toți beau și cântau și flirtau și dansau

Ca să uite, din juru-le, dezastrul de proporții.

Nimic nu-i oprea să-și cinstească multele pofte,

Nici măcar bombele ce cădeau când și când.

O explozie-nterupea frenezia, poate o clipă,
Apoi, în acel haos infernal, ei continuau, dansând.
Așa cunoscut-a Gloria mulți bogătași,
Cei ce-o vor ajuta, la nevoie, să scape.
Pentru favorurile ei – transport și vize i-au dat,
Iar ea i-a ținut tot mai aproape.
Duse-i-se vestea prin Reich că-i de încredere,
Căci cinase cu de-alde Himmler și Goering,
Până și Herr Hitler uimit fost-a de-al ei farmec,
El...

– *Hitler?* a izbucnit Truman. Mamacita, vrei să spui că ai luat cine cu Führer-ul în persoană?

– De câteva ori.

– Ascultă, îmi place, nu contest, *modul* în care povestești... Dar *ard* de nerăbdare să aflu. Chiar ai fost *spion nazist*?

Gloria a tras ultimul fum din țigara Sobranie, apoi a stins-o în scrumieră.

– Am făcut ce trebuia. Ca să scap. Ca să-mi salvez copiii. Berlinul devenise un oraș periculos. Nu puteam rămâne acolo. Așa că am adoptat tactica mea dintotdeauna. M-am făcut atractivă. Am sedus bărbați care dețineau posturi-cheie. I-am lăsat să se îndrăgostească de mine.

– Pentru cine ai lucrat?

– Pentru toți. Generalul Wolff de la SS mi-a făcut rost de permisul de ieșire din țară. Ambasadorul spaniol, de viză.

– Iar ceilalți? Ce ți-au oferit?

– Siguranță.

– În schimbul a...?

– Uneori un dans, alteori mai mult de-atât. La fel ca-n vremurile de demult.

– Ai transmis pe ascuns secrete?

– Bănuiesc că da, dar n-am știut niciodată în ce constau acele secrete. Mi s-a dat un magazin de îmbrăcăminte în Madrid. Modele făcute la comandă, cu programare. Să ne înțelegem – *nu* era un magazin de îmbrăcăminte. Au instalat un transmițător în camera din spate. Când primeam un mesaj codat, îl trimiteam către Berlin.

– La Gestapo?

Gloria a încuviințat din cap, dusă pe gânduri. Închipuindu-și nopți liniștite în Plaza de Colón, zăbovind pe la mesele de lângă trotuar, cu pahare de vermut dulce în față. Străzi pietruite, pe care se plimbau agale îndrăgostiți, ținându-se de mână. Micul butic de pe Calle de Hermosilla, în al cărui salon erau expuse rochii elegante. Suluri de mătase de cea mai bună calitate și dantelă cusută de mână, atât de scumpe încât descurajau orice posibil client. Scările șubrede care duceau către o încăpere ascunsă, în care se aflau tot felul de cabluri și plăci cu coduri; enormul transmițător prin radio, conectat la sediul SS. Cercurile amețitoare în care s-a învârtit, petrecerile și balurile și croazierele. Bărbați cărora le-a sucit capul – sau sedus, de cele mai multe ori – pentru a le smulge secrete.

- Mamacita...? i-a întrerupt Truman reveria.
- Da, Diablito?
- Ai ucis vreodată un om?
- Din câte știu eu, nu. Dar asta nu înseamnă că nu s-a întâmplat.

Atunci Truman s-a ridicat de pe scaunul lui și a mers să se așeze lângă ea, bătând-o ușor pe umăr. Ea a turnat amândurora câte un pahar de mezcal, pe care l-au băut în tăcerea în care se auzea doar zgomotul neconținut al greierilor.

Ce a urmat, știe toată lumea. A vorbit cu sinceritate despre experiențele ei de *după* război oricui a dorit să afle, căci până și eșecurile îi confirmau ascensiunea. A ajuns prea sus ca să se mai poată prăbuși vreodată, și apoi nici nu-i păsa cine ce știa. A vorbit despre aceste evenimente mai recente cu Truman mai demult, când s-a întâlnit de atâtea ori cu el la prânz, în diverse locuri – de la restaurante ieftine până la Le Cirque. De la puntea iahtului *Seraphina* până la pârtiile din St. Moritz. Lângă piscină, în vreuna dintre multele ei locuințe. Lângă ring, unde au fumat trabucuri mici și au pălăvrăgit, în timp ce Cassius Clay se bătea cu Sonny Liston în șase runde de curaj și distincție. Gloria era însoțită peste tot de discipolul ei, care se hrănea din poveștile pe care i le spunea.

Și-așa, Diablito, a revenit pacea,

În mai, ziua 8, 1945.

Contele se-toarse acasă, dar soția-i nu mai era–

Plecase, să scape se chinuise pe brânci.

Întâlnise-un egiptean, cu opt ani mai tânăr,

Un prinț ruinat, pe care l-a luat de bărbat,

Dar trei ani de trudă și economii în Cairo

S-au dovedit a fi un efort exagerat.

Alți doi ani trecut-au când a pus din nou mâna

Pe un bancher – ultima ei cucerire.

El era însurat cu una dintre „prietene“ –

Dar ea nu regreta această șmecherire.

„Soțului meu îi plac bărcile, iar eu nu le suport“,

Îi mărturisii, din păcate, prietena, cu simplitate.

„Gloria, dragă, fii drăguță și du-te cu el“

(Habar n-având că ea n-are moralitate).

Drept care Contesa-devenită-Prințesă se-nălță și mai sus,

La brațul lui Loel Guinness cel bine-cunoscut.

El cumpăratu-i-a pașaportul și dosarul de război,

Și astfel faimoasa „La Guinness“ s-a născut.

CODA

Gloria e la Howard Johnson, într-un separeu de lângă geam.

Noul local de lângă autostrada New Jersey Turnpike. Absurd de izolat, dar nu-și poate permite să riște. A îndrăznit să comande deja. Știe ce va vrea el, doar e o persoană cu tabieturi. Și-apoi, intenționează să aibă cu el doar o întrevvedere scurtă.

Să spună ce are de spus. Să se despartă rapid, definitiv.

Se apropie chelnerița cu o tavă și pune, una câte una, farfuriile pe masă.

– Așa, scumpo, deci două supe de scoici, o salată pentru tine, iar pentru prietenul tău... Aruncă o privire către locul gol din fața ei – către jumătatea neocupată a celui separeu din vinil de culoare turcoaz.

– O porție mare de scoici prăjite, confirmă Gloria.

– Vrei să le țin la căldură?

– Nu, mulțumesc. Va sosi curând, cu siguranță.

– Poftă bună.

Chiar după ce chelnerița se îndepărtează, se aude clopoțelul prins de ușa impunătoare, anunțând sosirea unui nou client. Gloria e șocată când vede cât de mult s-a îngrășat – e de-a dreptul umflat. E mult prea gras pentru statura lui de pitic. El ridică o mână când o zărește, iar chipul i se luminează, plin de speranță. Totuși, observându-i expresia impasibilă, își lasă capul jos, umil.

Se așază lângă ea pe canapeaua separeului, care scoate, în acel moment, un sunet ciudat, de parcă ar fi suferit de flatulență. Ea râde fără să vrea.

Babe n-ar râde niciodată de așa ceva. Grosolănia ar face-o să roșească. Marella, fără discuție, n-ar înțelege. Slim și C.Z. sunt cu picioarele pe pământ, ar pricepe, dar umorul lor e mai degrabă acid (Slim) și verbal (C.Z.). Cât despre Lee, ea urmează tradiția Bouvier, ca sora sa, de altfel – ei îi lipsește simțul umorului în totalitate (deși amândouă ar susține contrariul).

Truman se mută câțiva centimetri mai aproape de ea și se aude iar acel sunet care-i face să râdă. Din fericire, gheața e spartă.

– Bună, Mamacita, spune el, uitându-se cu atenție la fiecare detaliu al chipului ei, de parcă l-ar vedea pentru prima dată. Zâmbind nesigur, în semn de căință... tatonând terenul.

– Bună, Diablito.

Tăcere.

Apoi, aproape neîndrăznind să spere:

– Nu vrei să vorbești cu mine?

– Doar sunt *aici*.

– În alt loc vorbești cu mine?

– Nu.

– Înțeleg. Își ascunde dezamăgirea concentrându-și atenția asupra mâncării. Oh, uite! Preferatele mele. *Dos feluri de scoici!*

– Și un martini sec. Știu că asta îți place.

– Pentru că mă cunoști.

– A trecut multă vreme. *Demasiadas comidas...*

– Nu-s niciodată prea *multe* prânzuri. Continuă să bea, urmărind-o cu privirea. Ești supărată pe mine, Mamacita?

– Da, răspunde ea, uitându-se lung la el, cu o privire rece, plină de ciudă.

El se încruntă:

– Dar de ce? N-am scris nimic despre tine! Nici o silabă!

– *Tocmai!*

Se holbează la ea, nedumerit:

– Dar...

– Știi toate poveștile mele! Poveștile *mele!* Ai fi putut scrie ceva măreț. Cu multe pericole. O istorisire despre cineva care, din coate-goale, ajunge înstărit. Când colo, pe tine te preocupă care *puta arrogante*⁴⁴ a sângerat pe *așternuturile* lui Bill Paley...?

– Am vrut... am vrut să te menajez.

– Mulțumesc frumos.

– Am vrut să-i dau lui Bill o lecție. De dragul lui Babe.

– Și chiar ai crezut că n-o s-o deranjeze? Diablito, se pare că n-o cunoști deloc pe Babe.

– Credeam că o cunosc.

Continuă să mănânce amândoi supa în tăcere.

– Draga mea, o întreabă Truman, căzut pe gânduri, mai ții minte bătaia Clay–Liston? Runda a șasea?

– Bineînțeles. Amintirea acelor zile lipsite de griji o face să devină mai calmă, mai puțin înverșunată – acea perioadă când viața încă avea puterea de a te surprinde.

– Toată lumea zicea că e imposibil ca acel guraliv impertinent să reușească ceva, poate doar să fie anihilat, după câte scotea pe gură. Dar... n-a fost așa. Zâmbește melancolic, dus pe gânduri.

Gloria se uită la el, dând din cap:

– Oh, Truman. *Pequeño bastardo!* Tu chiar ai crezut că vei scăpa basma curată după tot ce ai scris...?

El ezită.

– Știam că se vor înfuria... dar credeam că, în cele din urmă, se vor întoarce la mine.

– Ei bine, *asta* nu se va întâmpla.

– Știu asta acum. Îmi dau seama. Apoi, cu ochii îngroziți, vrând parcă să se confeseze, dar și să o implore:

– *Se me fue le mano.*

Gloria încuviințează din cap:

– Da, Truman, ai mers prea departe.

Rugător:

– Mamacita...

– Da?

– Iartă-mă. Apoi, șoptit... *Perdóname.*

Ea șovăie, mișcată de insistențele lui.

– Aș vrea, Diablito... dar nu pot. Ochii lui se umplu de lacrimi. Gloria își tamponează ușor colțul ochiului.

– Problema e că Loel, care e atât de apropiat de Bill și de Babe...

El aprobă din cap.

– Înțeleg.

– Problema e că... am îndurat prea multe ca să ajung aici. Nu mă pot întoarce la...

Se oprește aici, iar Truman se întinde peste masă și-și pune mâna lui minusculă pe mâna ei lungă:

– Draga mea. Ascultă-mă cu atenție... *Înțeleg*. Suntem niște oportuniști lipsiți de scrupule amândoi. Faci ce trebuie ca să supraviețuiești.

Ea îi ia mâna tremurândă între ale ei. Stau așa încă o jumătate de oră, apoi se ridică, el o sărută cu blândețe pe obraz și ies.

Se opresc, nemișcați, în marea de autoturisme din parcare. El se uită lung la ea, de parcă ar vrea să-și imprime chipul ei în memorie.

Apoi, dând din cap, se întoarce și se îndreaptă spre telefonul public, probabil ca să cheme un taxi.

Deodată, ea îl strigă înapoi:

– Truman?

– Da, Mamacita?

– De ce nu ai folosit poveștile mele?

– Pentru că ți-am promis că n-o voi face.

– Ah.

Apoi, cu un zâmbet diabolic:

– Dar nu-ți face griji, draga mea. Nu am terminat. Poate o să scriu ca un fluture și o să înțep ca o albină...

Îi face cu ochiul și atunci o lacrimă îi curge pe obraz.

Se despart în parcare aglomerată, mergând fiecare pe drumul lui.

„Gata“ (în limba spaniolă în original)

„Costume de baie“ (în limba spaniolă în original)

„Bârfiturile“ (în limba spaniolă în original)

„Curvă arogantă“ (în limba spaniolă în original)

PAISPREZECE. 1978. VARIAȚIUNEA Nr. 7

Stă culcat, întins pe spate, pe canapeaua spartană, ținând strâns creionul în mână și întrebându-se, într-o doară, de ce oare „a sta culcat“ și „întins pe spate“ e o exprimare tautologică, având în vedere că cele două expresii sună atât de bine împreună.

Mintea lui are tendința de a prefera ritmul în locul logicii – cadența, corectitudinii. Deși, în acest caz, se poate spune că repetiția e pertinentă, el fiind vinovat în ambele sensuri, atât din punct de vedere moral, cât și din cel al poziției.⁴⁵

Creionul este Blackwing, marca lui de încredere – arma care, de cele mai multe ori, i-a slujit cu succes.

Caietul cu linii îi stă pe piept, cu foile lui galbene, de culoarea maionezei bine făcute. Nu ca mîzga aia galbenă, congelată, de la restaurantul din colț. Seamănă mai degrabă cu cea preparată impecabil la Oscar's American Bistro de la Waldorf, de un galben palid, o nuanță de cremă de ouă, mătăsoasă.

Gălbuiul impecabil al paginii se zgâiește la el. Luminos, imperturbabil. Sfidându-l cu vioiașia lui.

Se întrebă de ce brațele nu-l ascultă. Se întrebă cine oare i-a strecurat otravă în paharul cu Orange Drink. Își forțează brațul și creionul Blackwing să se miște, concentrându-și întreaga voință pe acest singur gest. Întotdeauna a fost de părere că o persoană poate realiza orice dacă își canalizează întreaga atenție și energie pe cea mai arzătoare dorință pe care o are.

Și totuși, oricât încearcă, creionul rămâne nemișcat, iar mâna care îl ține, paralizată.

Mintea îi e foarte activă, într-o stare de adevărată frenezie; gândurile i se împiedică unul de altul, în graba inutilă de a câștiga întâietate. Forfotind într-un iureș brutal de substantive și verbe, o înnegurare de imagini blocate într-un vârtej de adjective cu nuanțe de bijuterii.

– *Bineînțele*s că și cuvintele au *culori*, ne informase el, exasperat de lipsa noastră de cunoștințe. Exact ca o paletă de vopsele. Unele cuvinte efectiv *mocnesc* în cel mai intens roșu posibil. Altele ne oferă o gură de albastru deschis, ca apa limpede a unui râu, la țară...

Râu... sau oare era un pârâu? Există vreo diferență? Are impresia că-și amintește că nu există, diferența fiind stabilită de cine știe ce nătâng care le-a dat denumirea cândva, dacă într-adevăr au primit vreo denumire. Nu – într-un pârâu te bălăcești. Într-un râu înoți.

Își amintește, pe neașteptate, de un *pârâu* de cristal – în care înainta cu greu prin curenții săi lini, cu pantalonii suflecați până la genunchi. Cei de culoarea cojii de ou, primiți cadou de la Mama lui cu două zile de naștere în urmă și pe care încă îi poate purta pentru că picioarele lui de piticot refuză să crească.

Are doisprezece ani și, spre marea lui dezamăgire, arată *tot* de zece.

Înaintează târșându-și picioarele goale pe albia de piatră a pârâului. O vede pe Nelle ținându-l pe margine, înaintea lui, dar nu se grăbește, îi place senzația pe care o simte pe tălpile care ating suprafața lucioasă. „*Hai, Truman!*“, o aude strigând dintre trestii înalte cât casa. Înainte de a apuca să-i răspundă, îl vede... cu forma lui de șarpe, înotând unduit prin apa mică.

Rămâne nemișcat – asta i s-a spus să facă. A aflat despre astfel de lucruri din poveștile cu tineri indieni curajoși, lăsați în voia sorții în sălbăticie. Sau poate că tatăl lui i-a transmis această informație neprețuită, atunci când, pentru prima dată, a venit să-și ia fiul la

pescuit. Poate că s-au întins pe mal, lângă un picnic cu sandvișuri picante, și au stat așa, urmărind cum trec bărcile pe râu și imaginându-și cum ar fi să călătorească împreună pe vreuna dintre ele – băiatul ca dansator de step, iar tatăl lui, campion la poker.

Poate că tatăl lui și-a luat un aer de cunoscător și i-a spus, cu voce fermă, dar blândă în același timp: „Fiule, dacă dai vreodată de un mocasin de apă, să nu te miști. Faci pe mortul și așa îl prostești pe bietul șarpe de nu se vede“. Poate că și-a pus la punct momeala, a luat ultima bucățică în timp ce bea o bere rece și l-a lăsat și pe băiat să încerce o dată, doar așa fac bărbații. Poate că băiatul a încuviințat din cap și a pus informația deoparte în memorie, pentru situații ca aceasta.

Sau poate că acea discuție mult râvnită n-a avut loc niciodată... Poate că e doar o iluzie, precum excursiile pe plaja de pe Gulf Coast pe care tatăl lui i le-a promis, ademenindu-l cu închipuiri captivante despre creveți proaspeți, abia prinși, într-o găleată argintie, pe care-i vor curăța ei înșiși și-i vor mânca împreună, cu sos remoulade. Vor vizita locuri cu nume exotice – Pensacola. Panama City. Galveston și Napoli – exact ca în Italia. Tatăl lui ar putea să vândă pielea vreunui șarpe cu clopoței, iar poveștile lui despre paradisul de la marginea mării îl țineau pe băiat ca pe jar. A sărit efectiv în sus de bucurie, în noul său slip, repezindu-se pe verandă să aștepte sosirea Cadillacului lui Tati. Își pregătise deja în rucsac lopețile și toate cele necesare pentru a construi castele din nisip. Și-a pus și vreo două cărți pe această temă. Ar putea, împreună cu tatăl lui, s-a gândit el, să frunzărească *Insula comorii* în timp ce stau la soare să se bronzeze. A așteptat trei zile pe verandă, până când verișoara Jenny a insistat să meargă înăuntru la cină. Doar atunci și-a dat seama că trebuie să ia astfel de aventuri la mare drept ceea ce erau de fapt, adică pură ficțiune.

Poate că, într-adevăr, știa din legendele Mohawk, dar a primit asigurări de la cineva că mocasinii de apă nu atacă decât dacă sunt amenințați. Își forțează corpul să rămână nemișcat ca un stâlp totemic, încercând din răzputeri să pară la fel de impasibil, deși inima îi bate să-i sară din piept. Acum îi e clar că Tati sau Hiawatha – oricare dintre ei era responsabil pentru acel sfat prost – l-au informat greșit. Ar fi trebuit să-i spună să fugă, să *fugă!*, cât putea el de repede, cu picioarele lui care, deși scurte, își făceau bine datoria, el fiind cel mai rapid alergător din clasă. În loc să facă asta, stă nemișcat cu picioarele pe piatră, urmărind cu privirea cum cel mai lung mocasin de apă pe care l-a văzut vreodată înaintează spre el cu gura deschisă, lăsând să se vadă albul ca de bumbac din interior – un alb precum voalul care îi vor înveli, într-o bună zi, pe cei patru Clutter în sicriile lor, ascunzând chipurile zdrobite sub giulgiul subțire, transparent.

Oh, dar acest șarpe știe foarte bine că el e viu, se îndreaptă direct spre el și își înfige colții hipodermici în carnea lui care tremură de frică.

Ce urmează e pierdut în ceață. Își aude propriul strigăt – un urlat animalic, extrasenzorial.

Nelle – sau poate verișorii lui din familia Faulk Carter? – băieții ăia mai mari, bine făcuți, crescuți la țară cu napi și zahăr – îi iau trupul minuscul în brațele lor vânjoase și urcă malul râului purtându-l pe umeri. Aleargă prin pădurea de arțari până la cea mai apropiată fermă, lăsând în urma lor o dâră de sânge.

Exact ca acum, când e adult și stă întins pe canapea în casa din Sagaponack, nefiind în stare să ridice nici creionul, nici paharul cu Orange Drink, la fel și atunci, băiatul simte că și pierde și ultima picătură de vlagă, picioarele îi sunt complet amorțite. Simte veninul pulsându-i în vene, privându-l de puterea de a se mișca.

Băieții lui Faulk îl cară pe scările verandei până în casă și îl trântesc pe masa mare ca pe un sac de cartofi. Doamna Walters îi face loc, împingând la o parte carnea pe care o

pregătea pentru cuptor, și, cu îndemânarea unei femei de la țară, îi inspectează rana. Se uită lung și cu mare atenție în pupilele lui dilatate. Fără a pierde nici o clipă, se repede afară pe ușa verandei și merge la coteț. În agitația de pene care se stârnește, apucă gâtul firav al unui pui. Se întoarce în bucătărie și ia un satâr de carne de pe suport, apoi, ținând cu dibăcie pasărea care se zbătea aproape de extremitățile inferioare ale pacientului ei, ridică tăișul sus în aer. Neputând să-și ridice capul, el simte mai degrabă cum se crispează, deși pe trăsăturile lui, aflate în șoc septic (sau cel puțin așa spune el...), nu se observă nici o schimbare.

Încearcă să-și adune curajul pentru a suporta tăierea, imaginându-și cât de diferită va fi viața lui cu un picior amputat. Întrebându-se cum va fi să nu mai poată alerga sau sări niciodată... dacă va avea nevoie de cârje sau de un scaun cu roțile pentru a merge la școală sau dacă va rămâne ținut la pat pentru totdeauna, așa cum pășise bătrânul Marcel.

Satârul coboară pe marginea mesei, retezând capul puiului. Doamna Walter strânge gâtul deschis, frecând cu sângele gros, încă fierbinte, cele două urme de mușcătură de pe glezna lui umflată, care arată de cinci ori mai mare decât e în mod normal.

Domnul Walter a adus deja trusa cu antidotul la mușcătura de șarpe, din străfundurile dulapului de pe hol, dar doamna face un gest de respingere cu mâna, preferând înțelepciunea transmisă din bătrâni științei moderne. „Cutia aia sofisticată de la doctor n-o să-l ajute pe băiatul ăsta“, îl asigură ea. „Nimic nu-i mai bun pentru a scoate veninul decât sânge proaspăt de pui.“

– Draga mea, aproape că am *murit* în ziua aia, a tot depănat el firul acestei povești oricui era dispus să-l asculte. Dar femeia aceea de la țară mi-a salvat viața cu leacul ei. Domnul Walter m-a dus acasă cu căruța, eu stăteam neputincios în spate cu verișorii mei, care au tăiat încă trei cocoși din cotețul de sârmă, să se asigure că viața nu-mi e în pericol. Nouă acest lucru ni s-a părut greu de crezut, atât din punct de vedere medical, cât și logistic, dar cine eram noi să-l contrazicem? Când ne-a povestit acest episod pentru prima dată, i-am apreciat abilitatea de a *răsuci adevărul* prin cuvinte atent alese. După cum spunea el însuși, nu erau chiar minciuni propriu-zise... ci doar adevăruri relatate într-o formă mai interesantă, de dragul de a le face mai amuzante. Am reușit să-i iertăm asta, pentru că exista o anumită mireasmă romanțioasă în minciunile lui Truman. Cam pompoase, pe de o parte, dar și oarecum lirice, pe de altă parte. Fascinante.

– Eram paralizat – complet *paralizat*. *Luni* întregi n-am putut să mă dau jos din pat. Ascultă-mă pe mine, știu din experiență... nu există nimic mai dureros decât să *vrei* să te miști și să nu poți.

Acum, stând pe canapea, cu creionul Blackwing în mână, *vrea* să se miște – măcar până la noptieră, să-și mai toarne un pahar de Orange Drink.

Simte veninul curgându-i prin vene. Doar că de data asta șarpele e invizibil. Fără ochi albicioși, fără gingii umflate, parcă îndesate cu tifon. Dar e prezent... îl simte.

O, creator venerat! Nimicitor ponegrit! Arată-te!

Cu un efort de voință, reușește să-și întoarcă privirea. Se uită la imaginea din oglinda ușii de la dulap, rămasă întredeschisă. Imagine despăcată la jumătatea oglinzii, ca un caleidoscop. Se privește lung pe el însuși, simțind mirare și repulsie în același timp. Își aduce aminte de Lucian Cole și de John White, de mâinile colorate, de fermieri, din episodul care i se întâmplase în Monroeville. „Gemenii lui siamezi“, forme separate ascunse după un cuier plin de costume. Amândoi morți de mult, foarte probabil, Cole și White, băiatul având el însuși *cel puțin* cincizeci și trei de ani.

În timp ce meditează la aceste calcule, limba îi atârnă în colțul gurii, iar imaginea ei din oglindă e fracturată în două seturi de dinți ca de furculiță.

Brusc, vede adevărul...

El este creatura veninoasă... un șarpe mutant cu două capete. Un singur corp, înveșmântat într-un caftan de mătase, materialul lucios licărind ca niște solzi umezi în oglindă.

Era acel caftan pe care, în Marrakech, Yves a insistat să-l cumpere ca suvenir pentru șederea lui la Vila Oasis, să aibă o amintire din zilele petrecute în stilul boem al lui Saint Laurent. Toți am fumat hașiș și ne-am legănat pe scăunele sub cerul înstelat. Am băut cantități imense de ceai de mentă marocan și șampanie amestecată cu apă de trandafiri. Am înfulecat fructe și fistic și ne-am hrănit cu sunetul propriilor noastre râsete. Yves purta un caftan. Marella, Lee și Gloria purtau caftan – deși Gloria a insistat că al ei era mai degrabă o djellaba mexicană în dungi. C.Z. și Slim au evitat să le poarte, cea dintâi considerându-le nepractice, iar cealaltă refuzându-le pe motiv că erau prea teatrale.

Tru și draga lui Babe au făcut rost de caftane identice, el împrumutându-l de la Yves, iar ea cumpărându-l pe celălalt de la bazar. Într-o seară s-au legănat împreună într-un hamac, în lumina crepusculară, șoptindu-și confesiuni la ureche:

– Știi ceva, Babyling, tu chiar ești singura mea iubire adevărată, a spus el, mirosindu-i, în somnolența lui, parfumul plăcut al părului – un amestec de iasomie și fum de țigări turcești, cumpărate într-o doară de la piață. Ea i-a zâmbit și s-a ghemuit în brațele lui. Trupurile lor, învelite în acele mantii identice, păreau că se contopesc. O altă Hidră mitică – poate că asta a declanșat rememorarea.

Apoi i-a spus ceea ce-i spusese cu douăzeci de ani înainte, în acea zi când s-au cunoscut, la bordul avionului soților Paley: „Doi oameni sunt îndrăgostiți atunci când nu e nevoie să-și termine unul altuia propozițiile“. Îi lega acum ceva mai mult decât o prietenie. Erau mai mult decât iubiți sau soți.

Ea a încuviințat din cap. S-au mai legănat așa un timp, lăfăindu-se în căldura reconfortantă a aceluia adevăr.

După o tăcere lungă, fortifiantă, Babe s-a tras înapoi – o tânără ingenuă, timidă, care vorbea cu greutatea de netăgăduit a adevărului.

– Cred că... tu ești singura persoană din lume care ar putea să mă facă să sufăr cu adevărat.

Truman nu se aștepta la o asemenea declarație. A privit-o adânc în ochi și a jurat – iar noi chiar am crezut că vorbea serios:

– Dar eu nu ți-aș face rău *niciodată*.

Ea a reflectat asupra acestor cuvinte, aplecându-și încântătoarea bărbie într-o parte și mângâindu-i linia feței cu mâna, ale cărei unghii arătau perfect, lăcuite și îngrijite ca întotdeauna. Noi știam că ea îi iubea chipul, iubea trăsăturile lui neobișnuite, excentricitatea lui de spiriduș. Iubea urmele de păpușă-băiat care fusese el cândva, cu mult înainte ca ea să-l cunoască. Iubea expresia de nerăbdare și pasiune, de dorință de a reuși, care se citea pe chipul lui, cu ochii aceia însetați de viață și zâmbetele lui fascinante, care încălzeau orice salon în care domneau răceala, letargia. Felul în care însuflețea monotonia searbădă care era la ordinea zilei. Spre deosebire de Marella, care se simțea stingherită că era în grupul care se afla în centrul atenției, sau de Lee, căreia îi plăcea exclusivitatea, Babe adora talentul lui de a ne iubi pe fiecare în parte, în mod diferit. Și felul în care el umplea vidul nesfârșit din viețile noastre, pe care propriile noastre greșeli l-au creat. El, care oblojea spaimele noastre stranii și ne ridica moralul, când era

nevoie. Babe vedea în toate acestea gestul suprem. Acela de a ne accepta pe noi, cele pe care viața le-a adunat într-un grup – perceput (fie adulat, ponegriț sau tratat cu indiferență) ca un întreg compact, omogen –, și de a descoperi ceea ce era distinctiv și remarcabil în fiecare dintre noi. Oricât de mult ne străduiam noi să dobândim întâietate în ochii lui, toate am acceptat, tacit, faptul că Babe era favorita lui Truman.

– Ești persoana pe care o iubesc cel mai mult pe lumea asta. Nu ți-aș face rău *niciodată*, a repetat el, după ce ea a încetat să-i mai mângâie conturul chipului cu vârful degetelor.

Ea a suspinat ușor și și-a întors fața spre soarele care apunea – sau poate și-a ținut răsuflarea, nu se știe precis.

– Ce să zic, ești singurul care ar putea face asta. Bill n-ar putea. Nici Celelalte (nu suntem sigure dacă prin *Celelalte* se referea la noi sau la amantele lui Bill). Doar tu.

Truman a spus de nenumărate ori ce i-a răspuns atunci lui Babe – în timpul acelor prânzuri de câte șase ore, când prindea pe cineva dispus să-l asculte povestind despre caracterul aproape religios al pasiunii lui pentru Barbara Cushing Mortimer Paley. Susține cu tărie că a avut cele mai bune intenții, că îi e devotat, lucru care, speră el în adâncul inimii, îl va ajuta într-o bună zi să i se ierte greșelile:

– N-aș putea să-ți fac rău pentru nimic în lume. Jur că nu voi face *niciodată* așa ceva.

Ea i-a zâmbit, cuibărindu-se și mai adânc în brațele lui.

– Știu, dragul meu. Dar ai putea.

Au mai stat așa, îmbrățișați, legănându-se, încă o jumătate de oră, până când s-a lăsat întunericul, învăluindu-i.

În celălalt capăt al curții se aprindeau, unul câte unul, felinarele din sticlă pictată, semănând cu niște licurici multicolori. Babe a fost cea care a rupt tăcerea, inspirând adânc aerul înmiresmat al nopții, în care persista încă parfumul brizei.

– Parfum de heliotrop, a declarat ea, mulțumită, expirând lung. Știai că e preferatul meu? Apoi, după o clipă de gândire: Oare planta asta crește în Maroc?

– Habar n-am, Babyling. *Habar n-am*.

– Heliotrop..., a zis ea din nou, cu nostalgie, gândindu-se – suntem sigure – la grădina ei de acasă, din Kiluna. Bănuiesc că e doar în închipuirea mea.

Își aude propria voce, în depărtare, deși, cum stă el acolo, comod, în hamac, buzele nu i se mai mișcă.

– *Încetează...*

Și-o imaginează pe Maggie, în deșertul de la Thirst's End, ridicându-și capul la auzul unei expresii care îi sună familiar. Știe că e doar o iluzie, doar Maggie a fost eutanasiată anul trecut. Labele din spate îi erau paralizate, precum picioarele lui după pățania cu șarpele, înainte de sângele de găină. Jack a venit cu mașina și a dus-o la veterinar; pentru el era prea dureros. Cât a jelit după ea... S-a trântit pe jos, bătând cu pumnii în podea, și a plâns în hohote până n-a mai avut lacrimi. Chiar și acum începe să plângă când vede vreun câine pe plajă plimbându-se cu stăpânul lui. A avut buldogi toată viața lui adultă, dar acum nu-i vine să-și mai ia altul. Nu suportă gândul că va pierde încă o ființă vie pe care o iubește.

– Jur, nu te voi răni *niciodată*...

Dar chiar asta ai făcut, Truman... nu-i așa?

Uneori are impresia că o aude pe Maggie lătrând în dunele de lângă casa din Sagaponack sau urlând la lună, pe dealul unde i-a împrăștiat cenușa.

Jur că niciodată nu te voi face să suferi. Jur că niciodată...

– La naiba, *încetează!* se trezește strigând, în capul oaselor.

Nu la Babe, cea care acum nu mai vorbește cu el și a rămas, în ultimii ani, doar o frumoasă amintire. Nu la noi – căci, deși el ne poate auzi, nu ne poate vedea sau localiza.

Vrea să spună mai multe, dar începe să rătăcească de propria-i neghiobie. Ce sens are? Amintirile nu-ți răspund. Nici vocile invizibile, dacă nu vor să coopereze.

Simte un val de energie străbătându-i picioarele, stârnit de rezistența lui lipsită de convingere. Așa leneș cum e, va alerga și un afurisit de maraton, dacă asta îl va face să nu mai trăiască în trecut.

Sare din pat cu un avânt ferm, ușor maniacal. O ultimă încercare disperată de a se salva din ruinele gândurilor, din dărâmurile lăsate în urmă de bombele pe care le-a creat cu mâna lui.

Își ia mocasinii în picioare și coboară pe scările spiralate în camera de zi. Treptele sunt vopsite albastru cobalt, ca podeaua, de altfel, lucru care-i oferă, după câteva pahare, plăcuta iluzie că pășește pe apă.

El însuși a dărâmat pereții de sus, creând astfel o lume deschisă spre înalt și plină de lumină. Rafturile de cărți încadrează șemineul alb, din cărămidă, înălțându-se pe două nivele. O fereastră la fel de înaltă domină unul dintre pereți, oferind panorama dunelor de nisip de afară. Pe rafturi, am observat – printre prețioasele lui prespapieruri și poze cu momente memorabile petrecute alături de vechile lui aliate – că exemplarele propriilor lui cărți sunt mai numeroase decât cele de alți autori. După ce ne-am uitat mai atent, ne-am dat seama că erau traduceri ale operelor lui, în diverse limbi, astfel că aveai impresia că a fost mult mai prolific decât în realitate. Nu prea am avut timp să le observăm îndeaproape, trebuie să precizăm, pentru că Truman păstra Sagaponack-ul doar pentru el, preferând să-și primească invitații în locuința lui de la U.N. Plaza – salonul lui din cer! Ascunzătoarea din Hamptons are statut special, e lumea lui separată, cea pe care o împarte cu Jack, pentru care a cumpărat căsuța alăturată, plină cu trandafiri și viță-de-vie. I-a arătat lui Jack actele de la ambele case, pe care le-a strecurat într-o cutie. Jack i-a spus odată lui Babe că acela a fost cel mai generos gest pe care l-a văzut vreodată – Truman oferindu-i în dar garanția siguranței.

Complexul lor rezidențial, izolat de restul lumii, e menit să fie un templu închinat artei lor, deși realizările nobile, constante, ale lui Jack rămân în umbra geniului scilpitor al lui Truman, astfel că aproape nimeni nu acordă atenție cărțile lui.

Și totuși, din cele relatate de vecini, în ultima vreme Truman își petrece cea mai mare parte a timpului făcând vizite la magazinul local de băuturi. Sau stând ore întregi la restaurantul Bobby Van, din cătunul Bridgehampton, care are doar o singură stradă. Chelnerițele de acolo știu deja ce să-i aducă, sandvișuri cu șuncă, salată și roșii sau cu brânză la grătar – și că trebuie să-i reumple tot timpul paharul cu OJ-și-gheață, prefăcându-se că nu observă când el mai pune rachiu dintr-o sticlă prost ascunsă într-o pungă de hârtie maro. Nu umblă fără geanta lui neagră de medic, din cotloanele căreia scoate mai multe tablete, pe care le înșiruie pe masa de Formica. Vitaminele lui, le spune el, presupunând, în mod eronat, că personalul de servire de acolo n-a văzut Metacualon în viața lui.

Se prefac că nu văd – asemenea nouă, au căzut și ele pradă farmecelor lui Truman. Le fletează vanitatea flămândă, așa cum a făcut cu fiecare dintre noi. „Gladys, cerceii ăia

rotunzi, din aur, sunt de-a dreptul *nemaipomeniți!* De unde i-ai cumpărat?"; sau „Te-ai gândit vreodată să-ți faci permanent, Madge? Vei avea o aureolă à la Botticelli în jurul minunatului tău chip“; sau „Dumnezeule, Ruthie, dar tu ai niște oase de regină! Prietena mea *foaaaaarte* apropiată, doamna Vreeland, ar trebui să te pună în revista ei!“ (Bineînțeles că Diana fusese concediată de la *Vogue* cu aproape zece ani înainte, dar Galateele din Long Island ale lui Tru nu știu asta, și nici nu le pasă. Ele sunt fericite că cineva le face să se simtă atrăgătoare, în ciuda uniformelor prost croite pe care sunt nevoite să le poarte în ture de câte opt ore.)

În casa de pe dune, se târăște pe podeaua albastră, de scânduri, până în bucătărie – unde, prin fereastra de deasupra chiuvetei, se văd valurile, doar la câțiva pași distanță. Deschide frigiderul și se uită, concentrat, la conținutul lui, ezitând între mai multe opțiuni. Vede un cartof copt, umplut cu caviar, pe care și l-a pregătit cu câteva zile înainte, dar nu a mai avut apoi poftă de el. Un ou, din care ar putea să-și facă o omletă, dar nu prea are chef de așa un efort. Ochește un borcan cu hrean – o străfulgerare de inspirație. N-are cu cine să se consulte, Jack fiind în Verbier, iar Mags în paradisul canin, dar și-i imaginează aprobându-i o gustare lichidă, fortifiantă.

– Așa mă gândeam și eu, zice el. Un Bloody-Blood atunci. (Dacă se simte careva tentat să-l judece, trebuie să afle că s-ar putea mai rău... În zilele în care e demoralizat, apelează la băutura lui preferată în astfel de situații, Power Shake – o banană, puțin lapte și o jumătate de sticlă de whisky, amestecate în blender și băute apoi cu paiul.) Își ia o carafă din dulapul din bucătărie și toarnă în ea o porție generoasă de Stoli, care îl așteaptă deja pe masă. Aducă hrean, Worcestershire și ce a mai rămas pe fundul cutiei de V8. La final, pune niște cuburi de gheață și amestecă toate ingredientele, scuturându-le bine.

Deschide dulăpiorul lui special, unde își păstrează comorile ascunse, pe care le-a achiziționat de-a lungul timpului. Două scrumiere Hermès, pentru care s-a târguit la o vânzare de bunuri, pe vremea când încă nu avea nici o lețcaie. O supieră Dodie Thayer, care aduce cu o căpățână de lăptucă. Un set de cupe Baccarat – preferatele lui, pe care le scoate doar la ocazii speciale. La una în mână și o ține în bătaia luminii, admirându-i perfecțiunea estetică. Apoi, fără să ezite deloc, toarnă Bloody din carafă în pahar, hotărât că astăzi este una dintre acele „ocazii“.

Are un plan pe care e decis să-l ducă la capăt, iar acest lucru e motiv de sărbătoare.

– *Na zdorovie*, zice el în glumă, toastând în cinstea fantomelor din eter.

Cu paharul în mână, se întoarce în camera de zi, luând, în drum, telefonul alb din locul lui de pe scări. Trage cablul neobișnuit de lung până la fotoliul de lângă foc – un fotoliu pe care l-a achiziționat de la Salvation Army și pe care Babe l-a ajutat să-l retapițeze cu o catifea elegantă, aurie. Nu arată prea bine, dar îi amintește de ea, așa că nici prin gând nu-i trece să-l schimbe.

Așază băutura cu grijă pe șemineu și se întinde după o cutie de suvenir, din lemn, din care scoate cartea lui neagră, uzată. Cu mâzgăliturile ca de păianjen, a scris în ea sute de nume și adrese – o constelație de cunoscuți, adunați la un loc de-a lungul mai multor decenii de cel mai asiduu vânzător de iluzii. De pe toată întinderea globului, din Kansas până în California, din Manhattan până în Mallorca, Monroeville și înapoi. Răsfoiește nostalgic paginile, trecându-și vârful degetelor peste cerneala decolorată, oprindu-se la numele unor oameni de care îi e dor în mod deosebit.

După ce noi l-am părăsit, s-a dus la Tiffany și și-a cumpărat o agendă nou-nouță – piele fină de aligator, pagini goale, curate, promițătoare. I-a făcut plăcere să se gândească la numele pe care le va scrie acolo – noii prieteni pe care, n-avea nici o îndoială, și-i va face în scurt timp, ca să compenseze pentru pierderea celor vechi. Ba chiar i-a cerut

vânzătoarei să i-l împacheteze în hârtie de culoarea oului de rață și să-l lege cu o panglică albă, de satin. Și-a închipuit că o să-l înveselească să-l deschidă ca pe un cadou, prefăcându-se că l-a primit de la altcineva. Când l-a desfăcut în seara aceea, stând cu picioarele încrucișate pe podeaua din biroul lui de la U.N. Plaza, a constatat cu uimire că, de fapt, nu prea i-a făcut plăcere. Pielea de aligator nu-l mai încânta, așa cum se întâmplase cu caietul vechi. Iar parfumul ei masculin nu-i mai stârnea simțurile ca mai demult, când îl simțise pentru prima dată. Nici paginile curate nu păreau să mai simbolizeze un nou început, așa cum i se păruse în sanctuarul de la Tiffany. Dimpotrivă, îl duceau cu gândul la ceva gol, la un vid. A pus carnețelul la loc în cutie, pe care a restituit-o, intactă, chiar în dimineața următoare.

O fi ea depășită, dar *vechea* agendă îl face să se simtă bine. Nu contează că astrele din ea se estompează sau că s-au stins cu totul. Nu contează că cele care încă strălucesc puternic nu catadicesc să-i răspundă la telefon sau la felicitări și scrisori...

Oare care dintre noi se gândește încă la tine? Câte nume din acea cărticică se mai sinchisesc de tine?

– Știi, zice el cu voce tare, fără să se adreseze cuiva anume, în limba chineză, la „stea“ i se zice *xīng*. Ei au propriul lor univers separat, împărțit în semne zodiacale.

O treime...? O cincime? Sau mai puțin de-atât...?

Își pune mâinile pe urechi și continuă să peroreze:

– Sunt grupate în Patru Simboluri, toate reprezentând creaturi mitice. Dragonul Albastru al Estului, Tigru Alb al Vestului...

Pe câte persoane din acea cărticică le doare în cot de ceea ce ți se întâmplă acum?

– Broasca neagră a Nordului și Pasărea Purpurie a Sudului.

Măcar înainte ne inspirai teamă. Acum ai parte doar de indiferența noastră.

– Pasărea aia purpurie, cea din sud, e mai puternică decât crezi. O pasăre Phoenix roșie, feroce, cu pene care cântăresc cinci tone, veșnic acoperită cu flăcări, răsărind din...

Nu te amăgi singur, T. Nu ești nici o pasăre Phoenix, nici un balaur cu două capete. În cel mai bun caz, ești doar un amărât de șarpe ordinar, trăind singur în mocirlă. Un nenorocit de bețiv infantil din Monroeville, care se sperie și de umbra lui, ca întotdeauna.

– O, dragile mele puicuțe, habar n-aveți ce vă mai pregătesc! N-aveți nici cea mai vagă idee de ce sunt încă în stare. Cu un aer sfidător, răsoiește printre adrese. Credeți-mă – e doar începutul! Găsește numărul dorit. Formează. Apoi, cu hârșăitul ăla de reptilă pe care am ajuns să-l detestăm, își adună curajul și zice în receptor:

– Cu doom-nul Clay Felker, *s'il vous plaît*. Apoi, încântat de faptul că centralista pare să-l recunoască: *Daaaaaaa*, domnul Truman Capote la telefon, *într-adevăr...* Ce mai faci, scumpo? (Vreo fetișcană ambițioasă, bănuim noi – care tocmai a absolvit Colegiul Vassar, probabil. Dornică să scape de scaunul de secretară și să avanseze, flatând cu zel pe cine trebuie. *Puțin probabil că a citit ce ai scris...*)

– Păi, asta-i de-a dreptul minunat, continuă el. Ai putea verifica dacă domnul Felker are un minut liber...? Da, sigur, aștept. Se ridică, străbate încăperea, încercând să se trezească din amorțeală înainte de a se așeza din nou în alt loc – acesta fiind scopul pentru care cablul telefonului e lung de un kilometru. Încearcă mai întâi pe scaunul de nuiel, cu spătar, apoi se răzgândește și se așază pe un Chesterfield suplu, de piele, orientat spre fereastră. Urmărește cu privirea un pescăruș care zboară prin fața ei, când aude o voce în receptor:

– Truman! Asta *chiar* că e o surpriză. Vocea aceea groasă, răsunătoare, care seamănă cu o bubuitură de tunet, anunțând furtuna.

– Salutare, Clay.

– Ce mai faci?

– Bine. Bine. Ție cum îți mai merg treburile acolo, la *Esquire*?

– Nu mă pot plânge. Cum stai cu capodopera? Apoi, cu un răs viguros, ca întreaga lui persoană: Ai terminat-o?

– *Păăăăăi*, n-aș putea spune c-am *terminat-o*. În fond, e vorba despre un demers de proporții epice. Însă am *terminat*, zice el, făcând o pauză, atât pentru a crește impactul, cât și pentru a lua o înghițitură din paharul lui cu Bloody, *ultimul* capitol.

– Aha. Curiozitate ținută în frâu, ca un profesionist versat ce era.

– Mda – acum lucrez invers. De la ultimul capitol către primul. Și e o adevărată minunăție, te ține *cu sufletul la gură*.

– Nu zău.

– Clay, dragule, te-am sunat să-ți fac o propunere de afaceri.

– Ce ai pentru mine?

– Am decis că e momentul să mai public câteva fragmente – o rundă proaspătă de muniție, cât să-i țin pe jar.

Clay rămâne impasibil, nu zice nimic.

Truman se ridică de pe canapea și începe să cutreiere din nou prin încăpere, înveselit:

– Având în vedere că ultimele mele texte în *Esquire* au avut un impact atât de exploziv, nu puteam să ofer noua bucată altcuiva. De aceea te sun personal. (Tăcere în continuare.) Alo...? Clay...? Ți-a mâncat pisica limba?

Pauza e, se presupune, strategică. După cum spunem noi, a reușit să-i stârnească interesul până și marelui Clay Felker – patronul spiritual al Noului Jurnalism.

Dacă, în cazul lui Truman, bârfele erau artă, pentru Clay era material de publicat – chestii ce țin de Big Story, acea secțiune care-i făcea pe cititori să se simtă jenați, dar care, în același timp, îi fascina, forțându-i oarecum să continue să citească. Dacă exista cineva care putea să vadă partea artistică din nebunia lui Truman, când era vorba despre *Rugăciuni împlinite*, apoi Clay era acela. Deși aparent păreau firi diametral opuse – unul scund, de un metru șaizeci, uitându-se în sus la lume, celălalt falnic, înalt de peste unu optzeci –, amândoi făceau parte din aceeași categorie specială. Un soi de intruși amândoi, de idealști Gatsby-eni.

O, da. Truman simte – chiar și atunci când toți ceilalți îl lasă baltă – că dârzul și puternicul Felker ar putea fi ultima lui speranță.

– Deci...? Ce părere ai despre oferta mea? Truman se întoarce acum pe canapea, nu e obișnuit cu pauzele când e vorba despre astfel de tranzacții. Chiar e nevoie să-ți amintesc de cât *amaaar* de vreme așteaptă cititorii acest capitol – ultimul capitol al capodoperei mele, care mi-a luat douăzeci de ani...?

Interlocutorul lui trage aer în piept, apoi:

– Da, bineînțeles, Truman, ne-ar plăcea foarte mult să putem să-ți publicăm capitolul. Foarte mult.

– Bun. Știam eu că așa va fi. Mă bucur, Clay. Simt efectiv că-mi vine să sar în sus...

– Dar îți dai seama că o să avem anumite condiții...

Ei, *asta* l-a trezit la realitate. Marele Scriitor se zbârlește când simte înțepătura cuvântului *condiții*, cu care nu e obișnuit.

– Cum ar fi...?

– Vreau să-l citesc eu mai întâi.

– Și...?

– Atât. Vreau să-l citesc.

E rândul lui Truman să rămână tăcut.

Clay continuă:

– Nu se pune problema că n-aș avea încredere că va fi excelent. Întotdeauna ne trimiți materiale de calitate, când ne trimiți. Atâta doar că s-au auzit tot felul de zvonuri. Multe discuții legate de termene-limită pe care nu le-ai respectat. Avansuri deja cheltuite... La naiba, Random House e în minus cu șapte sute de mii doar din cauza acțiunilor. Fox, cincizeci și trei pentru drepturile de ecranizare, înainte de a-și amortiza avansul.

– Așa, și...?

– Ascultă, Truman. Știi și tu la fel de bine ce vâlvă va stârni textul tău... Dar, dacă e să facem pasul acesta, vreau să mă asigur că nu rămânem în aer la final.

– Bine...

– Voi fi în Hamptons la sfârșitul săptămânii. Eu și Gail avem acolo o casă, la vreo trei kilometri de-a ta – în Wainscott. Vin până la tine cu bicicleta sâmbătă.

– Întâi să stabilim partea cea mai importantă. Cât sunt dispuși băieții de la *Esquire* să scoată din buzunar...?

– Cât ceri?

– Patruzeci și cinci de mii.

– Câte cuvinte?

– Cine stă să le numere?

– Aproximativ.

– Vreo treizeci de mii.

– Vreo?

– Un dolar și jumătate pe cuvânt...

– Un dolar.

– Treizeci și cinci de mii. Total. Truman nu cedează.

– S-a făcut, zice Clay.

Truman dă pe gât restul de Bloody, zdrobind între dinți ultima bucată de gheață.

– Splendid. Deja dansez de bucurie. (De fapt, el stă culcat pe Chesterfield ca un trântor.)

– Pe sâmbătă atunci. La zece dimineață.

– Micul dejun cu *Esquire*, rămâne stabilit. Pune receptorul la loc în furcă și se îndreaptă spre bucătărie să-și mai toarne un pahar din carafa cu care vrea să sărbătorească mica victorie.

La sfârșitul săptămânii, Clay pedalează cei trei kilometri la vest de Sagaponack. Asta îi dă ocazia să observe că această porțiune din South Fork, cu câmpiile ei în zare și trestii care au crescut în neștire, evocă dezolarea din proza lui Truman din perioada petrecută în Kansas și se întrebă dacă acesta e motivul pentru care autorul se simte aici ca acasă.

Ajungând la destinație, Clay se dă jos de pe bicicletă și merge pe alea șerpuită de la intrare până la o casă de plajă bătută de vreme. Își lasă bicicleta sprijinită de o poartă și se îndreaptă spre intrarea din spate, conform instrucțiunilor.

Ulterior, stând de vorbă cu prietenii apropiați, va recunoaște că îi bătea inima să-i sară din piept la gândul că va vedea un fragment din faimoasa carte *Rugăciuni împlinite*. Bineînțeles că își dorește să obțină afurisitul ăla de capitol. A cochetat cu ideea de a se implica în acest fiasco de ani de zile. Cele trei fragmente obținute de redactorii anteriori au fost cele mai mari realizări pentru *Esquire* de secole – practic, de când a fost înființat. Era cea mai bună cale de a obține titularizarea pe postul de redactor-șef.

Clay bate la ușa lui Truman. Așteaptă. Se uită la ceas, bate din nou. Se aude doar vântul rece de septembrie, șuierând prin tufele din mlaștină.

Face un ocol până la fereastra din față și se uită prin geam. Distinge vag silueta lui Truman, într-un halat de baie albastru, din pluș, întins pe canapea, stomacul lui protuberant mișcându-se ritmic în sus și în jos. O mască neagră de dormit îi acoperă ochii. Prudent, Clay bate ușor în geam. Când vede că asta nu are nici un efect, se încumetă să bată tot mai tare, strigându-l pe Truman pe nume. Balena naufragiată se mișcă, apoi își dă jos masca, surprinsă de arătarea aceea din geam.

Într-un final, Truman întredeschide impunătoarea ușă, cu ochii încețoșați. Încurcat, confuz. Aproape cataleptic.

– Bună dimineața, Truman. Clay pune mâna pe clanță și o apasă ușor. Pot...? Truman se strâmbă, deranjat, ca un Nosferatu în miniatură când pătrunde, prin ușa deschisă, lumina soarelui, care era, de fapt, foarte domoală.

– *Claaaay*. Am o migrenă *insuportabilă*. Pe cuvânt. De parcă mi-ar înfige cineva un piolet în ochi. Am luat o groază de Percodan, ar doborî și un bivol... adică un stejar... Vezi? *Chiar* că sunt *totaaal* lipsit de coerență. Trebuie *neapărat* să mă întind...

Dă să închidă ușa, dar Felker o blochează cu piciorul.

– Ascultă, Truman, înțeleg că nu ești în apele tale și putem, desigur, să amânăm mica noastră discuție. Ce-ar fi să-mi dai manuscrisul să-l citesc zilele astea și luăm legătura luni? De acord?

– Mă tem că așa ceva nu se poate. Truman își apasă degetele pe tâmpile. Trebuie să îl dactilografiez mai întâi. Știi, eu întotdeauna îmi scriu ciornele de mână, *exclusiv* de mână, și *nimeni* în afară de mine nu poate descifra jalnicele mele mângălituri.

– Dar, Truman, ne-am...

– Daaaaadar... mă doare capul, ce să fac. Ne vedem mâine. Și cu asta închide ușa, lăsându-l pe Clay Felker să pedaleze înapoi la Wainscott cu mâna goală.

Cu asta ar fi putut să se încheie totul.

Și, după cum le va povesti Clay urechilor clevetitoare din cele mai selecte taverne ale Manhattan-ului, nu prea se aștepta să mai primească vreo veste de la Truman – nici în ziua următoare, nici în săptămâna următoare, nicicând.

Așa că vă puteți imagina surprinderea lui Clay când aude o bătaie în ușă în dimineața următoare. E ora zece fix. Clay, împreună cu partenera lui, Gail, și cu fiica vitregă, Maura,

sunt la micul dejun, citind ziarele de duminică. Gail privește dincolo de Clay, către ușa din spate a casei.

– Se pare că ai un vizitator.

Se întoarce și vede, în geam, fața de înger îmbătrânit a lui Truman. Lipită de sticlă, urmărind scena de familie dinăuntru cu o expresie visătoare, melancolică. Cu obraji roșii, purtând un pulover aproape de aceeași culoare. O imagine de (relativă) sănătate. Fața i se luminează când Clay se apropie să deschidă ușa.

– Saluturi și salutări tuturor! Ii se adresează Truman melodios, de parcă făcea triluri. Apoi, arborând un rânjel sfidător: O, nu mai fi atât de mirat, Clay. Doar ți-am spus: „Ne vedem mâine“, nu?

Ține în mâini o pungă maro, de hârtie, din care se vede, deasupra, un recipient de plastic cu chifle dulci.

– Ooo, ce dimineată frumoaaaasă, oo, ce zi frumoasă..., continuă el, fredonând un fragment din Rodgers și Hammerstein în timp ce trece pe lângă el, târșându-și picioarele și punând punga pe masă.

– Truman, ea e fiica mea vitregă, Maura.

Truman îi zâmbește larg, fericit, unei încântătoare fetițe de doisprezece ani, care îi întoarce cu sfială zâmbetul pe deasupra revistei cu benzi desenate.

– O, dar ești o adevărată păpușă. Mă bucur de cunoștință, Maura.

– Iar pe Gail o știi.

– Desigur! Minunata doamnă Sheehy! Sunt un mare admirator al dumneavoastră. Mi-a plăcut la nebunie articolul acela din *New York* despre prostituate – „Pantalonii roșii și Libidosul“? Să ai curajul să-ți pui o pereche de pantaloni deșuceați ca să le auzi poveștile... Asta înseamnă să lucrezi sub acoperire! Știi, mai demult le vedeam pe fetele alea la Bear and Bull, bând cocktailuri Brandy Alexander sau hoinărind prin Lexington, în pantalonii ăia scurți, simpatici – dragă, unii erau atât de scurți, încât păreau de-a dreptul ginecologici. Să iei cu asalt taman *Waldorf*-ul...? Și să scrii despre ele așa cum ai făcut-o, surprinzându-le fragilitatea, disperarea lor tăcută, tainică... Se oprește, iar în privire îi sticlește ceva ce aduce a recunoaștere. A fost ceva foarte profund.

Gail zâmbește:

– În cazul ăsta, ești binevenit să iei micul dejun cu noi.

– Cu ce să te servesc, Truman? O cafea? Un suc de grepfrut? Ouă pe pâine?

– Niște suc de grepfrut ar fi perfect – dar doar o jumătate de pahar. Scoate din punga maro, de hârtie, ambalajul cu chifle dulci ca pe o ofrandă. Astea sunt pentru voi. Proaspăt scoase din cuptor, de la Bobby Van. Aproape că au același gust ca gogoșile.

În timp ce Clay îi toarnă sucul, Truman își bagă mâna și mai adânc în pungă și scoate o sticlă de vodcă. De parcă ar fi lucrul cel mai firesc din lume să iei cu tine alcool la masa de dimineată a editorului tău.

– *Molte grazie*, zice el în timp ce desface sticla și umple cu Stoli jumătatea goală a paharului, apoi bagă sticla înapoi în pungă și trage o dușcă nemaipomenit de lungă.

Maura face ochii mari. Clay și Gail schimbă priviri îngrijorate.

– Ești sigur că nu vrei cafea? Sau ceva de mâncare?

Gail împinge gogoșile spre el.

– O, nu, mulțumesc. Tru se bate pe burtă. Trebuie să am grijă de siluetă. Asta-mi ajunge. De fapt, e atât de *plăcut* să beau și altceva în afară de obișnuita mea Orange Drink. N-am mai băut un Greyhound de *secole*. Ooooo – de fapt, știi ce ai *putea* să-mi aduci? Niște sare.

Maura se năpustește să aducă solnița și i-o dă dubiosului musafir.

– O, mulțumesc, Maura. Știați că dacă adaugi sare la Greyhound devine Salty Dog? Părinții mei iubeau la nebunie băutura asta, Salty Dog. Obișnuiau să bea câte două pahare în fiecare noapte, la patru fix. Își aranjau niște șezlonguri în curtea noastră din Monroeville și își imaginau că sunt într-o croazieră de agrement, îndreptându-se spre locuri exotice. (*Poate că așa au și făcut... dar cu siguranță niciodată împreună.*)

– *Apropo* de povești, intervine Clay, punând capăt, cu vocea lui puternică, spectacolului oferit de Truman. Sper că ai și un manuscris în punga aia, pe lângă restul.

– Clay, dragule, ți-am spus, e un *capitol*. Ultimul capitol...

– Din opera ta de căpătâi. Mda. Pot să-l citesc acum?

– Bineînțeles! Truman se întinde după punga lui cu cumpărături, dar doar pentru a scoate sticla de Stoli, să-și mai toarne. Gestul e profund caracteristic pentru Truman, de aceea îl face teatral, pentru efect. Ca un magician extrem de îndemânat și priceput, căruia îi place la nebunie să-și vâre mâna în joben și să-și tachineze publicul, arătându-i orice, numai iepurele promis nu.

– Chestia e că n-am apucat să-l termin de bătut la mașină. Am fost atât de abătut ieri... Nu m-am putut concentra deloc, oricât am încercat.

– Ah.

– În fine, știi doar că îmi amintesc ce am scris în proporție de nouăzeci și patru la sută. Modest din partea lui Truman – de obicei zice nouăzeci și șase. Așa că m-am gândit să trec pe la tine și să-ți ofer capitolul *oral*.

– Oral, repetă Clay, cu o expresie impasibilă pe față, care ar fi putut rivaliza cu cea a celui mai bun jucător de poker.

Cu toate acestea, Truman nu se lasă descurajat, continuă pe linia adoptată:

– Fiecare personaj. Fiecare moment. Întreaga daravelă. După ce îl termin de spus, nu va mai fi nevoie să-l *citești*. Pentru că l-ai *trăit* deja.

Mai adaugă un strop de sare la cocktailul Dog și ia o înghițitură sănătoasă. Așază paharul pe masă și începe să prindă viață. Ochii îi strălucesc de la adrenalină. Truman are un talent înnăscut pentru astfel de momente.

După cum spune el însuși, *adoră* să vorbească...

– *Ei biiiine*... Totul începe și se termină cu Kate McCloud. Am mai întâlnit-o, dacă mai ții minte, în primul meu capitol, „Monștrii intacti”, și în capitolul următor, care-i poartă numele. Plin de satisfacție, râde scurt, înfundat. Măi să fie, ce i-a mai ținut în suspansul lor pretențios! Pe toți îi îngrozește gândul că această Kate e creată după o persoană reală – ceea ce și e – și că acea persoană *ar putea* fi ei. Dar să revenim la Kate și la P.B. Jones, cel care e, după cum știi, naratorul meu.

– Adică *tu*.

– N-am zis niciodată că *eu* sunt P.B.

– După „La Côte Basque”, cred că e greu de imaginat că ar putea fi altcineva. Știi cum se zice, dacă dă din coadă ca un câine și latră ca un câine... Și chiar scrie o carte cu titlul

Rugăciuni împlinite.

– A, desigur. Există o *parte* din P.B. care sunt eu... dar există și o parte care nu-mi corespunde. Experiențele pe care le-a avut, lucrurile pe care le-a *făcut*... Din fericire, eu n-am avut parte de toate astea. Dar, crede-mă, diferențele nu sunt foarte mari. El este cel care aș fi putut deveni, dacă una dintre piesele puzzle-ului ar fi fost alta. Pauză – își dă jos ochelarii, se freacă la ochi. *Vezi tu... eu sunt, într-adevăr, P.B. Dar el e și altcineva. Un băiețel frumos, teribil, care n-a avut nici cea mai mică șansă.*

În timp ce Truman se întoarce către sticla de Stoli pentru ajutor, Clay își dă seama la cine face aluzie. La acea persoană a cărei pierdere l-a bântuit, atârându-i pe umeri ca o povară prețioasă. Bărbatul ale cărui crimă și viață au dus talentele lui Truman pe culmi inimaginabile. Pierderea peste care nu poate trece.

Voind să-l încurajeze să continue, nu să-l sperie, Clay spune precaut:

– Deci P.B. este un hibrid între tine și Perry Smith...

După un moment de tăcere, Truman îl privește din ochi. Încuviințează din cap.

– Scriitor și ucigaș. Cele două fețe ale lui Ianus. Așa suntem noi. Schimbă paharele și, inspirând, reia firul: *Deeeeci*. În timp ce Jonesy reprezintă ochii și urechile, Kate McCloud e muza noastră. O întâlnim pe Kate, pentru prima dată, când P.B. e la Paris, la Ritz, în timpul...

– Și *noul* capitol...?

– Ajung și acolo...

– Truman, am citit „Kate McCloud“.

– Maura nu.

– Pe *mine* trebuie să mă convingi.

Sesizând nerăbdarea lui Felker, Truman trece mai departe.

Adresându-i-se doar Maurei:

– Scumpa mea, tot ce trebuie să știi e că au trăit fericiți până la adânci bătrâneți. Vor trece prin chinurile iadului, vor călători până în inima pământului, se vor lupta cu monștri de tot felul, dar vor avea parte de un final fericit. Apoi, după o clipă de gândire, zice: Primul și singurul pe care-l voi scrie vreodată. Un final liniștit și limpede precum un izvor în timpul verii. Un băiat... o plajă. Un câine sărind peste dune. Un bărbat și o femeie, legănându-se ușor într-un hamac. Așa mi-am dorit întotdeauna să închei o carte, cu o serie de imagini de film. Așa va fi acest final și, pe cuvântul meu, e divin, zice el cu voce nostalgică. Dar n-avem cum să știm că ne îndreptăm într-acolo, când începem... O pauză scurtă. Apoi, redevenind ostentativ: Fapt care ne aduce la *ULTIMUL* meu capitol: „Cafeneaua cușer a părintelui Flanagan, regină negresă, deschisă toată noaptea“, proclamă el, savurând șocul ce li se citește pe chipuri.

– Dumnezeuule mare. Clay clatină din cap. *Asta va trebui schimbat.*

– Dar, scumpule, e o *metaforă*.

– Pentru ce?

– Capătul liniei. Ultima stație a trenului. Gara terminus... Toți cunoaștem un astfel de local, ca acest „La Părintele Flanagan“, chiar dacă sub alt nume. E locul acela unde te lasă taxiul când nu ai unde să te duci. Pare infernal, dar veți descoperi că e exact opusul.

– În fine, zice Clay, începând să piardă firul. Când ai ceva *scris*...

– Dar ți-am spus, e deja *scris* în *mintea* mea. Hai să-ți descriu începutul.

Clay îi aruncă o privire lui Gail, apoi se așază la loc pe scaun.

– Bine, Truman. scena îți aparține. Convinge-mă.

Truman se ridică, teatral, în picioare, colțurile gurii răsucindu-i-se într-un zâmbet hâtru.

TC: E o amiază înăbușitoare în august. Acțiunea începe la o adresă ilustră de pe Park Avenue, numărul 550, într-un apartament de la etajul al treisprezecelea – căminul eroinei noastre, Kate McCloud.

Ea stă *întinsă* pe pat, sprijinită pe un morman de perne, cu părul castaniu răsfirat pe suprafața lor. Tresare când sună telefonul chiar înainte de miezul zilei. Așa ceva pur și simplu nu se face.

Iubitul ei tocmai îi oferă plăcere, lingând-o de zor între picioare cu râvna unui husky căruia i se dă un os din unt de arahide.

CLAY: Ahhh-ajunge. Maura... șterge-o.

MAURA: Știu ce e ăla sex oral.

CLAY: De unde?

MAURA: De la școală.

CLAY (către Gail): Și noi dăm bani pentru asta?

T.C.: E doar un mic detaliu. Și nu mai urmează nimic deocheat.

CLAY: Despre ce e restul?

T.C.: Despre disperarea tăcută, așa, ca în cazul fetelor Waldorf ale lui Gail. Și despre dragoste. Și paradis, în cele din urmă.

CLAY: Bine. Continuă.

T.C.: Așadar. Să reluăm...

Telefonul de pe noptieră începe să sune. *Țărrrrrrrrrrrr! Țărrrrrrrrrrrr!*

Cu mișcări de contorsionistă, Kate se întinde, fremătând, după telefonul de pe noptieră și ridică receptorul cu o îndemânare surprinzătoare.

Înainte de a apuca să răspundă, se aude o voce:

– Kate? Katie, scumpo... tu ești?

Copleșită de senzațiile pe care le trăiește corpul ei suplu, Kate reușește să răspundă doar printr-un găfâit lung, letargic.

– *Kate!* Eu sunt, *Zip!* Răspunde! La celălalt capăt al firului, Jerry Zipkin, o molie socială lipsită de rușine, care seamănă, la înfățișare și la voce, cu un lingău infect.

În ciuda mișcărilor dibace ale iubitului ei, Kate reușește să-și calmeze vocea și să rostească pe un ton de plictiseală obișnuită:

– Bună, Jerry.

– Ce bine că ai răspuns. Eram pe punctul de a închide. Sunt aici, pe coastă, scumpo – în California –, și trebuie să-ți cer o favoare: te rog să vezi cum e Maggie.

– Cine?

– Maggie. Margaret Case. Vecina ta de sus.

– Mmmmmmmmm, poate că ar trebui s-o suni pe ea. Sunt cam ocupată momentan. Se uită în jos, la capul iubitului ei, care se mișcă înapoi, înainte și lateral. Se străduiește atât de tare, încât pare un lucru nepolitic să-l oprești.

– Mda, dar acum vorbesc cu tine și te rog să mergi să bați la ușa ei.

– La cine? întrebă Kate, înăbușindu-și un gemăt.

– La *Maggie*, Kate! *Vecina* ta.

– Jerry, nu o cunosc pe domnișoara Case, îi spune lui Zip, încurcată.

– Oh, păpușo, spune-i pe nume, Maggie. Ar trebui s-o cunoști. E o femeie minunată. Dar sunt îngrijorat din pricina ei. N-am reușit să dau de ea tot sfârșitul ăsta de săptămână.

– Poate e în concediu, Jerry. Oamenii mai pleacă în august...

– Mda, spune Zip, nerăbdător să-și continue explicațiile. Da' tu nu știi ce știu eu... Am primit un telefon săptămâna trecută de la Diana, din Paris. O știi pe doamna Vreeland, nu? *Toată lumea* o știe pe doamna Vreeland. Ei bine, ea mi-a povestit niște lucruri de-a dreptul *înfricoșătoare*... Liniște, în afară de bubuitura unui tunet și de răpăitul ușor al ploii. Kate își îndreaptă privirea dincolo de iubitul ei, către fereastră, încântată să vadă că a început să cadă o ploaie de vară.

– Deci Maggie a lucrat la *Vogue* o jumătate de secol, fir-ar. O porecleau teroarea de un metru jumate. Îi băga pe toți în sperieți. Ei bine, după spusele Dianei, joia trecută, Maggie a ajuns la serviciu la fel cum a făcut șase zile pe săptămână în ultimii patruzeci și cinci de ani. A intrat în holul de marmură și a luat liftul, ca de obicei. După ce s-a așezat la biroul ei – același birou pe care l-a avut timp de peste patru decenii –, se pare că cineva a bătut la ușă. Maggie și-a ridicat privirea de pe negative și a văzut doi tineri în salopete.

Domnișoara Case? Am venit după birou.

– Cred că-ți poți închipui nedumerirea lui Maggie.

Dar acesta este biroul meu, a spus Maggie. Trebuie să fie o greșeală.

Ne pare rău, domnișoară Case. Evitându-i privirea. Nu e nici o greșeală.

Bărbații i-au luat biroul, asta, după ce au golit tot ce era în sertare într-o cutie de carton. Au luat și tablourile de pe pereți, în urma cărora au rămas pătrate albe, curate, acolo unde, cu trecerea timpului, soarele a decolorat vopseaua în jurul ramelor. În tot acest timp, Maggie a stat pe scaunul ei de la birou fără să scoată o vorbă, cu o ceașcă de cafea în mână, care se răcise de mult.

Mă scuzați, domnișoară Case, a spus unul dintre ei. Va trebui să luăm și scaunul.

– Există ceva mai nemilos? Să-i faci una ca asta unei femei de optzeci de ani, care a muncit în biroul ăla atâta amar de ani, mai mult decât vârsta celorlalți?

– O, Doamnel îi spune Kate lui Zip, neavând ce să zică, așa cum se întâmplă în astfel de cazuri.

– Așa că înțelegi de ce sunt îngrijorat din cauza lui Maggie, biata de ea. Am tot sunat-o. Portarul vostru a confirmat că au fost livrate cel puțin șase cutii mari la apartamentul 16A. A mai spus că servitoarea ei a ieșit și s-a întors de două ori de joi încoace, dar că pe domnișoara Case nu a văzut-o să părăsească blocul! Jerry face o pauză. Ascultă, Katie, știu că ție îți place să-ți vezi de-ale tale și să nu te bagi în treburile altora... Da' te rog, ai putea să mergi și să vezi dacă Maggie e bine?

Și acela a fost momentul când – de parcă ar fi reacționat la un semnal macabru – Kate a văzut-o.

O formă, căzând la fereastră odată cu șiroaiele de ploaie ușoară, o cădere ce pare că durează o clipă și, în același timp, o eternitate. Un impermeabil ridicat, deasupra a ceea ce pare un manechin – umflat de aer, ca o parașută.

Un trup suspendat, preț de o fracțiune de secundă, în spațiu, iar în fundal un cer înnorat, încadrat de aripi kaki.

O fulgerare de gri platinat. O licărire de aur.

Apoi – nimic. Doar ploaia.

Kate întinde mâna și-și îngroapă degetele în părul iubitudului, oprindu-i cu blândețe mișcările. Se ridică din pat și merge așa, goală, la fereastră, încercând să-și adune curajul pentru a înfrunta ceva mitic sau macabru, încă nu e sigură.

Se luptă cu dorința instinctivă de a-și coborî privirea, în loc să se uite în sus, la cerul agitat. Speră să vadă vreo pasăre exotică, kaki, zburând spre înaltul cerului, schimbându-și traiectoria. Preț de o clipă, chiar crede că acest lucru e posibil. Cum nu vede nimic dincolo de norii negri, Kate își îndreaptă privirea în curte, unde zărește pe trotuar trupul lipsit de viață al domnișoarei Case, în mijlocul grădinilor îngrijite, pentru întreținerea cărora toți locuitorii din blocul 550 Park plătesc șazececi de dolari pe lună. Îmbrăcată într-un impermeabil Burberry, strângând în mână o batistă elegantă.

Zdrobită, și totuși îngrijită, cu bun-gust.

Ploaia spălându-i trupul nemișcat.

Kate îl privește câteva clipe, apoi se întoarce la telefon.

Ridică receptorul, prin care îl aude pe Zip gâgâind întruna:

– Alo? Kate? Katie? Ești acolo?

Ea se așază pe pat. Își aprinde o țigară. Își trece mâna prin părul castaniu.

– Jerry... Am găsit-o pe Maggie.

Truman se oprește, verifică reacțiile publicului. Trei perechi de ochi captivați îi dau destulă încredere ca să profite de momentele de liniște.

– Chiar a sărit pe geam? Întrebă Maura.

– Da. Oficial, a fost suicid. Dar ea a murit de inimă rea. Mă gândesc la oamenii care, din pură întâmplare, tocmai atunci se uitau pe geam, când a sărit ea. Dacă Babe Paley, care locuia la doar câteva blocuri distanță, la St. Regis, ar fi văzut un corp căzând, oare s-ar fi gândit la acea tânără nefericită, care făcuse la fel când Bill a părăsit-o, cu ani în urmă? Oare Slim Keith, și ea la doar câteva blocuri mai la vest, la Pierre, și-ar fi ridicat privirea de pe hârtie sau din paharul de whisky? În cazul lui Maggie, am făcut-o pe Kate McCloud martoră, dar dacă nimeni nu i-a văzut căderea? Dacă nu a observat nimeni impermeabilul ei umflându-se cu aer în acele câteva secunde de imponderabilitate, înainte ca realitatea să prindă conturu-i hidros, iar gustul poetic să fie redus la o simplă greșeală de prost gust?

Mă gândesc la cel care a găsit-o pe trotuar, în fața clădirii 550 Park – se zice că a fost vorba de un grădinar care sosise ca să curețe gardurile vii, dar doamna Vreeland afirmă sus și tare că servitoarea ei a fost cea care a văzut-o prima. Mă gândesc la cel care a trebuit să curețe mizeria pe care nici măcar o haină încheiată perfect nu o putea ascunde.

Și în cele din urmă mă gândesc la ce i-ar fi putut trece prin minte lui Maggie în timp ce se prăbușea. Oare ce gânduri sau imagini i-au străbătut creierul în timp ce cădea, odată cu ploaia, în neant? Oare s-a gândit la tinerețea ei, când dansa Charleston? Sau la primele iubiri și ultimele săruturi, sau la cocktailuri Singapore Sling?

Oare Maggie Case s-a gândit la Azurest, acolo unde se vor încheia *Rugăciunile împlinite*? Un loc liniștit din Long Island, cu bărci pentru pescuit scoici pe malul apei. Familii pe plaje, cu fețe negre sau bronzate, bucurându-se de propriul lor paradis tainic. Sau la cafeneaua părintelui Flanagan, deschisă toată noaptea, unde vom sfârși cu toții în cele din urmă?

(Zâmbind către soții Felker...)

– Chiar mă *întreb* toate astea.

Apoi își toarnă ultimele picături din sticla de Stoli în pahar.

– Va face senzație, Truman. Clay, revenind la afaceri: Când o să-l primesc? Îl public pe prima pagină.

– Curând... răspunde Truman enigmatic, ciugulind dintr-o chiflă. Mai trebuie să pun la punct unele detalii. Rămânem la treizeci și cinci de mii, da?

– Da, treizeci și cinci de mii, confirmă Clay.

Chipul lui Truman se luminează cu un zâmbet de o mie de wați, mulțumit nevoie mare de rezultat.

Mai târziu, după ce a terminat suc de grepfrut cu Stoli, îi cheamă un taxi și se uită după el cum merge clătinându-se pe cărarea nisipoasă spre șosea. Se oprește brusc, holbându-se nedumerit la numele firmei de taxi, inscripționată pe ușa mașinii – „Hedge

End Cabs“, pe care Truman, cu mintea tulbure, îl citește „*Hope’s End*“. Ezită, de parcă ar sta pe gânduri dacă să urce sau nu.

Soții Felker se uită cum șoferul îi ia punga de cumpărături și îl ajută să se instaleze pe bancheta din spate; îl văd făcându-le cu mâna și îi răspund cu același gest. Apoi se întorc în casă și încep să adune masa plină cu farfurii pe care s-a uscat gălbenușul ouălor în cele patru ore care au trecut de când s-au așezat la micul dejun. (Așa cum promisese, Truman le-a povestit restul capitolului în timp ce își savura băutura, plus bucăți din alte două capitole.)

Și atunci, stând lângă chiuveta plină cu spume, Clay îi mărturisește lui Gail, ea spălând, el ștergând vasele:

– Știi, ar fi putut cere și șase cifre pentru afurisitul ăla de capitol și cred că n-aș fi refuzat.

– Serios.

– O, da. Treizeci și cinci de mii e un chilipir pentru cartea asta.

Gail îi completează propoziția:

– ... *dacă* există într-adevăr.

Termină de spălat vasele în liniște, pierduți în propriile lor gânduri, în propriile lor închipuiri ale Azurest-ului.

Referire la două dintre înțelesurile verbului „to lie“ în limba engleză: „a sta culcat“ și „a minți“

CINCISPREZECE. 1978. BABE. ELEGIE

După o viață întreagă în care a primit nenumărați oaspeți, organizează prânzul suprem, capodopera carierei ei de gazdă neobosită.

E aici și, în același timp, nu e. Îi simțim prezența în cele mai mărunte detalii când ne apropiem de chelnerii în vestoane albe, cu mănuși, care ne oferă băutura preferată a lui Babe, Pouilly-Fumé de Ladoucette. Apare un alt regiment de servitori, cu cupe de șampanie, mișcându-se atent, cu iscusință și rafinement, în timp ce servitoarele cără platourile cu aspic tremurător. Zâmbind forțat, cu inimile grele, urmărim pașii regizați ai chelnerilor, știind că nu ne putem aștepta la altceva de la ea.

În lungul prolog la această zi deosebită, s-a consultat cu noi în privința fiecărei opțiuni când am vizitat-o, împreună sau separat, șezând lângă patul ei, în aceste ultime luni grele, confuze. Ca întotdeauna, sorbind cocktailuri Gimlet și Vesper, preocupate de whisky și de mahmurelile noastre, în timp ce Babe continua să fumeze îndrăgitele ei L&M-uri una după alta, savurând ultimele rămășițe de plăcere pe care i-o dădeau; o molie cochetând cu fatalitatea flăcării.

Fără a părăsi camera, și-a planificat ceremonia de rămas-bun.

– Două meniuri? am exclamat noi, uitându-ne pe rând la teancul de liste, schițe și decupaje, rețetele fiind scrise de ea însăși, cu scrisul ei citet, ordonat.

Ea s-a uitat lung la noi, de parcă am fi fost niște ființe imposibil de prost pregătite și ne-a răspuns fără nici o urmă de sentimentalism:

– Bineînțeles! Unul pentru cazul în care mor iarna, unul dacă mor primăvara. E de neconceput să se servească același lucru.

S-a întâmplat să moară vara. În data de 6 iulie, a doua zi după ce a împlinit șaiszeci și trei de ani, îmbrăcată într-o cămașă de noapte din dantelă, adusă din străinătate, cu capul chel ascuns sub un turban elegant de satin. O mască intactă a perfecțiunii.

Ea însăși s-a îngrijit de toate astea, iar ca un ultim efort și-a machiat cu migală fața. Cu mâna tremurândă, s-a dat cu rimel negru pe gene, iar pe buze, cu un ruj care să se potrivească cu măsuța din cinabru, parte din colecția de care fusese atât de mândră. Și-a pus trusa de machiaj pe suprafața ei lucioasă pentru ultima dată și a căzut într-o stare de reverie indusă de morfină, plutind prin imaginile mentale ale picnicului al fresco pe care ni-l pregătise, hotărâtă să ne facă plăcere. Dându-și seama că era foarte probabil să-și dea duhul în iunie, a făcut în așa fel încât meniul și aranjamentele de pe mese să se potrivească cu anotimpul. Aranjamente în boluri de porțelan chinezesc, pline cu cireșe negre. Salata de homar, pe tăvi, servită în cupe cu castraveți. Ne plimbăm agale prin grădinile îngrijite ale iubitei ei Kiluna, cu vâlceaua luxuriantă și straturile de flori impecabile, și aproape că o vedem cum era cândva, cu pălăria ei mare de paie și mănușile murdare de pământ, scurmând solul și plantând semințele pentru azaleele din anotimpul următor. Curățând crengile uscate, săpând, îmblânzind vreji și flori, lucru care nu i-a reușit cu copiii ei nerecunoscători. Modelând arbuști și garduri vii cu foarfecile de grădină, admirând, încântată, felul în care ele se supuneau voinței ei, așa cum Bill și privirea lui hoinară nu au reușit niciodată.

Ne amintim plăcerea cu care ne plimba printre flori, arătându-ne cu mândrie preferata ei, *Heliotropium arborescens* de culoare liliachiu-șters. Și acum, în timp ce bem șampanie și admirăm frumusețea paradiziacă pe care a creat-o pe parcursul vieții ei de câteva decenii, parcă simțim parfumul ușor, de vanilie, al florilor. Totul planificat cu minuțiozitate, de la gardurile vii și copacii cu flori până la iazul oval, liniștit, lângă care Babe petrecea ore în șir.

Ultima dată când a avut putere să se plimbe până la vâlcea fără să fie ajutată, a dat peste un bărbat care îi admira proprietatea. Se găseau deseori oameni care hoinăreau prin valea împădurită și erau întorși din cale. Ne-a povestit cum i-a zâmbit bărbatului, care i-a zâmbit și el, la rândul-i. S-au salutat și au vorbit puțin despre teren. Când să-și ia la revedere, el a scos din buzunar o carte de vizită și i-a înmănat-o. Ea a recunoscut imediat numele – era al unui escroc de agent imobiliar local, cunoscut pentru faptul că a cumpărat terenuri în Manhasset, pe care a construit suburbiile cu blocuri de apartamente. Și-a dat seama că a fost trasă pe sfoară, prin lingușiri, să poarte un dialog cu dușmanul, așa că i-a dat cartea de vizită înapoi, pe loc.

– Fă bine și șterge-o, domnule Constructor, că eu de aici nu plec decât cu picioarele înainte! (Babe s-a trezit adoptând accentul sudic al lui Truman pentru a-l respinge cât mai categoric.)

O simțim în briza ușoară, ni se pare că-i auzim râsul cristalin în foșnetul frunzelor celor doi tei, în timp ce mai multe lamentări ajung la urechile noastre, rostite de oameni care se uită la Bill:

– *Bietul* Bill. Cred că se simte atât de *singur...*, zic ei, abia mascându-și adevăratele gânduri.

Înăuntru, casa e plină până la refuz de flori, de parcă grădinile s-au extins până acolo. În faimoasa sufragerie lăcuită în roșu (după care s-a inspirat Truman pentru propria-i sufragerie), sunt nenumărate flori în vase cloisonné, fiecare tip fiind ales de Babe, cu mâna ei, de la florăria Petrov de pe Sixth Avenue. Și-a dorit foarte mult – aceasta fiind ultima ei șansă – ca ultimele ei opțiuni să stârnească mirare. Alegeri neobișnuite. Memorabile. Nenumărate fire de ranunculus, de un roșu sângeriu, care amintește de lacul de unghii preferat al lui Babe – o floare pe care o iubea pentru că devenea tot mai complexă, pe măsură ce se deschidea cu fiecare rând de petale delicate.

Întotdeauna i-a plăcut latura arhitecturală a florilor de cireș, dar Bill făcea atâta caz când cădeau. „Ce-i cu porcăria asta roz peste tot?“, mormăia el când vedea ninsoare de petale pe vreo masă sau pe vreun dulap. Babe a simțit o plăcere amară când le-a ales, gândindu-se că nu va mai fi de față să-i audă nemulțumirea și să curețe apoi dezordinea.

Bineînțeles că Slim, prim-locotenentul lui Babe, este cea care a pus în practică planul ei de bătaie până la ultimul detaliu. Și, având în vedere devotamentul ei și lunga lor prietenie, care a rezistat atâtor dificultăți, nu e de mirare că Bill a ales brațul ei ca sprijin. Am mai vorbit despre asta, despre ușurința cu care par să relaționeze Bill și Slim, deși de data asta, amândoi par atât de îndurerați, încât nici cele mai cinice dintre noi nu îndrăznesc să facă vreo presupunere nepotrivită. Știm cât de mult au iubit-o amândoi, cum au contat amândoi – în timp ce îndurau efectele nevoii ei înnebunitoare de perfecțiune – pe ea, de parcă ar fi fost o parte esențială a propriilor lor suflete. Pe amândoi îi chinuie gândul că ea nu mai e să-i ajute să îndure zilele, cu toate neplăcerile lor. Stau unul lângă celălalt, Slim și Bill, privind înainte, coapsele atingându-li-se ușor. De-abia au gustat din Poulet à l’Estragon, care bălțește în vin și sos.

În vremurile de demult, mai fericite, când Babe se îndrăgostise de această mâncare în restaurantele din Montmartre, Slim glumise pe seama numelui, spunând că seamănă cu „pui à la *estrogen*“. Oricare i-ar fi fost denumirea, au decis că cea mai bună variantă se găsea într-un local lipsit de pretenții, Le Moulin Joyeux, la care s-au mai dus de multe ori. Au ajuns la concluzia că ingredientul-cheie era aroma discretă de tarhon, deși Babe credea că era vorba, mai degrabă, despre calitatea vinului folosit. Ca să-și confirme bănuiala, l-a convins, prin lingușiri, pe bucătarul-șef de la restaurantul respectiv să-i dea rețeta. Vrăjit de frumusețea acelor *femmes américaines*, bucătarul a scris și ingredientele, și instrucțiunile pe dosul unei felicitări pe care a găsit-o Babe în poșetă. O imagine cu un

cap de balaur cocoțat pe Sacré-Coeur – o creatură înaripată, cu un gât extraordinar de lung și cu o expresie severă pe chip. Babe ne-a trimis și nouă câte una, precizând că trăsăturile acelea alungite îi aminteau de ale noastre. Slim, fumând lângă ea la o masă de cafea, și-a scos stiloul și a adăugat „X, S & B“ pe fiecare. Babe a păstrat una pentru ea și una pentru Slim – iar rețeta, timp de ani de zile, într-o carte de bucate franțuzească. Slim le-a dat celor din batalionul de bucătări angajați pentru marele dineu felicitarea lui Babe cu colțurile îndoite, pe care era scrisă rețeta, ca să poată face un Poulet à l'Estragon *mortal*. (Babe însăși a folosit jocul de cuvinte, cu intenție, bine-nțeles!)

Din când în când, Bill caută mâna lui Slim și i-o strânge, de parcă ar avea nevoie de o asigurare că încă se află în lumea celor vii. Cu siguranță că Babe a observat apropierea dintre ei, ba chiar s-a și gândit că va deveni mai strânsă, în absența ei; că Slim va face mișcarea cea mai logică, în concordanță cu comportamentul ei de până atunci, și îi va lua locul la câteva zile de la moartea ei, adăugând numele Paley pe locul al patrulea, la lista ei de soți. De fapt, bănuise că deja au plănuit asta. Amândoi și-au câștigat o reputație dubioasă de-a lungul a zeci de ani. De ce ar face acum o excepție? Doar toate am văzut-o cum își pierdea cumpătul cu Slim în ultima vreme, într-un hal în care n-o mai făcuse niciodată până atunci, am observat cum o privea pe Slim, aflată la celălalt capăt al saltelei de puf, mijindu-și ochii, parcă încercând să dibuiască de ce se face vinovată de data asta. Când am încercat să discutăm cu Slim despre astfel de momente, ea pur și simplu ne-a respins nedumeririle cu calm, indiferentă.

– Toate astea sunt din cauza morfinei, Babe nu e așa.

Și totuși, în ciuda apropierii dintre ele, Babe trebuie să fi avut bănuielile ei, căci a lăsat un mesaj sugestiv în testament, pe care l-a detaliat cu mare grijă. A alcătuit o listă de moștenitori, de teamă că mintea nu o va mai ajuta mai târziu. I-a inclus în ea pe toți cei pe care nu trebuia să-i uite: familia, prietenii cei mai apropiați, secretarele, servitorii. Suita ei de zei ai frumuseții, de la echipa de la coaforul Kenneth (care acum îi tăia și îi vopsea perucile) până la manichiuristele, cosmeticienele și stilistii de la Bendel & Bergdorf. Antrenorii ei de pilates, experții în decoruri și bucătarii ei teribil de solicitați – căroră le lasă un pic în plus, știind foarte bine ce dificultăți vor avea cu Bill când ea nu va mai fi prezentă să împace ambele părți.

În lunile dinaintea morții și-a identificat și catalogat toate bunurile pe care le deținea, desemnând câte o persoană care să le primească pe fiecare. A scris numele, cadourile și valoarea lor pe fișe cu linii, pe care le-a aranjat în ordine alfabetică, să fie ușor de consultat.

Pe unele dintre noi ne-a întrebat, șovăind, dacă avem vreo bijuterie preferată pe care ne-o dorim – vreo piesă anume din vasta ei colecție care ne-a atras atenția în mod deosebit. Unele dintre noi am respins ideea, simțindu-ne prost să vorbim despre iminenta ei moarte sau despre posibilitatea de a primi lucruri care îi aparținuseră lui Babe. Altele au acceptat direct, fără nici o jenă, justificându-și franchețea prin faptul că ele doar onorau dorința lui Babe. Gloria a fost cât se poate de explicită, a zis că-și dorește caseta de bijuterii a lui Babe, cea din fildeș. (Normal, doar costă trei mii cinci sute de dolari!)

În alte cazuri, Babe ne-a întrebat pe fiecare în parte, în secret, ce credem că și-ar dori celălalte. O cutie chinezească de porțelan, ornată cu lujeri de viță, în culori primare (valorând *cel puțin* o mie), a fost pusă deoparte pentru C.Z.; ne-am felicitat că i-am sugerat asta, deoarece știam că-i va aminti de pasiunea lor comună pentru grădinărit. Doamna Vreeland primește cutia de farduri Fabergé, emailată în auriu și alb, pe care Truman a admirat-o demult. Obișnuia să se joace cu ea pe măsuta lui Babe, în timp ce, stând loial lângă ea, îi urmărea fascinat fiecare mișcare a pensulei, cu care își crea Fața, de parcă ar fi fost o gheșă.

De fapt, nu doar că Babe a refuzat să-i lase lui Tru o amintire cât de mărunță, dar a lăsat instrucțiuni foarte clare să nu fie informat în legătură cu moartea ei – poate să afle din ziare, odată cu restul lumii – și sub nici o formă să nu fie invitat la dineul pe care s-a chinuit atât să-l organizeze. E îngrijorată că nemernicul va încerca să găsească vreun șiretlic prin care să fie admis, apelând la Bill sau la Slim într-un moment de slăbiciune, cerându-i lui C.Z. să pledeze în favoarea lui... spunând că întotdeauna a iubit-o, că va fi „tare nefericit fără Babyling a lui“, că „nu poate suporta gândul că nu-și va lua rămas-bun de la ea...“ rahat, rahat, rahat. Truman excelează în astfel de momente dramatice, iar Babe și-a luat toate măsurile de precauție, într-un ultim gest de sfidare, pentru ca el să nu acapareze atenția asupra lui în timpul ieșirii ei glorioase de pe scena vieții. Ba chiar i-a amenințat, în starea aceea de nebulozitate provocată de morfină, pe Slim și pe nemernicul ăla de Paley că ar face bine să-i urmeze instrucțiunile, căci ea „va fi cu ochii pe ei“...

Poate că, după cum spuneam, intenția ei a fost să-și afirme longeviva omniprezență în mai multe sfere, căci e evident că, fie din cauza opiumului, fie din instinct, îi suspecta pe Slim și pe Bill că flirtează de ceva vreme.

Babe a fost cât se poate de clară în legătură cu asta în testament, unde i-a lăsat lui Slim două supiere japoneze din ceramică în formă de crab, care valorau mai nimic, adică doar două sute de dolari. Pentru cea mai dragă prietenă a ei, de treizeci de ani încoace? Poate că Babe încerca să transmită ceva mai sugestiv prin faptul că a ales ceva care *putea* sugera infidelitate. O referire voalată la ceva mai mult decât un crustaceu nevinovat. Și totuși, pe Slim nu a tulburat-o câtuși de puțin gândul ăsta; de fapt, chiar îi va face plăcere să mănânce supă de homar în supierele primite la multe dineuri viitoare, amintindu-și de Babe, cu sentimente de afecțiune netulburată de alte gânduri sau bănuieli.

E primăvara lui 1978. Știm asta pentru că săptămâna trecută a fost Paștele.

Fiind aprilie, Babe e încă în viață, deși nu într-un tot și nu pentru mult timp.

A luat o decizie excentrică, aceea de a se muta în dressing, iar acum stă rezemată de patul imperial care a cerut să-i fie mutat acolo din dormitor, cuibărită confortabil în mijlocul lucrurilor ei. Există multă vanitate în acea încăpere, cu rafturi peste rafturi care conțin de toate, de la haine și poșete la mormane de cutii învelite frumos, aranjate ca într-un tablou de natură moartă. În ultimele săptămâni s-a ocupat de aceste pachete, de când i-au sosit bijuteriile de la Chase Manhattan, căci vrea să lase în urma ei cadouri personalizate. Toate au fost livrate în acest dressing, care a devenit un fel de bîrlag pentru ea și în care stă zile întregi, împachetând meticolos – făcând pauze să tragă în piept fie din țigară, fie din tubul de oxigen – bijuterii prețioase care fuseseră cândva încuiate în seifuri și pe care Babe le pregătește să fie răspândite în lume.

A adunat valoarea averii ei: bijuteriile, obiectele de artă, mobilele, blănurile, rochiile și așa mai departe – ca să nu mai zicem de acțiuni și obligațiuni, are foarte multe; un număr considerabil de acțiuni la CBS, pe care le-a achiziționat înainte de a deveni valoroase. După calculele ei, se ridică undeva la opt milioane. Opt milioane de dolari. Oare suma asta reprezintă valoarea unei vieți pe care, se teme ea, a trăit-o doar pe *jumătate*? Dar poate cineva să pună un preț pe astfel de alegeri?

Acestea au fost întrebările pe care și le-a pus în timp ce își completa notițele și încerca să stabilească ce se va întâmpla cu cele acumulate în timpul vieții, după ce ea nu mai e.

Pe tot parcursul acestui proces, deși s-a luptat cu durerea din corpul care o trădase, a împachetat cu grijă fiecare cadou, alegând exact culoarea de hârtie care știa că ne place sau cu care ne asocia ea. Slim e întotdeauna galbenă – însorită, aurie. C.Z. este albastră – asociere liberă cu sângele albastru din Boston? Nu-și poate aminti cu exactitate de ce, dar C.Z. e un albastru pal, de gheață, în timp ce Marella e cobalt, evocând culoarea Mării

Adriatice. Gloria poate fi oricare nuanță din bogata paletă de verde, frunze de palmier, limetă sau avocado copt. Îndrăzneța Diana Vreeland este, desigur, roșu aprins. Truman *ar fi fost* portocaliu – o nuanță deschisă de Hermès, o idee mai închisă decât cocktailurile lui cu suc de portocale. Să-l ia naiba pe Truman! N-o să primească nimic, a lăsat instrucțiuni foarte clare. Pentru fiecare cadou scrie, cu atenție, câte o scrisoare de adio pe foile ei de corespondență, cu antet. Pe fiecare plic notează numele destinatarului, îl lipește, apoi îl leagă de cutie cu o panglică, făcând mai multe noduri, ca să fie sigură.

Își adună toate forțele să-și ridice trupul emaciat din pat și parcurge lungul drum până la măsuța de toaletă. Se așază în fața ei, atingând cu drag lucrurile împrăstiate pe ea; degetele i se opresc pe o perie de argint, o moștenire de familie, pe care o ține etalată la vedere. În perii fini de porc mistreț observă fire din părul ei castaniu, încăruntit, rămase acolo de ultima dată când a folosit-o. Smulge un smoc și îl întoarce pe toate părțile, studiindu-l curioasă, incredulă, de parcă ar fi fost un obiect de spectacol. Privindu-se în oglindă, își desface eșarfa de mătase pe care și-a legat-o cu dibăcie în jurul capului, făcând astfel din ea un fel de turban improvizat. O dă jos, iar mătasea îi alunecă pe scalpul gol, lipsit de păr, creând o plăcere senzorială rară.

– E simplu, aude o voce zicând, pe un ton încurajator. Te apleci înainte, îți acoperi ceafa cu un prosop, îți dai jos șapca și apoi răsucești vârful în sus până rămâne... așa!

Propria ei voce. Și apoi o alta – cu o octavă mai sus –, vocea unui copil.

– Nu vreau să înot.

– Dar, draga mea, *trebuie* să vrei să înoți. Toți copiii vor să înoate.

Babe călătorește cu gândul înapoi la o cabană de lângă plajă, de la Hôtel du Palais din Biarritz. E cu Kate, o fetiță de opt ani, îmbrăcată într-un costum de baie în dungii. Are trăsăturile lui Bill și părul tuns în stil bob, cu bretonul lung intrându-i în ochi.

Arătând superb într-o rochie de plajă fără bretele, Babe stă în fața ei. În contrast cu înfățișarea ei fermecătoare, fetița e ștearsă. Îi arată cum să-și înfășoare părul într-un prosop, pentru casca de baie.

– Vezi ce ușor e? Acum încearcă și tu.

– Nu, mulțumesc, răspunde fata.

– Hai..., o îndeamnă Babe, întinzându-i prosopul și casca.

– NU! Fata, sfidătoare, i le aruncă înapoi.

– Dragă mea, încearcă Babe, vorbind încet, cu acel calm forțat, exagerat, pe care, din păcate, îl adoptă adulții cu copiii. Știu că nu vrei să înoți, pentru că ți-e teamă că te vede toată lumea... Dar îți dau cuvântul meu că nu vor vedea. Îți pui casca de baie, apoi îți acoperi capul cu prosopul – apoi ne vom întoarce aici și vom aranja totul la loc. Promit.

Fata refuză dând din cap.

Babe apelează la mită.

– Știi păpușa aceea Madame Alexander despre care ziceai că-ți place? Ei bine, dacă încerci doar de data asta, promit că ți-o cumpăr.

Fata e atentă acum. (Doar seamănă cu taică-său.)

– Promiți?

– Pe cuvânt de onoare.

Șovăind, fata ia casca de baie de la mama ei.

Își dă jos peruca, lăsând la iveală capul pleșuv. Deasupra ochilor, unde fusese bretonul, sprâncenele lipseau cu desăvârșire. Își pune repede casca de baie, încercând s-o tragă cât mai jos. Babe scoate un dermatograf din trusa de machiaj pe care o poartă cu ea în sacoșa de plajă, de paie. Se apleacă și completează spațiile, desenând pe chipul lui Kate o pereche de sprâncene rezonabil de verosimile, dacă nu te uitai cu *prea* mare atenție.

– Gata, zâmbește Babe. Fata își încruntă noile sprâncene, îngrijorată.

Ca și cum i-ar fi citit gândurile, mama o liniștește.

– E rezistent la apă.

Îi ține fetei oglinda, să poată vedea cum arată. Pare mulțumită, ba chiar binevoiește să ridice din umeri.

– E bine, cred.

– Arăți minunat. (Amândouă știu că asta-i o exagerare.) Acum du-te să te distrezi, apoi faci cu prosopul cum ți-am zis și vii înapoi aici și-ți pun părul la loc – perfect.

Bagă peruca de copil în sacoșa de plajă, la adăpost de priviri curioase, și ies amândouă afară, unde le întâmpină marea, plaja, o priveliște care-ți taie respirația.

Babe nu a încetat niciodată să se înavățească pentru boala lui Kate.

Cu trei ani în urmă, în timpul unei rare *vacance en famille* în Cap d'Antibes, Babe a observat într-o seară, în timp ce o pieptăna pe Kate înainte de culcare, cum i-a rămas foarte mult păr în perie. În dimineața următoare, Babe a verificat și perna și scurgerea de la cadă și a găsit același lucru: o mulțime de fire de păr castaniu, căzut din bobul lung până la umeri al lui Kate.

Părul continua să-i cadă în fiecare zi. Mai întâi câteva șuvițe, apoi smocuri întregi. Până la sfârșitul vacanței, copila a fost complet cheală.

Cuprinși de panică, soții Paley au dus-o la toți specialiștii din Manhattan. *Alopecia universalis*, li s-a spus. Incurabilă. Cauză neștiută, dar se credea că e asociată cu stres sever.

– Stres? a strigat Babe. Dar are doar *cinci* ani!

Specialiștii nu au putut spune cu certitudine dacă anxietatea cauzată de concedierea doicii ei favorite a jucat vreun rol (căci, deși pe Kate o adora, pe copiii mai mari îi bătea) sau dacă dese absențe ale părinților ei au contribuit la apariția bolii.

Nouă ni s-a părut întotdeauna ciudat că Babe și Bill și-au instalat progeniturile – cei doi copii ai ei, cei doi ai lui, plus cei doi copii pe care-i aveau împreună – într-o casă de pe terenul reședinței Kiluna, separată de vila principală. Bineînțeles, oricine e de acord că e mult mai agreabil să ai de-a face cu copiii doar vizual, nu și auditiv – și chiar și *asta* nu ține mult. Dar să te debarasezi așa de copiii ăia și să-i pui să locuiască într-o casă separată, practic în lumea lor... N-am fi îndrăznit niciodată să-i spunem asta lui Babe, dar poate că stresul acela a fost prea mult pentru mezina familiei Paley.

Au căutat tratament, au angajat psihologi care să-i ajute să facă față șocului, însă nu s-a putut face nimic care să stopeze căderea părului.

Babe i-a cumpărat lui Kate cele mai frumoase peruci și le-a dus la Kenneth, să le taie și să le stilizeze, într-o încăpere separată, de parcă lucrul ăsta era absolut firesc. Acum Babe este cea care merge la Kenneth cu propriile-i peruci, să aranjeze părul care nu-i al ei, să taie bucle care nu mai cresc, chiar și numai de dragul ritualului.

În debaraua ei de pe St. Regis, Babe își dă jos eșarfa și o pune pe măsuța de toaletă. Pentru prima dată, când se uită atent în oglindă, observă, pe chipul ei obosit, o urmă de

asemănare cu fiica ei. Pentru prima dată în toți acești ani – sau poate pentru prima dată în viața ei – simte o oarecare empatie. Ceva ce seamănă cu o recunoaștere, cu o identificare.

Apucă marginea măsuței și se ridică în picioare cu oarecare dificultate. Merge înapoi în pat, la fișele și cataloagele ei, și deschide agenda cu planificări la pagina care conține lista finală a cadourilor. Scoate capacul stiloului și adaugă un nume la sfârșit:

Kate Paley: colierul de turcoaze de la Schlumberger, șase sute de diamante; colierul strâmt din coral auriu Panos; tabloul pictat de unchiul ei, Jimmy Fosburgh, cu titlul *Mittens*.

Suma totală: 30 500 de dolari.

Asta apare chiar sub numele care i-a fost tăiat înainte, semn că resentimentele și răzvrătirile lui Kate au fost iertate.

În zilele și orele care îi marchează sfârșitul, Babe se gândește mult la ultima dată când a reușit să se aventureze să iasă în lume, înainte de a începe lunga perioadă de veghe la St. Regis. Amintirea asta are o semnificație deosebită, pentru că a fost ultima dată când s-a simțit ea însăși cu adevărat – când starea ei de sănătate părea că se îmbunătățește, adică ultima dată când am putut să nutrim, în mod justificat, speranțe că-și va reveni complet. Asta s-a întâmplat la bordul iahtului soților Guinness – în iunie, anul trecut, când Babe stătea la plajă cu orele. Pentru prima dată după o lungă perioadă, de la primul episod de pneumonie care, apoi, a dus la diagnosticul actual, nu se simțea pustiită. Nu era nevoită să facă nimic. Nu o bătea nimeni la cap să se alăture expedițiilor la te-miri-ce ruine la care, cândva, Gloria îi obligase pe invitații ei să participe. Nu se simțea constrânsă să citească vreo carte, căci zilele în care se preocupa de dezvoltarea ei personală au apus. Nici o solicitare din partea nimănui, în afară de dorința colectivă a celor care o însoțeau de a vedea că-și recapătă forțele cu fiecare zi ce trece, dar și asta a încetat să mai fie o exigență apăsătoare.

Stătea toată ziua pe punte, pe șezlong, de la răsăritul până la apusul soarelui, fără să facă nimic, doar uitându-se în neștire la mare și la înaltul cerului. Bucurându-se de licăritul turcoaz al Mediteranei. Simțind briza sărutându-i pielea. Ascultând cadența vorbelor marinarilor din țara asta străină, în diversele porturi în care ancorau, întrebându-se cum or fi viețile lor. Oare aveau căsnicii fericite? Copii? Se simțeau împliniți în profesia lor? Oare viața lor, în general, valora mai mult decât averea lor în bani?

Urmărea lumina soarelui pe cer, urcând și coborând, oferind o paletă bogată de culori, de la galbenul grepfrutului până la onix. Noaptea admira stelele fără a-și mai bate capul să recunoască constelații pe care le știa. Ceea ce o interesa acum era *necunoscutul*.

Deși era vară, își ascundea trupul devenit piele și os sub jersee lungi, ca să nu-și șocheze tovarășii. A avut totuși noroc că fața ei a rămas, în mare parte, neschimbată, așa că, în timp ce restul corpului i se degrada vizibil, de la gât în sus era aceeași Babe dintotdeauna. Purta o piesă de cașmir de la Valentino câte cinci zile la rând, era pur și simplu comod. Nu-i mai păsa de ce cred ceilalți. Chicotea când se gândea la vremurile când astfel de lucruri i se păreau importante. Când ea și Gloria erau la apogeul acelei rivalități nemărturisite dintre ele. Își amintea de parcă ar fi fost ieri acele veri consecutive, cu zeci de ani în urmă, când Gloria a tras-o pe sfoară.

– Care e ținuta obligatorie? a întrebat-o Babe la telefon, înainte de a-și face bagajele pentru croaziera lor anuală oferită de soții Guinness – zece zile pe Marea Adriatică.

– O, Bebé, e ceva foarte intim, total lipsit de pretenții. Doar câțiva prieteni apropiați. *Relajado*.

Așa că Babe și-a pus în bagaje pantaloni marinărești de bumbac și pantaloni palazzo și bluze albe, plus câteva rochii tip cămașă, să fie sigură.

Îmbrăcată într-o pereche de blugi închiși la culoare, bluză în dungi *marinière* și o geacă cu nasturi marinărești, Babe aștepta cocktailurile, când a observat, nedumerită, că celelalte femei care ieșeau din cabine erau îmbrăcate în rochii de seară. Șocată, s-a uitat către La Guinness, care tocmai urca pe punte – „O, Doamne, am sosit *ultima*“ – într-o rochie Balenciaga fără bretele, cu tivul de flamenco atârând după ea. Croiala îi scotea perfect în evidență conturul formelor.

Truman, căruia întotdeauna îi plăceau farsele și încurcăturile, a fost încântat de trăsnaie. În timp ce mesteca o măslină din paharul cu martini, se aplecă spre ea și-i spuse, cu o expresie efervescentă pe chip:

– Babyling, draga mea, de data asta chiar că ți-a făcut-o!

Vara următoare, Babe s-a asigurat că așa ceva nu se va repeta. Și-a luat cu ea trei valize pline cu ținute alese cu meticulozitate. Rochii de seară atent croite pe corp, costume elegante, rochii făcute la comandă, care-i scoteau în evidență silueta. În prima seară, Babe s-a îmbrăcat impecabil, era imaginea perfecțiunii: într-o bluză Dior, nemaipomenită, în două nuanțe de roz, cu o fustă lungă până la pământ, de culoarea zmeurei, plus decolteu adânc – de culoarea pielii, creând, astfel, iluzia de goliciune. În urechi îi atârnavă o pereche de cercei de morganit, iar pe mână trona un inel cu un imens diamant negru. Artificial, bineînțeles, făcut de Kennett Jay Lane, regele costumărilor false. Acest element era gluma ei personală, neștiută de nimeni, voia să vadă dacă La Guinness observă. Însă, când Babe a apărut pe punte, gătită la patru ace, le-a găsit pe Gloria și pe celelalte întinse pe perne, în blugi și tricouri, desculțe. Colac peste pupăză, la cină aveau costite de porc, care se puteau mânca doar cu mâna, astfel că te stropeai cu sosul acela lipicios peste tot. Cum stătea Babe așa, îmbrăcată prea frumos, simțindu-se ușor ridicolă, fierbând de nervi în tăcere, Gloria, săritoare, a zis cu o voce care s-a auzit pe întreaga punte:

– O, Bebé, asta-i cea mai frumoasă rochie pe care am văzut-o vreodată! Acum îmi doresc să mă fi gândit și eu să mă îmbrac elegant! Dar aș fi de-a dreptul îngrozită dacă te-ai păta cu sos pe materialul ăla *crêpe de chine* divin... Apoi, zâmbind malițios, a spus: Nu vrei o bavețică, dragă? Sigur găsim noi ceva.

– Te-a bătut din nou, Baby! Guinness: doi, Paley: zero barat! Truman a sărutat-o pe obraz și a izbucnit în hohote de râs.

Ultima lor croazieră la St. Tropez a fost total lipsită de această bătălie tăcută pentru supremație. Gloria a fost cât se poate de săritoare, aducându-i lui Babe lucruri care știa că-i plac în mod deosebit. Un ibric cu ceai marocan de mentă, pe o tavă, cu bucăți de rahat turcesc lângă. Un pahar de margarita cu gheață, decorat cu sare pe margine. O singură stridie pe o farfurie, așezată pe un strat de gheață răzuită – doar de dragul gustului, căci Gloria știa că Babe nu poate mânca mai mult.

Babe savura mineralitatea din ea, ținând-o pe limbă de parcă ar fi fost un bănuț de argint. Când Gloria s-a întors după farfurie, Babe i-a luat mâna și a ținut-o într-a ei.

Gloria s-a așezat pe șezlong, lângă ea. Babe s-a uitat la ea. I-a zâmbit... iar Gloria a încuviințat din cap.

Au stat așa, Babe și Gloria, aproape toată după-amiaza, urmărind soarele alunecând dincolo de orizont.

În zilele în care Babe se simte cât de cât mai bine (și astea devin tot mai rare), face un efort și se îmbracă să meargă în vizită la sora ei cea mai mare. Deși e ea însăși bolnavă,

Babe crede că Minnie se află într-o situație și mai rea și simte că e de datoria ei, de soră mai mică, să aibă grijă de ea.

Minnie trece printr-o perioadă groaznică, soțul ei a murit nu demult, tot de cancer. Cine nu cunoaște situația ar putea spune că bolile fetelor din familia Cushing sunt contagioase, dacă n-ar fi Betsey plesnind de sănătate, mândră ca de un trofeu de faptul că ea n-are cancer. Acum, în apartamentul gol, cu zilele numărate, Minnie mărturisește că e îngrozită la gândul că trebuie să înfrunte singură aceeași soartă precum cea a lui Babe.

S-au înțeles tacit să nu vorbească despre Truman, pe care Minnie a refuzat să-l renege. Le-a rămas atât de puțin timp, încât nici una dintre surori nu vrea să-l irosească certându-se. Lucrurile ar fi putut continua așa, fără ca vreuna dintre ele să-i menționeze numele...

Cu excepția unei după-amiezi ploioase, când Babe și Bill au sunat la ușa apartamentului lui Minnie de pe East 64 Street. Și soții Paley de-abia își vorbesc – după ce, pe drum, Babe l-a tot bătut la cap pe Bill în legătură cu vreo lipsă de tact sau înțelegere de care dăduse dovadă. În timp ce așteaptă, el încearcă s-o ia de braț, să se împace după cearta din taxi.

– Draga mea, eu doar am spus că nu înțeleg de ce nu iei în considerare că ai putea *vorbi* cu dr. Berman despre...

– O, taci naibii din gură, Paley. Babe îi respinge mâna.

Apasă din nou soneria și, văzând că nu răspunde nimeni, începe să se îngrijoreze, apoi bate.

– Minnie? strigă ea prin ușă.

Răsuflă ușurată când aude dinăuntru o voce surprinzător de voioasă: *Viiin!*

O clipă mai târziu, apare Minnie în ușă, o versiune mai neglijent îmbrăcată a lui Babe, cu o perucă mult mai puțin eficientă – seamănă mai degrabă cu Buster Brown din copilăria lui Kate. Zâmbește cum Babe n-a mai văzut-o zâmbind de foarte mult timp. Ține în mână un pahar inofensiv cu picior înalt, plin cu suc de portocale.

– Babe! Billy! *Ce surpriză...!* chicotește ea, îmbrățișându-i. Pofțiți, intrați... Noi tocmai purtam o conversație *extrem* de plăcută.

– „Noi“...? întrebă Babe, suspicioasă.

Minnie deschide ușa și îi conduce înăuntru, cu pași nesiguri. Soții Paley merg în urma ei în holul pe pereții cărui atârână tablourile lui Jimmy și care dă în camera de zi.

Acolo, cocoțat într-un fotoliu, îmbrăcat într-un pulover cu dungi și cu o pălărie pe cap, e Truman.

Babe rămâne înmărmurită; Bill o atinge, protector, pe spate.

– Bună, Bill, zice Tru, ca și cum totul ar fi fost normal și firesc între ei.

– Truman.

Bill – scurt.

Tru se întoarce către Babe. Cu o voce mai blândă:

– Salut, Babyling. Reușește să schițeze un zâmbet slab, îndrăznind, preț de o clipă, să spere. Ochii li se întâlnesc, ca întotdeauna, și comunică fără vorbe.

Te rog. Te rog, iartă-mă.

Babe nu spune nimic. Doar îl privește lung.

Minnie radiază, clar că a băut câteva pahare de Orange Drink. E încântată de ceea ce, din perspectiva ei, e o reîntâlnire prea mult amânată.

– Așadar! Iată-ne pe toți împreună! la loc, Babe.

Bate cu palma pe canapea, lângă ea, exact în fața lui Truman – care stă tolănit pe spate ca un papă, în vechiul fotoliu al lui Jim.

Babe se gândește că nu a mai văzut-o pe Minnie atât de fericită de la moartea lui Jimmy. Chipul ei gingaș – chiar dacă pare acum amețită, din cauza *lui* – o emoționează pe Babe într-un mod neașteptat. Deși a susținut întotdeauna că ar prefera să fie arsă pe rug decât să stea în aceeași încăpere cu Truman după tot ce i-a făcut, acum, că se întâmplă, descoperă că nu se îndură să o priveze pe sora ei, care e pe moarte, de aceste clipe de fericire, doar din cauza durerii ei sufletești. Așa că, de dragul lui Minnie, Babe se așază, rigidă, pe canapea.

Truman se uită cu ochii înflăcărați, imploratori, la ea.

– Pot să te servesc cu ceva, Babyling?

– Nu, mulțumesc, răspunde ea, politico.

– Ești sigură...? Cafea? Ceai? Orange Drink?

Încearcă să adopte un aer glumeț, ridicând o sprânceană.

– Nu, mulțumesc.

– Dar un pahar cu Bloody-Blood? Știi cât de mult îți place băutura asta a mea.

Bill intervine:

– De fapt, Truman, soția mea...

Iarși începe – „soția mea“. De parcă Truman n-ar cunoaște-o infinit mai bine decât Paley. Bill se face că își drege vocea, doar pentru a avea plăcerea de a zice încă o dată:

– Soția mea ia mai multe medicamente pentru boala ei, care e foarte gravă. Doctorii i-au spus să nu combine medicamentele cu alcoolul.

Minnie, foarte probabil urmând același tratament, soarbe fericită din paharul ei cu Orange Drink. Truman se uită insistent la Babe. Cu ochii mari. Îngrijorat.

– Cum mai ești, Babyling?

– Bine, mulțumesc.

Rece ca gheața. Nu se poate abține. Nu se poate preface. N-a iubit și, totodată, detestat pe cineva atât de mult în toată viața ei. E extrem de dureros pentru ea să fie atât de distantă, dar îi e imposibil să mai aibă încredere în el, așa cum a avut cândva. Nu mai are putere să se lupte și să-și revină, în cazul unui alt...

Dintr-odată, Babe simte că nu mai poate respira. Inima... parcă cineva îi înfige o măciucă în piept. *Nu pot... să respir...*

O, Doamne... a sosit clipa? Oare așa va fi, după ce ea...

– Babe? spune Bill, îngrijorat. Se îndreaptă către ea. *Babe?!*

Fața ei e roșie. Lacrimile îi curg pe obraji în timp ce tușește. Și tușește..... Doamne, ce durere groaznică... *Truman...!* strigă ea, în tăcere. Se uită la el – privirile li se întâlnesc, continuă să se privească lung.

O aude. Încă funcționează vechea telepatie între ei.

Truman sare în picioare, dar Bill e deja acolo, frecând-o pe spate și strigând:

– Barbara, ce să-ți dau?

Nu știe cum să te ajute, îi spune Truman fără să rostească nici un cuvânt.

– Babe? se ridică și Minnie, speriată, în ciuda amețelii provocate de Orange Drink.

Babe observă tubul de oxigen al lui Minnie în celălalt capăt al încăperii. Se uită la Truman... apoi către tub. Într-o secundă, Truman traversează camera și îi aduce oxigenul lui Babe. Ea se îneacă inspirând, gâfâie panicată, tușește din când în când. În tot acest timp, privirea lui Babe rămâne fixată pe Truman, care, fără un cuvânt, o liniștește.

Treptat, respirația începe să-i revină.

Inspiră... expiră... inspiră... sssssssppppppp... expiră... hhhhsssssuuuuu... sssssppppp... hhhhsssssuuuu... preț de câteva minute, până când respirația îi revine la normal.

Pe măsură ce se calmează, încep să i se usuce ochii.

Simte cum se retrage.

Babyling..., o imploră el din priviri. *Mă auzi?*

Își dă seama, din expresia ei, că îl aude.

Sigur că te aud, Truman... dar nu vreau să te ascult. Se lasă pe spate pe canapea, în timp ce Bill îi aduce un pahar cu apă.

Cu voce tare, Truman spune:

– Ești bine?

Babe îi răspunde cu o voce care pare a-i fi străină:

– Sunt bine acum. Mulțumesc pentru întrebare.

Ești în siguranță cu mine – nu cu el. O să am eu grijă de tine.

Truman... tu ești ultima persoană din lume cu care sunt în siguranță. Se uită lung, nu în ochii lui, ci prin ei, iar el își dă seama că a pierdut-o.

Până la sfârșitul acelei vizite de o oră, stau și pălăvrăgesc. Soții William S. Paley, fiica cea mare și mezina familiei Cushing, și ciudatul lor îngerăș – cel care a fost izgonit din paradis.

Întrebați mai târziu, nici unul dintre cei prezenți în acea zi în apartamentul lui Minnie nu-și amintește despre ce au vorbit. Se ridică să plece, iar Minnie îi conduce la ușă, Bill, Babe și Truman zâmbesc larg în timp ce fac cu mâna către Minnie, care se uită după ei cum se îndreaptă către lift. Vechiul triumvirat, din vremuri apuse.

După ce se închid ușile și Bill apasă pe buton, zâmbetele dispar. Toți trei privesc fix înainte. Pierduți în propriile gânduri. Îngroziți, în fiecare fibră din ființa lor, de călătoria de treizeci și patru de etaje în acel spațiu claustrofobic, până la parter.

Dar dacă izbucnesc în lacrimi? Dacă plâng în fața ta? spune nemernicul în tăcere, vrând ca Babe să-l audă. Își întoarce privirea spre ea... Dar profilul ei grațios nu schițează nici o mișcare. Nu se întoarce să-i întâlnească privirea. E alegerea ei. Una dintre ultimele alegeri pe care le va face. Ea continua să se uite în față. După o așteptare ce pare interminabilă, ușile se deschid cu un semnal sonor, iar Truman simte că îl cuprinde panica.

Soții Paley pășesc înainte, dar el nu renunță. Picioarele înfipite în covorul de pe hol. Ei pășesc în lift și se întorc, calmi, spre el – ei înăuntru, el afară.

– O, fir-ar! se preface mirat. Știți, tocmai mi-am dat seama că mi-am uitat portofelul în apartamentul lui Minnie. Mă duc înapoi să-l iau.

Bill apasă butonul de așteptare, oftând iritat.

– Nu, nu, Bill. Nu trebuie să așteptați – n-aș vrea să vă rețin! Trebuie s-o duci acasă pe frumoasa noastră, să se odihnească. Din nou vechea familiaritate, atitudinea prietenoasă. Le face cu mâna să plece, arborând un zâmbet până la urechi.

Babe se uită lung la el, chipul ei lipsit de expresie.

– Bine, Truman. Bill dă drumul la butonul de așteptare. Ai grijă de tine.

Apoi Truman se uită spre Babe, cuprins de neliniște.

Te rog, Baby. Te rog.

Tu ești singurul care m-ai rănit cu adevărat.

Și, în acea fracțiune de secundă, înainte de a se închide ușile, un mușchi îi tresare în apropierea ochilor de culoarea burbonului. El crede că vede o lacrimă alunecând pe un obraz lipsit de expresie, apărat de masca neutralității. Asta a durat doar până s-au închis ușile, apoi ea a dispărut din viața lui pentru totdeauna.

Tocmai a trecut Paștele, iar ea, după ce s-a mutat în dressing, începe să viseze la Kiluna. Pe măsură ce petrece mai mult timp înăuntru, departe de lume, Babe se concentrează tot mai mult pe casă și pe grădinile din jurul ei... simțind, după cum ne-a spus odată, când eram în vizită, o chemare a florilor și arborilor ei.

Viața pare să-i graviteze tot mai mult în jurul unor astfel de lucruri absolute, și nimeni dintre cei care o cunosc nu îndrăznește să o contrazică. Pare că o relaxează gândul că sfârșitul vieții ei se apropie, așa că se lasă în voia ultimelor lucruri care îi fac plăcere.

E aproape vară, iar ea începe să-și exprime dorința de a vedea Kiluna o ultimă oară. De a avea parte de un ultim pelerinaj.

Ne-a fost groază de ziua asta, căci ea anunță finalitatea pe care am tot evitat-o cu grijă. Bill refuză să creadă că sfârșitul e aproape, încă telefonează unor specialiști de peste tot din lume, în căutare de tratamente experimentale, de acel factor imprevizibil care ar putea-o salva.

Dar Babe a insistat, iar Bill nu se îndură s-o refuze.

Face această călătorie de rămas-bun în iunie, când florile încă păstrează prospețimea primăverii, dar au avut răgazul să-și deschidă petalele în deplinătatea splendorii lor.

Peluzele adâncite de la Kiluna erau la fel de magice cum îi rămăsese ei în memorie, mirosul de iarbă proaspăt tăiată gădilindu-i nările. Se bucură că are alergii la polen, că îi curge nasul și i se umezesc ochii, astfel poate să-și camufleze lacrimile. Strănuturile, care înainte i se păreau doar un neajuns incomod, acum o delectează, amintindu-i că e încă în viață. Au făcut rost de o mașină de golf, să poată vizita, pentru ultima oară, valea ei verde, atât de îndrăgită. Când ajung la iaz, fiul ei cel mare, Tony, o ridică din mașină și o duce în brațe până pe mal, unde rămâne foarte mult timp.

Câteva ore mai târziu, după ce a absorbit cu nesaț fiecare detaliu, cu simțurile exacerbate pentru a surprinde sunetele, parfumurile și culorile care păreau mai vii decât de obicei – de o intensitate aproape orbitoare –, Babe se întoarce către copiii ei și încuviințează din cap. Ba chiar îl ia de braț pe nenorocitul de Paley, strângându-l ușor – cu o fărâma de afecțiune.

Merg înapoi spre casă cu mașina de golf și apoi, după o cină simplă cu sandvișuri, pe care Babe o refuză, se întorc în oraș.

În St. Regis, Babe renunță la bârlogul ei special din dressing. Se reinstalează în dormitor, cu încrângăturile lui de lujeri de pe pereți și cu pernele pe care sunt desenați

porumbeii cu pene de culoarea jadului.

În săptămânile care au urmat, așteptând inevitabilul sfârșit, își amintește că în grădinile ei heliotropul e la fel de parfumat ca întotdeauna, florile lui liliachii întorcându-și petalele delicate spre soare.

CODA

Participând la ultimul dineu al lui Babe pe porticul de la Kiluna, folosim șervețele împăturite în formă de cale, admirăm aranjamentele florale din mijlocul meselor acoperite cu fețe de masă de in (singura concesie făcută tradiției) și ne gândim la buchetul simplu pe care ea îl strângea în mână când s-a căsătorit cu Bill Paley, în timpul unei ceremonii modeste, cu băgare de seamă să nu atragă atenția asupra caracterului ei irascibil sau asupra faptului că el era evreu sau asupra celor două divorțuri pe care le aveau amândoi la activ.

Ne duce gândul la acel Poulet à l'Estragon din Paris, în anii cinzeci, când eram cu treizeci de ani mai tineri, în perioada de apogeu a frumuseții și vigorii.

Babe avea dreptate, vinul din sos e la fel de important ca tarhonul. Parcă simțim gustul de citrice și de vanilie din Rhône Viognier.

Ultimul desert ales de Babe e un sufleu din cacao amăruie, stropit cu Grand Marnier. Superb decorat, fierbinte, în ramekinuri individuale, cu o porție mică de frișcă alături.

– Există persoane cărora nu le place frișca, ne-ar fi spus ea, pe un ton de cunoscătoare. Mai bine s-o pui separat, să fie alegerea fiecăruia.

Și, când ridicăm lingurile din cupele cu sufleul fierbinte de ciocolată, aproape că simțim, în textura lui ușoară, singurătatea lui Babe, iar gustul dezamăgirii ei ne zăbovește pe limbă, după ce îi savurăm perfecțiunea.

Stă întins pe sofa Chesterfield, răsfoind numărul de duminică al ziarului *Times*, simțindu-se bine, transpirând din cauza caniculei. Truman a fost întotdeauna un cititor pasionat de ziare. Și-a lărgit interesul, incluzând toate cotidienele din New York, plus *Washington Post* al îndrăgitei lui Kay-Kay, căci, deși nu-i pasă de politică nici cât negru sub unghie, îi place să-și sprijine prietenii. Își ia *Garden City Telegram*, să fie la curent cu ce se întâmplă în Kansas, și, spre mâhnirea lui, *LA Times* – scris de niște zombi imbecili care au scopul de a distruge ultimii neuroni ai altor zombi imbecili, după părerea lui Tru. E timpul pregătirilor pentru apocalipsă.

Pe vremea când petrecea mult timp în Europa, ziarele s-au dovedit a fi de un real folos, ajutându-l să păstreze legătura cu lumea pe care o lăsase în urmă. Când a stat cu Jack în Taormina aproape un an, Truman cobora în fiecare după-amiază în oraș, până la chioșcurile de ziare, cu care se înțelesese să-i aducă *New York Times* în fiecare zi.

Când stă la Sagaponack sau la Verber, i se duc ziarele acolo, iar când pleacă, suspendă livrarea lor. La U.N. Plaza, Sidney, portarul, îi aduce ziarele sus și le lasă în fiecare dimineață pe preșul de la ușă, aranjate frumos într-un teanc.

Turuie ca o morișcă despre nu-știu-ce jurnalist care a lucrat pentru nu-știu-ce redactor, pentru cine-știe-ce ziar sau revistă și când. Studiază meticulos tipul de caractere ales și calitatea tiparului. E pretențios când vine vorba despre aranjarea în pagină – și să nu cumva să-i vorbești despre titluri. Percepe instantaneu orice șiretlic de captare a atenției și are un dispreț deosebit pentru cele bazate pe jocuri de cuvinte. Căci, deși nimeni nu-l întrece pe Truman când vine vorba să-și dea frâu liber fanteziei în vorbire – sau în cărțile lui de ficțiune –, e cam purist în legătură cu presa scrisă.

Simte că există o legătură specială între el și lumea presei, cel puțin așa credem noi, pentru că îi e, într-un mod ciudat, îndatorat. La urma urmei, ziarul *New York Times* a fost cel care i-a oferit tema capodoperei sale. Când stătea el așa, în pat, citind pe sărite ziarul, cum îi era obiceiul, i-a căzut privirea pe următoarea știre:

HOLCOMB, KANSAS, 15 NOIEMBRIE [1959] Un fermier înstărit, producător de grâu, soția lui și cei doi copii au fost găsiți morți în locuința lor. Au fost uciși prin împușcare de la mică distanță, după ce au fost legați și li s-a pus căluș în gură... Nu s-au observat urme de luptă și nimic nu a fost furat. Liniile telefonice au fost tăiate.

S-a oprit. Și, preț de o fracțiune de secundă, a simțit că nu mai poate respira. Citind acel scurt fragment de știre, a simțit ceva... sămânța unei povești.

Mai existau câteva informații în scurta prezentare, dar nu multe. Trei sute de cuvinte în total. Dar era de-ajuns. Truman avea instincte puternice pentru astfel de lucruri. A tot căutat tema potrivită, să poată pune în aplicare tehnicile narrative la care se tot gândise – jurnalismul ca formă de artă; adevărul ca ficțiune.

Dar nu asta e ideea – ideea e că, fără acea bucată de ziar, nu ar fi existat romanul *Cu sânge rece* și fără *Cu sânge rece* nu ar exista, de fapt, nici Truman.

Cum stă așa, pe pat, citind *Times*, se întinde să pornească ventilatorul, care flutură ziarele în timp ce se mișcă, suflând aer rece pe pielea lui transpirată.

Truman știe că e iulie pentru că tocmai a trecut Ziua Independenței, care a fost pe 4. Și nici o persoană care locuia lângă mare nu a putut evita spectacolul acestei sărbători, cu artificii lansate din barcă la intervale regulate. Zâmbește amar de fiecare dată când le aude, gândindu-se la Maggie, cum ar urla ea din cauza lor, învârtindu-se în jurul dunelor, convinsă că se întâmplă ceva rău. Biata Mags nu mai era acolo, să audă exploziile *pop! pop!* de acum trei zile – aceasta fiind prima Zi a Independenței pe care o petrecea fără ea.

Prea supărat să stea singur în casă, fără Jack și fără Mags, a chemat un taxi Hope's End și s-a dus la Azurest. A luat cina la Ouisie, unul dintre restaurantele pe care le frecventa, unde a comandat creveți prăjiți și bame, cu garnitură de găluște prăjite. Totul în mălai și stropit cu ulei fierbinte. Truman știa că nu-i face bine – dar Truman face o mulțime de lucruri care nu-i fac bine în ultima vreme. Jack nu suportă să-l vadă mâncând toate porcăriile alea prăjite – „O să-ți blocheze arterele, Truman. Ți-a un infarct pe farfurie!“ Dar apoi se gândește că e în vacanță, iar Jack nu e de față să vadă ce mănâncă, e plecat mai tot timpul la Verbier.

Stă singur pe țărm, meditănd la natura pirotehniei și ascultând o formație de jazz care cântă, acolo, pe plajă, versiuni mai lente ale unor cântece patriotice, ceea ce le conferă mai multă încărcătură spirituală. Vocile groase îl duc cu gândul la Lady Day, cu floarea de gardenia în păr, care să-i acopere pata cheală, unde și-a părilit părul cu ondulatorul. În mintea lui, cuvântul „ondulator“ e asociat exclusiv cu fetele din sud (ele îi spun „baghetă“, de parcă ar avea puteri magice; fetele Yankee îi zic doar „fier“, de parcă aranjarea părului ar fi o corvoadă). Gândul la fetele din sud îi stârnește dorul de casă. Își aduce aminte cum le citea lui Nelle și Sook poveștile lui, în bucătăria vechii case de la fermă, uneori inventând pe loc și spunându-i lui Nelle să le scrie după dictare. Lui Sook îi plăcea vocea lui înaltă și melodioasă atât de mult, încât era fericită să-l asculte citind orice cu voce tare. Ventilatorul continuă să-i sufle aer în față, iar el și-o amintește pe Sook, gingașa, blânda Sook, cum se așeza în balansoar cu trusa ei de cusut în poală, așteptând ca el să-i citească anunțurile mortuare. Aproape că i se pare că aude sunetele vechiului balansoar, iar pe ea o vede zâmbind, încuviințând din cap și continuând să cârpească o pereche de izmene. Se trezește răsfoind înapoi la pagina cu anunțuri mortuare, întrebându-se dacă să citească unul de dragul vremurilor apuse...

Și atunci face descoperirea.

Mai întâi, fața ei. Fața ei nespus de frumoasă.

Prima lui reacție e că a deschis el ziarul la pagina greșită, că acolo sunt știri din viața mondenă. Se gândește la frumusețea ei, care impresionează tot mai mult cu trecerea timpului: în timp ce orice femeie tânără și drăguță poate întoarce capete doar etalându-și prospețimea, Babe s-a desăvârșit și a înflorit – sau a înflorit și s-a desăvârșit – odată cu vârsta. Ca de fiecare dată, e fascinat de imaginea ei, nu mai vede nimic în jur.

Doar atunci începe să proceseze titlul:

BARBARA CUSHING PALEY MOARE LA 63 DE ANI;

DOAMNA MODEI ȘI A STILULUI DIN ULTIMELE TREI DECENII S-A DUS

PHASEN DE TRAUER

Se zice că prima etapă a suferinței e negarea.

Se zice: adică așa zice Kübler-Ross – dr. Elisabeth –, al cărei ghid în cinci pași de combatere a efectelor suferinței provocate de Îngerul Morții a făcut mare valvă la dineurile și prânzurile noastre cu zece ani în urmă. Cunoșteam vag teoria – atât cât să dăm impresia că știm despre ce e vorba. De atunci știm cele cinci faimoase etape – negare, furie, negociere, depresie și acceptare.

PHASE EINS: VERWEIGERUNG (NEGARE)

Truman se holbează la cuvintele pe care le citește, care pur și simplu nu pot fi adevărate.

Știe că se mai întâmplă ca fotografiile să greșească, apoi sunt nevoiți să publice o retractare pe o pagină specială în numărul din ziua următoare. Dacă nu e o glumă, sigur e o greșeală.

Caută cu disperare frenetică în celelalte cotidiene, sperând să nu găsească nimic despre Barbara Cushing Mortimer Paley, nici o fotografie cu ea, în care zâmbește senină.

Abia după ce a răsfoit ziarele *Post*, *Journal* și zombificatorul *LA Times*, căutând înnebunit de neliniște anunțurile mortuare, și după ce îi întâlnește privirea în alte trei imagini – abia atunci se gândește că *s-ar putea* să fie adevărat.

PHASE ZWEI: ZORN (FURIE)

– Bună, scumpo... aș dori să vorbesc cu domnul William S. Paley, *s'il vous plaît*.

Asta ni se pare de necrezut. A avut tupeul – tupeul *nerușinat!* – să-l sune pe Bill la birou, la CBS? Tocmai azi?

– Îmi spuneți, vă rog, cine îl caută?

O voce de recepționeră, debordând de indiferență cordială.

Ezită înainte de a răspunde, întrebându-se dacă n-ar fi mai bine să folosească vreun pseudonim ingenios, în speranța că i se va face legătura (nu că ar putea vreodată să-și deghizeze vocea pițigăiată, de om mărunțel – deci planul acesta nu e realizabil).

– Truman Capote la telefon, spune el, pe un ton ușor sfidător.

– Îmi pare rău, domnule Capote. Domnul Paley a ieșit, nu este în birou.

I se pare lui sau vocea ei a devenit puțin mai rece?

– Și când se întoarce?

– N-aș putea să vă spun, domnule Capote. Domnul Paley și-a luat concediu... Să rezolve o chestiune de familie.

Astfel grăit-a domnișoara Fort Knox.

– Bine, dragă, asta știu și eu. Tocmai de-asta sun.

Tăcere.

– Sun *în legătură* cu chestiunea de familie.

Tăcere din nou.

– Sunt un prieten al familiei. Un prieten *foarte* apropiat...

Foarte probabil că până și secretara citește ziarele, Truman. Și secretara știe că asta nu mai e adevărat...

– Sun în legătură cu ceremonia de înmormântare a doamnei Barbara Paley. Ai putea să-mi spui când și unde va avea loc?

– Îmi pare rău, domnule Capote. Nu pot divulga aceste informații.

– Cum adică, „nu poți divulga“?

– Aceste informații sunt de natură personală. Doar familia vă poate da aceste detalii.

– Ai putea atunci să-mi dai o *adresă* la care va avea loc acest eveniment ultrasecret, măcar să pot să-i spun florarului meu unde să trimită un aranjament...?

O aude șovăind.

Apoi:

– Ascultă, scumpo, eu am fost cel mai bun prieten din lume al doamnei Barbara Paley (*„AM FOST“ fiind cuvintele-cheie...*). Vreau doar să-mi spui dacă înmormântarea are loc la St. Regis sau la Kiluna.

– Îmi pare extrem de rău, domnule Capote. Dar nu pot divulga...

- Nu poți? Sau *nu vrei*?
- Domnule.
- *Doomnulee*, o îngână el, lungind vocalele. *Doomnuleee*? Nu-s taică-tu, ce naiba!
- Domnule, mă tem că *tonul* dumneavoastră nu este...
- Tonul?! *Tonul* meu? Ascultă, nenorocită îngâmfată și insignifiantă! Vreau să știu când și unde va avea loc ceremonia de înmormântare a doamnei Paley. Deci ai de gând să-mi spui, să-mi oferi informațiile de care am nevoie, sau va trebui să vorbesc cu superiorul tău?
- Îmi pare rău, domnule Capote, dar nu aveți cu cine vorbi.
- *Serioooooos*? Ei, nu mai spune. Vrei să zici că nu există o persoană care are o funcție *superioară*? Nici un director? Nici un șef căruia trebuie să-i dai socoteală?
- Mă tem că nu.
- *Mă teeeem că nu*, repetă el, imitând-o perfect. Deci vrei să spui că tu, personal – tu, *Mademoiselle Secrétaire* –, ești singura persoană responsabilă de Columbia Broadcasting System în această zi înnăbușitoare de vară...?
- Exact, domnule Capote.
- Oooh. Mai e și obraznică. *Bravo ție, domnișoară Vassar*.
- *Exact...* Ascultă, păpușo. Nu prea îmi vine a crede asta. Cred că ești o târfă nenorocită. Așa că *du-te naibii*, tu și calul tău, pe care l-ai călărit, de ai ajuns unde ești – și pe care foarte probabil îl cheamă *Bill Paley*, doar îl cunosc...!

Trânțește receptorul, fierbând de mânie.

PHASE DREI: VERHANDELN (NEGOCIERE)

C.Z. a încercat. Dumnezeu îi e martor că a încercat.

A vorbit personal cu Babe, la o cană cu ceai, când stătea lângă patul ei, apoi cu Slim, când au luat prânzul la Vadis. Bineînțeles că nimic nu a dat rezultate. Babe se așteptase la astfel de intervenții. Îl cunoștea prea bine.

După ce i-a închis secretarei lui Bill, Truman a sunat-o pe C.Z. și a implorat-o să vorbească pentru el – lamentându-se că nu a apucat să îndrepte lucrurile cu Babe cât a fost în viață; măcar acum ar putea să-l lase să-și ia *adio*. C.Z. îl ascultă în tăcere.

Despre faptul că din cauza lui *Bill* nu a reușit el să ajungă la Babe. Bill, care încă îi purta pică pentru capitolul „Așternuturile“. Despre faptul că el a scris porcăria aia ca să o susțină pe Babe, să-i apere onoarea, făcându-l de ocară pe soțul ei, care nu vedea cât de specială era ea.

Tru îi spune lui C.Z. că poate și *Slim* e de vină. Slim, de care îi e dor și pe care o adoră, dar care, după cum se *știe* prea bine, e ranchiunoasă. Despre cum i-a respins orice încercare de a-și repara greșeala și cum a ținut-o pe Babe departe de el, ca să se răzbune...

Babe ar fi vrut să fie și el acolo, n-are nici o îndoială. I-a spus chiar ea asta, din priviri, nu demult. Nu-și puteau vorbi, bineînțeles, pentru că ceilalți erau prezenți, dar a auzit-o cât se poate de clar. Babe ar fi vrut ca el s-o ajute să-și planifice înmormântarea.

Apropo de asta, știa C.Z. unde se va ține? Și când?

Ar putea scrie un omagiu – sau poate o poezie? O poezie intitulată „*Heliotrop*“, după floarea preferată a lui Babe... Ar putea *vorbi* C.Z. cu Bill și cu Slim? Se va comporta

impecabil – va face tot ce-i vor cere. Va fi, practic, invizibil, ca o muscă pe perete, numai să-l lase și pe el să participe...

C.Z. nu suportă să-i audă disperarea din voce. Știe că ceea ce a făcut Truman în *Esquire* a fost o greșeală, dar adevărul e că ne învinovățește și pe noi în aceeași măsură.

– Cum poți spune asta? Noi suntem *victimele!*

– Știam că e scriitor, ne reamintește ea, fără să stea pe gânduri. N-ar fi trebuit să-i povestiți despre treburile voastre personale. Ce *credeați* că va face cu toate acele povești?

Ascultându-l acum, atât de disperat, implorând să fie lăsat s-o vadă pe Babe o ultimă oară, chiar dacă moartă, C.Z. se gândește, fără să vrea, că și Truman e o victimă, în felul lui.

Negocierea începe să se intensifice. Nu mai menționează conspirații. Sau învinuiri. Doar imploră, cu disperare.

– Te rog, draga mea, pot veni la înmormântare? Îl întrebi, *te rog*, pe Bill? N-am să fac probleme, promit. Jur că nu pun gura pe băutura. Jur că nu iau nimic. Nici alcool, nici pastile. Vreau doar să *fiu* acolo. Cred că *Babyling* ar fi vrut...

În cele din urmă, C.Z., nemaiputând să-l audă, nemaiputând să-l menajeze, îi urlă în telefon:

– TRUMAN – pe un ton aspru, poruncitor –, OPREȘTE-TE!

Înterupându-i diatriba, sperându-l, să tacă.

C.Z. face o pauză lungă, el tremură, în așteptare.

– Nu a fost Bill. Nu a fost Slim. C.Z. inspiră adânc. *Babe* a fost cea care nu a vrut să fi prezent.

Auzind aceste cuvinte, Truman simte cum îi fuge pământul de sub picioare, retezându-i se și ultimul firicel de speranță.

PHASE VIER: GEDRÜCKT (DEPRESIE)

Expertul în artă John Richardson este cel care furnizează următoarea curiozitate.

Cu câteva săptămâni în urmă, Richardson ne povestește cum a hoinărit prin Westbury, într-o după-amiază târzie, după ce a ratat prânzul.

Tocmai se întorsese de la evaluarea unor piese din colecția doamnei X, care a durat cu o oră mai mult decât anticipase. Nu din cauză că doamna X se gândea să *vândă*, dar experții în artă au acest interes profesional, să știe cine are ce piesă și cât valorează. A fost, firește, îndeajuns de deștept să evite numele colecționarilor, numindu-i doamna X sau domnul Y, lucru pe care Truman nu l-ar fi luat niciodată în considerare. Englez, nonșalant, șarmant, fost director la Christie și biograful lui Picasso – ce putea să nu-ți placă la Richardson?

Domnea o liniște stranie în restaurant, erau orele acelea de după agitația de la prânz, înainte să înceapă pregătirile pentru cină. Mesele din lemn închis la culoare și separeurile părăsite. Sala principală goală, cu excepția unei mese, la care se vedea o siluetă singuratică, aplecată deasupra unui pahar. Plăpândă, cu gura deschisă, ca o pasăre cu gâtul uscat, care avea nevoie de apă. Richardson ne povestește că, judecând după postură și după părul rar, la prima vedere a crezut că era o persoană foarte bătrână. Un bătrânel – sau o bătrânică? Stătea într-un separeu cufundat în umbră, ascuns vederii. Văzându-i capul clătinându-se, s-a gândit că, poate, persoana aceea adormise. Apropiindu-se de o masă vecină, Richardson s-a uitat mai bine și ceva din profilul omului i

s-a părut familiar. Tocmai atunci, acea fantasmă și-a ridicat capul și l-a privit direct în ochi. A zis că a fost tare uimit când l-a recunoscut...

– Bună, Truman! Nu mă așteptam să te găsesc aici.

A încercat să-și ascundă șocul când a observat că nu părea mai tânăr nici când îl priveai în față.

– Nu trecuse *chiar atât* de mult timp de când nu-l văzusem..., ne povestește Richardson în săptămânile care urmează, în casele noastre impresionante, unde ne laudă tablourile. Câteva luni, cel mult? La licitația Fabergé, în primele zile din mai. Acum era iulie și arăta cu zece ani mai bătrân, nu exagerez.

Gura strâmbă, ușor într-o parte. Ochii care i se rostogoleau în cap. Preț de o clipă, Richardson s-a întrebat dacă nu cumva a avut sau avea chiar atunci un atac cerebral. Dar apoi pupilele și-au revenit din uitătura aceea chiorășă. A ridicat paharul care conținea ce mai rămăsese dintr-un whisky cu gheață. Ținându-l neglijent în mână, a băut ultimele picături.

– Buunăăă... (căutându-i în memorie numele)... John.

A reușit să articuleze un zâmbet vag. A chemat-o pe chelneriță, care, aflată în celălalt capăt al încăperii, părea speriată. Bărbatul acela nu semăna deloc cu Fermecătorul Truman – nici măcar Fermecătorul Ticălos Truman, făcându-le complimente dulci (chiar dacă cu limba împleticită) lui Gladys, Madge și Ruthie la Bobby Van, în Bridgehampton. Era ceva întunecat în el, ne-a lămurit mai târziu Richardson.

Chelnerilor nu le era frică de ce le-ar putea face *lor* – cu ei era întru totul politicoasă. Ceea ce le inspira teamă era faptul că părea că are de gând să-și facă rău lui însuși. Cu toate astea, chelnerița i-a dus, timidă, încă un whisky dublu, iar lui Richardson i-a înmânat un meniu.

– Doamne, ce foame mi-e! N-am pus nimic în gură toată ziua. Am fost tare ocupat cu o colecție destul de bogată... A zâmbit. Năluca nu a zis nimic, continua să privească în gol. Îmi cer scuze – n-am vrut să te deranjez. Mă bucur să te văd, Truman. Hai să ne întâlnim într-o zi la prânz, ce zici?

Invitația asta era nesinceră, dar, la drept vorbind, ce altceva poți spune în astfel de situații?

Richardson s-a așezat comod în propriu-i separeu și a ales repede o omletă și o salată, să scape cât mai repede de acolo.

Pe urmă...

– John...? *De ceee nu acum...?*

Richardson, zâmbind forțat:

– Poftim?

– Ce ar fi să vii să stai aiiiici? Să luăm prââânzul *acum...?*

O, Doamne. Exact lucrul pe care nu-l poți refuza – o invitație directă, și încă din partea unui geniu. Un geniu aflat pe marginea unei prăpăstii, capabil de orice.

Ascunzându-și stinghereala, Richardson s-a ridicat și i s-a alăturat în separeul din colț, așezându-se în fața lui, privindu-l cum își bea noul pahar de whisky îngrijorător de repede.

– Deci, Truman. Povestește-mi – la ce lucrezi în perioada asta?

O încercare de a face conversație banală. De a evita chestiunile personale, având în vedere situația dată.

– Heeeee... îngână Truman, liiiioooo... *TROP*.

– Ah, lucrezi cu tropi? se încruntă Richardson, încercând, în zadar, să înțeleagă.

– NU.

Se strădui din nou – Dumnezeu știe câte pahare de whisky băuse.

– Heeee-lío-trop.

– Heliotrop? Adică... floarea?

Năluca păru că aprobă din cap, mulțumită că a reușit să pronunțe cuvântul, adăugând – cu o expresie duioasă pe chip – un singur cuvânt.

– Babe.

– Babe... Babe Paley?

Părea o variantă dementă a jocului *Password*.

Truman încuviință din nou, dând cu putere din cap.

– Frumooooooooo Babe... Scriu 'spre... *Babe – Heelioootrop*. Va fi un... ăăă...

Nu reușea să-și amintească ce voia să spună.

– Un roman?

– Nu – o scurtă...

– ... povestire?

– *Mai lungă...*

– O nuvelă...?

– DAAAAAAAAA.

– O nuvelă despre Babe Paley, a zis Richardson, explicit.

Năluca a dat din cap:

– *Heliotrop*.

– Interesant.

– Vezi tu, eu *am iubiiiiit-o*. Am fost îndrăgostit de ea – *încă* sunt îndrăgostit de Babe.

– Înțeleg.

– Azzzi ia prânzul.

Richardson s-a încruntat, știa că Babe murise cu o săptămână în urmă. S-a gândit, firește, că Truman nu e bine informat. Dar, așa cum am spus întotdeauna, există, în general, un sâmbure de adevăr în tot ce spune Tru.

– Nu Bill... Nu Slimmm... *Babe* îi cea care nu mă vrea. Îi singura persoană care ar fi putut să mă rănească cu adevăraat. Și asta a șiiii făcut.

– Nu *tu* ai fost cel care a rănit-o pe ea, Truman? Scriind ce ai scris? și-a permis Richardson să-i amintească.

– Am rănit-o... dar *n-aaaam vrut*. Am vrut să-l rănesc *pe el*... Pe cel care a înșelat-o... Nenoroșiiitul. N-am reușit s-o văd... S-a întrerupt, pierdut în gânduri.

– Ah.

Apoi:

– John... știi ce înseamnă *inflooo-rescență*? O *inflooo-rescență* îi un mănunchi de flori, cu o singură tulpină – creangă. Floori separate – fiecare unică... Dar sunt ficssate împreună, pe același lujer... aceeași tulpină. Întooootdeauuna în grup. Nu pot scăpa, sunt țintuite acolo, una lângă alta. Înțelegi?

S-a aplecat peste masă, dorind să-l facă pe Richardson să înțeleagă. Heliotropi separați și totuși iremediabil fixați împreună. Ca niște frați siamezi... sau ceva cu două capete...

Pentru o clipă (ne povestește Richardson), Truman părea să-și fi pierdut șirul gândurilor.

Apoi, de parcă ar fi reluat discuția de la început:

– John, știi că numele de „heeliotrop“ vine de la o idee foaaaarte veche, care zice că *inflooo-rescența* își îndreaptă florile către soare?

– Nu, Truman. Nu știam asta.

Și atunci, ca și cum ar fi vrut să-i arate ce vrea să spună, Truman și-a întors chipul spre cer, de parcă ar fi căutat să surprindă raze imaginare de soare în restaurantul întunecos, de parcă le simțea căldura pe obrazul lui ca de broască râioasă.

Ochii închiși. Expresie exaltată pe față.

Richardson spune că a plătit ce a comandat și s-a scuzat să meargă la toaletă.

Când s-a întors, Truman stătea în aceeași poziție în care îl găsisese când intrase în restaurant, aplecat, mormăind fără încetare în paharul cu whisky. *Heliotrop... Heliotrop.*

Aproape imperceptibil.

Heliotrop...

PHASE FÜNF: ANNAHME (ACCEPTARE)

Zece zile după moartea lui Babe, Truman apare la televizor.

Ciudat, etapa „să-ți dai frâu liber propriilor demoni la un canal de televiziune național“ nu e inclusă, din câte ținem minte, în schema lui Kübler-Ross.

Apariția lui în cadrul emisiunii *The Stanley Siegel Show* fusese planificată de luni întregi. Să promoveze volumul încă neterminat, *Rugăciuni împlinite*, stârnind interesul maselor. Oricât de curios ar părea, a existat, într-adevăr, interes din partea oamenilor. Vremurile în care trăim nu sunt tocmai favorabile literaturii, ele promovează preocupări desfrânate, iar oamenii chiar au *vorbit* despre toată țărășenia.

Ar fi trebuit să-l oprească cineva. Dar adevărul e că nu mai are cine să facă asta.

Ajunge la studio, sau cel puțin așa ne informează sursele noastre, și reușește să înghită un pumn de Tuinal (deși unii susțin că era Thorazine) înainte să înceapă filmarea.

Stă cocoțat în scaunul rotativ al lui Siegel, cu privirea nesigură și limba scoasă, pe un fundal neutru, bej, ca toate decorurile de acest fel. Un personaj bolnav, grotesc, într-un pulover turcoaz, cu o pălărie maro așezată strâmb pe cap, așteptând filmarea. Cu ochii ieșiți din orbite și limba scoasă, seamănă cu unul dintre garguiele de pe Sacré-Coeur ale lui Babe – sau cu o jumătate de șarpe cu două capete.

Cu siguranță Spiegel a prevăzut rușinea la care îl supune – cumplita umilire. Orice prezentator cu conștiință ar fi anulat interviul.

Emisiunea începe cu o glumă, dar Truman a uitat și contextul, și poanta. Apoi începe să bolborosească ceva despre *Rugăciuni împlinite*, menționând-o și pe Babe – încurcându-le...

– Iar McCloud, Kate, nu-i cine... Nici nu am fost la *înmormântarea* ei... Nu McCloud, de fapt, vezi... Cealaltă... Nu mi sss-a dat voie la *prânZ*.. Dar acum scriu... ummmmm... despre *Heliotrop*, înțelegi.

– Da, înțeleg asta.

Intuind importanța momentului, ca orice animal de pradă însetat de sânge, Siegel îl încolțește, pregătindu-se de atac.

– Truman, mi-ai spus în culise că nu te-ai culcat de patruzeci și opt de ore. E adevărat?

– Păăăăi, m-am *culcat*, dar n-am *dormit*... Râde lasciv, savurându-și propriile gânduri. Adică mai mulți oameni... Pierde șirul, gândurile alunecându-i în altă parte. Adică viața mea e atât de *ciudaaată*. Nu sunt *ca* alți oameni.

– Da, n-am nici o îndoială... Pot să-ți pun câteva întrebări serioase?

– Sssss-sigur, băiguie Truman. Dă-i drumul. Mă simt perfect...

– Truman, vreau să te întreb – ești alcoolic?

Truman tace, gândindu-se la întrebare.

– Ooo, *Doamne*, zice el cu un aer disprețuitor, de parcă ar vrea să respingă o idee total lipsită de importanță. *Alllcoolul* e cea mai *mărunță* dintre probleme. Își dă ochii peste cap până i se vede albul din pupile, de parcă ar fi posedat de diavol. Adică, alcoolul e doar cireașa de pe tooort...

Își tot duce mâna la ochi, cu degetele unite în formă de cârlig. Are o mâncărime care nu-i trece. Râde din nou, iar publicul din sală râde cu el. O reacție pavloviană, semn de stinghereală. Dar una colectivă, fapt ce-l face pe Truman să creadă că e printre prieteni.

– Ai luat ceva, Truman? Marijuana? Cocaină? Pastile?

– Aaaaazi?

– Da, Truman, azi-dimineată.

Siegel se preface îngrijorat.

Ce nemernic, ne gândim, simțind cum se trezește în noi sentimentul de loialitate, de mult îngropat. Oricât de mult l-am detesta pe Truman pentru ce-a făcut, tot ne simțim protectoare când vedem că cineva profită de situație cu nerușinare. Bietul ticălos e atât de încrezător, ceea ce e oarecum înduioșător, habar n-are, când e vorba despre astfel de lucruri. Crede că toată lumea e pur și simplu nerăbdătoare să afle ce are micul geniu de spus.

Adevărul e că noi ne dăm seama imediat când o persoană e falsă și oportunistă.

Siegel continuă, făcând pe doctorul îngrijorat. Întinzându-i o funie cu care să se spânzure.

– Ce o să se întâmple, Truman, dacă nu rezolvi problema asta cu drogurile și cu alcoolul? Ce. O. Să. Se. Întâmple. Cu. *Truman*?

Siegel pune punct după fiecare cuvânt, pentru efect. Truman stă și se gândește, de parcă ar încerca să găsească rezolvarea unei ghicitori interesante.

– Păăăăăăăiiiiii... Bănuieesc că, în cele din urmă... O să-mi pun capăt zilelor.

– Daaaaaaa, îl încurajează Siegel, exaltat, simțind cum îi crește audiența.

Tru adaugă apoi, ca o idee ulterioară, vagă:

– O să-mi pun capăt zilelor – fără să *vreau*.

În sfârșit, după multă vreme, Truman a spus ceva ce *nu* e o tâmpenie.

Și, oricât de detestabilă ni se pare persoana care a devenit, ne plânge inima de mila lui văzându-l așa, nimicitor, în acel talk-show de mâna a treia.

*

După aceea, nu-și amintește nimic.

I se arată o înregistrare a interviului, iar el e nedumerit, uimit de propriu-i comportament. Ca și cum s-ar fi uitat la altcineva – o persoană pe care abia o recunoaște.

E *atât* de afectat, *atât* de oripilat, încât ne e teamă, de la distanță, pentru siguranța lui.

Ținem minte că Truman are un pistol încărcat în sertarul din dulapul de la United Nations Plaza. Întotdeauna i-a plăcut să se laude cu asta; i se părea că sună macho.

Mai multe persoane îngrijorate (în frunte cu C.Z.) l-au contactat pe Sidney-portarul, încredințându-i misiunea de a confisca pe ascuns revolverul pe care detectivul Dewey i l-a dat lui Truman ca suvenir după ce a fost publicată cartea *Cu sânge rece*, „cu cele mai bune urări, de la prietenii săi din cadrul Biroului de Investigații din Kansas“ – de teamă că acum îi va găsi, în sfârșit, o utilitate.

Truman pleacă în grabă la casa roasă de vreme din Sagaponack, zicând că vrea să scrie.

La urma urmei, asta-i tot ce i-a rămas. E singurul lui colac de salvare. Măcar dacă ar reuși să scrie acest capitol, acest *ultim* capitol – l-ar întrece și pe Marcel, cu cele șapte volume ale sale.

Măcar dacă... măcar dacă...

Fără nici o tragere de inimă, Jack își părăsește refugiul din Verbier și-l urmează pe Truman în Sagaponack. Se întoarce la locuința lor atât de îndrăgită cândva, ale cărei acte de proprietate încă le ține în cutiuța lui Truman. Se întoarce la vântul care șuieră pe dune. Găsește un morman de ziare pe gazon. Ținând în mână unica sa valiză, uzată, Jack le ia și le duce în casă.

– Truman? îl strigă el, deschizând ușa de la bucătărie.

Pe masă vede rămășițele ultimelor eforturi ale băiatului – borcanele cu caviar lăsate deschise. Ditto cele cu hrean și cu măslina. Ouă pe jumătate prăjite, uitate pe farfurie; o tentativă de maioneză, de un galben scârbos, pe care o refuza în restaurante. Un bol cu supă Campbell de tomate – exact ca în picturile lui Andy, cum îi spunea lui Jack – și un altul cu supă de scoici, deasupra cărora se formase o crustă. Și sticle peste sticle, așezate frumos una lângă alta pe blat – pastile, lângă votcă, lângă Orange Drink.

Jack îl găsește la mansardă, în patul din care nu s-a ridicat de zile întregi.

– Truman...

Băiatul deschide ochii și se uită la bărbatul înalt, pistruiat, din fața lui, care i se pare, în acel moment, cel mai arătos străin. Își dă seama instantaneu că trebuie să se comporte frumos ca să-i câștige afecțiunea.

– Salut, spune el.

– Salut, spune Jack, îngenunchind la căpătâiul lui.

Băiatul se uită lung la el, cu ochii umezi, zâmbind tâmp, stăpânit de timiditate în acest punct al relației lor. Contrar firii sale, se gândește să-l lase pe acest străin să facă prima mișcare.

– Ce mai faci, Truman?

- Excelent, foarte bine. Ce mai faci *tuuuuuuuu*?
- Sunt bine.
- Doar bine?

Băiatul nu se mai poate abține – se întinde și-i atinge obrazul pistruiat. Doamne, cât de atrăgător i se pare.

- Da, cam atât.

Degetele osoase ale băiatului mângâie pielea străinului, linia maxilarului, așa cum fusese și el mângâiat cândva, în timp ce zăcea într-un hamac, de o pereche de unghii de culoarea migdalei, își amintește vag...

Sau să fi fost unghii roșii, culoarea mașinilor de pompieri, legănându-l în Marele-Pat?

- Truman... nu cred că ești bine.
- Nu?
- Nu. Și mă îngrozește gândul ăsta.
- Slavă *Domnului* – și pe mine!

Se simte ușurat că, în sfârșit, a observat cineva.

Se apropie de chipul acela viril, spunându-i în șoaptă ce nu a mai spus nimănui – cea mai profundă temere a sa:

- Știi, senzația de groază începe în piept, apoi urcă spre gât... Câteodată de-abia pot să respir. Mă bate gândul să-mi pun capăt durerii. Înțelegi ce vreau să spun...?

Îi zâmbește străinului, mulțumit și ușurat că poate vorbi deschis, sincer.

Ce bărbat drăguț – cât e de îngrijorat. Și de blând.

Și totuși... uite că plânge. Plânge în tăcere, lacrimile i se rostogolesc pe obrajii pistruiați, de parcă ar fi stat în ploaie.

- Ce s-a întâmplat? Ce s-a întâmplat, dragul meu?
- Truman, nu mă recunoști, nu-i așa?

Băiatul își concentrează întreaga atenție pe chipul frumos al străinului. Oare unde-l mai văzuse?... Îi pare familiar, asta-i clar. Își fixează privirea pe pistru, adunându-și întreaga putere de concentrare – un efort herculean.

Brusc, își amintește. Mulțumit de el însuși că știa răspunsul, îi ia chipul în mâini și-l privește în ochii aceia incredibil de verzi...

- Bineînțeles că știi cine ești. Ești Jack.

Zis cu nonșalanță desăvârșită. De parcă ar fi fost lucrul cel mai limpede din lume.

Chipeșul Jack plânge în tăcere. Băiatul îl ia de mână și, uitându-se în jos, își dă seama că a udat patul. Se simte dintr-odată stânjenit.

- Jack... Îmi pare atât de rău, Jack.

Pentru ce anume îi pare rău, nu știe nici el.

- De ce, Truman? De ce faci toate astea? Imensul tău *talent*... de ce-l distrugi? De ce ne distrugi pe *noi*?

- Fac toate astea, spune băiatul, într-un moment rar de luciditate, pentru că nu pot suporta durerea altfel.

Bărbatul îl ține în brațele lui vânjoase, pline de pistrui. Se agață unul de celălalt în tăcere pentru că, la drept vorbind, nu mai au ce să-și spună.

Mai târziu Jack va merge la parter și va face curățenie în bucătărie, după ce va fi schimbat lenjeria de pat și hainele murdare ale băiatului. Îi va face baie și-l va spăla pe cap și-l va îmbrăca într-o pijama curată. Îi va face un ceai fierbinte și supă și-i va da să mănânce cu o lingură de argint. Se va așeza pe un scaun lângă patul lui și va aștepta să adoarmă, oferindu-i alinare.

Truman se va uita la el și va zâmbi, iar când va închide ochii, le va vedea și pe ele, așezate în celălalt capăt al camerei, privindu-l.

Una dintre ele are bucle aurii și buzele rujate cu cel mai intens roșu; cealaltă, păr castaniu cu șuvițe argintii și ochii de culoarea burbonului, privindu-l în timp ce pleoapele i se închid.

Când crede că a adormit, Jack se va băga și el în patul acela îngust, de o persoană, potrivindu-și poziția în funcție de cea a lui Truman cu grijă, să nu-l trezească.

– Era obosit, le va spune mai târziu Jack celor ce se deranjau să întrebe. Atât de obosit... De parcă ar fi stat prea mult la o petrecere și acum voia doar să doarmă.

ȘAPTESPREZECE. 1978. C.Z.. NEBUNIILE DE LA CLINICA . DE DEZALCOOLIZARE

Toate știm că lui C.Z. (Dumnezeu s-o aibă în pază!) îi plac la nebunie învingătorii.

Această nevoie de a reuși, de a-i ajuta pe cei din jurul ei să obțină succesul, e impregnată în fiecare domeniu din viața ei. Fie că e vorba despre vreo adormită, căreia i se pare că ar putea fi campioană la curse, sau despre vreo potaie cu trei labe pe care a salvat-o din iaz, ea își pune în aplicare acest principiu vital, neclintit, al ei, și insistă până și în cele mai lamentabile cazuri – fapt ce explică, fără îndoială, atitudinea ei față de Truman. Refuzul ei de a se lepăda de nenorocit se înscrie perfect în filosofia ei de viață. O reticență în a se da bătută. O încăpățănare optimistă care o depășește pe a noastră.

Poate că faptul că e sportivă explică acest zel competitiv. Meciul ei de tenis de sâmbătă dimineața se joacă pe puncte, în timp ce noi ne hlizim, amuzate, la plasă, și vorbim în șoaptă despre cea care stă puțin prea aproape de partenerul ei de dublu, trei terenuri mai jos, și întrebându-ne dacă nu cumva ora unsprezece patruzeci și cinci e puțin prea matinală pentru un Tom Collins.

E la fel de vehementă, în competitivitatea ei, fie că licitează la Christie's pentru biroul vechi, elegant, fie că mai cumpără un armăsar pentru grajdul ei din Templeton. Iar acesta nu e un simplu hobby, grajdurile ei se pot lăuda cu șaptesprezece boxe, în care sunt crescuți și antrenați campioni, lucru pe care Gloria îl ia în serios.

– Întotdeauna mi-am dorit să câștig, răspunde ea, râzând cu poftă, când o tachinăm pe tema asta.

Pronunțând vocalele în felul ei special, patrician, ca o pasăre elegantă, cu un croncănit ușor melodic. Stilul ei de a lungi vocalele poate fi ușor confundat de o ureche neștiutoare cu vorbitul târăgănat din sud, dar, pentru cei care îl cunoșteau bine, era tipic pentru clanul Brahmin din Boston.

În fiecare dimineață se trezește, își ia echipamentul de călărie și își antrenează caii înainte de micul dejun. Termină programul pe o zi întreagă înainte ca noi să ieșim pe ușă să mergem la prânz. Acesta-i un alt lucru care ni se pare curios – când e în New York și stă la Sutton Place, e foarte pretențioasă când vine vorba de prânz. Evită și locurile care sunt la modă, și pe cele clasice, având propria ei listă de preferințe. Uneori, gusturile ei coincid cu ale noastre. Adoră 21, bineînțeles, dar orice restaurant, credem noi, care are afișat un călăreț la intrare ocupă un loc special în inima lui C.Z.

În mod ciudat, preferă The Four Seasons altor localuri pe care le frecventăm noi. Fiind o clădire din sticlă, construită în jurul unui bazin, ne miră că lui C.Z. îi place atât de mult, doar mediul preferat de ea e dominat de estetica vilelor englezești. Carpete cu tot felul de modele care maschează urmele haitelor de câini. Carafe pe tăvi de argint, așezate la vedere în biblioteci pline cu cărți. Crose de polo și foarfeci de grădină și cizme de cauciuc pline de noroi.

Când o întrebăm de ce îi plac liniile severe, de sticlă, ale restaurantului The Four Seasons, ochii ei par la fel de limpezi și luminoși precum materialul din care e construit localul respectiv.

– Vai, *dhaaa*-ga mea, da' e atât de *maaa*-deern!

De fapt, C.Z. a reușit să înțeleagă imediat ceea ce voiau proprietarii să transmită... inovare, idei progresiste. Care să-i atragă și pe localnici, și pe cei în trecere. Înlocuind moda galică din restaurantele din Manhattan cu *noua bucătărie americană*. Adevărul e că mâncarea era mai puțin importantă. Industria era ceea ce conta. The Four Seasons era locul propice în care să fii văzut că faci afaceri.

Noi eram pe deplin mulțumite să fim centrul propriilor noastre *petits univers* la Vadis sau Basque sau Cirque, dar C.Z. ura de moarte plictiseala acestei rutine.

– Nimeni nu *face* nimic aici, se lamenta ea când ni se alătura în vreunul dintre aceste localuri. Nimeni nu ține pasul cu *viața*!

Acum, serios vorbind, comentam noi mai târziu – *de câtă viață ai nevoie ca să iei prânzul?* Treptat, am descoperit că, de fapt, C.Z. părea fascinată tocmai de lucrul pe care noi îl detestam la Four Seasons. În timpul rarelor noastre vizite, ne-am dat seama că, în jurul acelei atmosfere de agitații și progresism, eram absolut irelevante acolo. Nimeni nu știa că Babe e alergică la alune sau că Slim nu suportă smântâna. Nimeni nu-și încetinea pasul când trecea pe lângă masa noastră, în speranța că vor avea norocul să surprindă o frântură din discuția noastră.

– O, Thooooaaamne, zicea C.Z., încântată de energia locului, care nouă ni se părea cam iritantă. Ce de lucruri se *întâââmplă* între acești pereți!

– *Care* pereți? o întrebam noi, morocănoase.

Doar o cutie mare, transparentă, care ne făcea să ne simțim invizibile.

În ciuda manierelor ei tradiționaliste, C.Z. era cea mai modernă în gândire dintre noi toate. Ori de câte ori avea loc vreo schimbare în gusturi sau modă, ea o accepta cu brațele deschise, de parcă ar fi fost o călătoare dintr-o altă epocă, obișnuită cu schimbarea și acceptând-o. Fără nostalgie.

„Strașnica doamnă de vanilie.“ Așa-i spunea Truman lui C.Z. și există, într-adevăr, o anumită răceală sau nepăsare în atitudinea ei. Și totuși, sub acea răceală aparentă se poate distinge o anumită căldură. Căci, chiar dacă stilul nostalgic nu o caracterizează deloc, la fel nu o caracterizează nici nestatornicia. Odată ce ți-a devenit prietenă, îți rămâne prietenă pentru totdeauna – indiferent de cât de jos ai căzut. Odată legătura creată, C.Z. îți e devotată pe deplin, așa cum face și cu cail ei campioni, pur-sânge. Ea *vreeeaaa* ca tu să câștigi.

Știam că nu-l va părăsi. Nu ne-a mirat deloc. Și nici nu o învinovățim pentru asta. Chiar și în momentele de neagră disperare, în ochii lui C.Z., Truman are toate șansele să-și refacă viața distrusă – să depășească turma și să obțină, din nou, victoria. Așa că noi știam, când l-am îndepărtat pe Truman din viețile noastre, că ea îi va rămâne alături. Că îi va bandaja lăbuțele și îi va consola mândria rănită. Ia prânzul cu el când toți ceilalți refuză să facă asta. Îl invită la dineurile ei. Îl însoțește la teatru așa cum a făcut dintotdeauna, încă din prima noapte în care s-au cunoscut, cu zeci de ani în urmă. Poate că, ne-am gândit noi, optimismul lui C.Z. se explică prin acel etos curajos, actoricesc. Spiritul de competiție din sport i-a influențat și atitudinea, așa cum a făcut-o și scurta perioadă pe care a petrecut-o pe scenă. (Asta nouă încă ni se pare incredibil, cunoscând-o în prezenta-i încarnare.) O atitudine de spectacolul-trebuie-să-continue pe care Truman, mai bine decât oricine altcineva, o înțelege. Și el are spiritul actoricesc în sânge. Prefăcătoria unui bătrân actor de vodeviluri.

– De fapt, eu *chiar* mi-am câștigat existența o perioadă, când eram mic, dansând step pe vapoare, cu Tati. În timp ce el era la masa de cărți, eu mă străduiam să le ofer tot ce pot! Aveam și un costumăș elegant pe care mi-l dăduse Mama... Îmi spuneau Micul-Dansator-în-Frac.

Nu o judecăm pe C.Z. că a încercat să-l salveze pe Truman după dezastrul de la *Siegel Show*. Dar avem de gând să observăm de la distanță, ca niște critici imparțiali, cum actrița de odinioară încearcă să-l convingă pe Micul-Dansator-în-Frac să revină pe marea scenă a vieții.

Fusese o intervenție.

La o săptămână după moartea lui Babe și după ce Truman nu a fost acceptat la înmormântarea ei, soții Guest urmăreau emisiunea lui *Spiegel* cu oroare. C.Z. s-a întors către Winston și i-a spus:

– Asta deja-i prea mult.

Având și el experiențe dureroase (în cazul lui, lupta cu alcoolul), Winston i-a dat dreptate:

– Va muri într-un an dacă o să continue așa.

– Și ce taleent... Trebuie să-l ajutăm, dhagul meu. Cineva trebuie să încerce să-l ajute.

Și așa s-a trezit Truman înșfăcat de pe drumul din fața casei din Sagaponack, pe care se întorcea clătînându-se de la Bobby Van, și băgat într-o mașină. O victimă a unui act de răpire. Apoi s-a trezit în grădina de la Templeton din Oyster Bay, certat de o blondă ca ale lui Hitchcock, cu picioare superbe și o gură afurisit de mare.

L-au pus la umbra celor cinci tise, în grădina de la Templeton, într-un scaun Adirondack, care fusese mutat acolo anume pentru el. I s-a părut că-și amintește că tisele au o semnificație deosebită în cultura antică, dar s-a gândit că trebuie să fi fost fie un simbol al vieții, fie unul al morții, o variantă ce părea prea tulburătoare pentru a fi analizată în profunzime. Le admira forma sculpturală, creată inițial de către arhitectul peisagist Russell Page, pe care C.Z. îl împărțea cu Babe și cu Ducele și Ducesa de Windsor. Deși menite să arate ca niște abstracte aleatorii, Truman susținea de mult că vede anumite forme în structura lor frunzoasă, iar când se adunau în jurul unei carafe cu ceai de mentă și portocale, cum îi plăcea lui C.Z., el depăna tot felul de povești despre personajele care stau ascunse în ele. Poveștile deveneau și mai interesante la un pahar de Bullshot – un cocktail cu votcă, suc de limetă, Tabasco și un cub de supă de vită, pe care C.Z. îl servea cu religiozitate invitaților ei de vineri seara, care erau cazați în căbănuța de lângă piscină – căsuța de joacă a copiilor Guest, acum un motel al hedoniștilor. Sâmbătă dimineața avea obiceiul să le lase o carafă cu acel amestec unic hoinarilor ei musafiri înainte de a pleca în grabă la Clubul Piping Rock, să joace tenis.

Truman își amintea acele zile cu o nostalgie afectuoasă, dar, în dimineața respectivă, gazda lui, dând dovadă de o fermitate de neclintit, nu a vrut să-l servească decât cu ceai.

– Trebuie să recunosc, Sisszzy, s-a văitat Truman – deși îi făcea plăcere să-i pronunțe numele ca la început, când fratele ei mai mic a încercat să-i spună „soră“, dar a pronunțat sunetele care vor deveni faimoasele ele inițiale –, cred că doamna se dovedește a fi o gazdă cam zgârcită cu musafirul ei.

C.Z., în patru labe lângă un strat de flori din apropiere, și-a înfipt degetele adânc în pământ. Simțea umezeala răcoroasă a solului, în care vibra viața. Aici era cea mai fericită, cu îngrășământul și râmele și răsadurile. O atrăgea simplitatea acestei activități ce presupunea să-ți murdărești mâinile pentru a obține rezultate vizibile. Era ceva direct, clar, așa cum era și ea. Făceai un efort, aveai grijă de acea bucată de pământ, apoi știai că urmează să ai parte de roadele muncii tale.

După ce a smuls o mână de buruieni, s-a ridicat, și-a scuturat praful de pe tricoul și pantalonii scurți în care grădinărea de obicei, expunând vederii faimoasele ei picioare.

– Asta, l-a informat C.Z., așezându-se pe marginea scaunului lui în mijlocul tiselor, e o răpire. Nu o vizită de curtoazie. E o intervenție. Iar persoana vizată în această intervenție nu are dreptul să ceară nimic. Ne-am înțeles?

– Da, șefa.

– Bun! Acum să vedem, ce ți-ai dori la ultima cină?

Nu se putea abține să nu-i facă pe plac, măcar din punct de vedere *culinar*. Va trece curând la programul de dezintoxicare, indiferent dacă-i place sau nu. Va da jos rapid kilogramele în plus, fără alcoolul care-l făcea atât de balonat. Fără pastilele care-l făceau să uite de câte ori a mâncat într-o zi. Fără alimente prăjite, pe care le hălea ca să se simtă mai bine la prânzurile acelea nu foarte secrete de la Restaurantul Ouisie Azurest. Un regim de alimentație controlat, fără alcool – pentru totdeauna, dacă va funcționa planul – îl va repune pe picioare în curând. Îi putea face hatârul unei ultime plăceri.

Pupilele lui s-au dilatat de poftă nerușinată.

– OK, Sissy! N-ai cumva jambon copt, dintr-ăla *delicios*, cum aveai tu de obicei...? Învelit în miere și cu ananas deasupra? Sau macaroane cu brânză, pe care le serveai la petreceri, și care aveau un gust *divin*?

– Cred că putem încropi ceva asemănător.

– Draga mea Sis! Cum mă răsfeți!

– Ce să zic... savurează-le până mai poți. Măine începe o dietă nouă.

– Stăpâna Templeton-ului a decis.

– Exact. Acum, haide.

– Unde?

– Păi, fie o să culeg ahrdeii din ghrădina mea sau mă schimb și fac o plimbare călare la magazin. Ce preferi?

– Scumpa mea! Nici una, nici alta.

– Nu se poate, n-am încredere în tine nici cât negrul de sub unghia ta. Când m-aș întoarce, te-aș găsi cu șase pahare de Orange Drink băute...! Deci ce alegi? O plimbare plăcută sau mă ajuți să culeg?

– Sissy, ce-ar fi să iei o pauză, doar îmi porți de grijă tot timpul. Iar eu vreau doar să mă întind la soarele ăsta cald, acolo, lângă piscină. O să închid ochii și o să mă prefac că sunt în cel mai *exotic* concediu. Și-ți dau cuvântul meu că nu pun gura decât pe sticla de apă!

C.Z. s-a lăsat înduplecată, dar doar după ce i-a instruit pe servitorii de la bucătărie să fie cu ochii pe Domnu' Capote. Apoi, s-a îmbrăcat cu pantalonii de călărie și cizme și s-a dus la grajduri.

Când s-a întors, o oră mai târziu, l-a găsit pe Truman moțând ca un copil într-un șezlong, ținând în brațe o pernă, de parcă ar fi fost perna lui favorită, fără de care nu putea dormi. Pe jos, lângă el, o sticlă inofensivă de Perrier. Doar mai târziu, când a observat că limba i se împleticea în gură în timp ce povestea tot felul de basme năstrușnice și că părea să manifeste o predilecție ostentativă pentru „berea lui Adam“ – doar atunci s-a gândit să verifice sticlele acelea mari de Perrier din care băuse toată seara, ca să descopere că apa fusese înlocuită cu vodcă, astfel că el a băut tărie nediluată în doze de câte un sfert de litru.

Doamnelor și tonților, avem plăcerea de a vă oferi piesa jucată de doamna Winston Guest, din Oyster Bay, și de musafirii de la Palm Beach, intitulată...

NEBUNIILE DE LA CLINICA DE DEZALCOOLIZARE

PROLOG

CENTRUL DE TRATAMENT HAZELDEN

PACIENT.....TRUMAN CAPOTE

ÎNSOȚITOR.....C.Z. GUEST

ALTITUDINE: 2 743 M

VITEZA AERULUI: 482 KM/H (260 NODURI)

TIMP ESTIMAT PÂNĂ LA DESTINAȚIE: 2 ORE și 55 MIN

Au zburat de nenumărate ori împreună de-a lungul anilor. Între Idlewild, apoi JFK și Palm Beach International. Au zburat în Mexic, s-o vadă pe Marella. În Caraibe, să stea cu draga lui Babe.

Lui Truman întotdeauna i-a plăcut să zboare. Și, deși s-a bucurat de multe ori de intimitatea avionului CBS al soților Paley sau de luxul din cel al soților Guinness, cu mobilierul Louis XIV, exista ceva care-l atrăgea la zborurile *comerciale*.

– Îmi plac la nebunie fetele alea drăguțe, cu fustele lor scurte și pelerinele și pălăriile elegante, împingând cărucioarele alea simpatice... (Că veni vorba...)

Și-a întors capul să vadă pe unde a ajuns, pe culoar. C.Z. l-a înghiontit în coaste.

– Nici să nu-ți treacă prin cap, dom'le. Ești pedepsit. Pentru isprava de aseară.

– Dar, Sissy, așa am și spus, că nu pun gura pe nimic altceva decât pe sticle de apă! N-am făcut nici o promisiune în legătură cu ce era în ele...

A rânjit, privind-o pieziș... dar ea nu i-a răspuns la zâmbet.

– Truman. Nu e frumos din partea ta.

– Nici n-am zis că e.

– Te duc la Hazelden, fie că-ți place sau nu, și nu te scap din ochi până nu te predau personal unui doctor.

– În cazul ăsta, draga mea, ar trebui să sărbătorim până mai putem.

Piciorul îi tremura. Iar la tâmpile i se formau picături de sudoare.

– O, *nuuuuuu*. Mâine, când te predau, trebuie să fii perfect treaz.

– Păi, asta-i o prostie.

– Cum așa?

– Dacă mă predai treaz, ce-o să mai remedieze ei?

În zâmbetul acela plin de sine, ea a regăsit o urmă din vechiul Truman.

– Of, Truman. Trebuie să te oprești. O să... o să pățești ceva ghroaznic dacă nu te oprești.

Tocmai atunci a ajuns căruciorul cu băuturi în dreptul lor și o stewardesă îmbrăcată într-o vestă ruginie și cu cravată la gât i-a întrebat cu un aer indiferent:

– Cu ce vă pot servi?

– Două cafele, a răspuns C.Z., în numele amândurora. Fără lapte.

Truman a strâns-o de braț, cu o mână tremurândă.

– Dragă mea, te rog. Doar de data asta. Nu mă simt prea bine. Inima e de vină – cred că mi se frânge.

C.Z. l-a privit cu atenție și i-a deslușit teroarea din ochi.

– Te implor, Sissy – doar un păhărel, să mă calmez.

Lăsându-se înduplecată:

– Bine.

– Scumpo, s-a adresat el stewardesei, dă-ne, te rog, și două pahare de whisky.

– Cu apă minerală?

– Nu, simplu.

Ea a turnat în două pahare și le-a așezat pe tava din fața lor. Înainte de a apuca să-i mulțumească sau să-i spună cât de mult îi *place* cravata ei, care o făcea să semene cu *Annie Hall*, încă la modă, ea deja servea următorul duo de pasageri.

– Mă rog. Bănuiesc că nu te poți aștepta la stil și eleganță într-un zbor spre *Minnesota*.

C.Z. s-a uitat la el cum a apucat paharul cu ambele mâini și l-a dus la buze cu nerăbdare. A observat, mâhnită, că dinții îi clănțăneau pe marginea paharului.

L-a golit dintr-o singură înghițitură, iar corpul i s-a calmat vizibil.

– Mulțumesc, draga mea, a șoptit el.

S-a lăsat pe spatele scaunului și a închis ochii, satisfăcut. Corpul lui a devenit atât de nemișcat, încât, preț de o clipă, C.Z. s-a temut că nu mai respiră.

– Truman?

– Spune-mi o poveste, Sissy.

– Țsta-i domeniul tău.

– Nu, nu e. Toți avem povești de spus, draga mea. Iar tu ai una deosebit de interesantă. O adevărată capodoperă – în cinci acte pline-ochi cu acțiune.

– A, da...?

– Sigur că da. A deschis ochii. S-a întins după paharul ei... Pot? După ce ea încuviință din cap, el luă o înghițitură modestă, hotărât parcă să savureze băutura încet de data asta. Povestește-mi despre Lucy.

– Lucy?

– Da, draga mea. Povestește-mi despre frumoasa Lucy Cochrane, *debutante extraordinaire*.

C.Z. și-a dat seama unde bate.

– Truman, cunoști povestea asta.

– Da, dar vreau să te ascult pe *tine* spunând-o, a zis el, anticipându-i un oftat. Te rog! În scurt timp voi fi în Alcatrazul clinicilor, blocat într-un grup din ăla de sprijin înfiorător, în mijlocul unor nulități din Midwest care se tot plâng de brutele de soți pe care le au sau de plozi și cum au ele nevoie doar de un pumn de pastile ca să poată face față corvezilor zilei... În seara asta, în timp ce beau acest pahar, spune-mi ceva ce vreau să aud. Tonul lui era atât de implorator, încât ea cedă. Ca întotdeauna, îi mânca din palmă. Uite, încep eu. Cortina se ridică și o înfățișează pe Lucy Cochrane, debutanta de vanilie. E cea mai rafinată debutantă pe care a văzut-o Bostonul vreodată, cu excepția unui singur mic defect...

C.Z. a zâmbit. Adevărul e că lui Lucy Cochrane nu-i pasă nici cât negru sub unghie că e debutantă. Cea mai mare ambiție în viață a lui Lucy Cochrane este să reușească să iasă din înalta societate, o dată pentru totdeauna.

Până și expresia feței lui C.Z. părea să sugereze vechea ei personalitate, de când avea nouăsprezece ani și era stăpânită de dorința de a scăpa.

Actul I

DEBUTANTA CEA REBELĂ

Totul a început cu mici gesturi de sfidare.

După ce a fost desemnată sărbătorita absolută a sezonului din anii '37-'38, Lucy – sau C.Z., cum îi spuneau cei apropiați – și-a petrecut majoritatea timpului la petreceri, bând cocktailuri dintr-un flacon pe care-l ținea ascuns, pentru a adăuga ceva în paharele mici de șampanie, și numărând orele până când se putea întoarce la grajduri, să călărească. De fapt, singurii tineri din Boston care îi treziseră interesul erau bătașii de la Red Sox, pentru care avea o slăbiciune deosebită, și echipa de hockey pe gheață Bruins. Adevărul e că Jack Kennedy și toată gașca de la Harvard o plectiseau de moarte, cu vocalele lor nazale (cam la fel cum le pronunță ea, deși mult mai puțin melodioase) și cu discuțiile lor insipide (iar asta nu o caracteriza deloc). Un lucru îi era clar – ambițiile ei depășeau granițele regiunii în care se născuse, în sufocanta Noua Anglie.

Începuse să se întâlnească cu un tânăr chipeș pe care l-a întâlnit pe plajă și care era stabilit în Boston, la Paza de Coastă. Jucase în câteva filme în California înainte de război. Un star pe nume Victor Mature. Îl văzuse în trei filme: în rolul principal, de tânăr romantic, în *No, no, Nanette*; în cel de om al cavernelor, îmbrăcat în piei, în filmul *One Million B.C.*; și în rolul de spadasin neînfricat în *Captain Caution*. Într-o noapte, în timp ce se plimbau pe ponton, Victor s-a oprit și i-a luat bărbia în mâna lui uriașă. Ea crezuse că avea de gând să-i întoarcă fața în sus spre el și să o sărute în lumina lunii, dar el doar s-a uitat cu atenție la trăsăturile ei, apoi la profil, examinând fiecare unghi. S-a uitat și ea lung în ochii lui cu pleoape grele (în legătură cu care nu se putea decide dacă i se păreau atrăgătoare sau respingătoare), apoi la buzele lui pline și a așteptat. În cele din urmă, el a zis, cu vocea aceea groasă a lui, de star:

– Știi ceva, chipul tău e potrivit pentru lumea spectacolului. Bărbia are forma corectă, iar nasul ți-e îndeajuns de scurt. Așa și trebuie, altfel, când bate lumina, o să se vadă o formă neplăcută în umbra proiectată. Deși tu nu ai nevoie de lumină... Ești ca luna de pe cer – luminată dinăuntru.

Victor a fost cel care i-a dat ideea. Adică să nu devină actriță de dragul de-a juca în filme, ci să joace cu scopul de a-și păta reputația, atât cât să o facă o partidă nedorită, când venea vorba de căsătorie, pentru bărbați „potrivii” din „familii potrivite”.

Într-o lună a recrutat-o pe sora ei și alte câteva debutante să i se alăture într-un cabaret pe acoperișul de la Ritz din Boston. A cântat „Blue Skies” a lui Irving Berlin – puțin cam fals, dar asta se putea trece cu vederea pentru că arăta de-a dreptul extraordinar, într-o rochie de seară de culoare deschisă care-i pune în valoare corpul athletic, cu o tăietură până sus pe coapsă, fapt ce-i scotea în evidență picioarele, despre care toată lumea spunea, când purta costum de baie sau pantaloni scurți de tenis, că sunt nemaipomenit de frumoase. Se pare că întregul Boston a fost, la un moment dat, să vadă ce tertipuri mai pun la cale Debutantele Rebele de la Ritz, iar Lucy a fost extrem de mulțumită când grupul de la Harvard a tratat-o ca pe o femeie decăzută – sau cel puțin una rătăcită temporar.

S-a plimbat prin Boston în Chevroletul decapotabil, cu Victor Mature, savurând martini dintr-un termos și sărutându-se în public.

Mama ei a fost, bineînțeles, oripilată.

Într-o seară, Victor a invitat un bărbat. Slab, ten închis, păr lucios și privire lacomă. S-a așezat la o masă de la marginea scenei și le-a studiat pe fiecare dintre tinerele doamne cu un ochi de cunoscător. Intensitatea privirii lui le stânjenea pe celelalte fete, i-au spus ele mai târziu lui Lucy, dar ea s-a uitat fix în ochii lui fără să clipească.

După ultimul cântec, sirenele s-au alăturat clienților regulați. Lucy și-a dat după ureche o șuviță rebelă, de culoare blond-platinat, și a băut din paharul ei cu coniac Alexander. Victor i-a pus mâna pe braț și i-a spus:

– Domnul Shubert e producător, Luce. Pe Broadway. Conduce Organizația *Shubert*...?

Lucy dădu din cap și zâmbi, de parcă ar fi ridicat din umeri, neștiind despre ce e vorba.

– Scumpa mea, care e numele tău? Prenumele, a întrebat el, cu accent slav, perceptibil chiar și în vacarmul acela de voci și muzică.

– Lucy.

– Lucy, vrei să fii actriță?

– Nu neapărat. Dar aș vrea să fiu cineva.

– Atunci ascultă-mă pe mine. Nu știi să cânti și, din câte văd, nu știi nici să dansezi – deși lucrul ăsta nu a fost niciodată un impediment pentru doamnele din lumea spectacolului. Ce vreau să spun e că nu ai talent. Dar ai chipul de care e nevoie în cinema. Îl recunosc de la distanță – iar tu, draga mea, îl ai. Un chip de vis.

Lucy a simțit cum obrajii ei palizi se înroșesc, dar a acceptat cartea lui de vizită.

– Mulțumesc, a spus ea.

– Sună-mă.

– Așa o să fac.

Și așa făcu.

SCENETĂ

ALTITUDINE: 8,534 KM VITEZA AERULUI: 740 KM /H (399 NODURI) TIMPUL ESTIMAT PÂNĂ LA DESTINAȚIE: 2 ORE și 12 MIN

– Biata de tine... Chiar nu știai cine e *Shubert*?

– Habar n-aveam.

– Credeam că *toate* actrițele aspirante știu de Organizația Shubert.

– Dragul meu, singura mea ambiție ca actriță a fost să fiu destul de bună pentru a fi alungată din Boston.

– Și ai reușit?

– Și încă cum!

A zâmbit larg, și-a luat paharul de la el și a început să bea. Când a văzut-o pe Annie Hall întorcându-se cu căruciorul de băuturi, Truman s-a uitat la C.Z., implorând-o din priviri.

Ea a oftat și a cedat.

– Nici un strop de alcool de mâine, amice.

– Jur cu mâna pe inimă, draga mea. Făcându-i semn stewardesei: *Domnișoară...?*

– Domnule?

– *Le même encore, s'il vous plaît.*

Fata s-a uitat la C.Z., care a încuviințat din cap. Li s-au adus băuturile – iar C.Z. a așezat paharul lui Truman pe tava dinaintea lui.

– Și spune-mi, draga mea, a fost minunat?

– Ce să fie minunat?

– Cum ce, *Nebuniile*, bineînțeles. Să pici pe scenă. Să fii aproape goală și să se uite la tine toți perverșii ăia cu poftă și invidie și dorințe *arzătoare*...

– Acasă le-am spus tuturor ce grozav e, asta-i clar.

– Dar de fapt...?

A băut cu poftă din paharul cu whisky. Ea a tăcut, dându-i răgaz corpului să-și amintească senzația pe care o avusese când trebuia să țină ridicată o cușcă enormă – cu aripi de liliac deschise pe o distanță de un metru și jumătate în fiecare parte, decorate cu mărgelile de parcă erau un candelabru supraîncărcat. Încercând să-și mențină echilibrul, cu buclele în toate direcțiile, sub o pălărie imensă. Cu zâmbetul electrizant pe chip și cu mușchii obrazilor pulsând spasmodic din cauza efortului.

– De fapt, eram plictisită de moarte. Plictisită de costumații. Plictisită de lumini. Plictisită de stat în picioare, de umblat, de menținut vreo poziție până nu-mi mai simțeam brațele.

– Dar ai fost și tu, cu siguranță, atinsă – chiar și puțin – de febra showbizului.

– Absolut deloc.

Actul II

FATA ZIEGFELD

Contractul ei era clar. Era o animatoare – nu o dansatoare.

După cum bine și-a dat seama domnul Shubert, nu știa nici să danseze, nici să cânte. Dar strălucea pe scenă. Numele ei a fost scris ultimul, cu caractere mici. Nu avea un rol principal, era a treia blondă de la stânga. Chiar și așa, atrăgea priviri.

– Fata aceea *foarte* blondă, se spunea.

– Fata aceea petrecăreață din *înalta societate*, se șoptea.

De regulă, costumația ei era albă. Albă, ca să se potrivească cu blondul platinat al părului ei, o culoare atât de deschisă, încât părul părea transparent în lumina de pe scenă. Cu perle albe, plasate strategic pentru a acoperi părțile scandaloase, lăsând prea puțin loc fanteziei.

Apogeul serii ei era când scăpa de greutatea costumului. Când își dădea jos roșul acela țipător de pe buze și se îmbrăca în hainele ei confortabile din stofă Harris și își punea mocasinii, apoi mergea cu ceilalți la barul de pe West 45, la un pahar de coniac Alexander. Erau multe petreceri, la care participau persoane mult mai interesante decât cei din Liga Juniorilor din Boston; petreceri la care lumea nu purta perle. Așa l-a cunoscut pe cel care-i va pune în scenă următorul act, la o petrecere de inaugurare sau ceva de genul ăsta.

Petrecerea cu pricina s-a ținut sus, deasupra orașului, în Sala Rainbow de la etajul șazeci și cinci al hotelului Rockefeller Plaza. Pășind în acea sferă de sticlă dintre nori, s-a simțit ușoară și spumoasă ca o bulă umană de șampanie – iluzie amplificată de părul monocrom și de rochia de seară pe care o purta.

Auzise despre ringul de dans rotitor, conectat în mod inteligent la o orgă Wurlitzer, care avea lumini ce-și schimbau culorile în funcție de stilul fiecărui cântec.

Formația era în toiul spectacolului, într-o atmosferă aurie, strălucitoare, pe ritm de foxtrot. A urmat o rumba lascivă, trandafirie, un cha-cha pe roșu aprins, apoi ritmul a alunecat într-un vals lent, albastru. Acela a fost momentul când a abordat-o el. Remarcabil de chipeș, cu pomeți înalți, trăsături bine conturate și mustață bej, tunsă frumos. Intervenii politicos, luând-o în brațe. Ea a zâmbit distant, formal, și și-a pus degetele lungi pe umerii lui lați.

– O, bună seara, a spus ea.

– Bună seara, a răspuns el, buzele de-abia mișcându-i-se.

– Minunat, nu-i așa?

– Ce anume?

– Acesta e primul dans pe o culoare rece. Într-adevăr, erau înconjurați de o luminiscentă albastră, de parcă încăperea era scaldată în lumina lunii. Îmi plac mai mult culorile reci. Ție nu?

– De ce?

Colțurile buzelor lui încercau vag să schițeze un zâmbet, scoțând la iveală gropițele de sub pomeții lui proeminenți.

– Păi, bănuiesc că se potrivesc temperamentului meu. La urma urmei, o fată poate îndura căldura o perioadă, dar apoi vrea un pahar mare cu apă.

Atunci el a zâmbit larg, iar ea a putut vedea ce se ascundea sub expresia aceea severă. În mijlocul acelor trăsături frumoase, puternice, un set de dinți mari, ca de iepure. Misterul a fost înlocuit pe loc cu blândețe. Afabilitate.

– Asta nu mi se pare greu de crezut. Ai tu ceva special – se observă chiar și de la distanță. Un fel de răceală, bănuiesc. Un fel de detașare.

– O, Doamne, chiar fac o astfel de impresie proastă?

El a zâmbit și mai larg, lăsând să i se vadă dinții lați.

– Nu, nu. E vorba despre altceva... Nuanțe calde, ascunse dedesubt. E bine. E bine să ai ceva ațâțător.

Valsul a ajuns la final, iar formația a început să cânte o variantă a melodiei „Mood Indigo”. Când ea s-a retras, el i-a oferit din nou brațele.

– Pot?

Ea a zâmbit și a acceptat noua invitație. Îi plăcea zâmbetul lui de iepure. Era dezarmant. După ce s-au legănat pe acordurile solo ale clarinetului, el i-a spus:

– Mă cheamă Darryl, apropo.

– Încântată. Lucy.

– Dacă nu sunt prea îndrăzneț, cu ce te ocupi, Lucy?

Adoptând accentul ei Brahmin cel mai puternic, zise:

– E *foarte* nepoliticos să întreb o doamnă ce ocupație are. Și e la fel de necuviincios să fiu întrebată ce vârstă am sau dacă-s divorțată sau dacă sunt mamă.

– Ești?

– Nu. Nu. Douăzeci și patru. Incertă. În ordine inversă.

– Cu riscul de a părea banal, ți-a mai spus cineva că ai un chip potrivit pentru filme?

– Da.

Indiferența ei l-a făcut să râdă.

– Și cine ți-a spus, dacă-mi permiți să te întreb? Vreun profesor? Tatăl tău? Vreun tip...?

– Victor Mature.

– Nu, zău? Dinții i-au strălucit în lumina devenită acum liliachie. Am cumpărat cei patru ani rămași din contractul lui cu Hal Roach. Am plătit optzeci de mii pentru el. De îndată ce se termină războiul, eu...

– *Dumneavoastră* ați cumpărat contractul lui Victor? Dar eu credeam că vreun studio...

– Exact. Twentieth Century Fox.

– Tu ești Fox?

– Nu, draga mea Lucy. Dar aș putea fi. Eu sunt Zanuck.

– Ah, am înțeles. Da, am auzit de dumneavoastră de la Victor.

– Întotdeauna am fost de părere că omul acela are atingerea lui Midas. Publicul îl adoră – orice film în care apare se transformă în aur. Dar regizorii nu văd asta – încă nu. Se limitează doar la înfățișarea lui. Ei cred că e doar mușchi, fără pic de creier. Dar eu am planuri mari pentru el.

– Asta-i minunat, domnule Zanuck.

– Darryl.

– Darryl.

– Recunosc o vedetă de la un kilometru. Sau cel puțin potențialul de vedetă.

– Bănuiesc că e nevoie de un talent deosebit pentru asta.

– Da, așa e, Lucy, iar acum, ca să fiu sincer, recunosc asta în tine.

– Ah, a zis ea, neștiind ce să răspundă.

– Mda. Ce ai zice să-ți aranjez o probă?

- Ha.
- Cum adică, „ha“?
- Păi, în primul rând, n-am deloc talent. Dar deloc.
- Așa zici?
- Nu știu să cânt și nu știu să dansez – foarte probabil că nu știu nici să joc un rol.
- Și cine ți-a spus asta?
- Domnul Shubert. De la Organizația Shubert.
- Înțeleg. Care Shubert?
- Toți.
- Ce-ai zice, Lucy... Lucy și mai cum?
- Cochrane.
- Ei bine, ce-ai zice, domnișoară Lucy Cochrane, de următoarea propunere: iei avionul până în California, te prezinți la probă și apoi vedem noi cine a avut dreptate. Pot rezolva în așa fel ca Victor să fie și el prezent, să te simți relaxată. Ce zici? Toate fetele vor să apară în filme, nu?

Ea a ridicat din umărul ei palid.

- Vinerea viitoare e prea repede?
- Nu pot, sub nici o formă. Am spectacol.
- Spectacol? Parcă ziceai că nu faci parte din showbiz.
- Am zis despre ocupația mea că e *incertă*.
- Ce spectacol?
- *Nebuniile Ziegfeld*.
- Rolul principal?
- A treia blondă de la stânga.
- În cazul acesta, a chicotit el, amuzat de sinceritatea ei, în timp ce se îndreptau în pași de dans spre bar, nu prea ai de ce să stai pe gânduri, nu-i așa? Vii la Hollywood, iar acolo, după cum intuiesc, te voi face vedetă. Ca pe prietenul tău, Victor. Zicând asta, a luat două cupe de șampanie de pe o tavă și i-a întins una lui Lucy.

- Pentru viitorul nostru.
- Nu știu ce să zic, e o ofertă foarte tentantă, Darryl, dar, cum spuneam, am deja altceva planificat. Da' poate mă răzgândesc. Îmi dai, te rog, cartea ta de vizită?

El a scos o carte de vizită dintr-un portvizit de argint pe care îl ținea în buzunarul de la vestă.

- Poftim, Lucy Cochrane. Mă vei suna... Și încă destul de curând.

Ea a continuat să-și bea șampania, păstrându-și gândurile pentru ea, în spatele atitudinii reci și politicoase. Dar, după alte două săptămâni în care a trebuit să ridice coliviile alea de păsări încărcate cu mărgele pe scena de la Imperial, o nouă probă, de orice fel, i s-a părut o provocare binevenită.

În camera ei de la Ritz, a ridicat receptorul și a format numărul biroului lui Zanuck, iar el a rostit doar șase cuvinte scurte:

- Lucy Cochrane... Știam că vei suna.

Actul III

VEDETA LUI ZANUCK

– Bine, Lucy, să încercăm din nou, a auzit vocea lui Zanuck, când aparatul de filmat era oprit.

Stătea acolo, stângace, uitându-se în gol. În neant. Auzea zgomote în spatele aparatului de filmat și, din când în când, pe cineva tușind. Alții șopteau, era clar, mai mult ca sigur îi criticau interpretarea (dacă se putea numi așa – avea oarecare îndoieli).

Făceau probe în care ea avea un anumit rol, într-un anumit film, așa cum au mai făcut de nouăsprezece ori în ultimele opt luni de când era acolo. Eșuase de nouăsprezece ori.

A trecut auditiia inițială (datorită frumuseții). I s-a oferit pe loc un contract de șapte ani, de aceeași durată cu cel al lui Victor Mature – căruia jumătate dintre actori îi spuneau „Manure”⁴⁶. Și apoi au început săptămânile de instruire. Lecții de vorbire și dicție. De mișcare. Studiul scenei. S-a alăturat gloatei de fete care umblau cu cărți pe cap și care luau întregul proces *foarte* în serios. I-a trimis lui Zanuck o fotografie în care ținea pe cap o podoabă Ziegfeld de un metru și jumătate, cu mențiunea: MAI MULT DECÂT CĂRȚI...! Era invitată la toate petrecerile și premierele, fotografiată de către departamentul de publicitate, care s-a folosit de imaginea ei de Debutantă Rebelă și a relatat despre întâlnirile ei aranjate cu actori tineri și bine făcuți, care o scoteau la cină la Musso & Frank.

– E doar o chestiune de timp – și de un șenariu potrivit, a liniștit-o Zanuck, cuvântul „scenariu” împiedicându-i-se între dinții de iepure. Vei reuși. Eu nu mă înșel când descopăr o vedetă. *Răbdare*, draga mea.

Dar Lucy și-a dat seama că era un caz pierdut. Își auzea propria voce – atât de inexpressivă. Lipsită de moleșeala aceea dulce, pe care o avea în starea ei naturală. Își simțea mușchii crispându-i-se, formând un fel de scut protector, când i se cerea să umble într-un fel sau altul. Simțea că face mișcări prea sacadate în timp ce ridica receptorul și se prefăcea că spune „alo”. Începuse să-i fie groază de scene cu telefonul, la probe. Groază când trebuia să citească scenariul acela plictisitor, darămite să învețe replicile. Nu avea deloc chef să-și aleagă hainele, să le îmbrace și să meargă la filmări, unde clacheta aceea ridicolă, cu braț de zebra, pocnea în fața ei, pentru ca apoi, timp de patru minute – sau poate nici atât –, să interpreteze la comandă, de parcă ar fi fost o focă surdă.

Prefera să citească cărți, nu scenarii – sau, mai degrabă, îi era dor să-și petreacă timpul afară. Să călărească pe câmp, pe un cal pursânge, așa cum făcuse toată viața în Boston. După nouă luni de eșecuri, Lucy se săturase.

Într-o dimineață de august, când căldura era atât de apăsătoare, încât parcă te sufoca, Lucy Cochrane nu s-a prezentat la studio pentru ora de dicție. Absența i-a fost observată și la ora de interpretare, unde un tânăr cu trăsături aspre a rămas fără parteneră. Domnul Zanuck a fost informat până la ora prânzului, iar el – Lucy fiind un fel de proiect favorit al lui – s-a ocupat personal de chestiune. I-a lăsat patru mesaje, care au rămas fără răspuns. A sunat acasă la ea, pe Doheny Drive, dar degeaba, nu mai era cine să răspundă.

Lucy se trezise în dimineața aceea cu sentimentul că știe ce are de făcut. Aerul nemișcat avea o anumită claritate, în stagnarea lui. Parcă și-a dat seama că în acel loc ciudat, în acel templu al visurilor de plastic, nu exista viață. Foarte probabil că era suportabil pentru cei care-și doreau asta foarte mult. Ei puteau să aibă răbdare. Puteau să stea acolo încă șapte ani, urmărind cum li se veștejește potențialul în aerul acela lipsit de viață. În capul ei, aceea tăcere a făcut-o să-și dea seama că era un loc fierbinte – un loc în care mocneau doruri în culori de roșu aprins și portocaliu carbonizat. Pe când ea era o substanță de un albastru de gheață. Nu și-a dorit asta niciodată. Nu fusese niciodată visul ei, așa că de ce să-și mai irosească timpul în locul ăsta? Cu sau fără contract, nu era o sclavă și nu putea

fi reținută cu forța. Ca și cum ar fi fost cea mai simplă și clară decizie din lume, s-a ridicat, și-a luat costumele și fustele și pantalonii scurți din sertare și le-a pus frumos în valiza de pe pat. A ieșit din casă în lumina orbitoare și nu a privit nici o clipă înapoi.

– Cum adică, pleci? a urlat Zanuck la telefon, când l-a sunat ea de la un telefon public din Gara Union. Unde pleci?

– Încă nu știu sigur.

– Cum adică, nu *știi*?

– Încă nu m-am hotărât unde vreau să ajung.

– Să ajungi? Îți spun eu, ajungi la studio până mâine dimineață la ora 9.

– Îmi pare extrem de rău, Darryl, dar n-am să mai fiu aici.

– Ai uitat că ai semnat un contract.

– Da, e păcat, într-adevăr – îmi pare rău și pentru asta.

– N-o să mai obții niciodată un rol, dacă faci asta.

– O, *Slavă Domnului*, atunci.

– Lucy, draga mea, ascultă...

– Rămâi cu bine, Darryl. O să te anunț de îndată ce mă hotărâsc unde vreau să merg.

Zâmbind mulțumită, a pus receptorul la loc și a ieșit din cabina telefonică, hotărâtă să găsească un loc unde să bea ceva, să-și sărbătorească eliberarea.

SCENETĂ

ALTITUDINE: 11,277 KM VITEZA AERULUI: 901 KM/H (486 NODURI) TIMP ESTIMAT PÂNĂ LA DESTINAȚIE: 55 MIN

Truman a căutat-o cu privirea pe stewardesă, dar n-a văzut-o nicăieri. Neavând de ales, a scos dintr-un buzunar interior al hainei de in un flacon argintiu.

C.Z. a ridicat o sprânceană critică:

– *Chiar așa...?*

– Păi, draga mea, ce *puteam* să fac, să o tot *țin ascunsă*, iar noi să stăm pe uscat? Și-apoi, o s-o confیște doar mâine, când mă controlează, așa că m-am gândit să mă simt bine până mai pot...

– Ulthima. Bine. Ai înțeles?

Îi era greu să-i reziste când era Truman-de-Odinioară. Fericit, volubil. În ultima vreme nu prea a fost el însuși.

– Cum spui tu, șefa. Da' până una-alta, nu vrei o gură, să te răcorești un pic?

Ea a împins paharul de pe măsuță spre el, iar el a deschis flaconul și a turnat cu grijă, încercând să-și stăpânească tremurul mâinilor.

– Știi ceva, prietene... vei fi ca nou în scurt timp. *Trebuie*.

Drept răspuns, el a ridicat din umeri și a luat o înghițitură zdravănă.

– *Trebuie? De ce?*

– Truman, dragul meu, încă mai ai de scris multe lucruri minunate. Tu ești un campion. Apoi, cu convingere vehementă: Ești un *învinghător*.

El a privit-o cu ochii larg deschiși:

– Scumpa mea Sis, chiar crezi că...? După tot ce s-a....?

Vocea i s-a stins.

Ea a așezat paharul deoparte, l-a apucat de braț și l-a scuturat cu putere:

– Tu, Truman Streckfus Persons Capote, ești cel mai bun scriitor pe care-l știu, și încă mai ai multe de oferit. Trebuie să le arăți tuturor că s-au înșelat. Tu crezi cele mai frumoase opere de artă.

– Dar, Sissy! Nimănui nu-i pasă. E prea târziu.

– Ascultă-mă cu atenție. Nu e *niciodată* prea târziu să-ți revii și să câștigi cursa.

L-a privit fix în ochi, până când el a clipit cu pleoapele lui de fluturaș și și-a coborât privirea spre paharul cu băutură.

– Mai puțin Truman, mai multă Lucy.

– Dă-o-ncolo pe Lucy, a zis cea care fusese, cândva, tocmai acea persoană.

– Sissy – ai promis.

– O, Truman, a trecut atât timp. Eu sunt eu – Lucy a fost o persoană parcă dintr-o altă viață.

– Amândouă sunteți eroinele mele. Ea nu e mai puțin reală decât tine. Nu e mai puțin reală decât Nina sau Slim sau Holly Golightly sau Babe... Rostind numele lui Babe, ochii i s-au împăienjenit. Te rog, Sissy, mai povestește-mi despre Lucy. Tu și ea sunteți aceeași persoană, iar eu vă iubesc pe amândouă, așa că...

– Bine, Truman. Dar numai de data asta.

– Deci. Unde merge o fată după ce renunță la Hollywood?

– Alege un loc la întâmplare.

– În cazul lui Lucy?

– Mexic.

Actul IV

IN VINO VERITAS

Stătea pe un scaun la barul Ciro, de la Hotel Reforma. Măcar atât își amintea.

Alesese Mexicul pentru simplul motiv că nu mai fusese niciodată acolo – a văzut o reclamă într-o revistă în timp ce aștepta în Gara Union, cu un pahar de coniac Alexander în față, și s-a gândit că arată impresionant. Mult cer, multe plaje cu nisip alb. Poze cu turiști făcând schi pe apă sau skydiving. Dealuri verzi. Flori de toate tipurile. Și-a cumpărat un bilet către Mexico City pentru simplul motiv că s-a întâmplat să-i atragă atenția și, nefiind nevoită să dea socoteală nimănui, a trimis o telegramă acasă după ce s-a instalat în camera de la Hotel Reforma.

Într-o după-amiază, era la hotel și savura un daiquiri, răsfoind paginile cu cursele de la Hipódromo de las Américas; acolo a găsit-o următorul ei rol. A abordat-o în cea mai puțin plauzibilă manieră – sub forma unui bărbat mare cât un taur, în salopetă stropită cu culori.

– *Buenas tardes, señorita.*

Lucy își ridică privirea de pe ziar:

– *Buenas tardes, señor.*

Barul era aproape pustiu, la ora aceea nu prea era frecventat.

– *¿Tu eres americana?*

– *Sí.*

– ¿Cómo se llama?

– *Mi nombre es Lucy...* Lucy Cochrane. A zâmbit, de parcă ar fi vrut să-și ceară scuze. Mă tem că la atât se reduc cunoștințele mele de spaniolă.

I-a zâmbit și el, la rându-i, un zâmbet deschis, încrezător.

– În cazul acesta, să vedem cum reușim să ne înțelegem cu engleza mea. Vă pot ține companie?

Chipul lui ar fi fost amuzant, dacă expresia ochilor n-ar fi fost atât de sinceră. Ochi depărtați, la o distanță foarte mare unul de celălalt. Cu adâncituri dedesubt – cearcăne permanente, prea profunde ca să mai poată fi îndepărtate.

Lucy ezită. Voia doar să citească paginile despre curse în liniște, dar încuviință din cap și împături ziarul. El i-a spus barmanului:

– *Una botella de vino y dos copas.*⁴⁷

Ea a făcut un gest, arătându-i paharul de daiquiri.

– Nu e nevoie, mulțumesc.

– Nu.

S-a așezat pe scaunul de piele din fața ei, iar burta i s-a ridicat aproape până la bărbie. Nu părea absolut deloc îngrijorat că asta i-ar putea afecta farmecul. În ochii negri i-a licărit veselia. Savura acest spectacol patriarhal.

– Nu? I-a provocat ea. De obicei comand eu ce beau, domnule...

– Rivera.

– Îmi comand singură, señor Rivera. Și, după cum vedeți, prefer un pahar cu daiquiri rece.

– Da. Dar. Astăzi, împreună, vom bea vin.

– Și de ce credeți că mi-aș schimba planurile pentru după-amiaza asta?

– Pentru că sunt o persoană foarte interesantă. Și se vede că și dumneavoastră sunteți interesantă.

Ea a râs, în timp ce chelnerul, într-o vestă aurie, a adus două pahare și o sticlă de Rojo.

– De ce vin?

Uriășul s-a aplecat, a desfăcut sticla și a turnat. Lui Lucy i s-a părut că burta lui imensă arăta de parcă era gata să plesnească.

– Există o expresie în latină în care cred – *in vino veritas*.

– Am avut ore de latină la școală, dar niciodată n-am fost atentă.

– Înseamnă „în vin se găsește adevărul“.

– În cazul acesta... Ea a ridicat paharul și a spus: *A tu salud*.

– Pentru frumusețea ta, a răspuns el. Cu siguranță că o persoană care are un chip atât de radios e deja foarte sănătoasă. A dat pe gât un pahar, cu înghițituri lungi, lente. Deci, señorita Cochrane. Ești americană? De unde vii?

– Din Los Angeles, bănuiesc... prin Boston și Manhattan.

– Ah – am fost și eu în Manhattan. Pentru o scurtă perioadă.

– Și cum ți s-a părut?

– *Lo odio!*⁴⁸ E plin de porci capitaliști. Îl știi pe fiul lui Rockefeller? Nelson? Mi-a făcut o comandă, să lucrez la clădirea lui.

– Ești pictor, bănuiesc. Arată cu capul către stropii care-i acopereau salopeta.

– Muralist. A comandat o pictură murală pentru holul de la *Treinta* Rockefeller Plaza.

– O știu foarte bine. Chipul lui Lucy s-a luminat la gândul podelei magice din Rainbow Room, cu spectrul ei de nuanțe. Și-a amintit vag că fusese ceva scandal în presă.... Continuați, vă rog.

– El îmi cunoștea opera – știa stilul în care pictez. Lucrări politice. Lucrări cu *una conciencia*⁴⁹... Lucrări pentru oameni. Mi-a solicitat serviciile.

– Și...?

– S-a eschivat de la adevăr. Voia ca eu să pictez omul obișnuit. Portretul omului care năzuiește. Omul la răscruce, așa trebuia să se numească. O sărbătoare a tehnologiei. A efortului uman. O bătălie de clasă. I-am oferit cosmosul... universul. Ei bine, acel *rica puta*⁵⁰ a fost mult prea laș. S-a speriat când a apărut Lenin în fresca mea.

– A apărut?

– Mi-a zis că voia să fie acolo.

– Și domnul Rockefeller?

– Mi-a cerut să-l schimb. Am refuzat.

– Cum, ce i-ai zis?

– I-am zis că prefer să-mi văd pictura murală distrusă decât compromisă de un *conejillo de pollo*⁵¹ capitalist. Așa că a luat dalta și ciocanul, iar lucrarea mea a fost spartă într-o mie de bucăți.

– Îmi cer scuze pentru compatrioții mei.

– *Gracias, señorita*. Apoi am pictat-o din nou. Aici, în Palacio de Bellas Artes. Chiar în anul următor. Am intitulat-o „Omul – Stăpânul Universului“. Pentru că universul era, din nou, în mâinile mele. Și-a ridicat mâinile în așa fel încât ea să i le poată admira. Arătau, într-adevăr, dibace. Prefer noua lucrare. E îndrăzneță, așa cum trebuie să fie. Surprinde haosul lumii moderne. Fața lui grasă s-a strâmbat de o plăcere răutăcioasă. Am mai adăugat un portret care trebuia inclus.

– Lasă-mă să ghicesc. Domnul Rockefeller?

– L-am așezat lângă o *pedazo de culo*⁵²... cu o lamelă de microscop cu sifilis atârându-i chiar deasupra capului.

A râs zgomotos, satisfăcut.

– Mi-ar plăcea foarte mult să vă văd lucrările, señor Rivera.

El și-a reumplut paharul și a turnat și într-al ei.

– Spuneți-mi, señorita Cochrane, cum vi se par tablourile de pe pereții aceștia?

Lucy a privit în jur. Pe pereți, la distanțe egale, atârnavau portrete de femei. Portrete senzuale. Toate nuduri. Trupuri de femeie, idealizate, majoritatea învăluite într-o perdea de flori. Crini mari cât capul, unele acoperindu-le discret chipurile, pentru a le ascunde identitatea, altele împodobind sexul femeii respective. Unele și-au expus corpul în toată goliciunea lui, cu mâinile ridicate în păr și cu sânii mândri îndreptați către privitor. Exista ceva simplu, rudimentar, în stilul în care erau pictate. Artă populară... și totuși seducătoare.

- Sunt foarte senzuale, a spus ea. Aduc un omagiu formei feminine într-o manieră unică.
- În ce sens, unică?
- Păi, stilul e uniform... deci, la prima vedere, femeile par interschimbabile. Dar...
- Dar...?

- Dacă te uiți mai îndeaproape, observi că fiecare femeie e idolatrizată într-un fel aparte. Atitudinile lor față de propria lor goliciune răzbat din poziția în care stau... și din felul în care se raportează la flori.

- Señorita Lucy, tocmai mi-ați evaluat opera.
- Opera dumneavoastră? Dar parcă ziceați că sunteți un muralist cu vederi politice.
- Sunt și un admirator al formei feminine.
- Bine că mi-au plăcut!
- Señorita Cochrane, un critic cinstit e mai prețios decât o sută de lingușitori falși.
- Sunt, într-adevăr, foarte frumoase.
- Doriți un tablou?
- Mi-ar plăcea foarte mult! Dar încă nu am o locuință proprie, unde să-l atârnez...
- Nu. Nu m-am exprimat clar. V-ar plăcea un tablou... cu dumneavoastră?

Lucy l-a privit lung, apoi a zis încet:

- Îmi cereți să pozez pentru dumneavoastră, señor Rivera?
- Diego. A încercat să se aplece mai aproape de ea, într-un gest rugător, dar îl împiedica burta. Vă văd, așa cum cândva le-am văzut și pe femeile din tablourile de pe acești pereți, în forma dumneavoastră cea mai pură.
- Adică goală.

- Știți, eu îmi dau seama – într-o clipă – când o femeie trebuie pictată. Când are ceva ce vreau să immortalizez. Cunosc forma feminină... și știu cine trebuie pictată, pentru ca esența ei unică să dăinuie. A urmărit-o cu privirea în timp ce ea turna vin în ambele pahare. V-am jignit, señorita?

Pe chipul ei enigmatic a apărut un zâmbet:

- Ar conta?
- Absolut deloc.
- Ei bine, Diego, a zis ea, luând o înghițitură de vin, cred c-ar trebui să-mi spui Lucy.

În ochii lui, era o cadână. *Odalisca*... o concubină dintr-un harem.

În timp ce celelalte portrete ale lui de la *Ciro* erau studii verticale, în care femeile pozaseră în picioare, iar în fundal aveau buchete simple de cale sau de alte flori locale, cel al lui Lucy va fi orizontal și de cinci ori mai mare. Îl va proiecta pe dimensiunile barului Reforma, unde va atârna, spre mândria locului. După ce s-a uitat o dată la *bonita* señorita Cochrane, conducerea barului a fost de acord, căci toți erau de părere că avea cel mai frumos chip. Și, deși erau bărbați în toată firea, mulți dintre ei cu soții și copii, au roșit la gândul frumuseții ascunse sub hainele señoritei Cochrane.

Portretul lui Lucy va fi diferit de stilul de artă populară tradițională pe care Diego îl adoptase în nudurile de până atunci. Al ei va fi o odă închinată portretisticii renascentiste – o Venus culcată. În tradiția lui *Venus din Urbino* a lui Tițian, cu grația ei clasică. Sau a *Olympiei* lui Manet, cu lipsa ei radicală de modestie. Chiar a încercat să

facă rost de un evantai din pene de păun, pentru a reproduce poziția din *Marea odaliscă* de Ingres, dar s-a oprit apoi la o oglindă, pe care ea o ține în mână, să se poată vedea în timpul ședințelor și să se bucure de întregul proces.

Pentru aceasta a mers la studioul lui din San Ángel – două case, unite printr-un pod. Structuri moderniste, care alcătuiau o priveliște rară în mijlocul caselor de chirpici și al fermelor din jur. Una albă cu roz (pentru Diego), cealaltă de un albastru cobalt (pentru Frida, soția lui), iar între ele un gard viu de cactuși și o poartă comună.

Impresia de simplitate și linearitate se pierdea în studioul lui Diego, care era plin cu tot felul de obiecte mexicane tradiționale. Ticsit cu tot felul de figurine *Los Judás* și reprezentări de diavoli din papier-mâché, de toate formele și mărimile. Costume uriașe de păpuși umane – *mojigangas*, a zis el că se numeau. Greutatea lor, contrabalansată de forța celor care le purtau, i-au readus în minte lui C.Z. de chinul îndurat cu cuștile lui Ziegfeld, despre care i-a povestit cu un fior de oroare. El a râs, cu râsul lui robust care-i făcea burta aceea enormă să tremure.

– Ei bine, señorita Lucy, te asigur că va fi mult mai puțin extenuant să pozezi pentru mine. Va fi exact opusul.

I-a arătat un cearșaf din cea mai albă mătase, care era întins pe canapea. Două perne de puf îi așteptau pletele de platină. Părea un pat destinat unei prințese, sau unei curtezane, sau unei combinații dintre cele două. I s-a dat un chimonou de culoare deschisă, în care să se schimbe când ajunge. După ce și-a dat jos bluza, fusta, ciorapii și lenjeria intimă, a revenit lângă el și a observat pe masă, în spatele canapelei, o cupă cu vin. Alb, de data aceasta – să se potrivească cu părul ei, i-a explicat mai târziu. Și el ținea în mână o cupă, pe care a ridicat-o în cinstea ei.

– *In vino veritas.*

Ea a zâmbit și s-a servit cu vin, savurând senzația de lichid răcoros alunecându-i pe gât.

– Cum ai vrea să...?

El a indicat spre canapea.

– Vreau să te simți liberă.

A lăsat halatul să-i alunece pe jos și s-a întins pe o parte – cea stângă – pe jumătate întoarsă spre pictor. Simțea căldura soarelui pătrunzând prin ferestrele înalte. Urmărea particulele de praf plutind în aer.

– Perfect, señora Lucy...

– „Señora“?

– Da..., a intonat el, cu un fel de reverență. Când ai venit aici, erai o fată. Iar acum eu te văd ca pe o femeie. Lucy și-a simțit obrăjii îmbujorându-se. Vezi oglinda de acolo? Ea a încuviințat din cap. Ia-o și uită-te la tine. Să te vezi așa cum te văd eu. Îmbrăcată în nimic altceva decât în frumusețe.

Ea a luat oglinda și s-a uitat la propria-i imagine. Nu mai era debutanta rebelă sau actrița machiată strident. Poate că, într-adevăr, s-a gândit ea, în timp ce-și studia chipul în oglindă, aceasta este Lucy, femeia. Fără așteptări, fără ambiții. Doar un trup, un creier, un suflet.

– Lucy..., a zis pictorul, aproape în șoaptă.

Fără să se miște, l-a fixat cu privirea și a rămas așa până când el s-a ridicat, s-a întins și a informat-o că aveau tortilla de mălai umplute cu carne la prânz.

Privirea intensă a lui Lucy – din tabloul care a atârnat deasupra barului de la Hotel Reforma, forțându-i pe clienții care-și comandau băuturi să privească în față sexualitatea care mocnea sub aparența detașată a cadânei culcate pe canapea – a fost cea care l-a inspirat pe Rivera să boteze tabloul *Veritas*.

SCENETĂ

ALTITUDINE: 6 400 KM VITEZA AERULUI: 748 KM/H (404 NODURI) TIMP ESTIMAT PÂNĂ LA DESTINAȚIE: 32 MIN

- Și acela-i portretul care a stat atârnat ani de zile la Templeton – în *casa cu piscină*?!
 - Da, dragul meu. Exact acela. Să-ți spun drept, nu prea am înțeles de ce s-a făcut atâta zarvă în jurul lui.
 - Erai goală-puşcă, draga mea. Cred că fecioarele de pe *Mayflower* s-au răsucit în mormânt...!
 - Nu era ceva ce nu s-a mai văzut... Două ouă ochiuri, cu gălbenușul auriu în sus.
 - O, dar jumătatea *de jos* e destul de îndrăzneată... Dar, dacă-mi amintesc bine, muntele lui Venus ți-a fost acoperit cu o ghirlandă de flori, parcă...
 - Crini. Roz Renoir. Au fost adăugați ulterior.
 - Și cum a ajuns acest portret scandalos de la Hotel Reforma la o casă cu piscină privată...? Mi se pare mie sau a fost mâna unui soț gelos...? Aici intră în scenă vânjosul domn Guest?

Expresia chipului i s-a împlânzit:

- Pentru Winston n-a fost nici o problemă – sau cel puțin așa zicea. Doar că nu voia să-și traumatizeze și mai mult familia, având în vedere trecutul meu rebel. Nu voia ca vreunul dintre clanurile Phipps sau Churchill să se răzvrătească din cauza nerușinatei mirese.
 - Cât a trebuit să scoată din buzunar...? a întrebat Truman.
 - Cincisprezece mii de pesos. Cam trei mii de dolari.
 - Un chilipir!
 - Trei mii să-mi răscumpere reputația pe care m-am chinuit atât de mult să o compromit. Ce ironie, nu-i așa?
 - Păi, adevărul e, Sis, că nu ți-a ieșit foarte bine. Ai ajuns exact în punctul din care ai plecat... Înzecit! Familia de bancheri englezi Guest i-ar face pe cei din clanul Brahmin din Boston să plângă de invidie.
 - Hmmmmm.
 - Deci ai călătorit atât de mult, ca să ajungi tot o paradigmă a societății.
- Ea zâmbi.
- Nu. Am călătorit atât de mult ca să găsesc un loc unde mă simt acasă.

Actul V

DOAMNA GUEST

Ar fi trebuit să-și dea seama, va povesti ea mai târziu, că aceia care-i vor reda viața vor fi caii.

Plictisită de actele ei de rebeliune, C.Z. – care se lepădase de „Lucy“ în favoarea poreclei ei din copilărie – s-a întors în Boston. Încă o dată, și-a găsit motivația în sport și în disciplina exercițiilor fizice. Iubea mirosul puternic de piele al hățurilor, iubea clinchetul jucăuș al elementelor metalice. Pentru ea, cea mai plăcută senzație era să pună mâna pe pielea unui mânz. Era luată în serios în cercurile ecvestre, atât în ceea ce privește dresajul,

cât și ca săritoare. Era pasionată de vânătoarea de vulpi și îi aprecia ritualurile ceremonioase. Era invitată cu regularitate la vânătorile din Middleburg, unde s-a întâlnit cu cea care, pe vremea aceea, mai era cunoscută încă drept Jacqueline Bouvier, deși nu i-a plăcut niciodată de ea cu adevărat, domnișoara Bouvier fiind mai preocupată de a vâna soți decât vulpi. C.Z. se afla acolo pentru sportul în sine. După vânătoare, se așezau cu toții la masă, bineînțeles, dar ea prefera să se abțină de la pălăvrăgelile obișnuite și să se concentreze pe numere și statistici – sorții de izbândă din istoricul curselor. Sau pe pedigriul unui cal din rasa Quarter Horse. Sau pe scorul vreunui meci de polo.

În timpul unui astfel de meci, atenția neastâmpăratei C.Z. Cochrane a fost atrasă de un învingător, ca ea. Îl mai văzuse o dată pe teren, într-un meci de caritate în Palm Beach. De fapt, se poate spune că totul a început cu mult timp înainte. Auzise tot felul de zvonuri despre un anume domn Winston Frederick Churchill Guest (văr de-al doilea cu bătrânul Bulldog însuși), vedeta echipei de polo a Statelor Unite, considerat unul dintre cei mai buni jucători din lume.

Când a văzut un bărbat călare pe o splendidă iapă cenușie, pestriță, a sperat că el era celebrul domn Guest. Era cel mai priceput călăreț pe care-l văzuse vreodată. În mod evident avea o forță deosebită când lovea cu crosa, mingea parcă zbura – dar ceea ce a impresionat-o pe ea a fost blândețea și tactul cu care se purta cu iapa. A coborât din tribună, să se așeze pe marginea terenului, să vadă mai bine. În timpul ultimei reprize, el a scos mingea dintr-o grămadă, a ieșit dibaci din grup și a înscris golul câștigător de la o distanță de douăzeci și șapte de metri. Mulțimea a izbucnit în urale.

După ce s-a dat semnalul de final, el și-a îndreptat calul în direcția lui C.Z. Și, spre marea ei surprindere, a privit-o direct în ochi – dar nu așa, ca din întâmplare, ci cu intenție vădită. De parcă o cunoștea deja.

Va afla mai târziu că el așteptase momentul acela. Winston văzuse în ziare poze cu debutanta-devenită-animatoare și își dorise s-o cunoască. Se zvonea că, atunci când i-a văzut fotografia, a zis că ea era femeia cu care se va căsători, dacă va avea vreodată ocazia. Deși astfel de idei exagerat de romantice o făceau pe C.Z. să se simtă jenată, ea într-adevăr a găsit în el un suflet înrudit. Un spirit de luptător, căruia îi place competiția. Un campion.

El a coborât, și-a scos casca și s-a îndreptat spre ea, cu sudoarea curgându-i șiroaie prin cămașa care, altfel, era de un alb impecabil, și cu cizmele pline de noroi. Ce a simțit ea n-au fost doar niște slabi fiori de emoție – s-a cutremurat de-a dreptul.

A pășit spre ea – un bărbat de un metru nouăzeci și trei, cu mâna întinsă.

– Lucy Cochrane. Te caut de ceva vreme.

– Oh, eu... I-a strâns ferm mâna. Toată lumea îmi spune C.Z.

El a zâmbit larg, ținându-i mâna într-a lui puțin mai mult decât o strângere de mână obișnuită.

– Bine, atunci. O să-ți zic Lucy.

În același an s-au și căsătorit, într-o vilă cubaneză, înconjurată de palmieri și de fluturi. Vila Finca Vigía, prețioasa proprietate a vechiului tovarăș de vânătoare al lui Winston, care îi era și cavaler de onoare.

– Ea, a spus Winston cu mândrie, este luminoasa mea Lucy.

– *Encantada*, a răspuns gazda lor și a sărutat mâna viitoarei mirese, mustața înțepându-i ușor pielea ca un arici alb.

Lucy a zâmbit:

– Mă bucur să vă cunosc, în sfârșit. Winston mi-a povestit multe despre aventurile pe care le-ați avut împreună.

– Ți-a povestit despre cea în care am împușcat o turmă de rinoceri?

A început să-i descrie amănunțit acel episod glorios de vânătoare în timp ce îi conducea spre casa în care tronau coarne de cerbi și colți de elefant, ca mărturie a veridicității vorbelor lui. C.Z. a observat o femeie care stătea deoparte, urmărindu-i. O blondă vopsită, cu o privire încărcată de furie. De parcă mai văzuse toate acestea.

Au fost conduși pe o verandă acoperită, iar în aer se simțea parfumul de limetă și de hibiscus dulce. În timp ce gazda era ocupată la măsuța cu băuturi, pregătind un rând de Floriditas, C.Z. s-a întors către blondă, care, presupunea ea, era tot de-a casei.

– Ce hibiscus frumos! Eu nu prea am noroc cu el.

Blonda vopsită a zâmbit crispat.

– Păi, *Papa* întotdeauna zice că...

SCENETĂ

ALTITUDINE: 2,743 KM VITEZA AERULUI: 434 KM/H (234 NODURI) TIMP ESTIMAT PÂNĂ LA DESTINAȚIE: 11 MIN

– O, nu... nu mai vreau să aud de nenorocitu' ăla!

– Păi, Truman, ai vrut să auzi povestea lui Lucy. Ce să fac, dacă Lucy s-a nimerit să se mărite la Chez Hemingway...?

– *Toate* îl cunoașteți? Apare peste tot ca o buruiană, tocmai când te gândeai că ai scăpat de el.

– Vrei să auzi povestea sau nu?

– Partea asta, nu, draga mea. Nu când trec printr-un asemenea *calvar*. Nu putem să sărim peste nuntă și să trecem mai departe?

A mai luat o înghițitură de scotch.

– Ba da, sigur, dragule. Dar restu-i nemaipomenit de banal.

– Cred ca viața ta a fost oricum, numai banală nu.

– A fost, de când l-am cunoscut pe Winston – banală în cel mai minunat sens posibil. Am avut perioada mea rebelă. Am avut diverse experiențe, în celelalte acte. Apoi am găsit rolul care îmi era menit mie. A trebuit doar să fiu puternică și să merg până la capăt.

– Dragă Sis, pot să povestesc *eu* ultima parte?

– Credeam că n-o să mă mai întrebi.

El și-a pus paharul deoparte și s-a gândit o clipă. Apoi, cu vocea aceea înaltă, melodică, pe care C.Z. a ajuns să o îndrăgească – la fel ca Sook, Babe, Marella și Slim, de altfel –, a început:

– A fost odată o doamnă grozavă, care s-a căsătorit cu un bărbat chipeș. L-a iubit și atunci, și în anii care au urmat. Și-au construit o viață împreună, ocupându-se de caii și câinii lor, care erau în număr foarte mare. Au avut un băiat și o fată, simetria perfectă. Își petreceau iernile în Palm Beach, verile în Templeton. Iar în perioadele intermediare călătoreau peste tot în lume. Casa lor era plină de tot felul de rase, de la musafiri aleși – Ducele și Ducesa de Windsor, Maharajahul și Maharani de Jaipur – până la specimene exotice, precum Warhol și Dalí – în mijlocul cărora mai apăreau și corcitură precum mizerabilul ăla de Truman Capote.

– Truman, tu *nu ești* mizerabil...

– Şşş! Toți se prezentau la ei pentru şuncă afumată și macaroane cu brânză, dând din coadă ca o haită mare și fericită. Chiar și atunci când stilul lor de viață le-a depășit posibilitățile financiare și au fost nevoiți să reducă din cheltuieli, nu o dată, ci *de două ori* pe lună, doamna a abordat problemele cu pragmatismu-i caracteristic. Și-au făcut un cămin din orice casă, fie că a fost vorba de vreo proprietate grandioasă sau o locuință modestă. S-a îmbrăcat cu hainele vechi și a făcut agricultură fără nici o rețineră. Și-a plantat singură legumele. Și flori, de multe soiuri. În serele ei creșteau cele mai frumoase orhidee. Amândoi iubeau orhideele. Se purtau cu ele de parcă ar fi fost niște bijuterii prețioase – dacă nu și mai frumos, căci orhideele erau vii, aveau nevoie de îngrijire. Așa cum aveau nevoie de îngrijire și copiii și caii și câinii și prietenii care nu mai erau în stare să-și poarte de grijă singuri...

– Dragul meu, tu *poți* să ai grijă de tine. Trebuie doar să încerci.

– Își cumpărau orhidee unul altuia, ca simbol al dragostei ce-i unea. Tot felul de subspecii rare. Anii au trecut, iar doamna arăta la fel de frumoasă, ca un personaj din Raymond Chandler. Podoaba capilară de platină intactă, pofta de viață la fel...

– Apoi, într-o zi, a intervenit ea, continuând firul poveștii, în timp ce călărea pe un câmp din Oyster Bay, doamna a observat că se apropiau de un gard rupt. Când și-a îndemnat calul să sară peste el, a zărit, pentru o clipită, două cuie ruginite care ieșeau dintr-un par. Când au sărit peste gard, cuiele i-au sfâșiat pantalonii și i-au sfârtecat, practic, piciorul. S-a uitat în jos și a văzut sângele care îi curgea din rană, lăsând în urmă o dâră roșie. Thumnezeule, s-a gândit ea în timp ce galopa după ajutor. E groaznic ce mi s-a-ntâmplat. Rănile au fost bandajate rapid de îngrijitorul de cai, dar sângele nu se mai oprea, așa că doamna a fost dusă în grabă la spital. I s-a spus că a fost cât pe ce să-și taie o arteră sau o venă. Douăzeci și patru de suturi și două operații estetice mai târziu...

– Scumpa mea, a fost sinistru... Bine că n-ai rămas cu cicatrice.

– Da, dar îți scapă ideea *principală*. Doamna a fost țintuită la pat luni în șir, fără să poată călări – fără să știe dacă se va mai putea *mișca* vreodată. Fără să poată să umble sau să alerge sau să joace tenis. Nu putea ieși din casă. Nu făcea altceva decât să se uite la oribilul serial *Watergate* la televizor. Doamna era pe punctul de a-și ieși din minți. Era deprimată. Mai deprimată decât fusese vreodată. Credea că nu mai are scăpare. Că ajunsese la scena finală, iar cortina căzuse. Și cine a intervenit și i-a amintit cât e de valoroasă?

El și-a ascuns un zâmbet în mâneca de la haină:

– Ei, Sis. N-am făcut mai nimic.

– Ba da! Când mi-a venit ideea să scriu despre grădinărit și mă temeam că nu-s în stare, tu mi-ai spus: „Dragă Sissy, poți face orice îți pui în gând“. Mi-ai dat curajul de a scrie prima mea carte. Mi-ai dăruit încă un act.

– Ce să zic, nimeni nu știe mai bine decât tine cum să faci lucrurile să crească.

– Știu eu mai multe, așa că ascultă-mă bine, amice. O să faci și tu la fel. O să ai cea mai spectaculoasă revenire pe care au văzut-o ticăloasele alea vreodată. O să te lupți și o să câștigi.

– Dacă zici tu, Sis. S-a cuibărit lângă ea. Dar, înainte de asta, ce zici de încă un pahar, de dragul vremurilor apuse?

BIS

ALTITUDINE: 0 KM VITEZA AERULUI: 0 KM/H (0 NODURI) TIMP ESTIMAT PÂNĂ LA DESTINAȚIE: ATERIZAT

C.Z. nu a lăsat nimic la voia întâmplării.

Îi aștepta o mașină la aeroport.

Doi hamali le-au luat bagajele – geanta lui C.Z. cu cele necesare pentru noaptea aceea și valizele Vuitton ale lui Truman, cu etichete lipite pe ele. Ea a insistat să o ia înainte, iar hamalii să îi urmeze, ca să nu-l piardă din ochi.

S-au dus către un Lincoln Continental negru, unde aștepta un șofer cu inscripția CAPOTE. Truman a încercat să se întoarcă, dar s-a trezit încolțit.

– Sissy, a spus el implorator, cred că am uitat ceva în avion. Dau o fugă înapoi să văd dacă l-a găsit însoțitoarea de bord. S-a întors spre terminal, dar s-a trezit că nu mai poate trece de cele două namile cu bagajele.

– Nici gând, amice. Te-ai duce în cel mai apropiat bar cât ai clipi din ochi.

L-a luat de braț – care, a observat ea, îi tremura – și l-a condus spre ușa deschisă a mașinii.

– Sau următorul avion spre casă..., a protestat el slab, în timp ce se urca în mașină.

După ce C.Z. s-a așezat lângă el, a observat că piciorul îi tremura, de parcă ar fi fost electrocutat. L-a pus mâna pe genunchi, ca și cum fi vrut să-l asigure că totul va fi bine, iar piciorul i s-a liniștit până când șoferul a pornit mașina.

– Bună ziua, i-a salutat el în oglinda retrovizoare.

– Bună, i-a răspuns C.Z. zâmbind. Hazelden Lodge, te rog. În centru, 15251 Pleasant Valley Road.

– Da, doamnă. Am adresa.

– *Plăcută...*⁵³, se strâmbă Truman, plin de dispreț. Plăcută ca o obturație de canal. S-a aplecat în față. Domnul... Cu cine avem plăcerea?

– Numele meu e Louis, domnule.

– Louis, nu ai cumva o sticlă de ceva spumos în furgonul ăsta mortuar?

Și-a scos tabachera din buzunarul de la haină și a luat două pastile la întâmplare.

– Nu, domnule. Dar am o sticlă de apă rece Perrier.

– Ești absolut sigur că n-ai ceva acolo, în față? Trebuie să dau pe gât pastiluțele astea și întotdeauna e mai plăcut dacă fac asta cu vechiul meu prieten. HEI! a țipat el când C.Z. s-a întins și i-a smuls pastilele din mână. A coborât geamul și, spre disperarea lui Truman, le-a aruncat pe autostradă.

– S-a încheiat petrecerea, dragul meu, a zis ea și a pus tabachera lui prețioasă în buzunar.

Bosumflat, el s-a lăsat pe spatele scaunului. Piciorul a început din nou să-i tremure. Au mers așa, în liniște, până când, în sfârșit, Truman n-a mai putut și a zis:

– Sissy?

– Hmm?

– Mai ții minte când ne-am cunoscut?

– Bineînțeles. Eram la teatru – Mark Hellinger. La premiera piesei *My Fair Lady*. Când a fost asta...? În martie 1956? Sau în mai?

– Greșit, Sissy.

– În legătură cu martie – sau cu mai?

– În legătură cu *locul* unde ne-am întâlnit prima dată. Nu a fost la Teatrul Mark Hellinger, ci în *barul* de peste drum. Am intrat acolo în timpul antractului și te-am văzut, stând în picioare cu Cecil...

– Divinul Cecil – a fost, într-adevăr, realizarea lui supremă. În special scena Ascot.

– Erai acolo, în pâcla aceea de fum de țigară, ca o arătare. Mai ții minte cu ce erai îmbrăcată?

– O, dragul meu, cum să mai țin minte? Foarte probabil în ce găsisem, la întâmplare, în dulap.

– Ți spun eu, pentru că le-ai întrecut și pe femeile din gașca de Ascot a lui Cecil. Aveai o ținută simplă, albă. Nici urmă de bijuterie care să-ți știrbească perfecțiunea pură.

– Domnul Bocher a creat acea rochie. A zâmbit, amintindu-și. S-a gândit că trebuie să fie albă, în contrast cu multele flori care erau acolo.

– Chipul ți era frumos și curat ca al unei fete, doar cu o idee de ruj pe buze. Iar părul ți era de culoarea șampaniei din cupa pe care o țineai în mână și din care sorbeai *foooooarte* degajată, când m-am apropiat de tine.

– Truman, sunt convinsă că te înșeli.

– Dar așa a fost, Sissy! Aveai o atitudine atât de rece, încât ar fi înghețat și Deșertul Gobi! Apoi însă, când Cecil a spus „Ți-l prezint pe prietenul meu, Truman“, iar tu mi-ai strâns mâna cu puterea unui războinic, am *știut* că ne vom înțelege bine. Și am avut dreptate, nu-i așa?

– Da, dragul meu, ai avut dreptate.

S-a întors și a privit pe fereastră. Peisajul, trecându-i repede prin fața ochilor ca prin ceață, era chiar frumos. Frunze de un verde smarald foșnind în copaci. Mici lacuri, din loc în loc. Sclipirile apei.

– Trebuie să recunoaștem, Truman, pare un loc foarte liniștit. Uită-te câtă *verdeață*. Și-a scos mâna pe fereastră. Inspiră aerul ăsta *curat*!

Truman a zâmbit și a dat din cap aprobator, mângâindu-i mâna. Au continuat să meargă așa, în liniște, bucurându-se de briza care intra prin fereastra deschisă.

Apoi a spus, în șoaptă:

– Sissy... Mi-e frică.

– N-are de ce să-ți fie frică, Truman – oamenii ăia o să te *ajute*.

– Mi-e groază că... Se opri.

– Groază că ce?

El a clătinat din cap, cu gândul la spaima pe care o simțea.

– Truman....

Înainte de a mai putea zice ea ceva, el s-a șters ușor la ochi cu mâneca și a început să fredoneze. O melodie veselă, la care a adăugat câteva versuri. *Lasă în urma ta tristețea, veștile rele... Dacă ești trist, e ușor să te eliberezi de griji și de probleme....*

O veche melodie din spectacolul *Nebuniile*, C.Z. a recunoscut-o imediat.

Zâmbi.

– Irving Berlin?

El a aprobat din cap. I se părea că aude, în ritmul acela sacadat, sunetul unui banjo. Acordurile unui trombon. *Dacă-i spui tristeții să plece, poate că o să refuze / Dar, de regulă, scapi de ea dacă o lași în urmă...* Apoi, ca și cum ar fi încercat să se convingă pe sine, a continuat cu ardoare: *Fă așa cum fac oamenii din sud, când își ascultă predicatorul! Își scutură corpurile așa, înainte și înapoi / și fiecare scuturătură aduce noroc...* S-a oprit, de parcă doar acum și-ar fi dat seama de absurditatea versurilor.

– *Dovedind că există o caaaaaaale...*, l-a încurajat C.Z.

Când a văzut că el nu reia firul melodic, ea a continuat, ușor fals, să cânte refrenul. (Domnii Shubert au susținut întotdeauna că ea nu-i în stare să cânte.) *Lasă-ți tristețea în uuuuuurmă.* L-a înghiontit și i-a spus:

– E rândul tău.

Truman s-a conformat, reluând cântecul cu entuziasm (chiar dacă ușor nevrotic), mai mult ca să-i facă ei pe plac. *Lasă-ți tristețea în urmă...* C.Z. i s-a alăturat într-un crescendo disonant:

– *Eliberează-te de tristeeeeeețe!*

Mașina s-a oprit în fața unei case drăguțe. Portic cu boltă. Stâlpi albi. Șapte trepte cu balustradă din fier, care duceau spre intrare.

– Uite, arată minunat. Nu știu *de ce* ți-ai făcut atâtea griji. Haide. Să mergem să te înregistrezi.

– Nu, Sissy. Rămâi aici și fă-mi cu mâna – ca și cum aș pleca într-o croazieră.

– Fii serios, Truman. Am venit până aici...

– Sis, nu trebuie să mă predai tu, personal. De-acum nu mai pot scăpa.

– Nu m-aș mira, din partea ta...

– Pot să fac asta și singur. Pe cuvântul meu. A scos flaconul din cel mai ascuns buzunar al jachetei. I-a zămbit prostește lui C.Z. și a băut ce mai rămăsese pe fund. Apoi a pus capacul și i l-a dat ei să-l păstreze, zicând:

– Promit... că o să-mi dau toată silința.

A sărutat-o pe obraz, în timp ce șoferul a deschis portiera. După ce el a ieșit din mașină și a pornit-o pe drumul pietruit, C.Z. s-a aplecat afară pe geam și a strigat după el:

– Nu uita, Truman Streckfus Capote, TU ești un ÎNVINGĂTOR!

Parcă auzind sunetele vioaie de banjo și de alămuri, Truman a urcat treptele, lovind cu călcâiele în pași de dans. Pe ultima treaptă, s-a oprit și și-a dus mâna la o pălărie imaginară, salutând-o pe C.Z. înainte de a se lansa într-un alt dans înfocat, la porțile purgatorului.

Joc de cuvinte – prin înlocuirea lui „t” cu „n”, se obține cuvântul „manure” care, în engleză, înseamnă „bălegar, îngrășământ natural”

„O sticlă de vin și două pahare” (în limba spaniolă în original)

„Îl urăsc” (în limba spaniolă în original)

„Conștiință” (în limba spaniolă în original)

„Curvă bogată” (în limba spaniolă în original)

„Porcușor de Guineea” (în limba spaniolă în original), dar sensul este peiorativ, „șobolan”

„Bucată de fund” (în limba spaniolă în original)

Aluzie la numele străzii pe care se afla clinica – Pleasant Valley Road (Valea Plăcută)

OPTSPREZECE. 1966. VARIAȚIUNEA NR. 9. COMPOZIȚIE ÎN ALB ȘI NEGRU

Ne doream cu disperare să ieșim în evidență. Să fim percepute ca unice. *Originale*.

Cel mai rău lucru care ni se putea întâmpla la balul lui Truman era să ne pierdem în mulțime, indiferent că era vorba de grupul nostru sau de mulțimea de invitați. Gândul că ne-ar fi putut băga cineva în aceeași oală cu toți ceilalți – oricine ar fi fost ei – ne chinuia teribil. Nu voiam să fim comparate cu nimeni, nici măcar cu persoanele cele mai apropiate nouă și cu care eram deseori asociate: Babe și Slim, doamna și gagica; Marella și Lee, obârșie regală și urcarea pe scara socială prin mariaj; Gloria și C.Z., corb și porumbel. Uram ideea asta, de a fi *comparate*. Sau, și mai rău – să fim comparate și să ni se găsească defecțiuni.

De obicei nu ne deranja să ni se menționeze numele împreună. Acceptam faptul că făceam parte dintr-o elită și, deși ne străduiam să avem fiecare o viață proprie, era plăcut, într-un fel, să știm că aparțineam unei categorii sociale. Alteori însă, tânjeam să fim atât de excepționale, încât nimeni – nici măcar Truman – să nu poată să spună că eram precum celelalte.

Pe scurt, dorința noastră era să ne *întrecem* una pe cealaltă.

Măștile s-au dovedit a fi o adevărată problemă, pentru că exista șansa să ne acopere fețele; să ne ascundă identitățile.

– Dar tocmai *asta-i* ideea, scumpo! a râs Truman.

Dădeau o notă de teatralitate, într-adevăr, și era de admirat spiritul de egalitate pe care promiteau să-l încurajeze – „Astfel încât portarul să poată dansa cu ducesa“, a zis el, entuziasmat. Dar la ce bun să ne chinuim să fim remarcate, dacă trebuia să ne ascundem în spatele unor afurisite de măști? Asta ne făcea să arătăm toate la fel – exact ceea ce ne chinuiam să evităm. Dar Tru a insistat, iar noi n-am avut de ales și am acceptat ideea ca pe o taxă de intrare. Am făcut tot ce-am putut, am cerut sprijinul modistelor, am căutat orice argument posibil.

– *Măști?! a râs* Loel Guinness, cu dispreț. Era la masă, în castelul lui franțuzesc, unde își termina platoul cu brânzeturi. În timpul acestui ritual îl lăsa pe Mister, pekinezul lui de primă clasă, pe masă, să mănânce mentă. Astea-s jocuri de copii!

Gloria a încercat din răspuț să-l facă să-și schimbe părerea.

– Dar, dragul meu, Diablito zice că măștile promovează egalitatea, că așa oamenii pot să interacționeze și cu persoane din afara cercurilor obișnuite.

– Nu vreau să interacționez cu cei din afara cercurilor mele... așa-i, Mister?

Mister a dat din coadă și a mers să bea din paharul cu apă al Gloriei.

– Dar, Loel, Diablito va fi *atât* de dezamăgit! Toată lumea bună o să fie prezentă. Va fi petrecerea secolului.

– Așa ți-a zis Truman? Sper că e măcar pe jumătate la fel de bun la scris pe cât e la a-și face reclamă, a chicotit Loel, pe care nu prea-l interesa literatura.

Schimbând tactica:

– *Gianni* merge. Și Stas și Winston și *Bill*...

– Ce să zic, a răspuns Loel, turnându-și un pahar zdravăn de Bordeaux și îndreptându-se spre fotoliul din biroul lui. *N-au decât* să se distreze, dacă merg. *Eu* voi fi acasă în pat.

Drept consolare pentru faptul că trebuia să meargă neînsoțită, Gloria, am aflat mai târziu, și-a cumpărat o mască neagră cu pietre prețioase de la un giuvaiergiu din Paris, la

un preț confidențial, care să contrasteze cu rochia albă din cristale cilindrice pe care i-a făcut-o la comandă Castillo, croitorul de lux, ales pentru faptul că aveau aceleași rădăcini latine. A decis să poarte la gâtul ei fragil nu unul, ci două coliere strâmte – unul de diamante, celălalt de rubine. Fericit că poate să lipsească, Loel – un avar *notoriu* – nu a avut nimic de obiectat de data aceasta.

Având în vedere cât se străduise, când își alesese stilistul, să aibă parte de ceva *sui generis*, Gloria s-a simțit tare decepționată când a aflat că Babe – fără să știe nimeni – îl alesese și ea pe Castillo. Și tocmai de la departamentul de comenzi de la Bergdorf, fapt ce făcea ca achiziția europeană a Gloriei să nu mai aibă nici o semnificație deosebită. Cu siguranța perfecționistului, Babe a optat pentru o rochie dreaptă din zibelină, un amestec de lână și păr de cămilă. Singura ei podoabă: niște rubine (false, din nou; pe cele reale le păstra în seif), care i-au fost cusute pe decolteu și care formau o imagine regală, bizantină. Despicătura rochiei negre mergea până sus și îi dădea un aer subtil de sex appeal, pentru că în seara asta specială până și Babe avea chef de aventură.

Bineînțeles că ea a fost cea care l-a ajutat pe Truman să pună la punct meniul. Era șmecher din punctul ăsta de vedere, pentru că ne făcea pe toate să ne simțim implicate, într-un fel sau altul, dar, de obicei, Babe era cea care dirija totul.

– Babyling, eu vreau un bufet *luuung*, care să fie servit la miezul nopții. Și care să conțină toate alimentele care-mi plac. În primul rând, tocătura asta de pui, declară el în timp ce luau prânzul împreună la Oak Bar, îmi *toacă* meniul bucățele, a zis el, râzând.

– Dragul meu, ești *sigur*? E nemaipomenit de...

– Bineînțeles că sunt sigur. La naiba, în noaptea aia o să le servesc un infarct pe farfurie, fără nici o remușcare!

– Omletă și caviar?

El a protestat:

– Baby, poate că am câștigat eu ceva *dinero*, dar nu sunt făcut din bani! Mersi *frumos*, dar mai bine cheltuiesc banii ăia pe șampanie – a zis el, referindu-se la cele patru sute de sticle de Taittinger pe care avea de gând să le comande – pe care vreau s-o servesc în cupe de cristal, rotunde și perfecte ca sânul Mariei Antoaneta! Babe a râs, iar el a rânjit către ea. Ce?! Așa au fost concepute. Deci. Da pentru omletă, taie caviarul care e *trop cher*⁵⁴ și adaugă biscuiți și sos de carne. Și apoi, spectaculoasa *pièce de résistance*: spaghete cu chiftele, a zis el, plesnind din buze.

– Truman, a pus Babe piciorul în prag (sau cel puțin a încercat). Nu poți să inviți la un eveniment rafinat, cu pretenții, câteva sute de femei, să le ceri să poarte alb, și apoi să le servești spaghete cu chiftele.

El a stat puțin pe gânduri:

– Pot alege să se îmbrace în *negru*...

– Sigur va fi un dezastru!

– Să înceapă potopul!

Și a refuzat să cedeze. Chiftelele au rămas în meniu, deși mai târziu, când a început să plouă tare, ne-am gândit că, poate, comentariul indiferent al lui Tru despre potop i-a adus ghinion în seara aceea, din punct de vedere meteorologic.

S-a dovedit la fel de implacabil când a venit vorba despre regula strictă „FĂRĂ ÎNSOȚITORI, FĂRĂ EXCEPȚII!” Deja au fost câțiva bărbați singuri care i-au refuzat invitația când au aflat că nu pot merge cu parteneri. El a rămas tare pe poziție, declarând: „Nu vreau necunoscuți la petrecerea mea“ (a se citi coate-goale).

Slim i-a spus verde-n față că așa nu se poate. Ea era recăsătorită, cu lordul Kenneth Keith; dar știa foarte bine ce chin e să fii considerată o Femeie-în-Plus.

– Truheart, s-a răstit Slim la el, când a consultat-o în legătură cu această chestiune, nu poți, pur și simplu *nu poți* să le ceri unor femei în toată firea să-și pună niște afurisite de *măști* și să apară solo la Plaza! O să refuze și gata. Trebuie să le dai voie să vină cu parteneri.

Și atunci i-a venit lui Truman ideea cu *dineurile*.

– Dineuri?

– Da, dineuri *înainte* de bal – așa toată lumea va sosi în grupuri... nimeni nu va fi singur! Soții Paley pot organiza unul, și soții Burden, și alți câțiva. S-a abținut să zică *Pam* și Leland, de dragul lui Slim, dar exact la ei se gândea și chiar așa a și fost.

Slim a recunoscut că planul ăsta ar putea fi bun, obiecțiile ei în numele Femeilor-în-Plus fiind doar *teoretice*, pentru că ea mergea cu fermecătorul Jerome Robbins. Jerry era însoțitorul ideal. Toate eram de părere că avea o coregrafie sublimă, chiar și cele care disprețuiam dansul. Și-apoi, fusese atât de grijuliu cu Slim după dezastrul cu Leland... Deși afișa indiferență, Slim s-a pregătit pentru petrecerea lui Tru la fel de meticolos ca noi toate și și-a comandat o ținută Galitzine, care i-a fost livrată direct din Capri. Mătase de culoarea stridiei. Lungă, pe corp. Îndrăzneată. Sub aparența de sânge rece se simțea la fel de nesigură și emoționată ca o debutantă.

Slim a fost cea care i-a sugerat lui Truman să angajeze două trupe, căci el i-a cerut, bineînțeles, sfatul în legătură cu partea de spectacol a serii. Una pentru dansuri sociale, cealaltă pentru dansuri mai relaxate și deșucheate. Au ales Orchestra lui Peter Duchin – cea mai căutată formație de societate, așa cum fusese și cea a tatălui său. Peter îi *cunoștea* pe invitații lui Truman – practic, făcea parte din tribul nostru, fapt pe care Tru l-a folosit ca să obțină o reducere. Iar pentru muzica mai modernă, Benny Gordon & Soul Brothers din Detroit. (Tariful lor fiind mult mai mic, Brothers l-au taxat pe Truman cu suma integrală.)

Lee, Marella și Gloria au fost și ele, bineînțeles, implicate în primele etape ale pregătirilor – pe iahturile și avioanele lor, în vara dinainte. Au fost martore la continua schimbare a listei de invitați a lui Truman, făcând haz de cei care ofereau mită, în speranța că vor fi și ei incluși. Însă, pe măsură ce se apropia ziua cea mare, rugămintele s-au transformat în solicitări imperioase. Cei care, inițial, au oferit bilete de teatru și stilouri Mont Blanc și cecuri cu sume de cinci cifre apelau acum la amenințări. Gazda s-a trezit bombardată și de cei excluși, și de ziariști – care îl pândeau când intra sau ieșea din clădirea în care locuia.

– Am fost efectiv *vânat*. O biată vulpe urmărită de o mie de câini de vânătoare! Aproape că m-au sfâșiat în bucăți, pe *cuvântul meu*.

Părăsise orașul în marțea dinainte de eveniment. Doar Babe era la curent cu locul unde se afla el – și care, am aflat mai târziu, nu era unul misterios, ci casa lui din Sagaponack –, iar dacă vreuna dintre noi trebuia neapărat să dea de el, ni s-a spus că trebuie să apelăm la ea.

Am acceptat asta – faptul că, dacă tot nu era invitata lui de onoare, Babe va avea rolul de gazdă neoficială. Această distincție a devenit și mai evidentă când s-au anunțat listele cu invitații la dineurile dinainte de bal, iar soții Paley au fost tratați ca niște vedete de top, deși, chipurile, toți eram considerați egali. Tru a încercat să camufleze acest act de favoritism bătător la ochi și a împărțit invitații la dineuri în categorii: cei cu politica la reședința lui Jean (Kennedy) Stein. Scriitorii la soții Lumet. Soților Hayward – Leland și

Pam – li s-a desemnat grupul celor din showbiz, cu excepția omisiunilor evidente. Betty i-a spus lui Slim că mai bine mănâncă cuie decât să stea la masă cu *Frank*, după tot ce i-a făcut... După o logodnă furtunoasă, ținută în secret, presa a aflat de idila lor. Frank a crezut că Betty a fost cea care i-a dat de gol, așa că s-a speriat și a lăsat-o pe biata Betty cu ochii-n soare. Iar acum avea o *nouă* doamnă Sinatra, opusul guturalei Betty Bacall. Un spiriduș, o *copilă!* Mia Farrow, mai tânără decât propria lui *fiică*, pentru numele lui Dumnezeu!

Nici măcar Tru n-a îndrăznit să le includă pe Slim și Betty în grupul acela exploziv; și-apoi, și-au exprimat cât se poate de clar opinia despre preferințele culinare nefericite ale lui Pam. Astfel că au fost adăugate la lista lui Babe, laolaltă cu ceilalți favoriți ai lui Truman. Soții Agnelli. Soții Radziwill. Vreeland. Beaton. Gloria, *sans*⁵⁵ Loel. Detectivul Dewey și soția lui, Marie, care au venit cu avionul din Kansas pentru acest eveniment. Chiar și Truman și Kay aveau de gând să treacă pe acolo, la un pahar, înainte de a merge înapoi să se ospăteze cu niște carne de pasăre și o sticlă de ceva în apartamentul lor din Plaza.

Singura care nu a fost inclusă în elita lui Babe a fost C.Z., ea fiind aleasă drept concesiara pe care Tru o făcea unei gazde rivale, care era nemulțumită că lista ei pentru dineu nu era îndeajuns de sclipitoare.

– Sissy. Agitat, Truman a sunat-o pe C.Z. Trebuie să-mi faci această mică favoare. Grupul Meehan are nevoie de o infuzie de sclipire.

– Truman, nu-mi paaaasă delooc unde cinăm, a zis ea, indiferentă, cu o voce tăragănată (așa cum se așteptase el). E noaptea *ta*.

Bineînțeles că C.Z. s-a pregătit pentru seara serilor cu nonșalanța ei obișnuită. L-a sunat pe dragul ei Mainbocher, care i-a trimis o ținută simplă, pe gustul ei. Dantelă în două culori, fustă neagră, corsaj alb. Care-i etala brațele tonifiate de la atâtea ore petrecute cu racheta de tenis. Obișnuită să poarte tot felul de chestii pe cap din perioada Ziegfeld, ideea de bal mascat nici n-o speria, nici n-o încânta, iar masca ei albă – pene care țâșneau în afară ca o fântână – părea o extensie naturală a propriului cap.

Cât despre aranjamente, Tru și-a folosit cumpătarea în propriu-i avantaj. În mijlocul fiecărei mese a rânduit să se pună un suport de lumânări auriu cu lujeri răsucindu-se pe brațe. Fără flori, ceea ce l-a scutit de plata unei facturi substanțiale către florărie. O altă lovitură de maestru a fost să îmbrace economia într-o poleială narativă atractivă, spunând: „*Oamenii vor fi florile*“.

În dimineața mult așteptată a început să plouă torențial și se părea că singurul aspect al pregătirilor pe care Truman nu-l putea controla era vremea. Dar *chiar și așa*, a respins cu nonșalanță neajunsul ca fiind o intervenție dionisiacă, menită să învăluie petrecerea într-o aură dramatică.

Când s-a cazat la Plaza în acea dimineață, le-a spus angajaților de acolo, în timp ce-i cărau bagajele la apartament:

– Pur și simplu *ador* ploile torențiale, voi nu?

Iar celor din Kansas le-a spus, când i-au bătut la ușă:

– Poate sunt bieții Perry și Dick, care plâng în cer pentru că nu pot participa la distracție.

Nu l-a contrazis nimeni, dar pe fața detectivului Dewey se vedea că nu era de acord; după părerea lui, sufletele lui Dick și Perry operau în ținuturile de jos, nu în cele din înaltul cerului, asta, în cazul în care sufletele ticăloșilor ăloră mai existau.

Din cauza roiturilor de avioane particulare care au aterizat în acea duminică, aeroportul LaGuardia a fost nevoit să-și închidă pistele pentru toate celelalte zboruri planificate să sosească, fapt ce te făcea să crezi că Truman deținea controlul și asupra cerului. Frank și Mia au zburat din Palm Springs, Gloria cu soții Rothschild de la Paris. Soții Agnelii cu soții Radziwill și câțiva alți aristocrați din Roma, într-un avion în care erau mai multe bagaje decât pasageri. Așa cum Gloria și Babe l-au ales, separat, pe Castillo, la fel și Lee și Marella au descoperit că-și comandaseră rochiile de la Mila Schön, deși nimeni nu putea ști (în afară de doamna Schön) care dintre ele a abordat-o prima. Nefiind afectate de feroarea rivalității dintre Paley și Guinness, prințesele Radziwill și Agnelli au putut lesne observa că ținuta modernă a lui Lee, cu paiete argintii, era foarte diferită de caftanul diafan al Marellei. În afară de stilist și de nuanța irizată, cele două ținute nu prea aveau, din fericire, nimic în comun.

La amiază, gazda a fost zărită plecând de la Colony, cu Lee de braț, arătând ca un motan care tocmai s-a ghiftuit cu smântână. Luaseră prânzul, fără să se grăbească, la fel cum făcuseră și alți invitați la bal, care împânzeau restaurantele populare din Manhattan. Păreau calmi și stăpâni pe ei, Lee într-o rochie cu curea, Tru într-un costum gri, elegant, cu ochelari trandafirii pe ochi. Cei doi au trecut lin pe lângă explozia de blițuri ale fotografiilor care-și protejau aparatele de ploaie ținându-le sub impermeabilele cu care erau îmbrăcați. Toți strigau numele lui Truman, cerându-i detalii.

– A fost cel mai inteligent lucru pe care-l putea face, își amintea Lee, la mulți ani după ce au rupt orice contact, într-una dintre rarele ocazii în care ne îngăduiam să vorbim despre acest subiect. Să nu-și mai dea drumul la gură, măcar de data asta. Cu cât divulga mai puțin, cu atât mai aprig doreau să afle. Fie vorba între noi, eu cred că el a fost mai încântat de preliminarii decât de orice altceva.

Lee îl privise pe Truman – cel care niciodată nu era în stare să păstreze un secret, căruia îi plăcea la nebunie să se ridice în slăvi – cum le-a oferit doar un zâmbet celor care-l asaltau cu întrebări. Strigau. Îl linguseau. Dar băiețelul în costum elegant nu le-a răspuns; pur și simplu a continuat să meargă spre taxiul care-i aștepta și în care el și Lee au urcat repede, scâpând, astfel, de potop.

*

Între timp, Kay sosea la reședința lui Kenneth, la insistențele lui Truman. În casa de pe Fifth Avenue, unde Kenneth și echipa lui ne aranjau bucelele, era o adevărată nebunie, un du-te-vino continuu. Ne puneau blănurile în dulapuri frigorifice, ne mutau dintr-o încăpere într-alta, ne zoreau în sala de saună, apoi afară, așteptând să ne uscăm sub candelabrele de sticlă Murano. În mijlocul acestui balamuc de capete celebre, care pretindeau coafuri complicate, demne de Versailles, Kay, cu părul ei aranjat simplu și cu pantofii ei practici, s-a simțit pierdută. Se uita la ușa rotativă, prin care intrau femei și ieșeau ființe mitice. După ce a așteptat două ore, s-a ridicat și s-a apropiat de recepție, menționând, sfioasă, numele lui Truman. Când arogantele de la recepție au înțeles că provinciala aceea neîngrijită era misterioasa invitată de onoare, au sărit ca arse. Au dus-o rapid pe Kay într-un lift care urca până la cer și apoi au condus-o la sanctuarul din interior, oferindu-i cu mult zel cupe de șampanie.

Când Kenneth și-a făcut, în sfârșit, apariția – după ce a ondulat sute de bucle din părul binecuvântat genetic al Marisei Berenson –, a însoțit-o pe Kay până la faimosul lui scaun. Kenneth, un bărbat de bun-gust, îmbrăcat într-un costum Savile Row, a făcut un pas înapoi și i-a studiat chipul doamnei Graham. Sub privirea lui scrutătoare, Kay și-a simțit obrajii arzând, convinsă că o considera demodată și neglijentă. Dar, când maestrul i-a luat în palme părul tuns bob, ca al unei cucoane de modă veche, s-a simțit la fel de seducătoare ca femeile care șezuseră pe acel scaun înaintea ei – Jackie, Marilyn, fiecare

dintre noi, pe rând. Kenneth a atins-o pe obraz și a declarat că cel mai bine s-ar potrivi o cofură tapată, sofisticată – o combinație între volumul lui Babe și strălucirea lui Lee.

O oră mai târziu, Kay s-a întors la Plaza, cu o rețea de plastic așezată cu grijă peste creația lui Kenneth (cea de care era cel mai mândru în seara aceea, a afirmat el mai târziu). S-a dus direct în camera ei, s-a așezat la măsuță, s-a machiat, lucru pe care îl făcea rar, dar a urmat sfatul prietenelor care erau experte în domeniu.

Apoi și-a îmbrăcat rochia de seară Balmain, chiar înainte să vină Truman după ea.

Cu puțin înainte de ora opt, când a auzit bătăile în ușă, Kay a sărit să o deschidă.

Sosise piticul pretendent. Dichisit, într-un smoching clasic, făcut anume pe dimensiunile lui minuscule. În fața lui stătea Kay, într-o rochie cu guler înalt, din mătase ivoar, cu mâneci clopot și gulerul ornat cu hematite, care se potriveau cu pietrele prețioase cu care îi era acoperită masca. O ținută simplă, lipsită de ostentație... și totuși plină de farmec.

Truman a făcut un pas înapoi și și-a dus mâna la inimă. A privit-o fascinat, de parcă ar fi fost cea mai reușită creație. Creația lui. Eroina pe care, cu talentul său, o alesese pentru povestea lui. Cea care fusese cândva rățușca cea urâtă era acum o lebădă superbă, la fel ca Marella sau Babe sau oricare dintre noi.

– Ooo, Kay-Kay, a spus el, cu vocea aceea calmă, reverențioasă, cu care ni se adresa când ne evalua în astfel de momente și care, știam din experiență, ne transmitea o senzație extraordinară de seninătate. Uită-te la tine...

– Încă n-am apucat – nu așa, gata îmbrăcată și aranjată. Te așteptam pe tine.

– Închide ochii, a instruit-o el. E chiar mai bine dacă închizi ochii. A luat-o de mână și a condus-o până la ușa de la dulap, unde era instalată o oglindă înaltă. A așezat-o în fața ei. Acum... *deschide-i*.

Ea a clipit, genele părând să se lipească puțin din cauza stratului gros de rimel cu care nu era obișnuită. Când s-a văzut în oglindă, cu Truman lângă ea, ochii i s-au umplut de lacrimi.

– Mulțumesc, Truman, a zis ea, în șoaptă. *Mulțumesc*.

Și ochii lui s-au umezit, de parcă ar fi fost ceva contagios. Dar el s-a șters repede și a spus, pe un ton dojenitor:

– Hai, Kay-Kay, încetează cu prostiile astea, altfel, va trebui să-ți refac spoiala.

S-ar fi crezut că nu se potrivesc împreună; extremele unuia scoteau în evidență imperfecțiunile celuilalt. Statura minusculă a lui Tru o făcea pe Kay să pară uriașă, în timp ce înălțimea ei îl arăta pe el și mai mărunț. Și totuși, când au intrat în sufrageria cu draperii de mătase a soților Paley, unde Babe aranjase frumos mesele cu lumânări și tot felul de bunătăți, Truman și Kay – care, într-un alt context, ar fi putut fi considerat un duet de comedie – arătau perfect împreună.

În ciuda tuturor eforturilor noastre – și, într-adevăr, arătam *divin* toate –, gazda și invitata lui de onoare ne-au întrecut. Băiatul nostru cu călți blonzi strălucea mai puternic ca niciodată. Printr-o magie ciudată, în seara aceea era mai atrăgător decât Gianni cel bine făcut sau decât Bill, cu tot farmecul lui.

Iar Kay... Doamne... *Kay!* Din rățușcă, devenise Lebădă, lucru pe care noi nu l-am fi crezut niciodată posibil.

Kay nu avea structura osoasă a lui Babe sau înălțimea elegantă a Marellei, dar strălucirea ei din acea seară nu ținea de trăsături genetice și ne orbea prin intensitatea și frumusețea ei. Pentru prima dată am văzut și noi ceea ce Truman intuise în Kay, ceea ce

au scos la iveală bunătatea și iubirea lui. În prezența lor, rivalitățile noastre parcă s-au topit.

Nimic nu conta, în afară de acea seară, de acel moment. În afară de succesul lor. Succes care exista independent de noi – și la care ne bucuram să luăm parte.

Tru și Kay au plecat după ora de cocktailuri a lui Babe, pentru că, ne-a spus el, era nerăbdător să se întoarcă la Plaza devreme. E bine că au procedat așa, căci, având în vedere că străzile erau alunecoase și, înspre Plaza, extrem de aglomerate, au ajuns cu o oră mai târziu decât se anticipase. Ca urmare, dineul lor în stil de picnic a eșuat, astfel că au înlocuit pasărea și sticla cu lingurițe de caviar.

Chiar înainte de a coborî, Truman merse la oglinda din apartamentul lui cu o mască de domino simplă, neagră, în mână.

Cu câteva săptămâni în urmă, în drum spre Oak Bar, unde aveau întâlnire cu personalul de catering de la Plaza, Truman și Babe au trecut pe lângă magazinul Cartier. Bijuterii decoraseră vitrina ca pe un omagiu adus balului mascat, cu două măști alăturate, una încrustată cu diamante negre, iar cealaltă cu diamante albe. Neputând să reziste tentației, Truman și-a băgat capul în magazin și a strigat către vânzătoare.

– *Pardon, scumpo. Dar combien? Pour les masques?*⁵⁶

– Treizeci și șase de mii, *monsieur*, a răspuns vânzătoarea. Arogantă. Franțuzoaică. Mândră de suma aceea considerabilă.

Truman a scos un fluierat ușor, apoi a zâmbit fericit către Monsieur Cartier.

– *Merci* mult, a zis el pe un ton melodios, în timp ce ieșeau țăntoși din magazin. Ajunși din nou în stradă, a început să țăpăie pe Fifth Avenue, chicotind vesel și repetând sacadat: Treizeci și șase de mii. Treizeci și șase de *mii!*

Apoi s-a oprit brusc și s-a întors spre Babe *avec* un zâmbet misterios pe buze:

– Apropo, Baby. Mai am ceva de rezolvat, ceva mărunț de tot, înainte de prânz, dacă nu te superi...?

Babe l-a urmat la magazinul FAO Schwarz, ale cărui vitrine păreau să-l încânte la fel de mult ca acelea de la Cartier. Ochii îi străluceau în timp ce se uita la multitudinea aceea de păpuși și mașini de pompieri și pistoale – din plastic, bineînțeles, dar el își amintea, de fiecare dată când vedea așa ceva, de familia Clutter și de anii în care s-a întrebat ce l-a făcut pe băiatul acela drăguț, Perry, să apese pe trăgaci.

Refuza să se gândească la astfel de lucruri – acum erau momente de *bucurie* deplină –, așa că a intrat foarte hotărât în magazin, plimbându-se prin raioane ca un profesionist cu experiență. S-a oprit la secțiunea de costumații și a ales de pe raft o mască neagră simplă, de domino. Și-a pus-o la ochi și s-a întors zâmbind larg către Babe:

– Treizeci și nouă de cenți! Cartier poate să se ducă naibii!

Câteva luni mai târziu, cu masca aceea simplă pe față, uitându-se în oglinda din apartamentul lui de la Plaza cu tapetul încărcat, studiindu-și propria reflexie alături de cea a lui Kate, s-a simțit, bănuim noi, răzbunat. Și, cu acel gest mult așteptat, au început chefurile.

Am sosit la Plaza în grupuri, după cum planificaserăm, învăluiți într-o atmosferă fremătăndă de camaraderie. Ne-am lăudat reciproc alegerile vestimentare – și ne-am mirat că am fost sincere. Nu existau *Femei-în-Plus* sau *Bărbați-de-Rezervă*. Nu eram doar niște ființe necăsătorite fragile, în stare să simțim numai suferința sau teroarea de a fi singure. Eram parte dintr-un întreg nemaipomenit, sclipitor.

Am coborât exuberanți, din mașini, fără să ne pese de ploaia care cădea în rafale. Ne-am înghesuit sub umbrele, trecând pe lângă fotografi și pe lângă alți spectatori care se adunaseră dincolo de baricade în drum spre ușile de la intrare, pe culoarele pe care le pregătise Truman pentru noi. Am trecut prin holul de marmură, scuturându-ne stropii de ploaie de pe hainele noastre elegante și de pe blănurile ude. Cu inima bătându-ne cu putere, am trecut, în grup, pe lângă Palm Court și am urcat scările până la magazin, apoi am luat-o în jos pe coridor, unde ne aștepta un echipaj de filmare. Cine altcineva să primească drepturi exclusive de filmare, dacă nu CBS-ul lui Bill Paley, care transmitea live de la intrare? Doar era un veritabil *teatru*, insistase Bill, cu intenția de a valorifica la maximum contrastul dintre Cei-care-Aveau și Cei-care-Nu-Aveau.

Nici unul dintre noi nu s-a gândit – în timp ce pășeam, doi câte de doi, prin galeria boltită, pe coridorul cel lung – ce se va întâmpla când vom ajunge la capătul lui. Lee conducea procesiunea, trecând pe nesimțite pe lângă lumânările albe ce pâlpâiau de o parte și de alta a interminabilului coridor cu oglinzi. Când a ajuns în prag, s-a oprit în fața ultimei oglinzi și, coborându-și capul, și-a verificat masca. Apoi, când și-a ridicat bărbia și și-a studiat reflexia, s-a întâmplat ceva curios. Așa cum Kay trecuse printr-o metamorfoză, din rățușca singuratică într-una care făcea parte dintr-un grup, pentru Lee s-a întâmplat contrariul. În acel moment s-a văzut doar pe ea însăși. Pe nimeni altcineva. Era masca ei, în formă de aripi, gata de zbor. Buclele ei cafeniu-roșcate care-i încadrau fața, date după urechi ca să se vadă cerceii cu diamante care atârnavă ca niște pendule delicate. Fără Jackie în fața ei sau lângă ea, fără nici una dintre noi. Doar Lee. Și, în acel moment, un fotograf i-a făcut poză, direct în oglindă, surprinzându-i mâinile mici, calme, înmănușate, ținând aripile de cristal. Strângând ferm din buze, cu o fracțiune de secundă înainte de a afișa un zâmbet satisfăcut.

La fel am pășit și noi. Pe măsură ce înaintam spre casa scării și ne apropiam tot mai mult de priveliștea monocromă a lui Truman, ne-am lepădat de învelișul colectiv care ne ținea laolaltă și am devenit ființe separate, nou-născute. Babe a pășit în vizorul camerelor de filmat, luând-o înaintea lui Bill și strângându-și în jurul corpului blana de nurcă. Ferindu-se de camerele de filmat, cu capul ei drăguț aplecat, de parcă ar fi vrut să se adăpostească de o rafală de vânt, în timp ce Bill, mogulul cel zâmbitor, dădea mâna cu colegii sau îi saluta cu un gest din cap. În urma lui, Gloria venea încet, mișcându-se în stilul seducătoarei care fusese în tinerețe, unduindu-și șoldurile și punând, astfel, în mișcare mărgelile cilindrice care-i atârnavă pe rochie și care zornăiau ca niște maracas în surdină. Se mișca atât de lasciv, încât camerele de filmat aproape că i-au ratat pe soții Agnelli care treceau lin – Gianni cu mersul său grăbit, Marella încercând să țină pasul. Până să întoarcă aparatele de filmat, n-au mai ajuns să surprindă decât o frântură din penele de struț ale Marellei, apoi au trecut, lăsând în urma lor o dâră de vapori.

Slim și Betty zăboveau mai la urmă, dând târcoale, examinând scena cu perspicacitate. Slim era la brațul lui Jerry Robbins, care, ca întotdeauna, părea că plutește, nu umblă; Betty, cu soțul nr. *Dos*, Jason Robards. Robards deja căuta cel mai apropiat bar, deși ceilalți nici nu au observat, Betty fiind ocupată să vadă unde era nenorocitul ăla de Sinatra, iar Slim căutându-l din priviri pe scumpul ei Leland. C.Z. înainta pe coridor cu calmul ei obișnuit, lipsit de pedanterie, oprindu-se conștiincioasă pentru a vorbi cu Charlotte de la *Times* și cu Suzy de la *Women's Wear Daily* – îmbrăcate și ele în rochii de seară, cu carnețele de stenografie, pahare și perle –, laudând triumful lui Truman cu vocea-i lirică, sacadată.

– E într-adevăr o *minunăție*. Suntem grozav de mândri de el.

– Da, dar petrecerea aceasta nu e pentru doamna *Graham*? a provocat-o Charlotte.

C.Z. zâmbi.

– Dhraga mea. E, *într-adevăr*, o petrecere pentru doamna Graham, dar nu te lăsa înșelată de aparențe... E și o petrecere la care sărbătorim un eveniment publicistic de senzație. Șampania va curge ca Nilul – sau, în cazul lui Truman, ca un râu din Alabama.

L-a luat pe Winston de braț și au coborât scările către Muntele Parnassus al lui Truman. Au ajuns la primul punct de control, unde au prezentat cartela de intrare împreună cu invitațiile originale – o masă așezată chiar la intrare. Acolo stătea doamna Elizabeth Davies și aduna cartelele de intrare care fuseseră trimise invitațiilor cu câteva zile înainte, o ultimă tactică menită să descurajeze falsificările. Memorase toate cele 540 de nume.

C.Z. a salutat-o cu căldură.

– Bună seara, Lizzie. Au fost intruși...?

– Încă nu. Dar e devreme.

C.Z. a observat un individ înalt și solid care păzea intrarea. Sidney, portarul de la hotelul lui Truman, United Nations Plaza, în frac, purtând o mască domino neagră, identică cu a lui Truman.

– Sidney! a zis C.Z., entuziasmată. Arăți foarte bine. Ce *plăceere!*

– Bună seara, doamnă Guest. Doi dintre cei care ar fi trebuit să asigure paza evenimentului domnului Truman au anunțat că sunt bolnavi, așa că eu și Carmine a trebuit să-i înlocuim.

A ridicat din umeri, sfios; nu părea nici pe departe o namilă bătăușă, intimidantă, necesară la o astfel de petrecere.

– Nu știu de ce, dar cred că ai fi mai bun la dans decât la bătai.

L-a sărutat scurt, prietenește, pe obraz, iar omul s-a înroșit. Din obișnuință, Sidney a deschis ușa pentru soții Guest, iar ei și-au continuat drumul spre sala de bal.

C.Z. și-a ținut respirația când au intrat în încăperea. O agitație amețitoare. Imagini monocrome – câteva dintre ele statice, altele doar niște pete fantomatice, mișcându-se prea repede pentru a fi identificate de retină. Prea agile pentru o clipire. Pe măsură ce ochii i se obișnuiau cu atmosfera, reușea să distingă licăriri de culori, cu atât mai vii cu cât erau atât de puține: hainele roșii ale chelnerilor, ca niște mulete de matadori, mișcându-se fără oprire. Decorațiunile auri, în relief, de pe stâlpi și tavane, draperiile de damasc. Verdele jad al lujerilor care se răsuceau în jurul suporturilor de lumânări. Era, s-a gândit ea, viziunea unui scriitor.

În timp ce așteptau la recepție, l-a auzit salutând fiecare musafir în parte cu vocea lui chițăită:

– *Bine ai venit*, draga mea! Îți mulțumesc *foarte mult* pentru prezență! O cunoști pe *scumpa* mea prietenă, doamna Katherine Graham? *Kay-Kay*, aceasta este cutare sau cutare...

Trupa lui Duchin era în plină desfășurare, iar ringul de dans începea să se umple. Corpurile de iluminat care împânzeau încăperea însuflețeau orchestra, după cum era obiceiul la astfel de evenimente dedicate elitei. Au cântat câteva acorduri din *Camelot* – care păreau a fi o dedicație pentru poetul Alan Lerner sau pentru grupul Kennedy; *My Fair Lady* – tot pentru Lerner, sau pentru Cecil Beaton, ale cărui modele Ascot fuseseră inspirația lui Truman pentru tema acelei seri. Apoi formația a cântat o variantă mai ritmată a melodiei „On the street where you live“, în timp ce înaintau toți spre gazdă.

La scurt timp după ce s-a terminat această piesă, C.Z. și-a amintit de o seară, cu zeci de ani în urmă, când un băiat cu înfățișare ciudată s-a apropiat de ea la barul de la teatru în timpul pauzei la piesa cu același titlu. Cum l-a privit cu indiferență și cât de hotărât era

el s-o impresioneze. Cuplul dinaintea lor a înaintat, iar C.Z. a ajuns în fața lui Truman. Amândoi au zâmbit. Cuvintele erau de prisos.

– *Oamenii se opresc și cască ochii, pe mine nu mă deranjează...*, fredona Truman, în timp ce a luat-o de mâini.

– *Căci eu aici vreau să fiu, niciunde altundeva...*, a terminat versul C.Z., pe un ton înduioșător de fals.

– Strașnica mea doamnă de vanilie.

– E *minunat*, Truman.

– Ești un adevărat spectacol. Arăți ca o floare frumoaaaaasă, am spus-o întotdeauna.

– Și tu arăți fhoaaarte bine.

– O, nu cine știe ce! a zis el, fericit.

– Ascultă, trebuie să-mi promiți ceva, domnule Capote...

– Ce anume, Sis?

– Să te *bucuri* de petrecerea asta. De fhiecare moment.

– O, asta și am de gând, Sissy! *Pe cuvânt!* i-a promis el, zâmbind larg.

Ea s-a aplecat spre el, atingându-i ușor obrazul, și i-a șoptit în ureche:

– N-a mai existat *niciodată* așa o petrecere și nici nu va mai exista *vreodată*.

Ea îi făcu cu ochiul, el la fel, apoi soții Guest au trecut mai departe, admirând-o pe Kay în splendida ei rochie Balmain. Armate de chelneri mișunau cu cupe de șampanie, dar ei s-au dus direct la *bahr*, unde C.Z. îi sugerase lui Truman, cu câteva săptămâni înainte, că ar putea extinde paleta monocromă servind martini cu ceapă de cocktail albă și măslină *nehgre*, nu verzi. În timp ce priveau cum sunt scuturate cocktailurile cu eficiență de bandă rulantă, C.Z. a auzit o voce familiară în spatele ei:

– Măi să fie. E chiar Lucy Cochrane.

A simțit mirosul de trabuc înainte de a se întoarce. A recunoscut sâșâitul subtil. I-a apărut în minte imaginea unui bărbat slab, cu păr de culoarea nisipului și zâmbetul care-i dezvelea dinții de iepure.

– Darryl..., s-a răsucit pe călcâie spre el.

Singurul lucru care rămăsese neschimbat la bărbatul pe care-l cunoscuse cândva era setul acela absurd de dinți neregulați, ascunși sub cascheta protectoare a buzei. Părul îi albise, era mai rar, părea că migrase spre sprâncene și mustață, care era de două ori mai deasă decât fusese înainte. Ochelarii fumurii îi ascundeau ochii. Ea l-a îmbrățișat. El a privit peste umărul ei către Winston:

– Ți-a distrus cariera?

– N-am avut *niciodată* o carieră.

– Era doar o chestiune de timp, Lucy. O chestiune de timp. Stinse trabucul și-i întinse mâna lui Winston: Zanuck. Plăcerea e de partea mea.

Winston i-a strâns ferm mâna:

– Lucy mi-a povestit totul despre tine.

Zanuck a părut surprins.

– Eu credeam că acum toată lumea îți spune B.C. sau A.D. sau ceva ridicol de felul ăsta. Mă bucur că domnul Guest îți se adresează cu numele de botez.

– E o partidă bună.

Darryl a zâmbit. Trupa lui Duchin a început să cânte o melodie mai lentă.

– Ce-ai zice să dansezi cu un vechi prieten?

Zanuck i-a oferit mâna, mai durdulie decât ultima dată când o ținuse într-a ei.

A luat o înghițitură de martini și a lăsat paharul lângă Winston. A mers cu Darryl spre ringul de dans, pe acorduri de foxtrot.

– Deci. Domnule Zanuck.

– Domnișoară Cochrane.

– Doamna *Guest* acum.

– Știi, nu te-am iertat niciodată.

– Pentru ce?

– Pentru că ai plecat înainte să te fac vedetă.

– Cred că te-ai descurcat bine oricum, a râs ea.

S-a uitat, ca și Zanuck, la grămada de baloane pe care Truman le atârnase printre candelabrele Baccarat.

– Nu seamănă deloc cu Rainbow Room, a zis Zanuck.

– Nu, aprobă ea. Dar e cu totul altceva.

El a cercetat-o cu atenție, atingându-i cu mâna penele aranjate în formă de fântână artezană care-i decorau capul, amintindu-și de costumația Ziegfeld.

– A treia blondă de la stânga. Așa mi-ai spus atunci. Au râs amândoi pe înfundate. Nu te-ai schimbat deloc, minunată Lucy Cochrane.

Ea n-a mai adăugat că *el* se schimbase destul de mult.

– Ești fericită?

A privit peste umărul lui și, dintr-un foc, i-a zărit pe Tallulah Bankhead, Betty Bacall, Henry Fonda – și mulți alții din lumea spectacolului care își petrecuseră viața căutând cu încăpățănare fericirea. Apoi, privirea i s-a oprit pe Winston, care era la bar, păzindu-i, loial, paharul cu băutură. Atât de statornic. De nădejde. Căutându-i privirea prin ochelarii fumurii, i-a răspuns lui Zanuck:

– *Foarte* fericită.

El a zâmbit.

– Bravo ție, Lucy Guest.

Când melodia s-a apropiat de partea crescendo, Zanuck – etalându-și grația de care era capabil –, a dus-o în pași de dans pe C.Z. înapoi la bar, lângă Winston, care i-a înmănat paharul. Lângă el, Jason Robards, care comanda un whisky dublu, Betty, Slim și Jerry Robbins.

– Betty, a zis Daryl, făcând un semn din cap în direcția ei.

– Daryl, a răspuns ea, detașată.

Aruncându-i o ultimă privire lui C.Z., Zanuck a ieșit.

– Ce-a fost asta?

Slim a ridicat o sprânceană către C.Z.

- Doar un vals printre amintiri.
- Știi, i-a spus Betty lui C.Z., cred că ai fost singura pe care Zanuck nu a încercat s-o manipuleze să ajungă pe canapeaua lui...
- Poate de-aceea nu am obținut nici un rol!
- Din fericire, a spus Winston, petrecându-și brațul protector peste umerii ei. Iar acum poate și bietul tău soț să danseze cu tine?
- *Dhaa-gul* meu, a întors ea, credeam că nu mă mai înthrebi!

În timp ce ei se alăturau mulțimii mascate ca să danseze pe ultima bucată dintr-o rumba, Slim și Betty au rămas să privească, savurându-și martini-urile. Era, într-adevăr, extraordinar, s-a gândit Slim, în timp ce măsura scena cu privirea, să vezi că atâția mahări s-au conformat planului lui Truman.

Cu *artiștii* era altceva – ei merg și la deschiderea unei stații de autobuz. Dar să vezi economiști precum Ken Galbraith, sau prezentatori de știri, precum Ben Bradlee, trecând pe lângă de-alde...

Și atunci i-a zărit.

Slim o înghionti pe Betty:

- Vin.

La o oarecare distanță – Sinatra, cu o mască neagră, de pisică, cu mustăți, la braț cu o fătucă cu ochi de fluture. Îndreptându-se spre masa principală de lângă scenă, pe care trona, anume pentru el, o sticlă de Jack Daniel's, căci Frank avea devotații lui printre chelnerii din Manhattan. Rochia *Directoire* a Miei îi făcu pe ceilalți să observe, în șoaptă, că un alt mic Sinatra era pe drum (alarmă falsă, după cum s-a dovedit mai târziu), deși ea însăși arăta ca o copilă, cu ochii ei mari, mirați, de parcă tocmai plecase de la groapa cu nisip din parc.

Betty și-a aprins o țigară.

- De parcă o să dureze!

Slim a încuviințat, chicotind. Atunci l-au observat. Pe el.

La o secundă după Frank... Leland. Îndreptându-se spre masa lui Sinatra, condus de Pam Churchill – Pam Hayward. Căci așa o chema acum, n-avea rost să nege. Slim i-a urmărit mișcările în rochia aceea enormă, o monstruoasă antebelică, ce părea să aibă destulă mătase cât să sufocă o armată întreagă... S-a întors spre bar, mulțumită pentru prima dată că purta afurisita aceea de mască, măcar îi ascundea lacrimile. N-ar fi trebuit să vină. *Crezuse* că se împăcase cu gândul furtului, chiar dacă încă nu-l uitase pe Hay.

A simțit că o trage cineva de braț. Jerry.

- Ce este asta? O înmormântare? Haide, Lady Keith.

Ignorându-i protestele, a luat-o de mână și a tras-o spre ringul de dans, apoi a luat-o în brațe. Drăguțul Jerry – atât de puternic, și totuși, atât de grațios în mișcări. Jerry, care își făcea partenera de dans, oricine ar fi fost ea, să arate de milioane. În cinstea gagicii supreme, Duchin a trecut lin la melodia lui Rodgers & Hart „Doamna e o vagaboandă”. Oare așa era ea, s-a întrebat Slim – prea băiețoasă? Oare de aceea l-a pierdut în cele din urmă? Le simțea privirea îndreptată asupra ei – a lui Pam. A lui Frank. A lui *Leland*. A început să se clatine. Ca și cum i-ar fi citit gândurile, Jerry a învărtit-o de câteva ori, chiar lângă scenă și i-a șoptit la ureche:

- Nu te uita la ei, uită-te la *mine*.

A lăsat-o în jos, aproape de podea, și a ținut-o câteva clipe așa, în strânsoarea lui fermă, iar ceilalți au aplaudat. Când a ridicat-o din nou în brațe, Jerry a sărutat-o pe obraz.

Slim a simțit cum roșește din cauza atenției îndreptate asupra ei.

– Cred că am mare nevoie de o gură de aer.

S-au îndreptat spre ușă, acolo unde Truman și Kay tocmai terminaseră de primit invitații.

Tru s-a grăbit spre Slim și a tras-o deoparte.

– O, Big Mama, nu-i așa că totul e *minunat*? Hai să vezi *asta*.

A dus-o către un atrium lateral, unde chelnerii aranjau mâncarea adusă de la bucătărie. Un loc cu mâncare de mic dejun: ouă, biscuiți și sos Southern. În alt loc, faimoasa tocană de pui, aroma de coniac amestecându-se cu savoarea de spaghete și chiftele, așezate lângă ea.

– Ferește-te de sos, a spus Babe, ieșind de sub arcadă și alăturându-li-se.

– Ai venit să-l scoți din meniu, Babyling, în speranța că n-o să observ? a întrebat Truman, prefăcându-se supărat.

– Nu, ci doar să mă asigur că îl servesc cei mai buni chelneri. Și că există apă minerală din belșug, în caz de urgențe.

Tru se juca, drăgăstos, cu bijuteriile false care îi împodobeau partea din față a rochiei.

– Păăăăi... dacă cineva se împiedică și te stropește cu sos, ne vom preface, pur și simplu, că petele sunt niște rubine în plus. În lumina caldă a lumânărilor, a început să se miște în pași de dans.

– Ah, ce bine ne distrăm, nu-i așa? Nu-i așa că e o petrecere *nemaipomenită*? Când le-a condus înapoi în sala de bal, salutând pe unul și pe altul, au trecut pe lângă un unicorn în smoching.

– E *fabulos*, Truman! a zis creatura mitologică, entuziasmată. Unicornul și-a ridicat masca, dezvăluindu-și identitatea – era Billy Baldwin, decoratorul lui Babe.

– Billy! a zis Truman cu o voce stridentă. Te-ai *autodepășit*!

În fața lui erau două blănuri cu măști de pisici – una neagră, cealaltă albă –, care acopereau în totalitate capetele unui bărbat și al unei femei (soții de la Rentă, a informat-o Babe pe Slim, în timp ce pescuia un pahar de șampanie de pe o tavă care trecea pe lângă ea). Se vedea un cap uriaș de lebădă deasupra mulțimii – două pene încolăcite („soția lui Bill Cunningham“, a informat-o Slim pe Babe, dându-i cupa goală unui chelner). Apoi pe lângă ele a trecut o pereche de urechi de iepure, din blană de nurcă, ce se potriveau cu o rochie împodobită cu același tip de blană („Asta-i scumpa de Candice Bergen“, le-a dezvăluit Truman mai târziu, „purtând urechile Marisei Berenson! Marisa a lipsit de la o probă, așa că Halston a trebuit să le dea altcuiva!“) Îi plăceau la nebunie astfel de bârfe mărunte, pe care le servea celorlalți pe fragmente. Pan căutându-și nimfele, mișcându-se cu repeziciune într-o parte și în alta.

– Draga mea! șoptea el, pe un ton confidențial. Femeia *aia* în dungi e cea care a amenințat că-și taie *vene*le dacă n-o las să vină! – apoi dispărea din nou.

Babe și Slim se uitau la Truman, care a luat-o de mână pe Kay și a condus-o pe ring, unde dansatorii erau într-un vârtej de mișcări. Trupa lui Duchin cânta legănându-se, iar el stătea aplecat la pian și povestea cu prietenii lui în timp ce cânta. În lumina slabă, mărgelile și decorațiunile străluceau ca niște stele, formând constelații jucăușe, reordonându-se cu fiecare schimbare de partener, când cercul de trupuri se mișca.

Deasupra tuturor, de parcă ar fi rivalizat cu zeii din Olimp, erau invitații care au fost îndeajuns de rapizi și au pus mâna pe una dintre cele șase loje care se aflau pe peretele lateral al încăperii, iar acum stăteau la adăpost, în spatele balustradei, și îi observau pe ceilalți. Babe nu a fost deloc surprinsă că la loc de frunte printre aceștia se aflau Gianni, Stas și Bill, servind drept baza de unde puteau opera soții Agnelli, Radzwill și Paley.

– Ce zici, Slim? a întrebat Irving Lazar „cel iute“. Ai chef de un cha-cha?

Slim s-a îndreptat spre ringul de dans cu Lazar, iar Babe și-a croit drum către loja arcuită, unde Bill era angajat într-un tête-à-tête cu Gloria. Părea și mai atent decât de obicei, s-a gândit Babe, căci biata Gloria n-a avut de ales și a venit singură.

Babe a pus mâna pe umărul lui Bill și li s-a alăturat. El a bătut-o ușor pe mână, dar nu a întrerupt conversația pe care o purta cu doamna Guinness – nici nu și-a dezlipit privirea de pe gâtul ei subțire, în jurul căruia colierele de pietre prețioase se ondulau precum șerpii Cleopatrei.

S-a apropiat de ei singurul fotograf căruia Truman i-a permis să intre în sala de bal.

– Pot...? a întrebat el politicos, arătând spre aparatul foto.

Ei și-au aranjat ținuta, iar Babe a observat că Bill se apleca spre Gloria cu un centimetru mai mult decât spre ea. Tot Gloria a fost cea care l-a luat pe Bill de talie când pozau, pe când cele patru mâini ale soților Paley au rămas pe masă, la vedere. Atât Gloria, cât și Bill își dăduseră jos măștile, dar masca albă, Aldo, a lui Babe, continua să-i acopere chipul, după cum decretase Truman.

– Dragul meu, a spus Babe în timp ce fotograful le făcea poză, unde ți-e masca?

– Unde e ce? a întrebat Bill, zâmbind.

– Și încă una...

– Masca ta. Babe a vorbit și în timpul celei de-a doua poze, așa că fotograful a renunțat și a mers mai departe către soții Agnelii.

– Ce-i cu ea?

– Trebuie să o purtăm până la miezul nopții, ca să ne simțim liberi să *socializăm* cu oricine.

Gloria a ridicat din umeri, jucându-se cu colierele de care Bill părea atât de atras.

– Mă durea îngrozitor capul din cauza ei.

Bill:

– Mie îmi provoca mâncărimi.

Și-au reluat conversația.

Babe s-a ridicat, cu masca la locul ei, și s-a aventurat pe ringul de dans. Văzând un bărbat pe care nu-l recunoștea, l-a bătut pe umăr.

– Vrei să dansăm? l-a întrebat ea, cu ochii ei de căprioară clipind prin tăieturile de la mască, creată anume să-i scoată în evidență.

– *Bineînțeles.*

După ce s-a uitat la mascata doamnă Paley, străinul a lăsat baltă ce avea de gând să facă. Babe a zâmbit fericită și a trecut împreună cu el pe lângă stăpânul ceremoniei, care dansa cu prințesa Radziwill.

– Vezi, draga mea, i-a zis Truman lui Lee, entuziasmat, uitându-se la Babe aprobator, totul merge șnur, exact cum am plănuțit. Tânărul acela poate fi oricine! Un hoț de pisici...

un gardian înarmat...

A salutat-o din cap pe Luciana Pignatelli, care sporovăia cu Marella într-o laterală a sălii. Și ea avea o mască cu pene, dar, în mijlocul adorabilei ei frunți, chiar între ochi, atârna un diamant de mărimea unei mingi de golf.

– Știi că Luciana a împrumutat bijuteria aia de la bătrânul Harry Winston, care a fost încântat că va fi afișată, poate își va găsi un cumpărător. Se zvonise că valorează șase sute de mii, deși eu, unul, bănuiesc că Harry o să ceară mai mult de-atât!

În cinstea gazdei, orchestra a început să cânte o variantă mai vioaie a melodiei „A Sleepin Bee“, din spectacolul de succes de pe Broadway *House of Flowers*, pentru care el scrisese versurile. Truman dansa în jurul lui Lee, încercând, cu vechii lui pași de step, să atragă atenția celorlalți către ringul de dans.

– Doamnelor și domnilor, domnul Truman Capote, a anunțat Duchin, în aplauzele mulțimii.

Truman a făcut o plecăciune, apoi a tras-o pe Lee în dansul lui vioi.

– Draga mea prințesă, nu-i așa că asta e cea mai *senzațională* petrecere la care ai fost vreodată?

Lee a râs.

– Dacă zici tu.

Fotograful oficial s-a apropiat de ei și le-a făcut poze dansând. Valurile de nuanțe argintii ale rochiei ei străluceau sub luminile din jur. Ochelarii scriitorului de-abia ajungeau la umeri.

– Ce ziceam...? A, *daaaa* – deci bătrânul Harry i-a împrumutat Lucianeii cele șaiszeci de carate, cu condiția să fie însoțită de agenții lor, iar *eu* am zis că nu mă deranjează, atât timp cât erau voinici și purtau măști. Lee s-a uitat la cei trei bărbați care roiau în jurul Lucianeii, încercând în zadar să pară incognito, căci umflătura de la armă li se vedea clar prin fracul închiriat.

Unul dintre ei a observat că Lee se uita insistent la ei și a părut că uitase complet ce îndatoriri avea, apropiindu-se să-i vadă mai bine dansând, pe ea și pe Truman.

La miezul nopții s-a anunțat cina, iar Lee și Tru au mers cu ceilalți către mesele încărcate, unde Babe s-a simțit răzbunată, tacit, când le-a văzut pe femei ocolind cu grijă farfuriile cu spaghete. Lumea se aduna în perechi, cum se întâmplă de obicei la dineuri fără locuri prestabilite.

Stând singură la rând să-și ia tocană de pui, Gloria a auzit o voce amuzată în spatele ei:

– Ce să zic, *aproape* c-a reușit.

S-a întors și l-a zărit pe Jack – Jack al lui Truman, care nu era văzut mai niciodată la evenimente publice. Purta un frac (un alt lucru extrem de rar la el) care se potrivea perfect pe silueta lui suplă, de dansator.

– Jack! Gloria l-a îmbrățișat. Arăți foarte bine.

– Rareori, când am ocazia.

În timp ce bucătarii de la Plaza turnau în farfurii tocana cremoasă, Jack a scuturat din cap:

– Mâncarea aia e infarct pe farfurie. Nu ascultă niciodată. Poți să scoți băiatul din Monroeville...

– Exact.

– Unde e „Pa“? (Așa îl poreclea Truman pe Loel.)

Ea a reușit să zâmbească în timp ce treceau cu farfuriile în mână, prin anticameră:

– Loel a zis că măștile sunt o copilărie.

– Trebuie să recunosc că sunt de acord cu el. Truman a spus că a mea e de-a dreptu' ordinară. Jack a indicat spre masca pe care o dăduse jos; o fâșie de material negru îi atârna din buzunar. Ea a râs când el și-a înfundat-o repede în palmă. Când au ajuns cu farfuriile în sala de dans, Jack s-a întors spre Gloria:

– Vrei să-mi faci onoarea de a fi partenera mea la cină? Se pare că partenerul *meu* e cam ocupat, a spus el, arătând înspre Truman, care se legăna printre mese, prea emoționat ca să stea jos.

Gloria radia de fericire, încântată de elegantul ei însoțitor.

– Plăcerea e de partea mea, domnule Dunphy.

Și-au ales o masă în capătul încăperii – cât mai departe de masa principală –, de unde să poată vedea ce se întâmplă și să schimbe păreri, așa cum făceau de fiecare dată când petreceau timp împreună, ceea ce nu se întâmpla foarte des, Jack având un program foarte strict, iar soții Guinness nici unul.

– La ce te-ai referit, l-a întrebat Gloria, când ai spus că aproape a reușit?

– Păi, a reușit să adune aici pe toată lumea, practic. Toată această „nouă elită“, despre care a tot bătut câmpii, bazată pe merit – pe talent sau pe inteligență sau frumusețe. Ideea e că adună într-un loc toate personajele sale ideale, le pune pe toate să poarte măști, nerăbdător să vadă ce vor *face* când se vor întâlni, sperând să le poată amesteca într-un cocktail social ideal... și-apoi, uite ce se întâmplă.

Jack a zâmbit larg, iar Gloria a privit în jurul ei, observând exact lucrurile despre care vorbise Jack. Mese care s-au împărțit de la sine în funcție de interese, clasă socială, sau convingeri. Cei din lumea divertismentului cu cei din lumea divertismentului. Politicienii cu politicienii. Artiștii cu artiștii. Actorii de teatru și film, amestecați, la fel și scriitorii de ficțiune cu cei de non-ficțiune, dar cam atât. Cei din înalta societate stăteau deoparte – împărțiți pe categorii și subcategorii, nomazii separat de cei autohtoni, dar chiar și în rândul lor, erau împărțiți pe regiuni. Italienii stăteau împreună, deși Marella și Gianni făceau vizite în taberele celor din New York sau din Elveția.

Chiar și cei din Kansas aveau o masă separată, o elită în cadrul elitei, căci aveau statut dublu, reprezentând produsul ficțiunii lui Truman. Gloria și Jack au schimbat o privire și au izbucnit în râs.

– N-am mai văzut așa ghețoizare nerușinată în viața mea!

– De acord, a răspuns Gloria. Dar toate aceste suflete disparate au ceva în comun...

Jack a zâmbit, dragostea fiind mai puternică decât cinismul, în cazul lui.

– Truman.

Ea a încuviințat din cap:

– E o personalitate neobișnuită.

– Asta așa e.

– *Un verdadero original.*

– Cred că n-a mai existat cineva ca el până acum.

– Și nici de-acum încolo.

Preț de câteva clipe au rămas tăcuți, urmărindu-l pe Truman, care trecea repede de la o masă la alta, impresionându-i și pe cei mai recalcitranti petrecăreți. Care se bucurau de căldura privirii lui.

– Doamna Guinness, a zis Jack, ridicându-se în picioare, n-ați vrea să vă învârt puțin pe ring?

– În sfârșit! Credeam că n-o să mă inviți, a zâmbit Gloria. În alte vieți am fost amândoi profesioniști, nu-i așa?

Pe când foștii dansatori au ajuns pe ringul de dans, orchestra lui Duchin a terminat primul set de melodii de referință și cei de la Benny Gordon și Soul Brothers le-au luat locul. De la bun început și-au îndeplinit misiunea cu succes – să ofere prilej de distracție mai puțin oficială, mai plină de viață. După cum prevăzuseră Tru și Slim, atmosfera s-a schimbat, după un cântec sau două, frații din Detroit au reușit să-i facă pe toți acei membri ai elitei Manhattan-ului să țopăie cu pasiune pe ritmuri de frug.

Gloria și Jack dansau cu foc, Jack lăsându-se total în voia mișcărilor, lucru care i se întâmpla rar. (Va mărturisi mai târziu că aceea a fost ultima noapte în care a dansat, fapt ce o făcea cu atât mai memorabilă.) Gloria era încântată, mai ales că nu mai dansase cu atâta *pasión* de foarte mult timp. În vacarmul acela de fanfare și tobe și țipetele sălbatice ale lui Benny Gordon, a strigat:

– Jack, ce bine știi să te *miști!*

Truman și Lee dansau frug. La fel și Slim și Betty, împreună cu Jerry Robbins, care s-a dovedit a fi la înălțime chiar și lângă unul ca Jack. Lee dansa cu atâta foc, încât i-au căzut paietele argintii de pe rochie pe parchetul fin. Gloria a dansat și ea până când greutatea celor două coliere strâmte de la gâtul ei fragil i-a dat o migrenă cumplită.

Apoi Benny și Brothers au cântat „Camel Walk“, o melodie de-a dreptul dezvățată: *Pune-ți mâinile pe genunchi, cu o umflătură în spate și fă Mersul Cămilei...* La vederea doamnei Paley, aplecată atât de mult în față, încât i se vedea tăietura aceea iscusit plasată, care-i tot scosese la iveală coapsa – nu era simplă frumusețe, ci carnalitate –, Benny Gordon s-a oprit din cântat și s-a uitat lung la ea, cu admirație.

– Uau! Așa *daaaaa*. Asta-i o femeie într-adevăr *frumoasă*. Încurajată de aceste cuvinte de laudă, Babe a făcut Dansul Cămilei cu Jack și Tru și cu străinul cel chipeș care, după ce și-a dat jos masca la miezul nopții, s-a dovedit a fi un redactor de la Random House, proaspăt absolvent de facultate. Când Soul Brothers și-au terminat numărul, toți s-au înclinat cu venerație către muza lor, Barbara Paley.

Babe s-a întors în sala de bal, cu obraji îmbujorați. Cu părul ciufulit. Ocolind balconul soților Paley, a luat o cupă de șampanie rece de pe o tavă ce trecea pe lângă ea și s-a îndreptat spre mezanin.

Doar aici, când s-a văzut singură, s-a minunat de ceea ce tocmai se întâmplase. Ea, Barbara Paley, a fost considerată atrăgătoare. Nu frumoasă. Nu stilată. Altcumva... Ceva delicios de senzual. Privirile ațintite asupra ei o râvneau. O doreau. Cu o ardoare provenită dintr-o foame profundă, din nevoi și gâfâieli, nu doar cu admirație călduță.

Acea a fost clipa când a simțit că se apropie cineva din spate.

Întinzând mâna spre ea.

Cu siguranță era un străin. Cineva care n-o cunoștea, care n-o încadra într-o anumită categorie. Cu siguranță era...

Pe de altă parte, îi știa mâinile.

Exact cum obișnuia s-o atingă – înainte de a se opri pe neașteptate.

Mâinile au apucat-o de umeri și au întors-o. Ea a vrut să zică ceva, dar buzele lui i le-au acoperit pe ale ei. O mușca, plin de dorință – îi simțea dinții în carne. A apucat-o ferm de talie, mototolind părul alb de cămilă al rochiei. S-a uitat în ochii lui și a văzut dorința pe care n-o mai simțise de mult față de ea. O privire rezervată târfelor lui.

– Bill...

– Nu spune nimic.

Din nou gura lui a acoperit-o pe a ei, sorbindu-i cu nesaț respirația, în timp ce mâna lui lacomă a coborât în crăpătura rochiei și i-a mângâiat coapsa.

Leșind de la baie, însoțită de Luciana Pignatelli (urmată de gardienii înarmați ai lui Harry Winston, care mai că nu intrau după ea în toaletă), Marellei i s-a părut că zărește niște umbre în nișa mezaninului... deși poate era doar o iluzie optică, generată de lumină.

Era slabă lumina în acel hotel – prăfuită, s-a gândit Marella. I se părea că într-un astfel de loc pândeau spirite pe la colțuri. Deși se simțea vinovată să recunoască, adevărul e că nu înțelegea care era farmecul acelui loc. Era obișnuită cu baluri în palate adevărate, iar hotelul ăsta Plaza al lui Truman i se părea ciudat și demodat, ca să nu zică mai rău. Și să pui baloane lângă Baccarat? Ce, era o petrecere pentru copii? Cu toate astea, îl iubea pe Vero al ei și era bucuroasă că el era fericit.

S-au întors la masa Agnelli, unde i-au găsit pe Gianni și prietenii lui destul de agitați.

– N-am putea merge undeva să mâncăm ceva ca lumea? Și să jucăm cărți?

S-au stârnit discuții în legătură cu localul din Manhattan care ar fi potrivit nevoilor lor. În Roma, existau cel puțin o duzină; pe Riviera, și mai multe. Și prințesa Luciana era dornică să plece, epuizase lista de bărbați disponibili și se săturase de gardieni.

Gianni s-a întors către Marella:

– Angelo, vii și tu sau preferi să rămâi aici cu Lee și Babe și Gloria? Poate nu vrei să-l superi pe Piccolo Vero al tău.

Marella ar fi vrut să-i spună să rămână, să nu-l piardă în favoarea unui joc de cărți. Dar a zâmbit și a spus:

– *Amore mio*, n-am dansat toată noaptea. Vrei să dansezi cu mine înainte de a pleca?

Expresia chipului său dur, masculin, s-a împlânzit.

– Desigur, *angelo*. A luat-o de mână și s-au îndreptat spre ringul de dans, unde Duchin mai calmase atmosfera după Benny, oferind contrastul pe care Truman și Slim îl plănuiseră cu atâta grijă. Formația interpreta acum o melodie lentă, de dragoste, a lui Lerner și Loeve, „If ever I would leave you“. Acel *Camelot* groaznic, s-a gândit Marella, ușurată că măcar *Jacqueline* refuzase invitația lui Truman.

Gianni a luat-o în brațe și și-a domolit ritmul pentru ea. Agitația care-l cuprinsese cu câteva minute înainte făcuse loc unui calm blajin. Ea și-a pus mâna pe inima lui, așa cum mai făcuse și înainte. A privit în sus, către el; el a zâmbit.

– Ce e, *angelo*?

– Inima ta.

– Ce-i cu ea...?

– E atât de minunat de liniștită.

– *Tu* o faci să fie așa.

Ea a închis ochii și s-a lăsat purtată în îmbrățișarea lui. Hotelul ăsta simplu al lui Truman părea acum cel mai grozav palat.

– Gio-vanni...! a croncănit o voce, întrerupându-le momentul special.

Consoane englezești scurte. Vocale deschise. Marella a deschis ochii și zărit-o pe femeia aia, Churchill, cu rochia ei ridicată în formă de clopot. Pe de-o parte, semăna cu o cioară hidoasă, pe de alta, cu o matroană victoriană în doliu.

– Bună, Pamela, a zis Gianni jovial.

– Giovanni Agnelli. A trecut atât de mult timp. Bună, Marina!

Marella o salută din cap, fără să se mai deranjeze s-o corecteze.

– Te superi dacă intervin...? Dragul de Leland vrea să plece în curând, de fapt tot grupul nostru. Și chiar îmi doream să dansz puțin cu un vechi prieten.

Marella s-a dat la o parte, cedându-i cu grație partenerul.

– Mulțumesc, draga mea, a spus Pam, cu buza de sus agățată în cuspidă. Și eu aș face la fel pentru tine. În timp ce ea a făcut un pas înainte, dornică să înceapă să danseze, Gianni a tras-o de mână pe Marella înapoi.

Cu vocea lui plăcută, de bariton, a spus:

– Îmi pare rău, Pamela, dar acum dansz cu soția mea.

Cu o amabilitate desăvârșită. Cu o politețe desăvârșită. Într-atât încât Pam n-a înțeles imediat, doar după câteva clipe. A afișat zâmbetul acela tipic englezesc, a încuviințat vag din cap și s-a întors la masa ei.

Gianni îi oferi din nou brațele Marellei. Ea păși spre el și se lăsă cuprinsă în îmbrățișare. Uitându-se în ochii ei, a zis înc-o dată:

– Dansz cu soția mea!

Marella și-a pus capul pe pieptul lui, chiar în dreptul inimii lui calme. Nu era tocmai o declarație de iubire, dar era pe-aproape.

A plecat cu Gianni și cu ceilalți prieteni italieni, dar nu înainte ca gardienii lui Harry Winston să-i urmeze pe coridor și să ia diamantul de șaizeci de carate de pe fruntea Lucianei. L-au pus într-o cutie de catifea, apoi într-o valiză cu lacăt, după care doi dintre gardieni l-au dus într-o mașină blindată. Lee a mers după ei până pe casa scării, făcând planuri cu Marella pentru prânzul de a doua zi. L-a făcut cu mâna, apoi a dat să se întoarcă în sala de bal. Deși n-ar fi recunoscut nici în ruptul capului, n-a fost foarte surprinsă să-l vadă pe gardianul lui Harry Winston, care se holbase la ea toată noaptea, așteptând-o.

Ea s-a îndreptat spre el, fără nici o expresie pe chip.

El a studiat-o prin masca neagră, de domino.

– Sunt Lee, a spus ea în cele din urmă, dar a intuit că acel detaliu nu prea avea importanță în contextul dat.

S-a uitat fix în ochii lui și a trecut pe lângă el. Un fel de invitație. El a urmat-o pe ringul de dans, unde au dansat încordați, fără să-și vorbească, până la sfârșit.

În timpul meselor de prânz din săptămâna care a urmat, Truman zicea entuziasmat:

– Auziți aici, știu din surse *sigure* că acel paznic al lui Harry Winston a fost *fou amoureux* de prințesa Radziwill. Bietul om nu-și putea dezlipi privirea de la ea. Noroc cu cei doi *amigos* ai lui, altfel Luciana ar fi putut să fugă cu diamantul ca o bandită de drumul mare!

Am mai dezgolit și alte comori neașteptate în timpul prânzurilor din săptămâna aceea și mult timp după. Chiar și când povesteam despre alte lucruri, Truman nu se putea abține și revenea la subiectul Lee, care a devenit mult mai interesant când am aflat că Lee l-a părăsit pe Stas, așa că era tentant să speculăm pe seama celor întâmplate.

– Știți, zicea Tru pe la mese, pe un ton confidențial, aplecându-se către interlocutorii săi, Lee n-a scos nici un cuvânt, dar, după părerea *mea*, atunci și-a dat seama că nu mai vrea să rămână cu bietul Stas. N-a fost vorba despre paznic, efectiv. Mai degrabă, atunci și-a dat seama că din viața ei lipsește ceva de care avea nevoie. Poate că atunci a înțeles că, măritându-se cu Stas, de fapt se măritase cu o versiune a tatălui ei.

În afară de Lee și paznicul ei, a mai fost un cuplu care a întruchipat promisiunea experimentului social al lui Truman. Astfel că Tru a simțit ca a avut perfectă dreptate, mai ales că era vorba despre scumpa lui Kay-Kay, care i-a mărturisit că cel mai remarcabil dans al ei din seara aceea a avut loc târziu. Partenerul respectiv nu a fost George Plimpton sau William Styron sau Arthur Schlesinger Jr. Nici Cecil Beaton sau Andy Warhol sau ursuzul de Norman Mailer, care, în impermeabilul acela șifonat, tot căuta ceartă.

A fost portarul lui Truman de la hotelul UN Plaza, Sidney. Și-a luat inima în dinți și a invitat-o pe Kay la un dans, care a fost atât de plăcut, încât au mai dansat trei împreună. Când s-au despărțit, Sidney i-a sărutat mâna lui Kay, așa cum văzuse că fac domnii în filme, și i-a zis cu sinceritate deplină:

– Vă mulțumesc, doamnă Graham, pentru cea mai frumoasă noapte din viața mea.

Ulterior, Kay i-a povestit lui Tru că a fost profund impresionată de gestul lui.

Spre sfârșitul petrecerii, Truman a văzut o femeie care stătea la intrare, privind atent înăuntru. Îmbrăcată într-o rochie neagră, simplă, de zi. Sfioasă.

Ceva din înfățișarea ei i-a amintit de un tânăr de demult, care făcea muncă necalificată la o redacție și care lua prânzul pe furiș jos, la parter, la Oak Bar. Care se furișa în acel spațiu sacru să arunce o privire înăuntru și vedea acolo figuri fantasmagorice. Ce mult și-a dorit să existe cineva care să fie amabil cu el! Să-l invite înăuntru...

S-a apropiat de ea și i-a zâmbit.

– Bună seara, a spus el.

– Bună seara.

– Te-ai rătăcit, scumpo? Să te ajut cu ceva?

Femeia părea rușinată:

– Eu... îmi cer scuze. Doar că, știți, am citit atât de multe despre acest eveniment. Și mi-am dorit tare mult să văd cum e.

Putea fi Mama lui, din perioada în care își spunea Lillie Mae.

– Atunci, poftește înăuntru. Vrei un pahar cu șampanie?

Fața ei simplă s-a luminat:

– O, da. Da, vă rog.

Truman a luat-o de mână și a dus-o în sala de bal. A observat cu plăcere cum cască ochii mari, uimită de ce vedea. Creația lui. O galaxie de supernove, de o strălucire orbitoare. Frumusețe și lumină. Propriul lui mic univers.

I-a făcut semn unui chelner, care s-a apropiat cu o tavă de argint plină cu cupe de șampanie.

– E Taittinger, a spus Truman cu mândrie, înmânându-i una. Patru sute de sticle. Iar aceste pahare sunt făcute după un model creat de mine.

Femeia a dat din cap și a acceptat cupa din care a luat o înghițitură bună.

Apoi, pe neașteptate, i-a aruncat restul de șampanie în față. A fost ca și cum s-a declanșat un mecanism ascuns în ea, iar mielușeaua rătăcită a devenit un lup care-și arăta colții:

– Cum *îndrăznești*?

Truman s-a uitat la ea mut de uimire.

– Dar...

– Patru sute de sticle de *șampanie*?! Tu și prietenii tăi bogați și toate excesele voastre! Dar ce zici de sutele de oameni care vor ajunge acasă într-un sicriu de zinc? Sau fără vreun picior? Dar de victimele bombardamentelor din Cambodgia? Grevele din cauza napalmului? De copiii nevinovați care au ars de vii? Sau de sutele de nevoiași care n-au locuință și stau chiar în fața ușilor acestui hotel? Ar trebui să vă fie rușine!

Truman i-a ascultat diatriba, pălind. A simțit cum îl apucă cineva, protector, de braț și, întorcându-se, a văzut-o pe C.Z. împreună cu Sidney portarul-devenit-om de pază.

– Sidney, a zis ea apăsător, în stilul ei tăgănat, cred că această tânără s-a rătăcit. Fii dhăguț și arată-i drumul... pe ușile acelea și apoi pe scări.

– *Voi sunteți cei care v-ați rătăcit. Sunteți ca niște aristocrați odioși – buni de ghilotină. Și crede-mă pe cuvânt, soro, revoluția e aproape.*

C.Z. a căscat.

– Vai, dragă, sunt sigură că așa e. Dar nu e încă revoluție aici, în noaptea asta, înainte de zori. În fond, nu e nici locul, nici momentul potrivit.

Zicând acestea, l-a tras pe Truman din mijlocul acelei calamități și l-a dus la o masă din celălalt capăt al sălii, unde l-a pus pe scaun și i-a șters cu tandrețe fața, cu un șervețel. Lacrimile continuau să-i curgă pe obraji îmbujorați.

– Truman, *dehgeaba* îți tot șterg fața dacă tu o uzi la loc.

– O, Sissy. Oare sunt o persoană groaznică? Am făcut ceva rău?

– O astfel de întrebare nici nu merită răspuns.

– Eu am vrut doar să dau o petrecere – ce-i atât de rău în asta?

Fără a sta pe gânduri, C.Z. a spus:

– Ridică-te.

– Nu, Sissy. Noaptea asta e compromisă.

– Truman Streckfus Persons Capote. Fă bine și ridică-te de pe scaun și hai să dansăm!

A zis asta pe un ton atât de aspru, încât el s-a supus. Ea l-a condus pe ringul de dans, ținându-l strâns de mână.

– Ascultă-mă bine, amice, a spus ea, în timp ce valsau. Nu e *nimic* compromis. Uită-te în *jurul tău*. Uită-te ce ai realizat! Toți oamenii aștia... Cei mai talentați și cei mai inteligenți oameni ai *secolului*, care au venit pentru tine.

– Pentru Kay..., a zis el, sfios.

– Truman. Toți sunt aici pentru *thine*. Pentru că îți apreciază cărțile. Pentru că te apreciază *pe* *thine*. Ai dat cea mai tare petrecere pe care a văzut-o cineva vreodată. Un

act de creație, precum o carte sau o piesă de teatru sau un tablou. Suntem aici pentru că te iubim. Amice, ai dat *lovitura*.

El a privit-o și inimioara i s-a umplut de bucurie:

– Oare așa să fie, Sis?

– Sunt sigură că așa e. Și-apoi, a zâmbit ea larg, ești un afhurisit de geniu.

Slim a trecut pe lângă ei, în brațele lui Jerry, și i-a zâmbit larg lui Truheart al ei. Dansul lui Jerry și compania lui Tru o făceau să se simtă de parcă plutea; de parcă baloanele irizate care atârnav din candelabre făcuseră schimb cu podeaua. S-a uitat în jurul ei, căutând cu privirea acea persoană cu care voia să împărtășească bucuria. Persoana alături de care își petrecuse întreaga viață adultă. Persoana pentru care renunțase la atât de multe lucruri, ca s-o salveze, știind în adâncul sufletului că Betty ar fi făcut același lucru pentru ea, fără să stea pe gânduri. A zărit-o singură la o masă, căci Robards, nesimțitul, plecase deja acasă cu un taxi. Slim bănuia că se măritase cu el doar pentru a-și alina mândria rănită *après* Frank. Ea a fost și va fi întotdeauna doamna Bogart.

– Jerry..., a spus Slim. Uite acolo o doamnă care s-ar bucura să danseze cu un maestru ca tine și care nu s-ar încurca în pași, cum fac eu...

Jerry s-a uitat în direcția indicată de Slim și i-a făcut cu ochiul, cu un aer conspirativ. Cu mișcări line, a învârtit-o pe Slim până la masa lui Betty și a schimbat o femeie măritată cu alta. Betty a părut surprinsă, dar încântată. Slim i-a luat țigara din mână și i-a spus, zâmbind:

– Ringul îți aparține. Fă-i praf, draga mea.

Duchin, aplecat deasupra clapelor pianului, i-a zărit pe Jerry și pe Betty îndreptându-se către ringul de dans. Având spectacolul în sânge, știa să recunoască un moment special. A oprit orchestra în mijlocul melodiei și a atras atenția tuturor asupra lor. În afară de câteva perechi mai zăpăcite, care au continuat să danseze în timp ce formația începea să cânte „Top Hat, White Tie and Tails“ a lui Irving Berlin, restul mulțimii s-a despărțit în două precum Marea Roșie. Betty și Jerry au început să danseze lin, alunecos, cu mișcări improvizate care păreau a fi parte dintr-o coregrafie atent planificată. Vorba versului – emanau *clasă* prin toți porii.

Asta își dorise Slim pentru Betty în acea vară de demult, petrecută în Spania. Bucuria aceea pură pe care o văzuse în ochii lui Betty de fiecare dată când se uita la Bogart. Viața însăși! O frumusețe atât de profundă, încât parcă nici nu îndrăzneai să respiri în prezența ei.

Lee l-a tras deoparte pe paznicul domnului Harry Winston să-i poată vedea în voie, și un zâmbet larg i-a apărut pe chip, lucru care i se întâmpla rar acelei femei aparent reci. Gloria a uitat de migrena insuportabilă – n-a mai simțit-o cât a durat cântecul. Truman, exaltat, a strâns-o pe C.Z. de mână:

– O, Sis..., a oftat el. Nimeni nu va uita *acest* moment...!

Babe, care încă orbecăia prin colțurile întunecate ale unei nișe din mezanin, a aflat mai târziu că ratase o priveliște memorabilă.

Când s-a terminat melodia, Marea Sală de Bal de la Plaza a izbucnit într-un ropot de aplauze. Duchin – care știa cum să schimbe ritmul pentru a-i scuti pe Bacall și pe Robbins de neplăcerea unor bisări nesfârșite – a început să cânte ceva simplu, iar ringul de dans s-a umplut din nou. Betty și Jerry au continuat să danseze, râzând și povestind.

Slim a zâmbit mulțumită. S-a întors spre bar și a dat nas în nas cu...

– Salut, Nan.

Leland. Leland al ei. Arătând extrem de elegant în smoching, ca întotdeauna. O, Doamne. Încă avea puterea să-i taie respirația.

– Salut, Hay, a răspuns Slim, sperând că el n-o să observe roșeața din obraji ei.

Doar nu avea doisprezece ani! Fusese căsătorită zece ani cu bărbatul ăla, ce naiba!

– Păcat că nu am observat atracția dintre ei mai demult. A arătat cu capul spre Jerry și Betty, care dansau. Am fi putut da lovitura.

Au zâmbit, cu gândul la toate celelalte lovituri ratate. Apoi s-au privit și au izbucnit în râs. Tensiune palpabilă, dar și altceva... *Ușurare*. Ușurare să fie împreună, chiar și pentru o clipă, chiar și așa, în trecere.

– Ce mai faci?

– Binișor. Tu?

– Și eu.

– Deci. Doi bătrâni care o duc binișor. Ea s-a silit să zâmbească. I-a studiat ridurile de pe chip – unele erau mai adânci decât își amintea, altele erau noi, ca niște ramificații.

– Auzi, Nan... S-a oprit, scărpinându-se la ceafă, un tic vechi pe care ea i-l știa foarte bine. Noi plecăm imediat.

Slim a simțit o strângere de inimă.

– Înțeleg. Păi... Mă bucur că te-am revăzut.

– Frank vrea să trecem pe la Jilly, știi cum e.

Se mișca de pe un picior pe altul, stânjenit.

– Da. Cum spuneam...

În același timp:

– Dar mai întâi mă gândeam să...

– Mă bucur că te-am...

– La naiba, Nan, a spus el, exasperat. Încerc să te invit la dans, înainte să plecăm. Emoționat, și-a trecut mâna prin părul argintiu, tuns scurt, băiețește. Apoi a adăugat, cu voce mai blândă: Ce zici?

Slim a zâmbit. Același Leland de odinioară. Ce mai prinț!

– Bine.

S-au îndreptat spre ringul de dans, unde Leland i-a cerut lui Duchin să cânte o melodie anume. Care să fie? S-a gândit Slim. *South Pacific? Regele și cu mine?* La semnalul pianului, orchestra a început să cânte o variantă mai vioaie a melodiilor din *Sunetul muzicii*.

Slim s-a uitat către Leland, scuturând din cap.

– *Glumești!* Vrei să deschidem Cutia *Pandorei*?

– Dintre toate variantele posibile...

Leland era de aceeași părere.

Cu toate acestea, ea a adoptat repede poziția de dans lângă el și au început să se miște ușor, în doi pași, pe coloana sonoră care le-a pus capăt căsniciei. Când a venit cântecul „My favorite things“, foștii soți Hayward au început să chicotească, apoi – când privirile li s-au întâlnit – nu s-au putut abține și au izbucnit într-un râs contagios, din toată inima.

– Încetează! a zis Slim, râzând, fără să se poată uita la el. Lasă-mă să respir!
– Trebuie să recunoști că e amuzant –un pic de comedie neagră.
– Păi, sigur că ție ți se pare amuzant, a spus ea, simțind cum îi reînvie spiritul glumeț.
Doar ai făcut o avere cu ele.

– Ești nedreaptă. Ți-am dat și ție un procent...

– Hai... cred că Maica din film a făcut mai mulți bani decât mine, în cele din urmă.

Au râs amândoi. El o ținea strâns de încheietura mâinii și a tras-o mai aproape de el, șoptindu-i la ureche:

– Nan, dacă ai ști cât mi-e de dor!

Slim a simțit cum i se taie respirația.

– De ce *anume* ți-e... dor?

– De tine. Mi-e dor de tine.

Simplu. Direct.

Și-a ridicat ochii spre ai lui.

După o clipă de tăcere, el a adăugat:

– Mi-e dor de *noi*.

– Am fost un cuplu pe cinste, nu-i așa? și-a îngăduit Slim să recunoască. Apoi a întors capul, să nu-i vadă lacrimile. Când l-a privit din nou, reușise să și le stăvilească. În fine, a zis ea, încercând să pară veselă. Senină. N-a fost să fie. Când, de fapt, simțea un gol în stomac care nu i-a dispărut niciodată. Cu siguranță, ești fericit.

Lăsându-se în voia sentimentelor, s-a uitat în ochii lui și a văzut adevărul. Era la fel de nefericit ca și ea. El a strâns-o mai tare la piept și i-a șoptit din nou la ureche:

– Tu ai fost singura iubire din viața mea, Nan. Până la urmă, i-a spus adevărul gol-goluț. Tu ești singura.

– Și tu, pentru mine. Cuvinte care erau departe de a exprima tot ce simțea, dar ce altceva mai putea să spună?

Au continuat să danseze pe ultima melodie a lui Duchin din seria „Edelweiss“, care a îndurerat-o până-n adâncul sufletului. Știa că și el simte la fel, așa cum știuse întotdeauna când împărtășeau aceleași sentimente. Când a îndrăznit să se uite în ochii lui, a observat că el era pe punctul de – ochii lui, albaștri ca o sută de ceruri limpezi, erau umbriți de nori de ploaie.

– Hei. Ce-i cu lacrimile astea? și-a îngăduit să-i șteargă fața bătută de vreme cu vârful degetelor. El a cutezat să-i ia mâinile într-ale lui, uitându-se la degetul care purtase cândva inelul simplu pe care i-l dăruise și pe care era acum verigheta altui bărbat.

Cât a mai durat melodia, i-a ținut mâna într-ale lui, în spațiul acela dintre inimile lor.

– Vreau să știi că o să te iubesc până-n ultima clipă a vieții mele, Nancy Hayward.

– Acum sunt Nancy Keith, i-a reamintit ea.

Mâna lui a zăbovit pe curbura spatelui ei.

– Pentru mine nu ești.

În timp ce dansa astfel în brațele lui Leland, pe ringul de dans de la Plaza, pe ultima melodie de dragoste de care s-au bucurat când încă erau împreună, Slim s-a gândit că

soții vin și pleacă, dar ea, la fel ca Betty, era o femeie care-i aparținea unui singur bărbat și care nu va fi niciodată cu adevărat o altă doamnă decât doamna Hayward.

Dar asta nu era... viața adevărată, firește. Frânturile de perfecțiune rareori sunt așa.

Și, bineînțeles, nu a durat mult. Știam asta la vremea respectivă, însă nu ne-am închipuit că prăbușirea va fi de așa proporții.

Ne dăm seama că am fost victime ușoare. Numai bune pentru povestea pe care o ticluia Truman în imaginația lui. Chiar și așa, ne-am lăsat amăgite de jumătăți de adevăruri și de băuturi și de iluzia frumuseții. Știam, într-un fel, că totul era ficțiune, nimic altceva. Una dintre cele mai reușite povești ale lui Truman. Ne-a adunat pe toți acolo – toate personajele lui.

Poate că a avut dreptate când a insistat de atâtea ori că petrecerea lui „nu era pentru romanul *Cu sânge rece*, draga mea!“

El deja se gândea la *viitoarea* capodoperă, sau Marella, cel puțin, e convinsă de asta.

– Ne-a chemat acolo în noaptea aceea cu un motiv, ne-a spus ea. Lista aceea de invitați, la care am fost martore când a creat-o, nu era altceva decât lista de personaje pentru scumpa lui carte *Rugăciuni împlinite*. El își plămădea personajele în timp ce ne urmărea pe noi, jucându-ne măruntele noastre drame. Colecta intrigi pentru *letteratura del pettegolezzo*⁵⁷ a lui, însușindu-și viețile noastre de parcă ar fi fost ficțiune.

E un argument convingător. Ni se pare șocant câți dintre cei care au fost prezenți la petrecere apar în mizeria aceea a lui, publicată în *Esquire*, sau au fost puși deoparte pentru volumul complet.

Unele dintre noi au ales să privească lucrurile separat, pe compartimente, considerând că seara aceea a fost organizată de un Truman care nu mai există, așa că amintirea ei poate rămâne neștirbită.

Din cauză că Truman a fost cine a fost, noaptea aceea va fi considerată întotdeauna perfectă – nimic nu o poate întrece. Dar, din cauză că a *devenit* o altă persoană, ea nu se mai poate repeta. A rămas cu el în trecut și, pentru asta mai mult decât pentru orice altceva, nu-l putem ierta.

Întinarea sublimului nu se poate ierta.

„Prea scump“ (în limba franceză în original)

„Fără“ (în limba franceză în original)

„Cât costă măștile?“ (în limba franceză în original)

„Literatura de bârfă“ (în limba italiană în original)

NOUĂSPREZECE. 1961/1972/1979. LEE. ELUCUBRAȚIILE DE LA MIEZUL NOPTII

Era o seară plăcută de primăvară, din câte se pare – în perioada aceea dintre Paște și 1 Mai, când florile de cireș cădeau ca niște fulgi pe trotuar. Comunitatea politică era cuprinsă de agitație, afișându-și rochiile de bal și fracurile ca de pinguin. Domnii își purtau impermeabilele aruncate neglijent pe braț. Doamnele preferau gulerele din blană de nurcă, ce abia le acopereau umerii.

Era prima cină oficială a soților Kennedy de la Casa Albă – prima dintre cele patruzeci și trei de care au avut parte în scurta lor perioadă de rezidență acolo, de trei ani –, dată în cinstea surorii Primei Doamne, Lee Radziwill, născută Bouvier, și a soțului ei, prințul Stanislas.

Într-un colț din Sufrageria de Stat fusese instalat un bar, unde se pregăteau cocktailuri martini. Majordomii umblau de colo colo, umplând pahare, poate cu o eficiență exagerată. Când a început cina, vicepreședintele Lyndon Johnson dăduse deja pe gât trei sau patru pahare de whisky. Pe masă erau boluri cu lalele galbene, aduse de departe, culoarea lor veselă reflectând frumusețea primăverii. Jackie arăta incredibil într-o rochie de un verde închis, verde veronez, cu guler bărcuță și un V adânc în spate. Lee purta o rochie ecrú, din mătase buclată. Pentru atmosferă, Pablo Casals a cântat Suita Nr. 3 de Bach. Stilistul lui Jackie, Oleg Cassini, a pus stăpânire pe sistemul Hi-Fi și a inclus melodii în ritm de twist, lucru pe care, ulterior, secretarul de presă al Casei Albe s-a străduit din răspuțeri să-l nege.

S-a întâmplat în timpul dansului de după cină.

Jackie stătea în Camera Albastră, când Gore Vidal, amețit bine, s-a apropiat de ea, să povestească. Apoi, cu un gest care putea fi perceput ca fiind cam intim, și-a pus un braț pe după talia ei. Înainte să-și dea seama de ce se întâmplă, RFK era în spatele lui, îndepărtându-i brațul ofensator de pe corpul Primei Doamne.

– Așa ceva nu se acceptă aici, s-a răstit Bobby, după cum au mărturisit cei de față.

Cearta s-a mutat în sală, unde cei doi au avut un schimb de cuvinte.

– Cine zice asta? îl provocă Vidal.

– *Eu* zic. Ieși naibii afară.

– Dacă jignești un scriitor, i-a zis Vidal printre dinți, amenințător, lui RFK, să te aștepți să se răzbune în scris.

Atunci, oamenii care asigurau paza i-au cerut lui Vidal să plece și se pare că așa a și făcut, dar nu înainte de a...

Era o seară răcoroasă de toamnă în D.C., își vor aminti mai târziu cei prezenți. Frunzele de ulm se așterneau pe trotuar și, din cauza umezelii, se lipeau de tălpi ca niște batiste de hârtie.

Era cea de-a treia cină oficială a tinerilor soți Kennedy la Casa Albă – în cinstea lui Gianni și a Marellei Agnelli, care veniseră cu avionul de la Torino.

Cocktailuri negroni curgeau din belșug la barul instalat în Sufrageria de Stat. Când a început cina, Lyndon Johnson dăduse deja pe gât cinci – sau poate șase – pahare de whisky. Ardea focul în fiecare încăpere, deși temperatura de afară era plăcută. Pe masă erau aranjate dalii pastelate, în boluri de argint. Jackie arăta impecabil, într-o rochie lungă, în stil grecesc, de culoare galben-pai. Lee purta mătase roz. Pe Peluza de Sud s-a jucat o piesă cu subiect militar, după care invitații au revenit înăuntru, unde Oleg Cassini a pus stăpânire pe sistemul Hi-Fi și a inclus ritmuri de twist.

S-a întâmplat în timpul dansului de după cină.

Jackie stătea pe o canapea în Camera Roșie, când Gore – după ce a dat gata șase pahare de negroni de pe tăvile care circulau peste tot – s-a apropiat de ea cu pași nesiguri. I-a pus mâna pe umărul gol, apoi a îngenuncheat lângă ea și a început să-i povestească niște chestii urâte despre mama ei, deși de-abia dacă o cunoscuse. Când a vrut să se ridice, a descoperit că trebuie să facă un efort să se țină pe picioare, așa că s-a sprijinit de umărul lui Jackie. Bobby a apărut în spatele lui și, îndepărtându-i mâna, l-a făcut să-și piardă echilibrul.

Gore a mers după el în hol, în culmea furiei:

– Ascultă aici, Băiețelu' lui Tati, să nu cumva să mă mai atingi vreodată!

Bobby a răs:

– Și cine ești tu, mă rog? Da... exact. Ești un *nimeni*.

– Sunt scriitor, a răspuns Gore printre dinți, au zis ulterior martorii. Și-ți mai spun ceva... noi *întotdeauna* avem ultimul cuvânt.

În acel moment au apărut cei de la Serviciile Secrete și, politicoși, i-au cerut lui Gore să plece, așa că el s-a îndepărtat cu...

Alții își amintesc de o petrecere de vară, în căldura sufocantă de iulie, când până și gândul de a purta frac îi descumpănea pe domni. Doamnele erau îngrijorate că li se turtesc coafurile tapate, ca niște sufleuri care se prăbușesc, și se temeau că transpirația va pătrunde prin mătase, creând niște inele inestetice sub braț.

Era o cină oficială, dată în cinstea soților Radziwill și a soților Agnelli în cel de-al treilea an al mandatului lui Jack – deși nu prea pare a fi adevărat, căci noi știm sigur că Gianni și Marella și-au petrecut lunile de vară la bordul *Agnetei*, plimbându-se pe Mediterană.

Cocktailurile curgeau din belșug în barul din Sufrageria de Stat – Mai Tai-uri polineziene, servite în pahare imense, deși Jackie își învățase lecția și-i instruiseră pe chelneri să fie mai reținuți cu umplerea paharelor (li s-a sugerat să nu fie prea scrupuloși când îl servesc pe LBJ, care, de la al treilea pahar, savura, fără să știe, ceai rece). Focul din șemineuri ardea slab, deși luminile slabe ale candelabrelor păreau o replică la strălucirea lor. Păsări ale paradisului creau o atmosferă tropicală.

Jackie arăta divin într-o rochie Nattier albastră, cu o curea lată în jurul taliei. Lee purta brocart roșu. O trupă de actori de la Teatrul American Shakespeare au jucat diverse piese ale bardului. Apoi a urmat trupa de balet a lui Jerry Robbins, iar Oleg Cassini a inclus niște twist.

S-a întâmplat în timpul dansului de după cină.

Jackie stătea pe o canapea în Camera Verde, când Gore – cu câteva cocktailuri Mai Tai la bord – a îngenuncheat lângă ea să-i spună ceva. Unii susțin că s-a aplecat și i-a bolborosit niște grosolănii – legate de Jack sau de Lee sau de mama ei.

– Gore, cred că ar trebui să pleci, i-a spus Jackie, cu vocea ei subțire, de copil.

– Bine, atunci, a îngăimat Gore și a dat să se ridice, dar, amețit cum era, n-a reușit să se țină pe picioare. Ca să-și mențină echilibrul, a apucat ce i-a venit la mână – întâmplarea face ca acel ceva să fi fost nodul de la cureaua lată din jurul taliei lui Jackie. Cum a apucat-o și a tras de ea, cureaua s-a desfăcut, astfel că perfecțiunea ținutei a fost distrusă.

În secunda următoare, Bobby l-a prins de umăr și l-a tras de lângă Jackie, mârâind:

– Cine naiba te crezi?

Gore a răspuns cu aceeași monedă:

– Du-te naibii!

– *Tu* să te duci naibii, băiete! Leși dracului afară – să nu mai calci pe aici!

Cei de la Serviciul de Securitate al Casei Albe l-au dat afară, unde el a început să...

Truman – care nu fusese prezent în acea seară – opta, de obicei, pentru un amalgam de versiuni când se delecta povestind aceste întâmplări. Totuși, deși savura opțiunile narrative când vorbea despre rușinea adversarului său, era, cel mai adesea, părtinitor, preferând o variantă anume, pentru că era croită exact pentru plăcerea lui, încărcată până la refuz de hiperbole.

După cum povestea Truman, exact în noaptea aceea a primit un telefon de la scumpa lui Lee, nerăbdătoare să-i povestească toată tărașenia. Cu siguranță că a adăugat tot felul de înflorituri, doar știa cât de ahtiat e Tru după astfel de povești, ca un vagabond muritor de foame.

– *Truman*, a zis Lee entuziasmată la telefon, în timp ce își dădea jos rochia de seară și își turna un whisky, n-o să-ți vină să *crezi* ce am văzut în seara asta la *Maison Blanche*...

Astfel că Truman s-a trezit în lumina aurie din barul Bemelmans de la Hotelul Carlyle spunând exact acea poveste unui reporter începător de la *Playgirl*, o fițuică de mâna a doua.

– *Păăăăi*, să *vedeeeeți*, Gore era beat crită, *quelle surprise*, taman la un dineu de la Casa Albă. Lee era acolo, deci cunosc povestea din sursă *foarte* sigură. Gore s-a dus direct la Jackie – în mijlocul Camerei de Est – și și-a pus laba aia de șobolan pe fundul ei. Apoi a început s-o insulte pe mama ei, pe care nici măcar n-o văzuse în *viața lui!* Și-atunci *Bobby* – care a avut întotdeauna o slăbiciune pentru domnișoara Jacks, ca pentru o cumnată sau nu – pur și simplu n-a putut accepta așa ceva. L-a ridicat pe micuțul Gore de jos, l-a tras după el până la ușă și l-a aruncat afară, pe Bulevardul Pennsylvania! Tru se opri, să poată râde în voie. Perfect, nu-i așa? Bietul Vidal – *îmbrâncit afară* din Casa Albă și fără să mai aibă permisiunea de a mai călca pe acolo?!

Bău ultima gură de martini și înghiți bucata de ceapă îmbibată în gin.

– Trebuie să fiu la Lee într-o oră. Mă poți însoți pe drum, dacă vrei.

Scriitorul și reporterul începător de la *Playgirl* au ieșit de la Carlyle și au început să meargă încet pe stradă, cel dintâi îndreptându-se spre dineul lui Lee, celălalt ținându-se după el.

– Bineînțeles că târătura de Gore a ieșit în patru labe din ascunzătoare când Jack a fost ales președinte și statutul lor servea intențiilor lui. A fost invitat la Casa Albă o singură dată – și atât. Chiar și acea unică invitație a fost, după părerea mea, un semn de generozitate, având în vedere toate porcăriile pe care le-a spus despre *La famille Kennedy*...

În timp ce se apropiau de clădirea în care locuia Lee, în zona mai liniștită de pe Fifth Avenue, reporterul începător s-a aventurat să întrebe:

– Dar ați fost prieteni la începuturi, când erați tineri, nu-i așa? Dumneavoastră și Gore...?

Truman se uita la frunzele din Central Park, absorbit de frumusețea lor, de jocul de lumini, ca niște flăcări ce pâlpâiau pe crengi! Cel mai mult iubea New Yorkul în astfel de momente. Când avea tendința să devină nostalgic. Într-o clipă, și-a amintit de tinerețea lui, când îl cunoscuse pe Vidal. Doi tineri plini de aere, mizând pe visurile lor în Oak Bar de la Hotel Plaza. Același cerc literar în Veneția, prea mic pentru amândoi. Luându-se la întrecere să vadă cine reușește să fie în fruntea cetei de literați.

Truman a scuturat din cap în timp ce o briză răcoroasă îi ciufulea smocurile de păr care-i mai rămăseseră.

– Gore a fost întotdeauna mai dur decât mine. Ar fi făcut orice să-și croiască, târâș, drum către vârf. Și-ar fi vândut și propria mamă lupilor, nu că asta ar fi însemnat mare lucru. Mamele noastre au fost amândouă niște bețive. De fapt, ăsta-i singurul lucru pe care-l avem în comun... Ar fi fost în stare să sacrifice pe oricine ca să ajungă acolo unde-și dorea. Eu îi prețuiesc pe *oamenii* din viața mea.

Și, înfiorându-se ușor din cauza unei rafale de vânt, Truman a trecut strada și i-a făcut reporterului cu mâna, apoi s-a îndreptat cu pași vioi spre clădirea lui Lee.

Habar n-avea Truman că, dându-și drumul la gură față de domnul *Playgirl*, va dezlănțui mânia lui Vidal și a avocaților săi. Iar noi nici nu bănuiam că, în câteva zile – în aceea toamnă din 1975 –, mizeriile scrise de Tru pentru *Esquire* vor fi pe tarabe; că era pe punctul de a ne trăda încrederea. Cu atât mai puțin putea Truman presimți ceea ce îi pregătea Lee... Cea care, cu timpul, îl va bate cu propriile arme, deși e greu să-ți dai seama dacă răzbunarea a fost intenționată sau doar un atac accidental.

Lee stătea în mijlocul unei mări de cutii de împachetat, fragmentele vieții ei împrăștiate haotic în juru-i. Un vâl de catifea acoperea pereții; cortul de carnaval, azuriu, deasupra căruia atârna tabloul mult prețuit din colecția Radziwill: *Omul în cușcă* de Francis Bacon. Stas îl cumpărase pe o nimica toată, să acopere datoriile pictorului la jocurile de noroc. I l-a dat lui Lee când l-a părăsit, la fel de generos în înfrângere ca atunci când o cucerise. Au trecut cinci ani de când l-a părăsit pe Stas, după cincisprezece ani de căsnicie. O criză a vârstei mijlocii, se putea interpreta și așa, deși, la vremea respectivă, păruse mai mult de-atât. Până și iluzia bogăției pe care i-a alimentat-o scumpul ei Stas s-a dovedit a fi, după moartea lui, exact asta. Iluzie.

Lee a privit figura aceea modernistă – singură, izolată, blocată într-un spațiu meditativ, înăuntrul picturii – și a simțit o anumită afinitate cu ea. Și ea se simțea la fel, captivă – prinsă între tot mai puține opțiuni. Privindu-l pe *Omul în Cușcă*, s-a gândit la Stas.

Va trebui să-l vândă, bineînțeles. Avea nevoie de banii pe care-i va obține pe acest Bacon – numai să reușească să scape de el la un preț bun... Cât să-i mențină viața la suprafață, căci de ani de zile plutea în derivă pe oceane de incertitudini.

*

– Lee Radziwill Designs, a spus o voce în receptor.

– A sunat cineva, Sally?

– O, bună ziua, doamnă Radziwill. Da, avocatul domnului Vidal, în legătură cu declarația.

Lee a oftat adânc. Naiba să-l ia pe Gore! Întotdeauna l-a *disprețuit* pe ciudatul ăla, atât cât îl cunoștea, căci erau oareșce rude îndepărtate prin a doua căsătorie a mamei lor. Ea și Jackie au căzut de mult de acord că Gore era o piață rea – un carierist. Un snob. Un pseudo-intelectual. Cel mai sinistru bărbat pe care l-a cunoscut vreodată.

– Și treisprezece telefoane de la domnul Capote. A lăsat mesaje. Să vi le citesc?

Fir-ar să fie, Truman.

– Nu. Lee a făcut o scurtă pauză. Mersi, Sally. Vin mâine la birou. Te rog să-mi faci o rezervare la Vadis pentru prânz.

– Foarte bine, doamnă Radziwill.

Lee a pus receptorul la loc și a început să se joace cu un portvizit, un model victorian cu pete maronii din colecția ei de pe birou. Îi dăduse unul și lui Truman, cu mulți ani în urmă –

cel mai valoros dintre toate, o bijuterie din perioada victoriană, care, probabil, îi aparținuse lui Oscar Wilde, conform spuselor negustorului de artă. Ceruse să se graveze pe el *Lui Truman – Rugăciunea mea împlinită*. Când l-a văzut, i-au dat lacrimile și l-a ținut lipit de obraz.

– O, draga mea prințesă, asta înseamnă pentru mine mai mult decât îți poți da seama vreodată...

Naiba să-l ia pe Truman! Cum a îndrăznit să o implice în mizeriile lui? Dacă tot a vrut să-și dea drumul la gură și să-și distrugă *propria-i* viață, așa să fie.

Dar, așa cum îi reamintise Jackie, ea nu-și putea *permite* să fie implicată în acel scandal.

În felul lui ciudat, Truman fusese îndrăgostit de Lee de la bun început.

– Oh, prințesa Radziwill, zicea el, cu înflăcărare, oricui era dispus să-l asculte, este cea mai feminină ființă din lume – și în același timp e sprintenă și încăpățânată ca un *garçon*. Prințesa știe să facă orice. Știe să joace roluri. Știe să scrie. E atât de nemaipomenit de *înzestrată!*

Dacă și-ar fi ținut gura, ce bine ar fi fost, se gândea Lee adeseori.

– Draga mea, te putem face *infin* mai importantă decât Jackie... Vom face din tine o actriță! Cea mai mare vedetă de cinema din *lume*...

El insistase că ea era un geniu, îndemnând-o să-și asume riscuri mari cât Everestul, când, de fapt, ea ar fi preferat pași mici. A împins-o spre prăpastie cu mult înainte de a fi pregătită. Doar pentru că *el* era un copil genial... sau cel puțin așa *spunea*, ticălosul. A condamnat-o la eșec înainte de a începe.

În ultima vreme nu mai era Truman pe care îl știa ea.

Venea la ea acasă, strângând în mâini servieta aceea neagră, ca de doctor. Se așeza la cină, scotea o mână de pastile la nimereală și le aranja în jurul farfuriei în funcție de culoare, o paletă narcotică circulară. Apoi începea să le înghită, una câte una. Uneori începea de la cele de culoare deschisă și continua cu cele de culoare închisă („ca și cum te-ai retrage într-o peșteră confortabilă“), alteori de la culoarea închisă către cea deschisă („ca atunci când stai la soare“). Uneori se întindea pe canapea și-și înșira pastilele pe insula burții lui, de parcă ar fi urcat pe o pantă, apoi ar fi ajuns în vârf în dreptul buricului și ar fi coborât pe cealaltă parte. Lee i-a observat pe copii uitându-se la Truman cu privirea fixă, speriată.

Îi era dor de cel care fusese cândva. I-ar fi prins tare bine să-l vadă pe vechiul Truman cum sosește la întâlnirea de la prânz, entuziasmat în legătură cu vreun plan care s-o facă bogată – care să-i facă numele cunoscut pentru eternitate.

Lee întotdeauna a avut această impresie, că ea era un spirit deosebit, de artist – încă din copilărie.

Truman și-a dat seama de asta imediat. El, care *știa* ce înseamnă talentul, a intuit că îl are și ea, într-o oarecare măsură, și a făcut tot posibilul să-l stimuleze.

Când el a hotărât că ar fi perfect să joace rolul pe care îl jucase Kate Hepburn în *Philadelphia Story* și a rezolvat să se facă filmările în Chicago, cum putea ea să-l refuze? A fost prezent în sala de teatru la fiecare repetiție, chiar dacă toți cei din jur spuneau că ar fi trebuit să fie la masa lui, scriindu-și următoarea capodoperă. „Lee este următoarea mea capodoperă“, l-a auzit spunând. Iar când el aplauda entuziasmat din colțurile întunecate ale sălii goale, „*Braaaaaavo*, Lee! Ești minunaaaată, draga mea!“, l-a crezut. Bineînțeles că spectatorii care au venit s-o vadă pe „Lee Bouvier“ (după ce ea insistase să i se folosească numele acesta) în costumațiile ei Saint Laurent, cu coama aceea de leu

aranjată de Kenneth, de fapt nu erau interesați de calitățile ei de actriță. Ei voiau s-o vadă pe Prințesa Radziwill: sora mai mică a lui Jackie Kennedy. Ce contează, biletele s-au epuizat, nu-i așa? Când colegii ei actori își dădeau ochii peste cap (fără ca ea să vadă, sau cel puțin așa credeau ei...) și imitau, în bătaie de joc, accentul ei de pension, ea se consola cu vorbele încurajatoare ale lui Truman: „Ce să faci, draga mea? Sunt geloși pe faima ta!“

Când, după premieră, criticii nemiloși au titrat **LEE O DĂ ÎN BARĂ și NU S-A NĂSCUT O STEA**, Truman a convins-o, drăgăstos, că ei se hotărâseră să scrie recenzii negative dinainte. „Vai, scumpa mea prințesă, dar ei au scris lucrurile alea cu *săptămâni* în urmă – înainte chiar să începi tu repetițiile!“ Când Jackie a reușit să fie „plecată din oraș“ (pe toată durata stagiunii), Truman i-a spus cu convingere: „Pur și simplu nu *suportă* să te vadă în centrul atenției!“

Când și-a folosit notorietatea pentru a-i obține un rol într-un film TV care era o adaptare a clasicului film *Laura* pentru micul ecran, Lee urmând să joace rolul omonim, a convins-o că așa ceva era dreptul ei înăscut. În seara în care au difuzat *Laura*, l-a implorat pe Carson să dea o petrecere de premieră în apartamentul de pe acoperișul hotelului UN Plaza, câteva etaje mai sus de al său. Joanne, soția lui Johnny – dorindu-și cu disperare să impresioneze –, a organizat o masă ca pentru o armată cuceritoare. Caviar și blinii și șampanie rece. Cea mai bună votcă rusească și un tort cu imaginea lui Lee. Au fost instalate televizoare peste tot, câte trei în fiecare încăpere, pornite pe canalul CBS, pregătite să difuzeze victoria lui Lee. După ce Truman a rostit un discurs plin de entuziasm, invitații au ridicat paharele și s-au așezat comod, să vizioneze filmul. A fost nevoie doar de vreo două scene să observe că în film juca... Gene Tierney, nu Lee.

Unul câte unul, apoi în perechi, și în cele din urmă în grupuri mici, invitații s-au ridicat și au mers în vârful picioarelor pe balcoane, să fumeze, lăsându-i pe Tru, Lee și Joanne Carson să urmărească dezastrul în liniște.

Lee știa că Truman a apărât-o, așa cum a făcut-o întotdeauna. *Cineva* trebuia să creadă în Lee. Și era atât de măgulitor faptul că geniul generației ei era susținătorul ei... fie binecuvântat Truman. Și apoi, naiba să-l ia! A avut încredere oarbă în el, l-ar fi urmat până la capătul pământului. De ce a trebuit să se schimbe? De ce a trebuit să se transforme în cel de acum? O bestie plină de cruzime. Un plicticos. S-a metamorfozat în varianta grotescă a tot ce iubise la el. Piticul care a devenit spiriduș nebun, cu o umbră întunecată în jurul lui, care o făcea să se simtă ciudat.

Prima dată când și-a dat seama de acest lucru a fost în timpul unei veri care ar fi trebuit să fie extraordinară.

Era pe vremea când Lee era îndrăgostită până peste cap de fotograful Peter Beard. Beard fusese angajat de revista *Rolling Stone* să călătorească cu formația The Rolling Stones în turneul lor *Exile on Main St* din 1972 și să se ocupe de fotografierea trupei. Truman fusese recrutat să scrie un articol despre turneu, intitulat provizoriu „În curând, printre noi“. Preluase fraza dintr-o imagine pe care o văzuse cândva. Dezolantă, în stil de gothic american. Un grup de fermieri care adunau cu furca baloturi de fân, fără să acorde importanță norilor care anunțau furtuna („E metafora perfectă“, i-a spus Truman lui Jann Wenner. Ceva exaltant pentru rock-and-roll, s-a gândit Lee). Și, având în vedere că cei doi „prieteni“ ai ei erau implicați în turneu, proaspăt divorțata prințesă Radziwill a fost invitată și ea. Cei trei urmau să călătorească cu formația, cu avionul lor, și să stea în aceleași hoteluri cu ei. Să treacă prin aceleași experiențe, pentru a surprinde toată nebunia. Obişnuită cu fastul caselor regale europene, Lee a avut senzația că a fugit cu circul. Cei din formație o plăceau – era frumoasă și slabă și-și vedea de treburile ei. Îi spuneau, afectuos, Radish.

Era visul acelei epoci – să mergi în turneu cu formația. Avionul era ticsit cu șampanie și cocaină. Cu fete care serveau trupa într-un compartiment separat, cu blănuri pe jos, în timp ce ceilalți se prefăceau că-s prea obosiți ca să observe. Toți cei care făceau parte din suită erau implicați, mai mult sau mai puțin – de la cei responsabili cu echipamentul formației până la electricieni și la ochelariștii de la RP.

– E atât de *clar* că toată treaba-i o orgie, bombănea Tru către Lee, încât e de-a dreptul *puritană*, din cauză că respectă toate regulile jocului. Plictis Plictisescu. Unde-i *misterul*, fir-ar să fie?

Un medic privat din San Francisco, un soi de Timothy Leary⁸⁸ pentru săraci, le servea o gamă variată de pastile de toate culorile și mărimile – „de la vitamina A până de sedativul Z” – pe care le plimba prin cabină, pe o tavă, în timpul fiecărui zbor, de parcă împărțea aperitive. La început, Truman a fost încântat de asta, dar regularitatea implacabilă i-a diminuat curând din plăcere. Ca și în cazul sexului, ofertele doctorului Feelgood păreau atât de *inevitabile*, atât de strict planificate, încât Tru avea senzația că le distrugea toată satisfacția amatorilor de astfel de desfătări.

Dar ceea ce i-a plăcut într-adevăr la nebulie a fost cocktailul preferat al celor de la Stones, băutura neoficială a turneului – Tequila Sunrise –, pe care îl descoperiseră de curând într-un bar din Sausalito. Lui Truman îi plăcea foarte mult băutura aceea în trei culori, cu tequila, suc de portocale și sirop grenadine, care semăna cu un peisaj – o variantă romantică a băuturii lui obișnuite, Orange Drink.

În timpul concertelor de noapte, Lee și Truman stăteau în culise, ea îmbrăcată într-un maiou și blugi evazați sau într-o salopetă albă, destul de asemănătoare cu cea a lui Mick Jagger, iar Tru într-o ținută băiețească, de cele mai multe ori într-un tricou polo pastel, care se potrivea cu pălăria cu boruri largi. La început, după cum a observat Lee, Truman savura energia spectacolului și a atmosferei. După câteva săptămâni însă, a constatat că era tot mai puțin interesat de ce se întâmpla în jurul lui. Era clar că nu scrisese nici măcar o silabă din articol și nu părea că o va face prea curând.

În fiecare noapte, Lee urca în limuzină după Truman, care n-avea chef de nimic, și mergeau către următoarea destinație a formației.

Repetitivitatea îl plictisea la culme. A început să se plângă de nivelul de zgomot din culise. Pierdea vremea în spatele scenelor, împrietenindu-se cu angajații de acolo – care erau, susținea el, infinit mai interesanți decât formația. S-a apucat să fumeze marijuana în ușa de ieșire de pe scenă, stând de vorbă cu admiratoarele care așteptau acolo în fiecare noapte, doar-doar vor reuși să-și vadă eroii, dorindu-și cu disperare să fie remarcate. Truman simțea imediat care era reporterița disperată să scrie un articol pentru ziarul școlii. Îi făcea rost de permis și o plimba în culise. „Acces nelimitat, scumpa mea“. Lui Lee i se părea ironic faptul că el era mai preocupat de ce scriau acele începătoare decât de propriul lui articol pentru revista *Rolling Stone*.

Momentul din fiecare seară când Truman se mai însuflețea puțin venea spre sfârșitul spectacolului, când Mick închina către public (aceeași tărășenie în fiecare seară), dădea pe gât câte o dușcă zdravănă din sticla de Jack Daniel's (iar Truman îl imita cu flaconul lui din buzunar), apoi își scotea muzicuța și formația începea primele acorduri de la „Midnight Rambler“. Asta era interesant de fiecare dată.

– E singura chestie specială pe care o fac. Variațiunile de tempo. *Narațiunea*. E ca o mini-operă. Ca o – să îndrăznesc oare? –, ca o *nuvelă*?

Într-adevăr, Mick juca un rol, iar performanța artistică era dusă pe culmile artei. Cântecele se referea la Strangulatorul din Boston. În fiecare seară, după ce cânta preț de șapte minute fix, Jagger își scotea cureaua de la salopetă și se arunca pe jos, după o serie de

urlete animalice pe fondul unui duel de chitare în tonuri de blues. În acele momente devenea Strangulatorul DeSalvo, simulând modul în care acesta își ucidea victimele. Luminile se făceau roșii ca sângele. Când Lee îl privea pe Truman în acele momente îl vedea complet transformat, ca vrăjit, imitând mișcările lui Mick. Când tempoul creștea din nou, Truman arăta ca posedat, începând să țopăie nebunește în loc, cu o intensitate care pe ea o speria. Ochii îi jucau în cap, sudoarea îi curgea în valuri de pe frunte, udându-i cămașa. Apoi, la fel de brusc și de intens ca implicarea de mai devreme, Truman se stingea ca și cum cineva ar fi apăsat un buton și era cuprins din nou de indiferență. Se întorcea spre cabina goală, se așeza și nu scotea un cuvânt.

Palid, uneori ținând în mână sticluța lui de buzunar, de parcă ar fi căutat un strop iluzoriu de ajutor.

De multe ori Lee îl urma pentru că era îngrijorată. Într-o noapte, când arăta mai agitat decât de obicei, s-a strecurat în cameră și s-a așezat lângă el.

– Truman...? Ești bine?

În oglinda din fața lor, el a privit-o în ochi. Tremura.

– Nu știu...

– Ce e? Ceva legat de cântecul acela...?

El s-a uitat lung la propria-i imagine din oglindă, de parcă ar fi căutat ceva, apoi din nou în ochii lui Lee.

– Perry.

– Ce?

– Perry Smith. Îl simt în cântecul ăla în fiecare noapte. E ca și cum mă absoarbe și devenim o singură entitate. Un singur suflet... Înțelegi?

– Da, Truman, înțeleg.

Și atunci și-a dat seama Lee că, de fapt, Truman *nu* era bine.

În vila ei din piatră maro, telefonul a început să sune tare, trezind-o pe Lee din reverie.

– Alo? Lee?

– Da...

– Sunt Liz – Liz Smith.

O, Doamne. Liz Smith. Redactorul de știri mondene, cu o activitate prolifică, de la *New York Daily News*. O tipă din Texas, binevoitoare, care știa cum să abordeze teme grele, care avea o voce joasă, guturală și pe care n-o puteai aburi cu tâmpenii. Lui Lee îi plăcea mai mult de ea decât de ceilalți editorialiști snobi și cu pretenții, totuși, asta era ultimul lucru de care avea nevoie – afurisita de presă.

– Cu ce pot să te ajut, Liz? Bănuiesc că nu e un telefon de curtoazie...

– Nu, nu e. Ascultă, Lee, mi-e cam neplăcut să-ți spun... Dar cred că o să fiu directă și gata. E în legătură cu Truman.

– Ce-i cu el?

– În legătură cu procesul. Cu Gore...

La naiba! *Iarăși* asta. Deci așa se explică lunga listă de apeluri de la birou. N-are decât, pentru ea, povestea e încheiată. Și asta, de câteva *luni* bune.

– Ce-i cu el?

– Păi, încercă Liz din nou, știi că Gore îl dă în judecată pe Truman și cere o sumă uriașă – un milion, parcă – pentru calomnie, din cauza a ceea ce i-ai spus *tu*...

– Chipurile.

– Că Gore ar fi fost *îmbrâncit* afară de la Casa Albă...?

– Liz, știi și tu foarte bine că asta e deja poveste veche.

– Desigur, dar...

– Eu chiar nu înțeleg ce legătură mai are asta cu mine.

– Ei bine, Truman zice că *tu* ai fost sursa lui – tu i-ai zis că Gore a fost *îmbrâncit*. Țta pare să fie cuvântul-cheie, *îmbrâncit*. Întregul proces atârnă de el.

Lee a oftat. S-a dus către bufetul de sub minunatul ei tablou *Omul în cușcă*. Și-a turnat un pahar de whisky. Era doar ora unsprezece, dar *serios* acum. Trebuia să îndure și inchiziția asta – pe lângă toate celelalte probleme pe care le avea pe cap...? Fără bani. Fără soț. În curând și fără casă. Cum îndrăznește...? Serios, cum *îndrăznește*...?

– Ascultă, Liz. Nu-mi amintesc să-i fi spus lui Truman așa ceva. Și-apoi, e bolnav. Știi și tu. Știi și eu. E limpede ca lumina zilei. E bolnav și are nevoie de ajutor. Cred că e...

– Tocmai a ieșit de la dezalcoholizare și zice că nu-i răspunzi la telefon.

– Sunt foarte ocupată.

– Da, bineînțeles. Ascultă, Lee, știi că e al naibii de penibil, dar el m-a rugat să te sun să văd dacă nu cumva te-ai răzgândit și ai fi de acord să depui mărturie în favoarea lui.

– Și să mă incriminez pe mine, ca apoi nesuferitul ăla de Gore să se ia și de *mine*? Nici vorbă! S-a trezit vorbind ca Jackie: Pur și simplu nu-mi permit, financiar vorbind.

– Da, înțeleg. Dar Truman te iubește atât de mult, el chiar credea că vei fi de partea lui... Trebuie doar să spui că acel incident a avut, într-adevăr, loc. Să spui: „DI Capote nu a născocit nimic.“ Un cuvânt din partea ta și Gore nu mai are nici cea mai mărunță șansă.

Lee a luat o gură zdravănă de whisky. Apoi și-a aprins o țigară de pe tava de argint. Încercase să se lase în ultima vreme, dar... s-o ia dracu! A oftat adânc.

– Liz, nu pot face așa ceva. Cred că o să afli oricum – am fost citată de avocații lui Gore, ceea ce înseamnă că sunt într-o situație extreme de neplăcută. Truman va afla și el mai devreme sau mai târziu – am semnat o declarație.

– Pentru Gore...?!

– Pentru *mine* *însămi*.

La naiba, parcă și-au *pierdut mințile* oamenii ăștia.

– Ce le-ai spus?

– Că nu-mi amintesc să fi vorbit despre evenimentele din seara în cauză cu inculpatul, Truman Capote, și că eu, de fapt, nu am fost prezentă în camera respectivă ca să pot fi martoră la episodul invocat.

– Dar Truman zice că...

– Mi se rupe de ce zice Truman. *Nu* o să risc să fiu dată în judecată din cauza unui conflict care nu mă privește deloc. Truman și Gore sunt la cuțite de când eram eu în școala generală. De ce m-aș lăsa și eu târâtă în toată povestea asta?

Fierbea de nervi din cauza lui Truman. Efectiv *fierbea*. Cum a îndrăznit să creadă că ea va risca totul, doar pentru că el n-a fost în stare să-și țină gura? Voia să termine conversația cu Liz.

– Vai de mine... Lee, Truman te *adoră*, asta l-ar putea distruge.

Lee și-a dat frâu liber mâniei.

– Zău așa, Liz. Deja e prea mult. Mi-a ajuns. M-am săturat ca Truman să tot trăiască pe spinarea mea, profitorul naibii! Și apoi, ce mai contează...? Amândoi sunt doar niște poponari și atât.

În ziua următoare se știa tot.

Când a ajuns la Vadis la amiază, să ia prânzul cu Jackie, Lee primise numeroase telefoane și a fost luată deoparte de mai multe persoane implicate. Se pare că întregul Manhattan știa că Lee i-a spus ceva lui Liz Smith, care i-a fost, apoi, raportat lui Truman. Piticul adormit a fost stârnit. În noaptea aceea a jurat răzbunare și cică și-a rezervat o apariție la emisiunea *The Stanley Siegel Show*, pentru luni, la ora 9 dimineața.

Conștientă că toate privirile din încăpere erau ațintite asupra lor, Jackie și-a păstrat masca de seninătate și s-a aplecat mai aproape, ca și cum ar fi vrut să bea din pahar. Apoi a spus în șoaptă:

– Peaks, ce naiba *ai zis*?

– O, Doamne, Jacks. E vorba despre disputa asta absurdă între Truman și Gore. Nimic altceva.

– Dar trebuie să fi spus tu ceva care să-l fi scos din sărite în halul ăsta.

– Eu doar i-am zis lui Liz că nu mai contează, sunt doar doi... Brusc, Liz și-a auzit propria afirmație cu urechile lui Truman. Poponari.

Rahat! Zâmbetul artificial al lui Jackie s-a șters brusc.

– Fir-ar să fie, Lee. Jackie și-a aprins o țigară și a inspirat adânc, făcând un efort să pară degajată.

– Ce?! *Toată lumea* gândește la fel.

– Toată lumea *gândește* la fel, dar nu toată lumea le spune asta editorialiștilor de știri mondene de la *Daily News*. Nu ești cu nimic mai brează decât *ei!*

– Cum adică *vrea răzbunare*? Amenință și el, cum face mereu! Ce-o să facă... o să mă bage în afurisita lui de operă, pe care știm bine că n-o s-o termine niciodată? Serios, acum, tremur de frică.

– Roagă-te să nu aibă de gând să facă ceva mai *drastic*.

– Treaba lui, poate să zică ce vrea. Doar îmi va întări spusele.

Și-au continuat prânzul, fiecare pierdută în propriile-i gânduri.

Din fericire, a sosit chelnerul cu încă un rând de whisky.

*

Lee își promisesese ei însăși că nu va urmări emisiunea. Că nu-i va îngădui piticului terorist să o sperie. Avea o zi plină înainte. Să împacheteze. Să-i sune pe agenții imobiliari. Avea o întâlnire cu cei de la Sotheby's în legătură cu tabloul de Bacon. O zi întreagă în care să țină dezastrul la distanță. Să fie a naibii dacă-l va lăsa pe Truman și toată drama lui să-i influențeze viața! A luat un Valium cu gura de whisky care rămăsese pe fundul paharului din seara precedentă. A părut să o calmeze, așa că a adăugat puțin și în cafeaua de dimineață, pe care de obicei o bea neagră. După ce a băut două cești, Lee s-a trezit în fața televizorului, căutând canalul ABC la nouă fără cinci minute.

În cele două zile dinaintea emisiunii a primit telefoane de la aliați îngrijorați. Se zvonea că Truman plănuse o adevărată reprezentație artistică pentru Siegel. Pregătea un personaj nou, căruia voia să-i facă astfel debutul, autoproclamatul „Poponar din Sud”. Sub această deghizare intenționa să se răzbune – i s-a spus – și a dat sfară în țară că ar trebui să se teamă de ce avea să urmeze.

Lee s-a simțit cuprinsă de o stranie senzație de calm, în timp ce stătea în fața televizorului, urmărind reclamele la detergenți de vase, mâncare pentru bebeluși și aparate de bucătărie pentru gospodine. A încercat să se încurajeze. Cu siguranță loialitatea lui era încă intactă, dincolo de ieșirile lui obișnuite. Cu siguranță dragostea lui pentru ea îi va domoli mânia în cele din urmă.

Când a sunat telefonul, și-a îngăduit o tresărire de speranță: poate era Truman, care o suna de la studioul de televiziune, cu o criză de conștiință de ultim moment?

– Te uiți la televizor? Jackie. Bineînțeles.

– Oarecum, a răspuns Lee și a sorbit o gură de cafea cu whisky.

Nu și-au mai zis nimic, se auzea introducerea muzicală a emisiunii: acordurile de pian ale lui Liberace. A apărut titlul, „THE STANLEY SIEGEL SHOW”, în lumini stridente, în stilul unei firme de cazino din Vegas.

Două scaune portocalii, rotative, așteptau goale în fața unor palmieri în ghiveci.

A apărut Siegel, într-un costum albastru. Deși avea un microfon fixat la cravată, ținea și în mână unul lung, subțire, de efect. Un accesoriu.

– N-ar putea să semene atât de bine cu un vânzător de mașini second-hand nici dac-ar încerca, a pufnit ea.

Jackie n-a comentat nimic.

După repriza de glume de început, Siegel și-a prezentat invitatul.

A intrat Truman, îmbrăcat cu grijă, observă Lee. Era într-una dintre ținutele lui „Nina” – potrivite pentru băieții cuminiți din sud –, costum de culoare deschisă din in, Brooks Brothers, vestă și papion. Ba chiar și-a pus și o pălărie de paie, astfel că arăta de parcă tocmai ieșise dintr-o piesă de Tennessee Williams. S-a îndreptat spre Siegel să dea mâna cu el, ușor împleticit, dar și-a camuflat nesiguranța cu câțiva pași de dans, de parcă ar fi fost parte din spectacol.

– E drogat, i-a zis Lee lui Jackie.

Truman și moderatorul s-au așezat pe scaunele rotative, musafirul arătând *très „chat qui a mangé le canari”*⁵⁹. Lee s-a văzut nevoită să admită că arăta bine, pentru prima dată în ultima vreme. Slăbise. Nu avea riduri, iar părul lui cel rar părea că-și revenise ca prin magie (extensii și lifting facial, a aflat ea ulterior), amintind de acel Truman din urmă cu zeci de ani. În spatele ochelarilor, ochii-i sclipeau, iar pielea avea strălucirea aceea sănătoasă, dată de bronzul la soare.

Siegel l-a salutat cu căldură. Ca pe un prieten vechi, regăsit de curând.

– Bună, Truman. Ce mai faci?

– Îs biiiiine, clasa-ntâi, bine'nțales, a răspuns invitatul său, vorbind trăgănat, cum îi cerea rolul de țărănoi pe care și-l asumase.

– Mă bucur să văd că ești mult mai bine decât data trecută când ne-am întâlnit.

– Păăăăăiiii, mmdaaaa. Am fost la dezalcoolizare și, pe cinstea mea, m-au vindecat!

Lee și-a dat ochii peste cap când a auzit ultimul cuvânt.

– E o plăcere să te avem din nou aici. Cred că nu greșesc când spun că *tu* ai fost cel care ne-ai contactat pe *noi*, Truman, nu-i așa? Pentru că voiai să vorbești despre ceva anume?

– Daaaaaa, așaăaaa e! Dar vă avertizez, nu-i foarte cavaleresc ce am de gând să spun...

– Nu? Siegel, făcând pe nevinovatul.

– Nuuuu, nici vooorbă. Să vedeți, îi vorba despre o prietenă foaaaaaaarte *apropiată* de-a mea. Divina, scumpa mea principesa *Radzilla*... Ca în *Godzilla*, dar ea nu-i nici pe departe la fel de prietenoasă.

– Spune-mi dacă mă înșel, Truman, dar prințesa Radziwill nu e sora doamnei Kennedy...?

– Vai, Doamne, a oftat Jackie. Bineînțeles că mă bagă și pe *mine* în asta.

Taci din gură, Jacks, s-a gândit Lee, dar a reușit să se controleze și să nu spună nimic.

– Ba daaaa, Radziwilla este sora mai mică a lui Jackie-Oh-Nu. Și amândouă sunt niște profitoare cum n-am mai văzut.

– Dar, Truman, nu e prințesa Radziwill una dintre cele mai îndrăgite prietene ale tale?

– *O fost*, bine'nțăles, dragule. Dar vezi tuuuuu, asta o fost acu' câteva zile, după care *principessa* a hotărât să mă facă *poponar* când vorbea cu una dintre cele mai bune editorialiste de știri moderne ale orașului, don'șoara Lizz Smith, o tipă înaltă, atrăgătoare, ea însăși dă orientare homosexuală. Am venit să vorbesc tocmai despre asta pentru că, trebuie să mărturisesc, mă intrigă tare mult. Își făcea încălzirea, savurând cadența textului pe care-l pregătise. *Dacă principessa* tot are o părere atât de proastă despre poponari, n-a fost imprudent din partea ei să aibă încredere într-unul, în toți acești ani?

I-a zâmbit provocator lui Siegel.

– Și a avut încredere în tine, Truman?

– Oooo, și-încă cuuum. Mi-a spus *toate* secretele ei picante. Și asta o fost o greșeală tragică din partea ei, pentru că nu mi-s doar un poponar. Io mi-s un poponar din *sud*. Și țin neapărat să vă zic, poponarii din *sud* is tare *răutăcioși*.

– Lee..., a oftat Jackie în receptor.

Lee s-a întins după carafa cu whisky.

Nenorocitu'naibii...

– Din păcate pentru principesa Radzilla, poponarul din sud *aici de față* abia acum începe să-și dea drumu'.

Truman a rânjit către cameră, de parcă voia să pătrundă cu privirea în sufletul lui Lee.

– Futu-i, a zis ea cu voce tare, recunoscând imboldul ucigaș care aștepta să iasă la iveală.

Cele care ne-am uitat în acele clipe la televizor, în zona metropolitană a New Yorkului, în dormitoare sau pe canapelele din living, sau în timpul micului dejun, îi ascultam cu atenție fiecare cuvântel. Folosind emisiunea ca pretext pentru o țigară matinală sau un pahar de Bloody Mary sau pentru o plăcintă cu smochine de la Rigo de pe Madison. În capoate sau gata îmbrăcate. La telefon, ca surorile Bouvier, sau urmărind-o singure.

– Așadar, a zis Siegel pe un ton de psiholog de doi lei, ești aici pentru că prințesa Radziwill te-a rănit. Nu-i așa?

– Am o oră ș-am venit aci să spun ce știu. Și crede-mă... știu *totul*.

Truman și-a îndreptat privirea către o femeie care stătea în afara cadrului, urmărind: Sally Quinn, de la *Washington Post*, o favoare din partea scumpei lui Kay-Kay, acum în al zecelea an ca redactor.

Din clipa în care Liz i-a povestit lui Tru despre trădarea lui Lee, a și început să-și pună planul în practică. I-a sunat pe cei de la *Siegel*, știind foarte bine că vor accepta imediat încă o reprezentare cu el. *Apoi* a sunat-o pe Kay și i-a cerut un reporter care să scrie despre misiunea lui de răzbunare.

– Kay-Kay, va fi o comedie clasică a timpurilor noastre, ascultă-mă pe mine. Am nevoie de cineva priceput și cunoscut care să scrie cum se face istorie.

Deși știa că nu era o idee bună, Kay i-a făcut pe plac.

La televizor, în direct, Siegel aproba din cap.

– Ce să zic, Truman, sper, de dragul îndelungatei voastre prietenii, că ceea ce vei spune nu va fi *prea* depravat.

(*Vrăjeli*, am fi vrut să strigăm. Javra aia nenorocită de moderator o să fie în culmea fericirii că îi crește audiența din cauza unei noi crize de-a lui Capote.)

– Păăăăăi, Stan, frumoasa, diafana *principesă*, după lunga noastră prietenie strânsă, a mers atât de departe, încât m-a respins ca fiind un biet poponar. Se zice că poponarii sunt niște scorpieri. Așa că să-i dăm drumul...

Ne era clar tuturor ce avea de gând. Voia să o facă praf pe Lee. Să facă absolut tot ce-i stătea în putință s-o distrugă pe cea care l-a trădat cu atâta ușurință, după tot ce a făcut pentru ea. Să folosească toate armele pe care le-a adunat de-a lungul anilor, iar ea i-a pus la dispoziție un veritabil arsenal.

Sally Quinn va povesti ulterior că Truman își pregătise reprezentarea în cel mai mic detaliu. Un monolog care să eclipseze toate monologurile, pe care l-a scris cu grija pe care o rezervă, de obicei, prozei sale. A calculat ritmul fiecărei propoziții. A învățat dialogul pe de rost. A exersat dicția și intonația. Și, deși un observator din afară ar fi zis că era cherchelit, el era doar euforic.

– Ce bine era dacă bietul Stas mai trăia să vadă spectacolul de azi, i-a zis Tru lui Sally Quinn în mașină, în drum spre studioul de televiziune. Odată, când îi făcea lui Lee tot felul de favoruri, obținându-i roluri în filme, contracte pentru cărți, ajutându-o să reușească, Stas – pe care nu l-a prețuit niciodată, după părerea mea – m-a întrebat dacă mă străduiesc atât de mult pentru o persoană pe care o iubesc, ce-aș face pentru o persoană pe care o *detest*? Ei bine, o să aflăm imediat. După ce termin, tot New Yorkul va ști ce târfă narcisistă e fata aia.

La televizor, în direct:

– Ooooo, Doaaaamne, *de unde* să încep...? Vreau s-o iau treptat, n-aș vrea ca prințesa Pee⁶⁰ să tre'iască să cheme ambulanța *prea* devreme... Să nu rateze cele mai picante momente! Și-a tras pălăria, ștregărește, pe un ochi. Să începem cu *numeroșii* ei iubiți – deși, trebuie să recunosc, *cuceriri* ar fi termenul cel mai potrivit, statistic vorbind. În special cele neîmpărtașite.

O cunoștea îndeajuns de bine, știa că îl urmărește împreună cu Jackie, așa că a țintit direct în punctul cel mai sensibil.

– Păi, în primul rând, *Principesa* a crezut că a pus mâna pe Onassis pentru ea însăși, așa că închipuiți-vă cât de ofensată a fost când soră-sa mai mare i l-a înhățat. N-ar vrea să vă zic asta, dar Radzilla a făcut o adevărată *criză*...! Nu că i-ar fi păsat de nătărăul ăla zbârcit, dar era *foarte* înamorată de petrolierele lui. Se înțelege, *amândouă* surorile Bouvier

I-au ademenit și I-au îndepărtat de scumpa Maria Callas, care a făcut greșeala să-l iubească cu adevărat și să aibă *talent*. Bineînțeles că Lee e extrem de geloasă pe Jackie, și Jackie pe Lee, într-un fel. E clar că doamna Jacks nu s-a bucurat când Lee a pus ochii pe Peter Beard. Oh, *nu!* El era prea pasional pentru cele două regine de gheață – a făcut ce-a vrut cu ele și apoi și-a văzut de treburi. S-a mai distrat un pic cu Radzilla, care a făcut un scandal infernal când el a refuzat să-i fie fidel – ajunsese să le urmărească pe celelalte tinere cu care umbla. *Firește* că a schimbat-o cu un model care avea mai puțini kilometri la bord – de parcă cele două Bouvier nu s-ar fi așteptat la asta. Ele cred că, dacă vorbesc cu voce de bebeluș, uităm data lor de naștere și ne purtăm cu ele de parcă ar avea douăzeci de ani. Niște mârtoage deghezate în iepe tinere, amândouă!

A zâmbit agreabil, de parcă ar fi fost cel mai inofensiv povestitor.

Adevărul e că reprezentăția lui era, într-un fel, de o genialitate dementă. Singurul care părea că *nu* se bucură de toate astea era însuși Siegel, care se tot sucea, stânjenit, în scaun. Truman se rotea într-al lui, fără nici o jenă.

– Am înțeles, Truman. Însă...

– Câteodată a fost de-a dreptul nostim, a zis Truman cu voce tărăgănată, ignorându-l. De exemplu, Radzilla se încurcase în colanții lui *Nureev* – și când te gândești că nu și-a dat seama că el trecuse de cealaltă parte... Închipuți-vă ce șoooooc a avut când s-a dus să-i decoreze apartamentul și a dat peste sertare pline cu poze cu *scule* apetisante de-ți lăsa gura apă...

Siegel a intervenit, încercând cu disperare să-și țină invitatul în frâu.

– Da, Truman. Am înțeles. E clar că Prințesa te-a rănit foarte tare...

– Normal că m-a rănit! Auzi colo, „profitor!“ Eu *am salvat-o* pe nerecunoscătoarea aia...

– Din câte înțeleg, Truman, I-a întrerupt Siegel din nou, încercând să schimbe subiectul, tocmai ai ieșit de la Hazelden, e adevărat?

– Eu... Truman a părut dezorientat.

Ca și cum Siegel întorsese o lampă de benzină înspre aripile lui de ceară, iar el se prăbușește înapoi pe pământ, precum Icar.

– Mă gândeam că poate ne povestești ce mai faci.

Poponarul din Sud a clipit nedumerit. Siegel i-a tulburat frumusețea cadenței discursului, pe care îl repetase cu atâta grijă. Și-a dat jos ochelarii, s-a frecat la ochi, ceea ce I-a făcut să fie mai puțin Poponarul din Sud și mai mult Truman.

– Păi, ai stricat toată distrația, trebuie să recunosc.

Siegel, spăsit:

– Scuze, Truman. Continuă.

Truman încerca să-și recapete ritmul:

– Și apoi... apoi a fost Buckley – unu' William F. Radzilla a... a încercat să... – se chinuia în zadar să revină la scenariu – a încercat să-l seducă, să-l facă s-o lase pe nevastă-sa, cerându-i bătrâiorului sfaturi *spirituale!* A izbucnit într-un râs oarecum prea zgomotos.

– Crezi că ai reușit să te lași de droguri, Truman?

– Dar Radzilla? Nu prea o văd lăsându-se de tras la măsea.

– Da, în fine, a râs Siegel, stânjenit. S-a uitat la producător și i-a făcut semn să introducă pauza. Vom relua discuția după o scurtă pauză de publicitate.

Poponarul din Sud s-a holbat pur și simplu la el, nevenindu-i să creadă că scandalul pe care-l pregătise cu atâta grijă era sabotat. S-a ridicat, și-a deconectat microfonul și l-a lăsat pe suprafața dură, portocalie, a scaunului rotativ.

Fără să-i mai adreseze nici un cuvânt lui Siegel, s-a îndreptat spre Sally Quinn.

– Hai să plecăm de aici, scumpo.

CODA

În limuzină, Truman a turnat două pahare de șampanie din sticla deschisă, chiar dacă ceremonialul nu mai avea gustul de triumf pe care-l anticipase când o lăsase acolo.

I-a zâmbit, dezumflat, lui Sally Quinn. Un maestru care *aproape* a reușit să dea o reprezentație plină de virtuozitate – care-și cunoștea potențialul, dar pur și simplu a dat greș de data asta.

– Totul era *teatru*, s-a lamentat Truman. Nu și-a dat seama?

– Se pare că nu.

– Adică, e clar că omu' nu-i cel mai ager la minte, *totuși*.

– Dacă ajută cu ceva părerea mea, eu cred că a fost o reprezentație superbă.

La auzul acestor cuvinte, chipu-i trist s-a înseninat. Întotdeauna a pus botul la un compliment.

– O, mulțumesc, scumpo. Contează atât de mult pentru mine faptul că *tu* ți-ai dat seama ce am încercat să fac! De aceea i-am cerut lui Kay-Kay să fii și tu martoră. Lee m-a jignit, așa că m-am transformat în versiunea extremă a *exact* ceea ce m-a acuzat că sunt. Asta și trebuia să par, să joc rolul unui bulangiu nebun, dezgustător, pe care-l agăți într-un bar.

– Păcat că n-ai apucat să zici totul, până la capăt.

– O, dar o voi *faace*, draga mea. De aceea ești *tu* aici. Încă mai sunt multe lucruri care s-au adunat și de care trebuie să mă eliberez! Acum putem să mergem să luăm prânzul, la restaurant sau *chez moi*, mâncăm noi ceva. Ce alegi?

Sally a ales să meargă înapoi la apartamentul lui Truman, gândindu-se că va fi mai onest acolo.

După ce s-au așezat comod în livingul lui în stil victorian, la un ceai, autorul din el s-a relaxat, iar omul-spectacol a revenit. Sally și-a pregătit reportofonul și l-a îndreptat spre el. El i-a zâmbit sfios.

– Ești *sigură* că vrei să auzi toate astea...?

– Categorie.

– Ce anume ai vrea să afli? Pentru că am de toate, crede-mă.

– Despre ce vrei să vorbești?

– O, sunt atât de multe, încât ne-ar lua zile întregi. Despre fiecare bărbat de care s-au folosit surorile Bouvier. Despre atitudinea lor, că li se cuvine totul și orice. Despre obsesia fiecăreia pentru cealaltă. Sunt ca băieții Kennedy – fac aceleași lucruri, sexual vorbind, alea două. Apropo de împărtășirea experiențelor și copierea lor! Dar nu despre asta e vorba cu adevărat, ci despre un fel de competiție morbidă. Jackie n-a putut nici măcar să nască fără ca Lee să încerce să ajungă în pantalonii lui Jack. Și dintre toți amanții bogați și bătrâiori pe care și i-ar fi putut alege Jackie... Exact cel pe care-l dorea sora mai mică... Desigur, ironia *aici* e că *Bobby* i-a cerut lui Lee să rupă legătura cu Ari cu *ani* de zile înainte. A zis că o pune pe scumpa cumnată a președintelui într-o lumină proastă, să fugă

cu așa un desfrânat. Faptul că Jackie a pus rapid mâna pe el chiar după ce Jack și Bobby au ieșit din ecuație e pur și simplu *prea* ironic.

– Totul pare de-a dreptul incestuos.

– Draga mea, încă n-ai auzit nici *jumătate* din toată povestea. E ca și cum fetele alea trăiesc, respiră și gândesc folosind princiurul „noi“... *până când* e vorba doar despre ele două, atunci e fiecare pentru ea.

– Și Lee ți-a mărturisit toate astea? De-a lungul anilor?

– Radzilla îmi spunea *totul*. Nu putea nici să facă părț fără să-mi ceară părerea. Dar, vai, cât am iubit-o pe fata aia – am salvat-o, înțelegi? De mai multe ori. De aceea e atât de dureros ce a făcut. A surâs trist. Știi, reușesc să zâmbesc și să mă comport ca și cum ar fi ceva lipsit de importanță. La urma urmei, sunt doar două personaje vrednice de milă, așa putea depăna multe povești despre ele. Dar adevărul e că eu i-am fost alături lui Lee Radziwill când n-avea pe nimeni s-o ajute. Mi-am pus propria carieră deoparte o perioadă, ca să o pot sprijini pe a ei (Nu că ar fi avut vreun talent cu adevărat, săraca.) Lee nu era o persoană drăguță. Nu era foarte caldă. De fapt, cei mai mulți dintre cei care au cunoscut-o au considerat-o rece. Era interesată doar de ea însăși. Era prefăcută, ambițioasă, profitoare... dar am iubit-o. I-am fost cel mai loial prieten pe care l-a avut vreodată.

– Crezi că ai greșit când ai ales pe cineva atât de fățarnic?

– Am greșit că am avut încredere în ea. Am crezut că, dacă eu am sprijinit-o când a avut ea nevoie, o să facă și ea același lucru pentru mine. La naiba, dac-aș fi ignorat-o sau părăsit-o de câte ori a fost cu moralul la pământ, ar fi dispărut cu *zeci* de ani în urmă. I-am fost alături când pierdea vreun post la care nu se pricepea, când a eșuat în căutările ei, când s-a despărțit de bărbații care nu erau potriviți pentru ea. Și-apoi, când am și eu nevoie de același lucru din partea ei, ea mă trădează fără să stea pe gânduri. A fost cea mai proastă decizie a mea, să am încredere în narcisista aia.

– Înțeleg de ce te afectează așa de tare.

El a încuviințat din cap, recunoscător că cineva îl înțelege.

– Lee a considerat că mă poate arunca la gunoi. Nu mi-a fost prea bine în ultimii ani. Acum sunt tare ca un taur, dar am tot fost prin spitale. Bănuiesc că *principessa* n-a considerat că merit să-și facă griji pentru mine. Buuuuuuuuu. Din păcate pentru Lee Radziwill, subsemnatul, acest Poponar din Sud, e bine-mersi în New York City!

Dar, după toată această perioadă frenetică – după ce camerele de filmat și reportofoanele s-au oprit, după ce s-au difuzat interviurile și fragmente din ele, chiar și după ce răzburarea lui a fost consemnată în scris, în ziare, negru pe alb, pentru posteritate –, a descoperit că a rămas cu un gol în inimă; că ceea ce nu putea șterge era durerea de a fi fost desconsiderat. Desconsiderat de către o persoană în care a avut încredere absolută, cu toată ființa sa, și care, în cele din urmă, a spus că el nu contează.

Avea o inimă uriașă, și-a spus el. Simțea că până și așa, rănită, va continua să bată cu atâta putere, încât se temea că o să-i sară din piept.

Dar știa că exista acolo un gol în care Lee Radziwill și-a înfipt harponul și că acea parte din el nu se va vindeca niciodată.

Psiholog și scriitor american, cunoscut pentru că a pledat pentru explorarea potențialului terapeutic al drogurilor psihedelice în anumite condiții controlate

„Pisica după ce a mâncat canarul“ (în limba franceză în original)

Joc de cuvinte: prin înlocuirea literei „L“, din „Lee“, cu „P“, Truman obține „Pee“ (urină)

DOUĂZECI. 1980. VARIAȚIUNEA NR. 10

DON SEÑOR TRUMAN CAPOTE

ARE PLĂCEREA DE A VĂ INVITA

LA AL SĂU

BAL AL RĂZBUNĂRII,

ÎN PRIMA ZI A PRIMĂVERII,

O MIE NOUĂ SUTE OPTZECI,

ORA ZECE

ANDALUZIA, SPANIA

ȚINUTA:

ARISTOCRAT ANDALUZ, CIRCA 1860

MĂȘTI PÂNĂ LA MIEZUL NOPTII

Când nu mai primește invitații, îi vine următoarea idee.

Nu prea îl mai invită nimeni nicăieri și, deși lasă impresia că nu-l afectează, adevărul e că îl doare. După părerea lui, cinci ani de penitență, în care a fost tratat ca un proscris, au fost suficienți, iar acum e timpul să se distreze din nou.

21 martie. Atunci a calculat el că e prima zi de primăvară. Îi surâde ideea de a include ceva legat de ritualuri păgâne, mai ales că, de data asta, se va asigura că totul va fi cum trebuie – adică fără pompoși îngâmfați, pe care să-i invite doar de dragul numelor pe care le poartă. Bine, *n-ar* recunoaște nici în ruptul capului că data trecută așa a făcut... dar, acum, fără nici un Sinatra care să plece la Jilly pe la ora două și fără Gianni și adunătura lui de italieni care să-și dorească *una partenza anticipata* – adică să plece nepoliticos de repede – pentru a juca cărți în camera din spate de la Elaine. Și fără ticălosul de Paley, care a refuzat să danseze data trecută, chiar dacă Babe a fost tot timpul pe ringul de dans.

De data asta gazda vrea destrăbălare adevărată. Fără restricții. Fără reguli de societate. Băieți cu băieți. Băieți cu

fete. Fete cu fete. Poate și alte combinații.

Și-a închipuit pasiunea pe care a stârnit-o Stravinsky cu a lui glorioasă compoziție *Ritualul primăverii*, care a iscat o răzmeriță în toată puterea cuvântului la prima interpretare – măcel și haos. Acel concert minunat, teribil, al lui Igor, tulburător prin disonanța lui – pe mișcările celor de la Ballets Russes, care semăna cu un dans erotic păgân, în coregrafia lui Nijinsky. Asta își dorea și Truman, acest tip de artă și viață. În care vezi sau citești sau auzi și te oprești și te gândești *DUMNEZEULE MARE*.

Cam asta e reacția pe care începe și el s-o stârnească după *Rugăciuni împlinite*, nu? Incită și înfurie – nu e asta, în fond, scopul artei?

Vrea sfâșieri de haine în colțurile cele mai întunecate. Nu doar sorbit de șampanie, ci răsfăț fără nici un fel de restricții. Boluri de porțelan cu pudră albă, care să te facă euforic. Tras pe nas și fumat și înghițit și de toate. Costumații, nu doar niște simple măști pe care invitații să și le dea jos prea repede, zădărnicipându-i, astfel, experimentul. Va avea grijă să facă lucrurile cum trebuie de data asta. Va fi balul viitorului, fără ifose și protocoale. Deja începe să aibă tot felul de idei pentru noua petrecere.

În primul rând, îi va angaja pe cei de la The Rolling Stones. „Mick mă iubește, dragă“, se laudă oricui e dispus să-l asculte.

Își imaginează un teren de tenis – un întreg șir. Împodobite cu mătăsurii aduse direct din Spania, cu evantaie și mulete și un milion de trandafiri de hârtie. În gând, se vede îmbrăcat ca un Don Juan miniatural, întâmpinând señoras și matadori în timp ce un grup de dansatori de flamenco lovesc cu foc în podea, pe ritmuri fierbinți de chitare spaniole.

Sau poate că va renunța la ideea cu terenurile de tenis și le va spune invitaților să ia avionul spre Andaluzia, pe care o vor iubi, dacă n-au mai fost niciodată acolo. (Bine, e greu de imaginat cum se pot împăca The Rolling Stones cu flamenco,

dar Truman ar respinge o astfel de obiecție, spunând că e doar în etapa incipientă a planificărilor.)

Din nefericire pentru Truman, nici cel mai bun plan din lume nu se poate realiza în neant. Ar fi nevoie de pretențioșii lui invitați, dar majoritatea dintre ei nu s-ar *apropia* de el nici în ruptul capului. Începe să-și facă un plan pentru o petrecere atât de mare, încât să poată invita oameni de rând. Dacă data trecută a fost o petrecere doar pentru cinci sute de „prieteni apropiați“, de data asta va fi pentru o mie de străini. Și, pe când se tot gândește cum să pună în practică această idee, în timp ce caută adrese, se întâmplă ceva extraordinar.

Alcineva găsește soluția *pentru* el.

Este vorba despre clubul de noapte al viitorului, exact cum și-l imaginase Truman. Dar nu înalta societate contează acum, ci cea *nouă*. O lume egalitară, în care ciudații și proscrisii au aceeași valoare precum o debutantă sau o vedetă rock, sau un actor, sau un membru mai neînsemnat al vreunei familii regale.

O societate de inadaptați, de exhibiționiști și de târfe lipsite de orice reținere – astfel că, în timp ce spuma societății l-a respins, în această minunată lume nouă el devine protectorul maselor.

E atât de încântat de idee, încât uită de propriul său eveniment.

Încă din prima noapte, când cutreieră printre ușile în stil art deco, gata să se prăbușească, e fascinat de club. Acest local a văzut multe. A fost operă în anii douăzeci. Teatru în anii treizeci. A găzduit studiourile televiziunii CBS în deceniile care au urmat. Truman îi simte pe cei care au viețuit acolo – pe dansatorii Harlem din *Swing Mikado* sau pe Jack Benny, cu râsetele lui. Până și editorul lui Truman, Bennett Cerf – invitat frecvent al emisiunii *What's My Line* –, a filmat chiar între acești pereți. Bennett a murit cu câțiva ani în urmă și lui Tru îi e tare dor de el. Vine aici să comunice din nou cu el, și cu toți cei care au trecut pe acolo înaintea lui.

Localul a fost rebotezat 54 și este condus de Steve Rubell – un proscris liliputan ca Truman, varianta întunecată a firii senine a lui Truman – și de minunatul Ian Schrager – creierul operațiunii. Reușesc să creeze melanjul perfect. Ceva la care băiatul cu caietele lui de compuneri și creioanele lui Blackwing doar visa. Fie că e vorba de a ademini celebrități sau de a culege aspiranți din gloata de afară în fiecare seară, e în stare să organizeze o bacanală perfectă. „Să amestecăm salata“, vorba lui Rubbell.

În ceea ce-l privește, băiatul e mulțumit de invitații. În fond, a trecut atâta amar de vreme de când n-a mai primit nici una. E uimit să constate că e binevenit. Și nu doar binevenit – chiar se trezește salutat cu ceva ce aduce a respect. Când intră Truman e ca și cum toți se aliniază și fac plecăciuni, în semn de venerație față de micul lor semizeu. L-o fi respins societatea aleasă în trecut, dar el și-a găsit una nouă. Una în care e, din nou, răsfățat și iubit. Chiar dacă sunt niște necunoscuți, chiar dacă-s atât de drogați, încât mintea lor zboară pe culmi mai înalte decât zmeiele pe care le înălțase el cândva cu Sook pe câmpiile din Monroeville, constată că e extraordinar de impresionat când cineva îi apreciază prezența. Ba, mai și primește câte un sărut de la vreunul dintre băieții aceia cu bustul gol, care servesc cocktailuri în pantaloni scurți, mulați – toți știu cum îl cheamă, și viceversa.

– Vai, Lance, dragă, ce picioare *fabuloase* ai. Și se vede practic *tot* în pantalonii ăia scurți!... Gary, fii drăguț și mai toarnă-mi un *pic* de Orange Drink... Jesús, chiar că ești un nebunatic – nu! Nu mai vreau înc-o linie – și nici n-am chef să-ți văd podoabele!

Îi plac la nebunie culorile și luminile stroboscopice și globurile de discotecă. Și imaginea cu „Omul din Lună“ care apare din oră în oră pe un ecran, cu o lingură de cocaină îndreptată spre nas.

Sala VIP este în străfundurile subsolului, acolo poate sta tolănit pe canapele cu vedete de calibrul său. Locul cel mai

obscen, rezervat pentru invitații cei mai înflăcărați, ceva ce lui Steve Rubell (într-un gest à la Truman) i s-a părut deșăntat și nostim. Acolo o să fie și Truman și Andy și Liza. Mick și Bianca și Halston. Tolăniți pe canapelele din subsol, chiar sub ringul de dans, sub bubuiturile muzicii și țopăiturile picioarelor pe parchetul de deasupra, într-un orgasm colectiv al desfrânării.

În băi și în colțurile întunecate, pe balcoane, sexul curge liber ca apa de la robinet, dar Truman nu merge acolo pentru asta, ci ca să uite locul unde nu îi e permis să meargă.

Bineînțeles că-și dă și el seama că e o treabă grosolană și de doi bani, în comparație cu sufrageria de la Kiluna sau cu grădinile din Manhasset sau cu iahtul *Agneta*, plutind pe apele de cobalt de-a lungul Coastei Amalfi. Bineînțeles că acelea sunt lucrurile care îl emoționează... dar acum trebuie să se mulțumească cu ce are. Cu tovărășia celor care i-au rămas. Un circ grotesc, spectaculos, care le întrece pe cele pe care le-a creat cu mult timp în urmă în Monroeville.

La 54 – sau Cinquanta-Quattro, cum îi place lui Truman să zică – nimănui nu-i pasă nici cât negru sub unghie cine e Babe Paley. Cei mai mulți nici n-au auzit de sălbatica Slim Keith sau de lașa de Gloria Guinness. O știu doar pe C.Z., căci ea a mai fost acolo cu el. Lui Truman îi place ideea că noi, cealaltă, probabil că nici n-am putea intra. Am fi considerate prea înțepate, prea îngrijite, prea puțin extravagante ca să fim primite între acei pereți cu lumini de toate culorile. Nu are nimic de-a face cu vârsta, observăm în scurt timp. Doar Rubell o lasă să intre pe Gloria Swanson, și ea, cu alunița ei înnegrită ca o hidoasă pată rococo, are peste șaptezeci de ani. La fel și octogenara cunoscută drept Disco Sally, cu fața ei zbârcită ascunsă sub ochelari fumurii, călărind bărbați tineri, bine făcuți, și dansând pe ultimele hituri în rochiile ei imense și cizmele înalte până la coapsă – o noutate, dar una memorabilă. *Aproape* la fel de bună ca o doamnă cu barbă sau o sirenă într-un borcan sau jumătate dintr-un geamăn siamez din circurile lui Truman de demult.

Nu... Noi, grupul lui de odinioară, nu am avea ce căuta la 54 exact din cauza calităților pe care el le-a prețuit cel mai mult la noi – subtilitatea, grația. Eleganța noastră discretă. Priceperea noastră de a purta o conversație. (Dacă pare că ne lăudăm, trebuie să precizăm, în apărarea noastră, că noi doar repetăm ce-a spus el.) Dacă e cinstit cu el însuși, recunoaște că astea sunt lucrurile de care îi e dor, lucrurile care au rămas acum într-un trecut social îndepărtat. Că îi e dor să aibă o conversație plăcută, aceasta fiind partea lui preferată de la orice petrecere. Acum Truman merge la Cinquanta-Quattro îmbrăcat în caftanul bej, de care avea și Babe, și pe care l-a primit de la Yves. Câteodată nici nu se mai sinchisește să se îmbrace și merge așa, în pijamaua lui de mătase. Are întotdeauna pe cap pălăria lui panama și, din cauza gălăgiei, e nevoit să strige când vorbește cu ceilalți. Îi încolțește bănuiala că Rubell face asta intenționat – în încercarea de a zădărnici orice dialog. Dacă petrecăreții de acolo nu se aud unii pe alții, nu-și dau seama cât de searbădă e tovărășia celorlalți.

Firește, cei mai mulți dintre ei sunt fie beți, fie drogați până peste cap; altfel ar observa cât de găunoasă e toată situația. Acolo nu te poți aștepta la un răspuns plin de duh și cu siguranță nimeni nu vorbește despre Proust. Cei de acolo trebuie să fie tot timpul în priză, să facă ceva, să se miște, să-și facă plinul, pentru ca luminile să li se pară magice, iar ringul de dans un tărâm de basm. Să nu devină conștienți de deșertăciunea care-i înconjoară.

Totul e menit să le distragă atenția. Țevile neacoperite, de care unii sunt legați cu cătușe, saltelele de plastic împrăștiate pe jos. Toaletele unisex. Sclipirea paietelor ieftine de pe haine, atât de diferite de ornamentele de pe rochiile de seară făcute la comandă.

Activitatea preferată a lui Truman e să urce în cabina DJ-ului, unde se așază și scrutează totul de sus. Rubell i-a arătat cum să pună un disc și cum să manevreze luminile și e cât se poate de fericit că micul lor protector urcă și se joacă de-a Dumnezeu preț de o oră, aproximativ. Văzute de sus, din

foișorul lui, trupurile care se zvârcolesc pe ringul de dans par de-a dreptul minunate. De la înălțimea aceea poate să se lase în voia închipuirii, plutind departe, departe. De la distanță, privirile lor flămânde, ochii lor îngroziți pot fi ignorați. Disperarea lor tăcută. De acolo par o mulțime sclipitoare de oameni frumoși, și nu o adunătură de tineri care-și irosesc viața, clătînându-se pe marginea prăpastiei. Acolo, sus, la adăpost de restul mulțimii, Truman se poate gândi în voie la toți cei pe care i-a cunoscut și cărora le-ar fi plăcut tare mult să vadă acel spectacol.

Bătrânul Marcel e, firește, unul dintre ei; el ar cerceta atent ritualurile contemporane de societate și ar face niște observații profunde. Toulouse-Lautrec la fel, căci există ceva aici, în Cinquanta-Quattro, care amintește de Moulin Rouge.

Se gândește la Cole Porter, dragul, deșteptul de Cole, și la cât de mult i-ar plăcea ritmul de acolo, vacarmul tobelor, băieții aceia frumoși, dansând nestingheriți cu alți băieți frumoși, senzația de libertate. Și la Billie, Lady Day, cu gardenia în păr, pe care și-o închipuie povestind cu Diana Ross, care a jucat rolul ei într-un film – poate ar cânta melodii sentimentale împreună, dar care nu s-ar auzi din cauza trepidațiilor, mai puțin subtile, ale hiturilor lui Gaynor sau Summer.

Se gândește că i-ar fi plăcut să împartă această experiență cu Babe, chiar dacă era un pic prea vulgară și ieftină pentru gustul ei. Ar fi apreciat spiritul de transcendență și ar fi savurat poveștile pe care le-ar fi ticluit el.

În unele nopți, señor Capote coboară pe ringul de dans, unde, trebuie să recunoască, îi place la nebunie să-și facă de cap, să se dezlănțuie. Cu toate acestea, Truman ar mărturisi fără ezitare că *nu suportă* muzica disco.

– Dragă, unde-i linia melodică? Unde-i *muzicalitatea*? Și-apoi, fă bine și include niște *versuri*, te rog! *I will survive, I will survive* – fir-ar să fie, *am înțeles*, nu trebuie să repeți! Cole s-ar

întoarce în mormânt ca titirezul dacă ar vedea lipsa asta de *creativitate*.

Băiatului îi e dor de muzica soul și de rock-and-roll – de discurile pe care le ascultam după cină, când dansam cu toții în picioarele goale pe covorul chinezesc din biroul lui de la UN Plaza. Îi e dor de twist și de frug și de mersul cămillei, dar cel mai tare îi e dor de orchestrele de jazz din tinerețea lui.

Dar Truman nu e omul care să se lase descurajat de un astfel de detaliu, așa că își dezvoltă o abilitate de a ignora total bubuiturile stupide ale muzicii disco. Merge pe ringul de dans, sub lumina stroboscopică, și nici nu mai aude pulsul monoton al melodiei „I Feel Love“. În timp ce trupurile aproape goale din jurul lui se rotesc pe muzica aceea insipidă, Truman aude *propriile* lui ritmuri aprinse – clarinetul asurzitor al lui Benny Goodman, frenezia din „Sing Sing Sing“. Ritmul nebun de *da-DA-da-de-DA-da, da-DA-de-DA-da* al tobelor! Impresionantele improvizații ale clarinetului lui Benny, dezlănțuirea deșănțată de alămuri.

Dacă închide ochii, reușește să-și închipuie că e din nou la El Morocco, în anii patruzeci, în învâlmășeala de pe ringul de dans, călcând-o pe Ann Woodward pe nervii ei sensibili. Câteodată, când se lovește de ei din greșeală, ceilalți dansatori, în hainele lor din spandex împodobite cu paiete ieftine, se holbează la el de parcă ar fi de pe altă lume. N-au decât să se holbeze, pe băiat îl doare în cot.

El oricum deja și-a întins aripile și zboară departe de compania lor sordidă. Zboară cu gândul la alte timpuri și alte locuri – pe care le-a pierdut, dar pe care le recuperează pe ring; zboară și mai sus, către vremuri total diferite, departe de aceste timpuri fără suflet.

Uneori o învârte pe Babe pe ringul de dans, apoi pe Jack – un trio care își face de cap, așa cum făcuse cândva la petrecerea lui.

Doar C. Z. – care l-a însoțit de câteva ori în clubul de noapte al viitorului – știe adevărul și nu poate decât să spere că asta

I-ar putea face fericit.

Îmbrăcat în pijamaua lui de mătase sau în costumele albe de in, fără nimic pe dedesubt, cu pălăria trasă ștremgărește pe un ochi, cu transpirația curgându-i șiroaie pe chipul transfigurat, Truman Lindy țopăie ore în șir printre prietenii lui de la discotecă, dansează cherchelit, cu mișcări frenetice, pe muzica orchestrelor de jazz din mintea lui.

Într-un separeu de la Howard Johnson-ul de pe autostrada Turnpike, piticul se așază picior peste picior în fața Gloriei – și nu-și mai încape în piele de bucurie.

Bea un cocktail Salty Dog, admirându-i inofensiva nuanță de roz, un roz trandafiriu, ca sfârcul unei virgine; Gloria, un daiquiri de culoare asemănătoare, roșie.

Au trecut ani buni de când n-au mai luat prânzul împreună. Ani buni de când au *vorbit*, de fapt, căci ea s-a temut să nu-i supere de Loel sau pe Babe sau pe Bill.

Și totuși, având în vedere situația, a trecut atât de mult timp, încât ea s-o fi hotărât – bănuiește el – să lase trecutul în urmă.

Bineînțeles că se întâlnesc în locul lor preferat, cel care e prea ciudat pentru celelalte. S-au decis să comande doar scoici, pentru că e o delicatose, dar și ca un gest de nostalgie, specialitățile din fructe de mare de la Howard Johnson fiind preferatele amândurora. În timp ce dau gata primul platou, băiatul se lamentează de situația jalnică în care se află.

– Ție nu ți se pare, Mamacita, că de multe ori nici nu-ți vine să te mai *deranjezi* să te dai jos din pat în ultima vreme?

Chiar arată ca și cum a reușit asta doar pe jumătate, îmbrăcat într-un costum albastru în dungii, șifonat, ca acelea pe care i le cumpăruse cândva Mama lui – deși a uitat să-și ia și o cămașă.

– *Serios*, acum. Spre deosebire de vremurile de demult, în ziua de azi nu prea ai unde să *mergi*...

Gloria oftează:

– Da. Păi, ce să zic. Pe vremea când eram noi mai tineri, existau niște restaurante superbe, nu? (Cele mai bune dintre ele s-au închis în ultimii ani, din păcate, sau au fost invadate de clienți *nepotriviți* și astfel s-au schimbat irevocabil.) Erau niște cluburi de noapte minunate...

– Și ce *petreceri*..., zice el, întrerupându-i șirul nostalgic.

– Niște petreceri *extraordinare*, completează ea, cu chipul radiind de fericire, și amândoi știu că se referă la Balul lui. Scutură din cap cu regret. Acum toți vor doar să meargă la *discoteci*, continuă ea, cu dispreț vizibil.

– O, Mamacita, tu n-ai fost niciodată la Cinquanta-Quattro. Era o discotecă grozavă – excelentă. (Dar proprietarii au fost arestați pentru evaziune fiscală, așa că scumpa discotecă 54 a lui Truman s-a închis.) Avea un fel de magie... Tare mult mi-am dorit să te duc acolo. Lui C.Z. i-a plăcut la nebunie... Încearcă să pară convins.

– Aiurea! zice ea, caustică. Nici nu se compară cu locurile pe care le frecventam *noi*.

– Nu, ai dreptate. Sunt o gașcă de treabă, dar te plictisești repede cu ei. Niște marionete avide de publicitate, nimic mai mult. Le lipsește ceea ce aveai *tu*.

– Ce aveam eu?

– Prestanță.

Ea mai bea puțin din cocktail, ascultându-l cu atenție.

– Adică, poate careva dintre ei să se compare cu o Betty Bacall? Sau cu una ca tine, sau cu o Babe sau cu o Slim? Până și ticăloasele de surori Bouvier i-ar întrece fără probleme. Gașca asta... nu seamănă deloc cu un cârd de Lebede. Nu sunt nici măcar rățuște urâte – doar niște rățuște de *plastic*. Identice, făcute pe bandă rulantă, cu toptanul...

– Diablito, cred că trebuie să acceptăm faptul că vremea Lebedelor tale a trecut.

Stau amândoi și, plini de respect, meditează în tăcere la această pierdere.

– Nu ți se pare câteodată, zice el, cu un aer gânditor și cu o notă de regret în voce, că toți oamenii pe care i-ai îndrăgit *cu adevărat* sunt morți...?

– Ba da, răspunde Gloria, zâmbind trist, cu înțeles.

El încuviințează din cap. Apoi continuă amândoi să mănânce, bucuroși că se înțeleg așa de bine.

– Mi-a fost dor de tine, Mamacita.

– Și mie mi-a fost dor de tine, Diablito.

El, cu solitudine:

– Mai vrei un daiquiri, draga mea?

– Da – cred că mai vreau.

– Și scoici...?

– Te rog.

Truman îi face semn chelneriței.

– Vă rog să-mi mai aduceți un Salty Dog. Iar señora dorește încă un daiquiri – și vom împărți încă o porție de scoici casino, *por favor*.

Chelnerița se uită lung la el, nedumerită, precaută. Dă să zică ceva, dar se răzgândește și mâzgălește noua comandă pe bon, apoi îl pune înapoi pe farfurioara de lângă condiment și merge încet, târșâindu-și picioarele, să le aducă băuturile.

– Dumnezeule! După cum s-a uitat Flo la mine, ai zice că-s un monstru albastru, cu șase capete.

– Poate că n-a înțeles ce-ai vrut să comanzi, Diablito.

– Atunci să mă pupe undeva!

Truman se întoarce să se uite după chelnerița îmbrăcată în haine de poliester.

– Cum îndrăznește să ne judece, dacă mai vrem o farfurie cu minunatele alea...

Se întoarce spre masă și, spre marea lui surprindere, descoperă că locul din fața lui e gol. Se uită în jur, căutând-o pe Gloria, dar nici urmă de ea. Clopoțelul de la ușă sună încet, dar nu intră nimeni, nici nu iese. În cele din urmă, chelnerița revine cu o tavă plină cu scoici, Salty Dog...

– Și un daiquiri pentru... prietena dumneavoastră.

În aceeași seară, în timp ce lua cina cu Jack la La Petite Marmite, vizavi de UN Plaza:

– De-abia te-ai atins de mâncare, îi spune Jack băiatului, în timp ce acesta își taie carnea în cuburi minuscule, neapetisante.

– O s-o iau la pachet. Adevărul e că nu mi-e foame, m-am îmbuibat cu scoici.

– A, da?

– Am luat prânzul cu Gloria azi.

– Truman. Jack șovăie. Gloria e moartă.

– Da, cred că știam... Apoi, calm: Când?

– În urmă cu doi ani.

– Cum...? Continuă să ferestruiască friptura.

Jack se uită la el atent, îngrijorat:

– Chiar nu-ți amintești?

– Nu-s... sigur.

– Infarct. Loel a găsit-o pe podeaua din baia lor din Lucerne.

– Ah.

– Dar unii spun că s-a prăpădit la fel ca mama ta...

– Înțeleg.

– Că s-a săturat și a vrut să pună capăt la tot.

– Hmm.

– Seconal, se pare.

– Păăăăiii. Băiatul încearcă să rezolve în minte paradoxul, contradicția între ce i-a spus Jack și adevărul pe care-l cunoaște doar el. Azi am luat prânzul împreună și mi-a spus să-ți transmit salutări, zice el, radiind de plăcere panglossiană.

O clipă de tăcere. Jack se ridică.

– Ne vedem acasă, spune el, lăsându-l pe Truman singur la masă, să reflecteze asupra dilemei.

*

Băiatul nu are nici o dovadă, dar e aproape sigur că Jack îl ține ostatic.

E convins că viața lui e în pericol. Vrea să dea niște telefoane, să ceară ajutor, dar puțini sunt cei care-i vor răspunde.

– Dhagul meu, îi spune C.Z. din Palm Beach, cu vocea ei autoritară, la telefon. Jahck nu încearcă să te răphească. De fapt, încearcă tocmai *contrariul*. Așa că fii băiat cuminte sau o să plece cu primul avion înaphoi la Verbier cât ai clipi din ochi!

– Dar Sissy... tot vorbește despre mine la *timpul trecut*. De parcă sunt deja mort.

– Poate că, amice, ar trebui să te preocupe un pic mai mult *propria ta* proză, nu să-ți pierzi vremea încercând să deconstruiești spusele lui Jahck. Tăcere. Truman? Mă auzi?

– Da, Sis.

Închide și merge înapoi în pat. Stă întins, uitându-se în tavan. Urmărint cu privirea o spirală de praf în aer – un aer la fel de greu precum imponderabilitatea particulelor. Simte cum inima îi bate cu putere, împiedicându-se în propriul ritm, ca să...

Se oprește. Expiră. Înceteeeeeește ritmul. *Înceeeeeet*.

Simte cum pulsul i se turează ca o...? Îl vede cu ochii minții, acel obiect de transport pe care îl are Gianni... Nu e o simplă șalupă, ci un...? Tocmai când e pe cale să-și amintească cuvântul, se lasă păgubaș. Oare așa de rău a ajuns...? Cuvinte rătăcite, îndărătnice, metafore învechite. Răsuflete – imagini pe care niciodată nu le-ar fi... Chiar și când era copil și avea doar o mașină de scris Remington, cu taste înțepenite, pe care a găsit-o în... Nu el a fost scriitorul care a insistat, cândva, că o întreagă operă poate fi compromisă de ritmul greșit al unei propoziții? În ultima perioadă are senzația că de-abia mai știe să-și scrie numele. Șalupe... Oare asta voia să...? Sau i-a venit cuvântul ăsta în minte doar pentru că se gândise la Marella? A văzut ceva anume – nu, a citit? – și voia să-i povestească și ei, ceva ce era convins că o va amuza, dar a uitat repede ce o fi...

O durere ascuțită. Își duce mâna la piept. Își simte inima spărgându-i-se într-o mie de... – letale – de parcă ar fi fost lovită de o...? Felul în care stăpânește limba e... Ca bătăile de aripi ale unui...

Drăcia *dracului*. E un...? Cuvintele îi scapă. Vede obiectele cu ochii minții, dar nu reușește nici în ruptul capului să-și amintească numele lor. Poate dacă ar reuși să-și țină inima în cavitatea pieptului – așa cum Jackie a ținut la un loc bucățile din craniul lui Jack, pe bancheta din spate a unei mașini, într-o piață numită Dealey, încercând cu disperare să nu lase acea prețioasă materie cenușie să se scurgă. Dacă ar reuși să-și stăpânească inima, să nu explodeze; să nu-și piardă mintea aceea strălucită.

Se gândește că nimic nu-i mai înspăimântător decât să te înalți până la nori în fiecare zi, încercând să desprinzi cuvintele din cer – să le răsădești –, nu, să le *țintuiești* pe foaia albă de...

Mototolește hârtia imaginară.

O, Doamne, ce groază – cumplita groază de acest joc de noroc, căci asta era, nu? Măcar de-ar reuși să prindă cuvintele și să le fixeze pe pagină.

Nu mai crede că expresiile și cuvintele izvorăsc *din* el. Dimpotrivă, ele există ca entități separate și singura speranță pe care și-o poate îngădui cineva este să le ademenească într-o capcană, ca să le folosească în scopuri narrative. Nu mai are credința că un băiat genial poate spera să fie altceva decât un amărât de vânător. Dar chiar și atunci, ele – având propria lor voință – pot refuza să coopereze.

Așa cum și subiectele despre care ar vrea cineva să scrie pot să se împotrivescă.

A trecut atât de mult timp de când nu-i mai vin cuvintele, încât a și uitat ce...

Se oprește. Din mângălitul mental, printre gânduri.

Stă perfect întins – pe pat sau pe podea sau pe canapea –, fără să se mai deranjeze să-și aranjeze pernele din creton, un ritual care părea să-l ajute cândva. La fel și cu foile de hârtie galbene, creioanele Blackwing și voluminoasa Smith Corona. Nu-i mai pasă de aceste accesorii. Pe când le adună, licărirea de speranță pe care a simțit-o inițial se va fi stins, lăsându-l copleșit de oboseală, după ce a eșuat înainte de a începe.

Manhattan-ul e cam aglomerat în ultimul timp.

Când nu reușește să fixeze cuvintele pe hârtie – lucru care se întâmplă cel mai adesea, trebuie să recunoaștem –, cutreieră străzile orașului, uimit că întâlnește atâția oameni pe care îi recunoaște.

Într-o după-amiază ploioasă, în timp ce se plimbă agale pe Fifth Avenue, zărește o femeie într-un impermeabil, stând în fața vitrinei de la Tiffany. Are picioare de gazelă și un corp sprinten, băiețos, al cărui contur se distinge clar chiar și așa, înfășurat în acel scut împotriva vremii. Părul ei scurt e vopsit într-o mulțime de nuanțe – bej și caramel, cu șuvițe de culoarea șampaniei. Ochelarii fumurii îi acoperă ochii, anulând impresia de zână pe care o dă înfățișarea ei.

– Holly..., oftează el.

Se apropie câțiva pași, cu grijă, să nu sperie ființa aceea neastâmpărată, dar mișcările lui tiptile, stângace, au exact efectul opus. Fata se întoarce brusc și se uită la el de parcă ar fi un hărțuitor care se furișează și o ia prin surprindere – cine știe, poate e chiar un exhibiționist, în impermeabilul acela al lui. Face câțiva pași înapoi, iar el vede imediat că a confundat-o.

În aceeași săptămână, într-un loc mai puțin salubru, dă peste o altă față cunoscută. Totul se petrece la Twilight, un bar la subsol pe East Side în anii douăzeci, unde merg

bărbați mai în vârstă să cunoască băieți frumoși și unde băieții frumoși rivalizează pentru afecțiunea celor în vârstă. Se refugiază acolo după o ceartă cu Jack, crezându-se unul dintre tineri, dar e de-a dreptul șocat când descoperă, după ce ajunge acolo, că, de fapt, e bătrân. Cum stă așa, la bar, aplecat peste un pahar de whisky, ochii lui angelici zăresc în oglinda din fața lui reflexia unui moșneag. Îi trebuie câteva clipe ca să se recunoască. În timp ce meditează la această nefericită transformare, la cum a fost posibil ca băiețelul acela blond, frumos ca o păpușă, să se fi schimbat într-o *Testudo graeca*⁶² stafidită, se apropie de el un tânăr. Păr brunet, piele bronzată. Privire blândă. Șchiopătând.

– Bună seara, *amigo*.

Broasca țestoasă își scoate capul din carapace, timid și încet, recunoscând vocea.

– Perry... Mijește ochii, nu vede prea bine în lumina slabă a birtului.

Tânărul zâmbește strâmb, așa cum și-l amintește.

– Sigur... Dacă așa vrei tu.

– O, Doamne... Ce *ușurare*. Am crezut că... te-am văzut...

Observă că nu poate pronunța cuvântul „spânzurat“, așa că preferă să zâmbească, recunoscător că se înșelase. Bănuieeeeeesc, reflectează el cu voce tare, că a fost o confuzie. Ce mai *faci*?

– Super. Tu?

– În al nouălea cer acum, că te văd.

– Asta-i *nemaipomenit*.

– Vrei ceva de băut?

– Da, n-ar fi o idee rea, răspunde tânărul.

După vreo două pahare de whisky, își pune mâinile pe fața tremurândă a broaștei țestoase și îi oferă un sărut înfocat, cu aromă de Mama-juice. Ce calde sunt buzele tânărului! Au gust de lemn dulce și de nicotină și de urmele lăsate de alți bărbați. Cât de tare și-a dorit să le sărute, cu mulți ani în urmă, când a vizitat celula sub atenta supraveghere a gardienilor, care poate că i-ar fi interzis accesul dacă ar fi fost prins într-o postură atât de intimă. *Cartea* fusese tot ce contase, mai mult decât propria-i dorință, care s-a aprins și s-a stins sub presiunea voinței lui. Dar aici, acum, buzele acelea sunt ale lui. *Perry*...

Savurând senzația, rămâne cufundat în gânduri, cu ochii închiși.

– Apropo, pe mine mă cheamă Fred.

– Poftim? întrebă broasca țestoasă, tot cu ochii închiși, cuprinsă de extaz.

– Numele meu e Fred. Dar poți să-mi spui Terry, dacă preferi.

– *Perry*, îl corectează el.

Pleoapele îi tremură, deschide ochii și vede...

Un tânăr cu trăsături latine și cu dinții ca niște clape de pian crăpate. Cu piciorul în ghips, ceea ce explică șchiopătatul. Nu era personajul cu care îl confundase broasca țestoasă.

– Cum vrei tu, *amigo*...

Tânărul începe să-l sărute din nou, cu lăcomie, dar nu mai e același lucru. Truman lasă o bancnotă mototolită pe tejghea și se grăbește să iasă afară.

Nu toate întâlnirile sunt binevenite.

Este la Colony, ascuns într-un separeu de la bar, cu nasul într-o carte, mâncând zgomotos o supă indiană, groasă și condimentată, și are senzația că cineva se uită la el.

O privire sinistră...

Zărește în capătul îndepărtat al încăperii o femeie care se uită fix la el.

E singură, cu părul vopsit blond. Îmbrăcată în nuanțe discrete, totuși dând impresia că sub ele se ascunde un licăr de zorzoane. Buze lucioase. Cu ochii și obraji machiați. Seamănă leit cu...

– *Bang-Bang*..., îngână el, nevenindu-i să creadă.

Femeia nu zice nimic. Nu mănâncă nimic. Nu bea nimic. Pur și simplu, stă acolo și se uită țintă la el.

Îl cheamă pe chelner:

– Dragă, de când stă acolo doamna Woodward?

Face semn cu capul către blonda din celălalt capăt al încăperii. Chelnerul se întoarce, scrutează mesele.

– Nu e nici o doamnă Woodward aici, domnule Capote. *Doamna Vanderbilt* stă la masa ei de la ora douăsprezece.

Arată către o doamnă respectabilă care se află în separeul următor.

– Nu doamna *Vanderbilt*. Doamna Woodward, lângă ea. Doamna *Ann Woodward*.

Chelnerul se foiește, jenat.

– Îmi cer scuze, domnule Capote, dar nu cunosc nici o doamnă cu numele acesta.

Din celălalt capăt al încăperii, blonda îi zâmbește – batjocoritor?

– *Ann Woodward e chiar acolo*, ce naiba! Se vede limpede ca lumina zilei!

– Ah, da. Mă rog. Desigur. Domnule Capote, doriți încă un pahar de Orange Drink?

Băiatul aprobă din cap cu un aer absent.

De îndată ce dispăre chelnerul, Ann Woodward își îndoiaie degetele vopsite cu lac roșu, mimând un pistol, îl îndreaptă fix spre Truman și apasă pe trăgaci. El sare în sus și țâșnește afară din restaurant, fără să mai aștepte nota de plată.

*

Câteva nopți mai târziu, are loc spargerea.

Coincidența face să fie Ajunul Crăciunului. Băiatul s-a asigurat că i se livrează un brad la etajul douăzeci și doi. A comandat o cutie cu ornamente de la Tiffany și a cumpărat o stea pentru vârf de la bazarul din Bronx. Lăsându-se în voia imaginației, și-a închipuit tot felul de scene, cu colinde în jurul pomului și nenumărate pahare de lichior de ouă. Cu cadouri împachetate și deschise și dezmierdări în lumina caldă a șemineului.

L-a implorat pe Jack să vină acasă de la Verbier, să poată petrece Crăciunul împreună, lucru care nu s-a mai întâmplat de mulți ani. Tru îi urăște acum pe elvețieni. Jack disprețuiește profund New Yorkul, refuzând să plece din Alpi în perioada de vârf a sezonului de schi. Cu toate acestea, simțind neliniștea din vocea lui Truman, se lasă înduplecat de data asta.

După ce sosește, Jack aruncă toate sticlele de băuturi și pastilele lui Truman în pungi de gunoi. Încă n-a descoperit rezerva de cocaină pe care Truman a ascuns-o între paginile unor cărți. Acum îi face și mai mare plăcere să recitească fragmente îndrăgite – anumite rânduri preferate din Flaubert sau Proust, întrepătrunse cu linii de cu totul altă natură, pe

care le trage pe nas, pe furiș. Băiatul e atât de euforic la gândul că Jack vine acasă, încât ia câteva Thorazine ca să se poată bucura mai bine de aceste momente speciale – Thorazine, după care urmează o sticlă de votcă pe care o turnase într-o sticlă de NyQuil, în locul siropului împotriva răcelii. Jack se uită fugitiv la el, la limba care-i atârnă din gură, la ochii dați peste cap, apoi se îndreaptă hotărât spre dormitor și se îmbracă în haine de seară. Truman îl imploră să rămână, dar se pare că Jack n-are chef să renunțe la *Macbeth*-ul lui Verdi pentru o tragedie mai puțin interesantă de acasă.

Băiatul merge în biroul lui, ia cartea *À la recherche du temps perdu* de pe raft, o deschide și trage pe nas o linie frumoasă direct dintr-o madlenă. Jumătate de oră mai târziu, prăbușit pe canapeaua victoriană, doarme cu bătrânul Marcel în brațe.

E trecut de miezul nopții când aude zgomotul. Un fel de...? Nu găsește...

Fâlfâit, completăm noi. (Având în vedere în ce stare e, măcar să-i dăm o mână de ajutor.)

Fâlfâit! (De parcă lui i-a venit în minte cuvântul ăsta!)

Se aud niște bătăi rapide, oare în camera alăturată...? Zăngănitul mai multor... Un bâzâit slab. Nu știe cine sau ce anume face zgomotele acelea, dar e clar că e vorba de mai mulți, de asta e sigur. Merge în vârful picioarelor în hol, trecând prin camera de zi și uitându-se atent la colțul în care se află bradul. Locul în care își imaginase colinde și dezmierdări. *Șapte lebede înotând, șase găște pe ouă, cinci... de aur...* își îndreaptă privirea spre pachetele ascunse sub brad, printre care e și cadoul pentru Jack, un inel de aur de la Cartier, împachetat cu grijă și legat cu o fundă albăstruie, de culoarea oului de măcăleandru.

Crengile pomului aruncă umbre care par niște forme nedeslușite, amenințătoare. Se deschide fereastra, draperiile de creton flutură în vânt. Simte cum îi îngheață sângele în vine. Chiar dacă nu e în deplinătatea facultăților, știe că n-a lăsat geamul deschis, și e și mai puțin probabil ca Jack s-o fi făcut, căci e în firea lui să *închidă* ceea ce Truman deschide.

Se aude un foșnet de după brad. Beteala se mișcă.

Cineva, *ceva* se ascunde în colțul acela.

– Cine-i acolo? strigă el, încercând să pară mai puțin speriat decât e în realitate. Hei? Te *văd* – știu că ești acolo... Întrezărește niște umbre care se mișcă. Țin să te avertizez, sun la poliție... Când apasă pe întrerupător să aprindă lumina, sare o siguranță. O *străfulgerare!* I se pare că zărește licărul mai multor perechi de ochi, iar luminițele bradului se sting.

E în întuneric. Singur. Abandonat. Scoate un țipăt și țâșnește către ușă, bâjbâind după mânerul sferic de metal. Îl întoarce spre stânga, apoi spre dreapta. Nu se mișcă. I se pare că aude râsete în spatele lui, un bâzâit slab, de rău augur.

Întoarce încă o dată mânerul, împingându-se în ușă cu toată greutatea. Ușa se deschide brusc, catapultându-l în hol. O ia la fugă – el, care zicea, cândva, că nu aleargă decât dacă e urmărit – spre ușa vecinilor și începe să bată în ea, strigând: *Ajutor! Ajutați-mă!*

După vreo două minute se deschide ușa și domnul Rothstein, vecinul lui Truman, se uită nedumerit afară, cu ochii tulburi.

– Domnule *Rothstein*, slavă Domnului! A avut loc o spargere! *Hoții!*

Intră în apartament, împingându-l la o parte pe bietul om și pe soția lui, care apare și ea în capot și bigudiuri. Amândoi se holbează la musafirul nepoftit, cu halatul descheiat, gol pe dedesubt. Doamna Rothstein își revine prima și îl conduce înăuntru.

– Truman, bietul de tine, pot să te servesc cu ceva?

– Da, scumpo – nu-mi place *deloc* că trebuie să cer, dar am nevoie disperată de o dușcă de ceva, să mă calmez. Și te rog să-mi dai voie să folosesc telefonul tău, să sun la poliție. S-ar putea ca *ei* să fie tot acolo!

O jumătate de oră mai târziu, când ajung polițiștii, Truman a dat pe gât jumătate din sticla de votcă a soților Rothstein și tocmai le relatează complicata lui teorie a conspirației, conform căreia un anume Jack Dunphy, *fostul* său iubit, îl ține ostatic – mai mult decât atât, se pune la cale uciderea lui.

– E clar că a plecat în seara asta ca să poată veni *ei* și să facă ce au de făcut.

– Dar cum au intrat?

– O, dragă, pe fereastră. Eu *sigur* nu am lăsat-o deschisă!

– La etajul douăzeci și doi?

– Păi, nu cunosc *tehnicele* pe care le folosesc, dar cu siguranță au *ei metodele* lor.

Nu se fură doar de la parter, înțelegi.

Ar putea să-i descrie pe intruși?

– *Asasini*.

Ar putea să-i descrie pe asasini?

– Păăăăi... cred că unul dintre *ei* era *i-talian*.

Chiar în timp ce îi descrie își dă seama că-s pură ficțiune. Dar, în toiul acțiunii, e convins că i-a văzut. În timp ce polițiștii îi verifică apartamentul, i se adresează doamnei Rothstein.

– Mimi, apropo – pot să mai dau un telefon de la tine? Trebuie să vorbesc cu Liz Smith, de la revista *New York*. Ea va publica adevărul, așa că, atunci când Jack va reuși să mă lichideze, oamenii vor ști ce-a pățit bietul Caposey...

Când Jack ajunge acasă, după Verdi și o cină târzie (a stat în oraș mai mult, în speranța că la întoarcere îl va găsi pe Truman dormind), găsește etajul al douăzeci și doilea al hotelului United Nations Plaza împânzit de polițiști. E luat la interogatoriu, o chestie de rutină, i se spune, în timpul căruia iese repede la iveală că toate acuzațiile împotriva lui sunt niște aiureli și că acuzatorul lui a luat-o razna. După ce pleacă polițiștii, Jack își face bagajul și pleacă la casa lui din Sagaponack, pe care i-a făcut-o cadou un băiat pe care l-a iubit cândva.

– Dar, Jack, ce am *făcut*? Ce am *făcuuuuut*? se va văicări Truman în săptămânile următoare, căci nu-și amintea deloc de acel episod sau de asasini.

Jack nu se lasă înduplecat, singura lui observație fiind:

– Nu poți îndura la nesfârșit să vezi cum o persoană pe care o iubești se distruge sub ochii tăi; trebuie să te oprești la un moment dat, altfel te distruge și pe tine.

În dimineața de Crăciun, băiatul urcă cu liftul până pe acoperiș.

Zorii anunță o zi de decembrie rece, senină, după ce a nins peste noapte.

Merge până la margine și se uită în jos, în stradă. Mașinile mișună ca niște furnici. Și-o închipuie pe Maggie Case stând exact ca el, pe marginea acoperișului, înainte ca vântul să-i umfle haina când a sărit, făcând-o să pară suspendată ca o parașută într-un ultim moment al zborului.

Am două aripi pentru ca să-mi ascund fața... Două aripi pentru ca să zbor... Aproape că aude corul baptist de înger, sublim ca orice recviem. Zboară către zări...

Se uită la clădirea de vizavi și observă cu mirare o siluetă, care o oglindește pe a lui.

Trăsături latine. *Asemănătoare* cu ale lui Perry, dar nu... Unde a mai văzut chipul acela?

Soarele răsare în spatele acelei siluete, estompându-i trăsăturile, care acum par încunjurate de o aură de...

De pe cealaltă margine a abisului dintre ei, Truman dă din cap, în semn de înțelegere, și i se pare că celălalt face și el același gest. Apoi se întoarce, intră din nou în lift și coboară la apartamentul lui, unde îl așteaptă bradul și unde deschide cutia cu inelul de aur pe care-l cumpărase pentru Jack și și-l pune pe deget, să nu se piardă.

Băiatul nu mai e sigur de ceea ce e real, dar e *convins* că știe ce e fals.

Ceea ce e fals, și nu are nimic de-a face cu adevărul, este o carte abjectă despre el, îl informează editorul lui, pe care a scris-o Marie „Tiny“ Rudisill, sora cea rea a lui Lillie Mae. O mătușă pe care nu a întâlnit-o niciodată. Și care răspândește minciuni despre copilăria lui – numindu-l pe el anormal, iar pe Mama lui o curvă împruțită. Măcar există câteva persoane care sar în apărarea lui – printre care o altă mătușă, pe care o *cunoștea*, Mary Ida, ultima rudă simpatică a băiatului, care a afirmat că a folosit acele pagini calomniatoare pe post de hârtie igienică la toaletă, un gest care, în mod ciudat, îl impresionează.

Un lucru poate și mai important: cel mai mare aliat al lui a ieșit la iveală din umbrele trecutului. A știut dintotdeauna că ea îl va apăra când situația va deveni critică.

– Truman?

Îi aude vocea la telefon, pentru prima dată de ani de zile – nu mai ține minte de ce.

– Nelle! Aproape că izbucnește în lacrimi, atât de bucuros e să-i audă vocea. Ai citit-o?

– N-am citit atâtea minciuni într-o singură carte de când sunt!

Auzind aceste cuvinte, se simte profund ușurat și i se face dor de trecut. Îl străbate gândul că ei doi sunt mai deștepți decât toți ceilalți ticăloși. Ea este prietena lui adevărată, iar el, al ei.

O săptămână mai târziu, e la aeroport, să ia avionul spre casă.

După ce a auzit vocea mănzei, care seamănă cu un nechezat, i s-a făcut un dor nebun de ținuturile familiare din sud. Nu contează că Nelle trăiește jumătate de an în Brooklyn, unde nu se întâlnește mai niciodată cu ea. Nu contează că din cauza marelui ei succes – care n-a făcut parte din planul lui măreț – s-a creat această distanță între ei. Aude voci purtate de vânt care îl cheamă înapoi acasă, la taclale, pe verandă, la pâraiele cu apa mică și la timpul care curge ca mierea.

– Îmi arunc rucsacul pe umăr, îmi încălț pantofii cei vechi și mă întorc la ținutul meu natal, unde trăiesc oameni de treabă, le spune el celor dispuși să-l asculte: nu prea mulți la număr, doar avocatul lui, editorul lui, Sidney portarul și dentistul în cabinetul căruia se află acum – un dobitoc trist, care răsfoiește *New Yorker* în timp ce-și așteaptă rândul pentru obturația de canal.

La ghișeu Pan Am, observă cu mulțumire că stilul vestimentar al angajatelor s-a îmbunătățit considerabil de când n-a mai călătorit el – au dispărut pălăriile rigide de odinioară și au fost înlocuite cu fedore de fetru, de culoare bleumarin.

– Ia te uită, dragă, ce ne asortăm! zice el, entuziasmat, în timp ce ele îi verifică datele. Are pălăria panama pe cap, ceea ce i se pare că îl face să arate ca un gentleman din sud. Arăți exact ca Ingrid Bergman din filmul *Casablanca*, când e pe punctul de a se urca în avion cu Victor Lazlo, lăsându-l pe bietul Rick în urmă. Sigur că am cunoscut-o pe Ingrid – și pe Bogie. Mare păcat că s-au dus amândoi! Priviri nedumerite. Vai, scumpo, nu ai auzit de *Casablanca*? Domnișoarele de la Pan Am scutură toate din cap. El zâmbește. Mă rog,

bănuieesssc că toate astea s-au petrecut înainte de a vă naște voi. Are mare grijă de geanta în care se află prețioasele lui foi și pe care, de data asta, o poartă cu el, legată la piept, conștient de ce se poate întâmpla dacă atenția îi e distrasă de tot felul de lucruri în timpul călătoriei.

În avion, însoțitoarea de bord îmbrăcată într-un costum cu pantaloni plimbă căruciorul cu gustări și băuturi, iar ceva din costumația ei îi amintește de Jagger. Devenind, în mod ciudat, nostalgic după niște vremuri pe care nu le-a apreciat în mod deosebit, comandă, în cinstea lor, un Tequila Sunrise. Spre stupoarea lui, descoperă că acest cocktail îi aduce aminte de Lee, iar gândul acesta îi lasă un gust amar în gură. O cheamă înapoi pe stewardesă și, pretextând că Sunrise e ceva demodat, se lasă pe spate în scaun.

Începe să-i simtă prezența lângă el în timp ce adoarme. Se întinde către cotieră și o simte mângâindu-i brațul. Cu unghiile vopsite. În roșu aprins, perfect îngrijite...

Babe.

– În curând, Truman...

– Babyling.

– O să ajungi acasă în curând și imaginează-ți ce bine o să fie.

El închide ochii și încuviințează din cap, zâmbind... apoi adoarme pe umărul ei.

Se trezește peste două ore, când însoțitoarea de bord îl scutură ușor, cerându-i să-și ridice scaunul și măsuța-tavă. Se freacă la ochi, năuc. Locul de lângă el e gol, cu excepția unui pahar de plastic, care are o urmă slabă de ruj pe margine, lucru care nu-l surprinde absolut deloc. Are impresia că simte o mireasmă slabă de heliotrop în aerul stătut din cabină, dar nu e sigur că nu se înșală.

Când coboară scările spre pistă, aerul încărcat de umiditate, de care uitase de mult, îl izbește cu putere ca un zid de cărămidă. Cămașa și costumul de in îi sunt ude learcă când ajunge să-și ridice bagajele și să găsească șoferul care-l aștepta chiar la ieșirea din acel iureș de bagaje care se învârt în carusel, cu semnul CAPOTE scris cu un marker roșu.

Șoferul – un bărbat sfrijit care seamănă leit, i se pare băiatului, cu alde Piele-și-Os de la calea ferată din Monroeville – îi ia bagajul, care constă doar într-o valiză Vuitton, extrem de uzată. E posibil oare...? Dar vagabondul acela era foarte bătrân încă pe când el era copil. Acum, că și băiatul îmbătrânește, cu siguranță bietul Piele-și-Os e mort de foarte mult timp.

– La Holiday Inn, *s'il vous plaît*, ciripește el de pe bancheta din spate a mașinii, căci nu găsisese nici o limuzină care să-l ducă de la Birmingham la Montgomery, cu atât mai puțin la Monroeville.

– Da, să trăiți! Am instrucțiunile aici.

Șoferul flutură o foaie de hârtie în oglinda retrovizoare. Truman scrutează bancheta din spate, deși știe că nu se poate aștepta să găsească vreo sticlă de ceva, apoi își scoate sticluța de metal din buzunar.

– Sper că nu te deranjează dacă beau puțin din sticluța mea...?

Șoferul ridică nepăsător din umeri.

Truman încearcă din nou să facă conversație.

– Știi, *eu sunt* din Alabama – mă rog, originar din N'awlins, dar am crescut în Alabama. Nici așa nu reușește să obțină nici o reacție. Am plecat la New York când aveam doar doisprezece ani și n-am mai fost pe-acasă aproape deloc de atunci. Am adus-o o dată pe nemernica aia de prințesă Radzilla să vadă și ea aceste meleaguri provinciale, simple, și

tot afurisitul ăla de oraș a crezut că suntem *logodiți*, din cauza tatălui meu care a răspândit minciuna aia sfruntată.

Nici un cuvânt din partea lui Piele-și-Os-pe-post-de-Șofer. Truman, agitat, îl întreabă:

– N-ai auzit niciodată de Lee Radziwill?

– Nu, domnule.

– Dar de sora ei sigur ai auzit, doamna Onassis...

– Nici.

Văzând că nu reușește să-l impresioneze, povestitorul cel pitic se lasă pe spatele scaunului și se uită pe geam la peisajele care trec cu repeziciune, începând să-și amintească cu precizie lucrurile de care a încercat cu disperare să scape.

Ajuns la Holiday Inn aproape de miezul zilei – un lanț de hoteluri care i-a plăcut întotdeauna pentru că asigură anonimatul –, se cazează, apoi își umple găleata cu gheață de la aparat, bucurându-se de sunetul familiar, și se îndreaptă cu pași târșâiți spre camera lui, unde își prepară ceva-cu-gheață. Scoate din geantă cele trei prespapieruri Fabergé pe care le-a ales cu grijă din colecția lui, ca să-și poată personaliza spațiul. În culori aurii, tomnatic, și nuanțe de verde, care-i amintesc de legumele miniaturale ale lui Babe, încălzindu-i sufletul ca întotdeauna. Morcovii ei absurd de mici, boabele de mazăre și de porumb, minuscule. Le aranjează pe noptieră ca pe un altar, știind că noaptea, la lumina veiozei, vor scânteia ca niște sticle de Mama-juice, din care și-a adus un stoc serios.

Își ia slipul și halatul de baie din cuierul de pe ușă. Se duce la piscina hotelului, intră în apă și începe să înoate câinește. Și-a lăsat pălăria pe șezlong, ca să se poată întoarce pe spate, așa cum îi plăcea mai demult. Vrea să exploreze toate lucrurile simple pe care le-a ignorat de-a lungul anilor. Poate o să revină la numele de „Persons“; o să se mute înapoi în orașul acela uitat de lume, unde scriitorii cu viziune pot vorbi pe șleau fără să stârmească un mare tărăboi.

E total acaparată de această idee, în timp ce își azvârle trupul pe spate, simțind apa adâncă învolburându-se în jurul lui. Poate să facă această mișcare fără să amețească – știe asta încă de pe vremea când era copil. Este unul dintre talentele lui speciale. Încearcă să strige de bucurie sub apă, în toiul unui salt. I-ar plăcea să poată emite sunetele gălgâite ale balenelor cu cocoasă, pe care le-a auzit pe un disc. Dar strigătele lui de sub apă se aud ca niște chițăituri, nu seamănă deloc cu cântecul rezonant al acelor vietăți ale adâncurilor, cu care simte că are o anumită afinitate. Dar chiar și așa, se bucură de sunetul propriului său ecou slab, până când acesta se contopește cu un altul...

Chiar ai crezut că poți scăpa de noi, Truman...?

Gâl... gâl... La naiba.

Nu asta, își zice el, iar noi știm, pentru că îi putem citi gândurile. Nu aici...

Nu poți să te întorci la locul de unde ai pornit și să te porți ca și cum nu s-a întâmplat nimic. N-ai să scapi niciodată. Niciodată! Oriunde mergi, o să fii propriul tău prizonier. Singur. Abandonat...

Băiatul țâșnește la suprafață, căznindu-se să respire.

*

Zgduuit, merge înapoi în camera lui, unde dă pe gât un pahar de whisky cu viteza unei mașini a lui Agnelli.

Bâjbâie în geantă după o sticlă de pastile – orice pastile – și scoate trei, care se sortează aproape perfect cu altarul Fabergé, amenajat în cinstea lui Babe.

Câteva minute mai târziu, e tolănit pe cuvertura maronie de pe pat, plutind pe un Orange Drink lichid. Angajații hotelului au bătut la ușa de mai multe ori, după ce alți clienți l-au văzut îndreptându-se spre cameră într-o stare de agitație extremă. Sunt îngrijorați, nu primesc nici un răspuns.

– Domnule Capote? Vrem doar să ne asigurăm că sunteți bine... Domnule Capote, deschideți ușa, vă rog.

Îi aude vag, de parcă ar fi captiv într-o cameră cu ecou, dar nu se poate mișca, vechiul venin îi curge prin vene.

– Domnule Capote, o să deschidem ușa acum. Îi aude cum bagă un șperaclu în broască. Aude pașii lor precauți, apropiindu-se. Managerul se apleacă peste el și se uită atent la corpul lui paralizat – în clipa aceea băiatul simte cum îl cuprinde groaza la gândul că-l vor duce undeva, îl vor băga cu forța într-un coșciug și-l vor îngropa de viu. Sau mai rău, poate au venit ca să-i fure prețioasele lui pagini, pe care le-a ascuns cu grijă în seiful din încăpere. Simte cum instinctul de luptă pune stăpânire pe el, cum s-a întâmplat de atâtea ori când s-a trezit într-o situație-limită, și atacă – picioarele lui scurte, butucănoase, lovesc cu toată puterea și aproape că îl nimeresc pe domnul Manager în cap, dar îi ating doar urechea ușor. Având în vedere cât vitriol era în acel trup de pitic și ce consecințe serioase ar fi putut avea acest lucru, angajații hotelului vor povesti mai târziu că se consideră norocoși. Nu le-a venit să creadă că o persoană atât de scâlciată poate avea atâta forță – ca o fiară muribundă pe care o împungi cu un băț. Turbată. Disperată. Simte cum i se contractă mușchii, apoi... neant.

Apogeul întregului incident se dovedește a fi o mare dezamăgire – e dus în mare grabă la Centrul Medical Baptist, unde se stabilește că a fost vorba doar despre o convulsie, de care a tot suferit el, intermitent, în ultimii ani, și de care ne-am plictisit deja. A fost acolo tot tacâmul, obișnuitul șuier de sirenă și ambulanța și echipa de doctori săritori. Patruzeci și șase de trandafiri de la guvernatorul Wallace și o plantă de la mătușa lui, Mary Ida. După ce îl țin sub observație două zile, îl externează, așa că starea aceea de *jouissance*⁶³, pricinuită de vizitarea meleagurilor natale, îi trece repede.

Fiindu-i interzis acum accesul în Holiday Inn, din motive evidente, se cazează într-un motel din apropiere – Doby's Hotel Court de pe Mobile Road, chiar la ieșirea din Autostrada Dixie. Îi plac căsuțele acelea, cu verandele lor false. Pare a fi un loc predestinat pentru cineva care vrea să se pună pe picioare. Plătește anticipat pentru o săptămână, să aibă timp să se recupereze.

Aici îl găsește mîna. Deșirată, cu părul tuns scurt, bob – aceleași trăsături pe care și le amintește, doar că acum apar la o doamnă de vârstă mijlocie. El nu zice nimic, nici ea – doar stă pe balansoar lângă el, aplecată înainte, ca și el.

Singurul lucru care lipsește e bîzâitul sporovăielilor de pe verandă, dar o să le vină și lor vremea. Deși sunt două suflete care iubesc cuvintele, deocamdată nu par să aibă nevoie de ele.

În seara aceea, în timpul cinei – pui prăjit la pachet, pe care îl mîncă din tăvi, în camera în care s-a instalat Nelle – descoperă că amîndoi s-au gândit la același lucru.

– De ce îți amintește locul ăsta? întrebă ea, cu o licărire în ochi.

Fără urmă de ezitare:

– De acel hotel din Garden City. Seamănă *leit*.

– De parcă l-au luat din Kansas și l-au trîntit aici.

Zâmbesc amândoi, amintindu-și cum s-au simțit când au ajuns în acel ținut plin de câmpuri aride, când Nelle a consimțit să îl întruchipeze pe Vineri, după ce el s-a hotărât să meargă la Holcomb să cerceteze cazul Clutter. Ea tocmai trimisese manuscrisul romanului *Să ucizi o pasăre cântătoare* editurii Lippincott și era entuziasmată. O versiune pentru adulți a aventurilor lor din copilărie. Nu și-au închipuit ei pe-atunci, în acele zile ale inocenței, că șase ani mai târziu vor da lovitură amândoi, la o scară ce depășea cele mai îndrăznețe speranțe, deși au plătit cu vârf și îndesat pentru acel succes, dar asta e o altă chestiune.

Îi studiază cu atenție profilul, bărbia puternică, frumusețea pe care o distinge în trăsăturile ei, dacă se poate numi frumos un chip care n-are nimic ieșit din comun. El nu se dezice, își joacă rolul de crai; se apleacă mai aproape de ea și o întreabă:

– Apropo, ți-am mulțumit vreodată așa cum trebuie?

Nelle, aceeași dintotdeauna, refuză să-i facă jocul.

– Nu, Truman. Dacă tot veni vorba, să știi că nu.

– Dar ți-am dedicat-o ție! *Lui Harper Lee, cu drag și recunoștință...* Ce e? întreabă, observându-i privirea. Ce?

– *Lui Jack Dunphy și Harper Lee*, îl provoacă ea, cu vocea ei târăgănată, tipică ținutului sudic. Cred că meritam un pic mai mult decât o vagă „recunoștință“, alături de Jack, deși mi-e tare drag. Tot ce a făcut Jack a fost să te *suporte*. Ceea ce, după cum bine știm, nu e puțin lucru, au zis amândoi la unison, râzând.

– Dar *tu* mi-ai mulțumit *mie* pentru Dill din *Pasăre cântătoare...*? Consider că personajul ăla n-ar fi existat fără mine. Pur și simplu ai *furat* de la mine toate manierismele! Ca un hoț de suflete lipsit de scrupule! Înfățișarea mea, modul meu de a mă exprima, întregul meu afurisit de trecut!

Se preface supărat, dar ea-l cunoaște mult prea bine. E doar un duel verbal. Când e vorba despre împunsături cu sulița, e mai priceput să atace, decât să primească...

– Așa cum ai făcut tu cu Slim și Babe...?

Acceptă lovitură.

– *Aia* a fost cu totul... diferit, și tu știi asta.

– Oare?

Văzând că se închide în el, prefăcându-se ocupat cu pielea de pe pui, ea schimbă subiectul.

– Ce mai face Jack?

El ridică din umeri.

– *Truman*. Ce mai face *Jack*? de data asta pe un ton de avertisment, să facă bine să răspundă.

– Cred că Jack mă urăște.

– Nu cred așa ceva.

– Păi, să crezi. Vorbește despre mine de parcă aş avea o boală mortală.

– Poate ar trebui să-l ascuți.

– Și să fac ce?

– Să te tratezi, fir-ar să fie. Ai mai făcut asta înainte, o poți face din nou.

– De faaapt, nu cred că pot.

– Truman, arăți ca naiba. Sunt îngrijorată. Cu siguranță și Jack e.

– Să nu râzi de mine – zice el, aproape șoptit –, dar cred că Jack se transformă în Nina – am zis să nu râzi! Am fost martor! Acum e Jack care strigă la mine, mă tot bate la cap cu una, cu alta, apoi pleacă din încăpere și se întoarce sub înfățișarea ei. Jur pe ce am mai sfânt, Nelle! Pleacă el și apare ea. Apoi pleacă ea și iarăși intră Jack și țipă la mine. Pe cuvântul meu, e posedat de spiritul Ninei.

– Nu-mi pot imagina două persoane mai diferite decât Mama ta și Jack Dunphy. Așa că fă bine și adună-te, până nu-l sperii de tot pe bietul om și nu se mai întoarce niciodată la tine.

Nu se mai deranjează să-i spună că așa l-a sfătuit și C.Z., nici să-i povestească despre pățania de la Crăciun, despre spargere și despre ucigașii plătiți. Sau că foarte probabil deja l-a îndepărtat pe Jack pe vecie.

Lăsând impetuozitatea deoparte, îi pune mâna pe braț.

– Truman... am sunat la spital. Mi-au zis că ai atacat un bărbat pentru că aveai o convulsie.

Tăcere.

– De cât timp?

– Hm...?

– De cât timp ai astfel de crize?

Dă să zică o minciună, dar se oprește, știe că ea își va da seama – ca o nevastă bătrână de la țară, care are darul profeției.

– De vreo doi ani.

Nelle cascadează ochii.

– Și ce măsuri ai luat?

– Nici una, răspunde el, aproape amuzat de nechibzuința lui.

– Truman...

– Pot să-ți zic un secret, Nelle?

Ea încuviințează din cap. Privindu-l cum tremură de nerăbdare, ca atunci când era copil și voia să-i împărtășească o Mare Idee.

Inspiră adânc și, aproape în șoaptă, îi spune:

– Nu poți spune nimănui, altfel, *quel* dezastru! Ce s-ar mai *bucuraaaaa* să afle *asta* cei care mă urăsc...

O pune să jure cu mâna pe inimă, cu același gest de seriozitate supremă pe care îl făceau în copilărie, apoi continuă:

– Am *murit* vara trecută. Nu o dată... ci de *două* ori!

Zâmbește fericit, mândru nevoie mare.

– Ce-ai făcut?

Ea se încruntă, sceptică, încredințată că el n-a înțeles bine cele întâmplate.

– Am murit, literalmente – de două ori. Prima dată am fost mort treizeci de secunde. Apoi am fost viu patru ore. Apoi mort din nou preț de treizeci și *cinci* de secunde. Și, crede-mă, n-a fost *deloc* neplăcut. Nu înțeleg de ce ni se spune în copilărie că moartea e ceva înfricoșător. Am avut parte de două morți *diferite*, ambele fascinante...

– Unde s-a întâmplat asta?

– La spitalul din Southampton. Mi-a spus doctorul ce și cum, dar n-a fost nevoie. Îmi amintesc limpede, ca ginul din sticla de colo.

Nelle se uită la gin, gândindu-se (ca și noi, de altfel) că poate tocmai aceea e problema lui.

– Deci...? Nu vrei să știi ce s-a întâmplat?

– Ba da, bineînțeles.

– În primul rând, pierzi noțiunea timpului. Ar fi putut să fie treizeci de secunde sau treizeci de minute sau chiar treizeci de zile. Nu asta e important în starea aia. Când s-a întâmplat prima dată, eram pe un vapor, ca acelea care acostau în N'awlins, mai ții minte? Iar eu eram pe o scenă – o scenă veche, de vodevil, cu scânduri și lumini pe marginea scenei, pe podea, totul foarte grosolan. Ca în *Showboat*, înțelegi? În fine, eram încălțat cu pantofi de step și îmbrăcat într-un smocking tare drăguț, cu un joben înalt pe cap. Și dansam cu foc, așa cum n-am dansat niciodată în viața mea. De parcă spectatorii ceruseră să continui, voiau să mă mai vadă, să nu mă opresc. Și tu erai acolo, cu tatăl tău, și cu bătrâna doamnă Băgăreață...

– Adică mama mea.

– În. Și Nina și Joe și Sook și verișoara Jenny, dar și alții, nu doar cei de prin părțile astea. Toată lumea era acolo, efectiv *toată lumea*. Profii ăia tembeli și bărbații care m-au salvat, cu servietele și testele lor de IQ. Răutăciosul de Robert Frost și nesuferitul ăla de Hemingway. Toți cei cu care am colaborat vreodată, toți cei pe care i-am *cunoscut*. Toți invitații de la petrecerea mea, cu tot cu măști. Madge și Gladys și Ruthie, de la Bobby Van din Bridgehampton. George și Gene de la Colony. Bogie și Betty și Marele John Huston. Toți îmi aplaudau, cu frenezie, eforturile. Până și *Gore* s-a văzut nevoit să bată din palme, și doar știm cât de tare urăște asta! Lipitorile alea de surori Bouvier și frații Kennedy, tineri, frumoși, în viață. C.Z. și Winston și Ducele și Ducesa de Windsor. Gloria și Loel și Gianni și Marella. Doctorii mei și avocații mei și editorii mei, firește. A, și *la famille* Felker – Clay și Gail și micuța Maura cea isteată. Cole și White – de pe vremea spectacolului meu din Monroeville. Și odiosul ăla de Chipper Daniels, care a râs de costumul meu de baie! Dragul meu Jack, care nu-și mai încăpea în piele de mândrie. Maggie și Bunky și Charlie J. Fatburger, urlând cu încântare. Doamne, erau atât de *mulți*, Nelle... Toți cei pe care i-am cunoscut vreodată și care acum ovaționau ultima mea apariție pe marea scenă a vieții! Leland urmărea totul din culise și mi-a propus un număr pe Broadway înainte ca eu să...

– *Slim* era și ea acolo, Truman? îl întreabă Nelle, cu o voce târăgănată, întrerupându-i rapsodia. Dar *Babe*...?

El tace, îndurerat. Dă din cap.

– Știi..., începe Nelly aprinzându-și o țigară, probabil într-un gest subconștient de omagiu față de cea despre care vorbeau, am văzut-o pe Babe... Cu puțin timp înainte să moară.

El se uită lung la ea. Asta cu siguranță i-a tăiat pofta de vorbă.

– Nu mi-ai spus... până acum.

– Nu prea vorbeam noi în perioada aia. Și-apoi, nu eram sigură dacă poți face față.

El aprobă din cap, părând foarte mic.

– În fine, zice Nelle, expirând un nou nor de fum, s-a întâmplat la un dineu. Nici una dintre noi nu știa că gazda era o cunoștință comună. Nu prea mai ieșea în perioada aia – sfârșitul îi era aproape.

– Și ce s-a-ntâmpat? întrebă el, cu voce timorată.

– Ea mergea la toaletă, eu ieșeam de acolo. Ne-am ciocnit una de alta. S-a uitat la mine și a izbucnit în lacrimi. Și-a tot cerut scuze pe parcursul serii, m-a îmbrățișat, așa cum doar Babe știa să îmbrățișeze, și mi-a spus că s-a bucurat foarte mult să mă vadă. Dar nu se putea opri din plâns. S-a simțit prost din cauza asta.

– De ce plângea, Nelle?

– O, Truman. Ești atât de deștept, dar uneori poți fi *îngrozitor* de greu de cap.

El se uită la ea clipind. Așteptând.

– A plâns pentru că nu se aștepta să mă întâlnească... Și nu se putea uita la *mine* fără să se gândească la *tine*.

*

Mai târziu, în aceeași seară, stau amândoi pe verandă, legănându-se ușor pe balansoarele care scârțâie. Bate o briză foarte ușoară. Se lasă întunericul ca un văl peste culorile purpurii ale amurgului.

– Vrei să-ți povestesc cum a fost când am murit a doua oară?

– Lasă-mă să ghicesc. Iisus ți-a înmânat Premiul Nobel.

– Nu. A fost ceva mult mai simplu. Eram la aeroport, la ghișeul de îmbarcare. Mă verificau fetele drăguțe de la Aeroméxico – cele care poartă pălăriile alea elegante, fără boruri...

Așa cum purta Jackie pe vremuri... a devenit deja un refren obișnuit.

– Exact, zice el, fără să-și dea seama că poveștile lui devin tot mai mult *ale noastre*. În fine. Mi-au dat biletul, eu mi-am luat geanta și m-am îndreptat spre banda transportoare. Eram pe un coridor, cel mai lung din câte văzusem vreodată. În fața mea, la ceva depărtare de mine, era cineva care... mă aștepta.

– Dumnezeu?

– N-aș zice, având în vedere că nu cred în El.

– Babe...?

– Nu.

– Mama ta?

– Nu... Sunt aproape convins că era un bărbat.

– Jack?

– Asta-i absurd, Nelle. Eu *trăiesc* cu Jack. Acum, în prezent.

– Bine, atunci cine...?

– Nu sunt sigur. În spatele lui strălucea o lumină, așa că nu i-am putut distinge trăsăturile. Da' cred că am văzut, ca o străfulgerare, lumina unei aripi de aur... Un accesoriu împachetat în hârtie de la Cartier.

– O, Truman. Cartier? Ce naiba are a face Cartier cu viața de apoi?

– Nu știu..., zice el, misterios. Mi-a amintit de o persoană pe care am cunoscut-o cândva. L-am ajutat cu ceva, iar el, la rândul lui, m-a ajutat pe mine.

– Cu ce anume?

– Mi-am pierdut cuvintele, iar el mi le-a înapoiat.

Nelle oftă.

– Nu știi dacă ar trebui să-i mulțumim sau să-i tritem un mandat de arestare.
– Toată tărășenia a durat treizeci și cinci de secunde. După câte se pare, dacă mai rămâneam mort încă trei, aș fi fost mort de-a binelea.

– Slavă Domnului că n-a fost așa.

– Nelle? Mai ții minte concursul acela – de pe pagina pentru copii din *Sunshine*?

– Bineînțeles, tot timpul îmi amintești de el.

– Ei bine, mai ții minte premiul? Cel pe care mi l-au promis?

– Țin minte că am lins o sută de plicuri când nu ai primit ce voiai.

– Un cățeluș. Un pui de beagle.

– Și ce-i cu asta?

– Nu ți se pare de-a dreptul pervers din partea lor că nu mi l-au dat? Toată viața asta mi-am dorit, să am un câine – apoi am câștigat unul, cinstit, iar ei nu mi l-au dat. Să-i refuzi unui copil... E un act voit de cruzime, nu crezi? Iar eu urăsc cel mai mult cruzimea comisă cu bună știință, dinadins. E singurul păcat de neiertat, după părerea mea.

Nelle se uită la el, nedumerită.

– Dar, Truman... tu ai *avut* câine în copilărie.

– Eu?

Ca și cum nu-i venea să-și creadă urechilor. Ca și cum Nelle ar fi știut răspunsul la o parte a vieții lui pe care a uitat-o de mult, a rătăcit-o printre minciuni și narațiuni și jumătăți de adevăruri măsluite.

– O potaie drăguță, pe nume Queenie. Ți-a cumpărat-o Sook. Nu mai ții minte?

Băiatul-bărbat neagă din cap, încercând cu fiecare fibră a ființei lui de pitic să distingă între realitate și ficțiune.

În dimineața următoare este chemat la recepție, unde găsește o telegramă adresată lui. De mult nu s-a mai gândit cineva să-i scrie, așa că acum simte acea bucurie vanitoasă, pe care o crezuse uitată.

Se uită îndeaproape – pe plic, la destinatar, scrie „LADY SLIM KEITH“.

De emoție, inima parcă-i sare din piept.

Poate s-a hotărât, în sfârșit, să-l ierte! N-a renunțat niciodată la speranța asta... Nu trece o zi în care să nu se gândească s-o sune, sau pur și simplu să meargă la ea acasă și s-o implore să-l ierte. Fusese convins că îl va ierta în cele din urmă. Oare de unde a știut unde e? – se întrebă. Poate că această călătorie pe meleagurile natale a acționat ca un fel de voodoo și i-a redat favorurile ei măgulitoare. Rupe plicul, nerăbdător să vadă ce...

MI-A TRIMIS CINEVA CARTEA MĂTUȘII TINY. E ATÂT DE NOSTIM SĂ CITESC DESPRE ANTECEDENTELE TALE ȘI DESPRE COPILĂRIA TA DE TOATĂ JENA.

– SLIM

Rămâne cu privirea ațintită pe foaia de hârtie, de parcă Slim însăși ar fi scos limba la el din text și l-ar fi lovit peste mâna care ține răvașul plin de venin.

Se întoarce în cameră, unde Nelle își face bagajul. Când se uită la el, observă că fața lui e de o paloare cadaverică.

– Vrei să mergem să luăm micul dejun? întrebă el agitat.

- Credeam că nu mâncăm până la prânz.
- Putem să ne răzgândim – chiar vreau să iau micul dejun.
- Bine, dar eu am crezut că o să...
- La naiba, Nelle – trebuie să *beau* ceva! izbucnește el. Apoi, cu capul plecat: Scuză-mă. Își scoate tabachera din buzunar și înghite pastile. Îi dă telegrama de la Slim. Nelle o citește, ochii i se împăienjenesc de milă.
- O, Truman... Îmi pare atât de rău.
- Acum putem merge, te rog, să-mi iau un Bloody-Blood?

După ce i-au strecurat chelneriței o bancnotă de zece dolari să le facă băuturile mai tari, s-au așezat la tejgheaua de la restaurantul hotelului, Nelle ținându-l pe Truman de mâna tremurândă.

- Nu poți să termini odată afurisita aia de carte? Poate că, după ce e publicată, după ce e *gata*, ai putea să lași toate astea în urmă și să te apuci de ceva nou.

- Nu... am așteptat prea mult. Cu capul sprijinit pe mâna lui scheletică, respinge vehement ideea. Mâna lui, observă Nelle, e de om bătrân, și totuși, Truman are doar cincizeci și ceva de ani. Trebuie să fie *perfectă*, după tot ce s-a-ntâmpilat. Nu ajunge să fie bună. Trebuie să fie *grozavă*. Cea mai bună carte pe care am scris-o. Încununarea tuturor talentelor mele.

- Dar, Truman, astfel de standarde implică niște eforturi inumane.

- Exact. Se apleacă înspre ea și-i șoptește cea mai mare frică a lui. Mă tem că scrierea cărții ăsteia... mă ucide. I se citește groaza în ochi.

Nelle își lipește fruntea de fruntea lui și îl întrebă:

- De ce nu renunți? Așa ai făcut cu *O vară de răscruce* – și apoi ai scris *Alte glasuri, alte încăperi*. Adevărul e că așa ai procedat și cu *asta* și ai scris *Cu sânge rece*. Cine zice că n-o să fii în stare să scrii altceva? *Ceva mai bun...*

- Nu pot renunța la ea, Nelle. A devenit un mod de a trăi. Dacă aș termina-o ar fi ca și cum ai scoate un câine frumos sau un copil în curte și l-ai împușca în cap. Nu ar mai fi a mea niciodată... și nu cred că-s în stare să fac față unei asemenea pierderi. Se uită în ochii ei, timid. Vezi tu, eu o visez. O *văd*, e la fel de reală așa cum ești tu aici, în fața mea. Întreaga afurisită de carte.

Nelle îi observă privirea plină de uimire, închipuindu-și viziunile lui nocturne, a căror splendoare aparține unui alt tărâm decât realitatea sordidă a luminii neiertătoare de dimineață, într-un motel ieftin, cu cocktailuri Bloody Mary.

- Trebuie să fie *perfectă*. Trebuie să compenseze pentru tot ce am pierdut.

Ea, martoră a obsesiei care îl devorează, clatină din cap dezaprobator.

- Truman. Ascultă-mă. N-ai putea să vorbești cu ele – cu cele care mai sunt în viață – și să recunoști că ai greșit?

- O, nu. Nici *vooorbă*, răspunde el, râzând.

Vechea tărie de caracter se întoarce, stimulată de un cocktail cu votcă și sfidare. Furia pe care o simte față de fiecare dintre noi, dar și iubire, în același timp. Furie pentru că nu l-am înțeles.

- În secunda în care îmi simt slăbiciunea, se vor năpusti asupra mea ca rechinii care adulmecă sânge în apă. Și-apoi, de ce trebuie să dau *eu* înapoi? Eu am dreptate! Ele sunt cele care nu au dreptate! Am o responsabilitate față de arta mea – față de talentul meu!

Ea îi pune mâna pe obraz, care pare bătrân și, în același timp, proaspăt ca al unui nou-născut.

– E atât de frumoasă, Nelle, când o văd în fața ochilor... Mai că nu-mi vine să cred că cineva e în stare să scrie proză atât de frumoasă. Trebuie să încerc... înțelegi? Să o duc la bun sfârșit.

– Tocmai asta mă îngrijorează pe mine.

– Nu-ți face griji, Nell's Bells. O s-o scot eu la capăt – ai să vezi.

*

Băiatul se întoarce într-un apartament gol.

Fără Jack. Fără Nelle.

Liniștea îl supără cel mai tare. I se pare deconcertantă.

Nu prea a dormit în ultima vreme. Poate vreo două ore pe noapte, sau nici atât. Mai mult nu-l lasă nervii întinși la maximum, oricât și-ar dori. A făcut rost de la doctorul lui de o nouă pastilă pentru insomnie, care-l atrage din cauza denumirii poetice: Halcion.

Chiar dacă numele e scris greșit⁶⁴, i se pare că acel oval mic, albastru deschis, e ca un pașaport magic care-l duce către zilele strălucitoare de demult. În fiecare noapte, cea mai mare plăcere a lui este să-și pună acel obiect sacru pe limbă și să alunece în trecut, spre zilele liniștite, ca acelea petrecute în Shalimar-ul mamei, sperând în zadar să se trezească stăpânit de fericire. Aceste momente sunt sacrosancte, felul lui de a stabili o legătură specială cu tot ce a iubit și a pierdut.

După șederea în Montgomery, se întoarce acasă. Sidney îi cară bagajele până la ușă, dar l-a însoțit cele douăzeci și două de etaje mai mult pentru sprijin moral, simțind că băiatul e prea speriat să facă acea călătorie singur. Deschide ușa cu cheile lui Truman, aprinde luminile și îi lasă valiza în hol.

– Gata, domnule Truman, totul e rezolvat.

– Sidney – îl oprește băiatul când acesta se întoarce să plece. Ai putea să-mi faci o foarte mare favoare și să verifici camerele?

– Să verific dacă sunt...?

– A, știi tu. *Oameni*. Ți-aș fi tare recunoscător dacă ai face asta. Și aprinde luminile în fiecare dintre ele, te rog.

– Sigur, domnule Truman, răspunde Sidney, făcându-i pe plac.

Merge din cameră în cameră, cu băiatul pe urmele lui, oprindu-se în pragul fiecărei încăperi. Din bucătărie în birou în hol și în dormitor.

– Nu e nimeni, îi spune portarul calm, după ce iese din budoarul lui Truman.

– Ai putea, te rog – știi că pare o idee prostească, dar ești amabil să te uiți și în șifonier? Și sub pat? Sunt atât de *sureșitat* de când cu spargerea...

Sidney se conformează, deși au circulat tot felul de zvonuri în clădire cum că *nu a existat* nici o spargere, și nici asasini. Domnul Capote, se pare, a luat-o razna.

– Totul e în regulă, îi raportează Sidney, după ce termină verificările. Și să nu vă faceți griji – eu sunt jos, dacă aveți nevoie de ceva.

– Mă bucur tare mult, Sidney. Apoi, pe tonul lui cel mai *confidențial*: Și mica favoare despre care am discutat noi înainte să plec... Ai reușit?

– Bineînțeles, domnule Truman. E în frigider.

Truman răsuflă ușurat.

– Bine, Sidney, foarte bine.

Îl conduce până la ușă.

– Vă doresc noapte bună, domnule.

– Sidney, stai puțin – Truman își ridică mâneca și își scoate ceasul pe care îl pune în mâna portarului. Pentru tine. Și Bogie a avut unul, la fel și Francis. Am...

Uită ce a vrut să zică.

– O, nu, domnule Truman, nu pot accepta.

– Nu mă jigni, Sidney – în semn de recunoștință, pentru că te-ai ostenit pentru mine.

– Mă iertați, domnule, dar eu vă consider prieten.

Chipul lui Truman se luminează.

– Serious?

– Desigur, domnule. Vă sunt recunoscător pentru intenție, dar ce-ar fi să o lăsăm pentru ziua mea? Așa fac prietenii.

– Asta-i o idee grozavă! Când e ziua ta, dragul meu? O să mi-o notez.

– Cinci iulie.

– Așa facem, atunci! zice Truman, zâmbind fericit.

– Noapte bună, domnule.

– Noapte bună, Sidney.

Închide ușa după portar, merge în birou și scoate din sertar agenda jerpelită. Răsfoiește până la 5 iulie, gândindu-se cu plăcere că e chiar ziua de după 4 iulie, pe care o iubește datorită focurilor de artificii și a petardelor și a candelelor romane. Când dă ultima pagină, vede ceea ce știa deja că scrie acolo: 5 iulie... Barbara Paley.

Bineînțeles. Ziua de naștere a lui *Babe*. Înainte să apuce să se întristeze de-a binelea, mângălește numele lui Sidney sub al ei și apoi se duce în bucătărie.

Deschide frigiderul, unde găsește sticla de Stoli pe care a cumpărat-o Sidney în absența lui. Cum nu e nimeni în jur care să-l oprească, Truman își toarnă un cocktail Orange Drink generos, căci „prietenul“ lui, grijuliu, i-a lăsat în frigider și o cutie cu suc de portocale. Bea încântat. Își scoate cutiuța din buzunarul de la haină și ia o pastilă liliachie, apoi una verde, care, împreună, parcă seamănă cu floarea preferată a lui Babe... *Doamne*, cât îi e de dor de ea în astfel de momente! La final, acea *pièce de résistance*, tableta ovală de Halcion, pe care o savurează ca o călugăriță care primește împărțășania.

Merge în dormitor și se schimbă într-o pijama neagră, de mătase. Când închide ușa de la dulap, vede în oglindă o siluetă care stă în spatele lui.

Sare în sus, speriat de moarte – ucigașii plătiți – asasinii! (Care, într-un fel, *știe* că nu există. Într-adevăr, sunt intruși în apartamentul lui, dar sunt de altă natură.)

Dă să țipe, dar se oprește, căci recunoaște persoana din spatele lui.

– Joe... Tu ești?

În oglindă, Joe Capote – pe care l-a văzut foarte rar de când a murit Nina și aproape deloc de când cea de-a treia soție a lui l-a hărțuit pe micul geniu. Oare aceasta să fie pedeapsa lui binemeritată?

Se freacă cu putere la ochi, adunându-și curajul să se uite din nou în oglindă. Dar arătarea a dispărut. Nici urmă de Joe, Tati cel vitreg. Inspiră adânc și ia un flacon de Dilantin din dulăpiorul cu medicamente. I s-a recomandat să le ia ca să prevină atacurile, iar el chiar asta își dorește acum.

– O, Doamne, sper că n-a adus-o și pe *Nina* cu el, bâiguie el, părând mult mai puțin afectat decât e în realitate.

Cu paharul de Orange Drink în mână, se duce în birou. Aude ceva... Un sunet slab, un fel de bâzâit, poate?

Se uită cu atenție în jur și observă o molie care, atrasă de lumină, e acum captivă în veioza lui de la Tiffany și se tot zbate cu trupușorul ei, ușor ca o șoaptă, atingându-se de bec. E doar o molie, râde el, în sinea lui. Cu toate astea, se așază pe canapeaua victoriană cu spatele la perete, ca să nu se poată furișa nimic în spatele lui.

Și atunci, zgomotul devine clar. Nu e de la aripile moliei, dar seamănă. Un fel de *bâzâit*... Tot mai tare. Se aude și ceva care seamănă cu râsul lui Babe, în hohote... apoi al Gloriei. Se întoarce să vadă ce e, poate sunt umbrele lor, stafiile lor, sau poate e doar o iluzie optică. Pe pervaz, lângă draperia de creton, două pene perfect albe. De porumbel, își spune el, le-o fi suflat vântul de afară. Dar, când întinde mâna să le ia, e absolut convins că provin de altundeva, oricât de absurd ar părea.

Două pene de lebedă, albe, perfecte.

Se întoarce pe canapea, tremurând. O fi o glumă? O glumă proastă din partea lui Jack, să-l sperie, să-l readucă la realitate? Sau poate că e un complot, cineva vrea să se strecoare în apartamentul lui și să-i fure prețiosul manuscris? Manuscrisul! În ciuda groazei care l-a cuprins, se repede în hol, acolo unde se află încă servieta și valiza lui, și observă că aceasta din urmă a fost deschisă și stătea afară cu mațele revărsate, fiecare lucrușor fiind aruncat pe te miri unde. Se oprește – confuz, pe punctul de a-și pierde mințile. Se repede după servietă și, *slavă Domnului*, manuscrisul e acolo.

Opt sute de pagini, învelite în hârtie maro...

Bineînțeles că nu l-a pierdut! Și-a învățat lecția, cu mulți ani în urmă, când a început să ne simtă prezența. Se duce înapoi în birou, desface hârtia și verifică, neliniștit, dacă toate paginile sunt acolo. Ține manuscrisul aproape de el, de parcă vrea să-l protejeze de ochii iscoditori ai fantomelor, și verifică fiecare capitol – din când în când răsând pe înfundate. Uneori se încruntă și ia un creion Blackwing să corecteze greșeli răzlețe de ortografie. Alteori, se uită lung la pagini, fascinat de propria-i scriitură. Pune cu grijă manuscrisul pe masă și, simțindu-l în siguranță acolo, se întoarce în bucătărie, să-și mai toarne un Orange Drink.

Șovăie... Oare ce miroase așa...? O fi fum de țigară? Nu se poate – s-a lăsat de ani de zile, după ce a văzut ce-a pățit Babe din cauza țigărilor. Oare intră prin pereți? Soții Rothstein fumează? Nu se știe niciodată, în ziua de azi. Adulmecă aerul cu priceperea unui somelier și parcă percepe un iz floral în mirosul de fum. Parfum. Nu doar unul, ci mai multe. Diverse arome care-l încântau la petreceri, când femeile, după ce plecau, lăsa în urma lor mireasma lor caracteristică, un simbol inefabil al prezenței lor acolo. I se pare că distinge mireasma dulce de iasomie pe care o purta Babe de atâtea ori, deși aroma asta îi aduce aminte și de Marella, chiar dacă parfumul ei avea o notă de bergamotă. Parcă simte și mirosul puternic de mosc al Gloriei și pe cel de orhidee al lui Lee, care umple aerul cu un iz de pericol. Simplitatea plină de prospețime a lui C.Z. și a tuberozelor ei, sau Slim, cu mirosul ei de gardenii, amestecat cu romul lui Leland, care îi persistă în piele.

În timp ce traversează bucătăria, băiatul are senzația că miroase un buchet, ca și cum fiecare dintre noi a fost acolo și apoi a părăsit încăperea.

Când ajunge în birou, aude un *bang!* Un sunet puternic, scurt, ca o împușcătură. Se repede înapoi și găsește draperia înfoiată. Vântul a deschis fereastra – exact ca în noaptea spargerii. O rafală îi împrăștie paginile de manuscris prin toată camera, unele alunecă sub canapea, el se chinuie, în patru labe, să le recupereze.

Ai grijă să fie toate, Truman. Doar nu vrei să pierzi vreo pagină...

Țâșnește în picioare, cu ochii ieșiți din orbite de groază. O zbughește înapoi pe canapea. Zgomotul de aripi care bat se aude tot mai tare, împresurându-l. Aripi... Perechi de aripi, care coboară. Imperceptibil.

Șase perechi de ochi, în diferite puncte ale încăperii, negri, strălucitori, lichizi, ca niște stele. Constelația Cygnus, Lebăda – Crucea Nordului.

Se târăște înapoi spre stinghia patului, stă lipit cu spatele de perete și se holbează în jurul lui. La nimic, la tot. La ce nu vede, dar *simte* că e acolo. Știe că se află în prezența a ceva, dar nu-și dă seama ce poate fi acel ceva. El așteaptă. Noi așteptăm. Avem tot timpul din lume. În cele din urmă, îndrăznește să zică:

– E cineva acolo?

Liniște.

– Cine-i acolo?

– Nina...?

Nu...

Apoi cu un amestec de teamă și ceva ce nu poate fi descris decât ca un licăr de speranță:

– Babyling...?

– Și... (îl îmboldim noi)

– Mamacita...?

Suspiniul nostru colectiv răscolește draperiile. *Truman, chiar nu ne cunoști, după atât timp?*

Ne uităm cum creierașul lui inert începe să pună totul cap la cap, deși a mai făcut asta, dar a uitat. De fiecare dată a respins revelațiile ca fiind niște simple și trecătoare efecte ale fenobarbitalului, ale Thorazinei sau ale altor pastile pe care le-a înghițit. Nu e chiar atât de greu de crezut, la urma urmei! (Atenție, viziunile astea pot fi provocate și de Halcion.)

– Sunteți toate?

Simte un val de căldură, care provine de la plăcerea noastră colectivă de a vedea că a ghicit.

El așteaptă, noi așteptăm. Ascultând și pândind.

– Ce-ce-ce vreți?

Truman, tu știi că lebedele – ființe grațioase, fără nici o îndoială, și de obicei inofensive – sunt în stare să lupte cu ferocitate atunci când sunt atacate? Când partenerii lor sunt amenințați sau când cuiburile le sunt în pericol...? În astfel de situații, devin necruțătoare într-o clipită.

Bănuim că știe asta – doar capul îi e plin cu sute de informații inutile despre animale –, dar, întrebat în condițiile de față, nu știe ce să răspundă.

Știi, de exemplu, că aripile lor au puterea de a rupe un braț de om...?

El clatină din cap cu înfrigurare.

Știi că sunt cele mai rapide păsări de apă și că migrează aliniindu-se în V? Vezi tu, ele au observat că, dacă se află lângă vârful aripilor vecine și vârtejurile de aer create de ele, pot spori înălțimea la care zboară – astfel se autopropulsează cu forța grupului. Știi ce înseamnă asta?

– Nu.

Înseamnă că unde-s multe, puterea crește. Și, când vine vorba despre o mulțime de lebede – suntem convinse că știi lucrul ăsta, doar ține de domeniul tău de activitate – avem la dispoziție o multitudine de substantive colective. Stol. Cărd. Pâlc, grămadă, adunătură. Tânguire – nouă ăsta ne place cel mai mult. E poetic, nu crezi? Desigur, se referă la bocetul lebedei care e pe moarte.

Inima îi bate să-i sară din piept. Cât de mult ar vrea să dispărem! I-ar plăcea să mai ia un Halcion, dar îi e teamă de ce suntem în stare dacă îndrăznește să facă vreo mișcare.

Sigur știi că lebedele simt când li se aproprie sfârșitul, și atunci cântă cel mai frumos cântec, chiar în clipa în care se sting. Efectiv cântă și apoi... finito.

Micul lui piept se umflă ușor, discret – e prea riscant să înceapă acum să se dea mare, ar putea fi pedepsit pentru asta. *Bineînțeles* că știe, de la Shakespeare și Tennyson și Dryden și Proust! Câțiva dintre cei mai apropiați prieteni ai lui, din copilărie. „*Precum un lung cărd de lebede, albe ca zăpada / Care zboară sus, în înalt, spintecând cerul străveziu*“.⁶⁵ Nu ar îndrăzni să ne pună răbdarea la încercare, recitând un fragment mai lung, dar se gândește că un distih eroic nu poate dăuna.

Așadar. Liniște.

Dar cartea, Truman? Ce ne zici despre Rugăciuni împlinite?

– Ce să vă zic? (Ni se pare nouă, sau tonul lui e defensiv?)

Cum merge?

– Bine.

E terminată?

– Nu.

E aproape terminată?

– ... Da.

Mincinosule. Ai mai scris ceva, în afară de mizeriile care au apărut în Esquire?

– Da!

Sperăm că-ți dai seama că timpul se scurge...

Îi simțim pulsul accelerând, îl privim cum își duce mâna la piept.

– Încetați, vă rog! Nu vreau să vorbesc despre...

Nu auzi ceasul din cer, ticăind fără oprire?

– Tot am senzația că aproape am terminat – că sunt foarte aproape de finalul cărții! Că mai am nevoie doar de o zi, doar de încă o zi ca să fie totul așa cum trebuie, să scriu finalul – am nevoie de acea stare supremă de grație. Dar *timpul*...!

Tic. Tac. Tic. Tac.

– Parcă vine un flașnetar care tot accelerează ritmul, învârte manivela din ce în ce mai repede. Iar eu sunt maimuța legată de cușcă cu un lanț, silită să danseze cu o viteză amețitoare, încercând cu disperare să țină pasul cu ritmul impus! O zi devine o săptămână, care devine o lună, care devine un an...

Care se prelungeste la cinci, zece, cincisprezece...?

– Vă implor...

Te-ai gândit vreodată, Truheart... cine scrie, de fapt, poveștile cui?

– Poftim?

Oare tu ești cel care spui poveștile vieților noastre, sau noi suntem cele care o spunem pe-a ta?

Totul pare un puzzle, un joc obscen de ventriloc.

Măcar dacă ne-ai fi descris așa cum suntem...

– Dar asta am și făcut! E frumos! E Proust!

Bârfe goale! Iătrăm noi la el.

Pettegolezzo! adaugă Marella.

– Dar întreaga literatură e bârfă! strigă el, apărându-se. Ce mama naibii credeți că e *Anna Karenina*, dacă nu bârfă? Sau *Madame Bovary*, sau *Război și Pace*?

Ce-o să te faci, Truman? îl întrebăm, disprețuitoare. Cine ești tu – ce ești tu – fără scumpele tale cuvinte?

– Eu..., începe el, dar îl întrerupem. Îl asaltăm cu furie.

Nimic! Doar un șobolan ofticat din...

Nedorit de nimeni – nefiresc...

O creatură ciudată, monstruoasă...

Un geniu, un ratat, un toxicoman...

O cobră ucigătoare, moartă pe dinăuntru, împăiată în picioare...

Singur, părăsit...

– Îngrozit, oftează Truman.

N-a fost niciodată până acum atât de aproape de punctul în care știe cum trebuie să fie cartea lui. Și totuși, niciodată atât de departe de realizare.

Dacă și-ar putea găsi curajul! Vede totul foarte clar – tot ce își dorește, tot ce are nevoie să extragă din ceruri ca să devină nemuritor. Mii de personaje adunate la o magnifică serată în Shangdu – acel oraș chinezesc antic din Mongolia, Xanadu-ul la care s-a gândit bătrânul Coleridge când a scris *Kubla Khan*, el însuși sub efectul unui evantai de halucinogene. Acolo băiatul vede râuri care sclipesc și pe care poți pluti. Lanuri de grâu unduindu-se. Mări de culoarea lapisului. Forme netede din sticlă și oțel, care răsar în locuri pustii. Case mari de țară, prin care bate vântul și a căror raritate le face de-a dreptul frumoase. Vede iahturi și șalupe și avioane, schimbându-și înfățișarea între ele. Și oamenii... Toți cei pe care i-a cunoscut vreodată. Tot ce a văzut.

El stă deasupra acestui vast ținut, încercând să-și păstreze echilibrul cu grație, planând deasupra viziunilor sale; lumea perfectă pe care a creat-o în mintea lui, din propriile-i gânduri.

Simțim imboldul de a ne înghesui și noi acolo, lângă el, pe acea sfoară suspendată la înălțimea amețitoare din închipuirea lui febrilă.

Ne face o plăcere bolnavă să-l vedem cum cade și cum eșuează. Un spirit intim de *schadenfreude*⁶⁶, având în vedere cât de apropiați eram. Recunoaștem că noi nu existăm fără Truman, dar nici el nu există fără noi. S-a văzut silit să conviețuească cu noi și cu toată gălăgia și strigătele și furia noastră. El trăiește cu resentimentele noastre, care supurează în interiorul lui. Noi suntem cancerul care-i devorează organele – ceea ce e un paradox, dacă stai să te gândești. Nu putem exista fără corpul gazdă, dar ne consolează faptul că-l distrugem.

Așa că se impune întrebarea: oare comitem vreo formă perversă de hara-kiri în masă? Dar adevărul e că ne doare în cot. Noi ne dorim răzbunare, atâta tot. Cu orice preț.

– Eu doar am vrut să relatez *poveștile* voastre, se tânguește el. Ca în cele mai sublime romane. V-am iubit așa cum ați fost – propriile voastre creații absolute, ca marile eroine din literatură, Karenina sau Bovary, dar mai reușite. Cu *muuult* mai reușite. Pentru că sunteți *adevărate*.

Noi nu suntem personaje, create pentru a-ți stârni ție plăcere sau haz, Truman. Suntem femei. Femei adevărate. Iar ceea ce scrii tu acolo, cu atâta nonșalanță și superficialitate, sunt viețile noastre.

– Credeți-mă, dragile mele – nu sunt *deloc* superficial!

Viețile noastre – nu ficțiune! Ai spus cele mai cumplite lucruri...

– Nu eu le-am spus – ci P.B.! Nu puteți învinovăți un scriitor pentru ceea ce zic personajele sale.

Dar atunci pe cine naiba AR TREBUI să învinovățim?

– Nu știu, răspunde el, plângând. Pur și simplu nu știu...

Vezi tu, doar un singur lucru nu poate fi iertat...

– Da! Cruzimea voită, răutatea intenționată! strigă el. *J'accuse, j'accuse, j'accuse.*⁶⁷ Voi sunteți monștrii! Ce poate fi mai crunt decât să respingi pe cineva cu atâta brutalitate? Pe cineva care v-a iubit atât de mult, așa cum v-am iubit eu?

Nu prea ne-ai dat de ales...

– Eram un artist – întotdeauna un artist!

Oare merită, în numele artei, să te alegi cu asta...? Să ne ucizi pe noi și să te ucizi pe tine însuși – pentru ceva ce nu vei duce niciodată la bun sfârșit?

– Încerc, din toate puterile! Plânge în hohote. Și sunt *obosit...* atât de obosit.

Poate că... ne oprim, să-i captăm atenția, această carte nu e menită să fie terminată...

Liniște.

Pentru că nu mai ești în stare, Truman... nu-i așa?

Își ia capul greu în mâini și-l scutură în semn de negare.

– Nu, șoptește el, ușurat că altcineva a rostit ceea ce el nu e în stare să recunoască. Și anume, că nu poate duce la capăt singurul lucru important pe care și-l dorește nespus. Îl impresionează inexplicabil de mult faptul că noi suntem cele care am ghicit adevărata stare a lucrurilor.

Vrei să se termine totul, nu-i așa...?

Aprobă din cap, cu un aer sumbru.

– Îngrozitor de tare. O, cât de mult îmi doresc asta...

Nu mai pare artistul care face echilibristică pe sârmă, la înălțime, ci o creatură abisală, care stă pe fundul mării și se uită lung la lumina ce străbate prin apă. Și atunci îi vine ideea.

Atât de simplă, atât de limpede. Dintr-odată, știe ce are de făcut, indiferent de rezultat...

Câteodată *lipsa* cuvintelor e preferabilă cuvintelor nepotrivite.

Și acesta e momentul când aude...

O minunată, magnifică simfonie de voci, trâmbițând vechiul, vestind noul. Un crescendo de bucurie, care înăbușă pierderile și durerea. Prin strigătele și bocetele lor, dragile lui lebede din constelația Cygnus îl eliberează! Supremul cântec al lebedelor, poate cel la care lucrase, de fapt, în tot acest timp.

Aude vocile Noastre contopindu-se și totuși ne poate distinge pe fiecare dintre noi, soliste al căror timbru individual se ridică deasupra corului. Vocea clară, rezonantă, a lui Babe, o melodie familiară, care se adâncește și se maturizează cu timpul, odată cu polifonia nesiguranței. Cadența vestitoare de moarte a lui Slim, pocniturile ritmice ale castanietelor, cu dansatori care se rotesc frenetic în minuscula încăpere. Aude strigătul primitiv al Gloriei – povestea aventurilor ei impresionante. Un vals de mariachi, tachinând mandolinele unor Casanova sortiți pieirii. Coloraturile ariilor pasionale ale Marellei, avântându-se tot mai sus, apoi scufundându-se din nou. Izbindu-se de bocetul armonicilor. Fumul scos de țigara lui Lee, care se ridică și se răsuțește, împresurând vedenii cu regine de bar, îmbibate în gin, și hoinari de la miezul nopții, cu cadența unduitoare a ritmului de jazz. Aude melodii vechi de vodevil, pârâind la un gramofon. Forfota oamenilor de spectacol, falsetul lui C.Z. Bătăi din picioare, pe scândurile neregulate de pe scenele vapoarelor – *bătăi în podea – sărituri – pas lateral – pas înainte* și, iar, *bătăi în podea – sărituri – pas lateral – pas înainte și înapoi*. Tânguirea trompetei, sunetele metalice de pianolă. Cântece de leagăn în tonalități liniștitoare; o voce de mamă, suavă. Cântându-i unui băiat pe care nu și l-a dorit, dar căruia i se părea că ea avea cea mai dulce voce când îi cânta, zâmbind și ținându-l în brațe.

Peste toate acestea, strigătul păsărilor de apă, care seamănă cu explozia de alămuri și suflători.

Cârdul lui Apollo, întinzându-și gâturile acelea lungi, fermecătoare, și scoțând un ultim răcnet colectiv, desfășurându-se de-a lungul camerelor lungi, curbate, pe distanțe de kilometri întregi și spulberându-se ca o mie de raze ce izvorăsc dintr-un singur soare celest. Zburând mai aproape, tot mai aproape, înspre sfera aceea măreață, strălucitoare, vestind zorile printr-un suspin etern de bucurie.

Două aripi puternice se fac tot mai mari, trec prin perete și îl împresoară. Ceasul Cartier ticăie apropierea zorilor. Știe cui îi aparțin, nu e nevoie să se uite.

– Vi-cen-tee? Ai auzit? Se lasă pe spate, în căușul unei aripi de aur, care se închide protector peste pieptul lui concav. *Asta a fost Rugăciuni împlinite*. E frumoasă.

Zicând acestea, băiatul dă drumul foilor, care cad, fluturând, pe jos ca niște mănunchiuri de puf. Inima lui e plină, *atât de plină* de bucurie... însă mintea îi e ușoară ca o pană.

Plutind pe paginile albe, goale, care au fost, de atâta amar de vreme, colacul lui de salvare – asediat –, acum într-o croazieră de plăcere prin peșteri de smarald, scânteietoare, trecând rapid prin Egee, în cele din urmă plutește liber, fără țintă, pe râurile calme ale gândurilor lui pustii.

„Lacul lebedelor“

Specie de broască țestoasă mediteraneană

„Incântare“ (în limba franceză în original)

În limba engleză, termenul „halcyon“ înseamnă o idealizare a trecutului, perioadă glorioasă.

Versuri din *Eneida* de Virgiliu, în original citate din traducerea lui John Dryden (1631–1700)

Exaltare (în limba germană în original)

Referire la „*J'accuse...!*“ („Acuz...!“), scrisoarea cu caracter politic și moral, publicată de scriitorul francez Émile Zola în 1898.

Expresia a ajuns să semnifice indignare și protest față de cineva care deține putere asupra altcuiva și de care abuzează.

DOUĂZECI ȘI DOI. 1984. RECVIEM

Băiatul are cincizeci și nouă de ani când merge, în sfârșit, în China.

E singura țară pe care n-a vizitat-o încă, ultimul popas dintr-o lungă listă de călătorii. Sunt ultimele zile din august, înăbușitor de calde, și mai este cam o lună până la ziua lui.

Are de gând să-și sărbătorească vârsta de șaizeci de ani în stil mare, căci *poate că*, teoretic, e bătrân, dar băiatul se simte nemaipomenit de tânăr.

Stă cu Joanne Carson, una dintre puținele victime ale capitolului „La Côte Basque“ care încă vorbește cu el. Fiind, într-o oarecare măsură, lingușitoare ca Truman, Joanne a fost încântată să fie inclusă în opera lui, chiar dacă a fost portretizată drept o încornorată acră, suferind de gonoree. Își dorește nespuse de mult să fie asociată cu Truman, legenda literară, și să se regăsească în panteonul lui de Lebede, dar noi o vom considera întotdeauna cel mult o lebdă de mână a doua, de rezervă.

Își dedică timpul și energia dorințelor musafirului ei ori de câte ori acesta catadicsește să o viziteze. Păstrează piscina caldă, la temperaturi de jacuzzi, pentru ca el să poată sta acolo, pe prima treaptă, la orice oră, înarmat cu un caiet și prefăcându-se că scrie – lucru pe care îl și face, cu patos.

În timp ce pășește în apa aburindă, băiatul se întreabă dacă are destulă energie să înoate o tură câinește, păstrându-și, în același timp, pălăria panama deasupra apei. Cel mai adesea preferă să stea întins pe o plută de plastic și să privească, prin ochelarii aceia de soare imenși, încâlceala de crengi de eucalipt.

Joanne și-a umplut casa răsfirată (o monstruoasă pe un singur palier, într-o zonă deosebit de periculoasă din Sunset) cu piei de lamă, balansoare din răchită și tot felul de suvenire de la yoghini. A fost concepută în așa fel încât să semene cu o mănăstire tibetană, în care lumânările pâlpâie neconținut. Obiceiul ei era să le aprindă la ocazii speciale, dar băiatul a insistat că fiecare zi pe care o petrec împreună e „o ocazie specială“, astfel că lumânările ard tot timpul, iar comerțul cu ceară prosperă în cartierul Bel Air.

Bănuim că fostul soț, Carson, îi plătește o pensie alimentară copioasă, având în vedere că Joanne are un stil de viață care nu prea e pe măsura carierei ei din ultima vreme, aceea de „nutriționist holistic“.

L-a inclus și pe băiat în porcăria aceea de regim, dându-i să mănânce semințe de cânepă, ceai cu lapte și grâu încolțit din abundență. Se laudă că, atunci când stă cu ea, viciile lui par să dispară.

– Dragă, le va spune el ultimilor rătăciți din anturajul lui slăbit, poate că e adevărat că, în California, ți se mistuie neuronii, dar mâncarea de acolo e atât de *sănătoasă*. În fiecare dimineață Joanne îmi face suc proaspăt, într-un aparat special. Morcovi, măr și grepfrut – un deliciu!

E întins pe plută, în piscina lui Joanne, cu paharul de cocktail pe burtă. Noi – și Jack – și oricine îl cunoaște – ne întrebăm unde și-a ascuns votca. În timp ce stă așa, relaxat, sorbind din ceea ce bănuim noi că e tradiționala lui Orange Drink, gândurile îi hoinăresc și își amintește de piscina lui de odinioară din Palm Springs și de casa de pe Thirst's End. Căldura necruțătoare a amiezii îl duce cu gândul la Maggie, cum stătea ea întinsă la soarele acela puternic, gâfâind apatică. Știe că Jack a făcut tot posibilul ca s-o salveze, la sfârșit, când labele din spate îi erau paralizate, și regretă din tot sufletul că a insinuat contrariul, într-un moment de furie oarbă.

Se gândește la Jack, de care îi e cumplit de dor.

Nu de hoașca asta bătrână care a devenit Jack, care îl muștruluiește de fiecare dată când băiatul ajunge la spital și care îi ține sub control pastilele, când se nimeresc să fie în același loc, lucru care se întâmplă din ce în ce mai rar. Nu de acest Jack, care încă are resentimente față de el pentru că a introdus abținerea în idila lor – și sigur nu de acest Jack pudic, care, atunci când băiatul încearcă să îndrepte lucrurile și să facă dragoste cu el, nu reușește să se excite, și asta, doar din ciudă.

El tânjește după Jack cel din tinerețea lui.

Băiatul închide ochii și inspiră adânc miremele de eucalipt și de iasomie din grădina lui Joanne, lăsându-se în voia amintirilor. Simte cum căldura de august îi intră în piele, iar gândul îl duce la alte ținuturi fierbinți...

Nu la zilele cu arșiță din Monroeville, deși mai face vizite și pe-acolo, să le vadă pe Nelle, pe Sook și pe Mama – care, în Monroeville-ul din închipuirea lui, nu pleacă cu mașina, abandonându-l, ci rămâne cu el. Stau la plajă pe iarba moale din curtea verișorilor Faulk, uitându-se cum se topesc cuburile de gheață de pe piepturile lor. Se dau împreună pe leagănele de pe verandă, bucurându-se de scârțâitul pe care îl fac în timpul mișcărilor înainte și înapoi. Când, și dacă, băiatul permite ca visul lui să fie tulburat de incidentul cu mușcătura de șarpe, Mama e cea care omoară cinci pui, de la care adună sângele ca să-l salveze. Ea e cea care îl ține de mână și îl mângâie pe cap și îi spune ce băiat bun e el, în timp ce el bea dintr-o sticlă Mama-juice limpede, simțind focul băuturii alunecându-i ca lava încinsă pe...

Dar nu asta e amintirea pe care o alege acum.

Astăzi, stând întins pe pluta de plastic în piscina lui Joanne Carson, călătorește mai departe, către ținuturi mai exotice. I-au crescut aripi și zboară altundeva, către o plajă retrasă din Maroc.

Băiatul are douăzeci și patru de ani.

Știe asta pentru că azi e ziua de naștere a lui Jack și, în amintire, el împlinește din nou treizeci și cinci de ani, nu șaptezeci, câți are acum, în realitate.

Se trezesc îmbrățișați.

Uitase cât de fină poate fi pielea lui Jack, nu a mai mângâiat-o de ceva vreme. În reveria lui, băiatul profită din plin de ocazie, când se ivește, încercând să sărute acel trup mult iubit. Jack îi încântă auzul cu râsul lui răsunător. *O, Doamne*, ce mult a trecut de când a auzit râsul acela... Aproape că îi stă inima în loc de încântare.

Jack e iarăși îndrăgostit de el – băiatul simte asta. A așteptat de atâta amar de vreme ca sentimentele lui să reînvie, a așteptat chiar și atunci când făcea cuceriri sortite eșecului, când se certau la nesfârșit din motive meschine. A așteptat în pofida trădărilor și a metehnelor lor. În perioadele de insuportabilă singurătate.

În ultimii ani, băiatul a avut nevoie de dragostea lui Jack mai mult decât oricând. A simțit nevoia ca persoana pe care a adorat-o cel mai mult să înțeleagă anvergura pierderii pe care a suferit-o. Să simtă cu el ce înseamnă să fii părăsit. Pentru că a făcut ceva atât de abominabil, deși *fără să vrea*, încât a fost alungat din paradis pentru totdeauna. Să înțeleagă ce înseamnă să ți se refuze orice șansă de a-ți repara greșeala, lucru care, poate, îl doare cel mai tare.

Știm că are o inimă mare băiatul. Probabil că aici e problema lui – că are o inimă prea mare, prea plină de iubire nemărginită. S-a adunat atât de multă acum, fără a se putea manifesta, încât îi îngreunează până și respirația.

Inima lui pare la fel de mare precum cea a unei uriașe balene albastre, despre care a citit că are cea mai mare inimă dintre toate vietățile de pe pământ – cântărește cât un avion, iar limba, cât un elefant. Aorta e atât de mare, încât un adult se poate târi prin ea. Băiatul se simte ca o *Balaenoptera musculus*, captivă într-un corp de crevete.

E tare dureros să simți că ai atâta dragoste de oferit și să nu mai ai cui.

A crezut că Jack îl va înțelege, dar se pare că a ajuns destul de repede la capătul răbdării – el neavând, de felul lui, multă răbdare cu astfel de lucruri. S-a produs o ruptură între ei, așa că, pe lângă faptul că ne-a pierdut pe noi, l-a pierdut și pe Jack. Nu va mai fi nicicând acel spiriduș vesel, nevinovat, de care s-a îndrăgostit Jack; va rămâne pe vecie mutilat de suferință.

Jack nu s-a îndrăgostit de un băiat cu o inimă de balenă albastră frântă. După ce ne-a pierdut pe noi – pe Babe, pe Slim și pe restul – anatomia lui s-a schimbat. Jack nu mai știe ce fel de mamifer e acum băiatul, așa că nesiguranța asta îl face incapabil să comunice cu el.

Dar, în călătoriile imaginare ale băiatului, Jack îl iubește fără nici o rețineră.

Prima dată când au mers la Tanger, a fost ca să-l cunoască pe Cecil Beaton. Jack ar fi preferat să rămână în casa de pe stânca din Taormina, pe care o închiriau și care era înconjurată de bougainvillea și portocali plini cu portocale roșii, aromate.

Dar Truman voia la Tanger, iar Jack îi făcea pe plac în acele zile, la începutul relației lor. Băiatul îl admira de mult pe Cecil. Îl studiasse de la distanță – fascinat de artistul care se învârtea în cele mai distinse cercuri – „Cu cei din familii regale, dragul meu, îți dai seama?!“

Lui Cecil i-a plăcut de Truman și l-a transformat într-un fel de protejat al său. Alcătuiau o pereche nemaipomenită – englezul înalt și subțire și provincialul pitic, impertinent. Dar se înțelegeau de minune. Datorită lui Cecil, cei doi s-au trezit (spre încântarea lui Truman și dezamăgirea lui Jack) incluși într-o comunitate de artiști expatriați... Cecil și Jane și Paul Bowels și nesuferitul de Gore Vidal, care-l detesta pe băiat la fel de mult precum era el detestat la...

Nu, băiatul nu va lăsa astfel de resentimente vechi să-i pângărească amintirile. Inspiră adânc mireasma de glicină, simte cum mirosul ușor medicinal de eucalipt îi răcorește plămânii oboșiți. Face un efort să călătorească înapoi pe o plajă, în ziua în care Jack împlinește treizeci și cinci de ani.

Plănuiește să le ofere lui Jack și micului oraș de expatriați o petrecere pe care să n-o uite prea curând. Timp de două săptămâni, el și Cecil au petrecut ore întregi pe plajă, la Peștera lui Hercule din Cape Spartel, lângă palatul de vacanță al regilor marocani.

Amândoi și-au pus talentele la bătaie să pregătească totul pentru o aniversare de proporții epice. Au decorat interiorul peșterii cu țesături marocane. Au acoperit podeaua nisipoasă cu plăci de ciment, livrate într-o ladă din Marrakech. Au luat toate felinarele pe care le-au putut găsi în acel oraș izolat. Va fi multă lumină la petrecere, plaja aceea goală va arăta ca un harem de sultan.

– Cecil, dragul meu, îi spune băiatul în timp ce aranjează covoarele și scaunele, narghilelele și blănurile, știi, în haremuri se dădeau de multe ori petreceri nemaipomenite. Fetele alea, săracele, erau slave, dar asta nu le împiedica să se distreze și ele din când în când. Înotau în mare – pe plaje private, ca asta, și cântau la instrumente muzicale și din voce și pictau și dansau, toate în pielea goală...

Cecil ascultă doar pe jumătate. Îl interesează mai mult să arate totul bine, și nu neapărat să afle astfel de detalii.

- Se zice că Hercule a dormit în această peșteră înainte de a executa cea de-a unsprezecea muncă – culegerea merelor de aur din grădina Hesperidelor, continuă băiatul, fără să se simtă descurajat de lipsa lui de interes. Nu-mi pasă dacă avem mere – sau mâncare, la drept vorbind. E petrecerea mea...

- Și a lui Jack, îi reamintește Cecil, în stilul lui englezesc caracteristic, scurtând vocalele.

- Bineînțeles că și a lui Jack! Doar pentru el fac toate astea, nu...? Apoi adaugă, entuziasmat: Vor fi doar sticle cu băuturi fine și narghilele pline cu hașiș!

Și așa face, iar când invitații coboară pe stâncile abrupte, conduși de marocani în bustul gol, înarmați cu felinare, și descoperă peștera decorată ca o cutie cu bijuterii, strălucind în întuneric, rămân muți de uimire, chiar și cei mai cinici dintre ei. Jack privește uluit, plin de admirație.

- Jack...! Jack...! Uită-te în sus, Jack!

Invitații se întorc și îl văd pe Truman așezat ca un pașă, cu picioarele încrucișate, pe o lectică improvizată, cărată de patru marocani voinici.

- Saluuuuut, Jack!

Băiatul îl vede pe iubitul lui pe plajă, în timp ce coboară, apropiindu-se tot mai mult. Jack stă în picioare, înconjurat de felinare ca de o aură de lumină. Nu i se văd foarte clar trăsăturile, dar băiatul e sigur că liniile fine din jurul acelor ochi verzi, de irlandez, îi îndulcesc expresia feței, așa cum se întâmplă când zâmbește. E o imagine pe care băiatul și-o va întipări în minte, să o poată revedea ori de câte ori dorește.

- Jack! îl strigă el și-i face cu mâna, de parcă l-ar vedea pentru prima dată.

Așa pronunță întotdeauna numele lui Jack – de parcă ar fi ceva nou și minunat, de care nu se va sătura niciodată.

Într-o piscină din California, băiatul intră în apă, amintindu-și de o plajă din Maroc, unde petrecăreții au făcut baie, goi, în ocean, în lumina palidă a lunii, în timp ce formația din Andaluzia continua să cânte.

Joanne a aranjat o „cameră de scris“ pentru Truman.

Noi n-am văzut-o niciodată, bineînțeles, dar am auzit de ea... și, ulterior, am văzut fotografiile publicate în ziare. Ne izbește cât de jalnic arată. Poate ea să-i spună „camera de scris“ cât vrea, noi tot vedem ce e cu adevărat... Locuința servitoarei. O încăpere mică, goală, chiar lângă bucătărie, destinată, inițial, personalului casei.

Zice că gaura aceea de șobolani e a lui Truman și ține în ea lucruri pe care nu știm cum el le suportă în preajma lui. Pentru cineva cu simțul estetic al lui Truman, care venerează frumosul, tot ce se află în acea cameră pare extrem de respingător: un scaun jerpelit de răchită, o reproducere ieftină, decolorată, cu Madona și Copilul – toate astea pentru un băiat care prețuiește obiectele antice și disprețuiește profund arta ca „propagandă religioasă“, după cum l-am auzit spunând în galeriile pe care le-am vizitat. Un balon de petrecere, pe jumătate dezumflat, aruncat acolo cu neglijență. Un pat cu baldachin, care arată ca luat din dormitorul unei fetițe de zece ani și dat de pomană. De barele de fier atârnă două paiate, foarte kitsch. (Noi știm că, de când a fost martor la executarea lui Dick și a lui Perry, Truman nu suportă să vadă obiecte care atârnă; cu siguranță că noaptea stă treaz și se uită lung, pierdut, cutremurându-se de groază, la acei măgăruși din papier-mâché spânzurați de gât.)

Joanne jură că lui îi plac singurătatea și izolarea în care se află. Că merge la ea pentru o cură de sănătate (deși ea – nutriționista – îi pune pe noptieră batoane de Snickers și pungii cu M&M și alune). „Nu există medicamente“ în mănăstirea ei, insistă ea – deși, probabil,

nu s-a deranjat să ia în calcul servieta de doctor a lui Truman, în care găsești orice, de la metacualon, codeină și dilantin până la Thorazine și valium.

– Draga mea, eu îmi iubesc pastilele – îmi fac atât de bine. Iau câteva și mă simt de parcă mă îmbrățișează în seara aia.

El „nici măcar nu bea“ când stă în palatul ei de bunăstare și sănătate, așa susține Joanne. Noi nu prea credem asta, Truman având un talent deosebit de a-și ascunde băutura. Suntem sigure că adaugă alcool în sucii același natural pe care i-l pregătește Joanne. De fapt, obsedata aia de sănătate ar rămâne mută de uimire dacă ar afla că băuturile cu proteine pe care le amestecă Truman în blenderul ei conțin o cantitate însemnată de whisky, pe care îl toarnă din sticluța lui ascunsă.

Cu toate astea, în zilele în care se simte mai ambițios, merg cu mașina la plaja din Malibu, unde înalță zmeie artisanale, ca acelea pe care le înălța cu Sook pe vremea când era „Buddy“ al ei, în Monroeville. Uneori – dar asta nu se întâmplă foarte des – își adună puterile și dă din mâini câteva lungimi de piscină.

Îi spune lui Joanne că scrie, însă după cum recunoaște ea însăși, nu a văzut nici o pagină. A primit și ea același recital, cu fragmente din *Rugăciuni împlinite*, dar, după cum bănuim noi, o proteste, așa cum a făcut și cu noi. Ea pretinde că a văzut, la un moment dat, un capitol – explozivul „Cafeneaua cușer cu regine negre a părintelui Flanagan, deschisă toată noaptea“, pe care marele Clay Felker n-a reușit să pună mâna oricât s-a străduit.

După zece ani, în care Truman a tot bătut din gură despre aceste faimoase „capitole“, noi, aproape toate, bănuim că ele nici nu există, de fapt – că sunt doar încă o născocire de-a băiatului.

Lee e de părere că a scris toată afurisita aia de carte, toate cele opt sute de pagini, dar că a distrus-o când a avut loc căderea lui în dizgrație, la care nu se așteptase. Pe de altă parte, C.Z. e convinsă că, dacă ar fi scris ceva, ar fi publicat fără întârziere. Acum nu mai are nimic de pierdut. Babe și Gloria, dacă ar fi aici să le întrebăm, ar continua să sperie că paginile există, ascunse undeva, și că vor fi găsite la momentul oportun. (Poate că *ele*, de pe lumea *cealaltă*, cunosc răspunsul la aceste întrebări, pe care îl vom afla și noi când ne vom alătura lor.)

Slim zice că nu s-ar mira deloc dacă ar auzi că n-a mai scris nici o silabă de când a publicat mizeria aia în *Esquire*. După cum prea bine știm, e înfiorător de leneș... Dar Marella îndrăznește să creadă – „Pe cuvântul meu, *există* și restul cărții. Mi-a povestit mie ce are de gând să scrie și e de-a dreptul criminal!“

Truman, cu plăcerea lui obișnuită de a înflori orice poveste de dragul amuzamentului, tot îndrugă vrute și nevrute în ultima vreme, despre te miri ce chei și seifuri și furturi inventate. I-a ațâțat pe jurnaliști cu povești despre dulapuri de depozitare din gări și din bănci, plătite pe termen nelimitat. Editorul lui a primit prin poștă o listă din care nu se înțelege nimic, cu locuri misterioase din autogara Greyhound; avocatul lui a primit indicații să intenteze proces, în cazul unui furt. A oscilat, în mod constant, în aluziile pe care le-a făcut în legătură cu propria-i variantă a vreunui complot împotriva lui.

Truman și Joanne călătoresc în diverse țări, după ce el a stabilit itinerariile dinainte.

„Măine mergem la Barcelona“, ar putea să spună el, la sosire.

În dimineața următoare, se prezintă în fața gazdei sale cu o tavă pe care a pregătit gogoși churro și *café con leche*. Își petrec după-amiaza cu cărți de artă de la bibliotecă, uitându-se la imagini cu arhitectura lui Gaudí în timp ce iau prânzul, ciugulind tapas și

bând vin roșu Tempranillo. Ascultă discuri cu melodii spaniole la chitară și critică opera lui Picasso și Dalí.

Au fost la Paris, Berlin, Tokyo, Moscova... fără a pune piciorul în vreun avion.

De data asta, Tru pronunță destinația în stilul lui Johnny, de la emisiunea *Tonight Show* – „laaaaatăăă China!“

– Unde anume în China? Întreabă Joanne.

– Shanghai. Tare vreau să merg acolo. Numai acolo n-am fost, știi?

Își comandă mâncare la pachet, pe care o mănâncă pe podea, lângă foc, studiind hărțile și imaginile cu Marele Zid. Mănâncă dim sum cu bețele și se uită la fotografii cu Bund-ul din Shanghai, în anii treizeci, înfățișând excesele acelei perioade glorioase. În timp ce beau ceai oolong, Tru îi povestește lui Joanne despre matahalele pe care le-a angajat în Monroeville ca să sape grădina de zarzavaturi a verișoarei Jenny, în căutare de comori orientale. Îi dă un cadou – un borcânaș pentru medicamente, din porțelan – pe care l-a cumpărat de la un magazin din Chinatown.

În mod curios, în timp ce răsfoiește un atlas, Truman se oprește și spune:

– Eu chiar mă duc în China, să știi.

– Asta-i nemaipomenit, Truman. Când?

– O, habar n-am. Curând... Da' mă duc.

Dar nu spune nimic despre biletul spre Los Angeles, doar dus, pe care și l-a cumpărat săptămâna trecută la un preț mai mare decât de obicei. Nu a spus nimănui, nici măcar lui Jack, că după ce a fost externat de la spitalul din Southampton, s-a întors în oraș, unde, între pereții din apartamentul lui de la UN Plaza, a început să le audă din nou...

Vocile. Vocile noastre.

Se apropie, Truman... nu-i așa? Nu numai că ne aude, dar ne acceptă prezența ca pe o parte din ființa lui.

Va sosi în curând... Va sosi în curând...

„Încetați!“, zice el, disperat, printre dinți. Ia o pastilă liliachie – o nouă descoperire, numită Lotusate, care e foarte eficientă când e vorba să țină la distanță avertismente nepoftite.

Truman a sosit acasă la Joanne cu o zi înainte, în speranța că se va simți bine acolo, deși acum se teme că îl lasă puterile. Joanne presupune că e din cauză că s-a drogat, în ciuda interdicțiilor medicilor.

– Nu, zice el încet, n-am luat nimic.

(Nu e tocmai adevărat, dar un cocktail de barbiturice e ceva normal pentru el, nici nu le mai ia în calcul.)

Arată foarte slăbit; ea îi face omletă pe pâine prăjită, ceva cât mai simplu. Apoi, el îi cere cărțile pe care ea i le trimite drept cadou de Crăciun în fiecare an și pe care apoi îi cere să i le personalizeze.

– Dar suntem abia în august, obiectează ea.

– Cred că m-aș simți mai bine să știi că le-am rezolvat, răspunde el.

Se ocupă de grămada de *Muzică pentru cameleoni*, apoi continuă să-și mâzgălească semnătura pe bucăți de hârtie goale. Când Joanne se uită la el nedumerită, îi explică:

– Poți să le păstrezi și, mai încolo, să le lipești pe cărți.

După ce termină cu semnătura lui pe fițuicile de hârtie, e rândul ei să-l surprindă, cu un tort și lumânări, ea având ziua de naștere chiar înaintea lui.

– Draga mea, ce să-ți cumpăr de ziua ta? Îți dorești ceva anume?

– Tot ce vreau este ca tu să scii. Te rog, Truman – scrie.

Da, Truman, scrie, dar nu porcăriile alea de bârfe...

Scrie ceva valoros.

El o bate ușor pe umăr, iese afară și se întinde la soare. Stă așa aproape toată după-amiaza. Revine, nu cu un fragment din *Rugăciuni împlinite*, ci cu un portret simplu, sub care e scris foarte frumos, cu stiloul: „În amintirea Willei Cather“.

Vorbește despre cărțile ei și își amintește cât de amabilă a fost cu el, când era tânăr. Se întâlniseră întâmplător în sala de lectură a bibliotecii din New York, pe vremea când el era doar un nimeni cu gura mare. Îi vorbește acum – vocea unei scriitoare cu o cadență ca a lui.

Înainte de a se retrage în camera lui, îi înmânează paginile lui Joanne.

– Poftim, Jo. La mulți ani.

*

În ziua următoare se trezește și începe să se pregătească pentru înot.

E mai devreme decât de obicei – abia ora cinci. Băiatul știe asta pentru că vede soarele răsărind prin fereastra minusculă din camera lui.

Vrea să-și ia costumul de baie, dar simte că-l lasă puterile.

Se așază din nou pe pat așa cum e, complet dezbrăcat. Simte că inima lui mare, de balenă, bate să-i sară din piept, iar el nu poate face nimic s-o liniștească.

Începe să strige:

– Jo-Jo? Nici un răspuns. *Jo-Jo...?!*

Apoi, simțind cum îl cuprind groaza și disperarea, ca atunci când era mic și Mama lui îl încuia în camere de motel de doi bani, ca să poată pleca cu iubiții ei, începe să strige și mai tare:

– *JO!*

Nu te-ai schimbat deloc, Truman.

Nu ne prostesti tu pe noi...

Uită-te la tine...

Spre deosebire de Mama lui, spre deosebire de *noi*, Joanne vine în fugă.

– Truman, ce e...? Ce s-a-ntâmpat?

El stă pe pat, gol. Cu slipul de baie tras până la genunchi. A rămas așa, încremenit în efortul de a și-l trage până sus.

Se uită la ea cu privirea fixă, speriată.

– Cred că mor, îi spune el, simplu.

Ea îi verifică pulsul, care e foarte accelerat, dar se gândește, așa cum ne-am gândi și *noi*, că e o alarmă falsă... Întotdeauna a fost mai agitat.

Joanne se ridică:

– Mă duc să-ți aduc niște suc.

Băiatul o trage înapoi:

– Nu. Stai aici cu mine. Stai cu mine, să am cu cine *vorbi*.

Ea îi face pe plac și se așază lângă el, pe marginea patului. Băiatul începe să vorbească, nu zice nimic important, doar savurează timbrul propriei lui voci. Joanne îi verifică iar pulsul, în timp ce el îi povestește despre persoanele iubite – despre Jack și Slim și Babe, despre Mama lui cea nestatornică. Inima îi bate ca aripile unei molii, grea cât o șoaptă, captivă în pieptul lui.

– Truman, zice Joanne, cu degetele apăsându-i încheietura mâinii, cred că s-ar putea să fie o mică problemă... O să chem ambulanța. Te ducem imediat la spital.

– Draga mea, *nu vreau*.

Băiatul o prinde de braț cu o forță surprinzătoare.

– Dar ai nevoie de îngrijiri medicale...

El se uită la ea, implorând-o din priviri. Sigur de ce se întâmplă.

– *Te rog*. Nu mai vreau doctori. Nu mai vreau spitale. Dacă mă iubești, dă-mi drumul.

Privirea lui Joanne o întâlnește pe a lui, ochii i se umplu de lacrimi:

– Ce înseamnă asta, să-ți dau drumul?

– Exact ce crezi că înseamnă.

– Nu pot face asta, Truman. Ai nevoie de *ajutor*.

– Jo. Nu te opune, ce-o să se-ntâmpale, o să se-ntâmpale, zice el, simțind cum îl cuprinde un calm ciudat. Vreau să mă duc – lasă-mă.

Joanne scutură din cap.

– Nu pot – sunt medic. (Nu prea înțelegem noi cum e ea *medic*, de vreme ce e doar nutriționistă...) Ce o să le spun când află că, deși știam că ești în pericol, nu am chemat ajutor? S-ar putea să am probleme...

– Păi, atunci nu le spune, prostuțo.

Ulterior, Joanne va povesti cum i-a zis, oftând:

– Truman, nu pot. Te rog, nu-mi cere asta. Nu suport gândul că s-ar putea să te pierd.

Spre surprinderea noastră, ni se face milă de el când îl vedem în starea aceea, de copil necăjit, abandonat, secătuit, total lipsit de orgoliu și de veninul care îl caracterizase cândva.

– Gândește-te că mă duc în China. Că acolo nu există nici telefoane, nici poștă, așa că gândește-te la mine ca și cum aș fi pur și simplu plecat... Tremură în timp ce rostește aceste lucruri. Mi-e frig... atât de frig. Ia-mă în brațe...

Joanne îl înfășoară într-o pătură și îl îmbrățișează, legănându-l. Plânge tăcut. El vorbește încet, aproape în șoaptă. (Noi îl auzim, chiar dacă ea nu poate.)

Își imaginează că e în brațele lui Jack, care-l strânge protector la piept, sau într-ale Mamei lui, care-l leagănă și îi spune, cu o voce duioasă, ce băiat bun e el.

Se gândește cât de mult și-a dorit să fie lângă Babe, la sfârșit. Cum ar fi ținut-o strâns în brațe și i-ar fi spus cât de mult o iubește – că e ființa cea mai frumoasă pe care a cunoscut-o vreodată. În exterior și în interior. Cum n-a vrut niciodată s-o rănească – pe ea sau pe oricare dintre noi.

Vede cu ochii minții imagini cu noi, acele instantanee pe care le prețuiește în mod deosebit.

Cea în care se cuibărește lângă Slim, într-un tren înghețat prin Rusia, acoperit cu vreo zece haine, încercând să se apere de frigul acela feroce, bând pahar după pahar de Mama-juice, savurând senzația pe care le-o dădea Mama-juice când se prelingea ca lava pe gâtleurile lor. Cu Lee, de pe vremea când era frumoasă, în costumul de baie alb, înainte de a-l trăda, sorbind piña colada spumoasă din coajă de nucă de cocos, cu ochelarii de soare uriași pe ochi. Cu C.Z., în grădina ei, în pantaloni de călărie și mănuși de grădinărit până la coate, vorbindu-i despre primele flori care înfrumusețază crengile proaspete de primăvară. Cu Gloria, în Acapulco, pielea ei măslinie ieșind și mai tare în evidență prin contrastul cu djellaba albă pe care o purta – stând sub cupola aceea de stuf, care o proteja de soare, spiritul ei latin simțindu-se ca acasă acolo. Cu Marella, în timpul primului lor tur de-a lungul Coastei Amalfi, făcând plajă topless pe puntea lustruită, când ei i s-a așezat o rândunică pe pieptul gol...

Sau poate întâmplarea asta a fost cu Babe?

Babe îi apare într-o sută de imagini simultane, cea mai persistentă dintre ele fiind, probabil, cea din timpul unui prânz intim, când chipul ei frumos se apleacă înspre el, să-i șoptească la ureche...

– Babe! strigă el, spunându-i cu voce stinsă tot ce simte nevoia să-i spună; tot ce nu a putut să-i spună cât era încă în viață.

În patul acela cu baldachin și cele patru piñata pe care nu le va sparge niciodată, băiatul vorbește fără încetare – cuvintele care, cândva, refuzau să vină i se revarsă acum ca un râu din Alabama.

Vede tot, în imagini scurte, de film – fragmente de amintiri pe care le prețuiește nespuse. Ceea ce-și va aminti... Ceea ce-i va apărea dinaintea ochilor când îi va sosi sfârșitul.

Ultimele cuvinte din *Rugăciuni împlinite*, pe care le-a scris înaintea celor dintâi. Ultima pagină, pe care a păstrat-o într-un loc foarte special încă din 1954, din ziua în care Mama lui s-a sinucis. Pentru ea a făcut tot ce a făcut, întotdeauna.

Mai multe lacrimi se varsă din cauza rugăciunilor împlinite decât din cauza celor neîmplinite...

Băiatul simte că plămâni lui de cetaceu de-abia pot să respire – sau poate e din cauza inimii?

Are senzația că se îneacă. Se închipuie pe marginea docului... A căzut în apă. Nu știe să înoate, în această versiune a povestirii. Tot ce poate face e să se lase în voia curentului blând, încercând să respire, agățându-se de amintiri.

E o zi toridă în Monroeville.

Căldură înăbușitoare care face ca șopârlele să sfârâie pe trotuar.

Care frige pernițele labelor câinilor.

Băiatul are opt, poate nouă ani, e într-o grădină în care bâzâie albinele. Sapă el însuși straturile de legume ale verișoarei lui, Jenny, dorindu-și cu disperare să-și făurească un tunel până în China.

Culege roșii coapte, ca acelea pe care le-a mâncat cândva cu un bărbat drăguț pe nume Jack, cu bibanii de mare pe care tocmai i-au prins, după ce au înotat.

Aleargă printr-o pădure de arțari către un pârâu limpede ca lacrima, unde spală roșiile și le curăță de coajă, scoțând la iveală pulpa lor moale, strălucitoare.

Se aude un câine lătrând în depărtare, poate că e cățelul beagle pe care l-a câștigat la concursul de povești și pe care nu l-a primit niciodată. Aude fragmente de cântec, venind dinspre Biserica Baptistă a micului orașel provincial... *Am două aripi pentru ca să-mi ascund fața... Două aripi pentru ca să zbor...*

Să zbor departe...

Băiatul face baie în pârâu, iar în aer se aud cântecul greierilor, sporovăielile femeilor pe verandă și trilurile păsărilor cântătoare ale lui Nelle.

Scârțâitul leagănului de pe verandă, care seamănă cu orăcăitul broaștelor-bou de la locul lor de scăldat.

Apoi, înaintând prin apă, îl vede – un șarpe.

Același mocasin de apă care l-a mușcat cu mulți ani în urmă, când soția fermierului și verișorii lui au ucis cinci găini, stropindu-i mușcătura cu sângele lor, ca să-l salveze. Se uită la șarpele care se zvârcolește în apă, făcând-o să se unduiască ușor. Înotând tot mai aproape...

Dar băiatului nu-i e frică. Rămâne nemișcat, așa cum l-a învățat cândva Tati – calm și cu sânge rece.

Doar fac parte din aceeași specie.

Ești sigur că nu ți-e frică, Truman...?

Încetați, zice băiatul cu voce tare, fără să se adreseze cuiva anume.

Cadrul scenei se schimbă – zece ani mai târziu.

El are nouăsprezece ani, dar arată de doisprezece. E într-un club de jazz plin de fum din Manhattan, de pe West 52. The Famous Door.

Stă și se uită fascinat la Lady Day, cu gardenia-i caracteristică în păr, deși acum, în imaginație, optează pentru magnolie – ca acelea pe care le avea Nina pe spațiul acela minuscul de la ieșirea de incendiu din apartamentul ei din Bronx. Ca aceea pe care Big Daddy a luat-o din suportul ei de plastic și a pus-o în coama-caramel a lui Big Mama. Privește hipnotizat cum domnișoara Holiday, cu ochii ei tulburi din cauza heroinei, se uită la strălucirea ieftină a unei lavande dintr-un ghiveci, privire care se va vedea și pe chipul băiatului, în câteva decenii, când va miji ochii în lumina roșie din sala de la clubul 54, în timp ce va dansa frenetic pe muzica orchestrelor de jazz pe care o aude în minte.

*Good morning, heartache, thought we'd said goodbye last night...*⁶⁸

Băiatul are douăzeci și nouă de ani. E în Italia. E îndrăgostit...

Stă pe o terasă din Taormina. Perețidecorați cu bougainvillea și parfum de portocale coapte în aer.

Sosește o barcă de pasageri de pe țarm. Pe debarcader, cu o valiză în mână, cineva pe care băiatul îl cunoaște foarte bine – un bărbat adevărat, cu pistrui și păr brunet. Un bărbat care și-a luat rămas-bun, din motive întemeiate, dar care acum s-a întors. Un bărbat care s-a răzgândit. Un bărbat care se îndreaptă spre el, îl alege pe el.

– *Jack!* strigă băiatul, de parcă acea minunăție de bărbat tocmai intrase în viața lui.

Nu se va sătura niciodată de priveliștea asta.

Băiatul îmbătrânește într-o clipită, are acum vârsta matură de patruzeci și unu de ani.

Știe asta pentru că a așteptat această zi, dar i-a fost și groază de ea în ultimii șase ani, atât de lungi. E ziua care marchează împlinirea lui ca artist, dar și anihilarea lui, ca bărbat. Se apropie de el un alt bărbat, care șchioapătă și care poartă haine de piele. Cu o mână

tremurândă, duce țigara la buze și trage un ultim fum. Îi zâmbeste băiatului și îi șoptește la ureche...

– *Amigo*.

Îi strânge mâna celui om al legii care l-a prins, de parcă ar fi fost un prieten vechi, pe care tocmai l-a regăsit. Douăzeci de minute mai târziu, e mort, răsucindu-se la capătul unei sfori, cu ochii ieșiți din orbite sub o mască neagră, delicată, care i-a fost legată peste ei ca să ascundă expresia hâdă a modului barbar în care a trecut în neființă.

Imaginile apar cu mai multă repeziciune acum, de parcă țin pasul cu pulsul lui tot mai accelerat...

O plimbare cu mașina prin Alpi, cu aerul atât de tăios, încât îi zgârie mucusul din plămâni. O furtună în Central Park, artificii care-ți taie răsufarea.

Panglicile de pe Champs-Élysées, care se lipesc de călcâiele pantofilor ca niște alge fleșcăite, chiar înainte de a primi telefonul care îl anunță că Mama lui s-a stins. Talazuri de fum, de un roșu intens, din încercările ei anterioare de a-l părăsi.

Barul Ritz din Paris. Liliacul din vestibul.

Un pui de bulldog, urlând în dune – deși nu e sigur dacă e Maggie sau un mascul pe nume Charlie J. Fatburger.

Hope's End... o grădină în deșert, un peisaj sfărâmicios, însetat.

Foșnetul crengilor din copacii melia azedarach și râsul proaspăt, de mână, al unei fete care se urcă în ei.

Iubire pură, incandescentă. Apoi iubire violentă, toxică.

Un cârd de lebede, penele lor mângâind suprafața calmă și lucioasă a lacului ca niște rochii de seară – sau rochiile lor de seară atingând podeaua ringului de dans ca niște pene... nu mai ține minte care.

– Frumoasa Babe – oftează băiatul.

Scârțâitul leagănelui lui Sook cea dulce, când cârpește pantaloni de pijama, în timp ce el îi citește, cu vocea lui subțire, melodică, necrologurile din ziare, despre oameni care au fost și nu mai sunt și despre cei care rămân în urma lor și-și vor vedea de viață fără ei.

O bătrână cu suflet de copil și un copil cu suflet de bătrân, înălțând împreună zmeie artisanale.

– Sook, așteaptă! Eu sunt, Buddy... Vin!

Și apoi ea – Nina.

Ea însăși aproape o copilă, cu buclele ei blonde din tinerețe. Buzele mai roșii decât mașina de pompieri pe care un escroc pe nume Daddy i-a dat-o cândva. Îi întinde o cană cu Mama-juice, mângâindu-i părul alb, spunându-i ce băiat bun e el...

– Mama! zice el, cu voce tare.

Lichid amniotic cald în jurul inimii lui. Sau poate e ceea ce a dat afară pe gură, corpul având propria lui voință?

Ea îi zâmbeste, oferindu-i mâna; el își întinde brațul ca de jucărie să o prindă.

– Mama! strigă el, din nou.

Cum Joanne Carson îl leagă în încet, el o confundă cu Lillie Mae. Deja i-au crescut aripi și a zburat departe, planând deasupra Bund-ului.

Dintr-odată, se trezește că e înapoi în râul din Alabama, cu curenții săi blânzi, pe care plutește. Zărește șarpele dând târcoale, încercuindu-l, dar nu-i mai pasă. I se pare că vede chipul unui înger, fără a-i distinge prea bine trăsăturile, înconjurat de o aură de lumină...

Domnule Angelotti, am ajuns în orașul semenilor tăi...?

– Mama..., oftează el, pentru a treia și ultima oară.

Și uite așa, în timp ce ea îl sărută ușor pe obraz, inima lui de balenă albastră plesnește, iar Nesuferita Roșeață și iubirea irosită explodează într-o mulțime de confetti roșii invizibile.

CODA

Cu o noapte înainte de a-și da duhul, a căutat în buzunarele din pijamaua lui cu model Fu Manchu și a scos dintre cutele ei de mătase o cheie.

Fără să rostească nici un cuvânt, i-a dat-o lui Joanne, în timp ce se ospătau din mâncarea chinezească la pachet – găluște, shumai și Pui cu Opt Comori (după ce el l-a informat pe băiatul care le-a livrat-o că opt este un număr norocos în cultura chineză).

– Ce-i cu asta? l-a întrebat ea.

– *Rugăciuni împlinite*, i-a zâmbit el.

– Unde e?

Truman ridică din umeri, rânjind misterios. Întotdeauna i-au plăcut secretele.

– Oh... ar putea fi oriunde. În depoul Greyhound din Houston sau N'awlins... Sau într-o casetă de valori la vreo bancă din Elveția sau de pe Wall Street. Odată am lăsat-o într-un seif de după teigheaua de la Barul Harry din Veneția. Da' m-am răzgândit apoi și am mutat-o într-unul de la Hotelul Ritz. De fapt... atâta am plimbat-o, de nici nu mai știu unde am lăsat-o ultima oară.

– Dar eu cum o să știu unde s-o găsesc, Truman?

El a făcut o pauză, a stătat câteva clipe pe gânduri, apoi i-a răspuns (iar noi suntem convinse că el crede cu tărie în ceea ce spune):

– O, nu-ți face griji din cauza asta. Va fi găsită... când va vrea să fie găsită.

A continuat să ciugulească dintr-o ruladă cu ou și n-a mai zis nimic, zâmbind larg, mândru nevoie mare.

„Bună dimineața, tristețe, credeam că ne-am luat rămas-bun aseară...” – versurile unui cântec al lui Billie Holiday

MULȚUMIRI

Foarte multe persoane au contribuit la crearea acestei cărți. Mai ales că a fost nevoie de zece ani pentru cercetare și de patru ani pentru a o scrie. Vorba lui Truman: „Le datorezi foarte mult celor care ți-au dat încredere“. Le datorez „foarte mult“ următoarelor persoane...

În primul rând, superbilor mei complice, Lebedele onorifice: agenta mea, Karolina Sutton – campioană și iubitoare de adevăr –, a cărei pasiune pentru scriitura de calitate a exercitat o influență pozitivă asupra fiecărei alegeri și a cărei implicare în procesul literar îi va inspira pe mulți și de acum încolo. Jocastei Hamilton – care a fost singura editoare pentru Truman și Lebedele noastre și care a înțeles profunzimea și patosul care se ascundeau în spatele strălucirii lor exterioare, de la „al treilea whisky și prima minciună“, și care mi-a acordat libertate deplină să le spun poveștile așa cum am crezut eu.

Lui Joan Didion, pentru generoasa permisiune de a folosi cuvintele ei ca introducere la cuvintele mele. Spusele ei au însemnat atât de mult pentru mine de-a lungul anilor, iar detaliile se dovedesc a fi incredibil de potrivite în acest context.

Sâmburele ideii pentru această carte mi-a venit în Provence, în 2006. Le mulțumesc lui Michael Ondaatje, Alan Lightman și Russell Celyn Jones pentru inspirație, în acea etapă timpurie.

Cântecul lebedelor s-a născut din orele petrecute la UEA Guardian și a fost terminată în timpul studiilor de master în Ficțiune la Universitatea din East Anglia. Le datorez foarte mult ambelor campusuri.

Lui James Scudamore, primul care a auzit corul cântând și fără îndrumarea căruia poate că această carte n-ar fi existat. Lui Jon Cook, a cărui încredere în potențialul acestei cărți mi-a deschis multe uși și mi-a permis să-mi continui călătoria.

La UEA, îndrumătorii și colegii mei au contribuit la finisarea ultimelor încarnări ale cărții. Lui Andrew Cowan, povestitor talentat, care a pus multe întrebări pertinente. Rebeccai Stott, pentru ajutorul acordat în invocarea muzelor din trecut. Laurei Joyce, pentru încurajarea adunărilor viitoare. Lui Joe Dunthorne, pentru calmul lui în mijlocul furtunii. Lui Philip Langeskov, pentru prezentarea noului material. Lui Henry Sutton, pentru sprijinul acordat în etapa finală a cărții. Și tuturor susținătorilor mei – a căror implicare în proiectul Truman & Co. a fost esențială.

Cântecul lebedelor n-ar fi ajuns nicăieri fără recunoașterea oferită prin intermediul unor competiții și premii literare pentru romane-în-curs. Ele au fost pașaportul meu în călătoria dintr-o lume a aspirațiilor către cea a realizărilor.

Echipei Premiului Bridport – lui Kate Wilson și tuturor celor implicați. Sunt foarte mândră de faptul că am fost prima câștigătoare a Premiului Peggy Chapman-Andrews a cărei carte a fost publicată. Lui Aki Schilz și tuturor celor de la TLC – în special răposatei Rebecca Swift, o persoană minunată.

Întregii mele „familii“ de la Lucy Cavendish College Fiction Prize din Cambridge, în special lui Nelle Andrew, Allison Pearson și Gillian Stern. Programul vostru pentru scriitoare debutante este extrem de important și sunt foarte onorată să fac parte din el.

Candidei Lacey, de la Myriad First Drafts – care a promovat această carte încă din etapa incipientă, de pui de lebedă –, și lui Elizabeth Enfield, cea care mi-a fost, la început, critic, apoi mi-a devenit prietenă.

Lui Richard Lee și celor de la Historical Novel Society New Novel Award. Pasiunea voastră pentru ficțiune istorică este neprețuită pentru oricine este implicat în acest domeniu.

Carolinei Ambrose și celor de la Bath Novel Award, a căror bunăvoință este un sprijin constant pentru scriitori.

Celor care au fost, încă de la început, celelalte două perechi de ochi ale mele – Sarah Newell și Megan Davis. Și grupului meu literar din Londra, pentru motivația de după încheierea cărții – Doamnei Davis (din nou), lui Emily Ruth Ford, Sophie Kirkwood, Campaspe Lloyd-Jacob, Elizabeth Macneal, Richard O’Halloran și Tom Watson.

Lui Lucy Morris și Enrichetta Frezzato de la Curtis Brown – cum ar spune Truman: „*Merci mille fois!*“

Fenomenalei mele echipe de la Penguin Random House/ Hutchinson – editura Random House a publicat cărțile lui Capote pe parcursul întregii sale cariere. A fost o plăcere să colaborez cu ei.

Mulțumiri speciale pentru Najma Finlay și Celeste Ward-Best, care au trâmbițat cu foc povestea Lebedelor. Lui Lauren Wakefield, pentru superba copertă. Lui Sasha Cox și incredibilei sale echipe de vânzări. Și Isabellei Everington, care a abordat perfecționismul meu cu răbdare și eleganță. În cinstea voastră, a tuturor, închin un șir nesfârșit de pahare de negroni.

Cu riscul de a părea sentimentală, le admir nespus și le sunt profund îndatorată eroinelor mele – Slim Keith, Babe Paley, C.Z. Guest, Gloria Guinness, Lee Radziwill și Marella Agnelli. Și lui Truman, a cărui proză a fost o inspirație pentru mine încă din copilărie și care a devenit, între timp, atât alter ego, cât și prieten valoros, și care mi-a adus multe bucurii pe parcursul scrierii acestei cărți – de tine îmi va fi cel mai dor, Sperietoare!

Am avut norocul de a beneficia de foarte mult sprijin pentru cartea mea în acești ani. Bineînțeles că, pe parcurs, am avut parte și de refuzuri, dar, privind retrospectiv, ele sunt la fel de valoroase precum aprobările. Nimic nu te stimulează mai mult decât să îți se spună: *Nu, nu poți.*

În încheiere, aș dori să le mulțumesc părinților mei, care nu au spus niciodată „Nu“, doar „Da“ – *Da, poți. Da, vei reuși.* Aceste încurajări au fost totul pentru mine. Sprijinul vostru constant mi-a dat putere și este cel mai important și mai valoros lucru pentru mine.

Și dragului meu Dom, cel care, în ultimii patru ani, a acceptat în viețile noastre un băiat genial și șase Lebede superbe – o casă ticsită. Scrierea acestei cărți a necesitat extrem de multă energie, iar tu ai fost alături de mine la fiecare pas, lucru pentru care îți sunt veșnic recunoscătoare.

*

De-a lungul anilor, au existat numeroase surse inestimabile care m-au ajutat să recreez lumea lui Capote. Sunt recunoscătoare în mod deosebit următorilor autori și cărți:

Operele complete ale lui Truman Capote, ale căror cadențe se fac simțite în tot ce scriu. Pe lângă acestea –

Marella Agnelli, Marella Caracciolo Chia, *The Last Swan*; Aline Countess of Romanones, *The Spy Wore Red*; Judy Bachrach, „La Vita Agnelli“, *Vanity Fair*; Sally Bedell-Smith, *Grace and Power, Reflected Glory* și *In All His Glory*; Marilyn Bender, *The Beautiful People*; Susan Braudy, *This Crazy Thing Called Love*; Iles Brody, *The Colony*; Gerald Clarke, *Capote* și *Too Brief a Treat*; *The Letters of Truman Capote*; Josh Condon, *The Art of Flying*; Deborah Davis, *Party of the Century*; Diana DuBois *In Her Sister's Shadow*; John Fairchild, *The Fashionable Savages*; Nick Foulkes, *Swans: Legends of the Jet Set Society*; Alan Friedman, *Agnelli and the Network of Italian Power*; David Grafton, *The Sisters*; Lawrence Grobel, *Conversations with Capote*; C.Z. Guest, *First Garden*; Gloria Guinness, articolele din *Harper's Bazaar*; Anthony Haden-Guest, *The Last Party*; Brooke Hayward, *Haywire*; Clint Hill, *Mrs. Kennedy and Me*; M. Thomas Inge, *Truman Capote: Conversations*; Slim Keith, Annette Tapert, *Slim: Memories of a Rich and Imperfect Life*; Shawn Levy, *Dolce Vita Confidential*; George Plimpton, *Truman Capote: In Which Various Friends, Enemies, Acquaintances and Detractors Recall His Turbulent Career*; Darwin Porter, *Jacqueline Kennedy Onassis: Life Beyond Her Wildest Dreams*; Sally Quinn, „In Hot Blood“, „Hot Blood – and Gore“, *The Washington Post*; Lee Radziwill, *Happy Times* și *Lee*; Lanfranco Rasponi, *The International Nomads*; Susanna Salk, *C.Z. Guest: American Style Icon*; William Todd Schultz, *Tiny Terror: Why Truman Capote Almost Wrote Answered Prayers*; Liz Smith, *Natural Blonde* și „Capote Bites the Hands That Fed Him“, *New York Magazine*; William Stadiem, *Jet Set*; Annette Tapert, Diana Edkins, *The Power of Style*.

